

Tihomir Knežiček

**GODINA
UDRUŽENJA ITALIJANA
U TUZLI**

Tuzla 2023.

30
GODINA
UDRUŽENJA
ITALIJANA U
TUZLI

30 GODINA UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI

Izdavač: JU Centar za kulturu Tuzla

Za izdavača: dr.sc. Edin Jahić

Autor: Tihomir Knežiček

Recenzenti: Enver Mandžić, akademik

Kadrija Hodžić, red.prof.

Grafička obrada, dizajn i korice: Faruk Ibrahimović

Štampa: InScan Tuzla

Za štampariju: Mirsad Fejzić

Tiraž: 100 primjeraka

ISBN 978-9926-8302-6-7

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu

Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod

ID brojem 55989510

Publikacija je pripremljena u povodu obilježavanja obljetnice 30 godina djelovanja udruženja Italijana u Tuzli. Rezultat je sufinansiranja grantovnih sredstava u više projekata. Finansiranje za štampanje dijela tiraža knjige obezbijedili su Grad Tuzla, Trentini nel mondo i ambasada Italije u Sarajevu.

Autor knjige je radio bez nadoknade, tako da je priprema knjige njegov doprinos obilježavanju obljetnice udruženja.

Kopiranje publikacije je dozvoljeno i poželjno.

Autor ne odgovara za bilo kakvu štetu nastalu korištenjem objavljenih informacija.

Publikacija je pisana jezikom kojim autor govori i piše.

Smatra se da se svi izrazi upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu u ovoj publikaciji odnose bez diskriminacije i na žene, poštivajući rodnu osjetljivost jezika.

Niti jedna greška nije namjerna, a prihvata se svaka argumentovana sugestija.

UGIP "Rino Zandonai" Tuzla

GODINA UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI

Dr.sc. Tihomir Knežiček

Tuzla, 2023.

Informacije, dokumenti i fotografije dobijeni su od članova udruženja i saradnika kojima iskazujem posebnu zahvalnost za doprinos sastavljanju TRIDESETOGODIŠNJEH hronološkog istorijata djelovanja udruženja Italijana u Tuzli:

Gordana Segat, Brano Mott, Nada Dobnik, Marija Miladinović, Željko Mott, Mirjana Beba Čaušević, Kadrija Hodžić, Vlado Zamboni, Blanka i Darko Tišma, Dodo Križan, Oliver Mott, Irina Dobnik, Josip Montibeller, Koviljka Segat.

posthumno Jakov Mott, Karlo Segat, Tono Zamboni, Ljubo Radić.

Edvard Cucek, Matteo Bazzocco, Armando Maistri, Francesco Bocchetti i osoblje Trentini nel mondo, Alberto Tafner, Anna Lanfranchi, Mariacarla Failo, Marco di Ruzza, Lorenzo Donatelli, Nicola Chiavarelli, Antonella Giordani.

Prefazione

Con questa preziosa pubblicazione celebrativa del Trentesimo Anniversario dalla sua fondazione, l'Associazione dei cittadini di origine italiana "Rino Zandonai" di Tuzla offre un'ulteriore significativa testimonianza del fruttuoso contributo che essa ha storicamente apportato alle relazioni di amicizia e vicinanza tra l'Italia e la Bosnia Erzegovina, confermandosi importante punto di riferimento della presenza italiana nel Paese.

Sin dalla mia prima presa di contatto con l'Associazione - avvenuta nel settembre del 2021 in occasione di uno dei tradizionali eventi organizzati dalla "Rino Zandonai" per valorizzare e diffondere le tradizioni culturali e gastronomiche italiane e, in particolare, trentine - ho potuto piacevolmente constatare l'impegno e la dedizione con cui il sodalizio si prodiga per mantenere vivi ed accesi i suoi legami e il suo senso di appartenenza con l'Italia. E proprio da quei contatti sgorgo' l'idea di realizzare la Settimana della Cucina italiana in Bosnia Erzegovina edizione 2021 proprio in partenariato con l'Associazione Trentini nel Mondo, cui la "Rino Zandonai" e' collegata.

In tale quadro ho accolto assai di buon grado la richiesta dell'amico Tihomir Knezicek di una diretta partecipazione dell'Ambasciata d'Italia al programma delle iniziative celebrative del Trentennale e al riguardo non pecco di enfasi se considero storica la data del 3 giugno 2023, quando per la prima volta dallo stabilimento delle relazioni diplomatiche bilaterali abbiamo celebrato a Tuzla la Festa della Repubblica – dopo averlo fatto a Sarajevo, come da tradizione, il giorno precedente –, inaugurando anche la splendida a mostra "Forme scultoree" del maestro italo-bosniaco-erzegovese Leonardo Lebeničnik e tutto ciò in stretta collaborazione con l'Associazione.

Del resto, in tutto il Cantone di Tuzla – dove vivono molti discendenti dell'originaria comunità di Trentini stabilitisi in questo territorio ormai più di un secolo fa - il cordone ombelicale con l'Italia è particolarmente saldo e fecondo, esaltando le relazioni di forte vicinanza tra i nostri popoli, di cui sono state protagoniste personalità di eccellenza assoluta. Non posso non ricordare, sotto tale profilo, la figura di Alexander Langer, che per il suo indimenticato impegno di pace e solidarietà in una Bosnia Erzegovina allora dilaniata dalla guerra è stato insignito dalla Città di Tuzla della cittadinanza onoraria postuma. Ancor oggi la città e le sue istituzioni restano un punto di riferimento imprescindibile dei rapporti tra Italia e Bosnia Erzegovina e nella mia comunicazione pubblica mi piace puntualmente ricordare che "a Tuzla batte un cuore italiano".

Con questa lodevole opera si ripercorre la storia dell'Associazione e del suo impegno a nutrire ed ulteriormente sviluppare le relazioni con l'Italia, tracciando una panoramica interessante – anche sul piano della documentazione storica - che include, tra l'altro, la fondamentale collaborazione con la citata Associazione "Trentini nel Mondo", presente in numerosi paesi a fianco della diaspora trentina. Non posso, dunque, che raccomandarne un'attenta lettura a tutti coloro che siano interessati a conoscere la storia dei rapporti tra Italia e Bosnia Erzegovina e le origini storiche dell'emigrazione italiana in questa splendida terra balcanica.

Marco Di Ruzza, Ambasciatore d'Italia in Bosnia Erzegovina

Predgovor

Ovom dragocjenom publikacijom kojom se obilježava trideseta godišnjica osnivanja, Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla nudi dodatno značajno svjedočanstvo o plodnom doprinosu koji je istorijski posmatrano, udruženje dalo odnosima prijateljstva i bliskosti između Italije i Bosne i Hercegovine, potvrđujući se kao važna referentna tačka za italijansko prisustvo u zemlji.

Od mog prvog kontakta sa Udruženjem, što se dogodilo u septembru 2021. godine, povodom jednog od tradicionalnih događaja koje organizuje "Rino Zandonai" radi unapređenja i širenja kulturne i gastronomске tradicije Italije, a posebno Trentina – sa zadovoljstvom sam uvidio posvećenost kojom udruženje nastoji da održi aktivnosti i da održava svoje veze i osjećaj pripadnosti Italiji. I upravo iz tih kontakata proistekla je ideja o kreiranju manifestacije Sedmica italijanske kuhinje u Bosni i Hercegovini 2021. godine u partnerstvu sa asocijacijom Trentini nel Mondo, sa kojom je povezano udruženje "Rino Zandonai".

U tom kontekstu, sa zadovoljstvom sam prihvatio zahtjev mog prijatelja Tihomira Knežićeka za direktno učešće Ambasade Italije u programu aktivnosti kojima udruženje obilježava tridesetu godišnjicu i u tom pogledu, ne grijesim ako naglasim, datum 3. juli 2023. godine smatram istorijskim, kada smo prvi put od uspostavljanja bilateralnih diplomatskih odnosa proslavili Dan Republike u Tuzli – nakon što smo to učinili u Sarajevu, po tradiciji, dan prije, a također i otvarajući sjajnu izložbu "Forme scultoree" italijansko-bosanskohercegovačkog umjetnika Leonarda Lebeničnika, a sve to u bliskoj saradnji sa udruženjem.

Štaviše, u cijelom Tuzlanskom kantonu – gdje na ovoj teritoriji žive mnogi potomci izvorne zajednice Trentino više od jednog vijeka, „pupčana vrpca“ sa Italijom je posebno čvrsta i plodonosna, unapređujući odnose jake bliskosti među našim narodima, od kojih su protagonisti bile ličnosti absolutne izvrsnosti. Sa ove tačke gledišta, ne mogu da se ne sjetim lika Aleksandera Langera, koji je za nezaboravnu posvećenost miru i solidarnosti u Bosni i Hercegovini, koja je tada bila rastrgana ratom, posthumno proglašen počasnim građaninom Tuzle. I danas grad i njegove institucije ostaju bitna referentna tačka za odnose Italije i Bosne i Hercegovine i u mojoj javnoj komunikaciji volim se sjetiti da "Italijansko srce kuca u Tuzli".

Ovo pohvalno djelo prati istoriju Udruženja i posvećenost udruženja njegovovanju i daljem razvoju odnosa sa državom Italijom, prateći zanimljiv pregled istorijske dokumentacije - koja između ostalog uključuje i važnu saradnju sa pomenutom asocijacijom "Trentini nel Mondo", koja je prisutna u brojnim zemljama gdje živi Trentinska dijaspora. Stoga mogu preporučiti pažljivo čitanje knjige svima koji su zainteresovani upoznati istoriju odnosa Italije i Bosne i Hercegovine, kao i istorijsko porijeklo italijanske emigracije u ovu lijepu balkansku zemlju.

Marco Di Ruzza

Ambasador Italije u Bosni i Hercegovini

Kadrija Hodžić

Uz izdanje monografije „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“

Tokom svoje burne historije, italijanska pokrajina Trentino svjedoči potresnu priču o jednom od najsloženijih emigracionih fenomena u svijetu. Na društvenoj mreži "Trentini izvan Trentina" (Trentino fuori dal Trentino) autori eseja *Storie di emigrazione* opisuju ovaj emigracioni fenomen kao „fascinantne, dramatične, avanturističke priče, pune patetike (koje su) čak i u svojoj jednostavnosti, veoma aktuelne i pune značenja, ali koje su nekako zaboravljene.“¹ (napomene na kraju teksta)

Današnja italijanska zajednica u Bosni i Hercegovini tvori manju skupinu u ukupnom broju od 60 do 80 miliona ljudi italijanskog porijekla u svijetu.² Iako najmanja, broji samo oko 300 članova, skupina trentinskih potomaka u Tuzli, je među najaktivnijim italijanskim zajednicama, a njenim raznolikim aktivnostima i otrgnuću od zaborava kulturnih i nacionalnih izvora predaka upravo je i posvećena ova monografija.

Monografija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ je opsežni kulturni projekat afirmacije trentinske zajednice u Tuzli, uključujući obrazloženja razloga i složenih peripetija emigrantskih tokova Trentinaca u Bosnu i Hercegovinu, poglavito u grad Tuzla. Temeljna namjera monografije je snaženja procesa povijesnog pamćenja kao dijela kolektivnog identiteta sa prvenstvenim zadatkom da se osvijetli djelovanje italijanske zajednice u ovom gradu u trajanju od njenog osnivanja, 1993. godine do danas, ili kako to njen autor Tihomir Knežiček u samom uvodu kaže „kao potreba bilježenja sistemskog djelovanja članova italijanske zajednice u Tuzli.“ I zaista, ova monografija, kao rijetko koja u svijetu, pruža sistematski uvid u napore koje je činila i čini mala italijanska zajednica u Tuzli ne samo da se održi, nego i da dostojnim učini vidljivim socio-kulturne vrijednosti svojih italijanskih predaka. Otuda s pravom možemo konstatovati da monografija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“, objelodanjena u povodu obilježavanja obljetnice 30 godina djelovanja udruženja Italijana u Tuzli je storija o uspješnoj inkluziji potomaka italijanskih migranata na područje grada Tuzle. U tom kontekstu su i prikazani njihovi mukotrpni naporci da svoju zajednicu na programskim aktivnostima očuvanja italijanske kulturno-jezičke i etničko-nacionalne tradicije i nadasve međusobne solidarnosti, održe na okupu, da je afirmišu u bosanskom društvu, a također i da svoje životne i stvaralačke doprinose utkaju u održivost i razvoj tuzlanske lokalne zajednice i Bosne i Hercegovine u cjelini.

Prije 30 godina osnovano je „Udruženje građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije“, kasnije preimenovano u „Udruženje građana „Trentini“ Tuzla, a od 2010. godine imenovano u „Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ po trentinskom humanisti imenom Rino Zandonai. Čitavo to vrijeme udruženje okuplja članove državljanе Bosne i Hercegovine čiji su preci kao migranti prisutni na bosanskohercegovačkom tlu, od vremena kada su počevši od 1870-ih godine desetine hiljada Trentinaca napuštale svoje ognjište u potrazi za boljim životnim uslovima. Velika povjesna slika upućuju da su fenomen italijanske migracije u Bosnu i Hercegovinu opredijelile dvije historijske činjenice, od koji je prva pripajanje Trentina Austriji 1867. godine, a druga austgarsko proglašavanje protektorata nad Bosnom i Hercegovinom 1878. godine, koja je do tada bila pod Osmanskim carstvom. Car Franjo Josip odlučio je priskočiti u pomoć ekonomskim i prirodnim krizama

pogođenom stanovništvu Trentina tako što je migrantima poklonio dio zemlje koju je preuzeo od Osmanskog carstva, te se od 1880. godine ostvaruju organizovane migracije Trentina prema Bosni i Hercegovini. Između ostalog, u njegovo vrijeme porodice iz Valsugana, Primiero, Aldena i Cimone su uvrštene u projekat naseljavanja Bosne, pri čemu su naseljavanja uslijedila u prnjavorskem i banjalučkom okrugu (mjesta Štivor i Mahovljani), a manji dio migranata naselio se u Konjičkom i Tuzlanskom okrugu.³ U Tuzlu se prvo naseljavaju obitelji Mott i Bancher, i to iz mjesta Siror, Primiero i Feltre, a nešto kasnije obitelj Zamboni, Piccolotti, Segat, Daldon, Michelini, Rossi, Gojo i Fontan. Među održanim kolonijama (kolonije u Konjicu i Maglaju-Tiroler se nisu uspjele održati) je ona u Tuzli sa svojih današnjih oko 300 pripadnika. Njihov dolazak i prisustvo u tuzlanskom kraju već je opisan u monografijama Stoljeće Italijana u Tuzli (2010), Italijani u Tuzli 1880-2019 (2020)⁴ i Otkud ja ovdje – obitelj Zamboni u Tuzli (2017), čiji su autori upravo članovi italijanske zajednice u Tuzli, a na koju referira i monografija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli.“

Od svog osnivanja, i sve snažnije sa organizacionim promjenama svog statusa, kako monografija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ prikazuje, udruženje je prepoznato u Tuzli i okolnim gradovima, kao i u Bosni i Hercegovini kao udruženje koje neprestano postiže dobre rezultate u očuvanju kulturne tradicije u spoju sa načinima života koje nosi savremeno doba. Otuda visoki značaj ove monografija koja čuva sjećanje na čitav set aktivnosti u proteklih 30 godina djelovanja udruženja. Kao na dlanu redaju se raznovrsne i dobro pripremljene aktivnosti, kao što su brojne konferencije i okrugli stolovi (tematizirani raznovrsni sadržaji od značajnih godišnjica do promocija kapitalnih izdanja udruženja); održane izložbe (naročito su bile atraktivne izložbe obiteljskih fotografija); učešće predstavnika udruženja u donošenju amandmanima o položaju nacionalnih manjina na Ustav Bosne i Hercegovine, a treba naglasiti i da je udruženje 2020. godine pristupilo sporazumu o saradnji Vijeća ministara BiH i nevladinih organizacija koje djeluju u BiH; izdavanje zapaženih publikacija (poput spomenutih monografija Stoljeće Italijana u Tuzli i Italijani u Tuzli 1880-2019 u kojima se prezentuje i pregled 18 izvornih obitelji Italijana, kao i preko 160 obitelji čiji članovi po nekom osnovu vode porijeklo iz Italije), a u nizu objavljenih i promoviranih publikacija vrijedi spomenuti i zbornik radova o kultnom tuzlanskom i bosanskohercegovačkom revolucionaru Leonardu Bancheru pod nazivom Leonardo Bancher – čovjek koji se ne zaboravlja (2020); akcije solidarnosti (čitava storija je napisana o Fondu solidarnosti u kojem participiraju socijalno ugroženi pripadnici udruženja); vrlo česti izleti u Trentino i aktivno sudjelovanje u skupovima koje organizuje asocijacija Trentini nel mondo; obilježavanja Dana Republike Italije i godišnje održavanje „Dana italijanske kuhinje“ sa dugom tradicijom od 2010. godine) itd. Od projektnih pristupa treba spomenuti i ostale aktivnosti udruženja: podizanja svjesnosti javnosti o važnosti zaštite kulturnog naslijeđa spomeničke kulture na Katoličkom groblju Borić u Tuzli; učešće na skupovima o položaju nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini u čijoj je funkciji edukativna publikaciju Tuzlanske nacionalne manjine autora Tihomira Knežićeka; gostovanja na radio i TV i učešća na književnim tribinama o italijanskim spisateljima 20. stoljeća u okviru projekta „Italijanska pisana riječ“ i niz drugih. U monografiji su zabilježene sve ličnosti koji su svojim likom i djelom, i uopće prisustvom, zaslužili da ostanu upisani u historiju djelovanja italijanske zajednice u Tuzli, uključivši i brojne ličnosti iz matične asocijacije Trentini nel Mondo koja već 66 godina povezuje sve trentinske iseljenike u svijetu.⁵ U monografiji su spomenuta još i imena svih bosanskohercegovačkih prijatelja udruženja. O svim ovim i drugim aktivnostima i ličnostima monografija svjedoči obimnim tekstovima i bogatim slikovnim ilustracijama.

Monografija posebnu pozornost pridaje značaju koje tuzlansko udruženje ostvaruje u svjetskim razmjerama, a koje bilježenjem na svojim stranicama i na web stranici obezbjeđuje časopis Trentini nel Mondo u svojim mjesečnim izdanjima na italijanskom jeziku koji se distribuira Trentincima naseljenim u 26 zemalja, na 4 kontinenta u njihovih preko 200 klubova. U kontekstu šire slike koje zavređuje tuzlansko udruženje "Rino Zandonai" značajno je spomenuti zapažanje koje o ovom udruženju iznose učesnici projekta Sliding Doors (Progetto europeo Sliding Doors):

Udruženje dobro poznaje migracijske procese iz Italije u Bosnu i Hercegovinu, ali i dovoljno poznaje nove migracijske procese koji su trenutno u toku u zemljama Balkana, tranzicijskom području migranata u zemlje EU. Članovi udruženja su kvalificirani za postizanje ciljeva projekta i posjeduju potrebne vještine da doprinesu obuci, istraživanju, analizi, raznim sastancima na licu mjesta ili online i izradi strateških dokumenata vezanih za preporuke projekta.⁶

Monografija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ nastala je zahvaljujući naporima i iskustvu u dugogodišnjem uspješnom vođenju ovog Udruženja Tihomiru Knežićeku. Knežićek je redovni profesor Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, akademski posvećen bazama podataka u rудarstvu, a uz to je stručnjak strateškog i predstrateškog planiranja sa iskustvom savjetništva, konsaltinga, procjena projekata, organizovanja i vođenje regionalnih foruma, fasilitacije sastanaka koalicija, monitoringa OCD, vođenja istraživački projekti za međunarodne institucije, itd. Samo uz takav background autora i njegove konsultacije i razgovor sa brojnim saradnicima-aktivistima udruženje mogao je koncept kulturnog pamćenja Trentina u Tuzli u ovoj monografiji biti sveobuhvatan u ispunjavanju povijesne i socijalne obaveze koja se odnosi na tuzlansku grupu, korespondirajući sa njenim identitetom i samorazumijevanjem prošlosti i sadašnjosti.

Kako to monografija predstavlja, današnjoj afirmisanoj „vidljivosti“ udruženja u kulturnom i socijalnom miljeu kako u Bosni i Hercegovini tako i u Italiji i italijanskoj zajednici u svijetu svojim su doprinosima pridonijeli svi članovi trentinske zajednice u Tuzli. Temelje su postavili osnivači i prvi voditelji udruženja: Brano Mott, Zoran Mikelini, Jakov Mott, Vlado Zamboni, Petar Simala, Josip Montibeller, Ivica Segat, Karlo i Gordana Segat, Claudia Reljić, Ljubomir Ljubo Radić, Slavko Andreusi, Zdenko Gardaš, Dodo i Braco Križan. Kasnije su se vođenju i afirmaciji udruženja istakli Blanka Tišma Zamboni, Tihomir Knežićek, Kadrija Hodžić, Željko Mott, Marija Miladinović, Gordana Segat te Danijel Rossi, Silvija Zamboni, Tatjana Mičić Jagodić, Đovana Goletić, Dražan Kovačević, Vlado Zamboni, Nada i Irina Dobnik, Mirjana Beba Čaušević, Mladen Stokanović, Anđelko Dobnik, Zlatko i Bahrija Ibrišimović, Bernarda Zamboni Morankić, Tona Zamboni i drugi. Na naučnim seminarima EZA/UNAIE u Trentu, osim starijih članova, Tihomira Knežićeka, Željka Motta i Kadrije Hodžića, aktivno su ispred udruženja nastupali mlađi članovi udruženja Dražan, Miran i Tibor Kovačević – Zamboni, Martina Senkas, Marija Knežićek, Zoran, Aida i Nicole Pendić, Ivana Mott Bašić, Antun Mott, Benjamin Razić, Tijana Tišmu, Srđan Gajić, Danijel Rossi i Sanja Mott.

U posebnom i izdvojenom poglavlju, u monografiji se ukazuje na izražen doprinos u očuvanju italijanske gastro-tradicije u Tuzli koje su u sklopu manifestaciji Dani italijanske kuhinje, koja je postala jednim od simbola Grada Tuzla, dale mnogobrojne članice udruženja.

Monografija ukazuje na intenzivnu saradnju udruženja sa asocijacijom Trentini nel Mondo i pokrajinskom nomenklaturom, od kojih udruženje ima nesebičnu podršku predsjedavajućeg Skupštine Pokrajine Trentino Walter Kawalder i njegovog saradnika Alexa Marinia, kao i Armando Maistri, predsjednika asocijacije Trentini nel mondo, a tu podršku davali su i dosadašnji predsjednici i direktori asocijacije: Ferruccio Pisoni, Francesca Bocchetitia, Ernesto Meneghini, Rino Zandonai, Maurizio Tomasi, Anna Lanfranchi i Albetro Tafner, kao veliki broj trentinskih i drugih aktivista, poput Edvarda Cuceka, Mariacarle Failo, Lorenza Donatelli, Nicola Chiavarelli, Antonella Giordani i drugih. U monografiji je istaknuta i poticajna potpora koja je dolazila od italijanskih ambasadora u Bosni Hercegovini, među kojima se posebno ističe ambasador Marco Di Ruzza, čijim se dolaskom u diplomatsku misiju u Sarajevo 2021. godine, značajno intenzivira saradnja udruženja i ambasade. Monografija je ukazala i na odlučnu podršku udruženju koju je davao gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović i njegov stručni tim predvođen Svetlanom Kakeš (porijeklom Michellini).

Monografije „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ je kapitalno djelo, prvo ovakve vrste o nacionalnim manjinama u Bosni i Hercegovini. Ova monografija će ostaće trajno svjedočanstvo o osobama i događajima koji predstavljaju i šire trentinsku i talijansku kulturu i identitet na ovim prostorima. Na kraju, treba s ponosom istaknuti da prezentovana građa ove monografije iskazuje sliku kulturnog naslijeđa i Italije i Bosne i Hercegovine, i Tuzle i Trentina, kao memento kulture koji se mora prenijeti na nove generacije.

Napomene:

¹ Storie di emigrazione. Dostupno na: <https://www.trentininelmondo.it/2-uncategorised/68-storie-di-emigrazione> (pristupljeno 28.7.2023)

² Italijani kao autohtone manjinske zajednice žive u sljedećim evropskim državama: Republika Austrija, Republika Bugarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka Republika, Kosovo, Mađarska, Republika Sjeverna Makedonija, Rumunija, Slovačka Republika, Republika Slovenija i Republika Srbija.

³ Među historičarima koji su se bavili Trentinima u Bosni i Hercegovini treba posebno spomenuti Sartorelli, Grosselli, Raffaelli. Vidjeti: Italo-bosniaci. Dostupno na: <https://it.wikipedia.org/wiki/Italo-bosniaci>. (pristupljeno 25.7.2023). Radove o migracijama Trentina prema Bosni i Hercegovini takođe su ispisali: Zardo Umberto, Stivor: contributo alla conoscenza di una comunità italiana in Bosnia, Udine, Ed. Il loggione, 1978; Rosario Maria Rita, Studi sul dialetto trentino di Stivor (Bosnia), Firenze, La nuova Italia, 1979; G. Vignoli, Gli Italiani dimenticati. Minoranze italiane in Europa, Giuffrè, Milano, 2000 (tratta anche degli insediamenti italiani in Bosnia).

⁴ Vidi: Tihomir Knežićek i Kadrija Hodžić (2010), Stoljeće Italijana u Tuzli, Tuzla: Infograf, 2010; Tihomir Knežićek (2029), Italijani u Tuzli 1880-2019, Tuzla: Centar za kulturu Tuzla.

⁵ Asocijacija Trentini nel Mondo osnovana je 1957. godine s ciljem društvene solidarnosti i kao sredstvo okupljanja i pomoći migrantima iz Trentina i njihovim potomcima. Među osnivačima su Privredna komora, Zaklada Solidarity Community, ACLI, Zaklada Cassa di Risparmio di Trento i Rovereto i Trentinska federacija za saradnju. Od 1998. godine je neprofitna organizacija društvenog djelovanja.

⁶ Associazione di cittadini italiani Rino Zandonai Tuzla (Bosnie-Herzégovine). Sliding Doors. Dostupno na: https://slidomigration.eu/it/partner/rino-zandonai_it/. (pristupljeno 26.7.2023)

Sadržaj

UVOD	1
RAZLOZI MIGRACIJA IZ ITALIJE U BOSNU I HERCEGOVINU	3
DOLAZAK ITALIJANA UTUZLU	6
INICIJATIVA OSNIVANJA PRVOG UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI	14
„UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE“ U TUZLI	22
UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ TUZLA	48
UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA „RINO ZANDONAI“ TUZLA	113
OBLJETNICA 30 GODINA UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI	261
DAN ITALIJANSKE KUHINJE U TUZLI 2010 - 2022	285
SEMINARI I SUSRETI TRENTINA	358
KAKO JE DOLAZILA HUMANITARNA POMOĆ IZ ITALIJE	394
FOND SOLIDARNOSTI 2002 - 2022	405
TRENTINI NEL MONDO I TUZLA	420
ITALIJANSKA AMBASADA U SARAJEVU I UDRUŽENJE	430
PUBLIKACIJE I ČLANCI	436
PRIZNANJA UDRUŽENJU	446
SPISKOVI ČLANOVA UDRUŽENJA ITALIJANA	451
STATUT UGIP „RINO ZANDONAI“ TUZLA	467
LITERATURA I IZVORI INFORMACIJA	481

UVOD

Publikacija „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ nastala je kao potreba bilježenja sistemskog djelovanja članova italijanske zajednice u Tuzli. Sistemsko djelovanje je ostvareno okupljanjem članstva i radom u udruženju građana, pravnom subjektu koji daje legitimitet italijanskoj zajednici na prostoru Tuzlanske regije da djeluje na očuvanju italijanske tradicije, kulture i jezika, ali i da djeluje na ostvarenju zagarantovanih ljudskih prava koja imaju sve manjinske grupe u Bosni i Hercegovini, pa tako i Italijani u Tuzli.

Iako dolazak Italijana u Tuzlu datira više od 140 godina, sve do 1993. godine Italijani nisu bili organizovani u udruženje, društvo ili neku drugu formu organizovanog okupljanja građana. Nisu se organizovali da bi djelovali na zaštititi kulturnog naslijeđa prostora sa kojih su došli, ili na zaštititi vlastitih prava, za razliku od Nijemaca koji su imali svoje nacionalno društvo osnovano u Tuzli 1911.

godine, a Jevreji su imali tri društva osnovana 1902. i 1911. godine.

Udruživanje Italijana na prostoru Tuzle i okoline odvijalo se u tri faze koje su egzistirale bez prekida u djelovanju udruženja. U različitim fazama djelovanja, udruženje je imalo promjenjiv nivo aktivnosti, broj članova i prisutnosti u javnosti. Prva faza traje od osnivanja udruženja 1993. godine do 2000. godine kada se udruženje zvalo „Udruženje građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije“ u Tuzli, čiji predsjednik je bio Brano Mott. U prvoj fazi osnova djelovanja udruženja bila je raspodjela humanitarne pomoći koja je dolazila iz Italije za članove italijanske zajednice u Tuzli. Druga faza djelovanja udruženja je od 2000. godine do 2010. godine, kada se udruženje zvalo Udruženje građana „Trentini“ Tuzla, a predsjednik je bio Karlo Segat. Druga faza djelovanja udruženja je bila fokusirana na

uspostavu većeg broja aktivnosti udruženja, obezbjeđenjem i korištenjem prostora za rad udruženja u naselju Miladije blizu željezničke stanice. U drugoj fazi je inicirano i realizovano učešće tuzlanskih Italijana u programu Fonda solidarnosti kojim Provincija Trentino novčano pomaže građanima Tuzle u socijalnoj potrebi čiji preci su došli sa područja provincije Trentino. Članovi udruženja koji nisu imali trentinsko porijeklo nisu imali pravo na pomoć Fonda solidarnosti. U drugoj fazi djelovanja udruženja uspostavljena je bliska veza sa asocijacijom Trentini nel mondo iz Trenta koju sačinjavaju klubovi Trentina na svim svjetskim meridijanima, počela je realizacija raznolikih aktivnosti finansiranih od sredstava različitih donatora. Treća faza djelovanja udruženja je od 2010. do sadašnjeg vremena, kada se udruženje zove Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla, a predsjednik je Tihomir Knežiček. U trećoj fazi djelovanja, udruženje je promijenilo naziv kako bi svi članovi tuzlanske italijanske zajednice mogli ravnopravno biti članovi udruženja, ali i učestvovati u upravnim tijelima udruženja i aktivnostima koje udruženje realizuje. U trećoj fazi udruženje se aktivnostima pozicioniralo kao jedno od najznačajnijih organizacija civilnog društva u Tuzli, ima i značajnu zastupljenost na nivou Bosne i Hercegovine.

U toku 30 godina djelovanja, udruženje je realizovalo desetine projekata od interesa za italijansku zajednicu u Tuzli i okolnim mjestima, izgradilo efikasan sistem obezbjeđenja sredstava iz Fonda solidarnosti za članove u socijalnoj potrebi, učestvovalo na obukama i seminarima, uspostavilo kvalitetnu saradnju sa udruženjem Trentini nel mondo, udruženjima Italijana u Sarajevu, Štivoru i Banja Luci, organizacijama civilnog društva u Tuzli i BiH, medijima, privatnim sektorom,

mikrokreditnom fondacijom „Partner“ Tuzla, međunarodnim organizacijama i lokalnim institucijama. Udruženje po svom pravnom opredjeljenju i po misiji koju obavlja nikad nije bilo uključeno u bilo koji vid političkog djelovanja, niti je zastupalo interesu bilo koje političke opcije u Tuzli. U pogledu finansijske održivosti, udruženje djeluje u skladu sa zakonskom regulativom za finansijsko poslovanje, nikad nije imala negativan saldo, plaća sve obaveze poreske politike, a finansiranje aktivnosti ostvaruje realizacijom projektnih aktivnosti i manjim dijelom od članarine koju plaćaju članovi udruženja.

RAZLOZI MIGRACIJA

IZ ITALIJE U

BOSNU I

HERCEGOVINU

Prisutnost Italijana na bosanskohercegovačkom tlu, pa tako i u Tuzli, rezultat je povijesnih okolnosti u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije koja je anektirala Bosnu i Hercegovinu 1878. godine, a istovremeno vladala i područjem Južnog Tirola tj. područjem provincije Trentino. Praktično posmatrano, područja Trentino i Bosna i Hercegovina su bili u zajedničkoj državi – Austro-Ugarskoj. Internim migracijama počelo je naseljavanje područja Bosne i Hercegovine Italijanima koji su tražili bolje uslove života u, za njih, novim kulturama, religijama, jezicima, navikama stanovništva. Najviše je emigranata napustilo svoje domove u sjevernom dijelu Italije, koji je bio ekonomski slabo razvijeno područje. Loši životni uslovi su uzrokovani nepovoljnim ekonomskim okolnostima i prirodnim nepogodama koje su zadesile sjever Italije.

U vrijeme uspostave Monarhije, područje Trentina je bilo razvijeno područje gdje je dominirala moderna i razvijena poljoprivreda, mala industrija i zanatstvo. U industriji je tada posebno bila razvijena proizvodnja svile, kadife, papira i kože. Bila je razvijena i proizvodnja rezane građe drveta. Zanatstvo je također bilo razvijeno, a nekoliko manjih radionica raspoređenih po provinciji proizvodili su klinove, kape od pamuka, šešire, burad, kristal, staklo i drugo. Poljoprivreda je za ono vrijeme također bila razvijena, posebno vinogradarstvo. Područje je obilovalo stablima duda sa lišćem za hranu svilene bube, a naročito je bilo razvijeno stočarstvo prvenstveno krupne stoke. Zahvaljujući ovakvoj situaciji u poljoprivredi, industriji i zanatstvu, kao i sezonskoj migraciji, Trentinjani su u prvoj polovini 18. stoljeća bili u povoljnoj ekonomskoj situaciji. Međutim, zbog mnogobrojnih negativnih političkih i ekonomskih

uticaja, druga polovina 18. stoljeća, donijela je nagli preokret i pad ekonomije i životnog standarda Trentina.

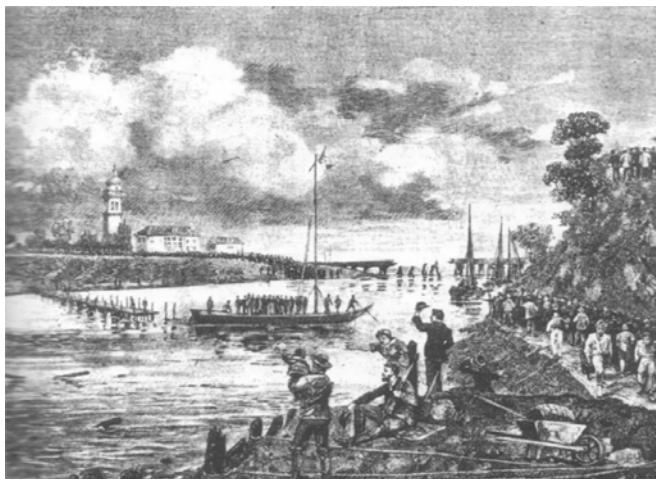
Prvi znak pada ekonomije je bila pojava oboljenja vinove loze 1850. godine čime je vinogradarstvo Trentina skoro bilo uništeno, pa je proizvodnja vina znatno opala. Zatim u 1852. godini dolazi do značajnog pada u proizvodnji svile zbog pojave epidemije sušenja čahura svilene bube. Proizvodnja svile do 1899. godine je prepolovljena, a broj zaposlenih u svilarstvu je bio vrlo mali. Kriza u proizvodnji svile u to doba nije bila prouzrokovana samo pojavom bolesti čahura svilene bube, nego i otvaranjem novih tržišta svile koja je dolazila sa Istoka, najviše iz Kine.

Sljedeća nepovoljnost za regiju nastala je 1859. godine kada dolazi do utvrđivanja nove granice između Regije Trentino - Alto Adige i Regije Lombardije, a nešto kasnije tj. 1867. godine i do utvrđivanja granice i sa Regijom Veneto - Venezia Giulia. Sa ovim dvjema regijama Trentino je imao jaku komercijalnu vezu. Trentinjani su kupovali žitarice iz Lombardije, a regije Lombardija i Veneto su kupovale trentinske proizvode, kao što su svila, papir, staklo, alati od metala, zanatski proizvodi, i ostale robe i usluge ostvarene sezonskom migracijom. Uspostavljanjem novih granica, i uvođenjem visokih carina od strane austro-ugarskih vlasti u oblasti uvoza i izvoza, ograničena je novčana razmjena između ovih regija, što je za posljedicu imalo zatvaranje značajnog broja proizvodnih subjekata male industrije i zanatstva. Pored toga, austro-ugarsko zakonodavstvo je uvelo i niz poreza vezanih za vlasništvo što je prilično umanjilo životni standard stanovništva.

Slijedio je niz privrednih problema jer su se poljoprivrednici sve više svojevoljno izolovali, individualni proizvođači počeli su da proizvode sve

i svašta, ne birajući odgovarajuće stanište za određenu kulturu, a usitnjavanje poljoprivrednog zemljišta doprinijelo je još više niskom stepenu poljoprivrednih prihoda.

Konačno katastrofalne poplave koje su se desile 1882. godine, kao i topljenje ledenjaka, uzrokovanih južnim vjetrovima, uništilo je ne samo ljetinu nego i vinograde, dudova stabla, sijeno za stoku, žito itd.

Poplava u Trentu 17.9.1882. kako je umjetnik video

Pored velike štete u poljoprivredi, nastale su i štete na brojnim putevima, mostovima i željezničkim prugama. Poplave su usmrtilе 22 osobe, a veliki broj obitelji izgubilo je kompletну imovinu. Bila je to velika prirodna katastrofa i tragedija koja je nanijela ogromne štete, ne samo stanovništvu, nego općenito i provinciji Trentino i njenom privrednom razvoju.

Upravo su štete od poplava u Trentinu bile ključni razlog masovnih odlazaka stanovništva u prekoceanske države, ali i odlazaka u istočna područja koja su bila unutar tadašnje Austro-Ugarske Monarhije. Austrijski car Franz Joseph

unesrećenim obiteljima ponudio da se nasele u Bosni gdje će dobiti mogućnost rada na plodnoj zemlji, ponajprije u regiji Banja Luke, tačnije u selu Mahovljani kod Laktaša. Obećanje da će dobiti plodnu zemlju nije do kraja ispoštovano, jer su Italijani imali tretman kmetova, pa su mnoge obitelji teško živjele. Mnogo godina kasnije, Italijani su dobili vlasništvo nad obradivom zemljom na kojoj su radili i to vlasništvo mnogi su zadržali do današnjeg vremena. Na dodijeljenom im zemljишtu doseljeni Italijani najviše su proizvodili povrće, grožđe radi proizvodnje vina, sa sadnicama vinove loze koje su, najčešće, donijeli iz svojih rodnih krajeva.

*Migranti na željezničkoj stanici Bolzano
spremni za odlazak u Bosnu*

Austro-ugarska vlada je imala dodatne razloge da potiče strance da naseljavaju BiH. Aneksijom BiH započeli su veliki radovi na razvoju industrije i srodnih grana za šta je trebala kvalifikovana radna snaga. Područje BiH je bilo granično područje Monarhije, pa je bilo potrebno obezbijediti lojalno stanovništvo koje bi obezbjeđivalo sigurnost granica, posebno prema Srbiji. Sljedeći razlog

preseljenja je poticaj povećanju broja katoličkog stanovništva, posebno u regijama gdje nije živjelo katoličko stanovništvo (što se pokazalo ostvarenim ciljem evidentnim u popisima stanovništva u BiH). Jedan od motiva preseljenja u BiH je obećanje austro-ugarskih vlasti da muškarci koji nasele BiH neće služiti vojni rok koji je trajao 3 ili 4 godine, u zavisnosti od roda vojske. Vojna obaveza je obuhvatala muškarce između 18 i 42 godine starosti. Vojsku je služio jedan broj regruta, a broj regruta se zakonski određivao svake godine. Međutim, početkom Prvog svjetskog rata veliki broj Italijana u BiH je mobilisan i išao na razna ratišta – od Tirola do Galicije. U naslijedu obitelji Mott je fotografija Ivana Motta koji je bio na Tiolskom ratištu gdje je bio ranjen.

Ivan Giovanni Mott rođen 4.11.1895. godine u Tuzli, ratovao je kao austrijski vojnik u Prvom svjetskom ratu u Tirolu, fotografisan u Innsbruku 1916. godine

DOLAZAK ITALIJANA U TUZLU

Ono što karakteriše povijest tuzlanskih Italijana je početak masovne migracije siromašnog stanovništva koje je dobrovoljno krenulo prema Bosni i Hercegovini, uglavnom organizovanim putovanjima od 1880. godine. Italijani su imali izuzetno malo informacija o Bosni i Hercegovini, a još manje o Tuzli. Krajevi o kojima se govorilo su izgledali daleki, bogati plodnom zemljom, dobrom klimom, a uspostavilo se kasnije i srdačnim stanovništvom. Tadašnje vlasti su pomogle u obavlještanju stanovništva i organizaciji putovanja. Čitave obitelji sa područja Trentina su krenule prema Bosni i Hercegovini, i počele su sa naseljavanjem pojedinih područja.

Italijani su dolazili u BiH na dva načina. Dolazili su u velikim skupinama kao kolonisti ili su dolazili kao pojedinci, tj. pojedinačne obitelji.

Italijani koji su organizovano dolazili naseljavali su područja Banje Luke i Konjica. Prva grupa od 25

obitelji migranata iz Južnog Tirola, najviše Trenta, krenula je vozom iz Trenta navečer 15.9.1883. godine. Putovali su četiri dana relacijom Trento – Bolzano – Brunico – Dobbiaco – Klagenfurt - Ljubljana – Zagreb – Banja Luka. U Banja Lucu su prenoćili u šatorima i sutradan, praćeni vojskom, krenuli prema kasarnoj u Maglaju na Vrbasu, u neposrednoj blizini Mahovljana. Odatle su odlazili ka svojim odredištima u mjesta koja gravitiraju Prnjavoru. Radili su kao kmetovi na veleposjedima lokalnih begova. Kasnije su dobili vlasništvo nad zemljom koju su obrađivali. U šиру regiju Banje Luke dolazilo je nekoliko organizovanih grupa koje su se naseljavale u formirane kolonije, primarno u sela Mahovljane i Štivor. Kolonizacija je trajala tokom 1883. i 1884. godine, a procjenjuje se da je u BiH došlo 700 do 800 pojedinaca. Italijani koji su naselili prostore šire regije Banje Luke ostali su na svojim posjedima. Jedan značajan broj obitelji se

vratio u Italiju 1939. i 1940. godine na poziv italijanske vlade.

U isto vrijeme, i po istom principu, Italijani su došli na područje Konjica u Hercegovinu. Dobili su posjede na širem području Konjica, uglavnom oko Bradine i Ivana. Međutim, velika većina italijanskih obitelji se nakon par mjeseci vratila u Italiju jer nisu dobili ono što su im obećale vlasti u Trentu i Sarajevu. Danas na području Konjica skoro da i nema potomaka Italijana koji su došli 1884. godine.

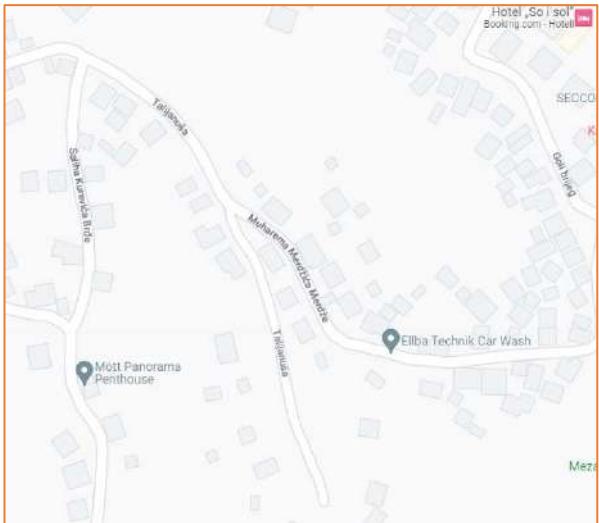
Zbog masovnosti dolaska migranata iz Italije, 1883. godina se smatra godinom dolaska Italijana u BiH. Evidentirani su dolasci pojedinaca u BiH prije 1883. godine kao što je slučaj dolaska jednog člana obitelji Montibeller u okolinu Štivora u proljeće 1883. godine, obitelj Mott je došla u Tuzlu 1880. godine, obitelj Zamboni je došla na područje Zenice 1878. godine, a ima indicija da je obitelj Piccolotti došla na područje Tuzle oko 1880. godine. U kasnijim godinama pojedinačne italijanske obitelji su dolazile u gradove u BiH – Banja Luka, Sarajevo, Zenica, Travnik, Dobojska Draga, Gračanica, itd. Individualni dolasci obitelji nisu uvijek zvanično evidentirani pa nema pouzdanih podataka o dolascima u BiH, za razliku od organizovanih dolazaka za što imaju arhivirani spiskovi osoba i obitelji koje su došle u BiH.

U Tuzlu se prvo doseljava obitelj Mott, po predanju 20.8.1880. godine, iz mjesta Siror kod Trenta. Poznato je da su do Tuzle putovali ploveći rijekom Savom od Siska do Brčkog, a onda dva dana zaprežnim kolima do Tuzle. U pojedinim slučajevima, migranti su putovali brodom do Bosanskog Broda, a odatle vozom do Doboja prugom koja je puštena u promet 12.2.1879. godine. Do Tuzle su dalje putovali konjskom ili volovskom zapregom. U kasnijem periodu

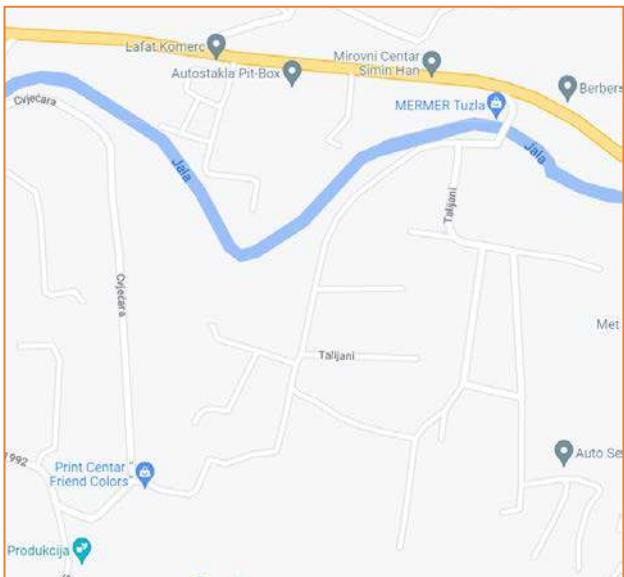
doseljenici su putovali vozom Dobojski – Simin Han, prugom koja je u promet puštena 29.4.1886. godine. Prvobitno naseljavanje je počelo u centru Tuzle gdje je obitelj Mott napravila kuću za stanovanje, a onda su kuće pravili na lokalitetu Talijanuša (padina Ilinčice, šire područje naselja Kula) gdje se nastanilo nekoliko članova obitelji Mott, po kojima je lokalitet i dobilo naziv Talijanuš. Obitelj Soravia je 1886. godine doselila u Tuzlu u naselje Slavinoviće. Prvi masovni dolazak Italijana u Tuzlu ostvarilo je dvadesetak obitelji, koje su došle 1888. godine, čiji su članovi mahom radili kao sezonski građevinski radnici kod poduzetnika Italijana Cordignana, poduzetnika koji je izgradio najznačajnije građevine u austro-ugarskom periodu u Tuzli.

Nešto kasnije, po predanju, 1880. (ili 1890.) godine doseljavaju se preci obitelji Piccolotti sa brojnim članovima. Oni u Tuzlu dolaze iz provincije Beluno i naseljavaju područje Poljane - Kiseljaka kod Tuzle, kao i rubne dijelove Tuzle. Iz Levica 1891. godine stiže obitelj Gojo, čiji su članovi poznati građevinari. Obitelj Segat stiže u Tuzlu, u Kreku – naselje Miladije, 1.11.1906. godine sa dva brata i sestrom, a u isto vrijeme dolazi i obitelj Dorighi. Nakon toga, 1911. godine, dolaze obitelji Bancher i Daldon i nastanjuju se u prigradskim naseljima Solina i Gospić – Simin Han. Područje Gospića gdje su svoja domaćinstva imali Daldoni i danas ima naziv Talijani (ulica u naselju se zove Talijani, šuma u neposrednoj blizini Gospića zove se Talijani). Interesantno je navesti da se za obitelj Fontan zna da je prvobitno bila u Rusiji, a nakon povratka u Italiju, stižu u Tuzlu, u naselje Simin Han. Malobrojni potomci obitelji Fontan i danas žive u Tuzli. Jedan ogrank obitelji Zamboni dolazi iz zeničke regije 1911. godine u Tuzlu i naseljava se u Nikešićima – put od Miladija prema Husinu. Jedan broj pojedinačnih obitelji je došao na područje

Tuzle kasnije, kao npr. obitelj Orlando 1918. godine, Michelini malo iza 1918. godine, Rossi i Andriussi 1931. godine, itd.

Ulica Talijanuša u naselju Kula – Talijanuša dobila ime po obiteljima Mott i Piccolotti koji su kuće napravili na tom području

Ulica (i naselje) Talijani u naselju Gospic – Simin Han dobila ime po obiteljima Daldon i Fontan koji su kuće i farme napravili na tom području

Najbrojnije obitelji Italijana u Tuzli stižu iz provincije Trentino. Prema podacima iz 1993. godine, tada je u Bosni i Hercegovini živjelo oko 250 obitelji Trentinjana, zatim iz provincije Beluno (bilo ih je oko 150), te iz provincije Udine (bilo ih je oko 70), a ima ih u manjem broju iz provincija Milano, Venecija, Trst, Bolonja, itd. Po brojnosti, danas na prostoru regije Tuzla najbrojnije su obitelji Mott, Zamboni, Piccolotti i Segat.

Prvi poslovi po dolasku u Tuzlu bili su vezani za obrađivanje zemljišta, uzgoj stoke i pčelarstvo za to vrijeme naprednjim metodama. Druga grupa poslova kojima su se bavili su zanatski radovi kao što su građevinci, stolari, kolari, obućari, kamenoresci, željezničari, mašinovođe, rudari, dimnjačari, oštrači noževa i makaza, graditelji vodovoda, pruga i tunela. Italijani nisu bili zapošljavani u administraciji javnih institucija, policiji i trgovini.

Pojedine italijanske obitelji su dolazile u BiH i Tuzlu kao kvalifikovana radna snaga sa potrebnim znanjima (Piccolotti, Zamboni, Orlando, Papinutti, Bancher, Mott, Rossi), a bio je i jedan broj poduzetnika i naprednih poljoprivrednika (Daldon, Gojo, Candotti, Cordignano, Piccolotti). Pisma pridošlih Italijana u Tuzlu upućena obiteljima u Italiju ukazuju čime su se obitelji bavile i kako su doživljavale vrijeme navikavanja na novu sredinu. Bez obzira na cjelokupnu situaciju tog vremena, prvobitnim doseljenicima nije bilo jednostavno u novoj sredini. Ipak, polako ali sigurno, početno nepovjerenje je nestajalo, ljudi su se prilagođavali jedni drugima, izgrađivalo se povjerenje, a garancije su bili pošten rad i odnos doseljenika prema domaćinima i obrnuto.

Dragi roditelji,

ovim pismom vam kažem da sam dobro a nadam se da ste i vi. U ovom gradu u Bosni, sinovi i ja smo našli posao kao dimnjačari i ide dobro. Naprotiv, kažem vam da smo prvi dimnjak od cigle mi sagradili jer ih u ovim mjestima nisu znali graditi i sada imamo ovaj posao. Tako da vam kažem da se ne brinete jer nam je dobro ovdje.

Draga bako,

pišem ti da ti kažem da smo mi svi dobro a nadamo se da ste i ti i djed. Otac nije kod kuće jer uvijek putuje da bi pravio „stolice“ i stigne čak i do Austrije. Braća, mama i ja moramo da obrađujemo zemlju i da se brinemo o životinjama, imamo krave, svinje, kokoške i sva sreća ne fali nam ništa za jelo. I mi djeca smo naučili da muzemo i da radimo sve što treba jer imamo puno životinja. Nosimo mlijeko u grad sa kolima i konj već poznaje sva mjesta gdje treba da se zaustavi. Ja idem u školu vozom pošto je udaljena 5 km, ali moja starija braća idu pješke. U školi ostajemo čitav dan i tamo jedemo pošto imamo časove ujutru i poslije podne. Ovdje mi se sviđa i dobro nam je. U okolini Tuzle ima mnogo obitelji koje dolaze kao mi iz Primierskih dolina.

Pisma tuzlanskih Italijana pisana roditeljima u Italiju

Dragi oče,

već je pet godina kako smo ovdje u ovom bosanskom gradu i sada ide dobro, ali moram da ti kažem da je u početku bilo teško, naročito zbog jezika jer se ništa nije razumjelo i morali smo da se sporazumijevamo pokretima. Kupili smo jedan komad njive uz dolinu blizu grada, ali ih obrađuje moja žena koja već ima dvoje djece, pošto, da bih zaradio malo novaca, moram da idem da radim kao zidar zajedno sa drugim Trentinima koji kao i ja, dolaze iz Sirora i iz Fiere. Da ti pravo kažem ovi ljudi nas cijene mnogo jer radimo dobro i pošteno. I nadam se da će moći kupiti malo zemlje i nakon toga ostati i ja ovdje da je obrađujem zajedno sa porodicom. Srećom mi Trentini pomažemo jedni druge i svaki put kada imamo vremena sastajemo se da malo sviramo i pjevamo naše pjesme u društvu.

Draga majko,

pišem ti da se uvjeriš da smo sinovi i ja dobro i napokon smo stigli u Tuzlu, ovaj bosanski grad. Putovanje je bilo veoma dugačko i teško; zadnji dio putovali smo splavom preko rijeke koja se zove Sava sve do grada zvanog Brčko i tamo me je dočekao moj muž.

Želim da ti ispričam šta se desilo kada smo stigli. Bilo je mnogo vruće i tamo na obali rijeke bili su ljudi iz mjesta. Kada su nas ugledali umorne i opterećene, odsjekli su neku vrstu zelene bundeve i pružili nam da jedemo: unutra je bila crvena i puna crnih sjemenki. Ja nisam ništa razumjela od onog što su pričali i nisam nikada vidjela tu stvar, nisam im vjerovala i rekla sam djeci da je uzmu ali da ne jedu. Te osobe su nas malo posmatrale i onda su počeli da se smiješe i da jedu tako da bi nam pokazali da se ništa neće desiti. Onda smo i mi okusili voće, i znaj, bilo je baš dobro i slatko i puno soka i nama što smo bili toliko žedni, bilo je stvarno jedno olakšanje. I shvatila sam da su ljudi ovdje ljubazni.

Od dolaska italijanskih obitelji u tuzlanski kraj, bila je uočljiva veza doseljenika po osnovu zemlje porijekla, Italije. Prirodno je da je bilo druženja i zbližavanja italijanskih obitelji, što je u prvim generacijama rezultovalo sklapanjem brakova između članova italijanskih obitelji. S druge strane, jedan broj obitelji nije izražavao potrebu za zbližavanjem, što je rezultovalo gubljenjem veza sa Italijom i zanemarivanje italijanske tradicije i jezika.

Iako Italijani nisu bili organizovani u neki vid udruženja, bili su vrlo aktivni u kulturnom životu grada učestvujući u horskim grupama (Mott), muzičkim sastavima (Mott, Candotti, Križan) i pozorišnim predstavama (Mott, Paki, Gojo).

Tamburaški orkestar „Bajazzo“ je osnovan u Tuzli 1924. godine, a u njemu su nastupali i Italijani. Na fotografiji orkestra stoje s lijeva – August Gusti Mott, August Candotti, Alojz Francek, Lino Candotti i Ludvig Viki Mott, sjede Miško Katošić i Feliks Križan.

Orkestar je imao nekoliko promjena članova ali nikad bez Italijana.

Pjevačko društvo HKD Napredak 1898. u kojem je aktivan bio Jakob Mott (stoji u prvom redu, sredina).

Italijani su bili u glumačkoj grupi predstave „Emina“ u Tuzli oko 1930. godine. Na fotografiji nakon predstave su glumci u predstavi - stoje Karlo Mott, Liza Sova, Erna Pinkas, Makso Desić, Ankica Paki, Milka Vucelja, Bosiljka Vucelja, Đuro Juraj, sjede Lucijan Gojo, Risto Toljević, Marija Mott, Deso Popović, Mica Meier, Alojz Francek, Oskr Gec i Franjo Gojo.

Italijani su bili aktivni u osnivanju i radu dobrovoljnih vatrogasnih društava (Mott, Zamboni), a posebno su bili aktivni u grupama koja su zastupala radnička prava i revolucionarne pokrete (Bancher, Mott, Gojo, Piccolotti, Križan).

Dobrovoljno vatrogasno društvo Tuzla - Jakob Mott 1898. (stoji prvi red zadnji desno)

Dobrovoljno vatrogasno društvo Tuzla - Jakob Mott (stoji desno u civilnom odijelu) i njegov sin Jakob Mott (stoji lijevo od oca) oko 1927.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Solana Kreka – Rudolf Zamboni 1940. (stoji u sredini)

Antologija fotografija proslave 1. maja 1923. godine na imanju Bancherovih pod Gradinom na Solini. Na slici su mnoga poznata imena iz prošlosti Tuzle: Mitar Trifunović Učo, Simon Bancher, Leonardo Bancher, Cano Gojo, Leopold Volavka, Marija Jakubec, Perin Mott, Gusti Mott, Viktor Mott, Marija i Matilda Mott, Miroslav Pinter, Marija Piccolotti, Ankica Cuvaj, Mijo Cuvaj, Jure Jurić, Hasan Odobašić, Aljo Bakalović, Giovanna Bancher, Franciska Bancher, Mulaga Mustačević, Bogdan Banjanin, Feliks Križan, Juliska Cuvaj, Mica Jakubec, Ivan Gojo, Ljubica Bancher, Pero Smit, Alija Alibegović, Dousolina Bancher, Mijo Đumić, Vladimir Pesut, Mašo Altumbabić i Kosta Bašić

Italijani su dolaskom u Tuzlu prihvatili navike i običaje lokalnog stanovništva i drugih došljaka. Došlo je do potpune integracije koja je dala izuzetan kvalitet u razvoju različitih kultura i primjene vještina koje su imali doseljenici. Već u drugom i trećem obiteljskom koljenu, počevši od rođenja prve djece iz italijanskih brakova u BiH, italijanske obitelji su rijetko koristile italijanski jezik, i cjelokupno kasnije potomstvo je govorilo domicilne jezike koji se govore u BiH. Djeca doseljenika su se školovala na lokalnom jeziku, završavajući obavezne osnovne škole. Veliki broj djece je završavao i srednje škole ili zanate. Već od druge, a posebno treće generacije doseljenih Italijana, pojedinci su imali fakultetsko obrazovanje. U kasnijim generacijama bio je veliki broj doktora nauka italijanskog porijekla u Tuzli.

Italijani su imali snažnu prisutnost u sportu (Bancher, Mott) što je posebno došlo do izražaja nakon završetka Drugog svjetskog rata (Segat, Mott, Zamboni).

Danas, potomci Italijana pripadaju različitim vjeroispovijestima, pa tako ima katolika, pravoslavaca i Bošnjaka - muslimana. Većina potomaka Italijana se izjašnjava shodno religijskoj pripadnosti (Hrvati, Srbi, Bošnjaci ili Muslimani), a izuzetno mali broj stanovnika je zadržao izvornu nacionalnost. S druge strane, bez obzira na vjeroispovijest značajan broj članova italijanske zajednice u Tuzli čuva tradiciju i kulturu Italije i nastoji da se tradicija prenese na mlađa pokoljenja.

Dorighi gradio puteve

Daldon i Broch imali farmu krava i proizvodili mlijeko

Battista igrao rukomet

Segat igrao odbojku

Mott igrao nogomet

INICIJATIVA OSNIVANJA PRVOG UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI

Mirnodopsko stanje u Tuzli prekinuto je ratnim dešavanjima i sukobima početkom 1992. godine. Iako se u mnogim gradovima Bosne i Hercegovine i Hrvatske uveliko vodio rat i borbe za teritoriju, Tuzla u urbanom dijelu, i okolina Tuzle, nije bila direktno izložena ratnim sukobima sve do 15. maja 1992. godine. Datum 15.5.1992. godine zabilježen je u povijesti grada po tome što je tog dana započeo sukob na raskršću Brčanska Malta između vojnika i rezervista jugoslovenske vojske s jedne strane i policije i teritorijalne odbrane Tuzle s druge strane. Zahvaljujući djelovanju policije, teritorijalne odbrane i pojedinaca, Tuzla kao grad je izbjegla sudbinu da bude okupirana od strane tadašnjih vojnih i civilnih struktura koje su činili, skoro u cijelosti Srbi, i to ekstremisti iz Tuzle, okolnih mjesta i Srbije. Višedecenijsko zajedništvo različitih nacija u Tuzli, zajedništvo koje je generisanom borbom za radnička prava od vremena Husinske bune 1920. godine, pa do

zajedničkog učešća u partizanskim vojnim jedinicama tokom Drugog svjetskog rata, pokazalo se kao uspješan model zajedničkog življenja u Tuzli, bez obzira na etničko porijeklo svakog pojedinca.

Upravo zahvaljujući modelu zajedničkog življenja, građani Tuzle čiji preci imaju italijansko porijeklo, dijelili su sudbinu svih drugih građana Tuzle. Ni po čemu nisu bili drugačiji, nisu bili ugroženi, ostvarivali su prava koja im pripadaju, bili su pripadnici vojnih jedinica i civilnih organa uprave, radili u namjenskoj proizvodnji, bili zdravstveni radnici, ratovali na ratištima i ginuli od topovskih i tenkovskih granata na ulicama Tuzle. Članovi tuzlanske obitelji Mott doživjeli su najveću tragediju, život je izgubilo ukupno šest članova obitelji Mott. Na ulici od granate poginuo je bračni par Pečenko – Tono i Mira, koji imaju tršćansko porijeklo.

Ratne operacije u tuzlanskoj regiji su rezultovale potpunom blokadom grada Tuzla. Blokada znači da se nije moglo izaći iz Tuzle, nije se moglo ući u Tuzlu, roba bilo koje vrste nije mogla doći u Tuzli. Javila se nestaćica hrane, goriva, električne energije, prekinut je telefonski saobraćaj, nije bilo dovoljno ogreva za grijanje tokom zimskih mjeseci, nedostajalo je odjeće, obuće, tehnike, benzina, a uz sve to, bila je prisutna stalna opasnost od pogibije ili ranjavanja. Sigurnost je bila na niskom nivou, nije bilo garancije da će svako dočekati novi dan. Najviše građana je stradalo ili bilo ranjeno uslijed čestog granatiranja grada sa vojnih položaja na brdima oko Tuzle, na planini Majevici i na planini Ozren. Granate su na grad ispaljivane iz topova, tenkova i minobacača koji su imali domet da pogađaju ciljeve u svakom dijelu Tuzle – od Simin Hana do Bukinja. Od granatiranje, i na druge načine, u Tuzli je poginulo 186 osoba civila, a najveća tragedija je bila 25. maja 1995. godine, skoro pred kraj rata, kada su na tuzlanskoj Kapiji poginule 71 mlade osobe a stotine je bilo ranjenih.

Kao i svi građani Tuzle, tuzlanski Italijani su osjećali iste strahove, imali potrebe za liječenjem koje u vrijeme rata nije bilo uvijek moguće, i imali snažan nagon za ljudsku održivost u velikoj nestaćici hrane, novca i drugih životnih potreba. Okolnosti u kojima su živjeli građani Tuzle, u okruženju i izolaciji, potakla su razmišljanja pojedinaca koji imaju italijansko porijeklo da pomoći zatraže od države i regije odakle su došli preci današnjih italijanskih obitelji u Tuzli, Lukavcu, Živinicama.

Članovi italijanske zajednice u Tuzli poznavali su se međusobno, a bila je velika brojnost članova italijanskih obitelji koje su živjele u Tuzli i okolini. Prirodno je bilo da su se članovi italijanskih obitelji poznavali, posjećivali i imali socijalne veze. Kod nekih obitelji su bile vrlo jake socijalne veze, a kod nekih obitelji te veze nisu ni postojale. Tako je

generisana ideja od strane Brane Motta da se formira grupa Italijana koja bi pokrenula i realizovala aktivnosti kojima bi se riješili primarni problemi za neke članove italijanske zajednice – da izbjegnu ratna stradanja i da dobiju hranu koje je nedostajalo.

Prvi pokušaj iniciranja zajedničkih aktivnosti povezivanja Tuzle sa Italijom, prvenstveno sa oblasti Trentino, bio je pokušaj tuzlanskih Italijana da se jedan broj osoba izmjesti iz Tuzle u Italiju. U dopisu na 3 stranice od 22.6.1992. godine, upućen Kriznom štabu Tuzla, bilo je navedeno 28 osoba za koje je traženo izmjehstanje iz Tuzle, a dopis je potpisao Brano Mott ispred Grupe građana italijanskog porijekla. Razgovor sa gradskim načelnikom Bešlagićem na temu izlaska iz Tuzle vodili su Brano Mott i Boro Zamboni. Tadašnji načelnik Tuzle Selim Bešlagić i Krizni štab nisu odobrio zahtjev za izlazak iz Tuzle jer je bila gradska odluka da niti jedan stanovnik Tuzle ne može izaći iz Tuzle.

Ratne okolnosti i nestaćica životnih potrepština, osnažile su potrebu za povezivanjem svih institucija i organizacija koje mogu pomoći primarno u dopremi hrane u Tuzlu, jer je bilo jasno da izlazak iz Tuzle i odlazak u Italiju nije ostvariv. Župni Caritas u Tuzli je bio važna humanitarna organizacija sa kojom je Brano Mott uspostavio dobru saradnju i u više navrata dogovarao način primitka humanitarne pomoći za građane Tuzle italijanskog porijekla. U tom pogledu, Caritas je dao preporuku za Branu Motta da može posredovati u obezbjeđenju pomoći za Caritas, što je kasnije pomoglo u uspostavi humanitarnog programa sa Italijom.

(22.6.1992)
0471-541

Kružnom Štabu Općine Tuzla

Na području Općine Tuzla živi više italijanskih porodica koje su nestanjene na ovom području duži period. U stalnom kontekstu su se svojom rođinom u Italiji koja je inicirala putem Općine Piers di Primiero njihove privremeno sklanjanje sa ratom ugroženog područja. U tom smislu Općina Piers di Primiero se obratilo Italijanskoj ambasadi u Zagrebu koja će vam dostaviti zvanični zahtjev ispred države Italije za izvlačenje sa ratom ugroženog područja grada italijanskog porijekla koji žive na području grada i Općine Tuzla.

Napominjemo da se radi o licima koje su privremeno uklanjaju sa ratom ugroženih područja i da ta lice žele da se ponovo vrati na područje Općine Tuzla, te da je kroz Štab garantira sva stečena imovinska i gradenska prava u Republici Bosni i Hercegovini.

Spisak navedenih lica je slijedeći:

- ① Reljić Biondi Ios 30.4.1924 Belonja, teški invalid išč praktičar
② Reljić Klaudia 1.7.1965 Tuzla, prstilac majke i kao takvo primanje
pomoć na ime praktičara

Potomsci Bančićevi Nečeće

- ③ Lebeničnik-Bančić-Merčede 29.11.1923 Tuzla

l.k.---- pasos 26944e

- ④ Lebeničnik Andrija 3.3.1982 Tuzla

- ⑤ Lebeničnik Irene 25.12.1984 Tuzla

- ⑥ Bakalović-Lebeničnik-Zeljko 13.9.1953 Tuzla

- ⑦ Bakalović Darko

8. Piton Ivan 21.8.1968 Tuzla

l.k.2947/89 pasos 74251o

9. Piton Ivana 6.6.1973 Tuzla

lo. Zamboni Boro 24.11.1958 Tuzla

l.k.8465/90 pasos 477191

11. Zamboni Josip 1.3.1963 Tuzla

l.k.4135/91 pasos 604869 istekao

12. Mikilini Nino Vlado 26.3.1963 Tuzla
l.k.10742/81 pasoš ---
- (13) Mikilini Lejla 12.8.1963 Tuzla ✓
l.k.11161/90 pasoš 330005 istekao majka djeteta starosti jedne godine
- (14) Mikilini Vlado Roberto 10.1.1991 Tuzla ✓
15. Mikilini Nino Venelko 13.1.1965 Tuzla
l.k.--- pasoš 896102
16. Mikilini Nino Senad 17.9.1975 Tuzla
l.k.10510/90 pasoš ---
17. Mikilini Nino Predrag 1.8.1972 Tuzla
- (18) Mikilini Nino Josip 5.6.1975 Tuzla ✓
- (19) Mikilini Nino Slobodan 30.9.1977 Tuzla ✓
- (20) Mikilini Nino Violeta 1980 Tuzla ✓
- (21) Mikilini Pero Margeta 6.8.1968 Tuzla ✓
l.k.2685/86 pasoš 979650
22. Potomak Benchar Ljidi Sovana
22. Vasilij Pere Dragomir 8.9.1966 Tuzla
l.k.7990/91 pasoš ---
23. Potomak Konstantin Daldona
- (24) Dobnik Andelko 8.9.1931 Tuzla
l.k.2641/90 Živinice pasoš 5497385
- (25) Dobnik Miris Rina 2.12.1912 Tuzla
l.k.16980/80 pasoš 156265 istekao
26. Pavlović Duško 8.5.1954 Živinice suprug Nelsonije Dobnik koja se nalazi u Italiji na porodu.
l.k.3945/90 pasoš 798132
- (27) Mott Olja 18.5.1967 Tuzla
l.k.9316/89 pasoš 232584
- (28) Mott Oliver 22.3.1976 Tuzla
l.k.--- pasoš 651016

*Prvi dokument aktivnosti
Italijana, inicijativa Brane
Motta*

29. Altersac Armando 9.5.1971 Tuzla

l.k. isgubljeno peseč 661907 boko Renata Gordiela, Šivi u Italiji

*Molimo kraljici Štob Općine Tuzla da sahtjevu ne privremeno napuštanje
ratan ugroženih teritorija Republike BiH odobri.*

Tuzla 22.6.1992 godine

*Grupa građana
italijanskog porijekla*

Branislav Motta

	13.8.92. Tuzla	08552
Čačakčiči Štob učenja Tuzla		
ŽUPNI CARITAS		
Tel/Fax: 015/216-665		
Mail adresa:	Vlasnik:	Datum: 22.12.1992. god.
PRIMORENJE		
Ovima se od strane ovog uritasa izvještodi i preporučuje slan može radne skupe, gosp. Branislav Motta, Kapljanić čačakčiči Štob o.č. 9729/92. Tuzla.		
Od prve datume ovog slokobnog vremena izjavljuje bez zadrške u pogledu poslumu oto pomaganja ugroženog stanovništva grada Tuzle i sice obolice.		
Trijedan je povjerenje, tko da smatramo da će nam dostojno nastupati u dozvoni posjekala njegovih roditelja.		
Ovima unim koji mu njegovim posredovanjem poznam, neimjerna hvala, uz setji blaguljivo i posdrav.		
Bir i dobro!		
Izn. Petar Matošević Upr. Štob učenja Tuzla		
Građanski radnik Kraljica Ljubica ŠTOD Tuzla Građanski radnik Kraljica Ljubica ŠTOD Tuzla 12200-439-01/92700-0-7321-00-00229-8 12200-439-01/92700-0-7651-01-00019-2		

*Pismo preporuke za Branu Mott od Caritasa od
4.12.1992.*

Smatrajući da tuzlanski Italijani moraju imati neku vrstu legitimite u zastupanju i traženju rješenja vlastitih egzistencijalnih problema, grupa Tuzlaka okupljena oko inicijatora formalizacije grupe italijanskih građana Tuzle, pokrenula je verbalnu, a onda i pravnu inicijativu da se formira udruženje građana koje okuplja građane Tuzle i okoline koji imaju italijansko porijeklo po bilo kojem osnovu, kao i građani koji su na neki način privrženi Italiji – bilo putem kulturnih, rodbinskih ili ekonomskih veza. Inicijativna aktivnost oko formiranja udruženja bila je prikupljanja podataka o članovima italijanske zajednice u Tuzli, Živinicama, Lukavcu i Banovićima. Podatke je prikupio i sortirao Brano Mott na osnovu razgovora sa članovima obitelji italijanskog porijekla.

Prema navodima Brane Motta, nakon potvrde da ima interesa za formiranje udruženja građana, slijedio je vrlo komplikovan odlazak Brane Motta u Trento 2.2.1993. godine, a posredstvom italijanske ambasade u Zagrebu i preporuke Caritasa u Trentu. Tom prilikom nosio je spisak na kojem je 486 građana koji vode porijeklo iz Italije. Odlazak je realizovan u saradnji sa Caritasom čiji je Brano Mott bio član i aktivista, a kasnije je Brano Mott bio odgovorna osoba za raspodjelu humanitarne pomoći u Caritasu Tuzla i u udruženju Italijana. Nakon mjesec dana boravka u Italiji, Brano Mott se vratio u Tuzlu i u dogовору sa inicijativnom grupom nastavio proces formiranja udruženja.

Brano Mott, kao inicijator okupljanja grupe, pozvao je početkom 1993. godine druge tuzlanske Italijane koji su bili zainteresovani za poboljšanje položaja italijanskih obitelji u Tuzli. U toj grupi su bili: Brano Mott, Zoran Mikelini, Jakov Mott, Vlado Zamboni, Petar Simala, Josip Montibeller i dr. Ljubomir Ljubo Radić. Ova grupa je bila okosnica formiranja udruženja i uspostave saradnje sa Italijom. S obzirom da najveći broj tuzlanskih

Italijana potiče iz oblasti Autonomne pokrajine Trentino na sjeveru Italije, područja koje je bilo u okviru Austro-Ugarske Monarhije, traženje pomoći je primarno bilo usmjereni na područje Trentina. U vrijeme prije 1992. godine u oblasti Trentina živio je manji broj pojedinaca i obitelji koji su na neki način bili povezani sa Tuzlom, tj. koji su imali rodbinu u Tuzli ili su otišli iz Tuzle tokom nacionalizacije, kad su pojedine italijanske obitelji ostale bez svoje imovine, ili su otišli iz Tuzle tražeći posao u Italiju prije početka ratnih dešavanja u Bosni i Hercegovini.

U toku ratnih dešavanja nije još bila otvorena italijanska ambasada u Sarajevu, pa tako građani Bosne i Hercegovine nisu mogli ni na koji način tražiti i dobiti pomoći koja bi došla iz Italije, ili koja bi omogućila građanima italijanskog porijekla da privremeno ili trajno napuste prostor Bosne i Hercegovine gdje je bio ratni sukob.

Italija je država koja je među prvima uspostavila diplomatske odnose sa poslijeratnom Bosnom i Hercegovinom. Od aprila 1994. godine Italija je već bila prisutna na bosanskohercegovačkoj teritoriji sa prvim diplomatskim predstavništvom (u oblik posebne diplomatske delegacije), a ambasada u Sarajevu je otvorena 6. novembra 1996.

Ured diplomatske delegacije je imao vrlo ograničeno djelovanje tokom ratnih dešavanja u BiH, jer je Sarajevo kao grad bio u okruženju, pa je i kretanje diplomatskog osoblja bilo ograničeno. Nikakvu vezu ambasada nije ostvarila sa Tuzlom. S druge strane, prema kazivanju Franje Rovera iz Štivora kod Prnjavora, u toku rata italijanski diplomat u BiH je došao u Štivor i donio prazne italijanske pasoše. Štivorani italijanskog porijekla dobili su pasoše na licu mjesta, a pasoše je rukom pisao tadašnji predstavnik Italije u Bosni i

Hercegovini. Na taj način je značaj broj Štivorana dobio putni dokument kojim se potvrđivalo da je imaoč pasoša praktično državljanin Italije, a što je bilo regulisano i tadašnjim zakonima u Italiji. Zahvaljujući tom stanju, veliki broj stanovnika Štivora je otišao u Italiju i uglavnom se nisu ni vraćali u Štivor.

Jedan broj tuzlanskih Italijana napustio je Tuzlu prije početka ratnih dešavanja i otišao u Italiju. Jedan broj Tuzlaka je različitim kanalima izašao iz Tuzle i putovanje završio u Italiji, uglavnom u provinciji Trentino. Uglavnom su to bile majke sa djecom ili starije osobe, ali i osobe mlađe životne dobi koje su nastojale izbjegći učešće u ratnim dešavanjima ili su bile nezadovoljne tretmanom koji su imali u Tuzli. Manji broj članova italijanske zajednice ili obitelji je otišao u Italiju nakon završetka ratnih dešavanja u BiH tj. nakon 1995. godine.

Tuzlaci i Italijani koji su prepoznali potrebe stanovnika Tuzle italijanskog porijekla dosta su učinili na prikupljanju humanitarne pomoći i na prijemu Tuzlaka koji su dolazili u Trentino bez ikakvih prethodno obezbijeđenih uslova za život, rad i stanovanje.

Osnivanje udruženja građana kao pravnog lica inicirao je Brano Mott, koji je prikupljao potpise građana za formiranje udruženja. U grupi za organizaciju formiranja udruženja bili su i Jakov Mott, Ljubo Radić, Vlado Zamboni i Petar Simala. Većinu dokumenata za registraciju udruženja pripremili su Brano Mott i Jakov Mott. Inicijativna grupa se sastajala u kabinetu prof. Radića na Medicinskom fakultetu Tuzla jer nije bilo drugog pogodnog mjesta za sastanke i dogovore oko registracije udruženja. Na razne načine obavješteni su članovi italijanske zajednice u Tuzli i okolini da se formira udruženje Italijana i da je Osnivačka

skupština zakazana za 8.5.1993. godine u Hotelu Tuzla (na Dan pobjede nad fašizmom).

Ispred inicijativnog odbora formiranja udruženja, Brano Mott je 16.4.1993. godine uputio Sekretarijatu unutrašnjih poslova (SUPu) Tuzla Zahtjev za održavanje Osnivačke skupštine udruženja građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije. Navedeno je da će Osnivačka skupština biti u Hotelu Tuzla sa početkom u 11 sati i da će Skupštini prisustvovati zajedno sa zvanicama oko 200 osoba. S obzirom da je inicijativa za formiranje udruženja počela u toku radnih dešavanja, kad se nije znalo kakva će uopće biti budućnost Tuzle, veliki broj članova italijanske zajednice je osjećao strah od posljedica učlanjenja u udruženje. Čak ni tadašnja policija Tuzle nije blagonaklono gledala na formiranje udruženja Italijana, jer nisu znali šta je misija udruženja i zašto se osniva. A ni zakonodavno okruženje za formiranje udruženja građana za humanitarni rad u to vrijeme nije bilo najjasnije, posebno nije bilo jasno kako će se udruženje voditi u sudskom registru u dijelu nomenklature poslova kojima se bavi.

UDRUŽENJE GRADJANA ITALIJSKOG
PORJEKLA I PRIJATELJA ITALIE
Broj 1/93
Tuzla, 16. 4. 1993 godine

S U P T U Z L A

Zahtjev za održavanje osnivačke Skupštine Udrženja građana italijanskog poriječja i prijatelja Italije

Obraćamo vam se sa zahtjevom da odobrite održavanje osnivačke Skupštine Udrženja građana italijanskog poriječja i prijatelja Italije koja će se održati 8.5.1993. godine u prostorijama Hetele Tuzla - Kristalna dvorana sa početkom u 11 sati.
Očekujemo da će osnivačkoj Skupštini Udrženja prisustvovati zajedno sa svimicama oca dvijestetina osoba.

Inicijativni odbor Udrženja

Bruno Šefler M. M.

Nakon završenih priprema dokumentacije za osnivanje udruženja, dogovoren je sa ključnim akterima novog udruženja koji zvaničnici će biti pozvani na Osnivačku skupštinu i kakav će ceremonijalni tok biti realizovan (ko će se obratiti okupljenim članovima italijanske zajednice i gostima). Svi koji su pozvani na Osnivačku skupštinu su se odazvali pozivu i dali svoj doprinos zaštiti italijanske manjine u Tuzli, ali su dali i legitimitet jednom udruženju da može da predstavlja interes grupa građana italijanskog poriječja.

Zahtjev MUPu za održavanje Osnivačke skupštine

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG
PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE
TUZLA — RBIH

ASSOCIAZIONE DE GLI CITTADINI
D' ORIGINE ITALIANA E DEI AMICI
D' ITALIA TUZLA — RBIH

**„UDRUŽENJE
GRAĐANA
ITALIJANSKOG
PORIJEKLA I
PRIJATELJA ITALIJE“ U
TUZLI**

Kako je bilo i predviđeno, Osnivačka skupština je održana 8.5.1993. godine u Kongresnoj sali Hotela Tuzla, a za zakup sale plaćeno je 50 DM.

Skupštinu je otvorio Slavko Andriusi koji je u ime inicijativnog odbora pozdravio goste.

Organizacioni odbor je pripremio scenarij Osnivačke skupštine koji je realizovan u cijelosti. Izabrana su radna i rukovodna tijela udruženja, prihvaćen Statut Udruženja i drugi akti. Za predsjednika Skupštine izabran je Jakov Mott, a za predsjednika udruženja izabran je Brano Mott. Za sekretara udruženja izabrana je Claudia Reljić a u Nadzorni odbor izabrani su Josip Montibeller, Ljubo Radić i Petar Simala. U Izvršni odbor izabrani su Branislav Mott, Ivica Segat, Drago Reljić, Vlado Zamboni i Slavko Andriusi. Brano Mott je obrazložio ciljeve udruženja a Jakov Mott je dao pregled povijesti tuzlanskih Italijana. Gosti na Osnivačkoj skupštini bili su Selim Bešlagić, Fra Petar Matanović, Dr. Husein Sušić, Juraj Novosel i Ante Raos. Nakon Skupštine zapisnik je sačinila i potpisala Claudia Reljić. Na početku Skupštine emitovana je kompozicija „Mojoj dragoj BiH“ jer BiH još nije imala himnu. Nakon Skupštine organizovana je zakuska u

holu hotela. Donator je bila Merđana Fišća, Brano Mott je obezbijedio bocu viskija, a i drugi članovi udruženja su pomogli vlastitim donacijama u hrani i piću.

S C E N A R I J
OSNIVAČKE SKUPŠTINE UDRUŽENJA GRADJANA ITALIJSKOG PERIJEKLA TUZLA
Konferanca za ceremonijal majstora

Uvedeni govor ceremonijal majstora
Dame i gospode, dozvolite da se predstavim, ja sam ANDRIUSI SLAVKO imam čast i zaduženje ispred Inicijativnog odbora Udruženje građana italijanskog perijekla i prijatelja Italije da vodim ovu osnivačku Skupštinu.
Pozivam Profesora Dr. Ljubu Radića da pozdravi skup.
1. POZDRAVNI GOVOR Profesora Dr. Ljube Radića

2. SLOŽANJE PJESENJE MOJOJ DRAGOJ BIH

3. Pozivam vas da minutom šutnje odamo počast palim borcima Armije BiH, Postrojbama HVO i civilnim žrtvama rata, Slava im.

4. IZBOR RADNIH TIJELA
Prelezimo na izbor Radnog predsjedništva.
Dozvolite mi da u ime Inicijativnog odbora našeg Uverušenja predložim Radno predsjedništvo.
1. Radić Dr. Ljubo 5. Zamboni Antu
2. Ing. Mott Jakova 6. Gejo Dragana
3. Mott Branislava 7. Reljić Claudiu
4. Andriusi Slavku 8. Piccoletti Maria
Molim vas da Radno predsjedništvo zauzme svoja mesta.
Da bi mogli da radimo moramo da izaberemo Zapismičara i predlažemo gospodnjicu Reljić Claudiju, a za ovjerivača Zapisanika gospodju Segat Valeriju i gospodinu Nikilini Zoranu.

5. PREDLAŽENI DA PREDJEMO NA RADNI DIO SKUPŠTINE
Pozivam ing. Mott Jakova da izloži referat o kratkom istorijetu naseljavanja, životu i radu Italijana i građana italijanskog perijekla na ovim preterima.

6. POZDRAVNI GOVOR GOSTIJU

Obsirem da je jedan broj gostiju izrazio želju da pozdravi Osnivačku Skupštinu, pozivam ih da se saču učine.

- Zamolio bih gospodina Gradsnog čelnika Mr Selima Bešlagića da pozdravi skup
- .....
- .....
- .....
- ..... Zahvaljujem se gostima.

7. Slijedeća tečka dnevnog reda je upoznavanje sa osnovnim dokumentima Urušenja.

Statut Udrženja pozivam gospodina Metta Branislava da obrazloži Statut Urušenja.

Molim Skupštinu da izglose Statut Urušenja, ko je za, imali neko protiv, konstatujem da je Statut Urušenja usvojen.

Poslovnik o radu Skupštine Urušenja pozivam gospodnjicu Reljić Claudiu da obrazloži Poslovnik o radu Skupštine Urušenja.

Molim Skupštinu da izglose Poslovnik o radu Skupštine Urušenja, ko je za, imali neko protiv, konstatujem da je Poslovnik o radu Skupštine Urušenja usvojen.

8. Slijedeća tečka dnevnog reda su izbori organa i rednih tijela Skupštine i Urušenja.

- Predsjednik Skupštine
- Podpredsjednik Skupštine
- Predsjednik Urušenja

- Sekretar Urušenja

= Izvršni odbor Urušenja

- Nadzorni odbor Urušenja

Dovoljite mi da u ime Inicijativnog odbera predlašim za Predsjednika Skupštine gospodina Metta Jakova.

Molim vas da se izjasnimo ko je za ovaj prijedlog, Hvala.

- Za Predsjednika predlašeno gospodina Piccolotti Marija,

Molimo vas da se izjasnimo, ko je za ovaj prijedlog, Hvala.

- Za Predsjednika Urušenja predlašeno gospodina Metta Branislava.

Molimo vas da se izjasnimo, ko je za ovaj prijedlog, Hvala.

- Za Sekretara Udrženja predlažemo gospodnjicu Reljić Claudiu,

Molimo vas da se izjasnimo, ko je za ovaj prijedlog, Hvala.

- U Izvršni odbor Udrženja predlažu se slijedeća gospoda,

Mott Bramislaw

Segat Ivica

Reljić Brage

Zamboni Vlado

Andriuski Slavko,

Molimo vas da se izjasnimo za ovaj prijedlog, Hvala.

- U Redzorni odbor predlažemo slijedeću gospodu,

Montibeller Josip

Radić Ljubo

Simsala Petar,

Molimo vas da se izjasnimo, ko je za ovaj prijedlog, Hvala.

9. Pošto smo iscrpili svačni red pozivom izabranih predsjednika Udrženja
gospodina Motta Bramislove da posetavi Skupštinu.

10. Poziv na koktel koji je gospodin Mott Bramislaw na kraju svog
govora, u tom trenutku puštanje kanciona Bendiorne Italije.

Mott Bramislaw

Scenarij Osnivačke skupštine

Na spisku članova Skupštine tj. osnivača nalazi se 66 osoba italijanskog porijekla. Udrženje je obuhvatalo sve građane italijanskog porijekla bez obzira iz koje italijanske provincije dolaze i potiču. Obuhvaćeni su i bračni parovi koji imaju italijansko porijeklo bez obzira na nacionalnost i konfesiju, a članovi udruženju su bile i osobe koje nemaju italijansko porijeklo, ali osjećaju privrženost Italiji.

S obzirom da udruženje nije imalo prostor za rad, adresa udruženja je glasila na privatnoj adresi Brane Motta – 17. septembra br. 21.

Jakov Mott govori na Osnivačkoj skupštini

UDRUŽENJE GRADJANA ITALIJSKOG PORIJEKLA

I PRIJATELJA ITALIJE TUZLA

Broj 6/93

Tuzla 12.05.1993. godine

ZAPISNIK sa Osnivačke Skupštine Udrženja građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije Tuzla, sa scenarijem

Osnivačka Skupština Udrženja održana dana 8.05.1993. godine u Kongresnoj sali Hotela Tuzla sa početkom u 11 sati.

- Ceremonijal majster Andriusi Slavko vodi Skupštine po utvrđenom scenariju odnosno dnevnom redu.
- Prva tačka, odnosno uved u početak reda Skupštine je slušanje pjesme Moje drage BiH.
- Druga tačka dnevnog reda je pozdravni govor koga čini Prof. Dr. Ljubo Radić
- Treća tačka dnevnog reda je odavanje počasti palim bercima Armije BiH, pestrejbi HVO i civilnim žrtvama rata.
- Četvrta tačka dnevnog reda, izber rečnih tijela
- Radno predsjedništvo predloženo i izabrano u sastavu:
ing. Mott Jakov, Dr. Radić Ljubo, Mott Branislav, Andriusi Slavko, Zamboni Ante, Goje Dragom, Reljić Claudia i Picceletti Marie.
- Za zapisničara je izabrana Reljić Claudia a za ovjerivače zapisnika Segat Valerija i Michilini Zoran.
- Petnaesta tačka dnevnog reda izlaganje kratkog istorijata o naseljavanju životu i radu italijana i građana italijanskog porijekla na prostoru Tuzle koga čini ing. Mott Jakov.
- Šesta tačka dnevnog reda pozdravni govor gostiju Skupštine
  - Mr. Selim Bešlagić, Gradonačelnik Tuzle
  - Fra Petar Matanović, Gvardija Franjevačkog samostana Tuzla
  - Dr. Husein Sušić, Muslimansko-Bosanski intelektualci Tuzla
  - Juraj Nevezel, Sekretar Univerziteta Tuzla
  - Dr. Anto Raus, Forum građana Tuzla
- Sedma tačka dnevnog reda upoznavanje za dokumentima Udrženja Statut Udrženja obrazložio Mott Branislav
- Poslovnik o radu Skupštine Udrženja obrazložila Reljić Claudia
- Programske zadatke i ciljeve organizacije obrazlaže Mott Branislav u svom pozdravnem govoru.
- Osmnaesta tačka dnevnog reda su izbori organe i rednih tijela
- Za predsjednika Skupštine Udrženja predložen i izabran ing. Mott Jakov,
- Za podpredsjednika Skupštine Udrženja predložen i izabran Picceletti Marie,

- Za predsjednika Udrženja koji je ujedno i predsjednik Izvršnog odbora predložen i izabran Mott Branislav,
- U Izvršni odbor predloženi i izabrani Segat Ivica, Reljić Drago, Žamboni Vlado i Andriusi Slavko
- Za sekretara Udrženja predložena i izabrana Reljić Claudia
- U Nadzorni odbor predloženi i izabrani dipl. ^{očet} Montibeler Josip, Dr. Ljubo Resić i Simalo Petar.
- Deveta tačka dnevnog reda je pozdravni govor izabrane predsjednike Udrženja koji ujedno obrazlaže i programske zadatke i ciljeve.

- Udrženje predstavlja i zastupa predsjednik Udrženja Mott Branislav o eventualnoj zamjeni predsjednika u njegovej odsutnosti Izvršni odbor Udrženja će odrediti na predlog predsjednika njegovog zamjenika koji će biti pismeno obavješten.
- Osnivačka Skupština je sve tačke dnevnog reda usvojila sa apsolutnom većinom, odnosno nije bilo članova Skupštine koji su bili protiv prijedloga.
- Skupštini prisustvovali predstavnici sredstava javnog informiranja te televizija Tuzla.
- Osnivačkoj Skupštini prisustvovalo cca 150 članova, a rad Skupštine završen u 12,30 sati, poslije tog skromnog koktel.

Zapisnikar

Reljić Claudia Refje Claudi

Tuzla 12.05.1993. godine

Ovjerivači zapisnika

Segat Valerija Segat Valerij
Michilimi Zoran Michilim Zoran

Zapisnik sa osnivačke Skupštine

S P I S A K

ČLANKA UDRIJUJENJA GRADJANA ITALIJANSKOG PORIJENKA I PRIMATELJA ITALIJE

1. RELJIĆ ĐEAG, 1947, Tušla, B. Klerića brej 2 MB e312947105e02
Reljić Đeag
2. BONIĆ ŽIVA - RELJIĆ, 1984 Gasmieccia et Hess, A. Herlejvića 37 MB 3004724159e3
Bonić Živa
3. RELJIĆ CLAUDIA, 1969, Tušla, A. Herlejvića 37 MB e1a755185e04
Reljić Claudia
4. RELJIĆ PETAR, 1945, Tuzar, B. Dugonjica 3e MB 1311945185e04
Reljić Petar
5. MOTT JAHOV, 1934, Tušla, B. Jedinstva 3 MB 3107931185e03
Mott Jahn
6. MOTT BRANTELAV, 1948, Tušla, 17. Septemvra 21 MB 1707948185e06
Mott Brantelav
7. ŠUMA - CARNOTTI VALERIJA, 1929, Tušla, Ruzarska 51 MB 30e6592185e02
Šuma Valerija
8. RAMIĆ LJUBO, 1937, Tušla, I.Mujesimovića 41 MB 26a4537185e04
Ramić Ljubo
9. SEGAT IVICA, 1952, Tušla, Stupina 26 MB 20e3952185e04
Segat Ivica
10. RADIĆ VLADIMIR, 1942, Tušla, S. Lihinjevića 8 MB 21a7049185e04
Radić Vladimir
11. SEGAT JOSIP, 1923, Tušla, T. Ruđera 11 MB 13e393105e00
Segat Josip
12. SEGAT KARLO, 1950, Tušla, M. Trifunovića 1e7 MB 15e0956105e07
Segat Karlo
13. RADOVIĆ - SEGAT KAROLINA, 1941, Kakanj, I.Mujesimovića 11 MB 10e4541105e08
Radović Katica
14. SEGAT PETAR, 1915, Tušla, T. Ruđera 33 MB 19e6591105e03
Segat Petar
15. SEGAT JURENA, 1945, Tušla, T. Ruđera 33 MB 18e3949185e03
Segat Jurena
16. SEGAT ŠABA, 1971, Tušla, T. Ruđera 33 MB 14e4571105e00
Segat Šaba
17. SEGAT VALERIJA, 1947, Tušla, 18.Hrvatske 7 MB 24e5947185e01
Segat Valerija
18. SORAVIA BORISLAV, 1953, Tušla, S.Mitrovića 1 MB 14e1953105e09
Soravia Borislav

sir. 3

37. ZABORNI VLAD, 1940, Tušla, Dj. Popovića 32 MB 15e4940185e017
Zaborni Vlad
38. ZABORNI ANDJA, 1943, Jajincica, Dj. Popovića 32 MB 07e6594185e026
Zaborni Andja
39. ZABORNI JOŠIĆ, 1969, Tušla, Dj. Popovića 32 MB 01e8969185e028
Zaborni Josiće
40. ZABORNI NIKIĆA, 1965, Tušla, Dj. Popovića 32 MB 09e9965185e038
Zaborni Nikica
41. ZABORNI LJILJANA, 1967, Tušla, Dj. Popovića 32 MB 23e5967185e011
Zaborni Ljiljana
42. MARIĆ ILIJA, 1936, Busine, Stupina B-6/5 MB 09e5916185e03
Marić Ilija
43. MARIĆ NIKIĆA, 1942, Tušla, Stupina B-6/5 MB 07e4942185e011
Marić Nikica
44. PETKOVIĆ MIJANA, 1953, Tušla, A. Šantića bb MB 11e6952185e04
Petković Mijana
45. PETKOVIĆ MILAN, 1959, Tušla, A. Šantića bb MB 07e3950185e036
Petković Milan
46. TIĆMA BLANKA, 1966, Tušla, P. Kocićida 6 MB 20e2956105e03
Tićma Blanka
47. TIĆMA ĐAKO, 1961, Tušla, P. Kocićida 6 MB 02e9561105e001
Tićma Đako
48. DRAGAČIĆ - VIDAČIĆ JELENA, 1942, Tušla, S. Mičića le MB 20e7943185e048
Dragaćić - Vidačić Jelena
49. DRAGOVIĆ ALMEŠANDAR, 1939, Tušla, S. Mičića le MB 19e2939185e017
Dragović Almešandar
50. MIKOVIĆ NEĆATA, 1963, Tušla, S. Mičića le MB 14e9963185e032
Miković Nećata
51. MIKOVIĆ ĐANEO, 1962, Tušla, S. Mičića le MB 20e7962173e042
Miković Đaneo
52. ZABORNI ĐANA, 1929, A. Herlejvića 1 MB 10e7950185e041
Zaborni Đana
53. TRŠIĆ ĐEJO, 1949, Tušla, P. Kocićida 1e MB 07e8959185e015
Tršić Đejo
54. MIKILINI MIKO, 1946, Tušla, M. Bušatlije 83 MB 01e0956185e025
Mikilini Miko
55. MIKILINI ŽVONEC, 1939, Kersnovac, M. Bušatlije 75 MB 20e6939185e03
Mikilini Žvonec
56. MIKILINI VERA, 1940, Tušla, M. Bušatlije 75 MB 16e1940185e04
Mikilini Vera

sir. 4

57. MIKILINI ĐORĐE, 1961, Tušla, M. Bušatlije 75 MB 08e9961185e08
Mikilini Đorđe
58. MIKILINI ĐINO, 1934, Grđevica, M. Bušatlije 95 MB 20e8934185e04
Mikilini Đino
59. MIKILINI JOŠIĆ, 1975, Tušla, M. Bušatlije 95 MB 06e6971185e005
Mikilini Josiće
60. MIKILINI MANGITA, 1960, Tušla, M. Bušatlije 95 MB 06e9961185e02
Mikilini Mangita
61. KAKIĆ-MIKILINI SVJETLANA, 1959, Tušla, P. Markovića 10-III MB 0de3959185e031
Kakić-Mikilini Svjetlana
62. MIKOVIĆ-MIKILINI NADA, 1962, Tušla, M. Bušatlije 79 MB 1612962185e035
Miković-Nada
63. KREŠIĆEK ANTONIJA, 1926, Tušla, M. Trifunovića 1e9 MB 1611952185e023
Krešiček Antonija
64. KREŠIĆEK ISLAKO, 1951, Tušla, M. Ruđera 9e MB 16e7953185e000
Krešiček Islak
65. KREŠIĆEK ZIBOMIR, 1959, Tušla, M. Klička 26 MB 1612959185e038
Krešiček Zibomir
66. KREŠIĆEK ĐURKO, 1921, Zenica, M. Trifunovića 1e9 MB 27e1952185e005
Krešiček Đurko

Spisak članova osnivača
udruženja

- sir. 2
19. ZABORNI - KURIĆEK ANTONIJA, 1935, Tušla, P.J. Španovića 8 MB 07e9935105e09
Zaborni Antoinija
  20. DRAGIČEVIĆ MAROŠA, 1956, Tušla, I.Mujesimovića 45 MB 07e4956185e038
Dragičević Maroša
  21. ZABORNI ANTO, 1931, Tušla, Birčanskog ovrada 2 MB 20e65931185e015
Zaborni Anto
  22. ZABORNI SLAVODANKA, 1938, Tušla, Birčanskog ovrada 2 MB 28e40205185e013
Zaborni Slavodanka
  23. GAJĆ VLAĐISLAV, 1932, Bos. Bijela, Ruđerska 11 MB 12e89332185e015
Gajć Vlađislav
  24. LAVAJNE VIMISLAV, 1955, Tušla, Pionirska 27 MB 16e5955185e021
Lavajne Vimislav
  25. ZABORNI NIKOLA, 1921, Tušla, Ruđerska 52 MB 0e123201185e026
Zaborni Nikola
  26. ZABORNI ANTOK, 1931, Tušla, P. Kocićida 6 MB 24e1951185e009
Zaborni Antok
  27. ZABORNI ŠKARIĆA, 1935, Lukavac, P. Kocićida 6 MB 31e7931185e026
Zaborni Škarića
  28. ZABORNI IVKA, 1931, Učiliška 4-B-1 MB 15e7931185e034
Zaborni Ivka
  29. ZABORNI OMRAHUA, 1934, Tušla, Kula G - Šenjak MB 1411932185e01
Zaborni Omrahua
  30. PERIĆIĆ ŽORAN, 1953, Tušla, Kula G - Šenjak MB 3e0d9533185e005
Perićić Žoran
  31. VINDVIĆ ANIKA, 1929, Tušla, Titova 7a MB 2e07929385e07
Vindvić Anika
  32. ZABORNI PENDO, 1920, Tušla, I.Mujesimovića 35 MB 29e09282185e000
Zaborni Pendo
  33. ZABORNI ANNICA, 1931, Tušla, I.Mujesimovića 35 MB 1e1e931185e01
Zaborni Annica
  34. ZABORNI ŽIVKO, 1957, Tušla, Ruđerska 17 MB 2e1e977185e004
Zaborni Živko
  35. ZABORNI SILVA, 1961, Tušla, Ruđerska 17 MB 2e0e9611185e04
Zaborni Silva
  36. ZABORNI KACIJA, 1974, Tušla, 18.Hrvatske 7 MB 11e04924185e009
Zaborni Kacija

Na osnovu člana 11. Zakona o udruživanju građana ("Sl. list RH", broj: 5/90 i broj: 21/90) na osnivačkoj skupštini održanoj dana 8.05.1993. godine, Udruženje građane talijanskog porijekla i prijatelja Italije Tušla (u daljem tekstu: Udruženje) donosi

S T A T U T

Član 1.

Ovim Statutom se uređuje: nasiv i sjedište Udruženja, područje na kojem djeluje, pedat, simbol, programski ciljevi, forma i oblici djelovanja, nastupanje i predstavljanje, izvor finansiranja i druga pitanja od važnosti za rad Udruženja.

Član 2.

Nasiv udruženja glasi: Udruženje građana talijanskog porijekla i prijatelja Italije - Tušla.

Član 3.

Udruženje je nestrančka organizacija sa sjedištem u Tušli.

Član 4.

Osnivači udruženja su građani talijanskog porijekla i prijatelji Italije, te Italijanski građani a udruženje djeluje na području Okruga Tušla (Sjeveroistočna Bosna).

Član 5.

Udruženje ima status građanskega pravnog lica.

Član 6.

Udruženje ima pedat okruglog oblike promjera 4 cm, sa upisanim tekstrom na srpskohrvatskom i talijanskom jeziku: Udruženje

*Na Skupštini je usvojen prvi
Statut Udruženja*

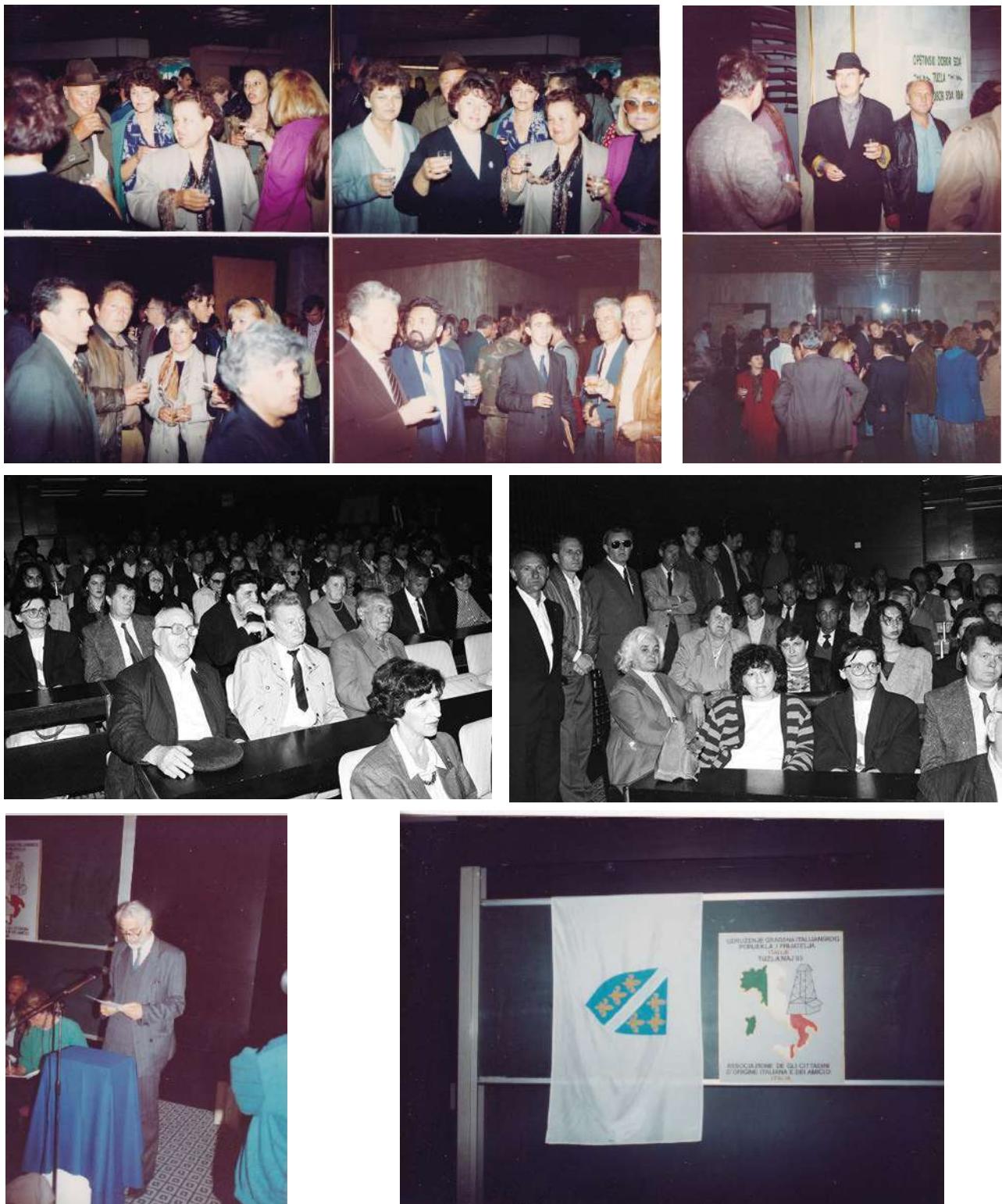

Fotografije sa osnivačke Skupštine 8.5.1993.

u Hotelu Tuzla

BOSNA JE NAŠA DOMOVINA

U prepunoj kongresnoj dvorani hotela »Tuzla« je 8. maja održana osnivačka skupština Udruženja građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije u Tuzli. Skup je otvorio i sjednicu vodio Slavko Andriusi, a učešnike je pozdravio u ime Inicijativnog odbora prof. dr Ljubomir Radić. Ovom skupu su pozdravne riječi uputili i predsjednik SO mr Selim Bešlagić, gvardijan Franjevačkog samostana fra Petar Matanović, zamjenik predsjednika Udruženja bosanskoislamskih intelektualaca prof. dr Ilseine Sušić, predsjednik Foruma građana Tuzle dr Ante Raos i predstavnik tuzlanskog Univerziteta Juraj Novosel.

Glavni referat o istoriju dolaska, životu i radu građana italijanskog porijekla na tu-

zanskom prostoru podnio je diplomirani inženjer Jakov Mott, istakavši da je to naseljavanje zabilježeno oko 1880. godine. Danas su na ovim prostorima najbrojnije porodice Pikoloti, Mott, Zamboni, Mikilini, Segat, Banker, Fontan i druge. Naseljavele su se u Pavkuši, Tušnju, Solini, Mandičima, Ši-Selu, Kreki, Mladnjama, Šimin Hanu, Poljani, Kiščljaku... Nauviše ih je stizalo iz provincija Trento u sjevernoj Italiji, zatim Beluno i Udine, a određen broj i iz provincija Milano, Venecija, Trst, Napulj, Torino, Bolonja i Modena. Danas je Bosna njihova domovina. Za nju se bore, pa i ginu u ovom ratu protiv agresora na ovu mladu državu.

Program rada pročitao je Branimir Mott, a poslovnik o radu udruženja Klaudija Rel-

jić. Rečeno je da je Udruženje nestranačka organizacija i nastoće da privrednim, kulturnim, naučnim i drugim stilima, raznovrsnom saradnjom, poveže svoju sadašnju s nekadašnjom domovinom svojih pređaka. Od Republike Italije zahtjeće se pomoći u obnovi ratom porušene privrede Tuzle i okoline.

Za predsjednika Skupštine ovog Udruženja izabran je dipl. inž. Jakov Mott, za dopredsjednika Mario Pikolotti, a za predsjednika Izvršnog odbora Udruženja Branimir Mott. Tajnica je Klaudija Reljić, a članovi Odbora su još i Ivica Segat, Drago Reljić, Vlado Zamboni i Slavko Andriusi. U Nadzornom odboru su prof. dr Ljubo Radić, Josip Montibeler i Petar Simala.

F. ŠLJIVIĆ

Osnivanje udruženja medijski je propraćeno, a članak o osnivanju udruženja građana objavljen je u lokalnom listu Front slobode.

Dana 12.5.1993. godine predsjednik udruženja Brano Mott je uputilo Višem sudu u Tuzli zahtjev za upis udruženja u sudske registre udruženja, čime je zvanično pokrenut postupak registracije udruženja. Tom prilikom je prvi put upotrijebljen zvaničan pečat udruženja. Pečat je korišten u dvije verzije i to veliki pečat i manji pečat koji su bili identičnog sadržaja i izgleda.

Na osnovu kompletne dokumentacije potrebne za registraciju udruženja građana, Osnovi sud Tuzla donio je Rješenje o registraciji udruženja. Sastavni dio dokumentacije koji je predat za registraciju je i spisak članova sa osnovnim matičnim podacima i potpisima. Potrebno je imati u vidu da je kompletna dokumentacija pisana pisaćom mašinom, tako da kvalitet otiska (u ovoj publikaciji) odgovara stvarnom kvalitetu izvornog dokumenta.

UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJSKOG
PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE TUZLA

Broj: 5/1993 god.
Tuzla, 12.05.1993. godine

VIŠEM SUDU TUZLA
TUZLA

Predmet: Zahtjev za upis u sudske
register udruženja

Na osnivačkoj skupštini održanoj dana 8.05.1993. godine u Tuzli donijela je odluku o osnivanju Udruženja građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije.

Sjedište Udruženja je u "Smilu" na adresom ulica 17. Septembra 21/9. Udruženje je donijelo svog Statut, Peslovnik u radu Skupštine te Programsko zadatke i ciljeve, koje prilaže, zajedno sa spiskom građana osnivača Udruženja.

Udruženje ima slijedeće zadatke i ciljeve:

- da na pedrušju na kome djeluje razvijaju prijateljske odnose immedju građana Republike BiH i građana Republike Italije,
- da saradjuje sa organizima i organizacijama, ustanovama i građanima, srednjim udruženjima u zemlji,
- da radi na izučavanju talijanske kulture, umjetnosti i folklora i da u tom smislu organizuje sekcije, tribine, izložbe, seminare i slično,
- da radi na obuci članstva i drugih sa talijanskim jesikom i u tom smislu organizira kurseve i seminare,
- da organizira privrednu i malušu djelatnost preko svojih članova i drugih,
- da vodi brigu o egzistencijeljim pitanjima svojih članova i u tom smislu saradjuje sa državnim i drugim organizima i organizacijama,
- da saradjuje sa humanitarnim organizacijama Republike Italije i drugim, te vrši distribuciju humanitarne pomoći namjenske članstvu.

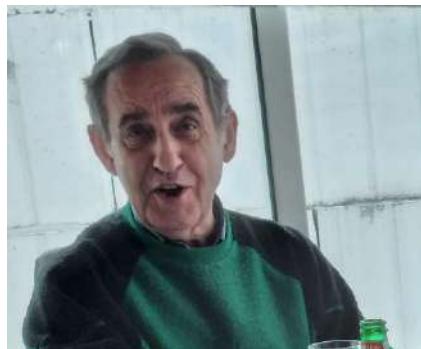
Za zastupanje i predstavljanje ovlašten je Mott Branimir koji je Predsjednik udruženja i Izvršnog odbora, u njegovej odgovornosti to mogu obavljati Predsjednik skupštine Mott Jekov i Montibeler Josip.

Z A B I L J E S K A

UDRUŽILOVANJE GRADJANA ITALIJSKOG PERIJEKLA I PRIMATELJA ITALIJE TUZLA,
upisuje se u jedinstveni registar društvenih organizacija i drugih
udruženja -vog suda u knjigu II, pod rednim brojem 278/93 dana 21.5.
1993. godine.

Brano Mott je osnivač i predsjednik prvog udruženja Italijana u Tuzli. Rođen je 17.7.1948. godine i odrastao u Tuzli – u neposrednoj blizini Gradskog parka. Potomak je Ludviga i Anke Mott koji su živjeli u Tuzli. Osnovnu školu je završio u Tuzli, a Mašinsku tehničku školu je završio u Tuzli 1967. godine. Studirao je Višu komercijalnu školu koju nije završio zbog porodičnih obaveza. Prvo zaposlenje je imao u Livnici čelika Tuzla na kontroli kvaliteta, a u narednih pet godina radio je u Rudniku Breza, Heliosu Banovići, Termotehnici Tuzla, građevinskom preduzeću 2. oktobar, a onda je narednih 30 godina radio u Institutu za ekologiju, zaštitu i obrazovanje Tuzla. Poznavalac je povijesti dolaska Italijana u Tuzlu i često na društvenim mrežama objavljuje informacije o životu poznatih ličnosti u Tuzli. Bio je angažovan u (Župnom) Caritasu Tuzla, hrvatskim kulturnim društvima. Ima kćerku Anu koja živi u Tuzli i sina Antona koji radi u Dubrovniku. Brano Mott živi u stanu u Klosterskoj ulici, zadovoljavajućeg je zdravlja.

VIŠI SUD TUZLA

Broj: R-II-278/93
Datum: 21.05.1993. god.

VISI SUD U TUZLI u vijeću sastavljenom od sudija
Alibegović Muhameda, kao predsjednika vijeća, te sudija Maksimović
Slavke i Mitrović Milke kao članova vijeća, odlučujući po zahtjevu
za registraciju UDRUŽENJA GRADJANA TALIJANSKOG PORIJEKLA I PRIJATELJA
ITALIJE TUZLA, na sjednici vijeća održanoj 21.05.1993. godine doni-
jeli je slijedeće:

R J E Š E N J E

UDRUŽENJE GRADJANA TALIJANSKOG PORIJEKLA I PRIJATELJA
ITALIJE TUZLA ispunjava uslove za registraciju propisane Zakonom o
udruživanju građana (Sl. list RBiH br. 5/90 i 21/90), i upisuje se
u jedinstveni registar društvenih organizacija i drugih udruženja
ovog Sud u knjigu II pod rednim brojem 278/93, dana 21.05.1993.g.

Ciljevi UDRUŽENJA GRADJANA TALIJANSKOG PORIJEKLA I
PRIJATELJA ITALIJE TUZLA su djelovati na području opštine Tuzla sa
cijelim dijelom u razvije prijateljske odnose između građana RBiH
i grada Tuzle, saradjuje se sa organima i organizacijama, ustanovama
i građenjima, srodnim udruženjima u zemlji, izučava talijansku kulturu,
umjetnost i folklor, te organizuje sekcije, tribine, izložbe, seminare
i sl., obučava članstvo talijanskog jeziku, organizuje privrednu i uslu-
žnu djelatnost, vodi brigu o egzistencijalnim pitanjima svojih članova,
saradjuje se sa humanitarnim organizacijama Republike Italije, te vrši
distribuciju humanitarnih pomoći namijenjene članstvu udruženja.

UDRUŽENJE zastupaju f predstavljaju Mott Branišlav
predsjednik udruženja te Mott Jankov, Montibeler Josip.

Denom upisa u sudski registar, UDRUŽENJE stiče
svojstvo građansko pravnog lica.

O b r a z l o ž e n j e

UDRUŽENJE GRADJANA TALIJANSKOG PORIJEKLA I PRIJATELJA
ITALIJE TUZLA, podnijelo je ovom Sudu zahtjev za registraciju dana
12.05.1993. godine pod brojem 5/93, uz koji je dostavljen Statut,
program rada i spisak lica osnivač udruženja.

Kako su po ocjeni ovog Suda ispunjeni uslovi za
registraciju propisanih Zakonom o udruživanju građana (Sl. list
RBiH br. 5/90 i 21/90) i ravilnikom o jedinstvenom registru udruženja
(Sl. list RBiH 9/90), odlúčeno je kao i izreci.

PONUKA: Protiv ovog Rješenja dozvoljena je žalba
VINSOVOM SUDU BiH Sarajevo u roku od 15
dneva od dana prisudbe prepis ovog Rješenja.
Žalba se podnosi putem ovog Suda u dva primjerka.

Prvo rješenje
Suda u Tuzli o
registraciјi
udruženja izdato
21.5.1993.

	1707943180006 (Osobni broj)
<i>Mott Branišlav</i> (Vlastručni potpis)	NB 000001
MOTT BRANISLAV IVAN	PRIMIERO
Prezime i Ime	Provincija TRENTO
LUDVIG	(Mjesto porijekla u Italiji)
Ime roditelja	baka Bancher Lucia Fausta
17.07.1948	djeđ Mott Giacomo Antonio
Dan mjeseca i godina rođenja	PORUJKO JEDNOG OD RODITELJA
TUZLA	(Majka - otac - djeđ ili baka)
Mjesto rođenja	Predsjednik udruženja
17. Septembar 21/II stam. 9	Funkcija u udruženju
Prebivalište i adresa stana	16.08.1993. god TUZLA
	Datum i mjesto izdavanja
	<i>M.P. Mott Branišlav</i> Potpis ovlašćenog lica

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG
PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE
TUZLA — RBH

ASSOCIAZIONE DE GLI CITTADINI
D'ORIGINE ITALIANA E DEI AMICI
D'ITALIA TUZLA — RBH

Na osnovu odredba člana 18. Takođe s baskom i drugim fizikalnim organizacijama i odredbama Maredbe o otvaranju deviznih računa Izvršnog odbora Okruga Tuzla, Tuzlanska banka d.d. Tuzla (u daljem tekstu: Banks) koju vlasnika generalni direktor Abdurahmanović Muamer, dipl. ekon. a jedne strane i UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE (u daljem tekstu: Deponent) koga nastupa *Mott Branišlav*, u drugoj strani, zaključili su dana 25.05.1993. godine u Tuzli

25733-280-298300

UGOVOR

o otvaranju deviznog računa

Član 1.
Ugovorne strane su saglasne da se posluži otvaranjem deviznog računa po canovu pristupa entitativnim prometom roba i usluga sa strane aređata plaćanja obavljaju u skladu sa Maredbom o otvaranju deviznih računa i odredbama ovog Ugovora.

Član 2.
Deponent se obavezuje da Banks dostavi svu neophodnu dokumentaciju koja i izvrši uplatu depozita u iznosu utvrđenom u Maredbi iz člana 1. ovog Ugovora.

Član 3.
Deponent se obavezuje da sačini i dostavi Banks plan priliva i odličnosti i bezgovornosti i bezpotvrdnih deviznih sredstava na njemu:

Član 4.
Deponent se obavezuje da se podizanje deviznih sredstava u gotovini u iznosu većem od 3.000 DEM izvrši najkasnije Banks, najmanje jedan dan prije isplate.

Na bezgovorninsko plaćanje nađava se vrši:

- bez konverzije 3 dana
- sa konverzijom 7 dana

Član 5.
Banks se obavezuje da otvara devizni račun na koji će Deponent uplatiti depozit, polaziti aktuelni strani novac i orientirati se u iznosu priliva i eduku otvaren promet roba i usluge sa inozemstvom.

Na devizni račun Banks će primati samo strana aređata plaćanja iz kurirne liste sa medžuhankarskog dogovora Okruga Tuzla.

Član 6.
Deponent ima pravo da novčana aređata depozita slobodno koristi za plaćanja prema važećim propisima.

Banks se obavezuje da Deponentu plasirano obavještava o svakoj promjeni stanja aređata na deviznom računu.

Banks ne obavezuje da odmah po sakupljanju u izvršenoj ulisti sredstava a u korist Deponenta na njenoj računatu u ino-bankama, istog pisanog obaveštěstvi.

Član 7.
Kurirne razlike obrađujuće na devizima aređata iz ovog Ugovora nose Banks.

Član 8.
Banks za izvršene usluge iz ovog Ugovora naplaćuje naknadu prema važećoj tarifi Banks.

Član 9.
Ovaj Ugovor zaključuje se na osrednjemo vrijeme s tim da ga svaka ugovorna strana može plasirano otkažeti.

Otkazni rok je 30 dana.

Član 10.
Za sve što nije regulisano ovim Ugovorom primjenjuju se odgovarajuće norme zakonskih i drugih propisa koji regulišu ovu oblast.

Član 11.
Eventualni sporovi koji nastanu u vazi sa Ugovorom rješavaju se pred nadležnim sudom u Tuzli.

Član 12.
Ovaj Ugovor zaključen je u 2 listovjetna primjerka sa jedan za svaku ugovoru stranu.

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG
PORIJEKLA I PRIJATELJA ITALIJE

Mott Branišlav

TUZLANSKA BANKA DO
TUZLA

Dinko

REPUBLIKA BOŠNA I HERCEGOVINA
ZAVOD ZA STATISTIKU SARAJEVO
ODJELJEVATELJ TUZLA
Ul. Stara bb
Broj: 855-45-735
Tuzla, 25.10.94. godine

U smislu člana 8 stav 2 i člana 10 Uredbe o razvrstavanju organizacija i sajednica prema Jedinstvenoj klasifikaciji ("Sistem SFRJ", broj 43/76), dostavlja se

O B A V J E Š T E N J E
O RAZVRSTAVANJU PREDUZEĆA PO DJEJATNOSTIMA

Naziv (Firma) preduzeća UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PODUZETNIŠTVA
I PREDUZEĆA ITALIJE - TUZLA

Mjesto Tuzla ulica i broj 17. siječanj br.21

Vrsta preduzeća Udruženje građana RA

Oblik svačine Privat-a 2

Podgrupa djelatnosti iz Jedinstvene klasifikacije djelatnosti u kojoj je preduzeće razvrstano:

Naziv podgrupe Udruženje građana Šifra podgrupe 14000
Matični broj pod kojim se preduzeće vodi u Jedinstvenom registru preduzeća, organizacija i sajednica 1550900

O b r a z l e ž e n j e

Ovo obavještenje se dostavlja preduzeću u dva primjerka, stin da jedan primjerak dostavi preduzeću jedinici SDK kod koje se vodi njen žiro račun. Poslovne i druge jedinice u sastavu preduzeća razvrstane su prema rilječnom snisku, koji se preduzeću dostavlja u jednom primjerku.

Ukoliko preduzeće smatra da je nepravilno razvrstano zatržite od ovog Zavoda izjavnu razvrtavajuću uz obrazložen zahtjev i podnošenje potrebnih dokaza u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja.

Prvi bankovni račun udruženja i rješenje o razvrstavanju djelatnosti

Osnivanje udruženja Italijana u Tuzli motivisalo je pripadnike drugih manjinskih grupa da se organizuju i pravno registriraju. Tako je nekoliko mjeseci iza registracije Italijana, u Tuzli registrovano udruženje Slovenaca (15.9.1993. godine) i udruženje Poljaka 1995. godine. Dana 25.10.1994. udruženje je tražilo od, tadašnje, Službe Državnog Knjigovodstva (SDK) otvaranje

deviznog računa. Nije poznato da li je račun otvoren.

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PODLEKA I PREDUZEĆA ITALIJE TUZLA BH	ASSOCIAZIONE DE GLI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA E DEL POPOLI D'ITALIA TIP. A. TUBI
Sjedište: V. Republike 16 Selo: Tuzla	TELEFON 270 240 000 FAX TELEFAX SOK TUBI
NASZNAK: 20 / 54 TUZLA: 25.10.1994. god.	
Sudbina društvenog knjigovodstva Tuzla	
Predmet: Zahtjev za izdavanje deviznog računa	
Voljimo vam da nem obvorite devizni račun kod vaše institucije. U prilogu dojete potvrđenje o rješenju o registraciji udruženja pod brojem B-II-278/93 od 25.05.1993. godine, isdati od strane Višeg suda u Tuzli.	
O stavljanju!	
Predsjednik Udruženja Branislav Matić Branislav Matić	
Prilog: Rješenje Višeg suda u Tuzli	

Zahtjev za otvaranje deviznog računa

Nakon formalizacije udruženja, članovi udruženja koji su željeli dobijali su članske knjižice kao dokaz za članstvo u udruženju.

U udruženju je, uz potpisivanje pristupnice, primljeno oko 700 članova. Na listi pregleda članstva udruženja od 28.7.1993. godine bilo je 253 obitelji i 693 člana, a 1.11.1995. godine registrovano je ukupno 245 obitelji. Ubrzo nakon registracije udruženja, donošenjem novog zakona o udruženjima građana, udruženje je od Višeg suda Tuzla dobilo obavijest da treba da svoja akta uskladi sa novom zakonskom regulativom.

Ključna aktivnost udruženja odnosila se na prikupljanje i raspodjelu humanitarne pomoći koja je prikupljana u pokrajini Trentini, transportovana do Tuzle i dijeljena članovima udruženja, ali i drugim građanima Tuzle i javnim ustanovama. Podjela italijanske humanitarne pomoći prvi put je evidentirana 20.7.1993. godine, a zadnji put pomoć je dijeljena 21.12.1994. godine. U kasnijem

periodu dijeljena je pomoć članovima udruženja putem Caritasa iz njihovog kontingenta pomoći. Detalji o obezbjeđenju humanitarne pomoći za članove udruženja opisani su u poglavlju knjige „Kako je dolazila humanitarna pomoć iz Italije“.

U toku ratnih dešavanja, dr. Ljubo Radić je boravio u Trentinu od 1.7.1994. do 10.7.1994. godine. Imao je ovlaštenje da zastupa tuzlansko udruženje Italijana i tuzlanskog Caritasa. Cilj posjete je bilo nastojanje da se uspostavi sistemski način dopreme humanitarne pomoći za tuzlanske Italijane, primarno Trentinjane, u Tuzli. Više o posjeti Italiji i izvještaj dr. Radića o boravku u Italiji opisano je u poglavlju „Kako je dolazila humanitarna pomoć iz Italije“. Sastao se dr. Radić i sa dr. Nicola Chiavarelli, arhitektom koji je bio predsjedavajući Koordinacionog odbora Primiero – Tuzla. Koordinacioni odbor je tročlano tijelo koje je praktično koordiniralo prikupljanje pomoći u Italiji za Tuzlu, kao i kamionski transport humanitarne pomoći namijenjena Tuzli.

Dr. Nicola Chiavarelli je tuzlanskom udruženju posao pismo po dr. Radiću ispred Koordinacionog odbora, dana 6.7.1994. godine sa primjedbama na rad predsjednika udruženja Brane Mott.

FIERA DI PRIMIERO
CONDOMINIO GENZIANELLA
VIA GUADAGNINI, 21
38054 - TRENTO
Ph/Fax 0439/64888

NICOLA CHIAVARELLI
ARCHITETTO

S. MARTINO DI CASTROZZA
PALACE SASS MAOR
VIA PASSO RICILLE, 107
38058 - TRENTO
Ph/Fax 0439/768816

Gent.le
Associazione dei Cittadini di Origine Italiana
e degli Amici d'Italia - Tuzla R BiH

Gent.le Dr Prof Ljuomir Radic

A nome del Coordinamento Primiero Tuzla con sede a Fiera di Primiero in Via Guadagnini,21 a Fiera di Primiero - TRENTO, di cui sono un responsabile esprimo tutta la nostra disponibilità a collaborare con la Vs Associazione, secondo progetti precisi che andremo a definire in futuro, in aiuto alla popolazione civile di Tuzla.

Ritengo doveroso sottolineare però che, a seguito di avvenimenti poco chiari sul comportamento del Vs Presidente Branislav Ivan Mott, non riteniamo di iniziare la collaborazione fino al momento in cui non ci sarà garantito direttamente ed indirettamente che il Sig. Brano Mott non appartiene più alla direzione della Vs Associazione né risulta coinvolto con attività che gli permettano di gestire gli aiuti umanitari destinati a Tuzla.

Siamo certi che ci saranno molte possibilità di incentivare questo rapporto, grazie al Prof Ljubomir Radic che mi permetto di considerare persona degna della massima fiducia;
cordialissimi saluti.

Fiera di Primiero - 06/07/1994

STUDIO METROQUADRAT
DI CHIAVARELLI ARCH. NICOLA
C. F. - CHV NCL. 611.21 HS01P
P. IVA: 01262150224

Pismo dr. Nicola Chiavarelli 6.7.1994. u vezi Brane Mott

U isto vrijeme Dr. Nicola Chiavarelli je donirao telefax marke Olivetti Ljubi Radiću, a za potrebe udruženja, jer je fax komunikacija bila jedini pisani način komunikacije na daljinu tokom devedesetih. Naravno, telefaks nije imao funkciju ako ne radi telefonska linija ili nema struje, a u toku ratnih

dešavanja telefonske linije vrlo često nisu radile, a takođe grad je često višednevno bio bez električne energije. Telefax se uglavnom nije mogao koristiti, a bio je u kancelariji prof. Ljube Radića gdje je bila telefonska linija.

COORDINAMENTO PRIMIERO-TUZLA R BiH VIA GUADAGNINI, 21-FIERA DI PRIMIERO-TRENTO ITALIA TEL/FAX 0439-64.888
--

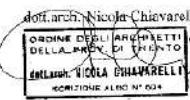
DICHIARAZIONE DI CESSIONE GRATUITA

Il sottoscritto dott.arch. Nicola Chiavarelli, legale rappresentante del Coordinamento Primiero Tuzla di Fiera di Primiero - Trento, organizzazione a scopi umanitari che ha opera al fine di portare aiuti alle popolazioni civili dell'Ex Jugoslavia;

DICHIARA

di cedere gratuitamente al dott.prof. Ljubomir Radic di Tuzla un apparecchio :
TELFAX OLIVETTI OFX 230 con rotoli di carta termocassibile, destinato all'Associazione Italiana dei Cittadini di Origine Italiana e degli Amici d'Italia con sede a Tuzla R BiH.

In fede,

 dott.arch. Nicola Chiavarelli
 ORDINE DEGLI ARCHITETTI
 DELLA REGIONE DI LIGURIA
 INCARICO: NICOLA CHIAVARELLI
 CONCESSIONE ALBO N° 024

Tiera di Primiero 06/07/1994

Pismo dr. Nicola Chiavarelli 6.7.1994. u vezi nabavke telefaza za udruženje u Tuzli

Članovi Udruženja su nastojali da ispoštuju prijedlog dr. Nicola Chiavarellia u pogledu zamjene predsjednika udruženje, i održana je Skupština Udruženja 11.12.1994. godine na kojoj nije izvršena zamjena predsjednika udruženja. Poslijekraćeg vremena Brano Mott je odustao od funkcije predsjednika udruženja, i u znak protesta sam se isključio iz članstva udruženja i vratio člansku knjižicu. Aktivnosti udruženja preuzeли su Jakov

Mott, predsjednik Skupštine Udruženja i Ljubo Radić član uprave, kako ne bi došlo do prekida komunikacije sa Koordinacionim tijelom u Fiera di Primiero, a time i do prekida dostave humanitarne i druge pomoći iz Trenta. Sljedeća Skupština Udruženja održana je u martu 1995. godine i od tog vremena potpisnici dokumenata vezanih za rad udruženja bili su Jakov Mott i Ljubo Radić.

UDRUŽENJE GRADANA TALIJANSKOG PORUKELA I PRIJATELJA ITALIJE TUZLA, R BIH ASSOCIAZIONE DE GLI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA E DEI AMICI D'ITALIA TUZLA, R BIH		
Sjedište: Sede: _____	TELEFON ŽBRO-RAČUN: CONTO:	TELEFAX SDK TUZLA
NAŠ ZNAK: _____ / _____	TUZLA: _____	
<p>Uz ovo stvrdite u Tuzli odredite kontakt imenom dr. Ljubo Radić, tel. 233-170 kućni broj, a na poslovni 236-055, Ing. Jakov Mott, 216-314, Gvardijan fra Petar Šestanović, 236-465. Izveze detalje i fotokopiju prepisa donosiće gđa Andelka Dobnik između 15. i 20. ožujka 1995., poslovne. Samo da napomenem ... država ustima 15% od svake robe koja nije na listi i vidljivo propisano samo u naturu.</p> <p>Što se tiče transporta, bolje je dva kamiona a ne šleper. Pori obilježe oštirim krivinama sa tim poglavim načelnicima Č. Blančević i Ivanković između Vareša i Klinjaja.</p> <p>I u vrijeme boravka u Tuzli prevukli su mnogi sasert za predsjedničkih, praviljanom fra Petrom Šestanovićem, predsjednicima a preostalim pomoćnim zavoda i omladine Škole u Simu-Hanu, posjeti i Galeriji, Solanačkoj instituciji, "Dritt" itd., itd.</p> <p>Ustvrdite je održano i ovaj skupština u malim zakazanjima u XII mjesecu 1994. godine, na kojim su predstavljeni i Vase pismo vezano za našeg predsjednika, ali je tok skupština morala biti prekinuta nakon tri sata rata. Nastavak predviđano wedinom oznaka, za koji vratimo temeljne prepriče jer sada, svakako, selimo - a cijenimo da je to i selja većine članova, da predsjednika Brana i tota zamjenjujemo (predstavimo ing. Andelka Dobniku).</p> <p>Na skupštini čemo predložiti izmjenu naziva naše Udruženja, jer je jedan broj naših članova ostvario pravo na talijansko državljanstvo. Predlažemo da se Udruženje zove "Udruženje Talijana i građana talijanskog poručnika". Tuzla R BiH.</p> <p>Smolice Vas da nas osavjetujete da li je uvijek oštajete pri Vašoj odluci u vezi pomoći Vuzit i našem Udruženju, da, dok je Br.Mott predsjednik, ne želite suradivati?</p> <p>Uz kraju, prianje naše izvinjenje što tekst nismo preveli na talijanski, ali ne nadamo da će, uz poslovne gospodine Morisa Dobniku i ostalih naših "bojnjača", obeshati jedniti prevod.</p> <p>Imoglo sređeni pozdrav uz odlično poštovanje.</p>		

Dopis u vezi dopreme pomoći i statusa promjena u udruženju (nepoznat datum i primalac)

Brano Mott je od osnivanja udruženja inicirao prikupljanje podataka o članovima italijanskih obitelji i njihovoj imovini, što je imalo za cilj formiranje baze podataka članstva i imovine da bi

se, prema navodima Brane Motta, posjedovale informacija u slučaju oduzimanja imovine i znala socijalna karta članstva. Te podatke je u novembru 1993. godine evidentirao Brano Mott i danas obiteljski kartoni se nalaze kod Brane Mott. Brano Mott je uradio popis imovine svih članova italijanske zajednice. Članovi udruženja su dolazili u Caritas i tamo davali podatke za popis imovine, a oglas za prijavu podataka uputio je i putem FS3 televizije.

JURIJEVAC GRADINA TAKIJANOV
PREDMET I PREDMETNIK IZUZETJE
PUZLE početa u JUZNE SLOVENIJI

OSOBNI KARTEK PREDMETA

1. Prezime, prezime i prezime - jednokratno preuzeto, ime
VALJEL MIHAJLO PERE LUKA

2. Adresa stanovanja - telefon
TITOVA 199 **41-236-886**

3. Policijski status (ispunjeno, u izradbi, predmetni ili drugi) **ispunjeno**
MIROVINA **32 godine**

4. Mjesto rođenja (ispunjeno, u izradbi, predmetni ili drugi) **VR**
ZAGREB **3. travnja 1903.**

5. Zanimanje **TRGOVAL**

6. Radno mjesto - stanovna godine je zaposlen

(Prvič na 1. ili 2. mjestu je u posluzačkoj poslovnoj dokumentaciji)

7. Članovi sredstvenika domaćinskega (navesti: srodstvo, mjesto i godina rođenja, strucna spremka, stanovanje, radni status, radna ustanova gdje je zaposlen)

VASILJ DRAGAN, SIN TUZA 02.09.1966. VS. VJEĆTELI
TRENUTNO SE NALAH U PRIMIERI PROVINCIA TRENTO

8.

9.

10.

11. Odveruje članstvo u Udržatini Italijana po članku statuta novosti sredstvenika
DO MUJICI BANCHER GIOVANA

12. Učestvuje u članstvu u sredstvenim organizacijama, udruženjima i udruženjima sredstvenika
POREDICA BANCHER PRIMIERO PROVINCIA TRENTO

13. Svi imati sredstvenika u izradbi, početa u JUZNE SLOVENIJI

14. Nekretnine i imovinu u izradbi sredstvenika posredujući domaćinstvo

Predmetni krov -
Višinske -
Stan -
Garažni stup -
Zemlja -
Domčica u jedinici -
Osobni automobil -
Srednji ulaz kod banke eks JUZNE SLOVENIJI **MESTNIKA BEZGRAD P.J. TUZA 1000 D**
Djelatnost i čarštinu -

12. Da li neko od predstavnika domaćinstva ima talijansku arhitekturu? (navesti im)
 13. Uzde su mali izvorići talijanske arhitekture u svetu?
Mogla
 14. Na šta se predava u tom talijanskom sveučilištu? (navesti jednu) (prijavi je
dječji BANCHEI IZUČIĆA ZANATEL FRANCISCA PRIMIERO-TRE
 15. Da li takođe od članova domaćinstva koji su stigli dočekuju vlastitom
ZELIMO OBADITE
 16. Da li voditelj članova domaćinstva govori talijanskim jezikom - ažurnije?
 17. Im li nene od članova domaćinstva koji večiti talijanski jezik?
ZELIMO OBADITE
 18. Tokom posjete mi se učinilo da posjeti domaćinstvo talijana i
PRAVNE, EGZISTENCIJALNE, HUMANITARNE I PRAVAT DIZAJNANTICE
 19. U koliko aktivnosti učestvujući bi se želite angažovati?
 20. Da li je po ustanici dekorativni stil u oblikovanju (interioru) običan
izgledati slično?
 21-24. Upute - Ako učinimo nešto uključujući i učenje talijanskog jezika
 22. Da li je mala ili velika mogućnost razmjenjivosti poslovnih ili privatnih
 23. Da li može biti potreba za ortografskim ponavljanjem ili daljinim literacijom?
 24. Da li može biti problem da se uči bez učitelja?
 25. Da li može biti problem da se uči bez učitelja?
 26. Da li je neophodno da se uči bolje kroz praktične primjere? (dokumente)
 27. Da li je potrebno mještati se u tadašnju Republiku Italiju?

Potpisana: Murić Štefka Pero je tako bio zadovoljan.

1. Štefka Pero
 2. Bojan Bošnjak

Primjer kartona Lucija Vasilj – štampan na matričnom štampaču

Jakov Mott i Ljubo Radić su više puta slali pisma dr. Nicoli Chiavarellia iznoseći loše socijalno i ekonomsko stanje u Tuzli i potrebu da se pomogne članovima italijanske zajednice. U arhivi udruženja su primjeri dopisa koje su upućivani Chiavarelli, ali je hronološki red teško utvrditi jer na mnogim pismima ne piše datum (što je vrlo zanimljivo da Jakov Mott i Ljubo Radić nisu navodili datum ili broj protokola kad se pisma šalju). Možda neki od dopisa nisu ni poslati kome su namijenjeni.

 UDRUŽENJE GRADANA TULJANSKOG PORJEKA I PRIJATELJA ITALIJE TUZLA, R BIH	 ASSOCIAZIONE DEGLI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA E DEI AMICI D'ITALIA TUZLA, R BIH
<p>Sjedište: Sede: _____</p> <p>KONTAKT OJBOĆE: MATT JAKOV 216-314</p> <p>NAS ZNAK dr. LJUBO RADIC / TUZLA 233-779</p> <p>COORDINAMENTO PRIMIERO-TUZLA, VIA GUADAGNINI 21. PIERA DI PRIMIERO TRENTINO - ITALIA Tel. 0439-64888</p> <p>Štovana gospodo, dragi prijatelji,</p> <p>Bosna i Hercegovina se nalazi u užasnom nameljenom ratu koji traje već skoro tri godine dan i kome se kraj još ne vidi. Stradalo je mnogo nevinih ljudi, mnogi građevini i selu su razrušeni ili spaljeni.</p> <p>Mnogi gradovi, nedu njima i Tuzla, su u okruženju neprijatelja, sa vrlo otežanom bilo kakvom komunikacijom sa svjetom. Posebno teško stanje je u Istočnoj i Sjeveroistočnoj Bosni, Regionu koji gravitira Tuzla.</p> <p>Mi, na želosti, ne znam kakva je budućnost naše Zemlje i kada će trajati mir zamijeniti rat. Želimo da pravedan mir dođe sna prije, da svi ratni zločinci budu kažnjeni i da ljudi žive zajedno kao što su na ovim prostorima viđejekovima živjeli.</p> <p>Nadamo se da će nam svijet a posebno Republika Italija u tome pomoci i više i efikasnije nego što je to do sada činio. Na području Sjeveroistočne Bosne, prije rata, živjelo oko 1.100.000 stanovnika. Grad je, zbog granatiranja, znajajno oštećen. U gradu se nalazi više od 64.000 izbjeglica, a gradanstvo živi vrlo teško, na ivici ljušiškog dobrojanstva. Mnogi ljudi su bez posla, zapošljeni ne primaju plaću već treću godinu nivovaljaju se na ulicama ... vi ne možete zamisliti kros kake smo patnje prolili i kojim prolazimo.</p> <p>Pisimo vam ovo pismo da vam nijene kažemo da, uprkos svemu, postojimo i kao Institucija - Udržecanje (formirano u rujnu 1993. godine, sa preko 700 članova odnosno, 287 članica) i kao ljudi. Postojimo kao ljudi sa svojim individualnostima različitostima - nacionalnim i religijskim. Ovaj kraj je pretcelno muslimanski, ali nedu nama su i bosanci - pravoslavci - Srbi i bosanski Hrvati, svi europski željni mira i normalnog življaja.</p> <p>Molimo vas da nam pomognete, onako kako možete i kako to budete mogli. Želimo suradnju sa vama.</p> <p>Uvjerenjuju da imamo važe razumijevanje, očekujemo vaš odgovor i pomoć. Zhog komunikacijskih problema, molimo da naše pismo pošaljete i na druge adrese u Italiji.</p> <p>Primite naše srdačne pozdrave!</p> <p style="text-align: right;"> Prof. dr. Ljubo Radić Jakov Mott d.o.o. Boško Stokanović </p>	

Dopis koordinatoru Primiero-Tuzla u vezi potreba udruženja (nepoznat datum)

Duži vremenski period članovi udruženja tj. članovi uprave udruženja, su se sastajali u prostorima gdje je to bilo moguće, imajući u vidu da je u to vrijeme bilo često granatiranje Tuzle i da sastajanje na bilo kojem mjestu je uvijek bilo rizično. Sastanci su vođeni u stanovima članova užeg rukovodstva udruženja ili u kabinetu profesora Ljube Radića na Medicinskom fakultetu Tuzla.

Pokrenuto je pitanje kvalitetnijeg mjesta koje bi služilo kao sjedište udruženja i mjesto okupljanja članova, pa je u tom pogledu Stalla Savičić Mott ponudila dio privatne kuće, prizemlje (u kojem niko nije živio), prostor koji bi udruženje moglo

koristiti za svoje potrebe. Na tom konceptu zaključen je 19.4.1994. godine ugovor o ustupanju i brizi nepokretnosti kojim je Stella Savičić Mott, kao vlasnica nepokretnosti, dala na korištenje dio kuće udruženju Italijana putem Berislave Mott i Brane Mott. Dio kuće je dat besplatno, uz uslove adaptacije prostora u dijelu prizemlja kuće kako bi se prostor mogao koristiti kao kancelarija i mjesto za sastanke. Tako je udruženje dobilo novu adresu sjedišta: Ul. Vladimira Popovića 18. Kuća se nalazi u neposrednoj blizini Pasarele, i iako napuštena i zapanjena, i danas je kuća pod krovom, ali u vlasništvu druge osobe. Nakon promjene adrese sjedišta udruženja, sva naredna korespondencija se obavljala putem nove adrese. Prostor prizemlja kuće je uređen i opremljen osnovnim namještajem. Članovi udruženja su plaćali članarinu 1-3 DM po osobi, a od tog novca je uređen prostor za rad udruženja i nabavljen osnovni namještaj. Mladen Stokanović je napravio metalne rešetke na prozorima. Iz kompanije Tehnograd dobiveni su na revers kancelarijski sto i stolice, koje su vraćene kad je udruženje iselilo iz prostora u ulici Vladimira Popovića 18. Udruženje je dobilo kao donaciju dvije kutije italijanskih knjiga od ambasade Italije u Zagrebu. Knjige su kasnije prenešene na Medicinski fakultet kod prof. Ljube Radića. Na vanjskom zidu je postavljena velika metalna tabla sa znakom i nazivom udruženja. Tablu je uradio Bucalo, a prevod je radila Claudia Radić, sestra dr. Ljube Radića. Duži niz godina kuća je napuštena, promijenjen je vlasnik, a tablu je ostala na zidu. Da ne bi nestao trag prvog sjedišta udruženja, tablu je u martu 2022. skinuo Tihomir Knežiček i ostavio u prostor udruženja u Miladijama.

UGOVOR O USTUPANJU I DESET SEPONETROGRI

Sokljukom dana 17.04.1994.godine, u Ruuli, između Savčićevog i Stalla, iz
Trake Titova br.6, u vježbi straže i Mato Berislavovića, na Ruuli ulici Ivana
Antroga br.6, je Mato Berislavović, iz Trake ulice 17. septembra br.21., koj je
uvedao i predaješnik Bogušenja grednica talijanskog porijeke i prijateljs-
tvenika Josipa R. Bini, u drugoj strani.
Ostranske su se spoznajmle s prisiljenicom: .

三

Savjetid Mott Stella,ko je vlasnik i posjednik kuće i okućnice,koja se nalazi u Tuzli,u ulici Vladimira Popovića br.15,u stupanjem Berislavi i Mott Branimiru te Horušenju građana talijanskog porijekla i pripadatelja Italije Rusija i BiH kompletnu nezakonitost pod slijedećim uvjetima:
- priznajeli objekta ustupa se izdržanju građana talijanskog porijekla i pripadatelja Italije Rusija i BiH,te tih da vršenje adaptacije o svom prostoru,te da ga poduze krešteni se danas adaptacije,odnosno sa 15.ož.1994.godinom po cijeni od 1,5 KM po jednom kvarterom metru odnosno 75 KM mješavino do vremena isteka utrošenih sredstava na adaptaciju.
- sve troškove nastale krvarenjem prostora,otvara voda i gmoša manti Horušenje za svoj dio prostora.
- priznajeti koje se nužne su spremi kuće u kojim trenutno borave istječile povjerenje se Mott Berislavlji i Mott Branimiru kao i sva smještaje sa dalju brigu,unajihnuuglešnost može se natrošiti i ispljenje istječile,gospodar Krešteni za one sto ovo sve mogu preostaviti
smatra za moj bojce.Stvar u pokretu inovinu dati u prilogu.

12

Stranke su suglasne da se ovaj ugovor sklanjači sa Udržavanjem gospodarskog i tehničkog razvoja BiH, te da se ugovor ne može primeniti na prizemlje objekta, osimno da se ne primjenjuje na obiteljske mreže, a ne adaptaciju. Za dio spavaće i kuhinjic ugovora se zadržavaju neodredjeno vrijeme. Stranke su suglasne da se otkaži rot za koristanje zvatora im podnijeti u pismenom formi i sa rokom od mjesec dana a preostale će imati precjeti uveče i u lidiči od ljudi i stvari.

100

Po isteku zakupnine za prizemlje objekta kaje se koristiti Udrženje građevina te tehničkog porječja i prijatelja Italije Turia i Bili ugovor sa može produžiti i u novog osnutka za to se ovlasteštiti Gott Berilašev i Gott Brnislav kć moji nastupnici, čemu ovi imaju komisiju dolniku.

9

IV
Ovaj ugovor je sastavljen u 4 /Sezira/ jednočasne primjerke u kojih jedan predstava Savojević Mott Stali, Mott Merislevi, Mott Branišević i Udržbeni gospodarstveni primjerak i prihvati Italijske Pume B BiH, uskladeno sa ovim ugovorom pošteće primjenjivost od 15.03.1994. godine.

Savidič Mott Stalla Löwes Uetl. 1677/96 Tüba
Mott Berisleva Uet. Birkara P. 14 5354 100 7

10

Některé zde uvedené knihy jsou v současnosti výjimečně cenné, mimořádně i historické.
Přijaté počínaje polovinou 1. světové války, mají všechny významné vlastnosti
administrativního charakteru, nejméně však mají významnou hodnotu v literatuře.

*Ugovor o korištenju prostora za rad udruženja sa primjenom od 15.3.1994. godine, a zaključen
19.4.1994. godine*

Jakov Mott ispred kuće Stelle Savičić Mott gdje je bilo prvo sjedište udruženja, i fotografija iste lokacije 2022.

Od osnivanja Udruženja, fokus rada je bio na obezbjeđenju humanitarne pomoći za Tuzla italijanskog porijekla, a na različite načine se pokušavao riješiti problem odlaska u Italiju pojedinih Tuzlaka koji su željeli sigurnost u toku ratnih dešavanja.

U proces obezbjeđenja i prikupljanja humanitarne pomoći u Italiji, bili su uključeni prvenstveno Brano Mott, a u kasnijoj fazi dr. Ljubo Radić, Jakov Mott i Nada Dobnik.

Taj period rada udruženja (od maja 1993. do završetka ratnih dešavanja u Tuzli u septembru 1995. godine) isključivo je bio baziran na humanitarnim programima.

U periodu ratnih dešavanja, u martu 1994. godine, udruženje je imalo finansijsku inspekciju radi uvida u stanje blagajne. Inspekcija je provela provjeru zbog pritužbi pojedinih članova udruženja na način vođenja blagajne.

Nisu konstatovane nepravilnosti, a zapisnik je ujedno dokument koji pokazuje dio finansijskog poslovanja udruženja, a sadrži podatak da je Dubravka Ahmedić vodila blagajnu udruženja. Prema navodima Brane Mott, on kao tadašnji predsjednik udruženja, nije bio upoznat da je Ahmedić vodila finansijske knjige udruženja, jer je duži period bio u Splitu. Iz Zapisnika se vide i imena odgovornih osoba u udruženju.

Zapažanje je da je udruženje dobilo donaciju u vrijednosti 1.000 DM¹ od Partije zelenih iz Bolzana, Italija, a prilog od članarine iznosio je 760 DM. Potrošnja novca iz blagajne se vidi iz inspekcijskog izvještaja.

¹ Platežno sredstvo u periodu ratnih dešavanja u BiH bilo je DM – njemačka marka, iako je bila prisutna i

Udruženje građana talijanskog porijekla i prijatelja Italije-Tuzla ul.V.Popovića 18

Z A P I S N I K
o kontroli stanja deviznih sredstava u blagajni
udruženja sa 31.03.1994.god,a na zahtjev MUF-a Tuzla

Udruženje je formirano dana 08.05.1993.godine,kada je održana i osnivačka skupština i kada su izabrani i organi Udruženja keo i ljudi koji će obnašati te dužnosti kako slijedi;

- predsjednik izvršnog odbora i predsjednik Udruženja	Mott Bramislaw
član izvršnog odbora	Reljić Drago
član izvršnog odbora	Andriusi Slavko
član izvršnog odbora	Segat Ivica
član izvršnog odbora	Zamboni Vlado
- predsjednik nadzornog odbora	Montibeler Josip
član nadzornog odbora	Radić Ljubomir
član nadzornog odbora	Simala Peter
- predsjednik Skupštine	Mott Jakov
Dopresednik Skupštine	Piccolotti Mario
sekretar udruženja	Reljić Klaudia
Za blagajnicu Udruženja je postavljena Ahmedić Dubravka dana 13.06.1994,	
Za postavljanje blagajnice predsjednik udruženja je saznao po povratku	
se pute iz Splita .	
Prijevni današnjem sastanku su slijedeci;	
predsjednik izvršnog odbora i predsjednik udruženja	Mott Bramislaw
član izvršnog odbora	Segat Ivica
član izvršnog odbora	Andriusi Slavko
član izvršnog odbora	Zamboni Vlado
član izvršnog odbora	Reljić Drago
predsjednik nadzornog odbora	Montibeler Josip
član nadzornog odbora	Radić Ljubo
član nadzornog odbora	Simala Peter
Predsjednik skupštine	Mott Jakov
Dopresednik skupštine	Piccolotti Mario
Sekretar udruženja	Kadirić Reljić Klaudia
član udruženja	Križan Tomislav
Blagajnica je primala zadatke od članova izvršnog odbora gore navedenih.	
Prihodi koje je blagajnica primila u periodu od 13.06.1994.godine do	
danša kako slijedi;	
članarina (obnovljivi prilozi) 13.06.1994 (27+733) 760 DM	
domaćica od partije zelenih iz Bolzana Italija 05.11.1994 1000 DM	
Ukupan prihod je	1760DM

Zapisnik o kontroli stanja blagajne udruženja sa
31.3.1994.

U Trentu je organizovana akcija „Jedna olovka za Tuzlu“ sa ciljem pomoći djeci u školama. Akcija je uspješno provedena od 22.4. do 30.4.1995. godine. Akciju je koordinirao dr. Chiavarelli, a sa tuzlanske strane koordinator je bila Nada Dobnik.

U svjetlu mogućnosti drugih vidova saradnje dvije regije Trenta i Tuzle, udruženje je planiralo uspostavu čvršće saradnje sa Italijom, pa je po to

emisija lokalne monete koja nije imala značajnu vrijednost u tadašnjim trgovinskim odnosima.

osnovu dr. Ljubo Radić dobio ovlaštenje da zastupa interes udrženja tuzlanskih Italijana.

UDRUŽENJE GRADJANA ITALIJANSKOG PORJEKA I PRIJATELJA ITALIJE TUZLA, R. BIH			ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA E DEGLI AMICI D'ITALIA*, TUZLA, R. BIH
Sediste:	Tuzla	TELEFON: 075/216 311	TELEFAX: ZIDRONACON CONVO
NASZNAK	/	SDR TUZLA	12200-078-67
TUZLA	15.07.1995. s.	G V I A S C E N J E	
<p>Ovim oglasjujem našeg člana Mihaljnog odbora, gosp. prof. dr. Ljubu Radića, da može junačpravno predstavljati naše Udruženje i u tom svrhu obavljati sve potrebne radnje koje će koristiti našem Udruženju.</p> <p>Uvladajuće vrijedi za područje Hrvatske, Slovenije i Italije i vrijedi do 15.08.1995. g.</p> <p>S poštovanjem</p> <p> Ljubo Radić Prezident Udruženja građana italijanskog porječja i prijatelja Italije Tuzla, R. BiH</p>			

Ovlaštenje za Ljubu Radića za predstavljanje udruženja 15.7.1995.

U kontekstu unapređenja saradnje sa Italijom, u arhivi udruženja nalazi se i pismo interesa općine Primiero sa željom da se uspostavi saradnja sa općinom Tuzla, kao i da se nastavi saradnja sa udruženjem Italijana u Tuzli. Pismo je potpisao dr. Chiavarelli, u funkciji savjetnika načelnika za turizam u Primeru. Nije bilo sistemske saradnje, jer je Tuzla, kao i cijela BiH, bila u ratnim uslovima, i bilo kakva regionalna saradnja nije bila realna.

COMUNE DI FIERA DI PRIMIERO
Provincia di Trento

Fiera di Primiero, 26 luglio 1995

All'Associazione
Cittadini Origine Italiana
TUZLA - BOSNIA
al Prof. Dott. Ljubo Radic

In data 26.07.1995 ho potuto incontrare il Prof. Ljubo Radic in relazione alla possibilità futura di organizzare un gemellaggio tra Fiera di Primiero e la Città di Tuzla.

Si auspica di poter continuare nel progetto contando sulla collaborazione con la vostra Associazione Cittadini Origine Italiana.

A rientrarti a presto, con i miei migliori auguri.

L'assessore al Turismo
(dott. arch. Nicola Chiavarelli)

48054 - FIERA DI PRIMIERO - TEL. 0439 / 762161 - 64259 - C. F. e P. IVA - 00347780223

Pismo interesa zajednice Primiero za saradnju sa Tuzlom i tuzlanskim udruženjem 26.7.1995.

Rat u BiH je priveden kraju potpisivanjem Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u Parizu 14.12.1995. godine. Završetkom ratnih događanja, udruženje slabi sa aktivnostima i polako se gasi, dijelom zbog prestanka potrebe za humanitarnom pomoći, a dijelom zbog internih neslaganja članova udruženja. Pasivnost je trajala oko četiri godine. Na osnovu arhivske građe udruženja, udruženje ponovo ima aktivnosti u 1999. godini. Organizovani su sastanci članova, a

zapisnike sa sastanaka i dnevnik sastanaka vodio je Jakov Mott. U to vrijeme predstavljao je udruženje ispred Izvršnog odbora. Na osnovu dnevnika koji je Mott vodio, mogla se steći jasna slika o nivou i vrstama aktivnosti koje su realizovali članovi udruženja, a uglavnom se radilo o druženjima članova u prostorijama udruženja. Evidentirano je da je udruženje dobilo donaciju u knjigama od ambasade Italije u Zagrebu, što znači da je bilo aktivnosti, ali arhivskog materijala iz perioda 1996. do 1999. skoro da i nema.

U ljetu 1999. vlasnica prostora udruženja u ulici Vladimira Popovića 18 Stella Savičić Mott najavila je da treba da se napuste prostorije i iznese inventar. Posuđeni inventar udruženja (kancelarijski sto i stolice) vraćen je 8.9.1999. godine. Organizaciju i prevoz inventara obezbijedio je Jakov Mott. Ostali inventar (stari šporet, 6 stolica, viseća kuhinja i drugo) dat je izbjeglici koji je stanovao u istoj kući na spratu. Prostor udruženja dugo se nije koristio, nije se plaćala električna energija, pa je Elektrotuzla isključila električnu energiju u tom dijelu kuće gdje je bio prostor udruženja. Dug je plaćen, pa je struja ponovo uključena 4.12.1999. godine.

Italijanske knjige su pohranjene u tri kartonske kutije, a 10.12.1999. godine prebačene su u kancelariju profesora Radića. S obzirom da je prof. Radić umro, nije poznata sudbina tih knjiga.

S obzirom da Brano Mott više nije obavljao funkciju predsjednika udruženja, ulogu predsjednika preuzeo je Jakov Mott (kao predsjednik Skupštine, tj. Predsjednik Izvršnog odbora).

Nije poznato da li je promjena predsjednika udruženja registrovana pri nadležnom sudu ili ministarstvu. Jakov Mott je nastojao da se udruženje ne ugasi, a velike su prilike bile da će se

ugasiti jer je udruženje ostalo bez prostora za okupljanje i rad. Jakov Mott je svoja nastojanja ostvarivao sastancima Izvršnog odbora udruženja. Tako je održan sastanak 6.12.1999. godine u kabinetu prof. Radića na Medicinskom fakultetu na kojem su bili Jakov Mott, Ljubo Radić, Josip Montibeller i Segat Ivica, a Slavko Andriusi nije mogao doći na sastanak. Na dan sastanka, u blagajni udruženja bilo je 789 DM. Iz zapisnika sa sastanka vidi se da je Jakov Mott počeo primati razne vrste publikacija od Trentina nel mondo, uključujući i pozive za okupljanja trentinskih klubova u Trentu. Materijale je dobijao na svoju ličnu adresu, što ukazuje da je već ranije uspostavljen kontakt sa udruženjem Trentini nel mondo. Jakov je nastojao uspostaviti odnose sa drugim udruženjima Italijana u BiH, a posebno sa sarajevskim udruženjem.

Na inicijativu Jakov Motta pozvani su članovi udruženja Italijana iz Sarajeva na sastanak u Tuzlu (Čivić i Latal). Održan je prvi sastanak sa članovima udruženja Italijana iz Sarajeva 2.6.2000. godine, u Hotelu Tuzla gdje je bilo razgovora i o promjeni naziva tuzlanskog udruženja. Prijedlog je bio da se udruženje zove „Udruženje građana talijanskog porijekla“.

Jakov Mott i Ljubo Radić su 17.10.2000. godine razgovarali u Ministarstvu pravde Tuzlanskog kantona o promjeni registracije udruženja, gdje im je rečeno da se prvo mora ugasiti postojeće udruženje, a onda osnovati novo.

Saradnja sa sarajevskim udruženjem je nastavljena, pa je Jakov Mott 16.12.2000. godine kao gost prisustvovao ceremoniji preregistracije udruženja Italijana u Sarajevu. Tom prilikom je Mott dobio sve osnivačke dokumente sarajevskog udruženja koji mogu poslužiti kao model prilikom

preregistracije tuzlanskog udruženja. Ta preregistracija nikad nije realizovana.

Jakov Mott je 1.3.2001. godine u razgovoru sa Petrom Čivićem i Brunom Palestru iz sarajevskog udruženja Italijana dobio formulare kojima Trentini nel mondo uspostavljaju bazu podataka trentinske zajednice u BiH, a što je bilo osnova za dobijanje italijanskog državljanstva za građane koji žive u BiH.

U posjetu udruženju 18.3.2001. godine došao je prof. Giulio Vignoli sa kojim je Jakov Mott imao ranije kontakt. Sastanku su prisustvovali Anđelko Dobnik, Jakov Mott, Josip Montibeller i Zoran Pelemiš. Prilikom sastanka je i Vignoli predlagao povezivanje sa Trentini nel mondo i da će Rini Zandonai predložiti dolazak u Tuzlu.

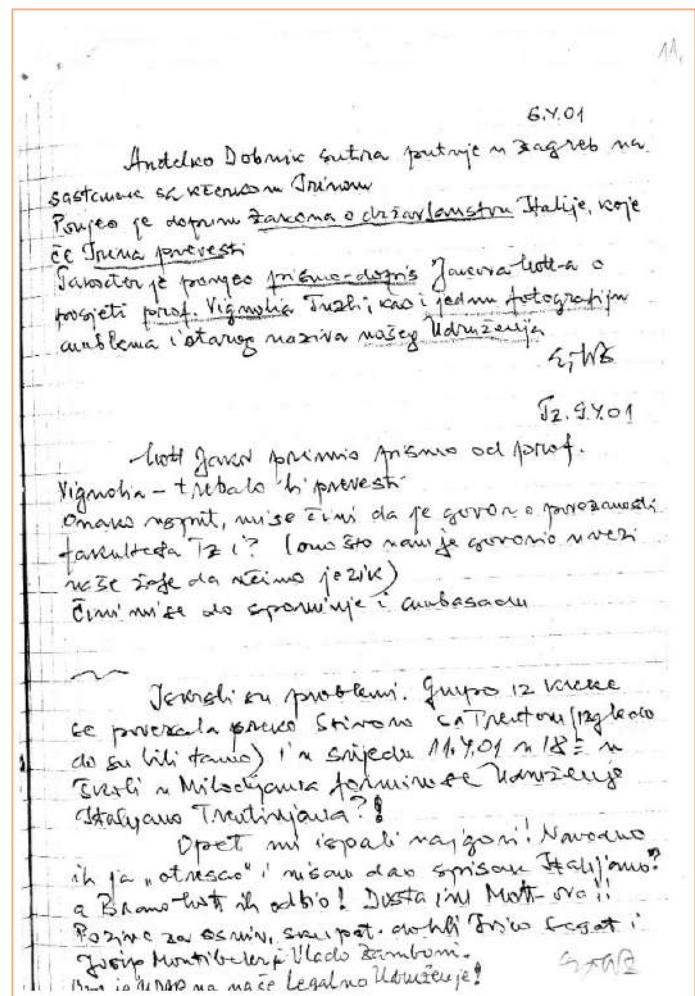
Dana 28.3.2001. godine Jakov Mott, kao potpisnik na bankovnom kartonu deponovanih potpisa, tražio je od Tuzlanske banke prenos sredstava udruženja koja su bila na (tadašnjem) SDK i otvaranje novog računa u banci. Novi račun u Tuzlanskoj banci otvoren je 30.3.2001. godine, ovlašteni za rad sa računom su Anđelko Dobnik, Jakov Mott i Josip Montibeller. U otvaranju računa pomogla Vlasta Bradvičić, rođena Mott, zaposlenica u banci.

Jakov Mott u svojim zapisima navodi da Izvršni odbor razmišlja o promjeni naziva udruženja shodno preporukama iz Trenta, i da se zove „Trentini“ Tuzla.

Zanimljiv je komentar Jakov Motta od 9.4.2001. godine u kojem piše: „Iskrsl su problemi. Grupa iz Kreke se povezala preko Štivora sa Trentom (izgleda da su bili tamo) i u srijedu 11.4.2001. u 18 h u školi u Miladijama formirano je Udruženje Italijana Trentinjana?! Opet mi ispali najgori! Navodno ih ja „otresao“ i nisam dao spisak

Italijana, a Brano ih odbio! Dosta im Mott-ova!! Poziv za osnivačku skupštinu dobili Ivica Segat i Josip Montibeller i Vlado Zamboni. To je udar na naše legalno Udruženje!

Pisanje Jakova Motta upućuje na spoznaju da su dvije grupe članova italijanske zajednice radile, skoro paralelno, na formiranju novog udruženja sa nazivom „Trentini“, a da nisu međusobno komunicirali na temu formiranja novog udruženja.

Dio dnevnika Jakov Motta u kojem piše o iznenadnom problemu

Zvaničnim formiranjem udruženja tj. kluba Trentina Tuzla, završena je prva faza djelovanja udruženja tuzlanskih Italijana i praktično prestalo je sa djelovanjem udruženje pod nazivom „Udruženje građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije“ u Tuzli.

U arhivi udruženja nema dokumenata odakle se može zaključiti da je udruženje zvanično prestalo s radom – pravno zatvoreno. Slijedila je druga faza djelovanja italijanskog udruženja koje je nastalo osnivanjem udruženja tj. kluba pod nazivom „Trentini“ Tuzla.

UDRUŽENJE „TRENTINI“ TUZLA

U periodu od oktobra 1999. godine do aprila 2001. godine radile su se pripreme za preregistraciju udruženja „Udruženje građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije“ u Tuzli. Pripreme su radili članovi udruženja podijeljeni u dvije grupe. Grupe nisu imale adekvatnu međusobnu komunikaciju, tako da su se i pripreme za preregistraciju vršile različitom dinamikom. Obje grupe su na svoj način imale podršku udruženja Trentini nel mondo. U prethodnom poglavljju knjige opisano je na koji način su rađene pripreme za preregistraciju udruženja koje je predvodio Jakov Mott i Izvršni odbor udruženja.

Grupa članova udruženja Italijana (uglavnom članova koji stanuju na području Kreke, kako to navodi Jakov Mott) je očigledno željela promjene i

balansiranost dominacije članova obitelji Mott u radu udruženja (kako to i sam Jakov Mott navodi u dnevniku), pa je grupa samostalno započela inicijativu za registraciju udruženja i formiranje kluba pod nazivom „Trentini“ Tuzla. U toj grupi inicijatora bili su Ivica Segat, Petar Simala, Gordana i Karlo Segat, Zdenko Gardaš, Josip Montibeller i Vlado Zamboni.

Zahvaljujući zapisnicima koje je vodila Gordana Segat, može se zaključiti kakvo je bilo djelovanje udruženja u periodu od 2000. godine do septembra 2003. godine. Jedna od aktivnosti od interesa za članstvo udruženja je dobijanje italijanskog državljanstva. U tom pogledu obavljene su posjete italijanskoj ambasadi u Sarajevu i vršeni razgovori sa pojedincima koji

mogu pomoći u iznalaženju rješenja tj. dobijanja italijanskog državljanstva za BiH građane italijanskog porijekla. Državljanstvo je moguće dobiti po osnovu zakona u kojem se navodi da pravo na državljanstvo imaju osobe čiji preci su došli u Bosnu i Hercegovinu sa područja sjeverne Italije koja su bila pod nekadašnjom austro-ugarskom upravom. Članovi udruženja su 21.11.2000. godine imali sastanak u ambasadi sa konzulom Brosegarijem, a koji je članove uputio da se Tuzla poveže sa udruženjima u Štivoru i Sarajevu i da se reaktivira udruženje u Tuzli.

Članovi trentinske zajednice u Tuzli pridruživanjem udruženju Trentini nel modno kao klub Trentina u Tuzli, stekli su uslove za ostvarivanje određenih beneficija, kao što su posjete Italiji, obezbjeđenje prostora za rad kluba i pokrivanje troškova rada kluba, finansiranje aktivnosti kluba, a najznačajnija je uključenje u tzv. Fond solidarnosti. Fond solidarnosti je bio (i danas je) novčani fond namijenjen osobama isključivo trentinskog porijekla koje su u socijalnoj potrebi. Sredstva je obezbjeđivala vlada Provincije Trentino i dijeljena su putem consiliere – regionalnih zastupnika koji su birani od strane udruženja Trentini nel mondo, da bi od 2009. godine sredstva bila uplaćivana direktno na bankovne račune korisnika fonda.

Članovi italijanske zajednice u Tuzli imali su podijeljeno mišljenje u pogledu osnivanja novog udruženja. Sam naziv udruženja „Trentini“ Tuzla ukazuje da se radi o Italijanima koji imaju trentinsko porijeklo. U tom slučaju, Italijani koji imaju drugačije porijeklo nisu osjećali pripadnost klubu jer nemaju trentinsko porijeklo. Taj problem se isticao i prije osnivanja kluba „Trentina“ Tuzla, ali je većina italijanske populacije u Tuzli ustrajala da se novo udruženje zove „Trentini“ Tuzla, prvenstveno zbog beneficija koje je udruženje moglo da ostvari putem matičnog udruženja

Trentini nel mondo. Različitost u pogledu osnivanja kluba rezultovala je odlaskom jednog broja članova prvog udruženja Italijana, a najveći broj je bio iz obitelji Piccolotti.

Bilo je pokušaja da se formira klub Bologneza, čime bi obitelji bolonjskog porijekla, mogle ostvarivati određene beneficije. Dolazila je i delegacija Bologneza iz Italije u povodu inicijative formiranja kluba Bologneza 2003. godine, ali ta inicijativa nije dala pozitivan ishod zbog nedovoljnog interesa tuzlanskih Italijana za pridruživanje asocijaciji Bolognesi nel mondo u Italiji.

U međusobnim razgovorima članova italijanske zajednice, dogovoren je izbor osoba u upravna tijela udruženja i dogovoreno je da se održi Osnivačka skupština novog udruženja.

Pripremu Skupštine uglavnom su radili Gordana i Karlo Segat koji su i pripremili prijedloge i nacrte dokumenata koji moraju biti usvojeni na Skupštini da bi novo udruženje dobilo legitimnost rada.

Osnivačka skupština je održana u učionici osnovne škole u Miladijama dana 11.4.2001. godine, a bilo je prisutno 36 članova. Novac za registraciju (300 KM + 21 KM za oglas u službenom listu) je prikupljen na Skupštini, a nešto novca je prikupljeno kasnije od članova koji nisu bili na Skupštini. Proces registracije je dugo trajao zbog neadekvatne pripreme pravnih dokumenata, tako da su osnivački dokumenti predati udruženju 25.9.2001. godine.

Podršku osnivanju novog udruženja dao je i Rino Zandonai, tadašnji direktor udruženja Trentini nel mondo (Trentini u svijetu) koje ima sjedište u Trentu, Italija. „Trentini nel mondo“ djeluje od 1957. godine, a okuplja više od 200 klubova tj. udruženja Trentinjana u 26 država širom svijeta. Trentini nel mondo po osnovu svojih statutarnih

odredbi pomaže „klubove Trentina“ širom svijeta, bez obzira na pravni status kluba. Najčešća situacija u pravnom pogledu registracije pravnog subjekta je da je „klub“ ujedno i „udruženje“ tj. klub je udruženje građana i registruje se kao udruženje građana.

KAO PRVO HTJLA BI DA POZDRAVIM SVE PRISUTNE I DA VAM SE ZAHVALIM NA VAŠEM PRISUSTVU VEĆERAS.
RAZLOG ZBOG KOJEG SMO SE MI VEĆERAS SASTALI JE SLJUDEĆI, NAIME SVJESNI SMO SVI TOGA DA JE SVE TEŽE ŽIVJETI A I VEOMA SU MALI IZGLEDI DA BI SE U SKOROJ BUDUCNOSTI NEŠTO MOGLO NABOLJE PROMJENITI.
STOGA BI MI TREBALI VEĆERAS DA SE POKUŠAMO DOGOVORITI DA SAMI SEBI NA NEKI NAČIN POMOGNEMO.
VECINA NAS VEĆERAS PRISUTNIIH NOSI PORJEKLO IZ POKRAJINE TRENTO U ITALIJU.
I U Tome smo ja i moj suprug VIDJELI MOGUĆNOST DA SE NEŠTO NABOLJE POKRENE, U TIM NASTOJANJIMA RAZGOVARALI SMO SA ITALIJANSKIM AMBASADOROM U SARAJEVU I KOJI NAS JE UPUTOVIO U ŠTIVOR MJESTO NASTANJENO ISKLJUČIVO LJUDIMA KOJI NOSE PORJEKLO POKRAJINE TRENTO.
KOD TIH LJUDI NAISLI SMO NA VELIKO RAZUMJEVANJE I SUOSJEĆANJE SA NAŠIM TEŠKIM ŽIVOTINM USLOVIMA TE SU NAM PREDLOZILI NA KOJI
NAČIN DA SE UDRUŽIMO I DA DODEMO DO NEKIH OLAKŠICA U ŽIVOTU, NARAVNO UZ POMOĆ ITALIJANSKIH PREDSTAVNIKA POKRAJINE TRENTO.
NAKON NEKOLIKO POKUŠAJA USPJELI SU NAM DOGOVORITI SUSRET SA GOSPODINOM RINOM ZANDONAI ITALIJANSKIM PREDSJEDNIKOM POKRAJINE TRENTO ZA BIH.
GOSPODIN ZANDONAI JE SASLUŠAO SVE NAŠE PROBLEME I NA SVE TO JE IZJAVIO DA ON DOSTA DOBRO POZNaje USLOVE U KOJIMA MI SADA ŽIVIMO DA VRLO CESTO BORAVI U BIH I DA VEĆ DUZE VRIJEME U DRUGIM MUJESTIMA POMAŽE LJUDIMA PORJEKLOM IZ POKRAJINE TRENTO, ALI DA RIJEŠAVANJE PROBLEMA POJEDINAČNIH SLUČAJEVA JE VRLO TEŠKO, STOGA JE PREDLOŽIO DA SE MI NOSIOCİ PORJEKLA POKRAJINE TRENTO ORGANIZUJEMO U UDRUŽENJE GRAĐANA PORJEKLOM IZ TRENTE, TE DA ISTO REGISTRUJEMO KOD NADLEŽNIH ORGANA TUZLANSKOG KANTONA.
TIME BI I GOSPODIN ZANDONAI BILO OMOGUĆENO DA NAM POMOGNE I U TRAJNjem RIJEŠAVANJU PROBLEMA KAO ŠTO JE NAPRIMJER: ODLAZAK NA RAD U ITALIJU ZA NEKE ČLANOVE NAŠEG BUDUĆEG UDRUŽENJA.
GOSPODIN ZANDONAI JE OBEĆAO DA POSTOJI MOGUĆNOST A I NJEGOVA VELIKA ŽELJA DA NAS OKO USKRSU POSJETI I PONOVO RAZGOVARA S NAMA.

DAKLE VEĆERAS BI MI TREBALI NA OSNIVAČKOJ SKUPŠTINI DA DONESEMO ODLUKU O LEGALIZACIJI UDRUŽENJA GRADANA PORJEKLOM IZ POKRAJINE TRENTO.

USVAJANJE STATUTA UDRUŽENJA GRAĐANA PORJEKLOM IZ POKRAJINE TRENTO TE DA IZABEREMO PREDSJEDNIKA, ZAMJENIKA UDRUŽENJA TE SEKRETARA KOJI BI TIME BILI OVLĀŠTENI DA KONTAKTIRAJU SA GOSPODINOM ZANDONAI I O SVEMU TOME IZVJESTE I OSTALE ČLANOVE UDRUŽENJA.

SAMA REGISTRACIJA UDRUŽENJA KOD NADLEŽNOG ORGANA KOŠTA 300 DM.
DALJE SLJEDI OBJAVLJIVANJE U SLUŽBENOM LISTU 30 DM,
I DVA FORMULARA ZA VERIFIKACIJU PREDSJEDNIŠTVA KLUBA TE ČLANOVA KLUBA 11 DM I SVE TO UKUPNO IZNOSI 341 DM.

*Uvodno izlaganje Gordane Segat prije početka
Osnivačke skupštine udruženja „Trentino“ Tuzla.*

Na Skupštini su usvojeni dokumenti potrebeni za formalizaciju i registraciju udruženja.

Na osnovu člana 10. Zakona o udruživanju građana, na sjednici Skupštine Udruženja održanji dana 11.04.2001. godine, donosi se

ODLUKA

O osnivanju Udruženja građana "TRENTINI" IZ TUZLE - TUZLA

I

Osnivači iz popisa osnivača (prilog: obrazac br. 3) osnivaju Udruženje "TRENTINI - TUZLA" TUZLA u daljem tekstu (Udruženje)

II

Puni naziv udruženja je: Udruženje građana "TRENTINI" IZ TUZLE-TUZLA
Skraćeni naziv je: UG "TRENTINI" IZ TUZLE - TUZLA
Sjedište Udruženja je u Tuzli ul. Mitra Trifunovića Uče br. 107
Područje djelovanja Udruženja je Federacija BiH.

III

Programski zadaci i ciljevi Udruženja su:

- Okupljati što više članova iz Tuzle i planiranje njihovih aktivnosti;
- Planiranje zadataka u njegovanju kulture i tradicije Italijana iz Tuzle,
- Povezivanje članova sa članovima sličnih Udruženja (Klubova) iz Italije i provincije Trento radi razmijene iskustva, njegovanju tradicije jezika i kulture.
- Poboljšanje i unapređenje socijalno-ekonomskog statusa,
- Pomaganje i ostvarivanje ljudskih prava i zaštiti ljudnih i kolektivnih dobara svojih članova,
- Provodenje i planiranje raznih vidova rekreativno kulturnih akcija za članove i članove njihovih porodica,
- Uspostavljanje saradnje sa sličnim Udruženjima (Klubovima) u BiH i inozemstvu, a naročito sa provincijom Trenta iz Italije,
- Organizovanje neprezentativnih nastupa i posjeta kulturno-umjetničkim, muzičkim i sportskim skupama Udruženja da bi što bolje predstavio način života i rada Udruženja i njegovih članova,
- Obvezovanje materijalno-finansijske pomoći siromašnim članovima, te pomoći starim i bolesnim osobama.

IV

Poslovi i zadaci Udruženja obavljaju se na način utvrđen Statutom Udruženja ili pojedinačnim odlukama nadležnih organa Udruženja.

V

Osoba ovlaštena za vodenje poslova oko registracije udruženja je Segat Karlo.

VI

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik

/ Segat Karlo /

UDRUŽENJE »TRENTINI-TUZLA«
TUZLA
OPĆINA TUZLA
REPUBLIKA BIH

Datum: 11.04.2001g.
Broj:

ODLUKA

O IZBORU LICA DA PREDSTAVLJAJU I ZASTUPAJU UDRUŽENJE

Na osnovu člana 4 statuta udruženja zastupa upravni odbor, na čelu sa predsjednikom i njegovim zamjenikom predsjednika. Imena članova Upravnog odbora i predsjednika udruženja iznijeta su i imenovana u zapisniku sa Skupštine udruženja.

Po statutu pravo da zastupaju udruženje imaju još zamjenik predsjednika i sekretar.

Na ovom sastanku izabrano je 7 (sedam) članova koji će biti potpisnici finansijskih dokumenata u poslovima sa službom za kontrolu platnog prometa BiH. Oni će kao ovlaštena lica deponovati svoje potpise.

1.SEGAT KARLO	predsjednik udruženja
2.SEGAT GORDANA	zamjenik predsjednika
3.GARDAS ZDENKO	sekretar udruženja
4.MONTIBELER JOSIP	predsjednik upravnog odbora
5.ZAMBONI VLADO	član
6.SEGAT IVICA	član
7.SIMALA PETAR	član

PROGRAM RADA

UDRUŽENJA »Trentini- Tuzla« za 2001g.

Udruženje »Trentini Tuzla« će u 2001g. raditi kao samostalna organizacija građana udruženih radi ostvarivanja zajedničkih interesa iz oblasti kulture, sporta, rekreacije u njegovanoj oblicaju jezika i tradicije Italijana iz Tuzle i prijekom iz Trentina.Udruženje će voditi brigu o poboljšanju socio-ekonomskog stanja svojih članova i bolje usavršavanju Trentina iz Tuzle.Pošto je ovo prva godina rada akcenat aktivnosti treba dati dobrom organizovanju udruženja i njegovih organa te radnih grupa i sekcija.Cjelokupan rad baziра се на amaterskom dobrovoljnom radu tj.rad se neće plaćati.Kroz rad članovi trebaju da zadovolje svoje ambicije,sklonosti i time ispunje svoju slobodno vrijeme.U tom cilju u udruženju treba učlaniti što više aktivnih članova-redovnih članova.Znaci u 2001g. radit će se na omasovljavanju članstva,na planiranju njihovih konkretnih aktivnosti i utvrđivanju osnovnih zadataka za sekcije i grupe.Da bi se to postiglo moraju se donjeti i usvojiti osnovna akti poslovnici i radu i efikasni primjenjivi programi.Obavezno u toku godine usvojiti poslovnik o radu Skupštine udruženja.Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i pravilnik o nagradama i priznanju.U 2001g Skupština će zaslijediti tri puta.Ovo planiramo radi toga što smatramo da će u prvoj godini rada biti najviše organizacionih problema i da u tom smislu treba u rad uključiti što više članova.Skupština će upravnom odboru,radnim grupama i komisijama te članova davati konkretna zaduženja sa rokom izvršenja.Zbog toga u ovoj godini upravni odbor mora biti naročito aktivan u riješavanju zadataka.On mora da organizuje,planira i sprovodi aktivnosti između dvije sjednice Skupštine i referiše Skupštini o realizaciji zadataka ili o ne izvršenju nekih poslova i razlog ne izvršenja.

ZAPISNIK

sa Osnivačke Skupštine udruženja »TRENTINI – TUZLA«

održan dana 11.04.2001g.

DNEVNI RED:

- 1.Izbor rukovodstva udruženja:
Predsjednika,zamjenika predsjednika,sekretara
- 2.Izbor upravnog odbora
- 3.Usvajanje statuta udruženja
- 4.Usvajanje programa rada
- 5.Usvajanje predloga za registraciju udruženja

Konstatovano je da je osnivačkoj Skupštini prisustvovalo 33 člana što je dovoljan broj za rad i odlučivanje.
Predloženi statut usvojen je bez primjedbi i jednoglasno kao i program rada za 2001g.
Odluka da se formira i registruje udruženje prihvaćena je od strane svih prisutnih članova.

Za predsjednika udruženja izabran je Karlo Segat.

SPISKAK OSOBA KOJI SU UPЛАТИЛИ ЗА REGISTRACIJU I ČLANOVU UDРUŽENJA

1) ZAMBONI ZVONKO	RUDARSKA 17	289-246
SILVANA		
TEA	12 KM	
2) JURICEVIC MIROSLAV = MAMA ZAMBONI		815-663
SELENA		
DAVOR		
DANIEL	V. TUNICICA 64	
	16 KM	
3) KNEZICKI ZELJKO = MAMA ZAMBONI		289-784
LJERKA		
DAVOR		
LIDIA	16 KM	
4) ZAMBONI SINIKA = ĐEPOPOVICA - 32		217-922
LILJANA		
BERNARDO		
BERNARDA		
	16 KM	
5) ZAMBONI VLADO = ĐEPOPOVICA - 32		217-922
ANDA		
JOSIP		
	16 KM	

Dio spiska članova koji su platili članarinu prilikom osnivanja udruženja

Karlo Segat je rođen 15.4.1950. godine u Tuzli. Karlo je cijeli radni vijek proveo u TTU Tuzla na poslovima metalske struke. Vjenčao se 3.9.1983. godine sa Gordonom Miletić iz Tuzle. Gordana je rođena 9.10.1960. godine, a duži niz godina radi u Bolnici Gradina kao kuharica.

Karlo Segat je istaknuti sportista koji od rane mladosti nastupa u sportskim klubovima nogomet, kuglanja i odbojke. Sa svojim klubom osvojio je prvenstvo Bosne i Hercegovine u kuglanju, a bio je viceprvak Jugoslavije u odbojci.

Karlo je jedan od osnivača udruženja Trentini Tuzla, čiji je predsjednik bio 6 godina. U vrijeme aktivnog rada u udruženju, Karlo je dao izuzetan doprinos razvoju udruženje, razvoju kontakata sa udruženjem Trentini nel mondo i jačanju socijalnog programa za italijanske obitelji u socijalnoj potrebi. Obitelj živi u Miladijama, Tuzla. Prvo su stanovali u zgradu pored izvora Malta, a onda u kući u gornjoj koloni u Kreki. Karlo Segat je umro od srčanih tegoba 27.9.2014. u Tuzli i sahranjen na groblje Borić, Tuzla.

Na osnovu dokumenta Odluke o izboru lica za predstavljanje i zastupanje udruženja vidi se da su u rukovodnoj strukturi predviđeni: Karlo Segat, predsjednik udruženja, Gordana Segat, zamjenik predsjednika, Zdenko Gardaš, sekretar udruženja, Josip Montibeller, predsjednik upravnog odbora, Vlado Zamboni, član, Ivica Segat, član i Petar Simala, član.

Nije poznato da li je predložena lista upravnih tijela udruženja prihvaćena ili ne, jer u Rješenju Ministarstva pravosuđa i uprave odobrava se upis UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ iz Tuzle gdje Udruženje pravno predstavljaju Karlo Segat, predsjednik Udruženja i Josip Montibeller član Upravnog odbora. Udruženje je registrovano na adresi Mitra Trifunovića Uče 107, a to je adresa stana Karla Segata, jer udruženje nije imalo svoje prostorije pa tako nije imalo ni adresu. Na osnovu Rješenja o upisu UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ iz Tuzle u registar udruženja, Udruženje je zvanično formirano, i postalo pravni subjekt, dana 25.9.2001. godine.

U dokumentu Rješenja o upisu udruženja u registar napisan je drugačiji naziv udruženja (piše UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ iz Tuzle) u odnosu na Odluku o osnivanju udruženja (piše UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ iz Tuzle – TUZLA).

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO PRAVOSUDA I UPRAVE

Broj: 061-05-249401
Tuzla, 25.09.2001. god.

Na osnovu člana 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK" br. 17/00), člana 23. stav. 3. i člana 27. Zakona o udruživanju građana ("Sl. novine FBiH" br. 6/95), odnosiči po zahtjevu, Udruženja građana "TRENTINI" iz Tuzle, za upis u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona, Ministarstvo pravosuda i uprave donosi slijedeće:

R J E Š E N J E

Odobrava se upis UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" iz Tuzle u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona.

Udruženje je upisano u Registar udruženja građana Tuzlanskog kantona, u knjigu II, pod rednim brojem 838., dana 25.09.2001. godine.

Naziv udruženja je: UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" iz Tuzle.

Skraceni naziv udruženja je: UG "TRENTINI" iz Tuzle.

Sjedište udruženja je: Tuzla, Ul. Mitra Trifunovića Ušće br. 107.

Osnovni sadržaj djelatnosti udruženja je:

- planiranje zgodstava u rjeđevanju kulturne i tradicijske Italijane Tuzle,
- okupljavanje italijana iz Tuzle i organizovanje i planiranje njihove aktivnosti,
- povezivanje članova sa članovima sličnih udruženja iz Italije i Provincije Trento radi razmjene iskustava rjeđevanja tradicije, jezika i kulture,
- poboljšanje i unapređenje socijalno ekonomskog statusa,
- planiranje i provođenje raznih vikenda rekreativnih kulturnih akcija za članove i članove njihovih porodica,
- organizovanje reprezentativnih nastupa i posjeta kulturno-umjetničkim, muzičkim i sportskim sklopcima udruženja da bi se što bolje predstavio način života i rada udruženja i njegovih članova,
- obezbeđivanje materijalno finansijske pomoći sličnim članovima, pomoći starim i bolesnim osobama.

Udruženje će djelovati na području Tuzlanskog kantona.

Udruženje zastupa i predstavlja: Segat Karlo, predsjednik, Lukačić, Mirsada, Josip, član Upravnog odbora Udruženja.

Danon: upis u Registar UDRUŽENJA GRADANA "TRENTINI" iz Tuzle, mješavljeno pravno lice.

O b r a z i l o ž e n j e

UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" iz Tuzle podnijelo je Ministarstvu pravosuda i uprave Tuzlanskog kantona zahtjev za upis u Registar udruženja građana, uz koji je dostavljen Statut, Odluka o osnivanju, zapisičnik o radu održivice skupštine, popis osnivača i članova upravnih organa i moći i prezemlja lica ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju istomjereno je da su imenjeni telovi za upis u Registar udruženja građana propisani Zakonom o udruživanju građana ("Sl. novine FBiH" br. 6/95) i Pravilnikom o obrazcima i načinu vodenja registra udruženja građana ("Sl. novine FBiH" br. 4/96) te je odlučeno, kao u dopisivo.

Ovo rješenje je korisno u upravnom postupku i privredno nije dopuštena žalba, ali će može pokrenuti upravni spor podloženjem tužbe Kantonalnom sudu u Tuzli, u roku od 30 dana, od dana prijema ovog rješenja.

D O S T A V L J E N J E :

- 2 x Podnositelju zabilježeno
1 x Evidenciji
1 x Arhiva

Rješenje o registraciji udruženja „Trentini“ iz Tuzle

U arhivi udruženja nađena je ovjerena kopija Rješenja, dok original nikad nije nađen.

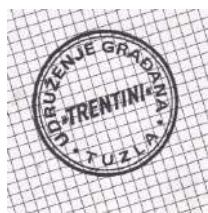
Na poziv udruženja Trentina iz Štivora (kod Prnjavora), obavljena je prva posjeta 22.5.2001. godine. Na skupu su bili i članovi udruženja iz Sarajeva, italijanski konzul Luciano Broseginji, grupa Italijana iz Nalsugana i direktor Trentini nel mondo Rino Zandonai. To je bio prvi susret članova tuzlanskog udruženja sa Rinom Zandonai, a Zandonai je izrazio želju da posjeti Tuzlu. Obavljena je posjeta Mahovljanim, Laktašima i Banjoj Luci.

U Štivoru je priređena svečana večera i zabava uz muziku. Za sve goste je bilo obezbijeđeno noćenje, a sutradan ujutro je obavljena posjeta lokalnoj crkvi koja je posvećena italijanskim migrantima koji su došli u Štivor. Uslijedio je zajednički ručak. Druga posjeta Štivoru bila je 12.8.2001. godine, a u cilju upoznavanja članova udruženja „Novi Trentini“ koji su došli iz Italije, kao i zbog unapređenja saradnje Tuzle i Štivora.

Problematika preciznijeg popisa članova udruženja razmatrana je prvi put na sastanku upravnog

odbora 18.10.2001. godine. Važnu posjetu Tuzli obavio je 8.12.2001. godine predsjednik udruženja iz Štivora Luigi Andreata sa suprugom Slavicom. Luigi je nakon dva mjeseca poslao informaciju o uslovima za dobijanje italijanskog državljanstva, a na temu državljanstva razgovaralo se sa Brunom Palestrom, Sarajevo, 20.2.2002. koji je poslao u Tuzlu prevod zakona o državljanstvu Italije.

Nakon registracije udruženja, udruženje je dobilo jedan pečat okruglog oblika na kojem piše UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ TUZLA, i započelo sa aktivnostima obezbjeđenja prostora za rad udruženja i obezbjeđenje fonda solidarnosti za članove udruženja u socijalnoj potrebi.

Pečat udruženja „Trentini“ Tuzla

Rino Zandonai je došao u prvu dvodnevnu posjetu Tuzli 6.4.2002. godine. zajedno sa Rinom bili su u posjeti Ivo Nazoli, Luigi Andreata, gosti iz sarajevskog udruženja, italijanski konzul Luciano. Goste su u hotelu Tuzla dočekali Karlo i Gordana Segat, Jakov Mott, Ljubo Radić i Anđelko Dobnik. Druženje je organizovano u restoranu Ruža u Miladijama. Sa Rinom se razgovaralo o prostoru za rad udruženja, opremanju prostora, pomoći za članove u socijalnoj potrebi, a italijanski konzul je objasnio postupak dobijanja italijanskog državljanstva. Rino je naglasio da se može obezbijediti socijalna pomoć za 15 članova udruženja, i da Trentini nel mondo mogu platiti nešto od potrebnih lijekova, stipendije za učenike i za troškove kursa italijanskog jezika. Rino je platio

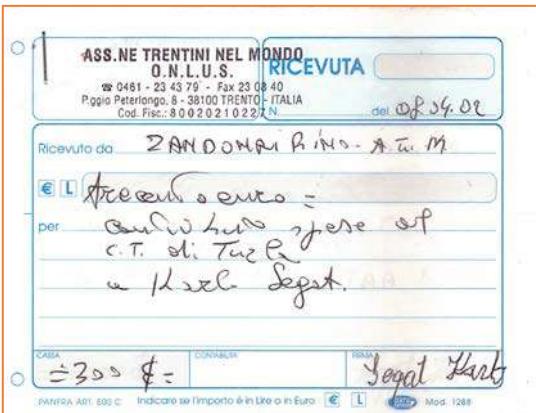
i kupovinu telefaza u Tuzli čija je cijena bila oko 300 EUR, a na poklon je dobio statuu Husinskog rudara.

U pogledu nastavka saradnje trentinskih klubova u BiH, udruženje iz Tuzle je obavilo posjetu Štivoru 8.4.2002. godine gdje je imalo susret sa Rino Zandonai, a kojom prilikom je dogovorena finansijska podrška tuzlanskom klubu za rad udruženja i uređenje prostora.

Karlo Segat, Rino Zandonai, mještanka Štivora i Luigi Andreata ispred crkve u Štivoru

Vjerovatno je prva isplata novca za potrebe rada tuzlanskog kluba izvršena gotovinskim plaćanjem od strane direktora Rine Zandonai, a putem paragon bloka. Priznanicu je potpisao predsjednik udruženja Karlo Segat. Bankovni račun udruženja je otvoren nekoliko dana kasnije. Gotovinske isplate su bile vrlo uobičajene u platnom sistemu BiH, za razliku od današnjeg vremena gdje priznanica bez zvaničnog računa nije validan finansijski dokument.

**Priznanica na 300 EUR za troškove kluba Trentina
Tuzla iz 2002.**

Dana 17.4.2002. godine otvoren je račun u Raiffeisen banci, gdje su deponovani potpisi Karlo Segat i Josip Montibeller. Na narednom sastanku upravnog odbora 4.5.2002. dogovoreno je za koje članove će se tražiti socijalna pomoć, za koga bi se tražile stipendije i ko su zainteresovani članovi za kurs italijanskog jezika. Članarina je 12 KM godišnje.

Udruženje nije imalo svoje prostorije, a zvanična adresa udruženja je bila na kućnoj adresi stana Karla Segata što je bilo jedino moguće rješenje u to vrijeme. Da bi se unaprijedio rad udruženja i omogućilo okupljanje članstva, Karlo Segat i grupa aktivista je tražila neki prostor za rad udruženja. Veliki broj članova udruženja, a posebno članovi uprave, živi u MZ Kreka, pa su od mjesne zajednice tražili korištenje prostora kojim raspolaže MZ Kreka a koji se ne koristi. Nađen je neuslovan prostor na adresi Mitra Trifunovića Uče 135 koji se nalazi u blizini željezničke stanice u Kreki. Taj prostor je koristila MZ Kreka kao skladište, a neke prostorije nisu imale nikakvu funkciju, i bile su prazne. MZ Kreka besplatno je dala prostor na korištenje udruženju uz uslov adaptacije prostora da bi

mogao služiti potrebama udruženja. Prostor je praktično pomoći MZ radu udruženja, a obavijest o mogućnostima i uslovima korištenja prostora dostavljena je udruženju 11.6.2002. godine. Zanimljivo je da je ugovor o zakupu prostora potpisana 28.1.2002. godine, što znači da je važnost ugovora počela prije davanja saglasnosti MZ Kreka o korištenju prostora.

Općina Tuzla
Mjesna zajednica "Kreka"
Broj: 40-2/2002
Dana, 11.06.2002

**UDRUŽENJE GRADJANA "TRENTINI"
IZ TUZLE**

Predmet: Pomoć MZ-i "KREKA"

Obavještavamo vas, da je na sjednici povjereničkog odbora Mjesne zajednice "Kreka" 11. juna 2002. godine donato saglasnost o ustupanju na korištenje slobodnog prostora većem udruženju kako ste to putem vašeg predstavnika Segat Karla tražili sa ciljem da ovaj prostor uređite i adaptirate za sjedište vašeg udruženja i za druge progresivne aktivnosti.

U razgovorima koji su vodjeni između predstavnika MZ-e i vašeg udruženja izrazeno je obostreno raspoloženje da se u buduće unaprijedi naša međusobna saradnja posebno u oblasti kulturno zdravstvenog i sportskog života i da u tom prvcu kako nismo ja rečeno da postoji raspoloženje Italijanske ambasade da nam pruži materijalno finansijsku pomoć.

Redi vešć šireg informiranja i vjerujemo da je pojedinsime iz vašeg udruženja, kao žiteljima Kreka poznato da Kreka kao urbano naselje grada Tuzle ima bitnu stogašnjku tradiciju i da je u vrtjaju izgradnje donje i gornje kolone 1894. godine izgradnjom javne česme zvana "Meltje" u Miladijanskoj ulici resvjete 1912. godine, sportski center Kuglena i sadsjinske zgrade DAV Partizan (koji se nalaze u ruševnom stanju). U Kreki su dekale više od 100 godina sa brojnim nacionalnostima (27 nacionalnosti među kojima ističemo sasmo neke porodice italijanske nacionalnosti kao što su: Mot, Gojo, Andrijić, Filkotić, Benker, Piton, Segat, Simels, Baticolić i drugi), odvojivo kontinuirani kulturno zdravstveni i sportski život sve do 1992. godine kada je došlo do ratnog stanja. Zbog toga u BiH svih posledice koje se i danas veoma oštro isplijevaju našoj općini pa tako i u MZ Kreka postoje brojni problemi koji treba rješavati posebno iz oblasti komunalne infrastrukture (komunalna mreža, putne mreže, ulične resvjete, vodovodne mreže, topplifikacija, sportski objekti i drugo). Veliki doprinos vašeg udruženja bio je svakako u tome što bi se vašim engažovanjem izborili da se u slijedećoj odredjenoj donaciji od Italijanske vlade koja bi se strogo namješteni usmjerila na osfaltiranje i provođenje ulične resvjete u dijelu ulice Mitre Trifunovića u kojоj se nalaze državne prostorije koje vam ustupamo na korištenje bez nekaknade.

Drugi vid donacije i neposredna pomoć Žiteljima MZ-e s posebno našoj mladini bila bi da Italijanska vlada putem ambasade odnosno konzulata omogući donaciju za rekonstrukciju - adaptaciju postojećeg sportskog objekta DAV Partizan koji se nalazi u ruševnom stanju i za kojeg smo pribavili svu potrebnu projektnu i investicionu tehničku dokumentaciju.

Očekujemo, da će te se tekstom ovog obraćenja i donatorske pomoći upoznati Šire organe vašeg udruženja i predstavnike iz vlsde Italije koje ostvaruje kontekst sa vseim udruženjem.

O sadržaju ovog pisma upoznet će mo načelnika općine Tuzla kako bi on u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti ostvario dalje kontakte i sarednju sa nadležnim organima i institucijama za tno poslove.

S poštovanjem!

Dostavljenec:
1. Udruženju građana "Trentini" 2. Povjerenik
2. Kabinet načelnika požo Djurić
3. Službe za komunalne poslove,
izgradnju i poslove MZ-e
4. A/A MZ-e

Eksterijer i interijer prostor kako je izgledao prije adaptacije

Ugovor o korištenju prostora veličine 40 m² potpisao je Karlo Segat sa MZ Kreka 28.1.2002. pod

uslovima kako Općina Tuzla daje u zakup prostore u svom vlasništvu (2 KM/m²), a ugovor je podrazumijevao kompenzaciju plaćanja zakupa proporcionalno uloženim sredstvima u adaptaciju prostora. Po tom osnovu, udruženje je moglo besplatno koristiti prostor narednih 10 godina. U arhivi udruženja nema tog podatka. Kasnije, 1.1.2007. godine Karlo Segat je sa Općinom Tuzla potpisao ugovor o zakupu poslovnog prostora na godinu dana uz mogućnost produženja i uz cijenu 2 KM/m². U oba ugovora udruženje je bilo obavezno da plaća komunalne usluge i potrošnju električne energije.

Prostорије удружења се налазе у објекту чији власник (по катастру) је Рудник Крека, а који је Опћина Тузла дала 2003. године на управљање Црвеним криžем опћине Тузла. У објекту је ranije била просторија коју је користила цивилна заштита МЗ Креке углавном као складиште. Све остale просторије у објекту (осим простора удружења) су магачински простори опćinskog / градског и кантоналног црвеног криžа. С обзиром да Црвени криž управља објектом, нје потпуно јасно зашто је удружење након 2004. године потписало уговор о кориштењу простора са МЗ Крека, јер МЗ нје надлеžна за објекат.

*Lokacija udruženja u ulici Mitra Trifunovića Uče
br. 135, naselje Miladije, Kreka, Tuzla*

U G O V O	Razumijevanje o zakupu poslovnog prostora zaključen dana 26.11.2007. između																																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">OPĆINA TUZLA - Mješana zajednica "Tuzla"</td> <td style="width: 30%;">Razumijevanje o zakupu poslovnog prostora zaključeno dana 26.11.2007. između</td> </tr> <tr> <td>Zakupodavac:</td> <td>Zakupac:</td> </tr> <tr> <td>1. OPĆINE Tuzla - Mješana zajednica "Tuzla"</td> <td>2. UG TALIJANA »TRENTINI« Mitra Trifunovića Uč 135, zastupani po Segat Karlo Mirko Trifunović Uč 107 (u daljem tekstu: zakupac).</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 1.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Zakupodavac daje s zakupom prava u zakup poslovni prostor u Mješanoj zajednici "Tuzla", ulica Mitro Trifunovića Uč 135 ukupne površine 40 m², koji je smješten u zgradi sačuvanog objekta Crvenog križa i Štaba Češke Mješane zajednice "Kreka", a obuhvata se na zajedničkim mokrim čvorima.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 2.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>U zakupljenom poslovnom prostoru, zakupac će obavljati djelatnost (kulturno zabavni program Kluba udruženja građana Talijane "Trentini"). Zakupac nema pravo mijenjati namjenu utvrđenju prethodnim stavovima, niti ima pravo izfaziti poslovni prostor u podzakup drugom licu, bez saglasnosti zakupodavca.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 3.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Visina mješevine zakupnine za poslovni prostor iznosi 2 km po m², a u toku trajanja zakupnog odnosa dodjele do povećanja zakupnine, zakupac će usaglasi da plaća novootvrdjenu zakupninu od dana početka.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 4.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Zakupac se obavezuje da će zakupinu, utvrđenu prethodnim članom, platiti do 5-og u mjesecu za tekući mjesec, počev od 01.01.2003. godine, na račun Općine broj: 132-100-01890-97. Sve poreze, koji preimathnu po Ugovoru, plaća korisnik.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 5.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Ako zakupac ne plati zakupinu u roku iz člana 4. Ugovora, saglasan je da za rok kašnjenja plati zakupodavcu zateznu kamatu po stopi koju poslovne banke obračunjavaju na kratkoročne kredite.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 6.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Zakupac se obavezuje da osim zakupnine, plaća troškove komunalnih usluga u vrijeme dospijelosti, električnu energiju, vodu, odvoz smeća, telefon i dr.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">Član 7.</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;"> <p>Zakupac je dužan da pri koristanju poslovног prostora postupa sa pažnjom dobrog dosadaštva, a isti koristi prema uslovima iz ovog Ugovora, te vrši redovno održavanje.</p> </td> </tr> </table>		OPĆINA TUZLA - Mješana zajednica "Tuzla"	Razumijevanje o zakupu poslovnog prostora zaključeno dana 26.11.2007. između	Zakupodavac:	Zakupac:	1. OPĆINE Tuzla - Mješana zajednica "Tuzla"	2. UG TALIJANA »TRENTINI« Mitra Trifunovića Uč 135, zastupani po Segat Karlo Mirko Trifunović Uč 107 (u daljem tekstu: zakupac).	Član 1.		<p>Zakupodavac daje s zakupom prava u zakup poslovni prostor u Mješanoj zajednici "Tuzla", ulica Mitro Trifunovića Uč 135 ukupne površine 40 m², koji je smješten u zgradi sačuvanog objekta Crvenog križa i Štaba Češke Mješane zajednice "Kreka", a obuhvata se na zajedničkim mokrim čvorima.</p>		Član 2.		<p>U zakupljenom poslovnom prostoru, zakupac će obavljati djelatnost (kulturno zabavni program Kluba udruženja građana Talijane "Trentini"). Zakupac nema pravo mijenjati namjenu utvrđenju prethodnim stavovima, niti ima pravo izfaziti poslovni prostor u podzakup drugom licu, bez saglasnosti zakupodavca.</p>		Član 3.		<p>Visina mješevine zakupnine za poslovni prostor iznosi 2 km po m², a u toku trajanja zakupnog odnosa dodjele do povećanja zakupnine, zakupac će usaglasi da plaća novootvrdjenu zakupninu od dana početka.</p>		Član 4.		<p>Zakupac se obavezuje da će zakupinu, utvrđenu prethodnim članom, platiti do 5-og u mjesecu za tekući mjesec, počev od 01.01.2003. godine, na račun Općine broj: 132-100-01890-97. Sve poreze, koji preimathnu po Ugovoru, plaća korisnik.</p>		Član 5.		<p>Ako zakupac ne plati zakupinu u roku iz člana 4. Ugovora, saglasan je da za rok kašnjenja plati zakupodavcu zateznu kamatu po stopi koju poslovne banke obračunjavaju na kratkoročne kredite.</p>		Član 6.		<p>Zakupac se obavezuje da osim zakupnine, plaća troškove komunalnih usluga u vrijeme dospijelosti, električnu energiju, vodu, odvoz smeća, telefon i dr.</p>		Član 7.		<p>Zakupac je dužan da pri koristanju poslovног prostora postupa sa pažnjom dobrog dosadaštva, a isti koristi prema uslovima iz ovog Ugovora, te vrši redovno održavanje.</p>	
OPĆINA TUZLA - Mješana zajednica "Tuzla"	Razumijevanje o zakupu poslovnog prostora zaključeno dana 26.11.2007. između																																		
Zakupodavac:	Zakupac:																																		
1. OPĆINE Tuzla - Mješana zajednica "Tuzla"	2. UG TALIJANA »TRENTINI« Mitra Trifunovića Uč 135, zastupani po Segat Karlo Mirko Trifunović Uč 107 (u daljem tekstu: zakupac).																																		
Član 1.																																			
<p>Zakupodavac daje s zakupom prava u zakup poslovni prostor u Mješanoj zajednici "Tuzla", ulica Mitro Trifunovića Uč 135 ukupne površine 40 m², koji je smješten u zgradi sačuvanog objekta Crvenog križa i Štaba Češke Mješane zajednice "Kreka", a obuhvata se na zajedničkim mokrim čvorima.</p>																																			
Član 2.																																			
<p>U zakupljenom poslovnom prostoru, zakupac će obavljati djelatnost (kulturno zabavni program Kluba udruženja građana Talijane "Trentini"). Zakupac nema pravo mijenjati namjenu utvrđenju prethodnim stavovima, niti ima pravo izfaziti poslovni prostor u podzakup drugom licu, bez saglasnosti zakupodavca.</p>																																			
Član 3.																																			
<p>Visina mješevine zakupnine za poslovni prostor iznosi 2 km po m², a u toku trajanja zakupnog odnosa dodjele do povećanja zakupnine, zakupac će usaglasi da plaća novootvrdjenu zakupninu od dana početka.</p>																																			
Član 4.																																			
<p>Zakupac se obavezuje da će zakupinu, utvrđenu prethodnim članom, platiti do 5-og u mjesecu za tekući mjesec, počev od 01.01.2003. godine, na račun Općine broj: 132-100-01890-97. Sve poreze, koji preimathnu po Ugovoru, plaća korisnik.</p>																																			
Član 5.																																			
<p>Ako zakupac ne plati zakupinu u roku iz člana 4. Ugovora, saglasan je da za rok kašnjenja plati zakupodavcu zateznu kamatu po stopi koju poslovne banke obračunjavaju na kratkoročne kredite.</p>																																			
Član 6.																																			
<p>Zakupac se obavezuje da osim zakupnine, plaća troškove komunalnih usluga u vrijeme dospijelosti, električnu energiju, vodu, odvoz smeća, telefon i dr.</p>																																			
Član 7.																																			
<p>Zakupac je dužan da pri koristanju poslovног prostora postupa sa pažnjom dobrog dosadaštva, a isti koristi prema uslovima iz ovog Ugovora, te vrši redovno održavanje.</p>																																			

- 2 -

Član 8.

Zakupac može s svom trećim izvršitvom propodne adaptacije poslovног prostora bez saglasnosti zakupodavca prema dogovoru sa poslodajcima i posjedničkim odborom u MZ-i kako bi se ustupljeni prostor često koristio za svoju funkciju a prostorije mokrog čvora za zajedničku funkciju i koristjenje s jedne strane kancelarija MZ OK-a i Štab Češke a druga strana Klub građana Talijane s uređenjem i adaptacijom poslovne sobe u mokrom čvoru.

Visina sredstava koju će zakupac izdvojiti za potrebe adaptacije uređat će se u visinu zakupnine utvrđenu u člancu 3 ovog ugovora koja će se kompenzirati kod koristanja zakupljenog prostora.

Zakupac je dužan s svom trećim vršiti popravke ostecanja i šteta nastalih na poslovном prostoru koju je sam proizvodio.

Član 9.

Ovaj Ugovor zaključen je na određeno vrijeme, tj. na jednu godinu počev od 01.01.2005. godine do 31.12.2005. godine. Stanje poslovног prostora utvrđuje Komisija sa primopredaju poslovnih prostora, a sve dok zapisanik ne bude sačinjen, poslovni prostor se ne smatra većenim vlasnikom i za sve stote nastale u tatom dogovorom je zakupac.

Član 10.

Zakupodavac može odustati od Ugovora u svako vrijeme bez obzira na ugovoren ili zakonske odredbe u slijedećim slučajevima:

- Ako zakupac i posljedi opomene koristi poslovni prostor suprotno Ugovoru ili mu naneši štetu koristeći ga bez potrebe pažnje.
- Ako neplati dospijelu zakupinu za dva mjeseca usastopno ili više od dva mjeseca u toku jedne kalendarske godine.
- Ako no vrši redovno održavanje poslovног prostora.

Član 11.

U slučaju iz predhodnog člana zakupac je dužan zakupodavcu predati poslovni prostor u roku od 10 dana od dane prijave pisane izjave o odustanku od Ugovora, te u istom roku izmiriti dospijelu zakupinu i nedokazati sve troškove koristenja poslovног prostora.

Član 12.

U slučaju sporu po ovom Ugovoru nadležan je Sud u Tuzli.

Član 13.

Ugovor je sačinjen u 4 primjerka od kojih svaka strana zadržava po dva primjerka.

Za zakupac:
Segat Karlo

Za zakupodavca:
Segat Karlo

146-09-29/07

U G O V O R

O zakupu poslovnog prostora zaključen 01.01.2007. godine između

1. OPĆINA TUZLA- Mješana zajednica okrenuta (u daljem tekstu zakupodavac)

2. UG TALIJANA »TRENTINI« Mitra Trifunovića Uč 135, zastupani po Segat Karlo Mirko Trifunović Uč 107 (u daljem tekstu: zakupac).

Član 1.

Zakupodavac daje s zakupom prava u zakup poslovni prostor u Tuzli, Mitra Trifunovića Uč 135, ukupne površine 40 m², smješten u ulici hunka, koju je vlasništvo MZ-e a obuhvata sljedeće prostorije: salo a sestana i moki čvor.

Član 2.

U zakupljenom prostoru Zakupac će održavati sastanke – druženja svojih članova. Zakupac nema pravo mijenjati namjenu utvrđenu prethodnim stavom niti ima pravo izdavati poslovni prostor u podzakup drugim licima bez saglasnosti Zakupodavca.

Član 3.

Visina mješevine zakupnine za poslovni prostor iz člana 1. evog Ugovora iznosi 2,00 km po m² po m². Ako u toku trajanja zakupnog odnosa dođe do povećanja zakupnine Zakupac je saglasan da plaća novootvrdjenu zakupinu od dana povećanja.

Član 4.

Zakupac se obavezuje da će mješevina zakupnine u iznosu od 90,00 km kao i porez u visini od 17 % (PDV) koju iznosi 95,60 km plaćati do petog u mjesecu za tkući mjesec na račun općine Tuzla broj: 1321000310990350.

Član 5.

Ako Zakupac ne plati zakupinu u roku iz člana 4. ovog Ugovora saglasan je da za rok kašnjenja platiti Zakupodavcu kamatu po stopi koju poslovne banke obračunavaju na kratkoročne kredite.

Član 6.

Zakupac se obavezuje da, osim zakupnine, plaća troškove komunalnih usluga u vrijeme dospijelosti, električnu energiju.

Član 7.

Zakupac je dužan da pri koristanju poslovног prostora postigu sa pažnjom dobrog dosadaštva, a isti koristi prema uslovima iz ovog Ugovora te vrši redovno održavanje.

Član 8.

Zakupac nema pravo, vršiti bilo kakve prepravke u poslovnom prostoru bez saglasnosti Zakupodavca odnosno bez zajedničkog dogovora o uslovima adaptacije. Zakupac je dužan o svom trošku vršiti popravke u električna i štetne nastale na poslovnom prostoru koju je sam prouzrokovao.

Član 9.

Ovaj Ugovor zaključen je na određeno vrijeme, odnosno na period od godinu dana, uz mogućnost produljenja istog nakon isteka ugovorenog perioda, ukoliko je zakupac redovno izmisljava obvezu preuzeće Ugovora.

U slučaju produljenja ugovora Zakupac je dužan da u roku od 30 dana prije isteka ugovorenog perioda pismeno obavijesti Zakupodavcu.

Član 10.

Stanje objekta nakon isteka ugovorenog perioda utvrđit će Komisija za primopredaju objektu i sve dok zapisnik ne буде sačinjen poslovni prostor se ne smatra vlasnikom i za sve štete nastale u tom periodu odgovoran je Zakupac.

Član 11.

Zakupodavac može odustati od Ugovora u svako vrijeme, bez obzira na ugovorene ili zakonske odredbe u slijedećim slučajevima:

- Ako zakupac i posljedi opomene koristi poslovni prostor suprotno Ugovoru ili mu naneši štetu koristeći ga bez potrebe pažnje.
- Ako ne plati dospijelu zakupinu za dva mjeseca usastopno ili više od dva mjeseca u toku jedne kalendarske godine.
- Ako no vrši redovno održavanje poslovног prostora.

Član 12.

U slučaju iz člana 11. stav 1. ovog Ugovora Zakupac je dužan Zakupodavcu predati poslovni prostor u roku od 30 dana od dana prijave pisane izjave o odustajanju od Ugovora te u istom roku izmiriti zakupinu i nedokazati sve troškove konstrukcije poslovнog prostora.

Član 13.

Sve eventualne sporove nastale po ovom Ugovoru ugovorne strane će rješavati mirmom putem, ukoliko to nije moguće spor će rješiti nadležni Sud u Tuzli.

Član 14.

Ovaj Ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka strana zadržava po dva primjerka.

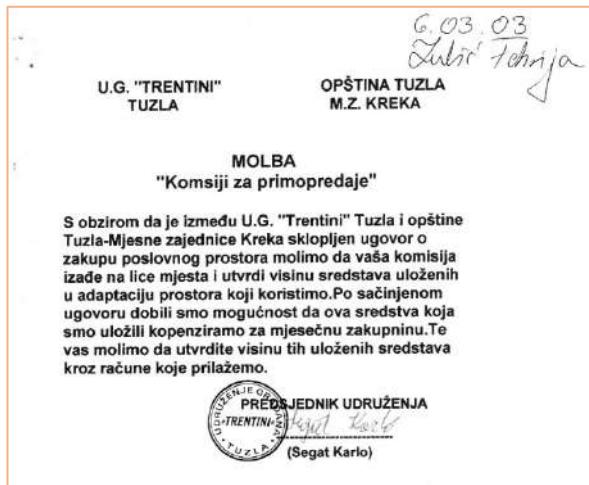
ZA ZAKUPCA

Segat Karlo

ZA ZAKUPODAVCA

U arhivi udruženja nema dokumenata koji pokazuju da je ikad plaćan zakup prostora shodno potpisanim ugovorom.

Nakon završetka uređenja prostora i obavljenih radova, udruženje je 6.3.2003. godine pozvalo MZ Kreku na uvid obima radova, na osnovu čega se odredila visina kompenzacije za korištenje prostora za rad udruženja.

Molba komisiji za procjenu ulaganja u adaptaciju prostora za rad udruženja na adresi

Mitra T. Uče 135

U Italiju su poslati spiskovi članova udruženja koje je tražio Rino Zandonai, a 30.5.2002. članovi udruženja Karlo i Gordana Segat i Jakov Mott su, na poziv italijanske ambasade, bili u Sarajevu na obilježavanju Dana Republike Italije.

Nova posjeta Štivoru bila je 10. i 11.8.2002. godine, radi svečanog polaganja kamena temeljca za vodovod u Štivoru koji finansira vlada Italije, tj. Provincija Trento. U delegaciji Tuzlaka bili su Karlo i Gordana Segat i Jakov Mott, a ostali članovi upravnog odbora se nisu odazvali pozivu. Među zvanicama je bio Rino Zandonai, ambasador i konzul italijanske ambasade, predstavnici opštine

Prnjavor, članovi sarajevskog udruženja i drugi gosti. U razgovoru sa Rinom Zandonai, definisane su potrebe udruženja u 2003. godini, prvenstveno potrebe za renoviranje prostora koji je MZ Kreka dala na korištenje udruženju „Trentini“ Tuzla. Na tom susretu, udruženja – klubovi iz Tuzle, Sarajeva i Štivora dobili su klupske zastave sa metalnim postoljem i nosačem zastave (koji se i danas koriste u svim prigodama).

U Štivoru 10.8.2002. – Karlo i Gordana Segat sa RINOM ZANDONAI u kafiću Trento u Štivoru i okupljanje ispred sale doma u Štivoru.

Otvaranje vodovoda u Štivoru koji je finansirala vlada Autonomne pokrajine Trentino

Udruženje je 5.10.2002. godine imalo posjetu Banja Luci radi obilježavanja „Dana italijanske kulture“, a sutradan su posjetili crkvu i groblje u Štivoru.

Članovi udruženja u Banjoj Luci

Posjeta crkvi u Štivoru

Udruženje je ponovo imalo posjetu Štivoru 27.10.2002. godine sa ciljem razvoja saradnje.

Udruženje dobilo saglasnost za korištenje i renoviranje prostora 20.11.2002. godine, tako da su radovi na uređenju prostorija započeli 1.12.2002. godine. Prvo je promijenjen strop od rigips ploča, kasnije su kupljena i ugrađena dvoja vrata, postavljena elektro-instalacija i sijalice, uređeni zidovi (4.1.2003.), kupljene karniše, zavjese i tepih.

Nakon odobrenja korištenja devastiranog prostora u Miladijama, u oktobru 2002. godine počela je zamjena crijeva, adaptacija prostora, uvođenje elektroinstalacija, unutrašnje uređenje, čišćenje i uređenje interijera i eksterijera. Posao je završen 5.4.2003. postavljanjem rešetki na ulazna vrata. Novac za troškove osposobljavanja prostora obezbijedio je Trentini nel mondo. U izvještaju o radu udruženja za 2002. godinu navedeno je koje su vrste radova rađene u prostoru i ispred ulaza u prostor. Uređen je pod prostorije, promijenjena vrata, stavljene čelične mreže na prozore, uvedena električna energija, okrećen prostor, kasnije uređen WC.

Nakon što je završeno renoviranje prostora, u Tuzlu je došao 28.1.2003. godine Rino Zandonai sa osobljem Trentini nel mondo, a u posjetu su došao i Bruno Palestro sekretar udruženja iz Sarajeva. Rino je donio knjige za udruženje i pomoć za 10 članova kluba Trentina koji su u socijalnoj potrebi - za svakoga u iznosu od 250 EUR. Rino je bio na ručku koji je organizovan u prostorijama udruženja, a izrazio je zadovoljstvo onim što je u Tuzli napravljeno. Da bi se započelo sa kursom italijanskog jezika, u Tuzlu su došle dvije Italijanke Giada Cadoze i Chiozzi Ammalisa sa kojima je dogovoren početak besplatnog kursa italijanskog jezika.

Šifra robe	NAZIV MATERIJALA	Jed.	Količina izmjerena: izmjereno po jed.	PRODAJNA CIJENA iznos
1	2	3	4	5
1	BALONI UD. MONOFAZNI KOM.	kom	1 1	180,00
	PLAĆA ZA BROJIVO NOV	kg	1 1	145,00
	SNIZETILKA PEN HYDRA KOM	kom	1 1	300,00
	~ GEN 2006 kom	kom	2 2	624,00
	KABAL TEP 5X1,5	met	50 50	22,00
	~ 5X1,5	met	50 50	24,00
	UMETNICA PO HOMO	kom	1 1	237,00
	PREDATOR OSICAN	kom	1 1	594,00
	PLINSKA TEC	kom	1 1	120,00
	APARATI ZA KAFU	kom	1 1	113,00
				854,09
				PLACENO
				GDJE 436,90

Fakturna za isporučenu elektro opremu i druge potrebe.

Nakon uređenja interijera, prostor je opremljen osnovnim inventarom. Nešto od inventara je kupljeno kao nova roba (ugaonik, TV, plinske peći i slično), a korištene stolove obezbijedio je član udruženja Ivica Segat putem političke stranke SDP gdje je aktivista, a stolice je obezbijedila MZ Kreka.

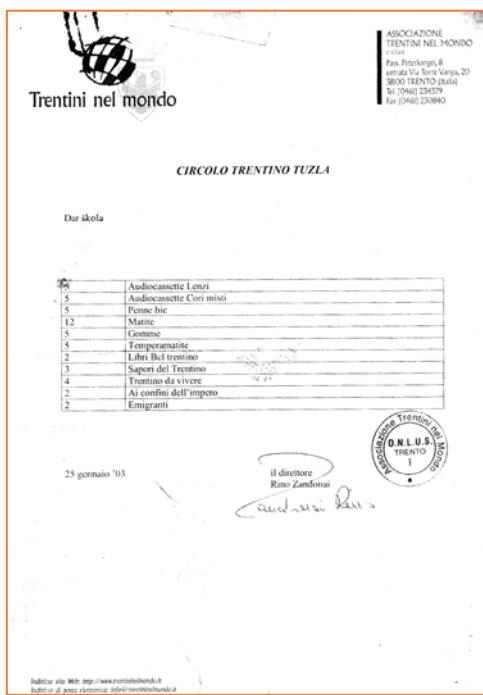
Ukupni troškovi u 2003. godini najviše su se odnosili na troškove adaptacije i opremanja inventarom:

UKUPNI TROŠKOVII 4. 2003. g.	
- NABAVKA INVENTARA	1321,08 KM
- MATERIJAL ZA ADAPTACIJU PROSTORIJA UREĐENJA	2708,85 KM
- STRUJKI I VODA	1073,66 KM
- PTT USLUGE	482,96 KM
- REPREZENTACIJA	3067,06 KM
- GOREVO - BENZIN	619,64 KM
- KANCELARIJSKI MATERIJAL	109,50 KM
- OSTALI TROŠKOVII (KOPITALJE, KATE, PREVOZ)	224,00 KM
UKUPNO:	13,666,65 KM

Članarina se počela prikupljati u aprilu 2003. godine, a prikupljena je od 20 obitelji, što je bilo četvrtina od broja obitelji koje su članovi udruženja.

Enormno veliki troškovi struje i vode su dugovanja koje je udruženje zateklo, a moralo je platiti. Troškovi reprezentacije su troškovi zakuske na svečanom otvaranju udruženja. U 2004. godini je adaptiran mokri čvor.

U januaru 2003. Trentini nel mondo su poslali donaciju koja je poklon škola, a odnosi se na audio materijal i knjige.

Donacija od škola za udruženje Trentini u Tuzli

Dvije godine nakon formalizacije registracije udruženja, udruženje je, po osnovu zakona, registrovano pri Poreznoj upravi – Kantonalni ured u Tuzli i dobilo identifikacioni broj 4209628010006 dana 9.12.2003. godine, sa adresom udruženja Tuzla, Ul. Mitra Trifunovića Uče 107.

Porezni broj udruženja iz 2003.

Jedna od prvih posjeta udruženju u novom prostoru bila je posjeta predsjednika Bolognea Gioachinno Bratti sa saradnicima, a prisutni su bili i članovi kluba Trentina iz Sarajeva 29.3.2003. godine. Na sastanku nije bilo članova italijanske zajednice u Tuzli koji imaju bolonjsko porijeklo, što nije bilo očekivano. Gosti su donijeli knjige i majice i iskazali potrebu za radnom snagom u Italiji.

*Sastanak udruženja iz Tuzle, Bolonje i Sarajeva
29.3.2003.*

U aprilu 2003. dogovoreno je na upravnom odboru radno vrijeme udruženja: srijeda 17-20 i subota 11-14. S obzirom da nije bilo redovnih sastanaka, radno vrijeme nije važilo.

U posjetu udruženju dolazilo je više delegacija iz Italije, a 2003. sa Rinom Zandonai bili su i gradonačelnici gradova u oblasti Trenta. Druženje je obilježeno u restoranu Šadrvan (tuzlanski zatvor), kojom prilikom su svirali braća Križan i Ivica Segat.

Gradonačelnik Fiera di Primiero, Siror i San Martina, Rino Zandonai, a stoje Gordana i Karlo Segat u restoranu Šadrvan

Orkestar tuzlanskih Italijana u restoranu Šadrvan

Okosnicu italijanskog orkestra činili su braća Dodo (kontrabas) i Braco (harmonika) Križan i Ivica Segat (gitara), a u vokalnoj grupi su Koviljka Segat, Blanka Zamboni i drugi

Jedna od prvih posjeta udruženju Italiji i udruženju Trentini nel mondo bila je u novembru 2003. godine. Tuzlansko udruženje je učestvovalo na konferenciji o mladima u EU koja je održana 20-23.11.2003. godine u Mattarellu.

Tuzlanska delegacija Karlo Segat, Mario Segat, Danijela Segat, Maja Križan, Gordana Segat i nepoznat u muzeju u Trentu 2003.

Tuzlanska delegacija Danijela Segat, Maja Križan, Francesco Bocchetti (sadašnji direktor Trentini nel mondo), nepoznat, Gordana i Karlo Segat u restoranu Forst u Trentu 2003.

Tuzlanska i štivorska delegacija Mario Segat (Karla Segata) i Danijela Segat (Zdenka Segata) u sredini, a lijevo i desno predstavnici mladih iz Štivora, slikano u Trentu kod gradske fontane 2003.

**ASSOCIAZIONE
Trentini nel mondo
O.N.L.U.S.**

CONVEGNO

**"Conoscere l'Europa:
Informazione e Formazione
ai Giovani"**

*Costituzione e Cittadinanza Europea:
nuove opportunità e prospettive.*

*L'Allargamento dell'Unione Europea:
la costruzione dell'Europa dei popoli continua.*

Hotel Adige, Mattarello (TN)
20 - 23 novembre 2003

Kad je završena adaptacija prostora udruženja, stekli su se uslovi za održavanje svečanosti otvaranja prostorija udruženja. Na otvaranje su pozvane zvanice iz Italije (Rino Zandonai i članovi Trentini nel mondo), članovi udruženja Italijana iz Sarajeva i Štivora, načelnik Općine Tuzla Jasmin Imamović, radnici gradske uprave i članovi italijanske zajednice u Tuzli i okolnim mjestima. Upućen za zahtjev MUPu za održavanje javnog skupa, a i mediji su obaviješteni o događaju koji je planiran za 12.4.2003. godine od 12 sati.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOŠNJE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
POLICIJSKA UPRAVA
ODJELJENJE ZA PODRŠKU
TUZLA

Broj: 08-03/1-13-13-05.3-644/03
Datum: 10.04.2003 godine.

Na osnovu člana 20o. Zakona o upravljenom postupku ("Sl. list F BiH", broj 2/98 i 41/99) i člana 2. i 3. Zakona o javnim skupovima ("Sl. list R BiH", broj: 41/91 i 13/94.), u predmetu izdavanja odobrenja javnog skupa, podnesen od strane U.G. "Trentini" Tuzla, d.o.o.o.s.i.

D O B R E N J E

ODOBRAVA SE JAVNI SKUP – SVEČANO OTVARANJE

Dana 12.04.2003 godine, sa početkom u 12:00 sati, obavit će se ceremonija otvaranja prostorija. Udruženje građana talijanskog pokrajina "Trentini" Tuzla. Prostorije udruženja nalaze se u ul. M.T.-Uče br. 135, a ceremoniji će prisustvovati visoki gosti.

Sazivač i organizator dužan je da prekine održavanje javnog skupa ako dođe do nereda kojim se ugrožava lična sigurnost ljudi, društvene imovine, kao bezbjedan saobraćaj, da se sprječi unošenje prototičkih sredstava, hladnog i vatrenog oružja, te svega što može ugroziti život i imovinu.

U slučaju da na javnom skupu dođe do narušavanja JRM potrebito je o tome obavijestiti nadležnu policijsku stanicu.

Postupajući po zahtjevu a na osnovu priložene dokumentacije s hodno odredbama člana 20o. Zakona o upravljenom postupku ("Sl. list F BiH", broj 2/98 i 48/99) i člana 2. i 3. Zakona o javnim skupovima ("Sl. list R BiH", broj: 41/91 i 13/94.), odlučeno je kao u dispozitivu odobrenja.

DOSTAVLJENO:

- U.G. Trentini iz Tuzle,
PS Zapad,
Arhiva.

*SEF OSJEKA
Azur Sijercić*

*Odobrenje za okupljanje – otvaranje prostorija
udruženja*

Broj: 04/2003.
Tuzla, 12.04. 2003. godine

**SREDSTVIMA INFORMISANJA
POZIV**

Obavještavamo vas da će se u subotu, 12.4.2003. godine, sa početkom u 12,00 sati, obaviti ceremonija otvaranja prostorija Udruženja građena talijanskog projekta «Trentin» Tuzla, kojoj će prisustvovati, jedan broj gostiju iz Italije, ambasador Italije u Sarajevu, konzul, predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti općine Tuzla i MZ i oko stotinjak građana – članova Udruženja «Trentin» iz Tuzle. Ceremoniji otvaranja prostorija prethodiće doček gostiju u prostorijama Udruženja u 10,00 sati, polaganje cvijeća na Kapiji u 11,00 sati i prijem delegacije Udruženja sa gostima kod načelnika u 11,30 sati.

Prostorije Udruženja se nalaze u Ulici Milta Trifunovića Ulice broj 135, u Miladijama na prostoru stare željezničke stanice Kreka i carinskih terminala u Kreki.

Molimo vas da u sladu sa vašom programskom seriom propratite ovaj događaj i blagovremeno informišete javnost. Za sve informacije u vezi Programa možete kontaktirati gospodina Segata Karla i gospodu Segat Gordani na telefon 397-413. Očekujuci vaš dolazak, sručno vas pozdravljamo.

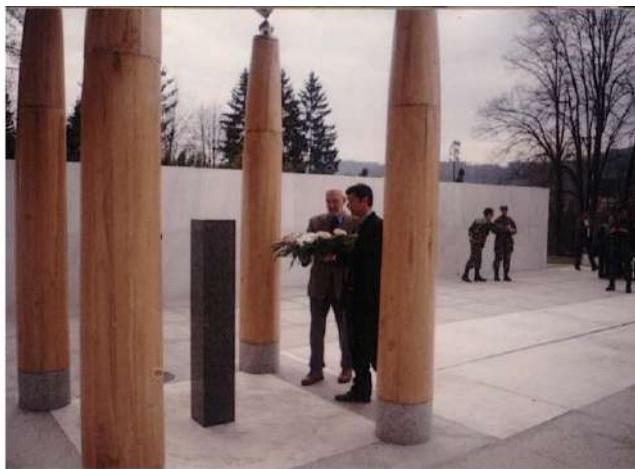
S poštovanjem,

PREDSEDNIK UDRUŽENJA:

Poziv medijima za otvaranje prostorija udruženja

Agenda svečanost je obuhvatala polaganje cvijeća na Kapiji i na Slanoj banji, prijem kod načelnika Imamovića, otvaranje prostorija udruženja i druženja. Cvijeće su polagali načelnik Tuzle Imamović i konzularni ataše ambasade u Sarajevu Luciano Brosegħini, koji ima trentinsko porijeklo.

*Polaganje cvijeća na spomen obilježjima
na Slanoj Banji*

Ceremonija otvaranja uređenih prostorija udruženja održana je 12.4.2003. godine od 12 sati, kako je i planirano. Gordana Segat je koordinirala aktivnosti postavljanja zakuske i dočeka gostiju. Na otvaranju prostorija udruženja bili su Jasmin Imamović, Rino Zandonai, Luciano Brovegini, Ivo Bazoli, članovi udruženja Sangorskog, Rina Martinović, Petar Čivić, Bruno Palestre, Luigi Andreata, Štivorani, folklorna grupa iz Prnjavora (Ukrajinci), autobus gostiju iz Italije, MZ Kreka i veliki broj članova udruženja. Nakon otvaranja održana je zakuska i zabava uz muziku Tomislava Dode Križana, Jakoba Brace Križan i Ivica Segata.

Informacija o otvaranju prostorija udruženja objavljena je i u magazinu Trentini nel mondo.

Otvaranje prostorija udruženja u Miladijama

Nuova vita per Tuzla, in Bosnia Erzegovina

Tuzla è una città con una realtà molto particolare, una città a maggioranza musulmana in territorio serbo-ortodosso.

Non ha visto direttamente la guerra anche se una bomba caduta nella piazza principale ha ucciso 17 giovani, non ha subito quei massacri di popolazione per i quali altre, come Derwenta, Mostar, Srebrenica, Samac, sono diventate infamemente famose, ma, come tutte le comunità di quel maccartato territorio, si trova a dover affrontare i problemi della convivenza etnica e religiosa, senza dover ricorrere a sentimenti di comprensione e tolleranza fra persone che gli orrori e le stragi della guerra hanno portato ad odiarsi profondamente.

Le organizzazioni internazionali hanno attuato interventi e

portato aiuti per tutte queste comunità, ma tali aiuti ben raramente arrivano alla massa della popolazione e soprattutto alle coscienze. È a questo livello che, invece, può e deve operare l'associazione.

In questa città vive una consistente comunità di famiglie di origine trentina (una settantina)

e da poco l'amministrazione co-

tempo, per chi vuole offre un po' del suo tempo per andare là a lavorare personalmente. L'impegno sarà triplice:

- creare in Tuzla il circolo più funzionale e confortevole, perché possa diventare punto di riferimento non solo per i nostri trentini, ma per la comunità in genere, che ha da grande bisogno di aiuto ed aiuto per crescere economicamente ed umanamente;

- intervenire adeguatamente nei casi più bisognosi, in particolare:

- svolgere un'azione di animazione, principalmente con bambini ed anziani, e di sensibilizzazione in generale verso tutta la comunità, che potrebbe diventare un esempio di comprensione e di convivenza pacifica.

Trentini nel mondo

8

N.4 - APRILE 2005

Članak u magazinu Trentini nel mondo april 2006. o otvaranju prostorija udruženja

U posjeti udruženju ponovo je bila delegacija Bologneza 16.5.2003. a tema sastanka je bio uključenje obitelji Soravia i Delonga u formiranje kluba Bologneza. Nije realizovano formiranje novog kluba.

Udruženje je organizovalo kurs italijanskog jezika koji je imao promjenjiv uspjeh. Dana 25.5.2003. počeo je kurs italijanskog jezika I stepen i to u dvije grupe: I grupa stariji, i II grupa mladi polaznici. Ukupno je bilo prijavljeno 41 učesnik kursa. U maju i junu 2003. godine bilo je 15 polaznika. Kurs jezika su držali Amalizoni i Giamoro, od 18 sati u prostoru udruženja. Nabavljenе su knjige za kurs jezika.

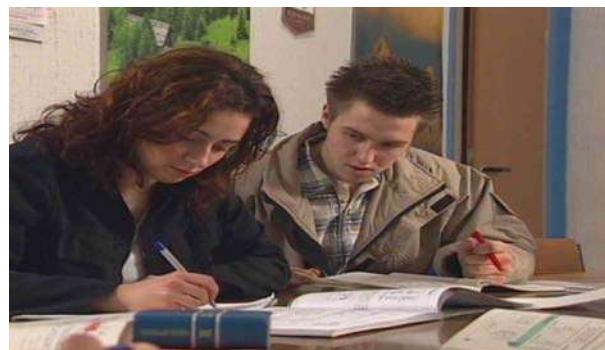
CORSO DI ITALIANO PER PRINCIPIANTI C/O TRENTINI NEL MONDO MAGGIO/GIUGNO 2003							
NOME	Cognome	27/5	28/5	29/5	30/5	1/6	2/6
Segat Mario	+ 15	x	x	x	x	x	
Segat Davor	+ 15	x	x	x	x	x	
Segat Luka	+ 23	x	x				
Segat Danijela	+ 22	x	x	x	x	x	
Daldžić Irat	+ 12	x	x				
Jurišević Alenka	Durđić 20	x	x	x	x		
Mitrović Željko	+ 16	x	x				
Zimanić Ivana	+ 20	x	x				
Zimanić Bojan	+ 20	x	x	x	x	x	
Tihomir Tihomir	13	x					
Segat Adrijana	25	x	x	x	x	x	
Budić Maja	22	x	x				
Dobnik Irena	+ 24	x					
B. Vuković	+ 12	x	x	x	x	x	
Mikić Jagodić Tatjana	34	x					

Št-105	Mitić Jagodić Aleksandra	8	x				
Kraljić Maja	+ 15						
Mihalčić Nata							
Đorđević Ana	EPE-07						
Moč Dajna							
Majković Dino							
Mujković Dario							
Vardi Andrija	+ 14	x	x	x	x	x	
Đorđević Tomislav	+ 20	x	x	x	x	x	
GJUČ UŽICA	28	x	x	x	x	x	
Jurišević Vesna	29	x	x	x	x	x	
Sokolović Enes	27	x					
NIKOLA ŠEĆER	17	x					
Lekoč Bojan	+ 28	x	x				
Šećer Bojan	34	x					
254-123 GOJO BEČKA							

Učesnici kursa italijanskog jezika 2003.

Nakon uređenja prostora formiran je klub mlađih čiji je predsjednik bila Danijela Segat. Vremenom je opadao interes mlađih za rad u udruženju, tako da je omladinska grupa praktično prestala sa radom 17.9.2003. godine.

U periodu aktivnog djelovanja udruženja Radio-televizija Tuzlanskog kantona snimila je emisiju o tuzlanskim Italijanima, a između ostalog snimljeni su i kadrovi za vrijeme kursa italijanskog jezika u prostorijama udruženja. U emisiji su snimljeni razgovori sa Nadom Dobnik, Jakovom Mottom i Gordonom Segat.

Kurs italijanskog jezika u prostorijama udruženja, izjave Gordane Segat i Jakov Motta

U udruženju su se okupljali i stariji i mlađi članovi, posebno mlađi članovi koji su pohađali kurs italijanskog jezika. Iz tog perioda nastale su fotografije članova udruženja ispred prostorija i u prostorijama udruženja.

Silvija Zamboni, Karlo i Gordana Segat, Blanka Tišma i Siniša Zamboni ispred prostorija udruženja

Franjo Mott, Tijana Tišma, Brano Mott sa sinom Antonom, Ivan Daldon, Dajana Čelebić iz Kreke, Bernanda Zamboni i Blanka Tišma u prostoriji udruženja

U prostorijama udruženja bilo je druženja članova u više prigoda, a vrlo često je Ivica Segat svojom svirkom i pjesmom uljepšavao druženje tuzlanskih Italijana. Nada Dobnik je u više navrata organizovala izložbu svojih slika koje su bile postavljene na zidove udruženja u Miladijama – što je i vidljivo na fotografijama druženja članova udruženja koje su nastale 2.11.2003. godine u prostorijama udruženja.

Josip Montibeller, Ivica Segat sa gitarom, Koviljka Segat i Karlo Segat 2.11.2003.

Vlado Zamboni, Vladina unuka Bernanda Zamboni, Karolina Segat, Jakov Mott i Valerija Segat 2.11.2003.

Rino Zandonai, Gordana Segat i nastavnica na kursu italijanskog Giada 2.11.2003.

U povodu obilježavanja 10 godina od osnivanja udruženja Italijana u Sarajevu, pored održavanja Skupštine, pripremljena je izložba kojoj su prisustvovali članovi udruženja „Trentini“ Tuzla.

**UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA - SARAJEVO
ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA - SARAJEVO**

**U povodu obilježavanja Desetogodišnjice Osnivanja
našeg Udrženja Imamo čast pozvati Vas da prisustvujete**

**Svečanoj skupštini u povodu deset godina postojanja
koja će se održati dana 29. novembra 2003. god. u sali
Fakulteta kriminalističkih nauka (Zmaj od Bosne 8) u 12:00 sati**

**Otvaranje Izložbe "Italijani na tlu Bosne i Hercegovine" -
"Dani prošli - dani budući" koja će biti otvorena dana 29. novembra
u Galeriji "MAK" (Sime Milutinovića 6) u 18:00 sati**

*Mala 2002
Cjepeljano 2003*

* Svi, o komendo
nava granula gruta.
de se
de bato i pypod-
egji si e zna-
sudla etta
di Dandu
ari Palestra;
iif Rino Segat-
(1.2.10.11)

www.trentini-mondo.com

Gordana Segat i Silvija Zamboni (gornja slika),

*Gordana i Karlo Segat i Rina Palestro Martinović,
kćerka Brune Palestre (donja slika) u Sarajevu*

Udruženje je imalo intenzivne aktivnosti tokom 2003. godine, što se može prepoznati po izvještaju o radu udruženja za 2003. godinu. Finansijski izvještaj pokazuje vrste troškova nastalih u 2003. godini, a urađen je i plan rada za 2004. godinu.

UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" TUZLA BIH

Slijedeći odredbe statuta udruženja upravni odbor U.G. "Trentini Tuzla" podnosi :

Izvještaj o radu – aktivnostima udruženja za 2003 godinu

U protekljoj 2003 godini veliki dio naših aktivnosti bio je usmjeren ka adaptaciji prostora našeg udruženja koji smo uz saglasnost MZ Kreka I opštinskih organa dobili na korištenje uz određenu novčanu naknadu koja je odredena ugovorom koji smo sklopili sa istim.Napomijenim da smo prostorije udruženja primili u veoma trošnom stanju i to samim tim to je uvećalo obim stvaraštva potrebnih za adaptaciju.Osim samog prostora udruženja dosta vremena je utrošeno na uređivanju prostora ispred udruženja cvijetnjak,ograda,čišćenje smeća itd.

Dovodenjem prostora u upotrebljivo stanje morali smo poduzeti preventivne mјere zaštite prostora od mogućih pravnilika te smo na sve prozore i vrata ugradili zaštitne mreže a ujedno smo sva razbijena stakla postaklili.

Uvođenjem kursa talijanskog jezika koji se održava u dvije starosne grupe bili smo priuđeni koristiti susjednu prostoriju Crvenog križa koja je takođe bila u veoma trošnom stanju stoga smo istu doveli u upotrebljivo stanje promjenom ulaznih vrata i prozora,krećenjem isti i farbanjem kompletne stolarice,plafonske lamerije i popravkom krova jer je prostorija prokišnjavala.Ujedno smo i hodnik između dvije prostorije doveli u upotrebljivo stanje.Time smo prostorije udruženja koliko toliko doveli u red.Za rad udruženja potrebno je bilo i dosta inventara pa smo u ovoj godini kupili dvije plinske peći za grijanje prostora u zimskom periodu, zatim fax,kompjuter, tv, video rekorder,ugaojni šank i tv komodo.Uz posredovanje člana upravnog odbora Ivice Segata od SdP stranke dobili smo dva konferencijska stola naravno korištena, stolice smo dobili od MZ Kreka I time smo koliko toliko kompletišali inventar udruženja.U toku protekle godine u više navrata upriličili smo posjetje uvaženih gostiju iz Italije prije svega predsjednika asocijacije Trentini nel mondo gospodina Rimu Zandonaiju, zatim konzulu gospodina Brosseginiu,zatim delegaciju Belunessi nel mondo,predstavnike omladine Trentini nel mondo, te predstavnike udruženja građana Sarajeva i Stivora.Većina navedenih je prisustvovala i svečanom otvorenju prostorija našeg udruženja.

U sklopu kulturnih aktivnosti udruženja radio se na okupljanju mladih članova našeg udruženja, na tom planu organizovan je odlazak predstavnika omladi ne našeg udruženja na kongres omladine Trentini nel mondo u sam Trento u Italiji.Najznačajniji korak učinjen je pokretanjem kursa talijanskog jezika.Uz saradnju humanitarne organizacije "Amica" I dobru volju dvije profesore talijanskog jezika počeo je sa radom kurs talijanskog jezika I to u dvije starosne grupe stariji i mlađi članovi.Na zahtjev predsjednika Trentini nel mondo a u cilju dobijanja što tačnijeg socijalnog statusa članova udruženja angažovali smo i socijalnog radnika koji ima za cilj prikazati autentično stanje svakog člana našeg udruženja.Kao što vam je vjerovatno poznato u protekljoj godini smo u tri navrata podigli finansijsku pomoć članovima udruženja pa bi i samim tim izradila realne socijalne karte otklonila moguće pogreške u dosadašnjim raspodjelama.Samim proširivanjem rada udruženja ukazala se potreba za stručnim vodenjem poslovnih knjiga u djelu materijalno finansijskog poslovanja I sastavljanja finansijskih izvještaja te smo angažovali i knjigovodu za potrebe udruženja na tom polju djelovanja.

Ovim izvještajem o radu nastojali smo obuhvatiti sva značajnija djelovanja našeg udruženja u protekljoj godini I posmatrajući rezultate konstatovali smo da smo iza sebe ostavili jednu veoma aktivnu godinu, godinu u kojoj smo kao prvo stvorili sebi osnovu za rad a to je sjedište udruženja.Da bi u daljem radu uspeli načiniti značajne pomake na polju saradnje sa ostalim udruženjima I sveukupno gledano na svim poljima kulturnog djelovanja našeg udruženja što je svakako uticalo na dosta dobru materijalnu podršku od strane našeg predsjednika udruženja Trentini nel mondo kome u svakom slučaju najviše moramo zahvaliti za sve naše postignute rezultate.Na kraju na sve ovo nememožmo a da ne spomenemo da je možda mrlja na sve ovo očituje u dosta slaboj aktivnosti mladih članova udruženja to jest neaktivnosti na čemu bi u ovoj godini svakako mnogo više trebalo raditi.

Slijedeći odredbe statuta udruženja upravni odbor podnosi

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2003.

U toku proteklije godine od gospodina Rine Zandonai dobiti smo donacije u iznosu od 13.606,35 knj koje su utrošene na sljedeće:	
1.Nabavka i inventara	
Kancelarijski sto,stolica,fix,itison,svjeće,plinske peći,kompjuter	
Ugaojni bar, tv,komoda,videorekorder i antena u iznosu	5321,06 km
2.Materijal za adaptaciju prostorija udruženja	
uloma,vratia,zaštitne mreže,plafon sa rasvjetcem,krećenje prostora, kroćenje fasade,uredjenje cvjetnjaka u iznosu od	2708,83 km
3.Komunalne	
struja i voda	1073,60 km
pti usluge	482,96 km
4.Reprezentacija	
Prilikom svakog otvorenja prostorija udruženja utrošena su	3067,06 km
Sredstva u iznosu	
5.Gorivo i benzin	
Ovaj iznos sredstava utrošen je prilikom obilaska drugih udruženja (Stivor, Sarajevo, Trento Italija) i prilikom socijalnog sastavljanja socijalne karte članova udruženja.	619,64 km
6.Kancelarijski Materijal	
Anketni listovi,fascikle,koverti,video kasete,klameri.	109,50 km
7.Ostale usluge	
Iznada kapu ,panca (dobra dosi), prevoz	224,00 km
UKUPNO :	13606,65 km

Ovim finansijskim izvještajem nije obuhvacena novčana pomoć porodicama našeg udruženja, te napominjemo da je u toku proteklije godine u januaru marta i decembru tj. u tri navrata utrošena novčana pomoć kojom je obuhvaćeno 20 porodica udruženja, ili 40 pojedinačnih isplaćena novčane pomoći.U dva slučaja izplaćena je jednokratna pomoć u visini od 100 eura na ime rehabilitacije operisanih članova udruženja.

JANUAR	10 *	250 e	2500 e
MART	10 *	170 e	1700 e
DECEMBAR	20 *	300 e	6000 e
			10200 e

Predsjednik Upravnog odbora

UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" TUZLA BIH

Popis inventara udruženja

1.Kancelarijski sto (crni)	kom 1
2.Kancelarijska stolica	kom 2
3.Konferencijski sto	kom 1
4.Tv – komoda	kom 1
5.Ugaojni bar (2 dijela)	kom 1
6.Plinske peći sa bočama 10 l	kom 2
7.Tel – fax – markic Brother 076	kom 1
8.Televizor, markic Neo	kom 1
9.Video rekorder	kom 1
10.Kompjuter	kom 1
11.Skolska tabla	kom 1
12.Produžni kabli	kom 1

Trentini di Tuzla

(Segat Karlo)

**UDRUŽENJE GRAĐANA "TRENTINI" TUZLA
BIH**

U skladu sa odredbama statuta udruženja upravni odbor udruženja sačinio je:

PLAN RADA I AKTIVNOSTI ZA 2004. GODINU

U cilju poboljšanja uslova rada za narednu godinu planirali smo:

1.Uvođenje telefonskog priključka

Kupovinom fax-a i kopijera stekli su se predušlovi za bržu i efikasniju saradnju sa našim sponzorima u Italiji i sa drugim udruženjima na našim prostorima tako i sa samim članovima našeg udruženja, stoga smo pruženi da u najkratčem mogućem roku instaliramo telefonski priključak.

2.Uvođenje internog brojila el. Energetike

Ovaj korak smo pruženi učiniti zbog toga što smo u toku radova na adaptaciji i daljnjem radu udruženja bili primušeni platiti znatnu sumu novca na ime potrošnje el. Energetike a da za takvo nešto nismo bili odgovorni.Naime preko jednog brojila mjerena je potrošnja el. energije za tri korisnika.Uvođenjem internog brojila sve te nedoumice bi otklonili a samim tim smanjili troškove dateranja udruženja.

3.Adaptacija mokrog čvora

Po pitanju unutrašnjeg uređenja prostora udruženja planiramo da u ovoj godini generalno adaptiramo prostor mokrog čvora udruženja jer isti gledan kroz ostali dio prostora djeleže najizpuštenije.

radnici angažovani od strane Crvenog križa već radili na tom problemu ali ga nisu riješili.

5.Popravka ulaznog stepeništa

Na prilazu prostorijama našeg udruženja našli ste na stepeništu koje nije u skladu sa izgledom prostora udruženja I koje je u dosta oronulom stanju te smo planirali isto dovesti koliko toliko u nekakvo izgledno stanje.

6.Uređenje cvjetnjaka I travnjaka

Na samom cvjetnjaku I travnjaku ispred udruženja I u prošloj godini utrošili smo dosta vremena I rada da bi ga doveli u red,medutim nesavjesnim djelovanjem pojedincima iz susjedstva prostorija udruženja veći dio cvjetnjaka I ograda koju smo prošle godine postavili je uništena.Mi čemo I ove godine ponovo urediti cvjetnjak I ostalo, naravno poduzeti čemo sve da ga ne zadesi sudbina iz prošle godine jer smo svjesni koliko će isti doprinjeti lješnjem vanjskom izgledu ne samo udruženja nego i okoline.

Na polju kulturnih aktivnosti planirali smo:

7.Osnivanje muzičke sekcije mladih članova udruženja

Uslijed slabe aktivnosti mladih članova udruženja u prošloj godini planirali smo u ovoj godini osnovati muzičku sekciju mladih, zatim čemo nastojati da organizujemo posjete drugim udruženjima u BiH i naravno ako do toga dođe da ponovo mladi idu na kongres mladih trentina u Evropi.Ako budemo u mogućnosti organizovati čemo odlazak u Italiju na rad.Imano neke informacije da postoji mogućnost zaposlenja u sezoni naprimjer u hotelima zimi ili na branju voća u ljetnoj sezoni.

8.Druženje članova udruženja

Većini vas je poznato da smo jedno takvo druženje već organizovali I da je većina prisutnih bila više nego zadovoljna stoga čemo u tom duhu I nastaviti sa takvim susretima .

Ostale aktivnosti

9.Pomoć članovima udruženja

U protekloj godini dobili smo zapaženu pomoć što u vidu novca tako I u vidu lijekova I medicinskih pomagala.Sve to treba da zahvalimo gospodinu Rini Zandonaiju koji se odazvao na naše apele za pomoć.I u ovoj godini nastojat čemo da nastavimo u istom tempu pa možda I bolje sto će u svakom slučaju najviše zavisiti od gospodina Zandonaija.

10.Članarina

U protekloj godini imali smo veoma nizak procenat naplativosti članarine što bi u ovoj godini svakako trebali popraviti.Moramo naglasiti da I kada bi imali 100% naplativost članarine to ni izbliza ne bi bilo dovoljno za život našeg udruženja te da I u tom dijelu zavisimo od naših italijanskih sponzora stoga apelujemo na sve naše članove da se odzovu I uplate članarinu koja nije velika pogotovo računajući da se to može višestruko vrati.

Plan rada i aktivnosti za 2004.

Dana 15.11.2003. godine oko 20 članova tuzlanskog udruženje posjetilo je Klub Trentina u Indiji, Srbija. Općina Indija nalazi se u Srijemu, južnom dijelu Vojvodine, 30 km jugoistočno od Novog Sada. Domaćin je bio Pero Andreata, a posjeta je obuhvatala obilazak Indije i druženje u Društvenom domu. Muzičke nastupe imali su članovi udruženja iz Indije, a Tuzlaci su predstavili svoj repertoar svirkom braće Križan i Ivicom Segat. Zabava je trajala do 1 sat ujutro, a na povratku u BiH autobus je čekao četiri sata na granici Srbije i BiH, iako nije bilo ni jednog vozila u redu za carinske procedure.

S obzirom da je u ratu i poslije rata mnogo članova tadašnjeg udruženja napustilo Bosnu i Hercegovinu, u maju 2004. godine evidentirano je 69 obitelji sa ukupno 186 članova.

Udruženje realizuje projekte Italijanskog jezika, druženja članova, obilježavanje dolazaka Italijana u Tuzlu, ima biblioteku, a realizuje i projekte na povezivanju svih italijanskih udruženja u Bosni i Hercegovini. Udruženje je 14.3.2004. godine održalo Skupštinu na kojoj je između ostalog razmatrana tačka dnevnog reda reizbornosti članova upravnog odbora i sekretara.

Skupština Udruženja 2004.

Udruženje je početkom 2004. godine uvelo članske knjižice sa ubilježenim plaćenim članarinama. Knjižice su bile u upotrebi samo u 2004. i 2005. godini, ali je procenat plaćenih članarina bio nizak – oko $\frac{1}{4}$ članstva je plaćalo članarinu. Zanimljivo je da su za članstvo korištene knjižice sa podacima i znakom Trentini nel mondo.

Članska knjižica kluba Trentina Tuzla

Članovi udruženja na druženju oko 2004.

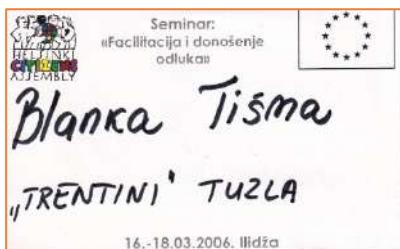

Posjeta udruženja iz Sarajeva 17.3.2004. s lijeva: Gordana i Karlo Segat, Zlata Ibrišimović, Josip Montibeller, Jakov Mott, Valerija Segat, nepoznat, Bruno Palestre, Petar Čivić i Silvija Zamboni

U januaru 2006. godine, iz prostorija udruženja ukraden je jedan broj inventurnih jedinica, a 23.1.2006. godine, MUP je identifikovao počinioca i vratilo jednu plinsku peć, jednu plinsku bocu i 9 komada čaša. Krađa inventara je pokazala potrebu za boljim obezbeđenjem prostora, pa su dodatno osigurana vrata prema hodniku i toaletu.

Udruženje „Trentini“ Tuzla je bilo prepoznatljivo u Tuzli kao udruženje koje okuplja italijansku nacionalnu manjinu. S obzirom da je nevladin sektor ulazio u fazu organizacija kampanja zagovaranja za ostvarivanje prava svih građana, pa tako i pripadnika nacionalnih manjina, udruženje je pozvano na obuku – seminar pod nazivom „Fasilitacija i donošenje odluka“. Obuka je održana na Ilijdi 16.-18.3.2006. godine u organizaciji HCA – Helsinski parlament građana Banja Luka, a ispred udruženje Trentini učestvovala je Blanka Tišma.

Akreditacija Blanke Tišma na seminaru 2006.

Udruženje je po drugi put pokrenulo kurs italijanskog jezika. Edukatori su bili Fabio Bonin koji je (planirano) radio u martu, aprilu maju i junu 2006. godine, a Giada Marilungo je (planirano) radila u novembru, decembru 2006. i januaru 2007. godine. Nabavljena je literatura za kurs (koja je i danas u arhivi udruženja). Nije poznato da li su kursevi okončani i sa kojim uspjehom.

Literatura korištena za kurs italijanskog jezika

U toku 2006. godine bilo je organizovano uz muziku više druženja u prostorijama udruženja, a bio je dogovor sastajanja svake druge subote u mjesecu od 16 sati. U 2006. godini urađena je djelimična popravka krova, popravljen je put ispred ulaza u udruženje a članarinu je platilo 42 obitelji.

Oliver Mott (sin Franje Motta), muzičar, je imenovan od strane Rine Zandonai za neku vrstu koordinatora sa Trentom, s obzirom da je u to vrijeme boravio u Primieru i često dolazio u Tuzlu i Mostar. U arhivi udruženja navodi se da jedan od razloga angažovanja Olivera Motta je pokušaj da se riješe uočeni problemi u radu udruženja kao što je nesastajanje članstva, neplaćanje članarine, loši rezultati škole italijanskog jezika, nesaradnja sa drugim udruženjima i neupućenost u rad udruženja Trentini nel mondo. Planirano je izrada obiteljskih stabala trentinskih obitelji, prikupljanje fotografija i ličnih stvari za neku vrstu emigrantske zbirke predmeta. O navedenoj problematici se razgovaralo na sastancima članova udruženja 31.5.2006., 10.6.2006. a vjerovatno i kasnije. Na sastancima su bili prisutni Brano Mott, Franjo Mott, Vlado Zamboni, Jakov Mott, Josip Montibeller, Bahrija Ibršimović, Karlo Segat i Gordana Segat.

Trentini nel mondo su organizovali „IV dane svjetske solidarnosti“ u Primiero i tom prilikom je 16.9.2006. godine održana prezentacija o dolasku

Italijana u Tuzlu. Panelisti na prezentaciji bili su Oliver Mott, Ivan Daldon, Matteo Bozzocco, Fabio Longo, Rino Zandonai, Chaira Gobber i P. Gianfranco Bettega. U večernjim satima Oliver Mott je održao koncert svirajući klavir. Sutradan 17.9. održana je svečana procesija kroz grad Primiero. Na procesiji Oliver Mott je nosio zastavu kluba Tuzla, a bili su i predstavnici Trentino klubova, između mnogih, Štivor i Indija. Organizovana je izložba postera o trentinskim obiteljima koje su došle u Tuzlu, muzički nastup lokalne folklorne grupe, a organizovana je i tombola za vrijeme ručka.

ASSOCIAZIONE Trentini nel mondo O.N.L.U.S.

Emigrazione Primierotta
Per poco... per sempre

Le donne della memoria

Questa mostra è stata realizzata in occasione della manifestazione conclusiva della "IV GIORNATA MONDIALE DELLA SOLIDARIETÀ" 2005/2006 promossa dall'Associazione TRENТИ NEL MONDO per raccogliere fondi a favore della comunità bandese di Tuzla, in Bosnia, e delle scuole di Luque e Caacupé, paraguaiane da molti discendenti di bandesi, in Paraguay.

La valle di Primiero ha pagato un prezzo molto alto nella storia dell'immigrazione. Ha visto partire decine di migliaia di persone verso terre nuove e lontane, in cerca di una vita migliore per sé e per i propri figli, seguendo una genza di ascolto dalla povertà storica di questo territorio che era il Primiero. È diventato, come il resto del Trentino, un paese nascosto, amato ma bandito, ha il dovere morale e umano di riunire chi ha avuto il coraggio di partire, lasciando dietro di sé tutto un mondo di affetti e di leggende, e consciendo a chi è rimasto di custodire una vita migliore.

Questa mostra vuole essere, aggiunge, un piccolo contributo alla memoria collettiva.

Curata da:

AGOSTINA BARONI SE ALGUNI
MATTEO BALESTRO
MARIA CARLA PAOLE

Le fotografie sono state gentilmente offerte dalla famiglia DALDOH-BRÖCK, PANTANI, LEVITI e MOTT.
L'adattamento digitale da Chaira Gobber.

Domenica 17 settembre ore 12.00
Inaugurazione e apertura della mostra
con concerto del Corpo Musicale Folkloristico di Primiero e Gruppo Folc di Mezzano presso la sala della biblioteca.

La mostra resterà aperta dal 18 al 30 settembre con i seguenti orari:
dal lunedì al sabato dalle 16.30 alle 18.30
chiuso la domenica

Oliver Mott je nakon manifestacije u Primieru organizovao dolazak italijanskog duvačkog orkestra u Tuzlu, koji su imali nastup na Kamernoj sceni Doma mladih. O tom nastupu nema dokumentacije.

U udruženju je pokrenut kurs italijanskog 2.11.2006. koji je vodila Giada Marilungo od 19 sati. Plan je bio da se kurs održava 2 puta sedmično, a cijena za kurs je 200 EUR. Na dogovoru oko održavanja kursa bila je prisutna i Silvia Trogu koja je kasnije držala kurs italijanskog.

Održana je, uz muzičku zabavu, degustacija italijanske kuhinje 24.2.2007. godine u prostorijama udruženja na kojoj je prisustvovala i Mariacarla.

Zabava u udruženju – Fadila Hodžić, Gordana
Segat siječe rolat i Kadrija Hodžić

Valerija Segat desno, u društvu Dragice Zamboni i
Marije Mice Zamboni u prostorijama Udruženja
Trentini

Ivica Segat sa gitarom, Koviljka Segat, Mariacarla,
Blanka Tišma sa ocem Tonom Zamboni

Dodo Križan, Ivica Segat sa gitarom, Koviljka
Segat, Mariacarla, Blanka Tišma sa ocem Tonom
Zamboni na zabavi u udruženju, sjede Vlado
Zamboni, Jakov Mott i Josip Montibeller

*Dodo Križan kontrabas, Ivica Segat sa gitarom,
Koviljka Segat, Karlo Segat i Tono Zamboni na
zabavi u udruženju*

Još u februaru 2007. godine Karlo Segat je predlagao na sastancima upravnog odbora da se imenuje novi predsjednik udruženja jer je Karlo imao zdravstvenih poteškoća i nije mogao u potpunosti da se posveti radu udruženja. I u kasnijem periodu više puta je tražio zamjenu, što je uslijedilo tek 28.10.2007. godine kad je dao pismenu ostavku na funkciju predsjednika. Kao potencijalni predsjednici predlagani su na sastancima upravnog odbora slijedeći članovi: Blanka Tišma, Josip Montibeller i Brano Mott. Dogovoren je da VD bude Blanka Tišma do izbora predsjednika.

U arhivi udruženja je telefax upućen Karlu Segat 16.5.2007. godine koji potpisuje Mariacarla Failo, a ukazuje na određene poteškoće ili nesporazume između tuzlanskog udruženja i Trentini nel mondo (nije poznato o kojem problemu se radilo): *Pišem vam u ime predsjednika Pisonija i Rine koji vas puno zahvaljuju što ste uspjeli riješiti problem. Bili su jako zabrinuti da će ovaj važan trenutak za vaš*

klub, za savez i za grad Tuzlu pokvariti nesporazumi koji, sigurni smo, proizlaze samo iz činjenice da zbog jezika ne možemo direktno razgovarati jedni s drugima. Potvrđuju svu našu podršku i sigurni su da ćemo zajedničkim radom uspjeti napraviti nešto zaista lijepo. Mariacarla.

LE-PRA-2007-17133.dia.indd TRENTINO NEL MONDO S.p.A. - 0461.370943 Pg. 2 di 2

 TRENTINI NEL MONDO <small>ONLINE</small> Associazione Trentini nel Mondo s.n.c.m.e. Passaggio Peterlongo, 8 Entrata Via Torre Vanga, 20 - 38100 - TRENTO - ITALIA Tel. 0461/284379 - fax 0461/280513													
COPERTINA FAX													
<table border="1"> <tr> <td>Al: Karlo Segat</td> <td>Fax: 00387 38.397413</td> </tr> <tr> <td>DA: Mariacarla Failo</td> <td>Data: 16.05.2007</td> </tr> <tr> <td colspan="2">OGGETTO : lettera</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Corretta attenzione:</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> Carissimi Karlo e Giordano, vi scrivo a nome del Presidente Pisoni e anche di Rino che vi ringraziamo molto per aver saputo risolvere il problema. Erano molto preoccupati che questo incidente così importante per il vostro circolo, per l'associazione e per la città di Tuzla venisse rovinato da incomprensioni che, stiamo sicuri, derivano solo dal fatto di non poterli portare direttamente a causa della lingua. Vi confermiamo tutto il nostro appoggio e sono sicuri che lavorando tutti insieme ci riusciremo a fare qualcosa di veramente bello. Grazie ancora da parte di tutti noi, Mariacarla </td> </tr> <tr> <td colspan="2"> <small>e-mail - info@trentininelmondo.it <small>www.trentininelmondo.it</small></small> </td> </tr> </table>		Al: Karlo Segat	Fax: 00387 38.397413	DA: Mariacarla Failo	Data: 16.05.2007	OGGETTO : lettera		Corretta attenzione:		Carissimi Karlo e Giordano, vi scrivo a nome del Presidente Pisoni e anche di Rino che vi ringraziamo molto per aver saputo risolvere il problema. Erano molto preoccupati che questo incidente così importante per il vostro circolo, per l'associazione e per la città di Tuzla venisse rovinato da incomprensioni che, stiamo sicuri, derivano solo dal fatto di non poterli portare direttamente a causa della lingua. Vi confermiamo tutto il nostro appoggio e sono sicuri che lavorando tutti insieme ci riusciremo a fare qualcosa di veramente bello. Grazie ancora da parte di tutti noi, Mariacarla		<small>e-mail - info@trentininelmondo.it <small>www.trentininelmondo.it</small></small>	
Al: Karlo Segat	Fax: 00387 38.397413												
DA: Mariacarla Failo	Data: 16.05.2007												
OGGETTO : lettera													
Corretta attenzione:													
Carissimi Karlo e Giordano, vi scrivo a nome del Presidente Pisoni e anche di Rino che vi ringraziamo molto per aver saputo risolvere il problema. Erano molto preoccupati che questo incidente così importante per il vostro circolo, per l'associazione e per la città di Tuzla venisse rovinato da incomprensioni che, stiamo sicuri, derivano solo dal fatto di non poterli portare direttamente a causa della lingua. Vi confermiamo tutto il nostro appoggio e sono sicuri che lavorando tutti insieme ci riusciremo a fare qualcosa di veramente bello. Grazie ancora da parte di tutti noi, Mariacarla													
<small>e-mail - info@trentininelmondo.it <small>www.trentininelmondo.it</small></small>													

U 2005. i 2006. godini udruženje je putem računovođe predavalо godišnje izvještaje nadležnoj instituciji – Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge (AFIP). U izvještajima stoji za 2005. u bilansu uspjeha 23.568 KM (utrošeno 22.726 KM), a u 2006. godini 6.324 KM (utrošeno 5.855 KM).

Godina 2007. je godina u kojoj su Trentini nel mondo proslavljali 50 obljetnicu rada asocijacije. U kontekstu obilježavanja tog jubileja, realizovano je nekoliko aktivnosti tokom 2007. godine u kojima je tuzlansko udruženje dalo doprinos ili imalo prisutnost. U Tuzli je organizovana manifestacija različitih sadržaja „Dan solidarnosti svih Trentina u svijetu“ i Dan

Republike Italije, a obuhvatala je izložbu obiteljskih postera, stručni okrugli sto, posjetu Domu za nezbrinutu djecu Tuzla, druženja, posjete trentinskim obiteljima, posjeta Kapiji i muzički nastupi). Trentini nel mondo je u magazinu br. 6/2007 objavio veliki broj članaka o Tuzli i manifestaciji u Tuzli, Kadrija Hodžić je bio panelista na seminaru EZA/UNIAIE u septembru 2007. godine, a delegacija tuzlanskog kluba je bila na centralnoj manifestaciji obilježavanja 50 godina rada Trentini nel mondo u novembru 2007. godine u Trentu. U povodu 50 godina Trentini nel mondo, publikовано је неколико knjiga, a u dvije knjige se opisuje dolazak i djelovanje Italijana u Tuzli.

Trentini nel mondo su 15.1.2007. godine dostavili tuzlanskom udruženju kopije panela (9 panela snimljenih u PDF formatu na CD), a dopisom od 23.1.2007. godine tražili su da se dostave podaci o udruženju – klubu kako bi se uvrstili u program obilježavanja 50 godina udruženja Trentini nel mondo.

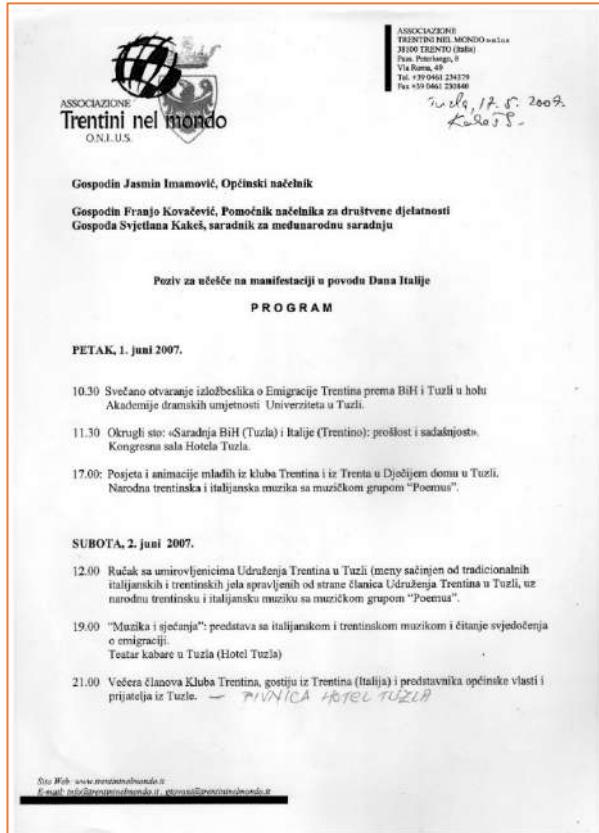

CD sa snimljenim panelima trentinskih obitelji

Dopisi Trenini nel mondo u vezi dostave panela i traženja podataka o udruženju

Udruženje Trentino Tuzla je u saradnji više subjekata organizovalo manifestaciju povodom „Dana solidarnosti svih Trentina u svijetu“ i Dana Republike Italije. Finansiranje troškova manifestacije omogućilo je udruženje Trentini nel mondo. Manifestacija je obuhvatala izložbu postera italijanskih obitelji, okrugli sto na temu saradnje Tuzle i Trentina i muzički program.

Program dvodnevne manifestacije (izložba je održana u Hotelu Tuzla a ne kako je najavljeno u holu Akademije dramske umjetnosti)

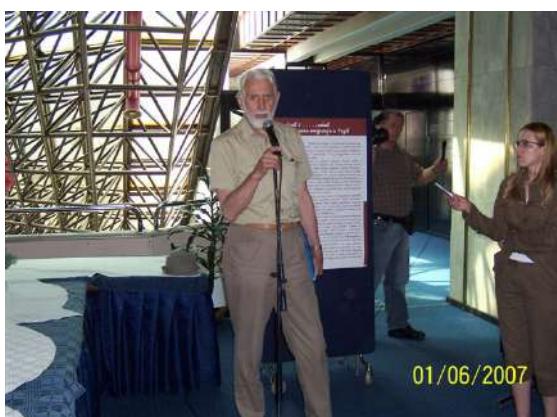
U povodu manifestacije održan sa sastanak Predsjedavajuće Općinskog Vijeća Tuzla Nada

Mladina sa saradnicima Svjetlanom Kakeš i Franjom Kovačevićem, i delegacije Saveza općina Trentino i Univerziteta Trento. U delegaciji koja je došla u Tuzlu bili su predsjednik Trentini nel mondo Feruccio Pisoni, direktor Trentini nel mondo Rino Zandonai, Pio Rizzoli ispred gradskog vijeća provincije Trentino, članovi asocijacije Trentini nel mondo Matteo Bazzocco, Sergion Bragagna i Mariacarla Failo, predsjednik kluba Trentina u Trstu Ernesto Meneghini i predstavnik Univerziteta u Trentu prof. Renzo Gubert.

Sastanak u općini Tuzla

Postavljena je 1.6.2007. godine u holu Hotela Tuzla velika izložbu oko 20 postera italijanskih obitelji u Tuzli koji ilustruju dolazak Italijana u Tuzlu i njihovu inkorporiranost u tuzlansku zajednicu. Izložbu je otvorila predsjedavajuća Općinskog vijeća Tuzla Nada Mladina. Posteri su rađeni na velikom formatu, plastificirani, a bazirani su na materijalima koji su prikupljeni od članova tuzlanske trentinske zajednice, koji su dostavljeni u Trentino nel mondo, a koji su dizajnirali i štampali obiteljske postere. Posteri se i danas nalaze u arhivi udruženja i povremeno pokazuju u javnosti.

Matteo Bazzocco aktivista u Trentini nel mondo i
Feliks Dobnik na izložbi

Franjo Mott (lijevo)

Izložba obiteljskih postera u Hotelu Tuzla

Famiglia FONTAN

Primjer obiteljskog postera Fontan (br. 9)

Istog dana 1.6.2007. godine, nakon izložbe, održan je okrugli sto na temu saradnje Tuzle i Italije. Stručni skup – okrugli sto na temu „Saradnja BiH (Tuzla) i Italije (Trentino) – Prošlost i sadašnjost“ je održan u kongresnoj sali hotela Tuzla. Učešće na skupu su imali predstavnici Trentini nel mondo Feruccio Pisoni, predsjednik Asocijacije, Renzo Gubert i Pio Rizzoli. klubovi Trentina iz Tuzle, Štivora i Sarajeva, moderator skupa je bio Kadrija Hodžić a panelisti Jakov Mott, Mirsad Đonlagić, Ahmet Kasumović, Svjetlana Kakeš, Josip Montibeller, Gordana Segat, uz prevođenje Hatidže Fetahagić. Gost ispred italijanske ambasade u Sarajevu bio je Daniele Onori, a bili su

i predstavnici klubova Trentina iz Štivora (Bepi Moretti) i Sarajeva (Petar Čivić).

U dnevnom listu „Oslobođenje“ od 2.6.2007. godine i drugim štampanim glasilima objavljen je članak o manifestaciji koja je održana 1.6.2007. u Hotelu Tuzla.

La manifestazione di Tuzla promossa dal Circolo e dalla Trentini nel mondo, ha trovato spazio sui giornali locali.

Venerdì 1° giugno «Tuzlanski Lisi» (Foglio di Tuzla, a sinistra nella foto) ha pubblicato un articolo intitolato «Giornate di solidarietà trentina - A Tuzla 76 famiglie trentine». Lo stesso quotidiano, il giorno successivo è uscito con un altro articolo intitolato (a destra nella foto) «Collaborazione fra Tuzla e Trentino -

Le «giornate trentine» sulla stampa bosniaca

L'Europa può imparare da noi - Durante le Giornate di solidarietà, l'Associazione Trentini nel mondo ha ricordato l'emigrazione a Tuzla.

Nella sua edizione di sabato 2 giugno il quotidiano «OSLOBOĐENJE» (Liberazione) ha titolato così il suo articolo: «Le famiglie Bancher, Mott, Segat e Zamboni sono state le prime ad arrivare a Tuzla - Ricordi dell'emigrazione trentina verso la Bosnia Erzegovina».

Sjećanje na migraciju Trentina prema Bosni i Hercegovini Porodice Bancher, Mott, Segat i Zamboni prve su stigle u Tuzlu

Prve migracije iz ovog italijanskog grada bile su scoskog tipa

TUZLA - Istočna sluka o migraciji Trentina prema BiH i Tuzli i danas je počela. 20. studenog pre nešto više od mjesec i pol godine Tuzla posjetila delegacija solidarnosti sile Trentino-a sa svojim članovima, čime je otvorila predstavništvo Crkvinskog općine Nade Milutin, oslikao je okrugl stol o teme životnih stilova Tuzljanja i način na koji su trentinjske obitelji adaptirale

istručni kader je težko skupiti podatke o precima, te naglašavajući prošlimane duge različitih tradicija, mnogobrojni učesnici među njima govorili su o prvim putovanjima krajem 1980. svoje umjetne matice u Tuzlu.

Porodice Bancher, Mott, Segat, Zamboni prve su koje su uveli velikih prirodnih katastrofa za koje su na kraju 19. stoljeća za-

desile njihovu domovinu do Tuzla, gdje su tražio novine i integracije u biv. državi.

Feruccio Passoni, predsjednik Saveza općina Trentina, uvedeći je činjenicom da u Tuzli žive pripadnici 23 sastavnih.

„Nije bilo lako skupiti podatke o našim precima, koji su ovdje došli još prije 127 godina. Kada su bili mladi, nismo stihaljale naše roditelje, baš i dydeve, kada su okupljajući se, govorili o našoj matičnoj domovini. No, neko je ipak, uspijeo pronaći“, rekao je Šekov Mati, član Udržatelja predstava italijanskog porekla Trentino.

Prve migracije namovljene su Trentinom bile su scoskog tipa, a onda su uslijedile organizirane migracije stanovništva prema Amoru i Balkanu. Međutim, u posljednjih trideset godina talijanska regija Trentino postala je utocište za mnogobrojne imigrante i narodne dijaspore regije.

O obiljetnici objavljeni članci u printanim medijima

O obilježavanju manifestacije „Saradnja BiH (Tuzla) i Italije (Trentino) – Prošlost i sadašnjost“ objavljeno je nekoliko članaka u magazinu Trentini nel mondo br. 6/2007 i na WEB stranici Trentini nel mondo.

«OGRUGLI STO
SARADNJA BIH (Tuzla) I ITALIJE (Trentino)
**PROŠLOST I
SADAŠNJOST**
Tuzla, 01. junij 2007.

1-3 giugno: tre giornate di solidarietà e cultura a Tuzla (Bosnia Erzegovina)

50 ANNI DI FONDAZIONE

I giovani trentini e bosniaci sono diventati subito amici

Le giornate di Tuzla hanno offerto ai giovani trentini e bosniaci l'opportunità di conoscersi e frequentarsi.

Molti giovani trentini, che hanno spiegato agli amici di Tuzla cosa sia il Gruppo Giovani dell'associazione, che raggruppa giovani di tutti i luoghi di emigrazione, e li hanno aggiornati sulle attività svolte in Europa e nel resto del mondo e su quelle che, sempre come gruppo giovani, si intendono organizzare per il futuro.

La serata è stata sicuramente piacevole e anche il problema

Delegacija u kojoj je bio Rino Zandonai, posjetila je nekoliko obitelji italijanskog porijekla, a posjeta obitelji Brđanović, porijeklom Mott, koja je obuhvaćena fondu solidarnosti i zavrjeđuje posebnu pažnju. Posjeta je obavljena obiteljima Fontan, Zamboni i Segat.

Delegacija je posjetila Dom za nezbrinutu djecu Tuzla i donirala igračke, sokove i pribore za školu. Igrana je i lutkarska predstava za djecu.

Gosti iz Italije su položili cvijeće na Kapiji i posjetili prostorije udruženja Trentini.

Priređena je zakuska i druženje u prostoriji čitaonice MZ Kreka. Fadila Menegoni je napravila tortu za simbolima Italije.

Druženje u čitaonici MZ Kreka

U Teatru Kabare, Hotel Tuzla održan je recital i muzički dio programa gdje su italijanske pjesme pjevali i recitovali Blanka Tišma (Zamboni), Koviljka Segat, Bahtijara Hodžić (Menegoni), Tijana Tišma (Zamboni) i Mariacarla Failo, uz pratnju tuzlanskog italijanskog orkestra u kojem sviraju Tomislav Križan, Ivica Segat i Nedžad Samardžić na harmonici.

Za prigodu scenskog nastupa tuzlanska grupa je pripremila i recital u kojem se, između ostalog, govorio o sadržaju pisama koje su iseljeni Trentinjani slali u domovinu, iz Amerike, Tuzle i

Štivora. Sadržaj tih pisama se koristio u više prilika kao ilustracija problema i situacija sa kojima su se susretali prvi došljaci iz Trenta u novim sredinama. Upečatljivi su sadržaji koji se odnose na italijanske obitelji koje su došle u Tuzlu, što je ilustrovano u dijelu publikacije o dolasku Italijana u Tuzlu.

Obitelj Dobnik Feliks i Nada, a do Nade sjedi Stevka Gavrić, dugogodišnja Nadina priateljica

U večernjim satima zajednička večera je organizovana u (tadašnjem) restoranu Pivnica u Hotelu Tuzla.

Muzika i sjećanja – Teatar kabare u Hotelu Tuzla

Večera i zabava u Hotelu Tuzla, Pivnica

Ubrzo nakon završetka manifestacije „Dan solidarnosti svih Trentina u svijetu“ koja je održana 1. i 2.6.2007. godine u Tuzli, stiglo je pismo uprave Trentini nel mondo datirano 8.6.2007. godine u kojem se zahvaljuju na organizaciji skupa i ukazuju na potrebu da se izabere nova uprava udruženja „Trentini“ Tuzla. Nisu jasni razlozi predlaganja nove uprave udruženja, a prema mišljenju Gordane Segat koja je bila jedan od ključnih aktivista udruženja, razlozi su u ideji i nastojanju Mariacarle Failo da vodstvo udruženja preuzme Silvia Trogu.

ASSOCIAZIONE
Trentini nel mondo
ONLUS

Trento, 8 giugno 2007
Prot. 2036/Inf

Karlo Segat
Presidente Circolo Trentino di Tuzla

p.c. Kadrija Hodžić
Ivica Segat
Darko Tišma
Silvia Trogu
Giada Marilungo
Jacob Mott

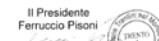
Caro Presidente,
Innanzi tutto rinnoviamo a te e a tutti i tuoi collaboratori i nostri ringraziamenti per come avete organizzato le giornate di venerdì e di sabato scorso. Crediamo che la tavola rotonda, i momenti di incontro con i membri del circolo e i momenti di solidarietà verso la più ampia comunità cittadina siano stati di grande soddisfazione per tutti quanti e siamo sicuri che questo, oltre a costituire motivo di orgoglio e di visibilità per il Circolo Trentino di Tuzla, sia servito anche ad infondere entusiasmo all'interno della comunità trentina della città e ad invogliare molti più soci a partecipare attivamente alla vita del circolo stesso.
È per questo che ritenevamo fondamentale approfittare di questo momento per continuare con più fiducia la strada già intrapresa, per consolidare l'associazione ed organizzarla in modo più formale e democratico, convocando un'assemblea generale dei soci che possa eleggere ufficialmente un Direttivo (presidente, vice presidente, cassiere e un certo numero di consiglieri) capace di programmare e organizzare nuove attività per il futuro. Sottolineiamo l'importanza che questo sia fatto immediatamente, proprio per non perdere l'interesse e l'entusiasmo suscitati dal successo della manifestazione appena conclusa e ti invitiamo quindi a convocare quanto prima tale assemblea. Inoltre, essendo questo il primo passo di organizzazione formale del circolo, crediamo che l'invito non debba essere limitato ai soli soci, ma vada esteso anche ad amici e simpatizzanti, in particolare a quelli che ci hanno aiutati nell'organizzazione della
Sito Web: www.trentinimondo.it
E-mail: info@trentinimondo.it giovani@trentinimondo.it

ASSOCIAZIONE
Trentini nel mondo
ONLUS

TRENTINI NEL MONDO s.r.l.s.
38100 TRENTO (Italia)
P.zza Porta Nuova, 8
Via Roma, 49
Tel. +39 0461 23479
Fax +39 0461 239840

manifestazione della scorsa settimana, perché i nostri circoli, in tutte le parti del mondo, sono sempre aperti a tutti quelli che sono interessati e motivati a collaborare, indipendentemente dalla loro origine. L'unica clausola da noi posta è che il Presidente sia di origini trentine, ma per il resto ogni amico è il benvenuto. Questi "non soci" avranno il diritto di assistere all'assemblea, ma anche, se lo vorranno, di versare la quota associativa e quindi partecipare all'elezione del nuovo Direttivo.
Ringraziamoci nuovamente per quanto fatto finora, ti ricordiamo anche che, relativamente ai 300 euro da noi lasciati al circolo per ricompensare chi ha maggiormente lavorato o per finanziare nuove attività, è necessario che tu o il futuro Direttivo ci facciate avere la documentazione (ricevute firmate, scontrini, fatture...) che attestino il loro utilizzo; questo perché noi abbiamo un impegno formale nei confronti di tutti quelli che hanno contribuito a raccogliere fondi per la Giornata Mondiale della Solidarietà.
In attesa di una tua risposta e di conoscere i risultati di questo fondamentale momento di crescita democratica del vostro circolo, ti inviamo i nostri più cordiali saluti.

Il Direttore
Rino Zandonai

Il Presidente
Ferruccio Pisani

Sito Web: www.trentinimondo.it
E-mail: info@trentinimondo.it giovani@trentinimondo.it

PREVOD TEKSTA POSLANOG IZ ITALIJE

Dragi predsjednički,

Prije svega, ponovo zahvaljujemo tebi i tvojim saradnicima za organizaciju dana solidarnosti. Vjerujemo da su okrugli sto i trenuci sastanka sa članovima udruženja i širom zajednicom za sve bili velika satisfakcija i zbog svega toga smo sigurni to nije samo razlog za ponos i spoznaju o postojanju udruženja, nego i da će dati ljudima entuzijazam da u ovoj trentinskoj zajednici budu aktivniji u radu udruženja.

Koristimo ovu priliku da kažemo da treba da nastavimo našu utemeljenu saradnju putem koji je već započeo, te da učvrstimo udruženju na način koji će biti više demokratičan. Treba sazvati generalnu skupštinu svih članova udruženja koji mogu izabrati novu upravu (predsjednik, podpredsjednik, blagajnik i određen broj članova upravnog odbora) koji će biti sposobni da u budućnosti organizuju rad udruženja, kao što je radeno i do sada. Podvlačimo važnost da se ovo uradi odmah, da se ne bi izgubio interes i entuzijazam koji je na članove udruženja ostavila manifestacija i pozivamo te da što prije organizuješ generalnu skupštinu. Pošto je ovo bio prvi korak u organizovanju formalnog udruženja, vjerujemo da poziv ne treba da bude ograničen na članove udruženja nego i na prijatelje i simpatizatore udruženja, naročito one koji su pomogli u organizovanju manifestacije od prošle sedmice. Zato jer naš klubovi u svim djelovima svijeta su uvijek otvoreni za sve zainteresovane i motivisane za saradnju, neovisno o njihovom porijeklu. Jedini naš zahtjev jeste da predsjednik bude porijeklom iz Trentina a da svih ostalih prijatelji su dobro došli. Oni koji nisu članovi će imati pravo prisustvovati generalnoj skupštini, ali ako žele mogu platiti članarinu i na taj način učestvovati u izboru nove uprave.

Ponovo se zavaljujemo za sve što si uradio do sada i podsjećamo te da onih 300€ koje smo ostavili za udruženje da su namjenjeni za plaćanje troškova za organizaciju manifestacije te da one koji su najviše radili u organizovanju manifestacije, ali i za finansiranje budućih aktivnosti u udruženju. Potrebno je da ti ili buduće uprave udruženja posjedujete račune za opravdanost svrhe u koju se iskoristio novac.

U očekivanju tvoj odgovora o izboru nove uprave srdaćno te pozagravljuj,

Direktor «Trentini nel mondo»
Rino Zandonai

Predsjednik «Trentini nel mondo»
Feruccio Pisconi

Dopis Trentina nel mondo nakon manifestacije „Dan solidarnosti svih Trentina u svijetu“ sa prijedlogom zamjene upravnih tijela udruženja

U odgovoru na ovaj dopis i Karlo Segat se složio da zbog zdravstvenih razloga ima potrebe da se zamijeni predsjednik udruženja nekim mlađim, kako to Karlo Segat navodi u odgovoru. Ubrzo nakon razmjene ovih pisama obavljeno je nekoliko razgovora članova Upravnog odbora i Predsjednika u pogledu iznalaženja adekvatne osobe koja bi preuzeila dalje vođenje udruženja. Međutim, niko od članova kluba nije želio da se prihvati funkcije predsjednika udruženja, što je vrlo usložilo rad udruženja u narednom periodu, ali aktivnosti se nisu zaustavile.

UDRUŽENJE GRADAČA "TRENTINI" TUZLA BIH

Poštovani predsjednički Pisconi
Poštovani direktore Zandonai,

Veoma smo vam zahvalni što ste nas pohvalili za naš rad. Dan solidarnosti u našem gradu puno je značio za naše udruženje i naše članove, i svi oni koji su radili na tome ne žale svoj uloženi trud jer nam je na kraju stiglo vaše čestitanje. Takode smo vam zahvalni za vaš prijedlog o izmjeni upravnog odbora kluba i predsjedništva. Ja kao predsjednik veoma sam vam zahvalan na tome jer već 6 godina vodim ovo udruženje, a u međuvremenu sam operisao srce imam 4 bajuša i dijabetes, pa stoga smatram da bi me neko mlađi i zdraviji trebao zamjeniti. Uskoro ćemo napraviti skupštinu na kojoj ćemo izabrati novo rukovodstvo i o tome ćemo vas obavijestiti. Što se tiče novca tj. 300 € koje ste dali za račune koje treba platiti poslat ćemo vam račune i priznanice kako ste i tražili.

Što jednom velikou hvalu za sve što ste učinili za naše udruženje i naše članove.

S poštovanjem,

Predsjednik udruženja
"Trentini" u Tuzla"

(Segat Karlo)

Odgovor Karla Segata na prijedlog zamjene upravne strukture udruženja

UDRUŽENJE GRADAČA "TRENTINI" TUZLA BIH

Poštovani gospodine Pisconi i gospodine Zandonai,

Na vaš prijedlog o promjeni predsjedništva održali smo sastanak upravnog odbora udruženja na kojem su bile prisutne sve osobe kojima ste poslali pismo. Razgovarali smo o promjeni predsjedništva gdje sam im se zahtijeo na dosadašnjoj saradnji. Svi oni koji su vezani sreću za ovo udruženje i koji su porijeklom iz Trentina ponuđeni su da budu izabrani za predsjednika. Međutim svi su odbili tu zadatu. Ovaj sastanak smo održali da bi na skupštinu izšli sa bar nekim prijedlozima i tako birati predsjednika.

Više pismo je kod članova upravnog odbora stvorilo veliku konfuziju pa vas molimo ako imate neki konkretni prijedlog za osobu koja bi vodila udruženje da nam pišete a mi bi vam bili veoma zahvalni. U petak 29.06.2007.god. ponovo ćemo imati sastanak pa vas molimo da nam do tada pišete.

Segat Karlo
Segat Karlo

Drugi odgovor Karla Segata na prijedlog zamjene predsjednika udruženja

Aktivnosti u Tuzli koje su se dešavale tokom 2007. godine bile se praćene objavljivanjem kraće informacije i fotografije udruženja u magazinu Trentini nel mondo br. 1/2007.

Članak u magazinu Trentini nel mondo o tuzlanskom udruženju

JU Narodna i Univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla donirala je 6.9.2007. godine tuzlanskom udruženju Trentina 1148 knjiga na italijanskom (i jedan broj na njemačkom) jeziku.

Pored knjiga, biblioteka je na molbu udruženja donirala police za knjige koje su mogle biti iskorištene za formiranje italijanske biblioteke, a zapisnik o primo-predaji potpisala je Blanka Tišma.

UGOVOR O POKLONU

zaključen u Tuzli, dana 06.09.2007. godine između:

J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA,
Ulica Mihajla I Živka Crnogorčevića 7, koju predstavlja direktorka Enisa Žunić,
kao poklonodavac (u daljem tekstu: Poklonodavac)

i
U.G. "TRENTINI" TUZLA, Ulica Mitra Trifunovića Uče br. 155, koju predstavlja
predsjednik Karlo Segat, kao poklonoprimec (u daljem tekstu: Poklonoprimec)

Član 1.

Poklonodavac poklanja 1148 knjiga na italijanskom jeziku iz raznih oblasti znanja.

Član 2.

Poklonoprimec je saglasan i prihvata poklonjenu vrijednost navedenu u članu 1. ovog Ugovora.

Član 3.

Poklonoprimec se obavezuje da će poklonjene knjige koristiti za formiranje vlastite biblioteke, odnosno, za potrebe svojih članova.

Član 4.

Sastavni dio ovog Ugovora je Odluka o poklonu knjiga na italijanskom jeziku Upravnog odbora poklonodavca broj 574/07 od 19.07.2007. godine.

Član 5.

Ugovorne strane se održu prava raskida ovog Ugovora iz bilo kog razloga.

Član 6.

U slučaju eventualnog spora po ovom Ugovoru nadležan je Opštinski sud u Tuzli.

Član 7.

Ovaj Ugovor je sačinjen u 4(četiri) istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva).

POKLONODAVAC

Enisa Žunić

JU Narodna i univerzitetska biblioteka
"Derviš Sušić" Tuzla
Broj: 098/07
Tuzla, 06.09.2007. godine

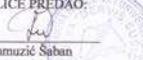
POKLONOPRIMAC

Karlo Segat

Blanka Tišma
JU NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI POLICA ZA KNJIGE

Dana 15.11.2007. godine JU Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" Tuzla izvršila je predaju police za knjige UG "TRENTINI" TUZLA, Ulica Mitra Trifunovića Uče bb, na osnovu njihove molbe za donaciju police za knjige broj 790/07 od 31.10.2007.godine.

UG "Trentini" iz Tuzle kao poklon je predato sljedeće:

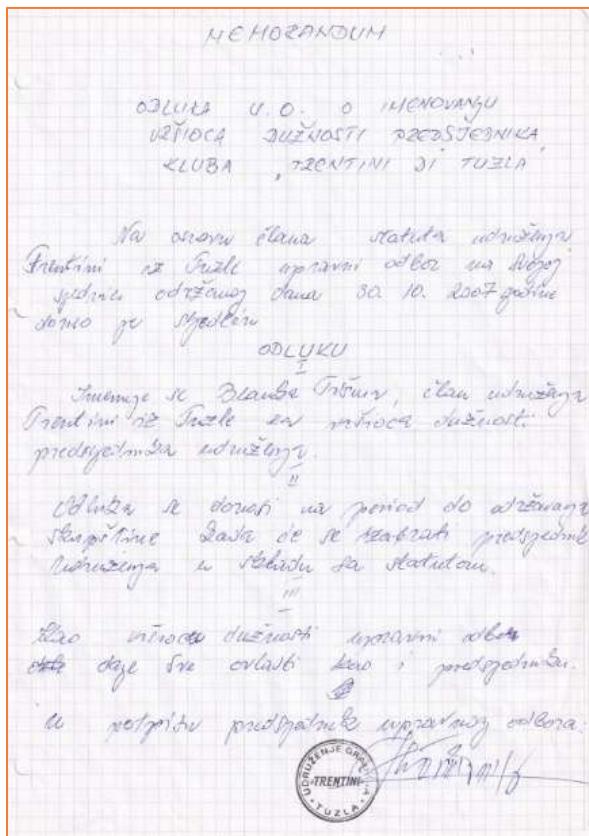
1. jednoredne (zidne) police za knjige drvo - metal 5 komada - inv. broj 106,107,119,120 i 121.

POLICE PREDAO:

Mahmuzić Saban

POLICE PRIMILA:

Tišma Blanka

Knjige su postavljene na police koje je montirao Tono Zamboni na zid u prostoru udruženja. To je bila prva donacija knjiga udruženju od gradske biblioteke, a kasnije je Biblioteka još jednom donirala knjige za udruženje.

Krajem oktobra 2007. godine odlukom Upravnog odbora imenovana je Blanka Tišma za v.d. predsjednika udruženja. Odluka je donešena između ostalog kao rezultat odustajanja od funkcije dotadašnjeg predsjednika Karla Segata zbog zdravstvenih razloga.

Na poziv Blanke Zamboni, u rad udruženja se aktivnije uključio Tihomir Knežiček, Zamboni po majci. Knežiček je od 1996. godine aktivan u nevladinom sektoru, poznaje principe održivosti

udruženja, a posebno načine prikupljanja sredstva pisanjem prijedloga projekata. Karlo Segat (čije ime je bilo i dalje u osnivačkim dokumentima udruženja) je dao punu podršku projektnim idejama koje je Knežiček razrađivao i aplicirao prema donatorima.

Prvi put udruženje je apliciralo za grant sredstva prema Vladi Tuzlanskog kantona 2007. godine putem javnog poziva. Prijedlog projekta je pripremljen i predat, ali nije odobren.

U novembru 2007. godine započeo je besplatan kurs italijanskog jezika i kurs italijanske muzike kod magistra Antonello D'auria za članove udruženja.

ASSOCIAZIONE
TRENTINI NEL MONDO O.N.L.U.S.
38100 TRENTO (Italia)
Via Roma, 99/a
Tel. +39 0461 234379
Fax +39 0461 230840

Udruženje «TRENTINI»
M. Trifunovića Uče br. 75,
Tuzla,
Tuzla, 25.10.2007.

POZIV ZA ČLANOVE UDRUŽENJA TRENTINI

Dragi članovi Udruženje,

Nakon uspešnih susreta i druženja italijanskih i tuzlanskih Trentina u Tuzli, koje smo imali u maju ove godine, pozivamo Vas na nastavak aktivnosti u njegovanju tradicionalnih trentinskih vrijednosti i italijanskog jezika.
U tom kontekstu, pružena nam je jedinstvena mogućnost za besplatno učenje italijanskog jezika i pranje kursa italijanske muzike kod gospodinu magistra Antonello D'auria.
Sa znanjem italijanskog jezika mladima se pruža mogućnost da nastave školovanje na Univerzitetu u Trento, sa stipendijama provincije Trento.

Sve zainteresirane pozivamo na sastanak u prostorijama Udruženja (M.Trifunovića Uče br. 75) kako bi se upoznali sa detaljima kursova i gospodinom Antonelom D'auria.
Sastanak će se održati u četvrtak, 1. novembra u 18 časova.

S radošću očekujemo Vas dolazak,

S poštovanjem.

Dr. Ksenija Hodžić,
koordinator za organizaciju kursa italijanskog jezika
mob. 061/109-681

Sito Web: www.trentininelmondo.it
E-mail: info@trentininelmondo.it president@trentininelmondo.it

Poziv za kurs italijanskog jezika

Kurs je rezultat majske posjete i aktivnosti Trentini nel mondo u Tuzli, a to je bio ujedno početak usmjeravanja mladih Tuzle da se pripreme za studije u Italiji ako to žele. Ovaj poziv, prvenstveno za mlade, nije dao željeni efekat pa se nije u cijelosti realizovao kurs jezika niti kurs italijanske muzike, a kako je to bilo najavljen u pozivu za sastanak članova udruženja 1.11.2007. godine u prostorijama udruženja. Koordinaciju kursa radio je Kadrija Hodžić, a nastavnica je bila Silvia Trogu. Kurs jezika, sa malo nemotivisanih polaznika, održavao se u učionici Mašinske škole u Tuzli gdje je direktor bio Zlatko Ibrimović član udruženja porijeklom iz obitelji Bančer.

Na poziv udruženja Trentini nel mondo povodom 50 godina djelovanja udruženja, u posjetu Trentu bili su, ispred tuzlanskog udruženja, Blanka, Darko i Tijana Tišma i Maja Križan.

S obzirom da predsjednik udruženja Karlo Segat nije mogao prisustvovati obilježavanju godišnjice, upravni odbor udruženja je imenovao Blanku Tišmu za privremenog zamjenika, pa je u tom svojstvu prisustvovala godišnjici.

Zvanična ceremonija proslave 50. godišnjice osnivanja udruženja „Trentini nel mondo“ započela je 3.11.2007. konferencijom za štampu, najavom manifestacije i otvaranjem izložbe, a centralni događaji su održani u Trentu u subotu 10. novembra 2007. godine u jutarnjim i popodnevnim satima, a program je nastavljen u nedjelju ujutro 11.11. Domaćini događaja bili su predsjednik Ferruccio Pisoni, potpredsjednik Alberto Tafner, počasni predsjednik i osnivač Bruno Fronza, direktor Rino Zandonai, Mariacarla Failo, članovi Izvršnog odbora, te predstavnici udruženja i klubova Trentina širom svijeta.

Program obilježavanja 50 godina Trentini nel mondo

Tijana, Blanka i Darko Tišma sa Mariacarla Failo iz Trenta i Maja Križan iz Tuzle u Trentu 2007.

Mariacarla Failo (lijevo) je jedno vrijeme bila podpredsjednica Trentini nel mondo, a onda je za predsjednika izabran Alberto Tafner (u sredini)

Knjige u povodu 50 godina djelovanja Trentini nel mondo pripremila je Mariacarla Failo i Ferruccio Pisoni 2007. godine. U knjigama su i poglavljia o udruženju u Tuzli.

Od 2007. godine, asocijacija Trentini nel mondo redovno je pozivalo tuzlansko udruženje na skupove koje su organizovali u Trentu ili na drugim lokacijama. Pozivnice su dolazile na ime i adresu Blanke Tišma, a pozivanje na skupove je praksa koju je asocijacija Trentini nel modno zadržala do današnjeg vremena. Početni pozivi su se odnosili sa sastanke trentinskih klubova i proslave – datiraju 13.12.2007, memorijal Rini, Gianni i Luigi koji su poginuli u padu aviona koji je održan 17.7.2009, 6. sastanak evropskih klubova u Arco-Tenno 3.8.2009, EZA UNAIE seminar u septembru 2009, proslava za emigrante u Trentina 16. i 17.7.2011, sastanak obitelji trentinskog porijekla 6.8.2011, 9. sastanak trentinskih klubova 8.8.2012. u Trentu, sastanak evropskih klubova Trentina 28.4. do 1.5.2012. godine, 14. sastanak evropskih klubova Trentina 8.8.2017. godine. Od 2011. godine udruženje iz Tuzle je svake godine, do današnjeg vremena, odlazilo na seminare i sastanke koje je organizovao Trentini nel mondo.

Udruženju „Trentini“ Tuzla stigla je 2007. godina novogodišnja čestitka za 2008. godinu.

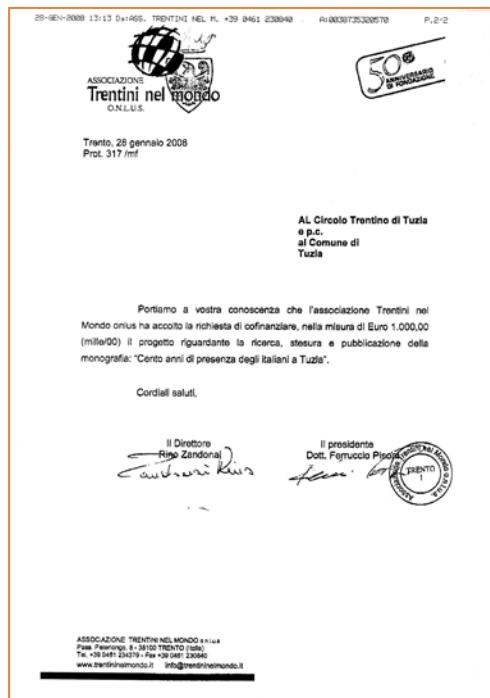

Od 2007. godine tuzlanskom udruženju su počele pristizati pošiljke sa CD uglavnom muzičkog ili dokumentarnog sadržaja. Pošiljke su poslate iz Trentini nel mondo, ali i od Autonomne pokrajine Trento koji su pošiljke slali svim klubovima Trentina u svijetu.

Pošiljke CDova

S obzirom da je najavljeni priprema izdavanja knjige o tuzlanskim Italijanima, u januaru 2008. godine došla je obavijest da će Trentini nel mondo donirati 1000 EUR za štampanje knjige „Stoljeće Italijana u Tuzli“ (koja je izašla iz štampe 2010. godine).

Novčana podrška štampanju knjige u iznosu od 1000 EUR od Trentini nel mondo

U kontekstu uspostave nove upravne strukture udruženja „Trentini“ Tuzla i zamjene predsjednika Karla Segata, upravni odbor je 30.10.2007. godine imenovao Blanku Tišma za vršioca dužnosti predsjednika do izbora novog rukovodstva. Karlo Segat se izjasnio da zbog zdravstvenih razloga više neće biti predsjednik i da druga osoba treba da ga zamijeni do održavanja Izborne skupštine. Tihomir Knežiček je 26.11.2007. godine imenovan za člana upravnog odbora udruženja.

Na sastanku Skupštine Udruženja 16.12.2007. godine imenovan je Kadrija Hodžić za privremenog predsjednika udruženja.

Poziv za Skupštinu Udruženja

Obavljeno je više sastanaka upravnog odbora (9.1., 24.3. i 27.3.2008.) na kojima se nastojalo dogоворити primarnо која bi особа из клуба Trentina bila odgovarajućа за poziciju predsjednika, а и које особе bi trebale biti u novom sastavu Upravnog odbora udruženja.

Na sastancima je bilo više prijedloga za predsjednika udruženja као npr. Kadrija Hodžić, Ivica Segat, Blanka Tišma, Silvia Trogu, Tihomir Knežiček. Treba imati u vidu да у upravnim tijelima udruženja nije bilo članova koji nemaju trentinsko porijeklo (Piccolotti, kao najbrojnija obitelj, Batista, Soravia, Candotti itd.).

Dоговorenо је да се за предsjednika предложи Ivica Segat (иако nije bio на састанку), а који се ranije složio sa prijedlogom jer је на ту тему са Iвicom комуникирао Kadrija Hodžić.

Kadrija Hodžić je bio u komunikaciji са Rinom Zandonai који je planirao dolazak у Tuzlu на Skupštinu 16.12.2007. године и Skupština је planirana за тај датум. Међутим, Rino Zandonai nije mogao доћи у planirano vrijeme па је предложио други датум 16.3.2008. године, када је и одржана izborna Skupština.

У arhivi udruženja nalazi се Ugovor o zakupu prostora udruženja од 12.2.2008. који је потписао Kadrija Hodžić kao v.d. predsjednik.

F. G. O. V. O. B
O skupu prostora začinjen 10.11.2008 godine iznosi
1. OPĆINA T.Ž.A - Mjena vrijednost skupine je učinkovito raspodijeljena
2. UD TALIJANA - TRENTEIN - Mjena Trenutnoje 16.31 raspodijeljena po VD
prostora prema: Kataližni Redic.

Clan 1.
Zakupljanje skupi prostor začinjen poslovno u Tuzli, Mjena vrijednosti je 16.
12, ukupne površine 40 m², vrijednost u oblicu kredita kreditne tvrtke VIMC-a obuhvat
sljedeće promjene: ulaz za učestnika i mreži 2/91.

Clan 2.
Uz zakupljanje pozivaju se članove i učesnici sastava i skupine članova.
Zakupljanje poziva se članove i učesnike predloženih sastava na svoju prisustvu učestvo
pozivom prostor a potrebujući skupi članovi koji organizuju županiju.

Clan 3.
Vidljivo navedeno aktivnosti su podloženi pozivu na dan 1. svibnja Ugovora iznos: 2.60 KM
po 17% (PPO) što je ekvivalent 99.40 KM plaćat će preko bankovice svaki vijetnik
članova skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 4.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM - kao iznos a vise
za 17% (PPO) što je ekvivalent 99.40 KM plaćat će preko bankovice svaki vijetnik
članova skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 5.
Ali zakupljanje skupi prostor u skupi članova i vijetnik skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno na
članove i učesnike članova skupi prostor koji organizuju županiju.

Clan 6.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 7.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 8.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 9.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 10.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 11.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 12.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

Clan 13.
Zakupljanje skupi prostor je učinkovito raspodijeljeno u iznosu od 40 m² KM
članovima skupi prostor: Tuzla:091/317008/1338079.

ZAKLJUČAK

ZA ZAKUPU _____ **ZA PAKUPU/PUČKA** _____

**Ugovor o zakupu prostora od 1.1.2008. ovjeren
12.2.2008.**

Nije poznato da li je udruženje ispunilo ugovorne obaveze (zbog nedostatka sredstava, ali i zbog činjenice da prostorom upravlja Crveni križ Tuzla, a ne mjesna zajednica Kreka).

Članovima udruženja upućen je poziv za obnovu tj. registraciju članstva kao uslov za učešće na predstojećoj Skupštini.

**ASSOCIAZIONE
TRENTINI NEL MONDO o.s.s.s.**
ASSOCIAZIONE
Trentini nel mondo
O.N.L.U.S.

**UDRUŽENJE TALIJANA
"TRENTEIN"**
M. Trifunovića Uče br. 75,
Tuzla, 01.03.2008
062/335-930

**POZIV ZA OBNOVU/REGISTRACIJU ČLANSTVA U UDRUŽENJU
I UČEŠĆE U RADU SKUPSTINI DRUŠTVA 16.marta 2008.**

Dragi članovi Udruženja,

Pozivamo Vas da za 2008. godinu obnovite ili se, ako to nije do sada učinili, registrijete svoje članstvo u Udruženju.

Članarina iznosi i KM. Uplate članarine i obnovu/registraciju članstva možete učiniti **8.1.9.**
marta (subota i nedjelja) od 12-14 časova ili u petak, **14. marta od 13-15 časova** u prostorijama Udruženja (M. Trifunovića Uče br. 75).

**Članstvo u Udruženju je uslov učešća u radu Skupštine udruženja, koja će se održati
16.03.2008. godine. Na Skupštini će se, uz prisustvo aktivista Udruženja "Trentini nel mondo"
iz Treinta, rezimirati dosadašnji rad Udruženja i izvršiti izbor organa upravljanja Udruženjem za
sjednicu period.**

Molimo vas da uzmete aktivno učešće u radu Skupštine. Kako bismo svjajedno ostvarili
svoga prava da bimo i u organizaciji organa Udruženja, te svojom aktivnošću u daljem
radu i udruženju učimili da Udruženje postane snažnije u afirmaciji svog trentinskog identiteta i
vidljivije u gradu Tuzla i Bosni i Hercegovini u cijelini.

Detaljnije informacije o tome, sa Pozivom na Skupštinu dobijete pri obnovi i/registraciji članstva
ili na telefoni: 061/109-681 (Hodžić) i 061/298-669 (Segat).

S radošću očekujemo Vas dolazak.

S poštovanjem,

Upravni Odjel Udruženja

Sito Web: www.trentininelmondo.it
E-mail: info@trentininelmondo.it

**Poziv za uplatu članarine i učešće na Skupštini
16.3.2008.**

minuta kako ne bi „propala“ Skupština, i kako gosti iz Italije ne bi stekli utisak da se radi o nesposobnom udruženju koje nema upravne kapacitete da djeluje u interesu članstva. S obzirom da su ranije obavljeni razgovori i da se znalo da nema (rezervnog) kandidata za predsjednika udruženja, Hodžić je predložio Tihomira Knežičeka. Knežiček je pristao da bude predložen, a ostali članovi udruženja koji su bili uključeni u proces predlaganja predsjednika su se složili sa prijedlogom.

Nakon izvještavanja o radu udruženja u prethodnom periodu, Jakov Mott, kao predsjedavajući Skupštine, dao je prijedlog za imenovanje novog predsjednika Tihomira Knežičeka. Nije bilo drugih prijedloga za izbor predsjednika, tako da je Skupština jednoglasno prihvatile prijedlog. Nakon toga su imenovani novi članovi upravnog odbora, sekretar, blagajnik i nadzorni odbor. Svi prijedlozi su jednoglasno prihvaćeni. Uprava Trentini nel mondo nisu imali primjedbi na prijedloge, a izborom novog osoblja za rad u udruženju ispunjena su i njihova insistiranja da je potrebno poboljšati rad udruženja tj. kluba Trentina Tuzla. Možda su očekivanja uprave Trentina nel mondo, što se tiče izbora predsjednika udruženja, bila drugačija, ali je odluku donijelo članstvo udruženja i to bez ikakvih suprotstavljenih mišljenja ili neugodnosti, što se ponekad dešava na skupštinama udruženja građana. Rino Zandonai je smatrao da bi Kadrija Hodžić bio dobar kandidat, a već je i obavljao funkciju privremenog predsjednika. Međutim Kadrija Hodžić je smatrao da može dati veći doprinos udruženju ako bude član upravnog odbora (što se i realizovalo).

Iзвјештаје о раду је читao Kadrija Hodžić, а предsjedavajuћи Skupštine је био Jakov Mott

Obraćanje gostiju iz Italije na Skupštini - Rino Zandonai, Pero Andreata, Jakov Mott i Mariacarla Failo

Učesnici Skupštine – u prvom redu Rino Zandonai sa prevodiocem Silvia Trogu, desno Mariacarla Failo i Pero Andreata

Članovi udruženja na Skupštini

Tihomir Knežiček je rođen 10.11.1959. godine u Tuzli od majke Antonije Zamboni i oca Zdenke Knežičeka. U Tuzli se školovao, završio Rudarsko-geološki fakultet u Tuzli, postdiplomske studije je pohađao i završio u Indiji. Doktorsku disertaciju je odbranio na Rudarsko-geološko-građevinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Od 1986. do danas radi u zvanju profesora u nastavnom i istraživačkom procesu na RGGF. Učestvovao je na stručnim skupovima u BiH i inostranstvu. Radio je na većem broju stručnih projekata i objavio 14 knjiga i više od 100 naučno-stručnih publikacija i članaka. Član je Udruženja Italijana od osnivanja 1993. godine, a na funkciji Predsjednika udruženja Italijana je od 2008. godine. Radi na većem broju projekata za potrebe organizacija civilnog društva u oblasti institucionalnog jačanja, zaštite prava manjina, obuke i drugih servisa. Ima iskustva u pripremi i upravljanju projektima, a do sada je pripremio i realizovao više od 80 projekata za lokalne i međunarodne institucije u BiH i inostranstvu. U Vijeću nacionalnih manjina BiH bio je član od osnivanja i predsjedavajući 6 godina. Živi u Miladijama na Zamboni djedovini sa suprugom Smiljom i kćerkama Marijom i Sonjom. Nije član ni jedne političke opcije.

Nakon Izborne skupštine i imenovanja Tihomira Knežićeka, po majci Zamboni, za predsjednika udruženja, kao i izborom novih članova upravnog odbora, počeo je intenzivniji proces prijave projekata na javne pozive i aktiviranje aktivnosti udruženja u okviru postojećih ljudskih kapaciteta, koji su bili nedovoljni za efikasnu realizaciju različitih projektnih aktivnosti. U Upravni odbor imenovani su Karlo Segat, Josip Montibeller, Vlado Zamboni, Ivica Segat, Petar Simala i Segat Gordana.

Prva sjednica upravnog odbora u novom sazivu održana je 19.3.2008. godine, a tačke dnevnog reda su se odnosile na uspostavu upravne strukture udruženja i primo-predaju dužnosti Karla Segata novom predsjedniku Tihomiru Knežićeku.

U augustu 2007. godine pripremljena je aplikacija za Ministarstvo civilnih poslova BiH. Projekat je odobren u iznosu od 5.000 KM i uspješno realizovan do 14.4.2008. godine. Projekat se odnosio na definisanje dugoročnog / strateškog plana zaštite interesa italijanske nacionalne manjine u BiH. Planiranje je održano u Livnu 28.-30.3.2008. godine. U planiranju su učestvovali predstavnici udruženja Italijana iz Tuzle, Banja Luke, Sarajeva, Štivora i dvoje individualaca italijanskog porijekla iz Zenice. Proces planiranja je vodio trener Fuad Tabak. To je bilo prvi put da su se udruženja Italijana u BiH upoznala i radila zajednički na jednoj aktivnosti. O ovoj aktivnosti objavljen je članak u biltenu Udruženja Italijana Grada Banja Luka od juna 2008. godine.

Prvi skup udruženja Italijana u BiH u Livnu

U 2008. godini u maju mjesecu udruženje je ponovo apliciralo Vladi Tuzlanskog kantona i projekat nije podržan.

U Bosni i Hercegovini je shodno zakonu o pravima pripadnika nacionalnih manjina u BiH formirano Vijeće nacionalnih manjina BiH. Konstituirajuća sjednica Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine održana je 23.4.2008. godine, a za člana Vijeća, ispred italijanske nacionalne manjine imenovan je Tihomir Knežićek. Funkciju predsjedavajućeg vijeća Knežićek je obavljao od 18.9.2013. do 25.1.2019. godine.

Službeni glasnik BiH, broj 15/08

Na osnovu člana 3. stav (1) Odluke o osnivanju Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/06), Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 18. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 12., 13. i 17. decembra 2007. godine, i na 11. sjednici Doma naroda, održanoj 31. januara 2008. godine, donjela je:

ODLUKA

O IMENOVANJU ČLANOVA VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA BOSNE I HERCEGOVINE

L.

U Vijeće nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine, na prijedlog Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlađe, migraciju, izbjeglicu, azil i etiku Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, iz Vijeća nacionalnih manjina Bosni i Hercegovini imenuju se:

1. HALIL BICAJ (Albanac).
2. JOVANKA MANZALOVIC ŠALAKA (Čehinja).
3. TIHOMIR KNEŽIĆEK (Italijan).
4. JAKOB FINCI (Jevrej).
5. VASILJIA IBRAHIMAGIĆ (Makedonka).
6. NEDŽAD JUSIĆ (Rom).
7. ANDRIJA SVATOK (Ukrajina).
8. IREN MILIVOJEVIĆ (Mađarica).
9. DARKO KOVČ (Poljak).
10. MARIJA GRBIĆ (Slovenka).

Tihomir Knežićek je ostao kao član Vijeća sve do 4.7.2022. godine kad je u novi saziv Vijeća, ispred Italijana, imenovan Franjo Rover.

Članovi udruženja su bili na okupljanju italijanskih udruženja u Štivoru 23.8.2008. kojom prilikom su bili prisutni Rino Zandonai, Mariacarla Failo i Pero

Andreata. Bio je prisutan i ambasador Italije i obećao da će doći u Tuzlu do kraja 2010. godine. Iz tuzlanskog udruženja bili su prisutni Dražen i Aida Kovačević, Blanka i Darko Tišma, Tihomir i Smilja Knežićek.

memo		23.08.2008 ŠTIVOR
1.	Palestino Bosna	Neri Girotti, ital. Projekat - Senza
2.	ZDENO BURKET	— — — — —
3.	PIĆEĆOVIĆ IVAN	Famiglie TROTTI
4.	DRŽEN KONAČEVIC	UG "TRENTINI" TURZA
5.	KONAČEVIC AINA	— — — — —
6.	DARKO TİŞMA	— II — — II —
7.	Daniel Puccini	VJEĆENJE PRIMJENA ZAKONOG
8.	VEŠNA JURČIĆ	— I —
9.	RADMILA HARIĆ	— II —
10.	Knežićek Smilja	udruženje Trentini "Tuzla"
11.	Blanka Tišma	— II —
12.	Knežićek Tihomir	predsjednik UG "Trentini" Tuzla
13.	FRANJO ROVER	počesrednik UG "VJEĆENE PORODICE ŠTIVOR"
14.	MICHELE ALTAMURA.	RAMASIĆ BALCARICA.
15.	MORETI DŽUZCAPE.	PREOSI - TRENTINI DI ŠTIVOR
16.	ZANDONAI RINO	DIRET M. ONUS - IT - IN
17.	ANDREATA Pero	CONSULTORE DELLA P.A.T
18.	FAILO MARIA CARLA	CONSIGLIERE ATM ONUS - TH - I

Spisak učesnika sastanka u Štivoru 23.8.2008.

Biro za ljudska prava Tuzla angažovao je udruženje „Trentini“ iz Tuzle da pripremi i realizaciju dvije radio emisije u okviru serijala emisija „Živjeti zajedno“ koji realizuje Radio Tuzla. Udruženje je primilo nadoknadu od 230 KM za gostovanja i realizaciju dvije emisije. Prva je emitovana 15.10.2008. a druga 23.10.2008. godine. Sadržaj emisija se odnosio na očuvanje tradicije i kulture italijanske nacionalne manjine, saradnju sa drugim udruženjima i povezanost sa Italijom – zemljom porijekla. To su bile prve radio emisije gdje su se u programu pojavili članovi udruženja.

Udruženju je odobreno članstvo u Referentnoj grupi Tuzla, zvaničnoj mreži organizacija civilnog društva u Tuzli, tako da je već 31.10.2008. učestvovalo na Osmoj godišnjoj Skupštini Referentne grupe Tuzla koja je održana u Kući plamena mira na Slanoj Banji.

Praznično druženje članova udruženja održano je 28.12.2008. godine u prostorijama udruženja u Miladijama.

Udruženje je u 2009. godini apliciralo na dva projekta, od kojih je Općina Tuzla odobrila grant od 2.000 KM, a Ministarstvo civilnih poslova BiH 2.000 KM. Oba granta su namijenjena manifestaciji obilježavanja stoljeća Italijana u Tuzli u 2010. godini.

Udruženje je predalo godišnji finansijski izvještaj za 2008. i 2009. godinu, a u 2009. godini zabilježeno je u bilansu uspjeha 8.410 KM.

Ministarstvu pravde Tuzlanskog kantona je podnesen zahtjev za promjenu rješenja registracije udruženja gdje su navedeni novi članovi upravnih tijela i nova adresa sjedišta udruženja ul. Mitra Trifunovića Uče 135, Tuzla (prostorije udruženja u Miladijama).

Veliki broj državljan BiH koji imaju trentinsko porijeklo, koji žive na prostoru Tuzle, aplicirali su i dobijali državljanstvo Italije ako su ispunjavali uslove zakona iz 2000. godine kojim se priznaje italijansko državljanstvo licima rođenim ili nekad nastanjenim na teritoriju koji je pripadao Austro-Ugarskom carstvu i ustupljenom Italiji, kao i njihovi potomci (Zakon 379 od 14.12.2000. godine). Procedura dobijanja državljanstva provodila se putem ambasade Italije u Sarajevu. Zakon je prestao da važi 20.12.2010. godine, i nakon tog datuma nije bilo moguće ostvariti italijansko državljanstvo za državljane BiH koji imaju trentinsko porijeklo.

Mjesna zajednica Kreka, kao strana potpisnica ugovora o korištenju prostora za rad udruženja, dostavila je 19.5.2009. godine obavijest da se izvrši plaćanje dugovanja koje udruženje ima, kao i iznose sredstava uplaćenih do 2007. godine za zakupninu, električnu energiju i vodu. Nije jasno zašto je MZ Kreka vrši potraživanja koja navodi jer objektom upravlja Crveni križ općine/grada Tuzla, a i navedeni iznosi troškova nisu mogli biti napravljeni od strane udruženja jer je potrošnja i električne energije i vode bila minimalna. Na osnovu pregleda potrošačkog mesta koje je Vodovod i kanalizacija Tuzla izdalo za potrošnju vode u objektu, navodi se kominent Crveni križ općine Tuzla, koji je prijavljen za vodu 20.11.2004. godine. Crveni križ Tuzle je 24.6.2009. godine odjavio vodu iz objekta, tako da od tog vremena nema vode u prostorijama udruženja. Udruženje je ipak uplaćivalo potrošnju električne energije po ispostavljenom računu MZ Kreka, što je npr. za 3 mjeseca (8, 9. i 10) u 2011. godini iznosilo 21,76 KM. Prostorije udruženja su koristile električnu energiju preko dva brojila – jedno u hodniku a drugo (valjda) u magacinu Crvenog križa. Oba su isključena sa napajanja 2020. godine.

Rino Zandonai

Bosna i Hercegovina
Udruženje građana Italijana
Tuzlanski Kanton
Općina Tuzla
Mjesna zajednica «Kreka»
Broj: 572-09.
Tuzla, 19.05.2009.

UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANA
«TRENTINI»
nr. Predsjednika udruženja g. Tibomira Knežićeka

PREDMET: Obavijest za plaćanje zaostalih dugovanja korištenja posl. Prostora u ul. M. T. Uče br.135, sa režijskim troškovima.

Povjerenički odbor mjesne zajednice Kreka Vas obavještava da ste dužni izvršiti preostala dugovanja koja niste redovno uplaćivali, kako bi smje mogli sklopiti novi Ugovor. Zadnje uplate koje ste izvršili su bile na dan 05.12.2007. godine, i to kako sljedi:

- ZA ZAKUPNINU	- 1.123,40 KM
- ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU	- 1.916,20 KM
- VODA	- 146,60 KM

A ZADUŽENJA SU ZAKLJUČNO SA 05.12.2009.GODINE:

- ZAKUPNINA	- 2.948,20 KM
- ELEKTRIČNA ENERGIJA	- 2.022,95 KM
- VODA	- 146,60 KM

DUGOVANJA KOJA JE POTREBNO UPLATITI:

- ZAKUPNINA	- 1.824,80 KM
- ELEKTRIČNA ENERGIJA	- 1.116,65 KM
- VODA	- 0,00 KM

Navedena sredstva uplatiti na račun Općine Tuzla broj: 1321000185060197
Vrsta prihvata: 732117
Naglasiti svrhu: uplata za zakup posl.prostora – preostala dugovanja do marta 2009.
Uplata za muel.energ. – preostala dugovanja do marta 2009.
Zakupnine za mart, april i maj 2009. godine nisu izračunate u ovaj dug. Ite molimo da i njih uplatite kako nani ne bi pravile smetnju prilikom sklapanja Ugovora. Isto se odnosi i na račune el. energije, (mart, april i maj 2009.godine).

Poslano: *UNGO Tuzlana »Trentini»*
Iz: Ativna MZ Kreka

POVJERENIK
Izzam Kešelović, dipl.Ling.msl

Obavijest o dugovanjima udruženja

Nakon primitka obavijesti da je stradao Rino Zandonai u avionskoj nesreći, udruženje je u julu 2009. godine održalo komemoraciju kojom prilikom je Blanka Tišma podsjetila na ljudske vrijednosti direktora Trentini nel mondo i dokazanog prijatelja Tuzle.

Rino Zandonai je višegodišnji direktor organizacije Trentini nel mondo koji je dao izuzetno važan doprinos očuvanju trentinske zajednice u Tuzli, kao i u drugim regijama BiH gdje žive potomci trentinskih doseljenika. Rođen je 28. juna 1949. godine u Pedersanu, općina Villa Lagarina. Bio je četvrti od devetoro braće. Rano je ostao bez oca, a briga o porodici pala je na majku. Nije volio pričati

o sebi ili o svojoj porodici. Ipak je dopuštao da se naslute ti snažni osjećaji, koje je ljubomorno čuvao, i koji su određivali njegovo ponašanje, i koje je prenosio u svoj svakodnevni rad, pa i na osobe koje je sretao, posebno osobe u teškoćama. Stradao je 1. juna 2009. godine prilikom pada aviona kojim je putovao od Brazila za Francusku - Air France let 447. U padu aviona u ocean poginulo je 228 putnika i članova posade, a većina stradalih nikad nije pronađena.

Rino Zandonai 1949 - 2009

Prilikom pre-registracije udruženja, članovi udruženja su odlučili da udruženje nazovu "Rino Zandonai" Tuzla, što je i realizovano na Skupštini Udruženja održanoj 3.6.2010. godine.

Komemoracija Rini Zandonai u prostorijama udruženja

U septembru 2009. godine, udruženje je apliciralo na javni poziv Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za pokrivanje troškova štampanje knjige „Stoljeće Italijana u Tuzli“ koja je bila završena u rukopisu, ali ministarstvo nije odobrilo sredstva za tražene namjene.

Tokom 2009. i 2010. godine na sastancima uprave udruženja razgovaralo se i predlagalo da se u udruženje uključe svi članovi italijanske zajednice u Tuzli i okolnim općinama, bez obzira na porijeklo. Kad se formiralo udruženja čiji naziv je „Trentini“ Tuzla, jedan broj članova italijanske zajednice nije želio da bude u članstvu udruženju, jer su bili nezadovoljni nazivom udruženja i privilegovanim položajem trentinske zajednice u Tuzli. Predsjednik udruženja i članovi uprave su prepoznali problem i zaključili da se greška mora ispraviti i da svi članovi italijanske zajednice u Tuzli treba da budu članovi udruženja, bez obzira na regiju porijekla. Slijedili su razgovori sa članovima obitelji Piccolotti, Rossi, Alassio, Battista, Soravia, Candotti sa prijedlogom da se pridruže udruženju koje će imati naziv prihvatljiv za sve tuzlanske Italijane. Prijedlog predsjednika udruženja je bio da udruženje dobije naziv po humanisti Rini Zandonai i da se udruženje zove „Rino Zandonai“. Prijedlog je prihvaćen od strane uprave udruženja, a i u razgovoru sa ranije nezadovoljnim članovima italijanske zajednice pokazalo se da je prijedlog naziva udruženja prihvatljiv za sve. Tako je ispunjen preduslov za proširenje članstva udruženja i proširenje mogućnosti očuvanja tradicije i kulture italijanske zajednice u Tuzli, Lukavcu, Živinicama, i drugim mjestima gdje žive potomci Italijana koji su naselili Tuzlu i okolne regije (Maglaj, Boljanić). U toku 2009. primljena su sredstva iz slijedećih izvora: Općina Tuzla, projekat 2.000 KM, Ministarstvo civilnih poslova BiH 2.000 KM,

članarina za 2009. godinu 588 KM, prilozi za narodne nošnje 777 KM.

Prikupljanje informacija i dokumenata za prvu knjigu o obiteljima tuzlanskih Italijana intenziviralo se tokom 2009. i 2010. godine jer je planirano, i realizovano, izdavanje knjige pod naslovom „Stoljeće Italijana u Tuzli“ autora Tihomira Knežićeka i Kadrije Hodžića. Prikupljene su informacije o 18 izvornih obitelji Italijana, kao i preko 160 obitelji čiji članovi po nekom osnovu vode porijeklo iz Italije. Knjiga je završena i štampana početkom 2010. godine. U pripremi knjige su učestvovali članovi Udruženja – redakcioni odbor, a tehničko uređenje je radio Nikola Šimić, porijeklo Daldon. Knjiga je registrovana u NUB, izdata u 300 primjeraka u boji (planirano 500), tvrdih korica. Finansiranje je bilo iz različitih izvora, prodajom knjige, ličnim donacijama, fondovima lokalnih institucija, a Trentini nel mondo je donirao 1000 EUR.

Obavijest o finansiranju izdavanja knjige od Trentini nel mondo, potpisano od direktora Rino Zandonai i predsjednika Dr. Ferruccio Pisoni

Tokom 2010. godine prikupljen je novac (777 KM) od članova udruženja za izradu italijanskih narodnih nošnji, a početkom godine, Gordana Segat je organizovala izbor osoba za nošnje i samu izradu 4 para nošnji (4 ženske i 4 muške narodne nošnje, od kojih su tri para za odrasle a jedan par za djecu od 10 godina). Nošnje su završene tokom aprila 2010. i prvi put su upotrebljene na manifestaciji „Stoljeće Italijana u Tuzli“.

U nošnjama Danijela Rossi, Josip Bradvičić i Mladen Stokanović, lijevo Nedeljka - Neda Lovreta Mott – na obilježavanju stoljeća Italijana u Tuzli

Udruženje je radilo na izradi komentara na nacrt Zakona o pravima nacionalnih manjina u Tuzlanskem Kantonu. Urađeni komentari su upućeni Ministarstvu pravosuđa TK, a jedan dio komentara je prihvaćen kao dobro rješenje. Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Tuzlanskom kantonu objavljen je u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“, broj: 14/09. Nacionalne manjine u Tuzlanskom kantonu nisu i nemaju koristi od zakona jer se ne primjenjuje. Npr. u članu 18. predviđeno je konstituisanje Vijeća nacionalnih manjina

Tuzlanskog kantona, što nikad nije formalizovano i završeno kao proces do današnjeg vremena.

 UDRUŽENJE GRAĐANA „TRENTINI“ TUZLA Mitra Trifunovića Uče 107, Tuzla 75000 Fax 035 397 614, Mob. 062 335 930
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE TUZLANSKOG KANTONA Tuzla, 24.3.2010. Ref. MPR-1/10
 Predmet: Kandidati za delegate Vijeća nacionalnih manjina Tuzlanskog kantona Poštovani, Udruženje građana „Trentini“ Tuzla je nevladino organizacija, čiji članovi imaju italijansko porijeklo, a koje djeluje u pravcu zaštite tradicije, kulture i jezika Italije. Udruženje djeluje od 1993. na području Tuzle, a pre-registracija je uvedena 2001. godine pri Ministarstvu pravosuđa i uprave TK (broj: 061-05-249/01, od 25.9.2001.). Shodno pozivu Ministarstva, i članjenci da udruženje ima podatke za 212 članova, Upravni odbor je donio odluku o izboru članova Vijeća nacionalnih manjina TK, u saslušu: 1. Blanka Tišma (Zamboni) 2. Zdenko Gardaš (Piccolotti)
Smatramo da predloženi članovi mogu kvalitetno zastupati interese italijanske nacionalne manjine na prostoru Tuzlanskog Kantona, i da će imati kvalitetno učešće u radu Vijeća nacionalnih manjina. U prilogu su: <ul style="list-style-type: none"> - Odluka Upravnog odbora o izboru članova za Vijeće nacionalnih manjina - Kratke biografije predloženih članova - Ovjerenja lista članova Udruženja Predsjednik:

***Prijedlog članova Vijeća nacionalnih manjina
Tuzlanskog kantona ispred tuzlanskog udruženja
Italijana – Blanka Tišma i Zdenko Gardaš***

Aktivnost okupljanja većeg broja članova i izbor predstavnika u Vijeće nacionalnih manjina Tuzlanskog Kantona rađena je po osnovu potrebe identifikacije članstva i izbora predstavnika italijanske nacionalne manjine u Vijeću NM TK, a na osnovu Javnog poziva. Aktivnost je završen izradom liste od 213 članova i izbora dva predstavnika u Vijeće (Blanka Tišma i Zdenko Gardaš). Vijeće je formirano, ali Skupština Tuzlanskog kantona nikad nije verifikovala Vijeće zbog Poslovnika Vlade TK u kojem nije predviđena

prisutnost tijela Vijeća nacionalnih manjina. Udruženja nacionalnih manjina, pa tako i udruženje „Rino Zandonai“ više puta su tražili od Vlade TK da se riješi problem verifikacije Vijeća, i nije bilo rezultata. U pogledu realizacije formiranja Vijeća nacionalnih manjina Tuzlanskog kantona obavljen je razgovor sa Ministricom pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, ali razgovorom nije ništa postignuto.

Udruženje je dalo prijedlog da Petar Čivić, član udruženja Italijana u Sarajevu bude član Federalnog Vijeća nacionalnih manjima kao predstavnik italijanske nacionalne manjine u Federaciji BiH. Vijeće je konstituisano na sjednici koja je održana 15.2.2010. godine. U svim kasnijim izborima za člana Federalnog Vijeća NM biran je član iz sarajevskog udruženja (Bruno Palestra), iako je bio međusobni usmeni dogovor tuzlanskog i sarajevskog udruženja da u tom tijelu rotiraju predstavnici udruženja iz Tuzle i Sarajeva. Zbog neispunjavanja dogovora, saradnja dva udruženja nije bila na obostrano zadovoljstvo. Prilikom izbora članova Federalnog VNM u 2022. godini, sarajevsko udruženje je dalo pismenu podršku izboru člana iz tuzlanskog udruženja, a kad je na sjednici Vijeća bilo glasanje za izbor člana Vijeća, Bruno Palestra je, kako sam kaže, na nagovor drugih članova Vijeća NM, glasao za sebe i produžio svoj mandat za period do 2026. godine. Ovaj postupak kršenja dogovora nije dobro primljen ni u članstvu sarajevskog udruženja jer je uprava udruženja donijela odluku, i pismeno potvrdila, da se principom rotacije podrži kandidat iz Tuzle. Ovako sebičan i jednostran postupak predsjednika udruženja Italijana u Sarajevu Brune Palestre poremetio je ranije dobre odnose tuzlanskog i sarajevskog udruženja.

Početkom 2010. godine formirana je prva italijanska biblioteka, u čemu je okončano

uređenje biblioteke koja je imala prikupljeno oko 1000 naslova na italijanskom jeziku iz različitih oblasti. Biblioteka je smještena u prostoru udruženja u Miladijama. Nije se koristila kako je bilo očekivano. Police, koje je donirala tuzlanska gradska biblioteka, postavio je Tono Zamboni, a članovi udruženja su poredali knjige na police. Nije bilo spiska knjiga koje su zastupljene u biblioteci.

Tokom maja 2010. godine radila se priprema za održavanje Skupštine Udruženja (održana 3.6.2010.) i izrađen je Statut Udruženja i pripremljeni pravni dokumenti za pre-registraciju udruženja.

Realizovana su dva projekta institucionalnog jačanja koji su podržani od strane Općine Tuzla i Ministarstva civilnih poslova BiH. Projekat Ministarstva je omogućio sastanke nevladinih organizacija u BiH po pitanju položaja nacionalnih manjina u BiH, saradnju sa drugim lokalnim udruženjima, kao i sa udruženjima Italijana iz Štivora, Banja Luke i Sarajeva. Najveći dio sredstava za projekt preusmjeren je, uz suglasnost donatora, na pokrivanje troškova održavanja Skupštine i ceremonije 3.6.2010. godine.

Intenzivirao se proces proširenja liste članova i prikupljanje informacija o obiteljima italijanskog porijekla koje nisu do sada obuhvaćene radom udruženja. Proširenje liste članova će biti ujedno i osnova za izradu dopunjenoog izdanja monografije o Italijanima tuzlanske regije u vrijeme kad to bude moguće (a realizovalo se 2019. godine).

UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA „RINO ZANDONAI“

TUZLA

Sve do juna mjeseca 2010. godine radilo se na pripremi za održavanje Skupštine Udruženja i obilježavanja stoljeća Italijana u Tuzli 3.6.2010. godine. Mjesec jun 2010. godine je prekretnica u radu udruženja kad je uspostavljen novi sistem vrednovanja aktivnosti udruženja građana. Taj sistem je postavio visoke standarde kvaliteta usluga koje se pružaju korisničkim grupama. Od tog vremena, udruženje je prepoznato u Tuzli i okolnim gradovima, kao i u Bosni i Hercegovini kao udruženje koje neprestano postiže dobre rezultate u očuvanju tradicije, kulture i jezika nacionalnih

manjina, a posebno italijanske nacionalne manjine.

Tokom maja 2010. godine radila se priprema za održavanje Skupštine Udruženja (održana 3.6.2010.). Urađen je novi Statut Udruženja usklađen sa međunarodnim standardima (ADF škola), pripremljeni pravni dokumenti za registraciju novog udruženje, pripremljena je promjena naziva Udruženja. Uz sve promjene pravne prirode i održavanje skupštine, događaj je obilježila promocija knjige, dolazak Harisa

Silajdžića, okupljanje članova i mnogi drugi sadržaji vrijedni pažnje.

Još od 2008. godine, Tihomir Knežiček i Kadrija Hodžić, u saradnji sa članovima Udruženja, radili su na pripremi i izradi publikacije „Stoljeće Italijana u Tuzli“. Cilj izdavanja knjige je obilježavanje dolaska Italijana u Tuzlu, djelovanja Italijana u radničkom pokretu i revoluciji, prikaz položaja Italijana u Tuzli i udruživanja italijanskih obitelji u forme Udruženja građana, a urađen je i pregled 18 izvornih obitelji Italijana, kao i preko 160 obitelji čiji članovi po nekom osnovu vode porijeklo iz Italije. Knjiga je završena početkom 2010. godine, a 3.6.2010. je promovisana. Kompletan rad na knjizi je bio dobrovoljan, bez plaćanja, a u pripremi knjige su pored autora učestvovali članovi Udruženja – redakcioni odbor, dok je tehničko uređenje i korice radio Nikola Šimić, porijeklom Daldon.

Detalji o knjizi prikazani su u poglavljju „PUBLIKACIJE I ČLANCI“

Manifestacija je održana 3.6.2010. godine, a u povodu obilježavanja Dana Republike Italije u Hotelu Tuzla. Centralna ceremonija je održana u Kristalnoj dvorani, prijem i izložba slika u holu Hotela, a ručak u restoranu Breza u Hotelu Tuzla. U realizaciju je bilo uključeno više od 15 volontera članova koji su radili na pozivanju članova italijanske zajednice u Tuzli i gostiju, pripremi promotivnih materijala, logističkih pitanja, prikupljanju sredstava, radom sa medijima, pripremi promocije knjige i održavanju Skupštine udruženja.

Tog dana se u Hotelu Tuzla okupio izuzetno veliki broj članova italijanske zajednice u Tuzli, Živinicama i Lukavcu, značajni gosti iz BiH i Italije, a događaj je medijski praćen.

U prvom dijelu manifestacije održana je redovna Skupština. Voditeljica cijelokupnog programa manifestacije bila je Irina Dobnik, koja je u 9 sati otvorila skup i govorila šta je u planu za cijeli dan (Skupština, ceremonija, ručak). Segat Gordani je otvorila i vodila Skupštinu po predviđenom dnevnom redu. Na skupštini je donesena odluka da udruženje promjeni naziv u **Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla**, sa sjedištem na adresi Mitra Trifunovića Uče 135, Tuzla, u naselju Miladije. Usvojena je nova upravljačka strukturu udruženja, a 20.9.2010. zvanično je registrovano udruženje u novom obliku. Za predsjednika Udruženja izabran je Tihomir Knežiček, u Upravni odbor Udruženja izabrani su: Zdenko Gardaš (Piccolotti), Kadrija Hodžić (Menegoni), Tatjana Mičić Jagodić (Fontan), Marija Miladinović (Fontan), Željko Mott, Danijel Rossi i Blanka Tišma (Zamboni). U Nadzorni odbor Udruženja izabrani su Đovana Goletić (Marcolini), Dražan Kovačević (Zamboni) i Josip Montibeller.

Na osnovu odredbe člana 17. Statuta Udruženja građana "Trentini" iz Tuzie, Predsjednik Skupštine saziva

REDOVNU

S K U P Š T I N U UDRUŽENJA GRAĐANA "TRENTINI" IZ TUZLE

koja će se održati u četvrtak 03.06.2010. godine u Kristalnoj dvorani Hotela Tuzla sa početkom o 9,00 sati

Za Skupštinu se predlaže sljedeći:

D N E V N I R E D

1. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o radu Udruženja za 2009. godinu
2. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o finansijskom poslovanju za 2009. godinu
3. Donošenje odluke o promjeni naziva udruženja i promjeni Statuta udruženja
4. Donošenje odluke o imenovanju Skupštine udruženja
5. Donošenje odluke o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora
6. Donošenje odluke o imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora PAUZA
7. Informacija Upravnog odbora o izboru Predsjednika Udruženja

Predlaže se da Skupština donese sljedeće odluke:

A D 1) O D L U K U o u s v a j a n j u I z v j e š t a j a o r a d u U d r u ž e n j a z a 2 0 0 9 . g o d i n u

I
Usvaja se Izvještaj o radu Udruženja građana "TRENTINI" iz Tuzle za 2009. godinu.
II
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

A D 2) O D L U K U o u s v a j a n j u I z v j e š t a j a o f i n a n s i j s k o m p o s l o v a n j u z a U d r u ž e n j a z a 2 0 0 9 . g o d i n u

I
Usvaja se Izvještaj o finansijskom poslovanju Udruženja građana "TRENTINI" iz Tuzle za 2009. godinu.
II
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

A D 3) O D L U K U o

1. PROMJENI IMENA UDRUŽENJA
2. PROMJENI STATUTA UDRUŽENJA

I

Novo ime udruženja glasi:
**UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA
„RINO ZANDONAI“
ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA
“RINO ZANDONAI”**

Poziv za Skupštinu Udruženja

U setu formulara za pre-registraciju udruženja, nadležnom Ministarstvu pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona dostavljen je i obrazac sa popisom članova Upravnog odbora Udruženja – slika lijevo. Nakon pripreme i predaje potrebne dokumentacije, dana 20.9.2010. godine Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona izdalo je Rješenje o upisu promjena tj. novoj registraciji udruženja koje ima naziv Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla.

POPIS ČLANOVA UPRAVNOG TIJELA						
Redni Broj	Ime i prezime	Dan, mjesec i godina rođenja	Mjesto rođenja	Adresa staništa	JMBG	Vlasnički potpis
1	BLAŽIĆ IRINA	22.05.1960	TUZLA	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
2	LUKAVČIĆ IRINA	19.05.1968	TUZLA	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
3	HODŽIĆ ZDENKO	08.03.1952	LUKAVAC	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
4	KNEŽIĆ TIHOMIR	06.02.1958	TUZLA	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
5	POŠTA ZLATNI	24.01.1964	TRIVIĆE	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
6	MARŠE MARIJA	10.09.1950	TUZLA	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	
7	MILADIĆ BLANKA	09.10.1971	TUZLA	TR. Hrvatske 120, 50000 TUZLA	30101000000000000000	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO PRAVOSUDA I UPRAVE

Broj: 06/1-05-18016/10
Tuzla, 20.9.2010. god.

Na osnovu člana 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona ("Sl. novine TK" broj 17/00, člana 26,sl.2, u člunu 33,steč 2 Zakona o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", br. 45/02), Ministarstvo pravosuda i uprave Tuzlanskog kantona, odlučujući po zahtjevu UDRUŽENJA GRADANA „TRENTINI“ iz Tuzle, za upis promjena u registar udruženja Tuzlanskog kantona, donosi slijedeće:

R J E Š E N J E

Odlučava se upis promjena, kako slijedi:

1. UDRUŽENJA GRADANA „TRENTINI“ iz Tuzle vrši promjenu naziva tako što je sada naziv UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ i promjeni skraćenog naziva tako što će umjesto dosadašnjeg skraćenog naziva UG „TRENTINI“ iz Tuzle sada skraćeni naziv: UG „RINO ZANDONAI“. Naziv na italijanskom jeziku je: "ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA „RINO ZANDONAI“".
2. UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ mijenja sjedište tako što će umjesto dosadašnjeg sjedišta u Tuzli ul. Mira Trifunovića Uč broj 107, sadi sjedište u Tuzli ul. Mira Trifunovića Uč broj 135.
3. UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ vrši promjenu predsjednika Udrženja tako što će umjesto dosadašnjeg predsjednika Segat Karla imenuje novozabrani predsjednik Knežićek Tibomir.
4. Razriješavajući se raniji članovi Upravnog odbora UDRUŽENJA GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“: Segat Karlo, Montibeler Josip, Zamboni Vlado, Segat Ivica, Simula Petar i Segat Gordana. Umjesto njih se intenzivno novi članovi Upravnog odbora: Hodžić Kadrija, Mišić Jagodice Tatjana, Mihalović Marija, Mori Željko, Rossi Danijel i Tisma Blanka, a i dalje ostaje član Upravnog odbora: Gardaš Ždenko.
5. UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ predstavlja i zastupa Knežićek Tibomir, novozabrani predsjednik Udrženja umjesto Segat Karla dosadašnjeg predsjednika.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Kantonsko ministarstvo pravosude i uprave
Poreznoj upravi Kantonalni i porezni urad
Tuzla

Na osnovu člana 16. Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine
("Sl. novine Federacije BiH", broj 35/01), Poreznoj upravi Federacije BiH izdaje

UVJERENJE O POREZNOJ REGISTRACIJI

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ TUZLA

St.vodnik: TUZLA
Adresor: UL.MIRA TRIFUNOVIĆA UČE 135

Izdati u jedinstvenim izvještajima

4209628010006

Registrirano je u Poreznoj upravi Federacije BiH
Kantonalni porezni urad, Tuzla

Pri uključenju pokrovitelja
Kantonalnog poreznog urada

M.P.

Hrvatski Nemirna dipl.osec.

Datum: 24-02-2011

- Pristaje pravo predstavljanja i zastupanja Montibeler Josipa dosadašnjem člunu Upravnog odbora.
6. Odlučava se Statut UDRUŽENJA GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA „RINO ZANDONAI“ shodno Odluci od 3.6.2010. godine.
7. Promjene naziva, skraćenog naziva, sjedišta, predsjednika Udrženja, članova Upravnog odbora, ime i prezime lica ovlaštenog za predstavljanje i zastupanje i promjene Statuta Udrženja kako je navedeno u prethodnim stavovima upisane su u Registar udruženja gradana u krajigu II. pod rednim brojem 838, dana 20.9.2010. godine.

O b r a z l o ž e n j e

UDRUŽENJE GRADANA „TRENTINI“ iz Tuzle prijavilo je promjene naziva, skraćenog naziva, sjedišta, predsjednika Udrženja, članova Upravnog odbora, ime i prezime lica ovlaštenog za predstavljanje i zastupanje i promjene Statuta Udrženja.

Uz zahtjev za upis promjena dostavljena je Odluka Skupštine o promjenama i zapisnik sa sjednice Skupštine. Ukoliko u dostavljenoj dokumentaciji istanovljeno je da su ispunjeni uslovi za upis promjena u Registar udruženja propisani Zakonom o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine FBiH", br. 45/02) i Pravilnikom o načinu vodenja registra udruženja i fondacija stranih i međunarodnih nevladinih organizacija ("Sl. novine FBiH", br. 61/02) te je odlučeno kao u dispozitivu.

Ovo rješenje je končano u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali će može pokrenuti upravni spor podnješnjem razdoblju Kantonalnog suda u Tuzli, u roku od 30 dana, od dana prijema ovog rješenja.

PO OVLAŠTENJU
MINISTARICE
Svetlana Aganović
DOSTAVLJENO:
1 x Podnosioci zahtjeva
1 x Evidencije
1 x Arhivi

Skupština udruženja 3.6.2010.

Nakon Skupštine, slijedila je registracija učesnika manifestacije, druženje italijanskih obitelji i pripreme za centralni dio manifestacije. Članovi koji su imali nošnje bili su na dočeku zvanica, prijavljivanje – registracija je bila na ulazu u Kristalnu dvoranu (tri članice udruženja su radile za stolom gdje su bili spiskovi i akreditacije). Članovi udruženja su dobijali akreditacije sa imenima koje su bile ranije pripremljene, a na posebnom stolu Darko Tišma je pravio akreditacije za neprijavljene goste. Kompletну koordinaciju aktivnosti radili su Irina Dobnik, Marija Miladinović, Tihomir Knežiček, Josip Montibeller i drugi članovi udruženja koji su imali posebna zaduženja.

Registracija učesnika i gostiju

Ambijent manifestacije je sadržavao detalje od posebne važnosti. Dva velika cvjetna aranžmana, napravljena od ruža, uradile su i donirale članice udruženja Snaga žene Tuzla. Urađen je veliki zidni baner koji je postavljen na pročelje Kristalne dvorane, obezbijeđena je diskretna muzika koju su izvodili dva muzičara danas nepoznata imena, prije ulaza u Kristalnu dvoranu na zidovima su bili posteri italijanskih obitelji i poster pod nazivom „Naša vjenčanja“. Na prijemu je Danijela Rossi posluživala pogaču i so u znak dobrodošlice

gostima. U holu je postavljena izložba slika ulje na platnu članova udruženja Nada Dobnik i Ivan Mott. Za izložbu je štampan i katalog slika koje su izložene na panelima u Hotelu Tuzla. Dizajn kataloga je radio Nikola Šimić, Daldon, član udruženja.

Ivan Mott je rođen 1. lipnja 1966. godine, u Tuzli. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Udruženje građana
"Trentini" Tuzla

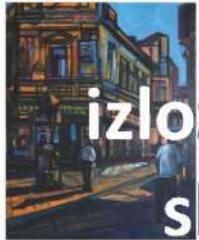
Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Ivan Mott | Nada Dobnik

Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Nada Dobnik

izložba slika

Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

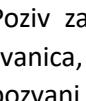
Ivan Mott, rođen je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

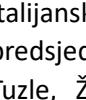
Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

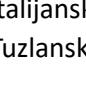
Ivan Mott, rođen je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Ivan Mott, rođen je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Nada Dobnik, rođena je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

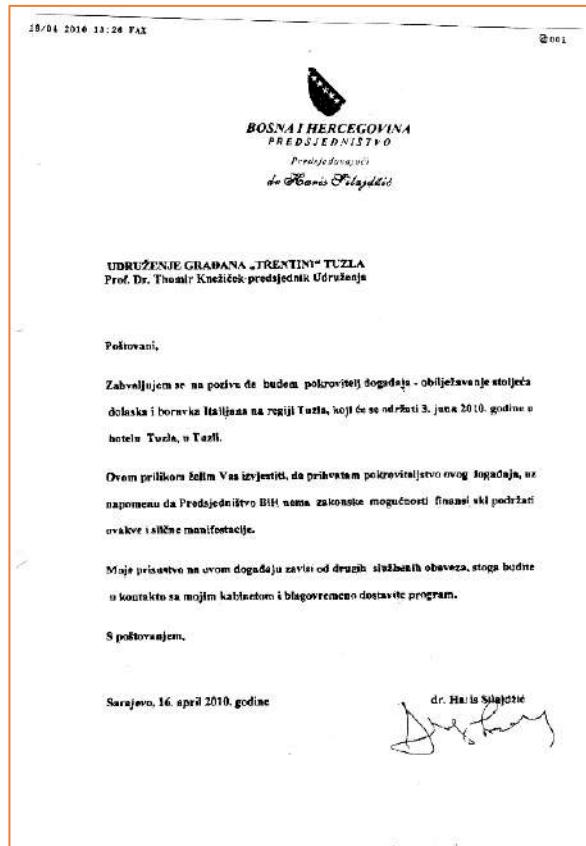

Ivan Mott, rođen je u Tuzli 24.10.1947. godine, mladi i talentovani slikar. Živi i radi u Tuzli. Radi u "Udruženju građana "Trentini" u Tuzli". Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima. Učestvuje u raznim izložbama u Sarajevu, u Tuzli, u Mostaru i u drugim gradovima.

Poziv za manifestaciju upućen je velikom broju zvanica, i što je bilo prilično iznenađenje, skoro svi pozvani su se odazvali pozivu. Pored članova italijanske zajednice u Tuzli, pozvani su predsjedavajući Predsjedništva BiH, gradonačelnici Tuzle, Živinica i Lukavca, Trentini nel mondo, italijanska ambasada u Sarajevu, ministri u Vladi Tuzlanskog kantona, Vijeće nacionalnih manjina

BiH, udruženja nacionalnih manjina u Tuzli i udruženja Italijana u BiH.

Predsjednik udruženja Knežićek je uputio zvaničan poziv dr. Harisu Silajdžiću predsjedavajućem Predsjedništva BiH da bude pokrovitelj manifestacije, što je Silajdžić prihvatio i došao na manifestaciju. Dolazak tadašnjeg predsjedavajućeg Predsjedništva BiH bio je događaj od izuzetnog značaja za Udruženje i za grad Tuzlu. Naravno da skoro niko nije očekivao gostovanje Silajdžića na poziv jednog prilično nepoznatog udruženja građana. Međutim, dr. Silajdžić je svojim dolaskom pokazao ljudsku veličinu, profesionalnost u obavljanju državničke dužnosti i poštovanje prema tuzlanskim Italijanima i drugim građanima. Prije dolaska Silajdžića vršene su sigurnosne provjere u hotelu Tuzla, njegova šefica ureda je došla mnogo ranije u Tuzla da se utvrdi protokol posjete i sve druge okolnosti koje moraju biti uzete u obzir kad dolazi predsjedavajući Predsjedništva BiH. Članovi uprave Stranke za BiH, čiji predsjednik je u to vrijeme bio dr. Haris Silajdžić, nisu znali za razloge (nenajavljenog) dolaska Silajdžića u Tuzlu, a bili su prisutni na dolasku dr. Silajdžića. Dr. Silajdžić je ispred hotela Tuzla dočekao, prema protokolu, Knežićek kao domaćin skupa i načelnik Tuzle Imamović, a tek onda je okupljenim članovima Stranke za BiH bilo jasno ko je organizovao dolazak i kojim povodom. Dr. Silajdžić je došao na skup isključivo zbog manifestacije i ostao je u društvu tuzlanskih Italijana na ručku koji je trajao skoro do 16 sati.

Telefax predsjedavajućeg Predsjedništva BiH o prihvatanju pokroviteljstva manifestacije

Prijem gostiju u hotelu Tuzla

Caro Prof. Knežićek

ho ricevuto la Sua cortese lettera del 26 aprile scorso, in merito alle celebrazioni per il centenario dell'emigrazione italiana nella regione di Tuzla, che avranno luogo il prossimo 3 giugno presso l'Hotel Tuzla.

Nel ringraziarLe per il Suo gentile invito a partecipare all'evento, debbo purtroppo segnalarLe che non mi sarà possibile intervenire, in ragione di precedenti ed inderogabili impegni che richiedono contemporaneamente la mia presenza a Sarajevo. Desidero informarLa, tutavia, che parteciperà in mia vece il Prof. Daniele Onori, responsabile della sezione culturale dell'Ambasciata.

Nel formularLe i più fervidi auguri per la riuscita dell'iniziativa e, in attesa di ulteriori opportunità di contatto, colgo l'occasione per trasmetterLe i più cordiali saluti.

Raimondo De Cardona

Prof. Dr. Tihomir Knežićek
Presidente dell'Associazione "Trentini"
Tuzla

Telefax ambasadora Italije Raimondo De Cardona
iz italijanske ambasade koji je piše da neće doći,
ali će na manifestaciji biti prisutan nadležni za
kulturu prof. Daniele Onori

goste u sali. Sve svoje vještine upotrebila je da impresionira goste, a posebno goste za stolom gdje je sjedio dr. Silajdžić. Taj veličanstveni nastup zabilježen je (dosta slučajno) kamerom, a video zapis je dostupan i na youtube kanalu UGIP Rino Zandonai Tuzla.

Na manifestaciji je bila okupljena skoro cijelokupna italijanska zajednica, sva mjesta za stolovima u sali su bila popunjena. Ulazak dr. Silajdžića u salu propraćen je aplauzom. Sjeo je za stol predviđen za njega i načelnike opština, a za stolom je sjedio i general Hazim Šadić, Zoran Milić Ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona i Knežićek.

Centralnu ceremoniju je otvorila u 12.30 i vodila Irina Dobnik. Otvaranje je bilo nezaboravno, jer je tom prilikom Irina Dobnik otpjevala jevrejsku pjesmu "Madre mia simi muero", a govorila je i monolog o Mirjam iz predstave "Plava Jevrejka" Isaka Samokovlije, bez muzičke pratnje, obilazeći

Pokloni Trentina nel mondo gostima manifestacije

Prisutnima u sali su se obratili predsjednik udruženja, Tihomir Knežiček, dr. Harisa Silajdžića, načelnik Tuzla Jasmin Imamović, Mariacarla Failo u ime Trentni nel mondo.

Mariacarla Failo u ime Trentni nel mondo.

Predsjedavajući Predsjedništva BiH dr. Haris Silajdžić pokrovitelj manifestacije

Irina Dobnik je nakon pozdravnih govora naglasila da je manifestacija ujedno i obilježavanje Dana Republike Italije, koji se slavi 2. juna, onda je najavila promociju knjige „Stoljeće Italijana u Tuzli“, autora Tihomira Knežičeka i Kadrije Hodžića. Pozvala je promotora knjige prof. Kasumovića,

izdavača knjige Dragana Vidovića ispred INFOGRAF i autore da sjednu za centralni sto i da izlože karakteristike knjige.

Nakon promocije, Irina je pozvala Jakov Motta, čovjeka bogatog iskustva i jednog od starijih članova italijanske zajednice u Tuzli da pozdravi prisutne, a Jakov nije propustio priliku da se rukuje sa dr. Silajdžićem.

Kad je završeno obraćanje Jakov Motta, Irina je najavila otvaranje izložbe slika članice udruženja Nade Dobnik i Ivana Motta. Izložba je postavljena u holu hotela. Nakon izložbe, svi gosti su pozvani na ručak u restoran „Breza“, Hotel Tuzla i time je oficijelno zatvoren ceremonijalni dio manifestacije.

Ručak i druženje u restoranu je trajalo neočekivano dugo, što je bio pokazatelj da se članovi Udruženja lijepo osjećaju nakon uspješne manifestacije, svjesni da su gosti mogli da uživaju u programu manifestacije. Vjerovatno mnogo poznatija udruženja ili institucije ne bi ostvarili ono što je ostvarilo udruženje Italijana koje od dana manifestacije nosi naziv „Rino Zandonai“ Tuzla.

Ručak u restoranu „Breza“

100 godina od dolaska Italijana u Tuzlu

Silajdžić na obilježavanju godišnjice

U grad soli došli kao zanatlije

Povodom Dana Republike Italije u hotelu „Tuzla“, u organizaciji Udrženja „Rino Zandane“, održano je druženje Tuzlaka porijeklom iz Italije, koji su na područje grada soli došli prije 100 godina. Italijani su došli kao zanatlije, a Gordana Segat iz ovog udruženja kaže da su upravo kao dobri radnici i opstali u ovom kraju. U Tuzli, inače, danas živi oko 300 članova italijanske zajednice.

Počasni gost obilježava-nja stogodišnjice Italijana u

Tuzli bio je Haris Silajdžić, član Predsjedništva BiH.

Povodom ove stogodišnjice u organizaciji Udrženja građana italijanskog porijekla „Terentini“ promovirana je i monografija „Stoljeće Italijana u Tuzli“. Njeni autori Ti-homir Knežićek i Kadrija Hodžić kažu da je monografija rezultat dvogodišnjeg rada članova Udrženja koji su prikupili dokumentarnu gradu koja pomaže u identifikaciji stanovnika regije Tuzla, koji po nekom osnovu vode porijeklo iz Italije.

A. Mu.

Članak u dnevnim novinama Dnevni avaz 4.6.2010.

In un libro la storia degli italiani di Tuzla

Giovedì 3 giugno 2010 il Circolo Trentino di Tuzla (Bosnia Erzegovina) ha presentato ufficialmente il libro "Stoljeće Italijana u Bosni" (Seicento anni degli italiani bosniaci).

A conferma dell'ottimo rapporto di collaborazione che il nostro Circolo ha saputo instaurare con i rappresentanti delle autorità locali e gli organi di governo della città e non solo è anche del consenso con cui il lavoro di ricerca e la pubblicazione di questo libro sono stati accolti in una terra in cui il ruolo delle minoranze è particolarmente importante, alla manifestazione erano presenti molte personalità. Fra gli altri: il Presidente in carica della Repubblica Bosnia, dott. Haris Silajdžić, il sindaco di Tuzla, Jasmin Imamović, il sindaco di Lukavac, Dragan Muičić, il sindaco di Živinice, Zdravko Muratović, oltre a rappresentanti delle Associazioni italiane di Sarajevo e Banja Luka, del Circolo trentino di Stivov e Barja Luka.

Una seconda parte del libro è dedicata alle storie personali di diciotto famiglie, per la maggior parte di origine trentina, arricchite da numerose fotografie vecchie ed attuali.

La notizia è comparsa nei

NELLE FOTO (da sinistra): la vice presidente della Trentino nel mondo, Maria Carla Fallo; due dei relatori del Circolo Trentino di Tuzla, il tavolo dei relatori durante la presentazione del libro; il Presidente in carica della Repubblica, Haris Silajdžić; l'intervento di Maria Carla Fallo. Nella foto qui a fianco, la copertina del libro.

Prima della presentazione del libro, si era svolta l'Assemblea di fondazione della nuova Associazione Italiana di Tuzla "Rino Zandonai", della quale il Circolo Trentino entrerà a far parte assieme ad associazioni di altre regioni italiane. Questa aggregazione consentirà di accedere più agevolmente alle attività promosse dal Governo bosniaco per le minoranze etniche e dà modo ai discendenti trentini, maggioritari in tale Associazione, di essere una realtà sempre più attiva e visibile all'interno della comunità cittadina.

Članak u magazinu Trentini nel mondo

Da bi se obezbijedila finansijska i logistička podrška održavanju manifestacije pripremljena i predata su tri projekta koji su upućeni OSCE, Općini Tuzla i Fondaciji Friedrich Stiftung. Nije bilo podrške.

Članovi udruženja su u 2010. godini učestvovali na tri skupa – okrugla stola o položaju nacionalnih manjina u BiH, o amandmanima na Ustav BiH, bilo je gostovanje u dvije radio emisije na Radio Tuzli i Radio Vesti. Predsjednik udruženja je imao sastanak sa Sindikatom penzionera Tuzla sa ciljem njihovog povezivanja sa Sindikatima u Italiji. Nije uspostavljena povezanost dva sindikata. S obzirom na neriješen status korištenja prostorija udruženja, dugovanja udruženja za zakup prostora i troškova za potrošnju električne energije i vode, predsjedavajući je imao dva sastanaka sa nadležnim u MZ Kreka. Dugovanja za zakup prostora nikad nisu izmirena. Troškovi potrošnje električne energije su bili minimalni i plaćani su po osnovu uspostavljenog računa od strane Mjesne

zajednice. U nekom vremenu MZ Kreka više nije ispostavljala račune za utrošenu električnu energiju, pa nije ni plaćano, da bi vrlo brzo Elektrodistribucija Tuzla isključila struju iz prostora udruženja. U vrijeme plaćanja računa za električnu energiju nije bilo poznato da objektom, pa i komunalijama, upravlja Crveni križ Tuzla, i da Mjesna zajednica Kreka nije imala nadležnost da naplaćuje bilo koje troškove koji nastanu korištenjem prostora u Miladijama.

Jakov Mott, dugogodišnji aktivni član udruženja Italijana proglašen je počasnim doživotnim predsjednikom UGIP „Rino Zandonai“. Odluka je donesena na sjednici Upravnog odbora Udruženja održanoj 7.6.2010. godine. U obrazloženju piše da je Jakov Mott rođen 31.7.1934. godine u Tuzli, da je aktivni član udruženja koje okuplja članove Italijanske zajednice od osnivanja 1993. godine do današnjeg vremena. Radio je na osnivanju udruženja, aktivno dopriniosio razvoju udruženja i okupljanju članova, dao konkretan doprinos u realizaciji svih akcija koje je Udruženje provodilo, i na taj način stekao uslove da njegovi rezultati budu priznati proglašavanjem za počasnog doživotnog predsjednika Udruženja. Jakov Mott je umro u subotu 25. jula 2015. u Tuzli.

*Jakov Mott portret, autor Đulejman Isić 1999,
slika u vlasništvu Tihomira Knežičeka*

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla počelo 28.7.2010. godine sa korištenjem domene - WEB stranice UGIP-TZ.BA. Domena se koristiti u svrhu promocije Udruženja i komunikacije sa članstvom.

WEB stranica Udruženja

Irina Dobnik, predstavnica UGIP „Rino Zandonai“, učestvovala je 8.11.2010. godine u projektu „Bogatstvo naše različitosti“ u organizaciji Prve osnovne škole Ilijadža. Sve aktivnosti projekta pokrenute su povodom OSCE-ovog takmičenja Kaleidoskop: Nacionalne manjine. Upoznajmo se. Projekat škole pod nazivom „Bogatstvo naše različitosti“ obuhvatio je časove o nacionalnim manjinama, gostovanje predstavnika nacionalnih manjina koji su održali predavanja učenicima, izrada panoa o značajnim predstavnicima nacionalnih manjina (Nada Đurevska, Jakov Mott, Dervo Seđić, Marko Vešović, Isak Samokovlija, Pavlo Hlovočuk), i drugi sadržaji. Irina je izvela performans kolaž monologa uz jevrejsku pjesmu, slijedećeg sadržaja: Iz djela „Plava Jevrejka“, Isaka Samokovlije (lik Mirjam), pjevanje na Ladino jeziku – Jevrejskom, monološki dio na italijanskom jeziku. Iz djela „Isigenija u Aulidi“, Euripida (lik Klipemnestre), monolog na Bosanskom jeziku. Iz djela „Sarajevska proročica“, Emine Grgić (lik

Proročice), monolog na italijanskom jeziku. Irina Dobnik je svojim izuzetno upečatljivim umjetničkim nastupom oduševila prisutne nastavnike, goste predstavnike nacionalnih manjina i učenike osnovne škole. Na ovaj način je Irina Dobnik predstavila italijansku nacionalnu manjinu u BiH u najljepšem svjetlu.

Irina Dobnik u Prvoj osnovnoj školi Ilijadža

Predstavnici udruženja učestvovali su na sastanku svih udruženja Italijana u BiH koji je održan u Banja Luci 13.11.2010. godine. Sastanak je primarno imao za cilj da se iskaže nezadovoljstvo saradnje italijanskog ambasadora u BiH sa udruženjima Italijana. Agenda sastanka je bila: Oblici saradnje sa ambasadom Italije u Sarajevu, Definisanje strategije udruženja po pitanju odnosa sa ambasadom Italije, Razmjena informacija sa nivoa Vijeća/Savjeta nacionalnih manjina, Buduće aktivnosti udruženja i Potencijalni zajednički projekti italijanskih udruženja u BiH. Nakon sastanka data je izjava za medije u kojoj je iznesen stav četiri registrovana udruženja Italijana u BiH - Udruženje Italijana grada Banja Luka, Udruženje Italijana Štivor – Klub Trentini, Udruženje građana italijanskog porijekla Sarajevo i Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla (Danijel Rossi, Željko Mott, Tihomir Knežićek) o nezadovoljstvu rada italijanske ambasade u Sarajevu u pogledu podrške udruženjima.

Sastanak četiri udruženja Italijana u Banja Luci

U nedelju 7.11.2010. ambasadori Republike Albanije u BiH Flamur Gashi i Republike Makedonije Ramija Rexhepija posjetili su Tuzlu i Udruženje Albanaca "Dardania", Tuzla. Rizah Sokoli predsjednik udruženja "Dardania" je organizovao gostovanje ambasadora na tribini o stanju albanske nacionalne manjine u Tuzli, kao i odnosima BiH i država Albanije i Makedonije. Oba ambasadora su albanske nacionalnosti, pa je i to bio razlog njihovog zajedničkog dolaska u Tuzlu. Na tribini, održanoj u Hotelu Tuzla, učestvovali su pripadnici albanske

nacionalne manjine u BiH, uglavnom članovi udruženja "Dardania" iz Tuzle. Gosti su bili član Vijeća Nacionalnih Manjina BiH, predstavnik Albanaca Halil Bicaj, predsjednik udruženja "Rino Zandonai" Tihomir Knežiček, članovi udruženja Poljaka u Tuzli, kao i veći broj pozvanih gostiju iz nevladinog i poslovnog sektora. Učesnicima skupa se obratio i Tihomir Knežiček i zahvalio gostima tribune na dolasku u Tuzlu i brigu o albanskoj zajednici u Tuzli.

Učesnici tribine u organizaciji tuzlanskog udruženja Albanaca

Jakov Mott dobio je Zahvalnicu grada Tuzle 25.11.2010. godine. Općina Tuzla tj. Komisija za odlikovanja i priznanja Općinskog vijeća Tuzla, na prijedlog Udruženja građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla donijela je odluku o dodjeli priznanja na osnovu prijave Udruženja na Javni konkurs za predlaganje dobitnika Javnih priznanja u 2010. godini a u povodu obilježavanja značajnih datuma iz istorije Tuzle i Bosne i Hercegovine.

Jakov Mott u sredini, bijeli mantil

Obavljeno je više sastanka sa drugim udruženjima nacionalnih manjina u Tuzli (Jevreji, Poljaci, Slovenci, Albanci, Makedonci) u vezi davanja komentara na zakon o zaštiti prava nacionalnih manjina u Tuzlanskom kantonu. Pripremljeni komentari, i dio komentara je bio prihvaćen.

U toku 2010. godine, udruženje je primilo sredstva iz sljedećih izvora: Trentini nel mondo 994 EUR (za knjigu), kamata 10,54 KM, donacije za Stoljeće Italijana u Tuzli u novcu: 750 KM, donacije za Stoljeće Italijana u Tuzli u robi: 1.100 KM.

Kao i prethodnih godina, udruženje je izvršavalo sve zakonom propisane obaveze i nije imalo poreskih dugovanja.

U toku 2011. godine, udruženje je nastavilo sa intenzivnim radom i realizovalo niz aktivnosti i projekata.

Marisa Macchi novinarka Radio Capodistria, Koper-Capodistria, Slovenija, kontaktirala je udruženje radi istraživanja za diplomski rad na temu položaja Italijana u zemljama bivše Jugoslavije. Poslala je upitnike koje je popunilo oko 20 članova udruženja koji su proslijedjeni Marisi. Diplomski rad je završen 2013. godine i objavljen je na internetu.

Naslov: Italijanske manjštine na ozemљу bivše Jugoslavije : diplomsko delo
Avtorji: [Macchi, Marisa](#) (Avtor)
[Zudić Antonić, Nives](#) (Mentor) [Več o mentorju...](#) [PDF]
Datoteke: [Macchi-Marisa.pdf](#) (4,61 MB)

Jezik: Italijanski jezik
Vrsta gradiva: Diplomsko delo/naloga
Tipologija: 2.11 - Diplomsko delo
Organizacija: FHŠ - Fakulteta za humanistične studije
Ključne besede: [Italijani](#), [narodne manjštine](#), [italijanska emigracija](#), [Jugoslavija](#), [ozemlje bivše Jugoslavije](#), [italijanska manjšina](#), [narodna identiteta](#), [jezik](#), [dialekt](#), [kultura](#), [tradicija](#), [diplomska dela](#), [Italiani](#), [emigrazione italiana](#), [Jugoslavija](#), [minoranza italiana](#), [identită etnică](#), [lingua](#), [dialetto](#), [cultura](#), [tradizioni](#)

Leto izida: 2013
Založnik: [M. Macchi]
Št. strani: 139 f.
Izvor: Koper
UDK: 323.15(=131.1)(043.2)
COBISS_ID: [1536528580](#) [PDF]
Število ogledov: 2294
Število prenosov: 51
Metapodatki: [EPUB](#) [EPUB](#) [PDF](#) [PDF](#) [PDF](#)
Področja: Gradivo ni uvrščeno v področja.

Rezultati istraživanja objavljeni na internetu

Ambasada Italije u Sarajevu organizovala je 4.2.2011. sastanak sa predstavnicima udruženja Italijana u BiH, pa je i predstavnik tuzlanskog udruženja bio na sastanku. Tema sastanka su kritike na račun pasivnosti ambasade o čemu su četiri udruženja Italijana donijeli zaključak u Banja Luci 13.11.2010. godine. Sastanak sa ambasadorom nije rezultovao nikakvim promjenama odnosa ambasade prema udruženjima u BiH. Osnovna zamjerka ambasadi je što nije nikad podržala finansijski niti jednu

aktivnost italijanskih udruženja u BiH. Takav pristup italijanske ambasade prema udruženjima Italijana u BiH prvi put je promijenjen 2023. godine kad je ambasada podržala neke od direktnih aktivnosti udruženja.

Sastanak sa ambasadorom Italije
Raimondo de Cardona

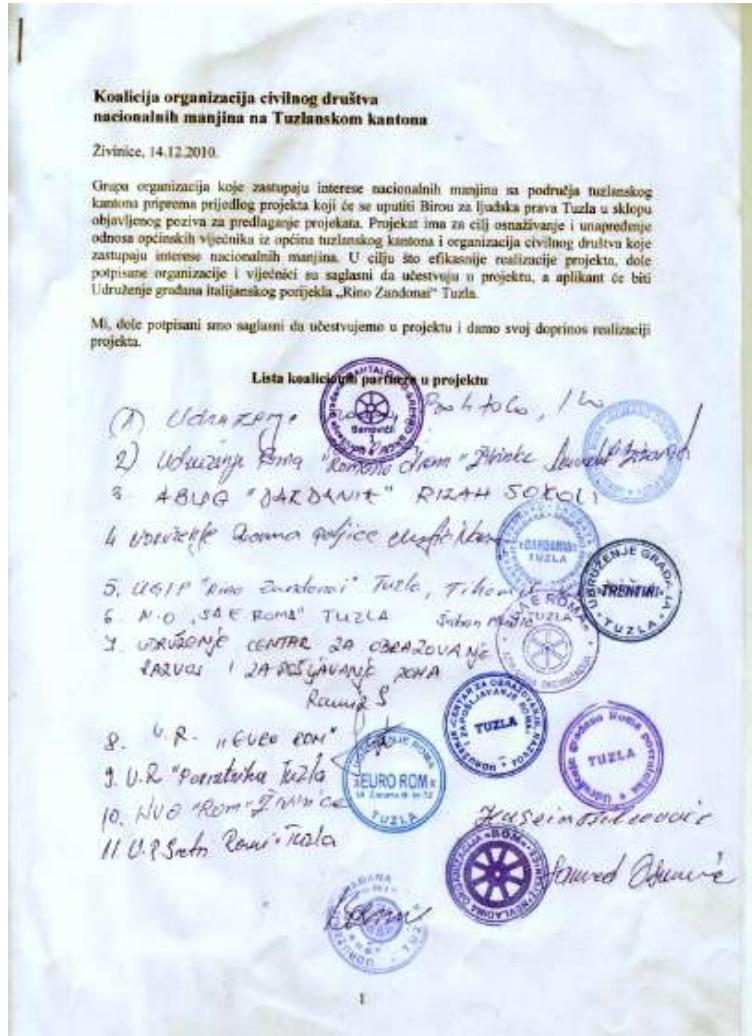
UGIP „Rino Zandonai“ je realizovao projekat izrade Akcionog plana izabranih vijećnika koji zastupaju prava nacionalnih manjina, što je dio projekta „Otvorena vrata“ koji je podržao Biro za ljudska prava Tuzla, u okviru projekta „Dijalozi II“, a koji je realizovan na prostoru Tuzlanskog kantora od marta do jula 2011. godine. Formirana je koalicija udruženja nacionalnih manjina u okviru koje su i članovi Vijeća nacionalnih manjina Tuzlanskog kantora i općinski vijećnici iz Banovića, Lukavca i Kalesije. Projektom je pripremljen i završen akcioni plan za period 2012-2016 koji odgovara novom izbornom periodu vijećnika koji budu izabrani u općinska vijeća. Radionica je održana u restoranu Rudar, Tuzla. To je prvi značajniji projekat dobijen

putem javnog poziva za udruženja da prijave projekte. Vrijednost projekta iznosila je 3.891 KM.

Jedna od radionica izrade akcionog plana

13.4.2021. u Restoranu Rudar Tuzla, učesnici udruženja Italijana Danijel Rossi, Zdeno Gardaš, Blanka Tišma, Tihomir Knežićek

Učesnici projekta – Koalicija udruženja

Socijalna radnica Đovana Goletić je skrenula pažnju udruženju da u Živinicama žive dvije sestre italijanskog porijekla koje su u vrlo teškoj socijalnoj i zdravstvenoj situaciji. Obavljena je posjeta sestrama Šoć i Čabraja i dogovoren je da će udruženje pokušati pomoći što je u mogućnosti.

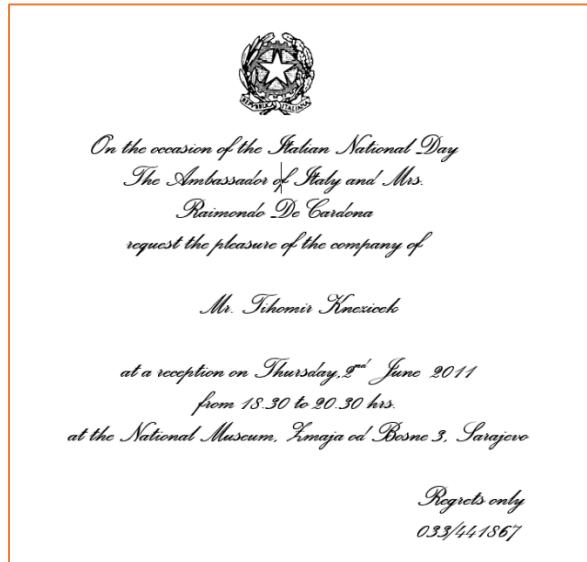
Socijalni radnik i predsjednik udruženja u domu sestara Šoć i Čabraja 28.4.2011. godine u Živinicama

Članicama udruženje sestrama Šoć i Čabraja obezbijeden je 27.5.2011. prvi paket humanitarne pomoći putem Crvenog križa Tuzlanskog kantona. Sestre Đordina Čabraja (rođena 15.6.1939. u Cetinju) i Šoć Smiljka (rođena 23.2.1944. u Cetinju), italijanskog porijekla, su sa stalnim cjeloživotnim zdravstvenim problemima. Nekako nečujno Đordina je preminula 28.2.2016. godine, a njena sestra Smiljka samo 5 dana kasnije. Sahranjene su na gradskom groblju Živinice.

Sestre Šoć i Čabraja u svom domu u Živinicama

Predsjednik Udruženja prisustvovao je obilježavanju Dana Republike Italije na poziv ambasadora Raimondo De Cardona. Ceremonija je održana 2.6.2011. u Nacionalnom muzeju u Sarajevu.

Pismo poziva za prijem povodom Dana Republike Italije

Federalna TV i novinarka Dragica Orlando - urednica u Dokumentarnom programu Federalne televizije, snimali su emisiju o Italijanima u Tuzli 27, 28. i 29.6. 2011. godine. Teme prvog dana bile su priča i fotografije o muzičkim grupama Italijana u Tuzli, priča i fotografije o učešću Italijana u formiranju dobrovoljnog vatrogasnog društva Tuzla i učešće u sportu, posjeta biblioteci udruženja gdje ima oko 1000 italijanskih knjiga. Drugi dan, (28): priprema hrane u italijanskoj obitelji, posjeta slikarici Nadi Dobnik. Treći dan, (29): posjeta vjerskim objektima koje su gradili Italijani u Tuzli (džamija, crkve) i u Poljani, posjeta groblju gdje su nadgrobne spomenike radili Italijani, posjeta članovima udruženja u narodnim

nošnjama. Dragica Orlando je umrla 23.3.2015. godine.

*Rosana Gojo na groblju Borić pored spomenika obitelji Gojo koja je bila poznata po graditeljskim poduhvatima i proizvodnjom betonske galeranerije,
Dragica sa torbom o ramenu*

Posjeta naselju Poljana kod Kiseljaka – članovi obitelji Piccolotti

Razgovor sa Rudkom Piccolotti u crkvi u Poljani

Na poziv udruženja Italijana iz Štivora, predsjednik udruženja sa članovima obitelji je posjetio Festival nacionalnih manjina "Mala Evropa" koji je organizovan u Prnjavoru 2. jula 2011. godine. Ovo je drugi festival manjina u Prnjavoru na kojem je učestvovalo oko 500 sudionika iz 14 kulturno-umjetničkih društava iz Italije, Srbije, Hrvatske, Poljske i Češke. Prvo je bio defile sudionika kroz glavnu gradsku ulicu sa početkom u 16.00 sati, a dva sata kasnije uslijedio je festivalski program u sportsko-rekreativnom centru – poljana Borik. Program je završen večerom gdje su poslužena gastro ponuda nacionalnih jela.

Italijanski hor Štivorana

*Grupa iz Tuzle – Verica Divković, Smilja Knežićek,
Melisa Hrnjić, Marija i Sonja Knežićek*

Na poziv Francuskog kulturnog centra Tuzla, članovi udruženja Mott, Rossi i Knežićek učestvovali u obilježavanju Dana jezika 27.9.2011. godine u prostorijama Francuskog kulturnog centra (bio u žutoj zgradi u centru).

Dan jezika u Francuskom kulturnom centru Tuzla

Dana 27.12.2011. godine održana je Godišnja skupština Udruženja Italijana u Sarajevu. Gosti Skupštine su bili članovi tuzlanskog Udruženja Danijel Rossi, Željko Mott i Tihomir Knežićek.

Godišnja skupština sarajevskog Udruženja Italijana 2011.

Predsjednik udruženja Knežićek je kao član Vijeća nacionalnih manjina BiH izabran za člana Izvršnog odbora za izradu Strategije za nacionalne manjine u BiH, i kao član odbora radi na izradi dijela strategije koja uključuje segment obrazovanja nacionalnih manjina. Planiranje je održano na Jahorini 5. i 6.3.2012. god. Na sastanku su učestvovali članovi Izvršnog odbora, koji se sastoji od predstavnika Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u BiH, predstavnika Misije OSCE-a u BiH i predstavnika Vijeća nacionalnih manjina, kao i predsjedavajućih šest radnih grupa koje će biti zadužene za izradu Strategije.

Sarajevo, 27.02.2012

Pozivnica za sastanak Izvršnog Odbora za izradu Strategije za rješavanje pitanja nacionalnih manjina u BiH – radionica za strateško planiranje, 05-06 Mart 2012, Jahorina

Poštovani,

Pozivamo Vas na sastanak/radionicu Izvršnog Odbora za izradu Strategije za rješavanje pitanja nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini koji organizuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice sa podrškom Misije OSCE-a u BiH.
U sklopu sastanka/radionice je predviđeno da se održi obuka za strateško planiranje za izradu Strategije koju će pružiti međunarodni stručnjak za nacionalne manjine.

Sastanak će se održati 05-06 Marta 2012 u Hotelu BOARD na Jahorini sa početkom u 9:00 sati.

Troškove za smještaj i put pokriva Misija OSCE-a.

Učešće u procesu izrade strategije za nacionalne manjine u BiH, prvi sastanak u organizaciji OSCE

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine, na 6. sjednici održanoj 3. maja 2012. godine usvojilo je TREĆI IZVJEŠTAJ BOSNE I HERCEGOVINE O ZAKONODAVNIM I DRUGIM MJERAMA NA PROVOĐENJU NAČELA UTVRĐENIH U OKVIRNOJ KONVENCIJI ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA. U tom izvještaju je naveden primjer udruženja „Rino Zandonai“ kao primjer uspješnog udruženja, što je detaljno opisno u tački 3. *Kao primjer izrazito aktivnog rada jednog od udruženja navesti ćemo Izvještaj o radu i aktivnostima udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“, Tuzla: Udruženje građana italijanskog porijekla „RINO ZANDONAI“ Tuzla je neprofitna organizacija koja okuplja pripadnike italijanske nacionalne manjine koji žive na prostoru Tuzle i okolnih općina. Slijedi detaljan opis rezultata udruženja do 2012. godine. Predsjednik Udruženja Knežićek je još početkom 2011. godine pripremio izvještaj o radu udruženja za 2010. godinu koji je uvršten u Treći izvještaj BiH.*

Ljubomir Čurčić
Vijeće ministara

TREĆI IZVJEŠTAJ

BOSNE I HERCEGOVINE O ZAKONODAVNIM I DRUGIM MJERAMA NA PROVOĐENJU NAČELA UTVRĐENIH U OKVIRNOJ KONVENCIJI ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA

Sarajevo, mart 2012. godine

Treći izvještaj BiH u kojem se navodi udruženje Rino Zandonai kao pozitivan primjer rada udruženja nacionalnih manjina u BiH

Održana je redovna godišnja Skupština Udruženja 2.6.2012. u restoranu Rudar.

UDŽBENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA
„RINO ZANDONAI“ Tuzla

Milta Trifunovića Uč 135, Tuzla 75000
E-mail: 18302561057@msn.com

Fax: 035 397 614; Mobil: 062 135 820
info@zandonai.ba

Poziv za učešće na Skupštini Udruženja

2.6.2012. (Restoran Rudar – kod BKC Tuzla)
12:00

Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla organizuje redovnu godišnju skupštinu i obilježavanje dana republike Italije dana 2.6.2012. (sobota) od 12:00 u Restoranu Rudar (u blizini Besedog kulturnog centra u Keku).

AGENDA SKUPA

Dolazak učesnika 11:30 – 12:00

Otvaranje skupa, obilježavanje 2. juna Dana Republike Italije 12:00-12:10

Prezentacija na temu graditelja Italijana u Tuzli 12:10-12:30

Skupština Udruženja 12:30 – 13:30

- Izvještaj o radu Udruženja u 2011. godinu

- Finansijski izvještaj za 2011. godinu

- Plan rada za 2012 i 2013. godinu

Ručak i druženje Italijanskih porodica 13:30-17:00

Vale pravno na Skupštini i obilježavanju Dana Republike Italije bi bilo izuzeto poželjno.

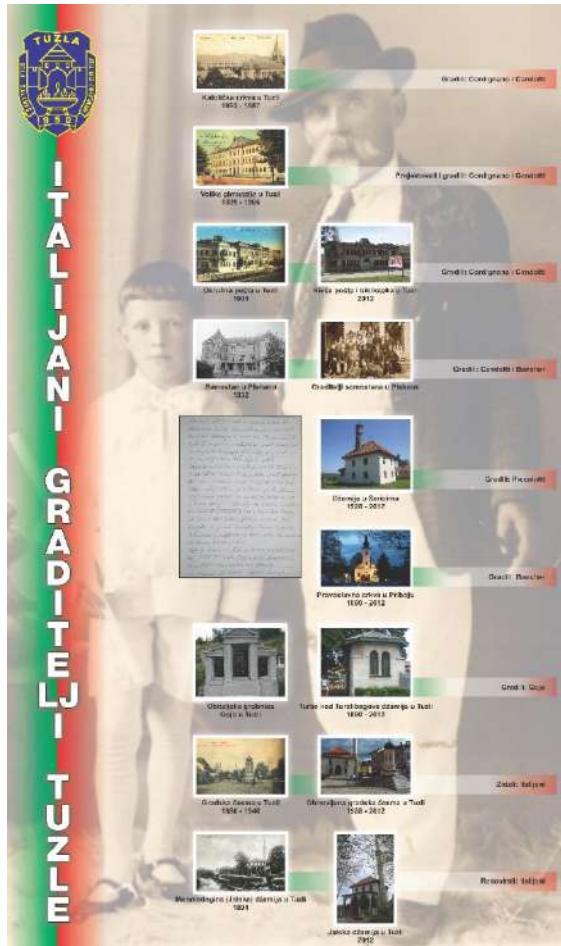
Udruženje je obvezljivo sredstva za pokrovitevanje trošкова ručka i muzike, a učesnici mogu poneti sa sobom piće koje žele. I kupiti piće u restoranu.

Pred susretu sa statim znacima, u toku skupa imat će te priliku da kupite knigu „Slojevi Italijana u Tuzli“ po ceni od 20,00 KM.

**Potpis dolaška, i potrebu za prevozom, javite do 31.5.2012.
Gordan Segat tel. 061 298 669 ili Marijil Miladinović tel. 061 258 991**

Prilog: Izvještaji o radu Udruženja

Skupština je pored redovnih tačaka dnevnog reda sadržavala i Obilježavanje Dana Republike Italije i prezentacija banera o graditeljima Tuzle. Baner je rezultat projekta pod nazivom "Graditeljstvo Italijana u Tuzli" koji je finansirao BH Telecom u iznosu od 800 KM. Projekat je realizovan tokom aprila 2012. godine. Sadržaj banera je nastao na osnovu istraživanja koje je dalo odgovor koji objekti u Tuzli i drugim mjestima su gradili italijanski graditelji Cordignani, Candotti, Gojo, Bancher i Piccolotti.

Baner koji se koristi godinama u predstavljanju doprinosa Italijana u graditeljstvu Tuzle i drugih gradova

U Štivoru i Prnjavoru je 23.6.2012. godine organizovana manifestacija 130 godina Italijana u BiH. Organizovana je u saradnji sva četiri udruženjima Italijana u Bosni i Hercegovini (Tuzla, Štivor, Sarajevo, Banja Luka). Centralna manifestacija je održana u Štivoru gdje je nakon mise u italijanskoj crkvi, koju je predvodio banjalučki biskup monsinjor Franjo Komarica, priređen ručak pod šatrom za zvanice. Nakon ručka, u Domu kulture u Prnjavoru održana je prezentacija četiri velika banera na kojima su obiteljske fotografije članova četiri udruženja Italijana u BiH. Banere su pripremili članovi četiri udruženja i isti su se koristili i u kasnijim prigodama. Završnica manifestacije je održana u Domu kulture u Prnjavoru gdje su gosti imali izlaganja na temu 130 godina dolaska Italijana u BiH, a predsjednik udruženja „Rino Zandonai“ Tuzla imao je prezentaciju na temu graditeljskih postignuća italijanskih majstora u Tuzli.

Godišnja Skupština Udruženja za 2012. Marija Miladinović, Mladen Stokanović, Darko Tišma, Dražen Kovačević

Priljev 23.06.2012a.

Učesnici obilježavanja 130 godina Italijana u BiH

Obiteljski pano UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla

*Zvaničan amblem
memorijala, rađen u
pečenoj glini u
Bužimu kod
umjetnika Seada
Emrića*

U Hotelu Tuzla, restoran Vinarija održano je 19.12.2012. godine božićno druženje članova udruženja, a veče su uveličali članovi folklorno-plesne grupe Panonia. Sa proslave je upućena čestitka Trentini nel mondo za uspješnu 2013. godinu, što je objavljeno u magazinu Trentini nel mondo.

Novogodišnju čestitku Udruženju uputili su radnici Trentini nel mondo na čelu sa predsjednikom Albertom Tafner – Anna direktorica, Sabina, Rosanna, Giada, Francesco i Maurizio. Asocijacija Trentini nel mondo je i svih narednih godina upućivala čestitke povodom praznika Nove godine, Božića i Uskrsa.

Trento, December 2012
Prot. 1403 /at

Dear friends,
another year is ending and as always happens at this time we are trying to make an evaluation of what we have done.
We immediately think of many things we have done, but also of many things we would have done. However we must give up in front of the time which flies away faster and faster and then we face the end of a year went by without realizing that. So we think about the impossibility of having time to do everything but it was not possible to do both for economic problems and for quantity.
Unfortunately concerning the economic problems you know about the crisis which is affected Italy (actually most of the world). Also in Trentino (even if Trentino is luckier compared to many other regions) balances get reduced and every year there are less money to realize all the activities which we would like to do. For that reason we try to save as much as possible but above all we try to organize ourselves in order to make more practical our work. In this situation it is necessary to know in advance the planning of activities which every single Trentino Club intends to do within the next year. Only in this way we can organize ourselves in the intervention choices according to the requests and the available funds.
Concerning the quantity problem we have to say that, from one hand, we are proud of our network of more 200 Trentino Clubs all over the world, from the other hand, we have to realize that we are working with many clubs and that makes hard to have direct contacts with anybody as we would like. Moreover the considerable diversity of the situations makes the Trentino Clubs very different from each other and it does not allow to reply and face up to all request. That is why it is necessary that Association succeeds in completing the improvement of its own organization, in order to work in a way more and more efficient replying quickly and punctually to different demands. Unfortunately it does not always depend from us. In this moment for example we are stuck because we are waiting for the prefect's office will approve and give back the new statute which has in examination from eight months. We hope to get a reply within this month so then we could send immediately to all Trentino Clubs the text and the suggestions for the regulation which we have prepared in the meantime. This will be an important step in the total organization of Trentini nel mondo which will be really the house for all Trentini. I want to wish you all the best, remembering that Trentini nel mondo is made by Associations and Clubs together and only working together we could be a big one Trentino community.

Merry Christmas and happy new year! Anna, Sabina, Rosanna, Giada, Francesco e Maurizio.

Alberto Tafner
Presidente Trentini nel Mondo onlus

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO (onlus)
Via R. Merello, 31 - 38100 TRENTO (Italy)
Tel. +39 0461 23479 - Fax +39 0461 230890
www.trentininelmondo.it info@trentininelmondo.it

Novogodišnja čestitka Trentina nel mondo

U okviru redovnih aktivnosti, članovi udruženja obavili su dva puta posjetu Jakovu Mott, počasnom predsjedniku Udruženja koji ima zdravstvenih poteškoća. U vrijeme izbora u Italiji, upućeni su pozivi članovima udruženja koji imaju italijansko

državljanstvo da glasaju na izborima za članove italijanskog parlamenta. Jedan broj članova je obavio glasanje (poštom).

Učenici osnovne škole Tušanj u Tuzli, posjetili su predsjednika udruženja Italijana 22.2.2013. godine u prostorijama Rudarskog fakulteta Tuzla gdje radi predsjednik udruženja. Učenici su obavili posjetu u povodu zadatka da pripreme referat o italijanskoj nacionalnoj manjini. Željko Mott i Tihomir Knežićek pomogli su učenicima da steknu saznanja o temi zbog koje su došli, a kako se sve završilo, nije nam poznato.

Učenici OŠ Tušanj 2013. uče o Italijanima

Udruženje građana italijanskog porijekla – Sarajevo organizovalo 18.5.2013. godine okrugli sto na temu „Uloga i mjesto Italijana u kulturnom i gospodarskom razvoju Bosne i Hercegovine“, kao dio programa obilježavanja 130 godina organizovanog dolaska Italijana u BiH. Pokrovitelj manifestacije bio je ambasador Raimondo De Cardona koji je govorio o ulozi Italije i Italijana na razvoj BiH. Referate su podnijeli akademik Ljubomir Berberović, mr. Emir Filipović sa

Filozofskog fakulteta Sarajevo, ing. Čivić Petar, dott.ssa Ilaria Ragnoni, druga sekretarka Ambasade Italije, dr. Tihomir Knežiček i novinar Zdravko Latal. Okruglom stolu je prisustvovala delegacija članova udruženja Rino Zandonai Tuzla, dok iz Štivora i Banja Luke nije bilo prisutnih članova italijanskih udruženja. Program je vodio predsjednik sarajevskog udruženja Bruno Palestra. Materijali sa okruglog stola su publikovani u dvojezičnom zborniku radova koji je promovisan 3.5.2014. godine.

Učesnici okruglog stola u Sarajevu povodom 130 godina Italijana u BiH

U petak 24.5.2013. godine obilježeno je 20 godina djelovanja udruženja. Obilježavanje je realizovano u prostoriji udruženja. O istorijatu udruženja i rezultatima govorila je predsjednica Upravnog odbora Marija Miladinović. Obilježavanje je iskorišteno i za održavanje redovne godišnje Skupštine Udruženja.

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORIJEKA
„RINO ZANDONAI“ TUZLA

Mitra Trifunovića Uče 135, Tuzla 75000
ID 4209628010006
Bankovni račun 1610250013790052
Fax 055 397 614, Mob. 062 335 930

---

poziv na
obilježavanje 20. godina djelovanja udruženja i
redovnu godišnju Skupštinu

Tuzla, prostorije udruženja
ul. Mitra Trifunovića Uča 135

petak 24. maj 2013. od 17.00

Dnevni red

1. Pregled rada udruženja od osnivanja do danas
2. Izvještaj od radu udruženja u 2012. godini
3. Izvještaj o finansijskom poslovanju udruženja u 2012. godini
4. Plan rada udruženja za 2013. i 2014. godinu

Nakon skupštine planirana je zakuska i druženje članova udruženja.

Skupština 2013.

Uprava udruženja Rino Zandonai nastoji da u prigodnim situacijama posjeti članove koji zaslužuju posebnu pažnju. Željko Mott i Tihomir Knežiček su 8.6.2013. godine posjetili Stelu Brđanović, njenog oca Miroslava i brata Tonia u njihovom ljetnom boravku u Solini. Obitelj Brđanović ima porijeklo obitelji Mott.

Obitelj Brđanović 2013.

Udruženje je organizovalo posjetu Mahovljanim gdje je postavljen spomenika u povodu 130 godina dolaska Italijana na prostore Bosne i Hercegovine. Svečanost otvaranja spomenika je bila u nedelju 25.8.2013. godine. Glavni organizator vjerske i civilne proslave bio je prof. dr. Paolo Perotto iz gradića Aprilia, južno od Rima, potomak mahovljanskih Italijana, koji su 1940. g. voljom tadašnjih italijanskih vlastodržaca iz Mahovljana preseljeni u taj kraj. zajedno s drugim potomcima prijašnjih Mahovljana, ali i onima koji su se rodili u Mahovljanim i tu bili kršteni, prof. dr. Paolo Perotto je uspio napraviti i podići spomenik u obliku tri špicaste planine iz njihove postojbine

Trentino i na njima ugravirati prezimena i godine rođenja svih doseljenika – roditelja, kao i ime njihova prvog dušobrižnika. Njihovi grobovi, kao i grobovi svih njihovih potomaka koji su umrli u Mahovljanim nalaze se na groblju blizu župne crkve. Svečano otkrivanje tog jedinstvenog spomenika potomaka njihovim roditeljima i precima predvodio je nadbiskup iz Trenta mons. Luigi Bressan. Uz domaćeg biskupa Franju Komariću i župnika Antu Marića u slavlju su sudjelovali prelati Drago Balvanović i drugi vjerski zvaničnici. Uz goste iz Italije pristiglo je više od stotinu italijanskih potomaka iz same župe, zatim Banje Luke, Prnjavora i Tuzle. Iz Tuzle je bilo pet članova udruženja, a među njima i Kadrija Hodžić, porijeklom Menegoni upravo iz Mahovljana. Bili su i gosti udruženja Italijana iz Banja Luke i iz Štivora. Iz sarajevskog udruženja nije bilo prisutnih – kako su naveli zbog nedostatka novca. Iz italijanske ambasade u Sarajevu bila je prisutna zamjenica ambasadora Ilaria Ragnoni. Nakon mise bio je priređen ručak za sve prisutne i nastavljeno druženje do večernjih sati i povratka u Tuzlu.

Predsjednici udruženja Italijana – Rover, Maričić i Knežiček

Otvaranje spomen planine u Mahovljanim

Ambasada Italije je formirala bazu podataka udruženja Italijana u BiH, pa je UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla dostavio tražene podatke u određenoj formi koju je definisala ambasada.

Udruženje „Rino Zandonai“ nije imao priliku da sazna da li se baza koristi i na koji način jer italijanska ambasada nije godinama kontaktirala udruženje niti je pružila bilo koju vrstu pomoći udruženjima Italijana u BiH.

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA "RINO ZANDONAI" TUZLA	
Naziv:	BOSNIA-ERZEGOVINA (BiH)
Cijela:	TUZLA
Denominazione dell'Associazione:	UDRUŽENJE GRADANA ITALIJSKOG PORJEKLA "RINO ZANDONAI" TUZLA
E-Mail:	Knezecek@bih.net.ba
Telefon:	00387 62 335 930
Fax:	00387 35 397 614
Indirizzi Web:	www.ugip-tz.ba
Godina di costituzione:	1993
Indirizzo:	Mitra Trifunovića Uog 135, Tuzla 75000
Codice postale:	
Finalità prevalente:	Culturalni, prezenčija socijalne
Altre finalità:	Tradizionale, reprezentacija Italijana u BH gospodarstvu
Altre finalità:	Coordinamento di druge asocijacije affiliate
Altre finalità:	Actività tradizionali (arte, musica, italiano, gastronomia, architettura, storia familiare), projekti in rappresentazione Italijana u BH
Ufficio consolare competente:	Ambasada d'Italia Sarajevo
Totali soci n°:	330
Di cui italiani n°:	330
Eventuali pubblicazioni edite dell'Associazione:	Stoljeće Italijana u Tuzli – 2010. bosanski
Data di approvazione dello statuto vigente:	03/06/2010 (ultimo modificato)
Nome e Cognome del Presidente:	Tihomir Knežiček
Data di compilazione della seguente scheda:	06/09/2013

Baza podataka ambasade Italije

Na konstituirajućoj sjednici Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine, koju su 18.9.2013. godine sazvali predsjedavajući oba doma Parlamentarne skupštine BiH, Denis Bećirović i Ognjen Tadić, za predsjedavajućeg Vijeća izabran je Tihomir Knežiček, predstavnik italijanske nacionalne manjine, predsjednik Udrženja građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla, univerzitetski profesor. Za njegove zamjenike jednoglasno su izabrani Andrija Svatok iz Prnjavora, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine, i Nada Putica iz Sarajeva, predstavnica crnogorske nacionalne manjine.

Izbor predsjedavajućeg VNMBiH 2013.

Tri udruženja Italijana gdje djeluju klubovi Trentina u BiH (Sarajevo, Štivor i Tuzla) su dali prijedlog da se imenuje koordinator udruženja za područje BiH, Srbije i Rumunije. Svako udruženje je dalo svoj prijedlog, a udruženje iz Tuzle je koordiniralo aktivnost. Ranije je dogovoren da se podrži Franjo Rover iz Štivora za koordinatora regije. Takav je prijedlog bio upućen u Trentini nel mondo, i Franjo Rover je izabran za koordinatora regije. Uslovi su bili da koordinator govori italijanski, da je aktivan u zajednici i u svom udruženju.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2013. godinu bilans uspjeha je pokazao mali godišnji primitak sredstava u ukupnom iznosu od 1.729 KM. U toku 2013. godine realizovan je samo jedan grant u iznosu 1.000 KM od grada Tuzla, a Trentini nel mondo te godine nisu podržali rad udruženja. U prethodnoj godini bilans uspjeha je iznosio 6.562 KM.

Ambasador Republike Italije u Bosni i Hercegovini, Ruggero Corriasom je 10.3.2014. godine zvanično posjetio Tuzlu. Nakon prijema kod načelnika Tuzle Jasmina Imamovića, posjetio je italijanski centar "Dialogo" Tuzla u kojem Silvia Osmanović Trogu realizuje kurseve italijanskog jezika. Ambasador nije pokazao nikakav interes da posjeti i udruženje Italijana „Rino Zandonai“ ali je organizovano druženje u centru Dialoga kojom prilikom je jedna torta ispunila misiju dobrodošlice. Na druženju su bili Marija Miladinović, Dražen i Tibor Kovačević, Željko Mott i Tihomir Knežiček. Kraći, s nogu, sastanak sa ambasadorom nije donio nikakvu novinu u odnosu italijanske ambasade prema udruženju Italijana u Tuzli. Ambasador nije nikad posjetio ni jednu aktivnost udruženja niti je pokazao bilo kakav interes za saradnju sa tuzlanskim udruženjem. Otišao je sa funkcije ambasadora krajem 2016. godine.

Susret sa ambasadorom Corriasom u centru Dialogo

U okviru dokumentarnog programa Federalne televizije namijenjenog nacionalnim manjinama u BiH, u nedelju 16.3.2014. emitovana je emisija o italijanskoj nacionalnoj manjini. Materijali za emisiju su snimani tokom 2012. godine, a značajnu podršku u organizaciji i pripremi emisije dala je Dragica Orlando, urednica serijala. U serijal od

deset emisija javnosti su predstavljene sve prisutne nacionalne manjine u BiH, a italijanska 16.3.2014. godine. Urednica serijala je Dragica Orlando, redatelj Himzo Mihaljević, snimatelji Hakija Hadžalić i Alja Sakota.

Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla primilo je donaciju BH Telecom Sarajevo 4.11.2013. godine u iznosu od 1.000 KM za realizaciju projekta „Socijalna karta italijanske nacionalne manjine u Tuzli i okolini“. U saradnji sa socijalnom radnicom udruženja i predsedavajućim, napravljen je format socijalne karte koji uključuje niz porodičnih, socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih podataka članstva, kao i opšti zaključak o socijalnom statusu člana. Najava aktivnosti je objavljena putem RTV TK i Radio Slon extra Tuzla. Baza podataka ima primarni nivo u kojem su evidencijski podaci članstva, a sekundarni nivo sadrži detalje socijalne karte. Jedna baza je rađena u Open Office Spreadsheet, a druga u Microsoft Access paketu. Unešeno je 307 članova udruženja u bazu podataka. Nisu formirani svi socijalni kartoni jer nije bilo dostupnih podataka za

pojedine članove udruženja. Projekat je zvanično zatvoren 15.12.2014. godine. Baza podataka nije imala značajniju primjenu u kasnijem radu udruženja, a zbog programskog paketa u kojem je rađena nije bilo unošenja promjena.

Baza podataka članstva

Pod pokroviteljstvom Općine Tuzla, Udruženje Italijana Tuzla, u saradnji sa JU Zavodom za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Katoličkom crkvom i Pogrebnom udrugom Borić, priredilo je cyber izložbu o nadgrobnim spomenicima iz austro-ugarskog perioda sa Katoličkog groblja u Tuzli, s ciljem prezentacije po starini i umjetničkim artefaktima vrijednih spomenika, koji su ugroženi klizištem na padini brda Borić. Cyber izložba o Katoličkom groblju po prvi put javnosti na ovaj način ilustrira historijski podatak da je u Tuzli, po popisu iz 1910. godine, živjelo 35 procenata stanovnika nebosanskog porijekla, koji su govorili njemačkim, češkim, mađarskim, poljskim, slovenačkim, italijanskim, slovačkim, rusinskim i španskim jezikom. Izložba je postavljena na WEB

stranici udruženja www.ugip-tz.ba. Ideju za cyber izložbu dao je Fatmir Alispahić, Tuzla.

Groblje Borić je aktivno više od 130 godina, a na njemu je sahranjeno više od 5000 katolika različitih nacionalnosti - Hrvata, Nijemaca, Austrijanaca, Italijana, Čeha, Slovaka, Poljaka, Madžara, Slovenaca, i drugih koji su sa Austro-Ugarskom došli na područje Tuzle. Fotoaparatom je snimljeno oko 500 nadgrobnih spomenika, a predstavljeni su najimpresivniji, koji se izdvajaju po starini, umjetničkim artefaktima i graviranim motivima, a koji su najvećim dijelom oštećeni i ugroženi klizištem na padinama brda Borić.

Cyber izložba nadgrobnih spomenika iz austro-ugarskog perioda sa Katoličkog groblja Borić u Tuzli

OVDJE MOŽETE PREUZETI TEKST

IZLOŽBA KULTURNOG NAŠLIJEĐA

ULAZ

IZLOŽBA OŠTEĆENIH SPOMENIKA

ULAZ

pod pokroviteljstvom Općine Tuzla, Udruženje Italijana Tuzla, u saradnji sa JU Zavodom za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Katoličkom crkvom i pogrebnom udrugom Borić, priredilo je cyber izložbu o nadgrobnim spomenicima iz austro-ugarskog perioda sa Katoličkog groblja u Tuzli, s ciljem prezentacije po starini i umjetničkim artefaktima vrijednih spomenika, koji su ugroženi klizištem na padini brda Borić.

Krajem novembra izložba će biti postavljena u Galeriji „Mandžić“, a na otvaranju se očekuje prisustvo predstavnika ambasada zemalja čija državljani potpaku na groblju Borić, te se očekuje donacija i pozornost područja za saniranje nastalih steta i zaštitu vrijednih nadgrobnih spomenika koji svjedoče multietničkoj i europskoj karakteru grada Tuzle.

Izložba nadgrobnih spomenika dostupna je na WEB stranici udruženja „Rino Zandonai“ Tuzla

U maju mjesecu 2014. godine Tuzlu i cijelu BiH zadesile su poplave koje su izazvale velike materijalne štete. Udruženje je putem WEB stranice uputilo poziv članovima koji su na bilo koji način ugroženi prirodnim nepogodama u Tuzli i okolini, da se jave u Udruženje. Iskazana je želja od strane Trentini nel mondo iz Trenta i ambasade Italije u Sarajevu da dostave pomoći članovima i zajednici za slučaj potrebe. Do dana 26.5.2014. nije

bilo prijava bilo kakve štete koju su članovi pretrpjeli, osim u Maglaju gdje je 14.5.2014. godine obitelji Zamboni u potpunosti popavljen stan u kojem je voda bila visine 80 cm, a stan se nalazi na visokom prizemlju. Kod obitelji Rossi voda je bila ušla u jedan pomoći objekat ali nije bilo značajne štete.

Popavljen stan Sebastiana i Svjetlane Zamboni u Maglaju 2014.

Pogled s prozora prvog sprata stana obitelji Zamboni – obiteljski automobil pod vodom

Izborna skupština Udruženja održana je 24.6.2014. godine na kojoj je potvrđeno tj. ponovno izabrano ranije rukovodstvo Udruženja za period od naredne 4 godine. Skupština je održana u Galeriji Mandžić, Tuzla.

Na osnovu odredbe člana 17. Statuta S T A T U A UDRUŽENJA GRADANA ITALIJSKOG PORIJEKLA „RINO ZANDONAI“. Predsjednik Upravnog odbora saziva

IZBORNU

SKUPŠTINU UDRUŽENJA GRADANA ITALIJSKOG PORIJEKLA „RINO ZANDONAI“ TUZLA

koja će se održati 24.6.2014. u prostorijama

Galerija Mandžić – preko puta RK Omege na Stalini
sa početkom u 17.00

Za Skupštinu se predlaže sljedeći:

DNEVNI RED

1. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o radu Udruženja za 2013. godinu
2. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o finansijskom poslovanju za 2013. godinu
3. Donošenje odluke o imenovanju Skupštine Udruženja
4. Donošenje odluke o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora
5. Donošenje odluke o imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora
6. Izbor predsjednika Udruženja, sekretara i blagajnika

Materijali za pojedine tačke dnevnog reda raspolozivi su na uvid svim zainteresovanim članovima na WEB stranici udruženja www.usip.tz.ba.

PREDsjEDNIK UPRAVNOG ODBORA
Marija Miladinović

Upravni odbor od 2014-2018

1. Gardaš Zdenko (Piccolotti)
2. Hodžić Kadrija (Menegoni)
3. Mićić Jagodić Tatjana (Fontan)
4. Miladinović Marija (Fontan) – Predsjednica
5. Mott Željko
6. Rossi Danijel
7. Tišma Blanka (Zamboni)

Nadzorni odbor od 2014-2018

1. Mujčinović Rosana (Gojo)
2. Kovačević Dražan (Zamboni)
3. Montibeler Josip - Predsjednik

Predsjedavajući od 2014-2018
Tihomir Knežiček

Sekretar od 2014-2018
Gordana Segat

Učesnici Skupštine i lista upravnih tijela Udruženja 2014-2018

Migracija Italijana iz Primiera u BiH, posebno Tuzlu, obilježena je velikim okupljanjem Trentnjana iz svih dijelova Europe. Okupljanje je u cijelosti posvećeno Trentinjanima čiji potomci žive u Tuzli.

Obilježavanje memorijala migracija sa područja Trenta je realizovano nizom manifestacije u različitim mjestima – Imer, Sagron Mis i Fiera di Primiero – Transacqua od 11. do 13. jula 2014. godine.

Manifestacija je okupila veliki broj trentnjana iz različitih dijelova Europe, a posebno je ugošćena veća grupa članova udruženja iz Tuzle – Marija i Žarko Miladinović, Nada Dobnik, Tihomir, Smilja, Marija i Sonja Knežiček, Koviljka Segat, Željko Mott, Tibor Kovačević, Lucija Vasilj i Irina Dobnik. Učestvovali su osoblje i uprava Trentini ne mondo, Tuzlaci koji žive u Primieru i gosti iz drugih trentinskih klubova. Održan je okrugli sto - konferencija u mjestu Imer na temu Italijana u BiH, posebno Italijana u Tuzli. Učešće su imali Tuzlaci

Nicole Pendić i Irina Dobnik, a ostali prezentatori su bili Paolo Perotto, Vesna Dobnik, Piero Cordignano, Fabio Bertolissi i Chiara Gobber. Centralni dio svečanosti je bio 13. jula kad je organizovan defile trentinskih klubova, misa u crkvi u Primieru i zajedničku ručak u sportskoj dvorani. U sadržaju manifestacije bila je organizovana posjeta večernjoj predstavi opere – mjuzikla u sali pozorišta. Predstava je bazirana na pričama Trentinjana migranata. U programu manifestacije je bila posjeta mini sajmu u Sagronu što je bilo izuzetno iskustvo dolaska u mjesto planinskim asfaltnim putem koji završava u Sagronu. Na gradskom groblju je nekoliko prezimena koja su prisutna i u Tuzli – Marcon, Orlando, Daldon, Broch. Manifestacija je opisana i u magazinu Trentini nel mondo br. 5/2014.

La Bosnia

Venne la fine del diciannovesimo secolo, le condizioni di vita in tempi di crisi economica e politica furono estremamente dure, e molti bambini furono costretti ad emigrare. Bosile, Argentina, Stati Uniti furono i paesi più amati ma anche le **Bosni** divennero un'area importante.

Così Costante Daldon nel 1900 abbandonò l'isola natale per imbarcarsi su una nave che lo portò alla sponda opposta dell'Adriatico. Il viaggio durò tre mesi e il 10 gennaio 1901 Costante Daldon e sua moglie Battista si insediarono a Sarajevo.

Le prime famiglie primogeniti partirono nel 1888 da Tassanegna, Vinte Fiora e Casal San Rocco, altre seguarono nel 1890 da Cittanova, Novara, e nel 1900 da Alzano Lombardo. I primi a stabilirsi furono Costante Daldon e Battista Daldon che portarono con sé i loro quattro figli: Costante, Giacomo, Giuseppe e Maria. Nel 1913 il reggimento di Lince Broca, che ferito in valle in seguito ai gravi disordini sorti alla fine della seconda guerra mondiale in Jugoslavia, fu inviato a lavori nell'edilizia, nel commercio, ma non mancarono occupazioni nell'agricoltura grazie ai numerosi figli venduti a buon mercato dai nuovi che, a seguito dell'occupazione austriaca abbondano quelle terre poi tornate in Turchia.

TRENTINI nel MONDO

Anno 57°

MENSILE DELL'ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO onlus ADERENTE ALLA F.U.S.I.E

5/2014

La «Festa provinciale dell'emigrazione» si è svolta quest'anno dall'11 al 13 luglio in Primiero.

Od oktobra mjeseca 2014. godine Udruženje radi na projektu podizanja svjesnosti javnosti o važnosti zaštite kulturnog naslijeđa spomeničke kulture na Katoličkom groblju Borić u Tuzli. U tom cilju organizovana je izložba fotografija oštećenih spomenika i efekata klizišta na groblju Borić u izložbenom prostoru Galerije Mandžić u Tuzli. Izložba se u znatnoj mjeri oslanja na ranije koncipiranu cyber izložbu koja je na WEB stranici Udruženja.

Izložba „Svjedoci tuzlanske multikulturalnosti“ je otvorena 10.12.2014. u 12 sati. Sadrži 40 fotografija formata A3 i 48 fotografija A4 formata koje ilustruju nadgrobne spomenike na groblju Borić i devastaciju spomenika nastalih klizištem koje je aktivirano 2014. godine tokom velikih poplava u BiH. Izložbu je otvorio Akademik Enver Mandžić, a obraćanja su bilo od strane Gradonačelnika Tuzle Jasmina Imamovića, Gvardijana Franjevačkog samostana Fra Marija Divkovića i organizatora izložbe ispred udruženja Italijana predsjednik Tihomir Knežićek. Na otvaranju je bilo više od 60 gostiju, najvećim dijelom iz Tuzle, kao i značajan broj medijskih kuća koje su izvjestile o otvaranju izložbe. Dnevni list Oslobođenje je objavilo izuzetno značajan i obiman članak o izložbi, a na frontalnom dijelu dodatka za oblast kulture u Oslobođenju na cijeloj stranici u boji prikazan je spomenik Cordignana.

Za potrebe projekta urađena su tri primjeraka foto albuma sa slikama vrijednih i oštećenih spomenika na groblju "Borić". Albumi služe kao dodatni promotivni ili dokumentarni materijal. Urađena je jedna reprezentativna fotografija na canvasu dimenzija 2 X 1,5 X m na kojoj je prikazan spomenik na obiteljskoj grobnici Cordignano koji je postao predmet interesovanja javnosti u Tuzli i u BiH. Sljedeći subjekti su bili uključeni u realizaciju projekta: Pokrovitelj Grad Tuzla – Gradonačelnik

Služba za razvoj, poduzetništvo i društvene djelatnosti, stručni saradnik Fatmir Alispahić i Šef službe Vedran Lakić, podrška Udruženje Trentini nel mondo, podrška JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, direktor Benjamin Bajrektarević, partnerstvo Katolička crkva – Župni ured Tuzla, gvardijan Franjevačkog samostana fra Mario Divković i partnerstvo Pogrebna udruga "Borić" Tuzla, tadašnji predsjednik Zvonimir Jurković.

Plakat za izložbu „Svjedoci tuzlanske multikulturalnosti“

Dodatak dnevnom listu Oslobođenje Kultura, sa motivom izložbe prikazan preko cijele stranice novina

Izložba *Svjedoci tuzlanske multikulturalnosti*

U 2014. godini bilans uspjeha pokazuje rezultat primitka sredstava u iznosu od 3.419 KM. Izvori sredstava su projektni fondovi uglavnom domaćih donatora za koje su pisani projekti.

Trentini nel mondo u saradnji sa Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Cles napravili su kalendar za 2015. godinu sa ilustracijama dobrotoljnih vatrogasnih društava u mjestima gdje žive Trentinjani. Udruženje „Rino Zandonai“ Tuzla je dostavilo fotografije DVD Gornja Tuzla i fotografije su objavljene u kalendaru. Udruženje je dobio dva primjerka kalendarova, a jedan je predat DVD Gornja Tuzla.

Kalendar za 2015. godinu za koji su fotografije DVD obezbijedili članovi udruženja

Članovi tuzlanskog udruženja posjetili su karneval Maškare u Štivoru 14.2.2015. godine. Udruženje iz Štivora je organizovalo tradicionalni karneval u kojem mještani Štivora nose maske, i voze se ukrašenim i modifikovanim traktorima kroz naselje. Bio je vrlo hladan dan, ali je pomoglo kuhano vino koje su pripremili mještani Štivora, zajedno sa suhim mesom, kiflicama i sirom. Tuzlansko udruženje predstavljali su Željko Mott i Tihomir Knežićek.

Maškare u Štivoru 2015.

U subotu 25.7.2015. godine održana je manifestacija Šesti festival nacionalnih manjina opštine Prnjavor „Mala Evropa“. Manifestacija je održana na Trgu srpskih boraca u Prnjavoru sa oko 300 učesnika. Festival je počeo u 18.30 defileom ulicama grada, a potom zvaničnim otvaranjem u 19 sati na Trgu srpskih boraca. Pored brojnih Prnjavorčana festivalu su prisustvovali i delegacije zvanica gdje su bili ambasadori u BiH, predstavnik ministarstva za ljudska prava BiH, predstavnici opština i gradova iz BiH, Vijeća nacionalnih manjina i udruženja Italijana „Rino Zandonai“ Tihomir Knežićek, i drugih nevladinih organizacija. U toku manifestacije bila je upriličena degustacija tradicionalnih nacionalnih jela i pića sa kulturno-umjetničkim programom.

Udruženje je realizovalo projekat „Mjesec dana renesanse u Tuzli“ koji je finansirala gradska uprava sa 1.500 KM. Projektne aktivnosti su realizovane u periodu od augusta do decembra 2015. godine, a odnose se na sedmodnevnu izložbu pod nazivom „Italijanska renesansa“ koja je otvorena 24.11.2015. godine u Galeriji Mandžić, Tuzla. U istom prostoru održan je i okrugli sto koji su vodili učitelj slikanja Zoran Kovačević i likovni kritičar akademik Enver Mandžić. Izložba je sadržavala 80 fotografija i ilustracija umjetnosti, nauke, mode i arhitekture renesansnog perioda. Na izložbi su bila prikazana djela iz oblasti slike, kiparstva i arhitekture, kao i drugi elementi koji karakterišu doba renesanse kao što je odjeća, instrumenti, naučni crteži, i slično. Povodom održavanja izložbe, predsjednik udruženja je bio gost u programu RTV TK 30.11.2015. godine, a dnevni list Oslobođenje je objavilo reportažu o događaju u nedjeljnju izdanju od 6.12.2015. godine

Izložba Italijanska renesansa u GM Tuzla

Rotaract Club Tuzla pripremio je 10.3.2016. godine izložbu fotografija u suradnji sa UGIP „Rino Zandonai“ pod nazivom „Kulturno nasljeđe Tuzle kroz arhitekturu“. S obzirom da tuzlanska arhitektura nije zamisliva bez objekata koje su gradili Italijani u Tuzli, prvenstveno Cordignano i Candotti, bilo je prirodno realizovati izložbu u partnerstvu dvije organizacije. Motivi na fotografijama su većinom infrastrukturni objekti koje su gradili Cordignano i Candotti a koji su i danas prisutni u gradu Tuzli. Fotograf Davor Pavlić je uradio serijal od 40 crno-bijelih fotografija uglavnom formata 50x80 cm koje su predstavljene

na izložbi u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci u Tuzli. Tihomir Knežićek je u katalogu izložbe opisao objekte koje su gradili Cordignano i Candotti.

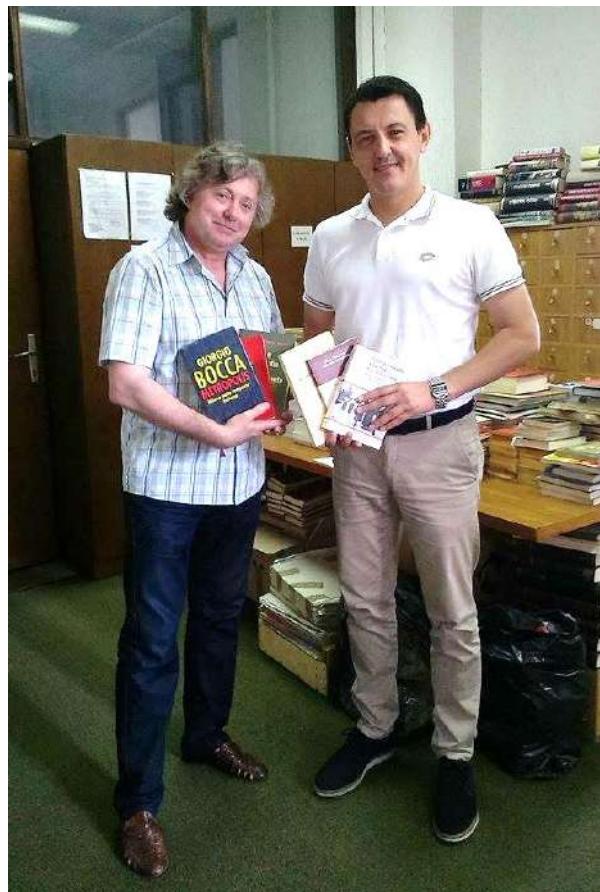
Izložba Kulturno nasljeđe Tuzle kroz arhitekturu

Novinarka Radio televizije Tuzlanskog kantona Azra Grgić Kahrović je priredila emisiju o kulturnim i tradicionalnim vrijednostima groblja Borić, u kojoj je učestvovao Tihomir Knežiček. Emisija je snimana u okviru serijala „Hod vijekova“ i emitovana u četvrtak 7.4.2016. godine. Tema emisije je stanje spomeničke kulture na groblju Borić, ugroženost groblja klizištem kao i prikaz spomenika koje su radili Italijani u Tuzli. Tema emisije je nastala na osnovu aktivnosti koje je udruženje imalo po pitanju zaštite kulturnog naslijeđa na groblju Borić Tuzla.

Insert iz emisije, Knežiček iza spomenika na grobu Cordignana na groblju Borić

Narodna i univerzitetska biblioteka Derviš Sušić Tuzla donirala je 68 knjiga udruženju UGIP Rino Zandonai Tuzla. Prijem knjiga obavljen je 22. jula 2016. godine u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Derviš Sušić Tuzla. Donaciju u knjigama primio je Tihomir Knežiček, a knjige je uručio direktor dr. sc. Edin Jahić. Radi se o knjigama na italijanskom jeziku različitim sadržajima iz oblasti književnosti, istorije, kulturne istorije, umjetnosti i arhitekture. Knjige se nalaze u italijanskoj biblioteci „Salinas“ Tuzla.

Donacija italijanske literature od Narodne i univerzitetske biblioteke Derviš Sušić Tuzla

Udruženje je 26. decembra 2016. godine učestvovalo na obilježavanju Božića na Trgu slobode gdje je građanima posluženo kuhano vino i kolačići.

Božićno druženje na Trgu slobode

U 2017. godini udruženje je nastavilo sa realizacijom projekata različitih tematskih oblasti. Tako je udruženje uspješno realizovalo petomjesečni projekt „Otkud Italijani u Bosni i Hercegovini“. Cilj projekta je promocija djelovanja italijanske nacionalne manjine u BiH, sa fokusom na aktivnosti u Tuzli. Projekat je finansiralo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. U okviru projekta realizovane su aktivnosti: petodnevna izložba fotografija i dokumenata o dolasku Italijana u BiH, u Tuzli od 15.3.2017. i u Banja Luci od 23.3.2017. godine. Dana 7.3.2017. godine potpisani je sporazum udruženja i RTV 7 -

Medijskim servisom grada Tuzle za medijsku pokrivenost projekta. Održan je okrugli sto na temu Italijana u Tuzli, izrađena je i besplatno podijeljena publikacije o obitelji Zamboni u Tuzli, organizovanje okupljanja članova udruženja u Tuzli u Hotelu Tuzla i realizovan set medijskih nastupa na RTV 7 i RTVTK.

*Sporazum o medijskoj pokrivenosti projekta sa
RTV 7*

U izložbenom prostoru Galerije Mandžić u Tuzli postavljeno je 40 uokvirenih eksponata (uključujući eksponate koji su stigli iz udruženja Italijana Banja Luka), a izložba je otvorena 15.3.2017. godine. Postavka izložbe je trajala 5

dana. Otvaranje izložbe je medijski propraćeno uz pozdravni govor predstavnika gradske uprave Svjetlane Kakeš i predsjednice udruženja banjalučkih Italijana. Na izložbu su organizovano došli članovi udruženja Italijana iz Banja Luke, a vlastitim prevozom Italijani iz Štivora i Sarajeva. Na otvaranju izložbe bilo je oko 60 gostiju - predstavnici NVO, udruženja nacionalnih manjina, Vijeća nacionalnih manjina BiH, međunarodnih organizacija (OSCE), istoričara, predstavnika javnih institucija i mediji. Nakon izložbe organizovano je višesatno druženje članova italijanskih udruženja i gostiju uz zakusku, piće i osvježenje.

Plakat za izložbu „Dokumenti i fotografije“ u Tuzli

Svjetlana Kakeš pozdravlja prisutne u ime gradske uprave

Mirjana Di Giusto iz banjalučkog udruženja Italijana pozdravlja otvaranje izložbe

Mirjana Čaušević Beba Mott otpjevala je tri italijanske kancone kojima je oduševila posjetioce izložbe

Po modelu održanja izložbe u Tuzli, održana je druga izložba istog sadržaja 23.3.2017. godine U NARODNOM POZORIŠTU „JAZAVAC“, BANJA LUKA. Izložba je bila otvorena 5 dana. Svi eksponati su dopremljeni u Banja Luku a u pripremi izložbe značajnu pomoć su pružili banjalučki Italijani, kao i Savez nacionalnih manjina Republike Srpske. Riječi pozdrava su uputili Predsjednik Saveza nacionalnih manjina RS Franjo Rover, predstavnica Gradske uprave Banja Luka i članovi udruženja iz Banja Luke. Gosti na otvaranju izložbe su bili 18 članova udruženja iz Tuzle i 10 članova iz Štivora (nije bilo gostiju iz Sarajeva). Manji broj medija je propratio događaj. Nakon izložbe organizovano je druženje uz zakusku, piće i osvježenje u prostorijama Saveza NM RS.

Plakat za izložbu „Dokumenti i fotografije“ u Banjoj Luci

Druženje u prostorijama Saveza nacionalnih manjina RS, prostor koji koristi udruženje banjalučkih Italijana za realizaciju aktivnosti

Povratak u Tuzli i odmor na Hajdučkim Vodama

U okviru projekta „Otkud Italijani u Bosni i Hercegovini?“ održan je 17.6.2017. godine okrugli sto na temu „Otkud Italijani u BiH“. Sesija je održana u Kristalnoj dvorani hotela „Tuzla“. Prezentaciju o dolasku Italijana u BiH i Tuzla radio je Željko Mott, član UO udruženja, a izlaganje o položaju Italijana u BiH iz perspektive državnih institucija imao je Želimir Lalić, predstavnika Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Bilo je prisutno oko 60 članova udruženja i manji broj gostiju. Iako na vrijeme pozvani, predstavnici gradskih vlasti se nisu pojavili na sesiji okruglog stola.

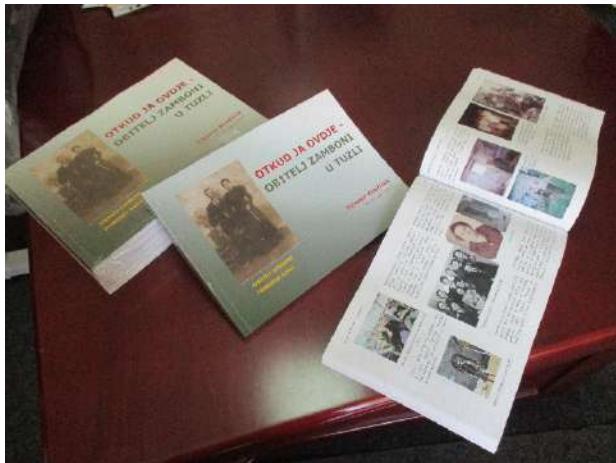
Želimir Lalić (1959.-2020.) bio je dugogodišnji radnik Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u sektoru za nacionalne manjine. Izuzetno mnogo je doprinijeo razvoju organizacija civilnog društva koja rade na zaštiti tradicije i kulture nacionalnih manjina. Istinski je podržavao rad tuzlanskog udruženja uvjerenjući se da udruženje radi aktivnosti od interesa za italijansku nacionalnu manjinu posebno u Tuzli. Umro je tokom epidemije korone 1.11.2020. godine u Sarajevu.

17.6.2017. u 17.00
- HOTEL TUZLA
druženje
italijana
UGIP "Rino Zandonai" Tuzla

Nakon prezentacija, promovisana je knjiga „Otkud ja ovdje – obitelj Zamboni u Tuzli“. Tihomir Knežićek, potomak obitelji Zamboni, prikupio je, uređio i obradio podatke o obitelji Zamboni. Na promociji su govorili Lalić i Knežićek. Nakon promocije publikacije, ista je besplatno dijeljena tuzlanskim Italijanima.

Knjiga o tuzlanskoj obitelji Zamboni

Nakon održanog okruglog stola i promocije knjige organizovano je druženjem učesnika programa uz ručak u Kristalnoj dvorani hotela Tuzla.

Ručak i druženje članova udruženja u Hotelu Tuzla

Na inicijativu grupe članica udruženja formirano je pjevačko društvo sa ciljem očuvanje tradicije pjesme i italijanskog jezika u Tuzli. Pjevačko društvo „Incanto“ je nakon više proba prestao sa djelovanjem i nije imalo ni jedan zvaničan nastup. Za potrebe hora u Tuzli prikupljena je značajna količina notnih zapisa italijanskih pjesama (26), a veliki dio je obezbijedila Marija Miladinović i Mario Kronauer Candotti. Pjevačko društvo je vodila dugogodišnja muzička radnica Evica Cerić, a probe su se održavale srijedom na Rudarskom fakultetu.

Članovi pjevačkog društva „Incanto“

Godišnja Skupština Udruženja je održana 22.11.2017. od 17 sati u prostoru Galerije Mandžić, Tuzla. Razmatrani su izvještaj o radu Udruženja, finansijski izvještaj i plan aktivnosti za 2018. godinu. Skupštinu je vodio Željko Mott, a izvještaje je prezentovao predsjednik Udruženja Knežiček.

Godišnja skupština 2017.

Nakon Skupštine otvorena je izložba „OBITELJSKA FOTOGRAFIJA“ u Galeriji Mandžić u 18 sati. Udruženje je pripremilo i realizovalo petodnevnu izložbu fotografija i postera italijanskih obitelji koje žive u Tuzli ili koje su nekad boravile u Tuzli. Izložba pod nazivom „Obiteljska fotografija“ obuhvata više od 30 uramljenih najznačajnijih fotografija italijanskih obitelji Fontan, Montibeller, Zamboni, Mott, Dorighi, Piccollotti, Menegoni, Segat, Rossi, Daldon, Gojo, Candotti, Bancher, Cordignano i Michelini. Pored obiteljskih fotografija, svaka obitelj je na izložbi bila zastupljena tzv. obiteljskim posterom. Dizajn posteru i uređenje fotografija za uramljivanje uradio je Alen Mujkić. Petodnevna izložba je otvorena 22.11.2017. godine u Galeriji

Mandžić, Tuzla. Na otvaranju izložbe prisutnim se obratio Enver Mandžić, a na otvaranju su bili prisutni članovi udruženja, zainteresovani za povijest Tuzle i drugi građani Tuzle. Nakon otvaranja, posluženo je osvježenje za goste i kolači. Izložba je privukla i medije, tako da su izjave za medijske kuće RTV 7 i RTV TK dali članovi udruženja. Prilozi sa izložbe su emitovani sutradan u programima dvije medijske kuće.

Zadnji dan izložbe 27.11.2017. godine, izložbu je posjetio ambasador Republike Italije u BiH Nicola Minasi, sa saradnicima. Ambasador i saradnici su iskazali interes za izložbenim eksponatima i zadovoljstvo što udruženje u Tuzli ima aktivnosti.

Na pitanje da li je znao da u Tuzli ima udruženje Italijana, odgovorio je da nije bio upoznat. Njegov dolazak na izložbu je rezultat poziva koji je udruženju uputilo Ambasadi Italije da dođe na otvaranje izložbe. Tokom posjete izložbi održan je i kvalitetan sastanak na kojem je Predsjednik udruženja istakao činjenicu da italijanska ambasada ne pomaže i ne posjećuje udruženje "Rino Zandonai", a ambasador je naveo nekoliko primjera moguće saradnje, sa napomenom da Ambasada Italije nema sredstava koja su namijenjena za pomoći udruženjima, ali ima načina da uputi poduzetnike da podrže rad udruženja. Za uspomenu, ambasadoru su predate knjige Stoljeće Italijana u Tuzli i Otkud ja ovdje, kao i album obiteljskih postera pripremljen namjenski za ambasadora. Izložba se realizovala u okviru projekta "Obiteljska fotografija" koji je finansirao Grad Tuzla. Članovi udruženja su pozvani da uzmu uramljene obiteljske fotografije, međutim, mali broj članova je uzeo fotografije. Ta okolnost je omogućila udruženju da uramljene fotografije iskoristi u drugim prilikama kao izložbene eksponate, što je bio slučaj organizacije izložbi u Živinicama i u Lukavcu.

Ambasador Nicola Minasi sa saradnicima ambasade i članovi tuzlanskog udruženja

Bilans uspjeha za 2017. godinu pokazao je rezultat primitka sredstava u iznosu od 13.659,00 KM. Kao i svake godine, izvori sredstava su projektni fondovi uglavnom BiH institucija.

Udruženja Albanaca Dardania Tuzla je 24.4.2018. godine u Plavoj sali BKC TK proslavilo i obilježilo 10 godina kontinuiranog rada na očuvanju albanske kulture, tradicije i jezika u Tuzli i BiH I tim povodom odala priznanje Predsjedniku udruženja Italijana Knežičeku za pomoć u djelovanju udruženja.

Desetogodišnjica udruženja Dardania

Udruženje je realizovalo projekt „Moja strategija“ koji je finansiralo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Cilj projekat bio je ojačati kapacitete organizacija koje se bave očuvanjem tradicije i kulture manjina u BiH. Trodnevna obuka na temu izrade strategije za udruženja nacionalnih manjina u BiH je održana u Bosanskoj Krupi u periodu 26.-29.4.2018. godine. Učesnici su po dva predstavnika iz osam udruženja koja isključivo rade na održanju tradicije, kulture i jezika nacionalnih manjina prisutnih u BiH. Proces strateškog planiranja vodio je Tihomir Knežiček, a među prisutnima je bio i Želimir Lalić ispred Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Plakat Strateškog planiranja

Učesnici strateškog planiranja u sali, ispred sale i u šetnji Bosanskom Krupom

Fondacija Kulturno naslijeđe bez granica Bosna i Hercegovina (CHwB BiH) od 16. do 23. oktobra 2018. godine organizovala je „Festival kulturnih raznolikosti“, uz podršku Historijskog muzeja BiH. Festivalski program sadržavao je putujuću izložbu, predavanja i specijalnu šetnju kroz Sarajevske epohe. Festival je dio projekta „(Ne)Vidljivi: Kulturna prava nacionalnih manjina u BiH“, koji je finansirala Vlada Sjedinjenih Američkih Država. Aktivnosti ovog projekta realizovane su u saradnji sa udruženjima nacionalnih manjina iz Tuzle (UGIP

„Rino Zandonai“), Banja Luke, Prnjavora, Gradiške, Sarajeva, Visokog i drugih gradova, kao i sa različitim institucijama koje su posvećene očuvanju i zaštiti kulturnog naslijeđa BiH. Autorica izložbe Aida Mia Alić je pripremila izložbu i na osnovu informacija i fotografija koje je dostavilo UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla. Prezentacije o dolasku Italijana u Tuzlu i Sarajevu imali su Tihomir Knežićek iz tuzlanskog udruženja Italijana i Zdravko Latal iz sarajevskog udruženja Italijana. Poseban značaj izložbe ogleda se u kontekstu današnjih migracija u svijetu, kada sve veći broj osoba napušta svoje zemlje u potrazi za novim domom. Prezentaciji je prisustvovao i italijanski ambasador u BiH Nicola Minasi. Razgovor sa učesnicima projekta je objavljen na facebook stranici <https://www.facebook.com/watch/?v=477468266078960>.

Knežićek i Latal govore „Koliko vrijedi migrant“

Učesnici prezentacija o Italijanima u BiH

Bilans uspjeha pokazuje rezultat primitka sredstava u 2018. godini u iznosu od 12.136,00 KM. Kao i svake godine, izvori sredstava su projektni fondovi uglavnom BiH institucija.

U Tuzli su počele projektne aktivnosti u projektu „Promocija nacionalnih manjina u Gradu Tuzla“ koji je trajao tokom 2018. i 2019. godine, a koji je realizovao Grad Tuzla, u partnerstvu sa udruženjem Euro Rom Tuzla i u saradnji sa pet udruženja nacionalnih manjina koje djeluju u Tuzli. U projektu je učestvovalo udruženje „Rino Zandonai“, realizujući projektne aktivnosti tokom 2019. godine: održavanje predavanja u pet osnovnih škola u Tuzli o nacionalnim manjinama, organizacija manifestacije „Dan nacionalnih manjina“, izrada publikacije o nacionalnim manjinama u Tuzli i održavanje završne manifestacije na kojoj je promovisana publikacija i gastronomске vještina pripadnika nacionalnih manjina.

Dan nacionalnih manjina u Tuzli održan je u sali Pozorišta 7.2.2019. godine, a izjavu na press konferenciji dao je Željko Mott. Tradicionalne italijanske melodije, bez muzičke pratnje, pjevala je Mirjana Beba Čaušević, a u holu pozorišta bio je

postavljen mini-štand kojim je predstavljeno udruženje „Rino Zandonai“ Tuzla.

DAN NACIONALNIH MANJINA U GRADU TUZLA

TRADICIONALNE ITALIJSKE MELODIJE - SOLO PJEVANJE I MUZIČKE NUMERE NA GITARI

RECITACIJE NA ALBANSKOM I MAKEDONSKOM JEZIKU

FORUM TEATAR MLADIH ROMA SA PREDSTAVOM "RUŽA"

HOR "SLOVENČICE" - IZVOĐENJE PJEZAMA HORA

ČETVRTAK, 07.02.2019. GODINE, 17-19 ČASOVA
"NARODNO POZORIŠTE" TUZLA, ULAZ SLOBODAN

Ovaj događaj se organizuje u okviru projekta "Promocija nacionalnih manjina u Gradu Tuzla" koji se provodi uz podršku Evropske unije i Vijeća Evrope, kroz program "Horizontalni Facility" za Zapadni Balkan i Tursku, a u sklopu okvirnog projekta "Jačanje nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini".

PODRŽANO OD: European Union - Regional Development Fund, European Union - European Social Fund, European Union - Cohesion Policy, Ministry of Culture and Sports of the Republic of Srpska, Ministry of Culture and Sports of the Republic of Bosnia and Herzegovina, Municipality of Tuzla, Željko Mott's Foundation "EURO-Region".

IMPLEMENTIRAO: Narodno pozorište Tuzla

PARTNERSKA ORGANIZACIJA: Željko Mott's Foundation "EURO-Region".

Željko Mott na konferenciji za štampu povodom početka projekta

Konferencija za štampu u Narodnom pozorištu
Tuzla

Štand UGIP „Rino Zandonai“

Gosti otvaranja Dana nacionalnih manjina u Tuzli

Solo pjevanje italijanskih melodija Mirjane Bebe
Čaušević – Mott

Željko Mott prezentira istorijat Italijana u Tuzli

Za potrebe projekta, Tihomir Knežićek, kao urednik, pripremio je publikaciju pod nazivom „Tuzlanske nacionalne manjine“. Knjiga sadrži informacije o svim nacionalnim manjinama u Tuzli. Za manjine koje imaju udruženja u Tuzli (četiri) informacije su obezbijedili članovi tih udruženja, a za sve ostale nacionalne manjine informacije je pripremio Knežićek. Knjiga je besplatno dijeljena pripadnicima nacionalnih manjina i zainteresiranim stranama.

Tuzlanske nacionalne manjine, Tuzla 2019.

Završna svečanost projekta „Promocija nacionalnih manjina u Gradu Tuzla“ je održana 21.3.2019. u Dramar centru Tuzla. Promovisana je i knjiga “Tuzlanske nacionalne manjine”.

U okviru projekta snimljen je dokumentarni film o manjinama u Tuzli. Ispred Italijana u filmu su izjave davali Gordana Segat i Tihomir Knežićek. Nakon promocije knjige i filma, upriličena je gastronomска ponuda tradicionalnih jela nacionalnih manjina. Za izuzetnu gastronomsku ponudu Italijana pobrinule su se Berislava Mott, Vlasta Bradvičić i Mirjana Čaušević koje su pripremile i ponudile neka od karakterističnih

italijanskih jela. Pored italijanske kuhinje upriličena je prezentacija tradicionalnih jela Albanaca, Makedonaca, Roma i Slovenaca.

Promocija knjige Tuzlanske nacionalne manjine

O projektu je objavljeno više informacija u medijima, a na WEB stranici Vijeća Evrope objavljen je članak sa fotografijom Željke Motta.

The screenshot shows a news article titled 'Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini' (Strengthening protection of national minorities in Bosnia and Herzegovina) from the Council of Europe's website. The article discusses the promotion of national minorities in Tuzla, featuring a photo of Željka Motta and text in both English and Bosnian.

Informacija o projektu na WEB stranici Vijeća Evrope

Gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović i njegov stručni tim predvođen Svjetlanom Kakeš (porijeklom Michellini) posjetili su gradonačelnika Trenta radi unapređenja saradnje u pogledu koncepta Smart City. U koordinaciji posjete pomogli Nicole Pendić i Tihomir Knežićek. Gradonačelnik se u Trentu sastao sa Nicole Pendić 11.4.2019. godine.

Beba Čaušević, Vlasta Bradvičić i Branislava Mott

*U Trentu – Nicole Pendić, Svetlana Kakeš i
gradonačelnik Jasmin Imamović*

Komemoracija u povodu 10 godina od pogibije Rine Zandonai, i njegovih kolega Giovanni Battista Lenzi i Luigi Zortea održana je 31.5.2019. godine u Roveretu. Komemoracija je završena oglašavanjem „Zvona za pognule“. Na komemoraciji su prisustvovali članovi obitelji pognulih, lokalni zvaničnici, veliki broj članova Trentini nel mondo i osam članova udruženja „Rino Zandonai“ Tuzla.

Komemoracija Rini Zandonai

Zvono za poginule u Roveretu – članovi udruženja koji su učestvovali na komemoraciji (Zoran Pendić nije na slici)

U nedelju 18.8.2019. godine na Sarajevo Film Festivalu prikazan je dokumentarni film "Kad nas je manje". Dokumentarni film ilustruje položaj pripadnika nacionalnih manjina u BiH a rezultat je projektnih aktivnosti Vijeća Europe u Bosni i Hercegovini. Pored brojnih sudionika u filmu su i akteri iz Tuzle koji su pripadnici nacionalnih manjina - Tihomir Knežiček, Džemila Berat, Dragica Tešić, Zana Sokoli, Džemaili Berat i Nedžad Jusić.

Učesnici u filmu – pripadnici nacionalnih manjina i Želimir Lalić i Saliha Đuderija ispred Cinestar dvorane gdje je prikazan film o manjinama

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla održao je redovnu godišnju Skupštinu 31.8.2019. godine u prostoru Centra za kulturu Tuzla, Međunarodna galerija portreta Tuzla. Razmatrani su izvještaji o radu Udruženja za 2017, 2018. i 2019. godinu, kao i plan rada za 2020. godinu. Izvještaji su jednoglasno prihvaćeni.

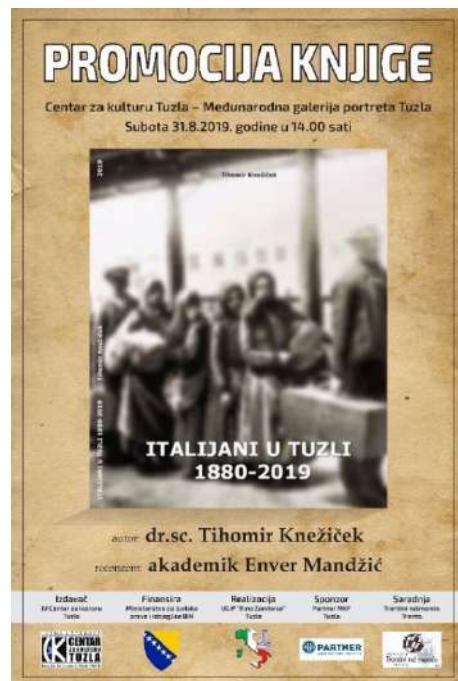
Skupština 2019. – Josip Montibeller, Marija Miladinović i Tihomir Knežiček

Učesnici skupštine i ujedno promocije knjige

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH finansijski je podržalo izdavanje publikacije pod nazivom "Italijani u Tuzli 1880-2019". Podršku realizaciji promocije knjige dali su JU Centar za kulturu Tuzla, Trentini nel mondo i sponzor promocije PARTNER mikrokreditna organizacija Tuzla. Knjiga je promovisana u Tuzli 31.8.2019. godine u Centru za kulturu Tuzla (nakon sastanka godišnje skupštine udruženja). Knjiga na 460 stranica obuhvata 26 italijanskih obitelji – Allasia, Andriussi, Bancher, Battista, Broch, Candotti,

Cordignano, Daldon, Dorighi, Drusiani, Fontan, Gojo, Grotti, Menegoni, Michelini, Montibeller, Mott, Orlando, Papinutti, Piccolotti, Rossi, Scioce, Segat, Soravia, Toson i Zamboni. Promotori knjige su bili akademik Enver Mandžić i Senad Begović. Gosti su bili i članovi udruženja Italijana iz Banje Luke.

Plakat za promociju knjige „Italijani u Tuzli 1880 – 2019“

*U nastupu Bebe Čaušević i Marije Miladinović
otpjevane su dvije italijanske kompozicije*

U povodu obilježavanja „Decenija dana italijanske kuhinje u Tuzli“, kompaniji Menprom tj. Mensuru Aliću dodijeljeno je priznanje i poklon – grafika Seada Emrića. Kompanija Menprom je više godina podržavala aktivnosti Dana italijanske kuhinje u Tuzli donirajući značaju količinu mesnih proizvoda koje kompanija proizvodi.

Marija Miladinović i Mensur Alić

Nakon promocije knjige udruženje je počastilo članove udruženja Italijana iz Banje Luke i profesora Frederic Spagnolia ručkom u bašti hotela Tuzla.

Ručak sa Banalučanima u bašti hotela Tuzla

Koordinator projekta i autor knjige Knežiček je imao gostovanje u posebnoj emisiji posvećenoj promociji knjige. Emisija na temu promocije knjige u trajanju od 20 minuta bila je emitovana 31.8.2019. godine na RTV 7 medijskom servisu građana Tuzla. O promociji knjige bio je i prilog u dnevniku RTV 7, što se postavljeno na youtube kanal https://youtu.be/yBYdj4_-Xel.

Časopis "Trentini nel mondo" izdaje asocijacija Trentini nel mondo O.n.l.u.s. na mjesечноj osnovi sa ciljem informisanja trentinskih zajednica u Italiji i širom svijeta o aktivnostima Trentinjana. I u nekim ranijim prilikama časopis je dao prikaz ostvarenja udruženja Italijana – kluba Trentina u Tuzli, a u broju 7/2019 na jednoj cijeloj stranici opisana su dva događaja u Tuzli. U prvom dijelu je članak o promociji knjige "Italijani u Tuzli 1880-2019" koja je bila 31.8.2019. godine, dok je drugi članak opisao obilježavanje decenije "Dana italijanske kuhinje u Tuzli 2019", manifestacije koja je održana u Tuzli 1.9.2019. godine.

CHECCHI

La soddisfazione dei Trentini di Tuzla per due appuntamenti socio-culturali

Le associazioni "Rivazzurra" di Tuzla (Bosnia e Herzegovina) e "Associazione culturale e sportiva "Trentini di Tuzla" sono entrambe fondate nel 1986/1987. L'associazione "Rivazzurra" è stata fondata da un gruppo di italiani originari della Val di Non, mentre l'associazione "Trentini di Tuzla" è stata fondata da un gruppo di italiani originari della Val di Fiemme. Entrambe le associazioni hanno sempre avuto come scopo principale quello di promuovere la cultura e le tradizioni italiane, oltre che di creare legami tra i loro soci e con altri italiani residenti in Bosnia ed Erzegovina. Entrambe le associazioni hanno partecipato a diversi eventi culturali e sportivi, sia all'interno del paese sia all'estero. Le associazioni hanno sempre avuto una grande importanza per la comunità italiana di Tuzla, soprattutto per i giovani che hanno trovato nell'associazione un luogo dove poter esprimere la propria identità e coinvolgersi nella vita sociale e culturale della città.

Il 31 agosto scorso, il presidente dell'associazione "Rivazzurra" di Tuzla, Giacomo Cicali, ha partecipato alla cerimonia di presentazione della nuova edizione della guida turistica "Trentini di Tuzla", organizzata dall'associazione "Trentini di Tuzla". La guida turistica è stata presentata alla stampa e al pubblico, e ha ricevuto molti complimenti per la qualità delle informazioni e le foto che illustrano i luoghi di interesse della città. La guida turistica è stata realizzata con il sostegno della municipalità di Tuzla e della prefettura di Tuzla. La guida turistica è disponibile in lingua italiana e bosniaca, e può essere acquistata presso la sede dell'associazione "Trentini di Tuzla" o online sul sito web dell'associazione.

Dva članka u magazinu
Trentini nel mondo o aktivnostima tuzlanskog udruženja u 2019.

VIVERE PER DUE

CENIA

Naslovnica monografije

Tuzla Promocija knjige

► Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla, u sklopu realizacije projekta podrške udruženjima nacionalnih manjina iz sredstava granta, koji finansira Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, pripremilo je monografiju pod nazivom "Italijani u Tuzli 1880-2019".

Autor knjige je Tihomir Knežićek, recenzent akademik Enver Mandžić, a izdavač Centar za kulturu Tuzla, gdje će se promocija održati danas u 14 sati.

Udruženje je realizovalo projekat „Kultura u pokretu“ koji je finansiralo Ministarstvo kulture TK sa ciljem organizacije filmskih projekcija o različitim nacionalnim manjinama. Nabavljeni su 8 filmova koji su prikazivani u periodu od 2.11. do 6.11.2019. godine u Galeriji Mandžić. Prikazani su filmovi na sljedećim jezicima: njemački, turski, češki, italijanski, romski, ruski, mađarski i makedonski. Projekat je promovisan u TV emisijama: gostovanje u RTV 7 1.11.2019. u 13. sati, RTV TK 4.11.2019. javljanje uživo u TV program 8.45, i vijesti u 9.00, reportaža na zatvaranju manifestacije RTV BiH 6.11.2019. u 9.30 i RTV TK 10.00, gostovanje u emisiji o kulturi RTV TK 7.11.2019. u 17.15.

Najava projekcija filmova u projektu „Kultura u pokretu“

Bilans uspjeha pokazuje rezultat primitka sredstava u 2019. godini u iznosu od 12.524,00 KM. Kao i svake godine, izvori sredstava su projektni fondovi uglavnom BiH institucija.

U **2020. godini**, udruženje je nastavilo sa projektnim djelovanjem i svim dosadašnjim aktivnostima (fond solidarnosti, dan italijanske kuhinje, održavanje WEB stranice, itd).

UGIP „Rino Zandonai“ kandidovao je Leonardo Banchera posthumno za počasnog građanina

Tuzle. Prijava je obavljena po osnovu javnog konkursa za predlaganje dobitnika javnih priznanja u 2020. godini u povodu obilježavanja značajnih datuma iz istorije Tuzle i Bosne i Hercegovine. Prijava je urađena uz saglasnost članova obitelji Bancher i predata nadležnoj službi 5.2.2020. godine. Inicijativa nije prihvaćena, a nikad nije stigao zvaničan odgovor na prijedlog. Drugi put je poslata kandidatura po istom prijedlogu 17.6.2020. godine i nije bilo odgovora.

U restoranu "Stare vrbe" u Sarajevu okupili su se 7.3.2020. godine članovi udruženja Italijana iz BiH i gosti da bi se Bruni Palestri predsjedniku udruženja Italijana Sarajevo uručilo priznanje Počasni član Trentini nel mondo. Na susretu su bili prisutni članovi udruženja Italijana iz Štivora, Banje Luke, Tuzle i Sarajeva. Gosti su bili ambasador Italije u BiH Nicola Minasi i načelnica konzularnog odjela, direktor Trentini nel mondo Francesco Bocchetti sa svoja dva saradnika i gost iz Francuske Frederic Spagnoli. Udruženje iz Tuzle predstavljali su Tihomir Knežiček, Josip Montibeller i Željko Mott. Sastanak je održan u koordinaciji Franje Rovera - koordinatora trentinskih klubova za područje Balkana i Rumunije. Sastanak i druženje je bila prilika za razmjenu informacija o radu udruženja, kao i prilika da se ambasadoru Italije u BiH ukaže na promjenu odnosa prema udružnjima Italijana u BiH tako što bi ambasada trebala da ima kvalitetnije odnose sa udružnjima i da finansijski podržava rad udruženja u BiH. Poznato je da italijanska ambasada u Sarajevu nije podržala rad udruženja Italijana u Tuzli od kad je udruženje osnovano. U proteklom periodu, predsjednik udruženja Knežiček je tražio podršku ambasade za realizaciju inicijativa, kao npr. organizovanje izložbi ili dana italijanske kuhinje u Tuzli, ali podrške (pa čak nekad ni odgovora na upit) od strane ambasade nije bilo.

Mala svečanost i okupljanje udruženja Italijana u BiH povodom priznanja dodijeljenog Bruni Palestri

U martovskom izdanju magazina Trentini nel mondo opisan je mini skup trentinskih klubova koji je bio organizovan 7.3.2020. godine u Sarajevu. Razlog okupljanja je dodjela počasnog članstva

udruženja Trentini nel mondo koje je dodijeljeno Sarajliji Bruni Palestri.

U Centru za kulturu - Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla održana je 8.3.2020. godine međunarodna konferencija pod nazivom „Leonardo Bancher – čovjek koji se ne zaboravlja“. Konferenciju je potpuno samostalno organizovalo Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla, a bila je posvećena revolucionarnom i stručnom radu Leonarda Banchera – Bankera. Za konferenciju je pripremljeno osam radova, a na konferenciji je pet učesnika prezentovalo svoje radove - Francesco Bocchetti direktor Trentini nel mondo, Frederic Spagnoli profesor Institut des Scienceset Techniques de l'Antiquité BESANÇON Francuska, Kadrija Hodžić profesor Univerziteta u Tuzli, novinar Sinan Alić iz Tuzle, Tihomir Knežiček profesor Univerziteta u Tuzli. Gosti konferenciju su bili članovi obitelji potomaka Leonarda Banchera, a prisutne je pozdravio Zoran Banker, unuk Leonarda Banchera, sin Rinalda. Radove za konferenciju su dostavila još tri autora. Zdravko Latal iz Sarajeva je potomak obitelji Bancher, tuzlanski povjesničar Mijo Franković i Edvard

Cucek iz Trenta. Svi radovi sa konferencije su publikovani u formi zbornika radova.

Obitelj Ibrišimović i Banker počasni gosti konferencije o Leonardu Bančeru

Zlatko Ibrišimović, Zoran Banker, Zlata Ibrišimović i Aida Smajić Ibrišimović (1962.-2022.) unuka Leonarda Bankera

Kadrija Hodžić govornik na konferenciji

Sinan Alić (1947.-2021.) govornik na konferenciji

Francesco Bocchetti govornik na konferenciji

Frederic Spagnoli govornik na konferenciji

Francesco Bocchetti je primio poklon od UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla u znak zahvalnosti za doprinos Trentini nel monda

**KONFERENCIJA
LEONARDO BANCHER -
ČOVJEK KOJI SE NE ZABORAVLJA**

Učesnici
Francesco Bocchetti direktor Trentini nel mondo, Italija, Frederic Spagnoli profesor Institut des Sciences et Techniques de l'Antiquité Besançon, Francuska, Kadija Hodžić profesor Univerzitet u Tuzli,
Smail Alić Forum gradonačelnika Tuzla, Milivoj Franković kolumnista i povjesničar,
Tihomir Knežević profesor Univerzitet u Tuzli.

8. mart 2020. u 12. sati
Centar za kulturu Tuzla - Međunarodna galerija portreta Tuzla

Konferencija je imala dvostruku pozornost javnosti. Prvo što je tema od značaja za Tuzlu i istorijat radničkog pokreta, a drugo što je konferencija održana na dan početka zatvaranja državnih granica širom Europe zbog sprečavanja širenja CORONE. Delegacija iz Italije se vratila kući samo jedan dan prije zatvaranja italijanske granice. Zbog dolaska Italijana sa sjevera - Trenta, bilo je dosta negativnih komentara na račun dolaska Italijana u Tuzlu zbog paničnog razmišljanja javnosti o prenošenju virusne infekcije iz Italije. Svi komentari su nastali nakon održane konferencije. U medijima su već bili izvještaji o velikom broju zaraženih i mrtvih osoba u tzv. crvenoj zoni koja je bila južno od Trenta, tako da se pod dojmom medijskih izvještaja smatralo da svako ko dolazi iz Italije donosi virus sa sobom. Organizator konferencije tj. predsjednik udruženja Knežićek je telefonom kontaktiran od strane Doma zdravlja Tuzla i Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona radi informisanja o zdravstvenom stanju gostiju iz Italije, pa je čak bilo razmišljanja da svi učesnici konferencije treba da budu u izolaciji 15 dana. U vrijeme dolaska delegacije iz Italije na području Trenta nije bilo registrovanih oboljelih od COVIDA, ali je u južnjim provincijama bilo oboljelih. Zato je Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona tražio da učesnici konferencije obavijeste organizatora ako bude nekih indicija da je neko inficiran virusom. Nije bilo slučajeva infekcije kod učesnika iz Italije, što znači da nije bilo ni moguće prenijeti virus u Tuzlu. Nekoliko dana nakon konferencije počele su pojave infekcije COVIDA u BiH i Tuzli, što je rezultovalo skoro potpunom blokadom funkcionalnog životnog sistema na skoro dvogodišnji period.

O konferenciji je bilo nekoliko medijskih izvještaja, sa pozitivnom ocjenama i pohvalama za napore da se od zaborava sačuvaju osobe koje su praktično definisale model zajedničkog življenja i solidarnosti među radnicima. Članak o Bancheru je objavljen i u magazinu *Trentini nel mondo* br. 2/20.

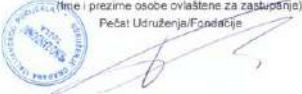

U magazinu Trentini nel mondo br. 63. - 2/20 objavljen je članak o konferenciju o Leonardu Bančeru koja je održana u Tuzli 8.3.2020. godine, a na kojoj je učestvovao i direktor Trentini nel mondo Francesco Bocchetti.

Zbog restrikcija nastalih prisutnošću COVIDa, aktivnosti udruženja su se usporile, ali nisu zaustavljale (za razliku od većine drugih udruženja koja su potpuno obustavila svoje djelovanje sve do jenjavanja epidemije i proglašenja kraja epidemije). Jedan broj aktivnosti udruženja transformisan je u „on-line“ formu tj. komunikaciju putem računarskih i telefonskih video alata.

UGIP "Rino Zandonai" pristupilo je 28.7.2020. sporazumu o saradnji Vijeća ministara BiH i nevladinih organizacija koje djeluju u BiH. Sporazum je iskazani interes za saradnju sa Vijećem ministara BiH koje je nadležno za verifikaciju projekata koje finansiraju državna ministerstva iz javnih sredstava. Jedan od uslova odobravanja grant sredstava za projekte koje finansiraju ministerstva je i potpisani sporazum o saradnji Vijeća ministara BiH i NVO u BiH.

OBRAZAC ZA PRISTUPANJE
20.12.2017 12:13:24
OBRAZAC
ZA PRISTUPANJE SPORAZUMU O SARADNJI IZMEĐU VIEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I NEVLADINIH ORGANIZACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI
U skladu sa člancem 2. Sporazuma o saradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini iskazujemo spremnost na saradnju sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, u oblastima iz Ustava i zakonom utvrđene nadležnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
Naziv Udruženja/Fondacije: Udržanje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla
Adresa Udruženja/Fondacije: Mlita Trifunovića Uče 135
Mjesto: Tuzla, 75000
Tihomir Knežićek
Htite i prezime osobe ovlaštene za zastupljenje Pečat Udruženja/Fondacije
U Tuzli, 28.7.2020. godine. ?

Obrazac za pristupanje sporazumu o saradnji sa Vijećem ministara BiH i NVO

Udruženje Trentini nel mondo je podržalo rad udruženja u uslovima COVID pandemije nabavkom sredstava za komunikaciju (ZOOM aplikacija, kamere, mikrofoni, slušalice). Pored novca za kupovinu sredstava komunikacije uplaćena su i sredstva za Dan italijanske kuhinje u Tuzli. Članovi udruženja kojima je potrebna oprema pozvani su putem web stranice udruženja da se prijave za dodjelu opreme. Nakon prijave, skromna oprema je podijeljena i korištena za komunikaciju uglavnom sa rođinom koja živi u inostranstvu.

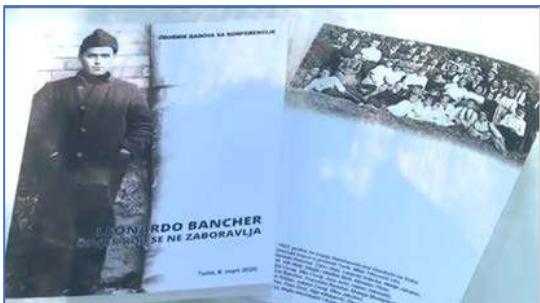
Kupljena oprema za komunikaciju putem računara tokom COVID pandemije

Tokom ljeta 2020. godine urednik zbornika radova Knežićek je volonterski radio na prevođenju radova, dizajniranju zbornika, obezbeđenju ISBN broja u NUB Sarajevo i organizaciji štampanja zbornika radova. Neki autori su samostalno prevodili svoje radove na bosanski jezik. Zbornik je karakterističan po tome što su štampani izvorni radovi na italijanskom, francuskom i engleskom, a uz svaki rad bio je i prevod na bosanski.

Nakon što su svi preduslovi obezbijeđeni, zbornik je štampan a udruženje je organizovalo promociju zbornika radova o Leonardu Bancheru. Promocija je održana u Ateljeu Ismeta Mujezinovića dana 5.9.2020. godine.

Promotori zbornika su bili Kadrija Hodžić, Sinan Alić i Tihomir Knežićek, a svoj osrt na zbornik i djelo Leonarda Banchera dao je i Gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović. Voditelj procesa bio je povjesničar Senad Begović - Centar za kulturu Tuzla. Senad Begović je vrsni poznavalac revolucionarne prošlosti, autor više istraživačkih radova i izložbi na temu revolucionarne prošlosti Tuzle.

Učesnici promocije bili su i članovi udruženja Italijana Banja Luka, članovi gradskog vijeća, istoričari i građani Tuzle. Odziv na promociji je bio proporcionalan restrikcijama okupljanja zbog COVID pandemije koje su vrijedile u vrijeme održavanja promocije zbornika.

PROMOCIJA
ZBORNIKA RADOVA
SA KONFERENCIJE
LEONARDO BANCHER -
ČOVJEK KOJI SE NE ZABORAVLJA

5. septembar 2020. u 12. sati
Centar za kulturu Tuzla - Međunarodna galerija portreta Tuzla

Promotori zbornika Sinan Alić, Tihomir Knežićek,
Kadrija Hodžić, gost Jasmin Imamović, moderator
Senad Begović

Gosti na promociji u dvorištu Ateljea Ismeta Mujezinovića

Gosti – članovi udruženja Italijana iz Banje Luke

U magazinu Trentini nel mondo br. 8/2020 objavljena su dva članka o aktivnostima tuzlanskog udruženja. Opisan je Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2020. i promocija Zbornika radova sa konferencije o Leonardu Bancheru. Oba događaja su realizovani 5.9.2020. godine

Tuzla è tornata a vivere e ad animarsi grazie alla «Giornata della gastronomia»

Pubblicati gli atti del convegno dedicato a Leonardo Bancher

Magazin Trentini nel mondo br. 8/2020

UGIP „Rino Zandonai“ organizovalo je dvije književne tribine o italijanskim spisateljima 20. stoljeća u okviru projekta „Italijanska pisana riječ“. Prva tribina je održana 13.11.2020. godine u prostoru Male kamerne scene Doma mladih Tuzla, a druga tribina je održana 16.12.2020. godine u italijanskoj biblioteci. Na prvoj tribini bili su predstavljeni pisci Umberto Eco, koga je predstavila Senad Begović, i Elena Ferrante koju je predstavila Sabina Mešić. Odlomak romana "Ime ruže" na italijanskom čitala je Mirjana Beba Čaušević porijeklom Mott.

Gosti tribine Senad Begović, Beba Čaušević i Sabina Mešić

Na drugoj tribini je predstavljen Alberto Moravia i njegova Rimljanka. Prezentaciju biografije Moravie i sadržaj knjige pripremila je i čitala na BH i italijanskom Mirjana Beba Čaušević. Tribina je održana u prostoru italijanske biblioteke Salinas bez prisustva publike. Snimak tribine je postavljen na youtube kanalu udruženja. Tribine su realizovane u saradnji sa Centrom za kulturu Tuzla i web portalom Tuzlarije, a projekat je finansiran grant sredstvima Grada Tuzla.

Beba Čaušević čita italijansku pisanu riječ u italijanskoj biblioteci „Salinas“

Otvorena je italijanska biblioteka „Salinas“ u Tuzli 12.12.2020. godine grant sredstvima Grada Tuzla u okviru projekta „Italijanska pisana riječ za Tuzlu“. Formirana je da bi se sačuvao od uništenja fundus italijanskih knjiga koje posjeduje udruženje Italijana, a ujedno da bi građanstvo Tuzle imalo pristup literaturi na italijanskom jeziku. Iako je smještena u vrlo skućen i mali prostor, biblioteka sadrži 1.301 bibliotečku jedinicu različitih žanrova i oblasti. Povremeno pristižu donirane knjige, pa se lista knjiga stalno povećava. Knjige su uglavnom donacije iz Italije. Lista publikacija je dostupna na web stranici udruženja „Rino Zandonai“ Tuzla. Biblioteka se nalazi na adresi Tuzla, Rudarska 49. Posjećenost biblioteci je vrlo slaba i mali broj osoba uzima knjige na korištenje. Pored knjiga na policama, na zidovima su uramljene fotografije tuzlanskih obitelji koje imaju italijansko porijeklo.

U decembru 2020. godine UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla je uputio prijavu na javni poziv za dostavljanje prijedloga projekata koje je objavilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Projekat je pripremljen u partnerstvu sa još 3 udruženja Italijana u BiH pod nazivom "140 godina Italijana u Bosni i Hercegovini". Partneri u projektu su: Udruženje Italijana Banja Luka, Udruženje Italijana Štivor – Klub Trentini i Udruženje građana italijanskog porijekla, Sarajevo. Prijedlog projekta nije odobren za finansiranje.

Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ iz Tuzle, u partnerstvu sa udruženjem Poljaka „Boleslaviec“ iz Prnjavora, počeli su u decembru 2020. godine realizaciju međuentitetskog projekta pod nazivom „Slušaj manjinske jezike“, a projektne aktivnosti su započele početkom 2021. godine. Ovo je prvi projekat koji je udruženje realizovalo sredstvima internacionalnih institucija. Projekat se provodio u okviru zajedničkog projekta Evropske unije i Vijeća Evrope „Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini“, a podršku u realizaciji projekta dali su Centar za kulturu Tuzla, Dom kulture Prnjavor, Grad Tuzla, Opština Prnjavor i četiri udruženja nacionalnih manjina iz Tuzle i Prnjavora. Primarni cilj ovog dvanaestomjesečnog projekta je zaštita i očuvanje jezika kojima govore pripadnici nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, kao i prevencija govora mržnje. U periodu od 12 mjeseci realizovano je 18 radio emisija koje promovišu zaštitu jezika nacionalnih manjina i prevenciju govora mržnje. Serijal radio emisija pod nazivom „Slušaj manjinske jezike“ je bio emitovan putem lokalnih radio stanica i reemitovan na drugim zainteresovanim medijima, a emisije su dostupne i na YouTube kanalu „Slušaj manjinske jezike“. Emisije su emitovane na poljskom, albanskom, češkom, ukrajinskom, turskom, njemačkom i

drugim jezicima kojim govore pripadnici nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini što ovaj serijal čini dodatno specifičnim. Drugi segment projekta su filmski festivali sa sadržajima na jezicima nacionalnih manjina, uz segmente koji su posvećeni prevenciji govora mržnje. Prvi mini festival održan je u Tuzli od marta do maja 2021. godine na Maloj kamernoj sceni Doma mladih, a isti filmovi su prikazani u Prnjavoru od juna do augusta 2021. godine u Domu kulture Prnjavor. Prikazani su filmovi na poljskom, turskom, njemačkom, češkom, romskom, albanskom, italijanskom i ruskom, sa prevodom na lokalni jezik. Urađen je reprint čeških narodnih pjesama, štampane šolje sa znakom projekta i nekoliko saopštenja za javnost. Projekat je u nekoliko navrata promovisan u medijima, a sve aktivnosti su realizovane pod restriktivnim mjerama prevencije COVIDa. Projekat su finansirali Evropska unija i Vijeće Evrope putem granta njihovog zajedničkog projekta „Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini“, a koji je dio zajedničkog programa „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019. – 2022.“.

Objave i inicijalni nastupi u medijima povodom projekta „Slušaj manjinske jezike“

Udruženje je uredno prijavilo godišnji obračun za 2020. godinu kod nadležne agencije FIA Tuzla. Bilans uspjeha pokazuje rezultat primitka sredstava u iznosu od 7.840,00 KM od BiH institucija.

Godina **2021.** je bila godina u kojoj je udruženje prvi put učestvovalo u dva međunarodna projekta, a zadržala se dinamika realizacije projekata koje finansiraju lokalne BiH institucije.

U sklopu svojih aktivnosti, Crveni križ Tuzlanskog kantona je podržao 15 obitelji – članova UGIP „Rino Zandonai“ dodjelom vrijednih paketa pomoći u periodu od 1.2. do 6.2.2021. godine. Paketi sadrže prehrambene proizvode i proizvode za ličnu higijenu. Na ovaj način CKTK iskazuje prvenstveno socijalnu osjetljivost za stanovništvo u potrebi, ali i namjeru da aktivna udruženja, kao što je UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla, potakne na viši stepen aktivnosti i brige za članstvo.

PODJEZA PAKETA HRANE I HIGIJENE CKTK					
Red	IME I PREZIME	BROJ LIČ. KARTE	PAKET HRANE	PAKET HIGIJENE	POTIS
1	JENKOVIĆ RADOŠA		✓	✓	<i>Radoša</i>
2	KOSTELAC JORDI		✓	✓	<i>Jordi</i>
3	VLJESKA MAREKO		✓	✓	<i>Mareko</i>
4	ALIJA MODIĆ		✓	✓	<i>Zeljko</i>
5	ALTON MAMONI		✓	✓	<i>Zeljko</i>
6	VLAHO DANIČEK		✓	✓	<i>Daniček</i>
7	VLAESTA ČEGAT		✓	✓	<i>Čegat</i>
8	FRANJILA MODIĆ		✓	✓	<i>Zeljko</i>
9	MORA PENDIĆ		✓	✓	<i>Zeljko</i>
10	IZVANIK MARINA		✓	✓	<i>Marina</i>
11	MILANKA SIMALA		✓	✓	<i>Milanka</i>
12	MATA VEDENO		✓	✓	<i>Mata</i>
13	SIMIĆ JASMINA		✓	✓	<i>Jasmina</i>
14	GORIĆNE MIRTA		✓	✓	<i>Mirta</i>
15	NAMJETO ALEKSIĆ		✓	✓	<i>Aleksa</i>

Potpis i pečat

Državni križ Tuzlanskog kantona   Telefon: +387 33/252-409
Biro: 1   Tel: +387 33/252-409
Tuzla, Tuzla Canton, 132 1000305270267
ugip.org

Podrška CKTK članovima udruženja

Udruženje je aktivno radilo na pripremi SPORAZUMA O SARADNJI TUZLANSKOG KANTONA I PROVINCIJE TRENTO. Na prijedlog Kadrije Hodžića. Premijera Vlade Tuzlanskog kantona u 2021. godini iniciran je prijedlog izrade sporazuma kojim bi se kvalitetnije uspostavila saradnja dvije regije, uz aktivno učešće udruženja tuzlanskih Italijana. Sporazum je potpisala Vlada Tuzlanskog kantona početkom 2021. godine, dostavljen je nadležnim u provinciju Trento, ali do vremena pisanja knjige (jul 2023. godine) sporazum još nije potписан. Ovlaštenje za realizaciju sporazuma ispred Vlade Tuzlanskog kantona dobio je Edin Duraković, ministar za privredu. Edin Duraković je dugogodišnji dobar poznavalac privrednih prilika u Italiji, godinama sarađuje sa italijanskim kompanijama i tečno govori Italijanski. U procesu realizacije sporazuma radio je vrlo afirmativno i

podržavajuće da se sporazum potpiše. Imao je i sastanke sa donosiocima odluka provincije Trento za vrijeme njihovih posjeta Tuzli, a svojim javnim obraćanjima na manifestacijama udruženja Italijana iskazao je punu podršku radu udruženja „Rino Zandonai“ Tuzla.

Sporazum ima slijedeći sadržaj:

Trentinska zajednica prisutna je u Tuzli i regiji od 1880. godine, a nastala je dolaskom desetak Trentinskih obitelji koje su ostale da žive u tuzlanskoj regiji. U današnjem vremenu na prostoru Tuzlanskog kantona prisutno je oko 300 osoba, koje imaju trentinsko porijeklo, a sve te osobe su okupljene u Udruženju „Rino Zandonai“ Tuzla sa ciljem očuvanja italijanske tradicije, kulture i jezika.

Shodno tome:

u namjeri da ojačaju i osiguraju veze solidarnosti i odnose prijateljstva i suradnje između Provincije Trento i Tuzlanskog kantona, te uspostave kontakt na međunarodnom planu u pogledu evropskih vrijednosti i projekata, u svrhu posticanja direktnog odnosa između institucionalnih vlasti u Kantonu i Provinciji Trento u okviru programirane i koordinirane suradnje u sferi pripadajućih nadležnosti,

Tuzlanski kanton koga zastupa premjer Tuzlanskog kantona, _____

Provincija Trento zastupana po

---

izražavaju saglasnost za zaključenje

MEMORANDUMA

**O SURADNJI PROVINCIE TRENTO I TUZLANSKOG
KANTONA**

I

Cilj Memoranduma o suradnji je uzajamna razmjena društveno kulturnih i društveno-ekonomskih iskustava koja treba da doprinesu širenju kulture međusobnog poštovanja i suradnje između naroda. Ovaj Memorandum potaknut je dugogodišnjom suradnjom, aktivnostima i prijateljskim odnosima tuzlanskog Udruženja građana italijanskog porijekla Rino Zandonai i trentinske Asocijacije Trentini del mondo.

II

Memorandum predstavlja polaznu osnovu za razvoj partnerstva zasnovanog na ravnopravnosti i uzajamnom poštivanju, nastao kao izraz potrebe da se utvrde okviri i vidovi buduće saradnje u pogledu razvijanja međusobnih odnosa dvije prijateljske regije, što se naročito ogleda kroz slijedeće aktivnosti:

- 1) Podsticati i ostvarivati razmjenu tehničkih posjeta između upravne vlasti dviju zajednica kako bi se poboljšalo uzajamno poznavanje i međusobno razmjenila iskustva, i jačanje institucionalnih veza.
- 2) Razmjenjivati iskustava u oblasti poduzetništva s ciljem razvoja poduzetništva, te iznalaženje modusa kreiranja zajedničkih projekata u toj oblasti,
- 3) Razmjenjivati iskustava u oblasti turizma s ciljem unaprjeđenja te oblasti, turističkih potencijala i zaštite okoline,
- 4) Očuvanje tradicije i kulture Italijana koji žive na području Tuzlanskog kantona, poštujući potrebe udruženja predstavnike italijanskog identiteta na području Tuzlanskog kantona i Udruženja građana italijanskog porijekla Rino Zandonai Tuzla.

- 5) Organizovati susrete ekonomskih djelatnika da bi se kroz suradnju preduzeća, uticalo na poboljšavanje ulaganja i nove proizvodne poduhvate, kao i da bi poboljšali promotivne aktivnosti uz korišćenje zajedničkih institucija,
- 6) Poticati suradnju sa organizacijama civilnog društva, te sa Crvenim krstom,
- 7) Surađivati na naučnim istraživanjima podstičući univerzitete kako na prenos novih tehnologija tako i na razmjenu predavača sa univerzitetima u Tuzli i Trentu, odnosno Univerziteta u Tuzli i Univerziteta u Trentu, te drugih visokoškolskih ustanova.
- 8) Organizovati razmjene u oblasti kulture i umjetnosti,
- 9) Poticati suradnju u oblasti sporta, posebno mladih osoba.
- 10) Proširiti navedene aspekte suradnje na Provinciju Bolzano i Regiju Trentino Alta Adige/Sudtiro.

III

U svrhu postizanja navedenog, Provincija Trento i Tuzlanski kanton izražavaju spremnost na poduzimanje aktivnosti u skladu sa svojim ovlaštenjima i mogućnostima.

Predmet suradnje po ovom Memorandumu podrazumijeva aktivnosti koje će izvršavati Premijer kantona i resorna ministarstva u okviru djelovanja Vlade TK i predsjednik Provincije Trento i upravne jedinice te Pokrajine, uz pomoć udruženja, privrednih komora, organizacija civilnog društva obje strane.

U navedene oblike saradnje Vlada TK će shodno procjeni potreba za implementaciju aktivnosti iz predviđenih modaliteta saradnje, uključiti i

nadležne institucije i organe uprave lokalne zajednice, TK i udruženja privrednika.

IV

Za implementaciju memoranduma su odgovorni popisnici.

Memorandum se zaključuje na neodređeno vrijeme, a može se staviti van snage sporazumno ili jednostranim raskidom uz pisano obavijest o namjeri otkazivanja upućenu drugoj strani 3 mjeseca unaprijed.

Tuzlanski kanton, Premijer

Provincija Trento, Predsjednik

Memorandum o suradnji sastavljen na bosanskom i italijanskom jeziku, pročitan je, usvojen i potписан u _____ 2021. godine.

*** - ***

U februarskom broju 2021. magazina Trentini nel mondo objavljen je članak o projektu „Slušaj manjinske jezike“ koje realizuje UGIP „Rino Zandonai“. Članak detaljno opisuje projektne aktivnosti, a naglašava da projekat finansira Vijeće Evrope i Europska unija. Realizacija projektnih aktivnosti pokazala je da restrikcije uslijed COVID pandemije mogu biti prevaziđene kvalitetnim planiranjem i kvalitetnoj adaptaciji rada u restriktivnim uslovima.

Članak u magazinu Trentini nel modno februar 2021.

U februaru su štampane i u upotrebu puštene nove članske knjižice udruženja za period 2021.-2031.

	Član udruženja od 1993. do 2004. DA NE	Ime Prezime Datum rođenja Mjesto rođenja JMB Adresa	Tihomir Knežićek 10.11.1969. Tuzla 101399180038 Tuzla, Istarska Klička 26
	Član udruženja od 2004. do 2010. DA NE	Ime oca Ime majke Broj članova u obitelji Obiteljsko porijeklo Mjesto porijekla u Italiji Datum emigracije Broj članske kartice	Zdenko Antonija 4 Zamboni Treviso, Brus 21.3.2011. 341
	Član udruženja od 2010. do 2020. DA NE	Predsjednik udruženja Tihomir Knežićek	

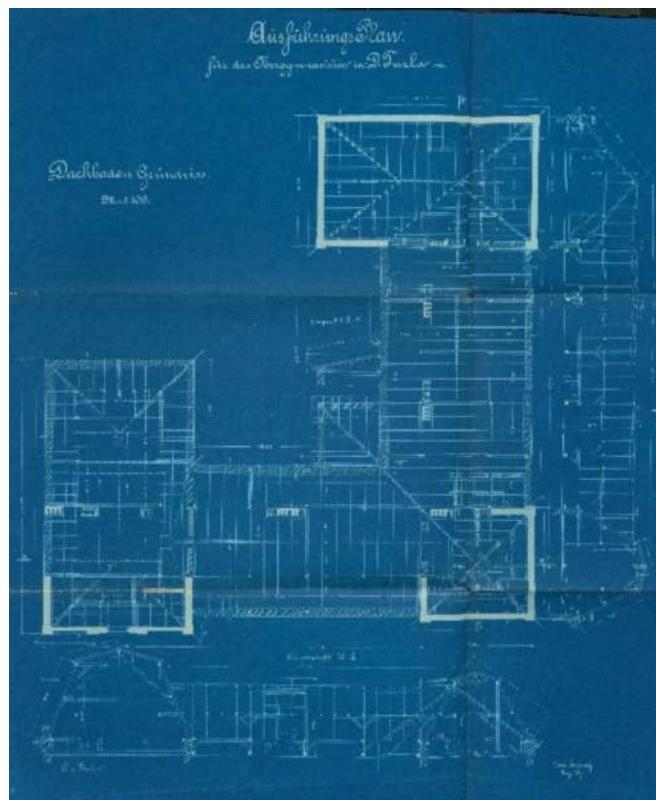
2021	2022
2023	2024
2025	2026
2027	2028
2029	2030

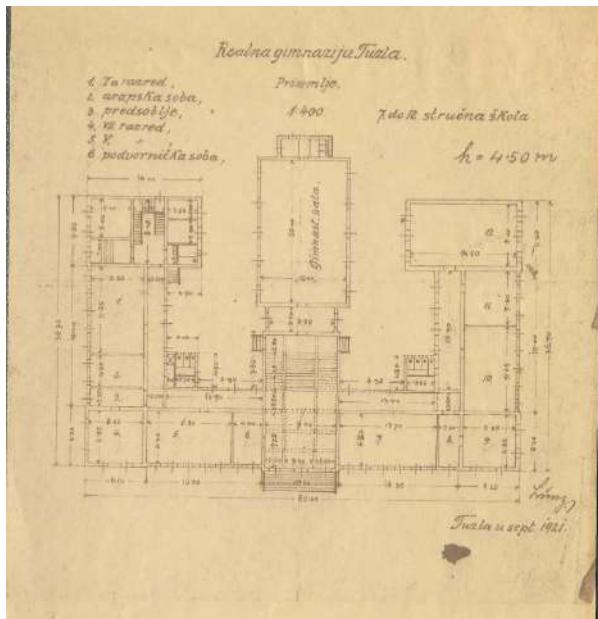
**UDRUŽENJE GRADANA
ITALIJANSKOG PORĐEKA
„RINO ZANDONAI“
TUZLA**
Nivo Tihomir od 10.11.2011. godine

Članska karta od 2021.

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzle obratio se Bečkom arhivu sa pitanjem da dobiju projektnu dokumentaciju Velike gimnazije u Tuzli. Odgovor je došao da Bečki arhiv nema taj projekat, a da se isti nalazi u Arhivu Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Na molbu UGIP „Rino Zandonai“, Arhiv Bosne i Hercegovine obezbijedio je 24.2.2021. godine skeniranu projektnu dokumentaciju Velike gimnazije u Tuzli. Velika je sreća što je dokumentacija ostala sačuvana od požara 2014. godine. Razmjere štete od požara su bile nemjerljive jer je stradala originalna građa u depou

broj 1, gdje su bili smješteni dokumenti iz austrougarskog perioda. Veliku gimnaziju gradili su italijanski poduzetnici Cordignano i Candotti koji su završili gradnju zgrade gimnazije 1905. godine. Objekat gimnazije je veličanstveno djelo italijanskih graditelja koji su pored gimnazije izgradili i projektovali više od 10 javnih i privatnih poslovnih objekata i manji broj stambenih objekata. Zgrada gimnazije je srušena 1966. godine uslijed slijeganja terena uzrokovano eksploatacijom sonog ležišta u urbanoj zoni grada Tuzla.

Projektna dokumentacija iz 1903. i 1921.

Zgrada gimnazije na razglednici Donje Tuzle

Početkom 2023. godine, udruženju se obratila JUMS Građevinsko-geodetska škola Tuzla sa molbom da dobiju kopije projekta jer su planirali realizaciju projekta izrade maketa starih objekata u Tuzli, uključujući „staru“ gimnaziju, koji su porušeni zbog slijeganja terena. Škola je dobila traženu dokumentaciju, a učenici su napravili maketu zgrade od čvrstog kartona. Ubrzo nakon

što je školi data dokumentacija u digitalnoj formi, sa molbom da dobiju projektnu dokumentaciju obratio se Arhiv Tuzlanskog kantona. Dobili su traženu dokumentaciju, a ova saradnja je pokazala da su i javne institucije zainteresovane da sarađuju sa nevladnim organizacijama, a posebno u oblasti zaštite tradicije i kulturnog naslijeđa.

UGIP "Rino Zandonai" u Lukavcu je priredio izložbu „Multikulturalnost u tuzlanskom kraju“. Izložba je organizovana 31.3.2021. godine u lukavačkoj biblioteci u okviru 30-tih pjesničkih memorijala posvećeni lukavačkom pjesniku Avdi Mujkiću. Nakon izložbe i promocije knjige "Staza mrkog medvjeda 1463" učesnicima memorijalu su uručene zahvalnice, pa je tako i UGIP "Rino Zandonai" primio zahvalnicu JU Javna biblioteka Lukavac. Promotori izložbe su bili akademik Enver Mandžić i Mihad Sakić. Izložba je bila otvorena 17.4.2021. godine, a zatvorena nakon 7 dana.

Izložba u lukavačkoj biblioteci (malo pod maskama, male bez maski) i kafa pod maskama

UGIP "Rino Zandonai" je imalo učešće u realizaciji projekta „SLIDING DOORS“ koji je trajao od 1.3.2021. do 31.8.2022. godine, naknadno produžen do 30.10.2022. Pored tuzlanskog udruženja Italijana, partneri u projektu su europski univerziteti i nevladine organizacije: Trentini nel Mondo, Italija, Inducar, Portugal, Université de Franche-Comté, Francuska, Mahatma Gandhi Human Rights Organization, Mađarska, Université Autonome de Barcelone, Španija, Le Foyer,

Migratie Museum Migration, Belgija, Archivio Roberto Marini, Italija, Miroirs du Monde, Francuska, Université d'Oradea, Rumunija, Université de Florence, Italija, Université de Franche-Comté, Francuska i Culturissima, Nizozemska. Knežiček je kao član Tehničkog i naučnog komiteta projekta bio zadužen za operacionalizaciju projektnih aktivnosti, analizu terenskih istraživanja i izradu zaključaka, prezentaciju udruženja, saradnju, koordinaciju i izradu preporuka za EU u pogledu percepcije javnosti o migrantskim procesima. UGIP "Rino Zandonai" je primio sredstava za realizaciju projektnih aktivnosti u iznosu od skoro 10.000 EUR. Saradnja u projektu je ostvarena sa Crvenim križem Tuzlanskog kantona koji su radili anketiranje migranata na tuzlanskom području, a anketiranje građanstva radili su članovi udruženja „Rino Zandonai“. Rezultati istraživanja i realizacije projekta za Tuzlu prezentovao je koordinator projekta Knežiček u Levico Terme 5-7.11.2021. godine na EZA seminaru. Frédéric Spagnoli, menadžer projekta Sliding Doors dolazio je u Tuzlu u terensku posjetu 2.-5.9.2021. godine i imao sastanak sa Knežičekom koji je organizovao sastanke sa migrantima u organizaciji „Puž“, kao i sastanak sa dr. Brankom Antić-Štauber koja radi na zdravstvenom praćenju migranata u Tuzli od 2020. do današnjeg vremena. U okviru projekta UGIP „Rino Zandonai“ je organizovalo dvije izložbe (u Bihaću i Tuzli) u toku 2022. godine.

Predsjednik udruženja „Rino Zandonai“ Tihomir Knežiček prezentovao je na ZOOM seminaru 27.4.2021. rad u okviru trening programa projekta „Kлизна врата“. Seminari su dostupni na WEB stranici projekta „Sliding Doors“.

Seminars					
Date	Title	Speaker	Video	Presentation	
13/04/2021	Presentation of the training stage and of the objectives of Sliding Doors within a broader European context	Frédéric Spagnoli, Université de Franche-Comté (France)	Video	pdf	
22/04/2021	History of migration(s): Emigración ed associazionismo: Esempio del Trentino	Francesco Sacchetti (Associazione Trentina per Monza, Italy)	Video	pdf	
27/04/2021	History of migration(s): The long story of Italians in Tuzla and their Integration into the city and its peculiarities	Tihomir Knežiček (UGIP Rino Zandonai Tuzla, Bosnia- Herzegovina)	Video	pdf	
09/04/2021	History of migration(s): Migración e capital europea	Roberta Nicolai (Archivio Roberto Moroni, Italy)	Video	pdf	
04/03/2021	Citizenship(s) and migrants in European societies: The Role of Mahatma Gandhi Human Rights Organization towards Citizenship of Migrants in Hungary	Gibel Deen, Emmanuel Nyorko and Therese Ayortay (Mahatma Gandhi Human Rights Organization, Hungary)	Video	pdf	

Seminari i sastanci partnera u projektu Sliding Doors su realizovani on-line putem ZOOM platforme

Menadžer projekta Frédéric Spagnoli sa predsjednikom organizacije „Puž“ Danijel Vasilj, dr. Antić-Štauber i migrant u razgovoru o projektu Sliding doors

U aprilskom izdanju mjeseca magazina Trentini nel mondo (br. 64), objavljene su dvije reportaže o radu udruženja i kluba Trentina. Prva reportaža je o otvaranju italijanske biblioteke „Salinas“ u Tuzli, a druga reportaža je izvještaj sa izložbe italijanske kulture i tradicije održana u Lukavcu tokom aprila i maja 2021.

Notizie dal Circolo trentino di Tuzla - Associazione «Rino Zandonai» (Bosnia Erzegovina)

L'anno scorso abbiamo fatto parte di un gruppo di volontari italiani che hanno lavorato per la costruzione della nuova biblioteca "Salinas" a Tuzla. L'inaugurazione è stata il 21 aprile 2021. È stata una giornata molto emozionante, con la partecipazione di molti rappresentanti politici e culturali. La biblioteca è stata progettata dall'architetto italiano Gianni Saccoccia e sarà un luogo di incontro e di apprendimento per tutti coloro che vorranno scoprire la cultura italiana.

Il giorno dopo l'inaugurazione, si è tenuta una mostra fotografica dedicata alla cultura italiana, organizzata dalla stessa Associazione. La mostra ha riscosso grande successo, con molti visitatori interessati a scoprire le bellezze della nostra cultura e storia.

La mostra è stata aperta al pubblico il 22 aprile e ha chiuso il 23 aprile. I visitatori hanno potuto ammirare oltre 50 fotografie che ritagliavano momenti della vita quotidiana, della natura, della storia e della cultura italiana.

La mostra è stata aperta al pubblico il 22 aprile e ha chiuso il 23 aprile. I visitatori hanno potuto ammirare oltre 50 fotografie che ritagliavano momenti della vita quotidiana, della natura, della storia e della cultura italiana.

Mostra sulla multinazionalità

Si è conclusa la mostra sulla multinazionalità, organizzata dall'associazione "Rino Zandonai" di Tuzla. La mostra è stata presentata dal presidente dell'associazione, Dr. Danijel Vasilj, e ha ricevuto grande interesse da parte dei visitatori. La mostra è stata aperta al pubblico il 21 aprile e ha chiuso il 23 aprile. I visitatori hanno potuto ammirare oltre 50 fotografie che ritagliavano momenti della vita quotidiana, della natura, della storia e della cultura italiana.

Dvije reportaže u magazinu TNM

Sastanku sa premijerom Tuzlanskog kantona, prof. dr. Kadrijom Hodžićem 12.5.2021. godine imali su članovi uprave udruženja Josip Montibeller, Blanka Tišma, Željko Mott i Tihomir Knežiček. Tema sastanka je bio zahtjev UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla da se sistemski podrže udruženja pripadnika nacionalnih manjina kako bi mogli obavljati svoju misiju. Prijedlog udruženja je formiranje budžetske linije za podršku udružnjima nacionalnih manjina, kao i potrebu da se u skladu sa odredbama Zakona o pravima pripadnika nacionalnih manjina TK formira Vijeća nacionalnih manjina TK, kao savjetodavnog i konsultativnog tijela Skupštine Tuzlanskog kantona koje bi u fokusu svog rada imalo zaštitu prava nacionalnih manjina. Premijer je inicirao i intenziviranje saradnje koju bi Tuzlanski kanton kao regija, odnosno općine i gradovi u Kantonu, kao lokalne zajednice, mogli uspostaviti sa regijama i lokalnim zajednicama u Italiji, i u tom pogledu raditi na izradi i primjeni sporazuma o saradnji regija Tuzlanski kanton i Trentino.

Članovi uprave udruženja „Rino Zandonai“ na sastanku sa premijerom Kadrijom Hodžićem

UGIP „Rino Zandonai“ u saradnji sa Bosanskim kulturnim centrom Živinice organizovalo je izložbu fotografija i dokumenata koje oslikavaju život i djelovanje Italijana tuzlanske regije. Izložba je otvorena 17.5.2021. u 12 sati u galerijskom

prostoru BKC Živinice, i bila je otvorena do 21.5.2021. godine. Izložbu je otvorio premijer Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić, a prisutne je pozdravio ispred Grada Živinice Said Čerkezović.

Nije bila velika posjećenost zbog pandemije COVIDa, a izložba je pripremljena u potpunoj organizaciji udruženja, sa minimalnim finansijskim ulaganjima. Korišteni su eksponati koji su bili korišteni i na izložbi u Lukavcu mjesec dana ranije.

Otvaranje izložbe Knežiček, Hodžić i Čerkozivić

Izložba u Centru za kulturu u Živinicama

Predsjednik udruženja Knežiček gostovao je u radio emisiji RTRS „Korijeni“ posvećena nacionalnim manjinama. Tema emisije je bila aktivnosti udruženja „Rino Zandonai“ do juna 2021. godini, saradnja sa drugim udruženjima Italijana u BiH, realizacija mini film festivala u okviru projekta „Slušaj manjinske jezike“ i planovi udruženja do kraja 2021. godine. Emisiju „Korijeni“

uređuje Radmila Drinić Karanović. Emisija je emitovana u subotu 19. juna 2021. od 10 sati.

Emisija korijeni o nacionalnim manjinama

JU Centar za kulturu Tuzla uručene su zahvalnice za izuzetan doprinos promociji prava nacionalnih manjina, a posebno Italijana. Priznanje je uručeno Senadu Begoviću za uspješnu saradnju i doprinos očuvanju kulturnog nasljeđa tuzlanskih Italijana, a zahvalnica je uručena Goranu Karišiku za uspješnu saradnju u realizaciji projekta "Slušaj manjinske jezike". Priznanja je uručila Marija Miladinović, predsjednica Upravnog odbora udruženja dana 24.6.2021. godine u prostoru Međunarodne galerije portreta Tuzla.

Senad Begović i Marija Miladinović

Goran Karišik i Marija Miladinović

Na poziv Grada Živinice, članovi udruženja Gordana Segat i Tihomir Knežiček posjetili su gradonačelnika Samira Kamenjakovića (1975.-2023.) kao gosti manifestacije „Dani dijaspore 2021 Živinice“ dana 30.7.2021. godine. Nakon neformalnog susreta u Gradskoj upravi, posjetili su manifestaciju u gradskom parku. Na manifestaciji je bilo veliki broj učesnika i udruženja, a prezentovali su međunarodnu kuhinju i rukotvorine.

*Susret sa gradonačelnikom Živinica (u odijelu)
Gordana Segat u nošnji, Knežiček, i osoblje
Turističke zajednice Tuzlanskog kantona*

*Gastro ponuda na „Danim dijasporu“ u
Živinicama u parku*

U septembru mjesecu 2021. godine počeli su i završeni radovi na uređenju objekta u kojem je smješten prostor udruženja Italijana. Zamijenjen je kompletan crijev na krovu, stavljeni novi oluci i pokov, uređena i obojena fasada i betoniran ulaz u prostor. Radove je organizovao i finansirao Crveni križ Grada Tuzla koji u objektu ima skladišne prostore pa je rješavajući vlastite probleme sa objektom ujedno uređen i eksterijer prostorija udruženja. Za ovako pažnje vrijedan zahvat veliku zahvalnost udruženje duguje Seadu Hasiću, sekretaru Crvenog križa Grada Tuzla koji je imao sluha i razumijevanja za potrebe udruženja Italijana da mogu da koriste prostor kojim upravlja Crveni križ. Popravkom krova zaustavljeno je prokišnjavanje i prisutnost vlage u prostoru. Uslijedili su manji unutarnji radovi u prostoru udruženja (skidanje maltera koji otpada, krečenje plafonskih rigips ploča i krečenje cjelokupnog prostora), rađeni na volonterskoj osnovi. Uslovi u prostoru udruženja su poboljšani, ali i dalje prostor ima ograničenu upotrebu jer nema struju i vodu koje su isključene. Očekivano je da će se 2024. riješiti uređenje i opremanje prostora u cijelosti.

Zamjena krova i izgled eksterijera nakon radova

Emitovana je devetnaesta epizoda podcasta „Tuzla calling“ na RTV Slon extra, posvećena Italijanima u Tuzli, odnosno više od 140 godina suživota na ovim prostorima. U emisiji se razgovaralo o italijanskoj ostavštini u Tuzli, italijanskim graditeljima ali i Udruženju građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla, a razgovor se vodio sa Tihomirom Knežiček, predsjednikom Udruženja.

Snimatelj Alen Hajdarević, Tihomir Knežiček i voditelj emisije Željko Kaloci na Banji su pripremili podcast o tuzlanskim Italijanima

U zvaničnu posjetu Tuzli, i ujedno posjeti manifestaciji Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2021, bila je grupa koja predstavlja vladu provincije Trento i udruženja Trentini nel mondo. Ispred vlade provincije gost Tuzle je bio Alex Marini, a ispred udruženja Trentini nel modno lideri i uprava udruženja: Predsjednik udruženja Trentini nel Mondo Armando Maistri, Francesco Bocchetti direktor udruženja Trentini nel Mondo i savjetnik Paolo Rossi. U zvaničnoj posjeti je bio član trentinske zajednice i profesor Frédéric Spagnoli sa francuskog univerziteta Franche-Comté, Edvard Cucek italijanski kolumnista i novinar – koordinator „italijanske“ strane i italijanski humanista i poduzetnik Paolo Parmesan.

Prvi sastanak je održan 3.9.2021. u gradskoj upravi, u kasnim popodnevnim satima, sa gradonačelnikom Tuzle Jasminom Imamovićem i njegovim osobljem.

Sastanak sa gradonačelnikom Tuzle

Drugi sastanak sa trentinskom delegacijom održan je 4.9.2021. u jutarnjim satima u Centru za kulturu. Domaćini gostima iz Italije bili su članovi UGIP „Rino Zandonai“ kluba Trentina. Povod sastanka je dodjela knjiga za italijansku biblioteku „Salinas“ koju je osnovalo tuzlansko udruženje Italijana. Na sastanku sa gostima iz Italije udruženju je zvanično uručena donacija knjiga i DVD za italijansku

biblioteku „Salinas“. Donirano je 7 DVD i 35 naslova različitih žanrova, nekih u nekoliko primjeraka. Knjige su, uz prigodne govore, predali Alex Marini i Armando Maistri.

Prilikom susreta gosti su upoznati sa djelovanjem udruženja i položajem italijanske zajednice u Tuzla, a gostima su uručeni prigodni pokloni. Nakon sastanka gosti su znatno vrijeme proveli u razgledanju postavke slika u Međunarodnoj galeriji portreta Centra za kulturu gdje je i održan sastanak.

Alex Marini, Knežićek i Armando Maistri - uručenje knjiga i DVD za italijansku biblioteku

TRENTINO
 PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO

UMBT Coordinamento Enti Locali Politiche Territoriali e della Montagna
Ufficio Emigrazione
 Circolo Roggero di Lauria, 25 – 26122 Trento
 T +39 0461 493172
 F +39 0461 493155
 pec: ufficio.emigrazione@pec.provincia.tn.it
 @ ufficio.emigrazione.trentino.tn.it
 www.treviso.montebelluno.tn.it

Spett.
 Circolo Trentino di Tuzla
 (Bosnia Erzegovina)

P324/2021/R/rl

Numeri di protocollo associati al documento sono indicati (DPCM 3.10.2015, art. 20; Verbale d'appoggio della PEC o i file allegati alla missiva). Data di registrazione inclusa nella segnatura di protocollo.
 In questo caso l'ultimo separatore di protocollo in alto è nero (più oltre non risulta).

Oggetto: Consegna libri

Come da accordi intessuti con codetto Circolo in merito alla consegna di libri depositati presso il magazzino dell'ufficio Emigrazione, si invia l'elenco riportante n. 39 volumi, DVD e CD che possono essere ritirati dal magazzino.

Si ringrazia per la collaborazione e si rimane a disposizione.

Diretti saluti.

PER RILEVATA IN DATA 02/09/2021:

[Signature]

IL DIRIGENTE - Dott. Giovanni Gardelli

Questa nota, se trasmessa in forma cartacea, costituisce copia dell'originale inviato elettronicamente (digitale) e costituisce un corrispondente provvisorio questa Ammissione in conformità alle regole tecniche (art. 3 bis, c. 4 art. e 71 D.Lgs. 30/06/2000). La firma elettronica è sostituita dall'indicazione a stampa del nominativo del responsabile (art. 5 D.Lgs. 26/1993).

ALLEGATO: c.s.

Pronuncia autonoma di Trento
 Sede Centrale: Piazza Duomo, 15 - 38102 Trento - T +39 0461 493111 - www.provincia.tn.it - C.F. e P.IVA 00327400224

Zvanično pismo donacije knjiga i knjige u italijanskoj biblioteci

Treći sastanak i radni ručak je održan 4.9.2021. u Hotelu Senad od Bosne. Domaćini sastanka su bili premijer vlade Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić, ministar Zlatan Muratović iz Ministarstva za kulturu, sport i mlade i ministar Elvis Baraković iz Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona.

Sastanak sa premijerom i ministrima u vlasti Tuzlanskog kantona, razmjena poklona i radni ručak u hotelu Senad od Bosne na Modracu

Gosti iz Italije su učestvovali u manifestaciji „Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2021“ – opisano u poglavljima knjige o Danima italijanske kuhinje u Tuzli.

Alex Marini (desno) sa ministrom u vlasti TK Elvisom Barakovićem

Udruženje Italijana iniciralo i u saradnji sa drugim udruženjima nacionalnih manjina, Centrom za kulturu Tuzla i Univerzitetom u Tuzli organizovalo obilježilo 25.9.2021. godine Evropski dan jezika u Domu književnosti u Tuzli. Predsjednik UGIP „Rino

Zandonai“ Knežiček gostovao je u jutarnjem programu RTVTK u emisiji koja je posvećena Evropskom danu jezika.

Obilježavanje Evropskog dana jezika u Domu književnosti Tuzla

Bosanski kulturni centar Tuzlanskog Kantona (BKC TK) dodijelio je zahvalnicu udruženju Rino Zandonai, klubu Trentina za učešće na manifestaciji „2. Dani audio-vizuelnog naslijeđa“ održanoj 26.10.2021. godine. Zahvalnica se odnosi na organizaciju izložbe omota gramofonskih ploča iz lične kolekcije Tihomira Knežičeka u BKC TK.

Izložba omota gramofonskih ploča u BKC TK

Delegacija članova udruženja i zvaničnika vlade Tuzlanskog Kantona obavila je posjetu Trentu Levico Terme od 5. do 7.11.2021. godine. Od zvaničnika Vlade TK posjetu je obavio Premijer Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić, član upravnog odbora udruženja „Rino Zandonai“ koji je imao posebno izlaganje na EZA seminaru, a na istom seminaru izlaganje je imao Knežiček na temu projekta „Sliding Doors“. U grupi učesnika su bili Željko Mott, dvije članice udruženja Italijana iz Banje Luke i jedan učesnik iz Štivora. Premijer Hodžić sastao se u predsjedničkoj palati Pokrajine Trento sa predsjednikom Skupštine te Pokrajine, Walterom Kaswalderom. Inicijator ovog susreta je udruženje Trentini nel mondo, a jedna od tema sastanka je bila ozvaničenje potpisivanja Memoranduma o suradnji dvije regije u nekoliko

oblasti. Sastanku su prisustvovali i zastupnici u Skupštini Pokrajine Trento, Denis Paoli i Alex Marini, savjetnica Premijera TK Fatima Mehmedović, predsjednik Udruženja Trentini nel Mondo Armando Maistri i predsjednik tuzlanskog udruženja „Rino Zandonai“, Tihomir Knežiček. Premijer Hodžić također se sastao i sa načelnicom Aldena, grada iz kojeg potiče njegovo porijeklo, Alidom Cramerotti u zgradи općine Aldeno, s kojom je razgovarao također o uspostavljanju suradnje na institucionalnom nivou.

Sastanak sa Walter Kaswalderom

Sastanak u Aldenu sa načelnicom Alidom
Cramerotti i predstavnicima gradskih službi i
javnih servisa

Sastanak u Aldenu sa načelnicom Alidom Cramerotti

Posjeta premijera Hodžića je medijski praćena a efekat posjete je bio vidljiv već naredne godine kad je Kaswalder došao u Tuzlu na Dan italijanske kuhinje 2022.

TG Trento

In Consiglio provinciale a ad Aldeno

Le radici trentine del primo ministro bosniaco Hodžić

Vista sulle orme degli antenati per Kadi (je) Hodžić "Le nostre comunità unite da una storia ultracentenaria"

Il primo ministro bosniaco Kadi (je) Hodžić con il presidente del Consiglio provinciale trentino

Un incontro per ricordare la storia che - da 140 anni - unisce il Trentino con il Cantone di Tuzla, in Bosnia: meta dell'emigrazione, a partire dal 1880, di 64 mila trentini. «Parola propria i trentini, abili mestieri, a dare un grande contributo alla costruzione delle nostre città» ha detto il primo ministro del cantone bosniaco, Kadi (je) Hodžić, durante l'incontro a palazzo Trento con il presidente del consiglio provinciale Walter Kaswalder. «Quindi un saluto ad Aldeno, il paese da cui partì, da ragazzi, anche la nonna di Hodžić, che di cognome faceva Menegoli. L'obiettivo - assieme a Trentino nel mondo - è di rafforzare i legami tra le due comunità».

Tag: Bosnia - Trento - Walter kaswalder - Trentino nel Mondo

Prezentaciju o rezultatima projekta „Sliding doors“ za BiH izlagao je Tihomir Knežiček

Namjerni sastanak u Trentu sa Willi Daldonom i njegovom suprugom – a Willi Daldon skoro svake godine za različite prigode pošalje kutiju vina za udruženje

Magazin Trentini nel mondo u izdanju august-septembar 2021, br. 64 objavio članak o posjeti Tuzli i manifestaciji Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2021. Afirmativan članak je pokazatelj kvaliteta aktivnosti koje udruženje „Rino Zandonai“ realizuje, a sve sa ciljem očuvanja tradicije i kulture Italije i trentinske regije. Člankom su obuhvaćeni i sastanci sa gradonačelnikom Tuzle Jasminom Imamovićem i premijerom Tuzlanskog kantona Kadrijom Hodžićem.

Magazin Trentini nel mondo br. 64 donosi članke o aktivnostima tuzlanskog udruženja

Ambasada Italije je u saradnji sa Vijećem Europe organizovala prijem u povodu preuzimanje predsjedavanja Komiteta Ministara Vijeća Europe od strane Italije. Ambasador Italije u BiH Marco Di Ruzza i šefica ureda Vijeća Europe u Sarajevu Bojana Urumova obratili su se gostima prijema koji je organizovan u hotelu „Holiday“ 11.11.2021. godine. Predsjedavajući UGIP „Rino Zandonai“ Knežiček imao je susret sa ambasadorom kojom

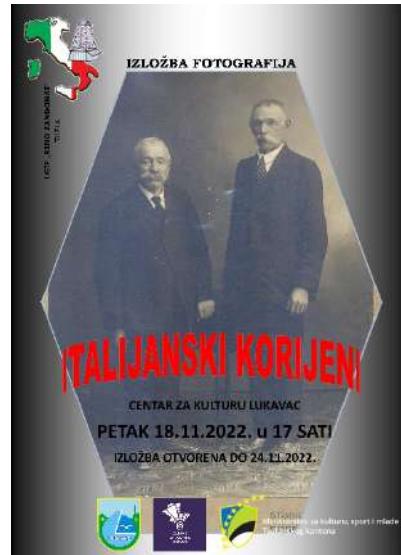
prilikom je ambasador Marco Di Ruzza potvrdio svoje zadovoljstvo boravkom u Tuzli na manifestaciji „Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2021“ i najavio aktivnosti za Tuzlu – organizovanje italijanske kuhinje u jednom od tuzlanskih restorana i organizovanje projekcija italijanskih filmova u Tuzli.

Italijanski ambasador Di Ruzza i Knežićek u hotelu Holiday

Udruženje je pripremilo drugu izložbu fotografija i dokumenata u Lukavcu pod nazivom „Italijanski korjeni“. Izložba je, zajedno sa Dan italijanske kuhinje u Lukavcu 2022“, realizovana grant sredstvima Ministarstva za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona. Sedmodnevna izložba je realizovana u izložbenom prostoru Centra za kulturu Lukavac, a sadrži obiteljske dokumente i svjedočanstva o djelovanju Italijana u Lukavcu i Tuzli. Izložbu je uredilo i postavilo osoblje Centra za kulturu u saradnji sa udruženjem „Rino Zandonai“. Kao i u ranijim prilikama, mediji su pozvani da zabilježe događaj i njihovo angažovanje je bilo značajno prije izložbe, kao i tokom izložbe. Posebnost izložbe je prisutnost članova udruženja u italijanskim nošnjama.

Nakon izložbe, realizovana je u prostoru Centra za kulturu Lukavac manifestacija „Dan italijanske kuhinje u Lukavcu 2022“.

Predsjednik UGIP „Rino Zandonai“ Knežiček gostovao je u jutarnjem programu RTVTK u povodu posjete tuzlanske delegacije vladi provincije Trentino i u povodu završetka projekta „Slušaj manjinske jezike“. Pored Knežičeka, u emisiji je izjavu dao i Premijer vlade Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić koji je naglasio važnost posjete Italiji i uspostavu formalne saradnje dvije regije – Tuzlanskog kantona i Provincije Trentino. U drugom dijelu emisije izjave su se odnosile na završetak 12 mjesечnog projekta „Slušaj manjinske jezike“ sa zaključkom da su sve planirane projektne aktivnosti i realizovane.

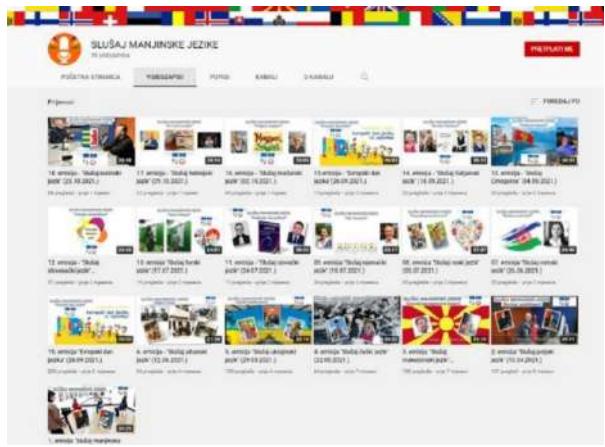
Dana 30.11.2021. zvanično je zatvoren projekt „Slušaj manjinske jezike“ koje je trajao 12 mjeseci. U toku realizacije projekta pripremljeno je i realizovano 18 radio emisija na jezicima nacionalnih manjina, održana dva paralelna festivala filmova na jezicima nacionalnih manjina, postavljene sve radio emisije na YouTube kanal „Slušaj manjinske jezike“, objavljen afirmativan članak u rezultatima projekta i štampan re-print izdanja knjige „Češke narodne pjesme“, kao i keramičke šolje sa znakom projekta. U okviru projekta održane su dvije završne konferencije u Tuzli i Prnjavoru i značajan broj medijskih nastupa članova projektnog tima.

Učesnici emisije na turskom sa Odsjeka Turkologija Filozofskog fakulteta Tuzla i voditeljica emisije Indira Mehić

Zana i Rizah Sokoli gosti emisije na albanskom jeziku, sa voditeljicom Indirom Mehić

Završna aktivnost projekta „Slušaj manjinske jezike“ je konferencija za medije organizovana 13.11.2021. u Tuzli, i dan kasnije u Prnjavoru. Na konferenciji za medije u Tuzli govorili su Senad Begović, ispred Centra za kulturu Tuzla, partnera u projektu, Tomislav Durtka ispred udruženja Poljaka

„Boleslaviec“ Prnjavor, partnera u projektu, Zana Sokoli ispred udruženja Albanaca Dardania Tuzla, učesnica radio emisije na albanskom i Tihomir Knežićek, menadžer projekta. Prisutni su bili novinari RTV7, RTVTK, BH Radio i Glas TK. U Prnjavoru obraćanje medijima i prisutnim učesnicima konferencije imali su Tomislav Durtka ispred udruženja Poljaka „Boleslaviec“ Prnjavor, Tihomir Knežićek, menadžer projekta, Oleg Zakaljuk ispred ukrajinske nacionalne manjine i Ljubiša Šikarac načelnik Odjeljenja za lokalni ekonomski razvoj i društvene djelatnosti Opštine Prnjavor. Prisutni su bili novinari RTV kuće K3, Radio Prnjavor i portal Udar.

Projekat je finansiran sredstvima Evropske unije i Vijeća Evrope putem granta njihovog zajedničkog projekta „Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini“, a koji je dio zajedničkog programa „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019. – 2022“. Partneri na projektu su bili Grad Tuzla, Opština Prnjavor, medijske kuće RTV7, Radio Prnjavor, RTV Tuzlanskog kantona, Centar za kulturu Tuzla, Centar za kulturu Prnjavor, udruženja i članovi udruženja nacionalnih manjina u Tuzli i BiH.

Završne konferencije za medije u Tuzli i Prnjavoru

Na poziv italijanske ambasade u Sarajevu, grupa članova Udruženja učestvovala je 28.11.2021. godine u Domu mladih – Skenderija Sarajevo na manifestaciji „VI sedmica italijanske kuhinje u svijetu“, u sklopu godišnje revije koju promovira Ministarstvo vanjskih poslova i međunarodne suradnje Italije u cilju promocije italijanske kulinarske tradicije i gastronomске kulture. Gosti manifestacije su bili kompletna upravna struktura Trentini nel mondo i grupa članova tuzlanskog udruženje. Gostovanju se pridružila i Irina Dobnik koja je u to vrijeme boravila u Sarajevu.

U Skenderiji Sedmica italijanske kuhinje

Članovi udruženja posjetili su projekcije italijanskih filmova prikazanih u Tuzli 16. i 17.12.2021. godine. U okviru programa Dana italijanskog filma u BiH, u Tuzli su bila prikazana dva filma: "Bogre – Velika evropska hereza", dokumentarni film, četvrtak, 16.12.2021. u 18 sati sala bivšeg kina Kaleidoskop (Pozorište mladih Tuzle), bhs titl, i „Djeca“,igrani film, petak, 17.12.2021. u 18.00 sati, Cinestar Tuzla (Bingo City Centar), bhs prevod na projekcionom platnu. Ulaz na obje projekcije je bio besplatna sa ograničenjem od 100 posjetilaca uz poštivanje aktuelnih higijensko-epidemioloških mjera.

Ambasador Republike Italije, Marco Di Ruzza, je prisustvovao projekciji filma „Djeca“, a filmsku projekciju je zajedno sa ambasadorom Italije objavio gradonačelnik Jasmin Imamović, a prisutne je pozdravio i Kadrija Hodžić premijer Tuzlanskog kantona. Drugog dana filmskog festivala Predsjednik udruženja imao je kraći sastanak sa italijanskim ambasadorom u BiH na temu aktivnosti koje udruženje planira u 2022.

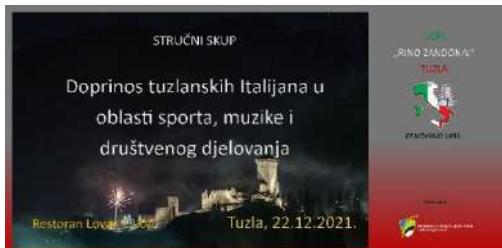
Najava italijanskog filma „Djeca“ u Cinestaru

Dana 22.12.2021. godine održano je nekoliko aktivnosti udruženja u restoranu „Lovac“ na Slanim jezerima – Panonika. Održana je redovna godišnja skupština udruženja, stručni skup na temu doprinosa Italijana u Tuzli, promocija zidnog kalendara za 2022. godinu, zajednički ručak i druženje.

Redovna godišnja Skupština udruženja održana je uz prisustvo gostiju iz drugih udruženja Italijana i drugih udruženja nacionalnih manjina koje djeluju u Tuzli. Prezentirani su i prihvaćeni izvještaji o radu udruženja za 2020. godinu.

Organizovan je stručni skup na temu doprinosa Italijana u Tuzli. Izlaganje članova udruženja na temu doprinosa Italijana u Tuzli u oblasti sporta, muzike i društvenog djelovanja. Izlaganja su imali Blanka Tišma i Željko Mott, a o istorijatu dolaska Italijana u Tuzlu govorio je i Brano Mott. Organizaciju stručnog skupa finansiralo je Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona.

Na skupu je promovisan i podijeljen zidni kalendar za 2022. godinu sa motivima 12 tuzlanskih italijanskih obitelji dimenzija 50 X 34 cm. Uz kalendare podijeljeni su i CD sa motivima kalendara i porodičnim posterima. Izradu kalendara finansirao je Grad Tuzla.

Zidni kalendar za 2022. sa motivima italijanskih obitelji

Program je nastavljen ručkom i druženjem članova udruženja uz muziku Klipija.

Restoran Lovac 22.12.2021.

Krajem 2021. godine započele su aktivnosti oko kupovina prostora za rad udruženja u Tuzli. U dogovoru sa upravom asocijacije Trentini nel mondo počelo se intenzivno razmišljati o ideji da italijanska strana (bilo Trentini nel mondo ili Provincija) kupe poslovni prostor u Tuzli. Taj prostor bi se koristio za potrebe udruženja Italijana s obzirom da udruženje nema adekvatan prostor za rad. Uprava Trentini nel mondo je rezervisala 40.000 EURa za kupovinu prostora pod uslovom da udruženje vraća „rate“ na mjesečnoj osnovi do isplate cijelog ili djelimičnog iznosa. Nikad nisu u cijelosti dogovoren detalji kako bi se vraćao novac asocijaciji, koliki iznos i koliko dugo. Kao rješenje vlasništva prostora asocijacija Trentini nel mondo

je predložila formiranje novog udruženja tj. ogranka asocijacije Trentini nel mondo u Bosni i Hercegovine, kojem bi osnivač bio UGIP „Rino Zandonai“. Bilo je usaglašeno među članstvom udruženja koje osobe bi bile odgovorne za novo udruženje. Knežiček je mjesecima iznalazio i obilazio potencijalne prostore – kancelarije koje bi asocijacija kupila i dala na korištenje udruženju. Ovlaštenje za aktivnosti BiH strane u vezi nalaženja i kupovine prostora dobio je Knežiček na skupštini udruženja koja je održana 22.12.2021. godine. Ispitane su sve opcije registracije udruženja u BiH, pribavljeni potrebni obrasci i praktično sve je bilo spremno za registraciju novog udruženja. Knežiček je pripremio nekoliko scenarija i rješenja za kupovinu prostora i definisanje odnosa prema asocijaciji u pogledu povrata sredstava. Osnovna ideja je bila da se novac uplati „novom“ udruženju koje bi kupilo prostor i bilo vlasnik prostora. Kupljeni prostor bi se dao na korištenje UGIP „Rino Zandonai“ koji bi koristio prostor po osnovu ugovora o korištenju prostora sa „novim“ udruženjem. UGIP „Rino Zandonai“ bi novac obezbjeđivao iz grantova u kojima bi bila stavka „zakup prostora“, tako da bi se plaćanje tj. otplate vršilo iz grantovnih sredstava tj. projekata koje bi „Rino Zandonai“ aplicirao BiH i međunarodnim institucijama. A novo udruženje bi vraćalo novac od „rente“ nazad u Trento. Praksa je pokazala da bi mehanizma otplate po osnovu plaćanja „zakupa prostora“ bio realan jer je isti mehanizam primijenjen za plaćanje zakupa prostorije u kojoj je smještena italijanska biblioteka „Salinas“. Asocijacija Trentini nel mondo je započela proces realizacije kupovine prostora i u sagledavanju zakonodavnog okvira koji važi za asocijacije u Italiji, uprava asocijacije je zaključila da nije moguće uraditi kupovinu prostora izvan Italije pod uslovima kako je bilo zamišljeno (da se otplaćuje prostor shodno dinamici koja bi se dogovorila

između Trenta i Tuzle). Svi „pregovori“ oko kupovine prostora su rađeni komunikacijom putem e-maila i razgovorima, a nikad nije bilo nikakvog pismenog sporazuma na temu kupovine prostora. U razgovoru sa Maistrijem u Tuzli 2022. godine Knežičeku je saopšteno da asocijacija, uz sve pozitivne namjere, nema načina da kupi prostor, tako da ideja kupovine prostora ne može biti ostvarena. Višemjesečni rad na realizaciji kupovine prostora je bio uzaludan. Kao alternativa, najavljena je mogućnost apliciranja na projekte za obnovu i popravke prostora za koje asocijacija raspisuje javne pozive (svake druge godine), pa će udruženje aplicirati za sredstva po tom pozivu, a koja će biti iskorištena za uređenje postojećeg prostora udruženja u Miladijama.

Kao i svih prethodnih godina, udruženje je uredno prijavilo godišnji obračun za 2020. godinu kod nadležne FIA. Bilans uspjeha pokazuje rezultat primitka sredstava u iznosu od 32.578,00 KM. Budžet je znatno uvećan zbog učešća udruženja u dva međunarodna projekta.

U 2022. godini udruženje je imalo intenzivne aktivnosti i učvrstilo svoj položaj u lokalnoj zajednici, ali i dobilo nove simpatizere u Italiji.

Manja grupa tuzlanskih Italijana, na poziv udruženja Italijana Banja Luka, učestvovala je u obilježavanju drugog Festivala italijanske kulture INSIEME. Festival je sadržavao premijeru opere „Služavka gospodarica“, panel prezentaciju udruženja Italijana u regiji „Italijani na Balkanu“, prvu reprizu opere „Služavka gospodarica“, zajedničku večeru sa ambasadorom Italije u BiH dana 12.2.2022. i sastanak sa članovima Udruženja Italijana Banja Luka 13.2.2022.

Panel prezentacija je obuhvatila četiri prezentacije. Prvu prezentaciju italijanske zajednice Kopar,

Slovenija predstavio je Mauricio Tremul putem Zoom platforme, Tihomir Knežiček je predstavio aktivnosti i istorijat tuzlanskog udruženja Italijana, Franjo Rover je predstavio dolazak Italijana u Štivor i aktivnosti kluba, a Maja Kremenović je opisala položaj italijanske nacionalne manjine u BiH i Banjoj Luci, kao i aktivnosti koje udruženje realizuje. Prisutnima se obratio i ambasador Italije u BiH Marco Di Ruzza. Nakon panel diskusije, od 20 sati upriličena je prva premijera opere „Služavka gospodarica“.

Panel prezentacija aktivnosti i istorijat tuzlanskog udruženja Italijana – u publici ambasador Italije

Opera „Služavka gospodarica“ je djelo Čiovani Batista Pergolezi, italijanskog baroknog kompozitora. Postavka opere je nastala u okviru Operskog studija Akademije umjetnosti UNIBL, a muzička pratična je Gudački orkestar Akademije umjetnosti UNIBL. Dirigent je Dušan V. Urošević, stalni saradnik udruženja Italijana i upravitelj mješovitog hora „Pjetro Maskanji“ koji djeluje u okviru udruženja Italijana. Sala Banskog dvora je bila potpuno popunjena iako je bila prvo repriza opere.

Opera izvedena u Banskom dvoru

Nakon premijere udruženje banjalučkih Italijana je organizovalo druženje i večeru za goste festivala.

U nedelju 13.2.2022. godine je održan sastanak članova udruženja Italijana iz Banje Luke sa italijanskim ambasadorom, a nakon toga i sa članovima udruženja iz Tuzle. Na sastanku su razmijenjena iskustva u radu i načinima finansiranja udruženja, kao i planovi udruženja za 2022. godinu i dalje. Ambasador je istakao da su prioriteti ambasade za 2022. godinu očuvanje italijanskog jezika, italijanska kinematografija i italijanska kuhinja, a pozvao je udruženja da organizuju svoje aktivnosti u vrijeme održavanja manifestacija koje organizuje ambasada Italije u BiH.

Na poziv OSCE ureda u Tuzli, 15.2.2022. u Hotelu Garden – Hotel Tuzla održan je sastanak predstavnika OSCE sa pet udruženja ne-romskih nacionalnih manjina koja djeluju u Tuzli. Povod sastanka je objavljeno saopštenje za javnost kojim udruženja nacionalnih manjina izražavaju protest zbog ignorantskog odnosa Gradskog vijeća Tuzle prema tuzlanskim udruženjima nacionalnih manjina. Pored dva predstavnika OSCE ureda u Tuzli, na sastanku su bili prisutni predstavnici svih pet tuzlanskih udruženja nacionalnih manjina - Albanaca (udruženje Dardania), Italijana (udruženje Rino Zandonai), Jevreja (Jevrejska opština Tuzla), Makedonaca (udruženje Ilinden) i Slovenaca (Udruženje građana slovenačkog porijekla Tuzla). Predstavnici udruženja nacionalnih manjina istakli su nezadovoljstvo odnosom Gradskog vijeća Tuzla prema udruženjima koja su ukazala na nepravilnosti formiranja i djelovanja „Komisije za zaštitu prava nacionalnih manjina“. Reakcije Grada na ukazane nepravilnosti nije bilo. U kasnijem periodu OSCE je organizovao jedan sastanak udruženja nacionalnih manjina i članova Komisije za prava nacionalnih manjina, a predstavnici pet udruženja su se vrlo često sastajali i dogovarali aktivnosti od interesa za udruženja nacionalnih manjina.

Dogovor udruženja pred sastanak sa OSCE u kancelariji udruženja Albanaca Dardania – Zoran Vlkov, Rihah Sokoli, Zana Sokoli, Tihomir Knežićek i Marina Rajner

Nakon sastanka sa OSCE u holu Hotela Garden

UGIP „Rino Zandonai“ i klub Trentina bili su izlagači na dvodnevnom Međunarodnom sajmu turizma i ekologije "LIST" u Lukavcu. Sajam se održavao od 5. do 7.5.2022. u sportskoj dvorani u Lukavcu. Udruženje je dobilo štand i učešće na sajmu bez naplate troškova – prvenstveno radi interesa sajma da ima prisutnosti italijanskog udruženja, a time i Italije, i drugo, zbog zasluga Željke Motta koji ima u gradu Lukavcu. Nastup udruženja je imao primarnu ulogu promociju djelovanja udruženja i italijanskih obitelji u Tuzli i Lukavcu, kao i promociju turističkih potencijala regije Trentino. Posjetiocima sajma besplatno je dijeljen reklamni turistički materijal sa kojim je udruženje raspolagalo. U više navrata udruženje je posredno tražilo od turističkih zajednica u Trentu da (besplatno) učestvuju na sajmu i da obezbijede reklamni materijal radi promocije turizma. Nije bilo pozitivnog odgovora na inicijativu. Od reklamnog materijala udruženje je dobilo od Trentini nel mondo prezentaciju turističkih potencijala za upotrebu putem projekتورa i računara. Prezentacija je korištena putem laptopa koji je bio na štandu. Pojava udruženja je izazvala

značaju pažnju posjetilaca, a prvi je put da je Italija predstavljena na sajmu LIST koji se duži niz godina održava u Lukavcu. U programu sajma bilo je svečano otvaranje i obraćanje zvanica. Slijedio je obilazak sajma i razgovor sa izlagачima. U okviru sajma održan je i Festival hrane i pića „BOSANSKA SOFRA“ i „Dani ženskog stvaralaštva“, a svi učesnici su dobili zahvalnice.

Štand UGIP „Rino Zandonai“ na sajmu LIST 2022 u Lukavcu, Gordana Segat i Željko Mott

UGIP „Rino Zandonai“ i klub Trentina bili su učesnici dvodnevnog Međunarodnog sajma turizma i gastrokulture “Bijeljina-turist 2022”. Sajam se održavao 27. i 28. maja, u hotelu „Drina“. Na sajmu se predstavilo više od 70 izlagača iz BiH, Crne Gore i Hrvatske. Organizator Sajma je Turistička organizacija grada Bijeljina, a pokrovitelj Grad Bijeljina. Turističku ponudu predstavile su brojene turističke organizacije iz BiH i zemalja regiona, a na ništa manje bogatoj gastronomskoj ponudi izlagači su mogli vidjeti proizvode od

mlijeka, mesa, ali i stara tradicionalna jela. Posebnost sajma je bila prezentacija italijanskih tradicionalnih jela koja su pripremile članice tuzlanskog udruženja i kluba Trentina Gordana Segat, Mirjana Čaušević i Bernanda Zamboni Morankić. Podijeljeno je za besplatnu degustaciju više od 60 porcija slanih i slatkih jela koje su članice pripremile na svoj trošak. Popila se i boca šampanjca što je poklon Willi Daldona, a podijeljen je i promotivno-turistički materijal Trenta. Udruženje je dobilo i zahvalnicu za učešće na sajmu, i poziv za učešće na sajmu iduće 2023. godine (poziv nije došao, a udruženje je kasno saznalo da je sajam bio održan 27. i 28. aprila 2023.). Udruženje je učestvovalo na sajmu po pozivu, tako da nije imalo troškova korištenja izložbenog prostora. Sajam je medijski obilježen, pa tako i prisutnost udruženja Italijana.

Članice tuzlanskog udruženja i kluba Trentina Gordana Segat, Mirjana Čaušević i Bernanda Zamboni Morankić, logistička podrška Željko Mott i Tihomir Knežiček na sajmu turizma u Bijeljini

Članovi UGIP „Rino Zandonai“ učestvovali su na sajmovima turizma i gastro ponude u Lukavcu i Bijeljini tokom maja 2022. O tim aktivnostima objavljen je članak u magazinu Trentini nel mondo br. 5/2022.

Presenza di successo del Circolo di Tuzla a due importanti fiere

L'associazione "Rino Zandonai" di Tuzla ha partecipato con grande successo alle due più importanti fiere di turismo e gastronomia di quest'anno: la "Fiera del Turismo di Lukavac" e la "Fiera della Polenta di Bijeljina". La presenza dei soci del Circolo di Tuzla è stata molto apprezzata e ha contribuito alla riuscita delle due manifestazioni. I soci hanno presentato le loro attività e hanno avuto occasione di incontrare altri esperti del settore. La Fiera del Turismo di Lukavac è stata particolarmente ben accolta, con una grande partecipazione di visitatori e una buona atmosfera. La Fiera della Polenta di Bijeljina ha anche avuto un grande successo, con molte persone che hanno provato la polenta e hanno apprezzato il sapore e la qualità. Gli ospiti hanno potuto scoprire le bellezze naturali e culturali della regione e hanno avuto la possibilità di provare i piatti tipici della cucina locale. In entrambi i casi, i soci del Circolo di Tuzla hanno dimostrato il loro impegno per promuovere il turismo e la gastronomia della regione. L'associazione "Rino Zandonai" si congratula con tutti gli ospiti e partecipanti per il successo delle due fiere e si augura che queste manifestazioni continueranno a crescere e a diventare sempre più importanti per il turismo e la gastronomia della regione.

In 150 alla «Festa della polenta» del Circolo della Lorena

Magazin Trentini nel mondo br. 5/2022

Ambasada Republike Italije u BiH koju predvodi ambasador Marco Di Ruzza, upriličila je 2. juna svečanost povodom velikog italijanskog praznika - Dana Republike. Festa della Repubblica u Sarajevu obilježena je prijemom u Domu oružanih snaga BiH, kojoj je prisustvovao veliki broj zvanica iz diplomatskog, političkog, kulturnog i javnog života u BiH. Među prisutnima bili su i predsjednik UGIP „Rino Zandonai“ Knežiček, gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović, rukovodilac Stručne službe za poslove gradonačelnika Svetlana Kakeš, Jasmina Ovčina predstavnica CISPa i vjerovatno još gostiju iz Tuzle. Dan Republike Italije obilježava se svake godine 2. juna i to je najvažniji datum u godini za ovu državu. Toga dana, godine 1946. je italijanski narod na referendumu odabrao republiku umjesto monarhije. Od toga dana Italija zvanično proslavlja svoj rođendan. (fotografije Radio Sarajevo).

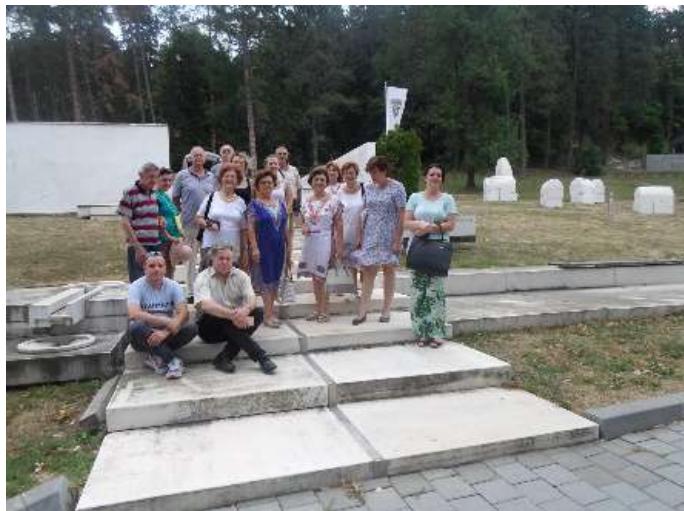

Predstavnici UGIP „Rino Zandonai“ učestvovali su u mirnoj šetnji posvećenoj žrtvama genocida u Srebrenici. Neformalna grupa građana, okupljena oko ideje – Kako da u Tuzli na dostojanstven način obilježi dvadeset i sedam godina od genocida u Srebrenici i pruži podršku preživjelim organizovala je „Mirnu šetnju 8372 za Srebrenicu“, koja je održana u nedjelju 10.7.2022. godine u vremenu od 18.00 do 20.00 sati. Okupljanje je bilo ispred BKCT TK, a šetnja je trajala puna dva sata. Završila je na Trgu slobode gdje su fotografisani učesnici šetnje. Na ovaj način, udruženje Italijana je zastavom Italije i provincije Trentino dalo doprinos očuvanju sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici 1995. godine.

Mirna šetnja 8372 za Srebrenicu u 2022.

Na poziv Grada Tuzla, udruženje je prisustvovalo obilježavanju Dana ustanka naroda Bosne i Hercegovine protiv fašizma 27. jula. Obilježavao se kao dan sjećanja na prve akcije ustaničkih jedinica na tlu Bosne i Hercegovine, tačnije na napad ustanika na Drvar i Bosansko Grahovo. Tuzla kao slobodarski grad njeguje tradiciju obilježavanja Dana ustanka, pa su se 2021. tom obilježavanju pridružili članovi Udruženja. Cvijeće na spomeniku na Banji položila je Zlata Ibršimović porijeklom Bancher.

Brojni članovi udruženja na obilježavanju Dana ustanka BiH na spomen obilježjima na Banji

Članice udruženja održale su sastanak 28.8.2022. u kafeu Sydney u Tuzlanki radi dogovora oko pripreme gastro ponude za Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022. godine. Sastanku se pridružila i Štefica Lebeničnik koja je došla na kraće vrijeme u Tuzlu. Članice i članovi udruženja se svake godine na istom mjestu sastaju prije manifestacije „Dan italijanske kuhinje“ da bi se dogovorili o realizaciji planiranih aktivnosti i da bi članice – domaćice

preuze novac za kupovinu namjernica i potrepština za pripremu italijanske gastro ponude.

Dogovor pred „Dane italijanske kuhinje u Tuzli 2022.“

U saradnji MdM – Ljekari svijeta i UGIP „Rino Zandonai“, realizovana je izložba "Migracije: Tragovi koji ostaju" u Gradskoj galeriji u Bihaću, 1. septembra 2022. od 19. sati. Na izložbi su izložene, sa tuzlanske strane, fotografije i diplome italijanskih obitelji koje su došle u Tuzlu, i većinom ostale u Tuzli. MdM se predstavio radovima koje su migranti radili u Bihaću i Sarajevu u okviru psihosocijalne podrške koju pruža MdM. Profesor Frederic Spagnoli, rukovodioč projekta Sliding Doors obratio se prisutnima u ime projekta Sliding Doors, a Tihomir Knežićek u ime UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla. Izložba je imala posjećenost i

medijsku pokrivenost, ali u medijima se udruženje Italijana ne pominje kao partner u organizaciji izložbe. MdM je na osnovu donatorskih uslova IOMa, u znatnoj mjeri umanjio doprinos i ulogu udruženja Italijana iz Tuzle iako je u fazi dogovaranja sadržaja izložbe bilo usaglašeno da obje organizacije imaju jednak tretman. Čak ni katalog koji je izrađen za potrebe izložbe ne sadrži nikakve informacije o udruženju Italijana. Iako MdM nije ispunio svoje obećanje o ravnopravnom učešću na izložbi, dogovoreno je da se izložba postavi i u Tuzli i Sarajevu tokom septembra i oktobra 2022. godine. U Tuzli je izložba postavljena kako je dogovoreno, a u Sarajevu nije postavljena zbog problema koje je MdM imao u organizaciji izložbe, a i zbog odustajanja udruženja Italijana da učestvuje svojim eksponatima na izložbi.

Otvaranje izložbe „Migracije: Tragovi koji ostaju“ u Bihaću

Frederic Spagnoli, rukovodioc projekta Sliding Doors ispred panoa sa najavom izložbe u Bihaću

U okviru javnog poziva za grantove za udruženja nacionalnih manjina, kojeg je raspisao Grad Tuzla, Udruženje je apliciralo projektom „Peruška u šeširu“. Kao ključna aktivnost, projektom je bila predviđena izrada pet ženskih i pet muških italijanskih – trentinskih narodnih nošnji. Ženske nošnje su rađene po modelu koji ima Mirjana Beba Čaušević, a muške po modelu koji ima Željko Mott. Nošnje su sašivene i promovisane 3.9.2022. u sklopu manifestacije „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“ i drugi put u Ateljeu Ismeta Mujezinovića 8.12.2022. godine

Narodne nošnje – Beba Čaušević i Željko Mott

U Tuzlu povodom Dana italijanske kuhinje 2.9.2022. godine stigla je italijanska delegacija predvođena Walterom Kaswalderom – premijerom provincije Trento u pratinji ministara, savjetnika, uprave asocijacije Trentini nel mondo, profesionalnih kuhara i simpatizera udruženja iz

Italije. Delegacije su imale sastanke sa Svjetlanom Zamboni, predsjedavajućom općinskog vijeća Maglaj, gradonačelnikom Tuzle Imamovićem, gradonačelnikom Lukavca Delićem i ministrima u vlasti Tuzlanskog kantona – Duraković i Mijatović. Teme sastanka su vezane za uspostavu kvalitetnije saradnje regije Trentino i Tuzlanskog kantona, a posebno na nivou lokalnih zajednica Maglaja, Tuzle i Lukavca.

Članovi italijanske delegacije imali su 2.9.2022. u prostoru Međunarodne galerije portreta Tuzla, zvanični sastanak sa Svjetlanom Zamboni predsjedavajućom općinskog vijeća Maglaj. Tokom susreta, Zamboni je iskazala potrebu općine Maglaj za uspostavom saradnje sa provincijom Trentino, i mogućostima razmjene. Usljedila je razmjena poklona i zajedničko fotografisanje u prostoru Međunarodne galerije portreta Tuzla.

Učesnici sastanka sa Svjetlanom Zamboni

U petak, 2.9.2022. godine u prostorijama Gradske uprave, upriličen je službeni sastanak između delegacije Grada Lukavac, na čelu sa gradonačelnikom Edinom Delićem i delegacije iz Italije. Na sastanku je Grad Lukavac istako potrebu saradnje sa Trentom, posebno u sticanju iskustava u oblasti tretmana otpadnih voda i vodovodnih mreža. Delegaciju italijanske provincije Trentino su, između ostalih, predstavljali Walter Kaswalder, predsjednik skupštine provincije Trentino, Alex Marini, konzul provincije Trentino, Frederic Spagnoli, francuski univerzitetski profesor iz provincije Trentino, Armando Maistri, predsjednik asocijacije "Trentini nel mondo" i Edvard Cucek novinar i prevodioč, a ispred tuzlanskog udruženja Italijana bili su prisutni Željko Mott i Tihomir Knežiček.

Sastanak sa gradskom upravom Grada Lukavca

Gradonačelnik Tuzle, Jasmin Imamović, sa saradnicima, 3.9.2022. godine u Gradskoj upravi, susreo se sa delegacijom Pokrajine Trentino u

Italiji, istog sastava kao na sastanku u Lukavcu, a bio je prisutan i Leonardo Lebeničnik, umjetnik iz Trenta, porijeklom iz Tuzle. Sastanku je prisustvovao i profesor Kadrija Hodžić, član Udruženja građana italijanskog porijekla i bivši premijer Tuzlanskog kantona, u vrijeme čijeg mandata je uspostavljena formalna saradnja sa Pokrajinom Trento. Walter Kaswalder se zahvalio gradonačelniku Tuzle, koji na razne načine podržava povezivanje Italije sa Tuzlom i Bosnom i Hercegovinom, te dodao „*a naročito zbog toga jer svjedoci smo da u Tuzli i danas žive potomci Trentina, kojima se ponosimo. Tu smo da ponovo povežemo naše odnose, i one koji nisu postojali da ih započnemo, da gradimo mostove. Naša budućnost zajednička je Europa, na razne načine globalizirana, i smatramo da se jedino ovakvim saradnjama može izgraditi boljitet. Naša saradnja ne bi trebala biti samo tehnička, imamo puno toga da obavimo na nivou školstva, univerziteta, kulture, tako da je naše povezivanje čin koji je na neki način naša obaveza*“.

Sastanak u gradskoj upravi Grada Tuzla

Odmah nakon sastanka sa gradonačelnikom Tuzle Imamovićem, održan je u zgradi Vlade Tuzlanskog kantona sastanak ministra privrede Tuzlanskog kantona, Edina Durakovića i ministricе kulture, sporta i mladih Tuzlanskog kantona Ivane Mijatović

sa predstavnicima italijanske delegacije. Tema sastanka bile su aktivnosti pokrenute prije godinu dana, a koje se odnose na potpisivanje Memoranduma o saradnji provincije Trentino i Tuzlanskog kantona, te podršci Udruženju građana Italijanskog porijekla koje djeluje na ovim prostorima „Rino Zandonai“.

Sastanak u Vladi Tuzlanskog kantona, Kaswalder predaje poklon ministru Durakoviću

Leonardo Lebeničnik je Italijan tuzlanskih korijena koji najveći dio života živi i radi u Italiji. Umjetnik je po duši i profesiji, i, kako kaže, ima životnu želju da svoja djela predstavi građanima svog rodnog grada. O mogućnostima realizacije izložbe razgovarao je sa direktorom Centra za kulturu Tuzla Edinom Jahićem i saradnicom Amrom Ćebić u dvorištu Ateljea Ismeta Mujezinovića, potencijalne lokacije za organizaciju izložbe. Jahić je podržao ideju i okvirno je dogovorena postavka

u drugoj polovini 2023. Sastanku je prisustvovao i Armando Maistri, predsjednik Udruženja Trentini nel mondo koje planira obezbijediti dio podrške za realizaciju izložbe u Tuzli. Izložba je održana od 3.6. do 3.7.2023. u Ateljeu Ismeta Mujezinovića kako je to i bilo dogovoreno.

Amra Ćebić, Edin Jahić, Leonardo Lebeničnik, Leonardova prijateljica Anita Zanette i Armando Maistri u dvorištu Ateljea Ismeta Mujezinovića

U okviru prvog dijela manifestacije Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022. održana je promenada – šetnja gradom u narodnim nošnjama Italije i Bosne i Hercegovine. Nošnje Bosne i Hercegovine nosili su članovi ansambla GKUD „Bosna“ Tuzla. Cvijeće na Kapiji položio je Walter Kaswalder, predsjedavajući Skupštine Pokrajine Trentino i Alex Marini, savjetnik za pitanja migracija.

Promenada tuzlanskim ulicama i Trgom slobode

Na Trgu obraćanje Marinia, prevod Cucek

Tihomir Knežiček objavio članak za portal *Tuzlarije* o aspektima manifestacije „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“, članak koji ima za cilj da pokaže koliko aktera se uključuje u realizaciju manifestacije „Dan italijanske kuhinje“ i na koji način reaguju oni od kojih u znatnoj mjeri zavisi uspjeh manifestacije.

MOŽE – najčešća riječ u Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2022

U subotu 3.9.2022. održana je 13. manifestacija „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“. U jednoj rečenici sve rečeno. A ispred rečenice ima mnogo toga što će pokazati zašto uspijeva Tuzla u svojoj jedinstvenosti.

Grad Tuzla je putem dva granta za OCD, Turistička zajednica Grada Tuzle i *Trentini nel mondo* iz Trenta, pomogli su da se manifestacije realizuje onako kako je zamisljeno. Dogovori sa Italijanima o njihovom dolasku u Tuzlu na manifestaciju počeli su početkom augusta 2022. Ključna osoba za komunikaciju sa italijanskom stranom Edvard

Cucek, istinski prijatelj tuzlanskog udruženja Italijana (silom prilika i neprilika prevodioc), sklopio je mozaik u kojem su bili Walter Kaswalder, predsjedavajući Skupštine Pokrajine Trentino, Alex Marini, savjetnik za pitanja migracija, Armando Maistri, predsjednik asocijacije Trentini nel mondo (Trentini u svijetu), tri kuhara Fabio Masaia, Gianni Sartori i Laura Bellini, članovi udruženja Gruppo Bosnia - Mori Manuela Menegoni, Fiorenzo Martinelli, Cristian Muttinelli, Vigilio Menegoni i Paolo Parmesan i

Leonardo Lebeničnik, umjetnik sa djevojkom Anita Zanette, francuski profesor Frederic Spagnoli koji ne može bez Ljeta u Tuzli i sam novinar / humanista Edvard Cucek.

Dogovor sa članicama udruženja koje će pripremati hranu organizovan je bez buke i gužve. Kažu MOŽE, sve poznato, osim odgovora – hoće li biti kiše. Neki telefoni najaviše kišu, a priroda, znajući šta nosi Dan italijanske kuhinje, pokvari sve planove meteorologima i kompjuterima i odluči da nas taj dan počasti prekrasnim vremenom. Priroda poručila MOŽE.

Sastanak u Tuzli sa Gradonačelnikom dogovoren, šefica ureda gradonačelnika Svjetlana Kakeš kaže MOŽE. Par dana ranije dobijemo zastavu Grada Tuzla – na revers od Grada. Tražili smo zastavu Grada i Grad reče MOŽE. Nabavile se i zastave BiH, Italije, a nedostajala je zastava provincije Trentino. Pošaljem molbu Edvardu da traži zastavu od nekog u vlasti provincije. Sutradan poruka – MOŽE (dobit ćete dva komada – tako je i bilo). Dogovara se sastanak sa Vladom Tuzlanskog kantona, sastanak dogovoren, ministar privrede Edin Duraković kaže MOŽE. Pitam direktora Centra za kulturu Tuzla

Edina Jahića može li sastanak Italijana sa Predsjedavajućom općinskog vijeća Maglaj Svetlanom Zamboni u Galeriji, kaže direktor MOŽE. Pitam Maju Hodžić da fotografiše naše goste u Galeriji portreta – kaže MOŽE. Leonardo Lebeničnik, tuzlansko-italijanski umjetnik želi da postavi izložbu svojih radova u Tuzli. Pitam direktora Centra za kulturu Tuzla može li sastanak sa Leonardom, kaže MOŽE. Na sastanku, Leonardo pita za mogućnost postavke izložbe u Ateljeu Ismeta Mujezinovića, a direktor kaže MOŽE. Približava se dan manifestacije, pa da se medijski najavi pošaljem molbu Sabini Mešić Tuzlarije da objavi obavijest – ne kaže da MOŽE, ali objavi na Tuzlarijama. Zove telefonom Irma Krdžalić RTV 7 pita može li gostovanje u studiju i najava manifestacije. Ja kažem MOŽE. Pitam Željku Motta može li jedan kombi od Crvenog križa za prevoz stvari i dvije tende u slučaju kiše, kaže MOŽE. Odem u Crveni križ tuzlanskog kantona da tražim kombi da prevucemo stolove, klupe i inventar za manifestaciju. Merima Sarajlić i Tanja Bijedić kažu MOŽE - ako ćeš vratit'. Dođe Admir Lasetović iz CKTK da mi kaže „ovim ključem otključavaš vrata, a ovim pališ kombi“. Abdurahman Alić pita treba li volontera CK za sanitetsko osiguranje. I to MOŽE. Tu večer su na tribinama sjedile volonterke Alana Osmanović i Ajla Poljić – za svaki slučaj ako nekome ustreba medicinska pomoći. Moj burazer Željko Knežiček kaže da će pitati Nedžada Malikića direktora JKP "Saobraćaj i komunikacije-Tuzla" da nam obezbijede struju i 30 metara metalne ograde. Direktor kaže MOŽE, pošaljite zvaničan zahtjev (i zahtjev bi poslan). Tražim mjesto gdje italijanski kuhari mogu početi pripremu svoja dva specijaliteta. Neko reče - možda Panonika. Odem do direktora Maida Porobića, Maid kaže – da vidimo, mislim da MOŽE. Pošalje mi SMS u kojoj piše: „U redu je, javi se Alenu Kasupoviću, šef ugostiteljstva oko timeinga, poz. Maid“ – i Alenov

broj telefona. Dođem na Panoniku do Alena a ALEN ispred objekta grila kaže „sve ovdje možete koristiti šta vam treba, a ako nešto još treba ja sam tu“. Italijani donijeli pola kombija suđa i plinske gorionike. Na gorionicima ne odgovara navoj na regulatoru plina za BiH plinske boce. Traži nove regulatore plina (ima 12 KM kod Muje na pijaci). Tražim poklone za goste iz Italije da su besplatni – i ... nađem. Pitam akademika Envera Mandžića, koji je začetnik umjetničkog pravca Mandžizam, da pokloni 17 svojih radova gostima iz Italije. Mandžo reče MOŽE. Kad smo prošle godine pitali Turističku zajednicu Grada Tuzla da dobijemo reklamni materijal, Turistička zajednica reče MOŽE. Ostalo je tog materijala. Podijelismo ove godine gostima iz Italije da vide šta sve Tuzla nudi (na italijanskom). U papirnim vrećica nađoše se prospekti i katalozi, razglednice i magneti.

Razmišljamo - dolaze nam gosti iz Italije, bilo bi lijepo da se malo pokažemo u svjetlu šarolikosti Tuzle. Mogla bi da bude zajednička šetnja gradom članova italijanskog udruženja u italijanskim nošnjama i članova GKUDa u nošnjama Bosne i Hercegovine. Zovnem telefonom Enesa Hodžića GKUD Bosna i podijelim razmišljanje. Kaže, bilo bi lijepo, pitat ću Envera Hukića predsjednika GKUD. Enver kaže MOŽE. Dogovorimo detalje i nastup GKUDa sa dvije igre na Trgu kao poklon gostima iz Italije i građanima Tuzle. Pita Enver imamo li razglas. Imamo, ali nije baš najbolji. Kaže Enver pitaj Centar za kulturu. Odem u Centar za kulturu Tuzla kod Senada Begovića, i pitam za razglas, kaže MOŽE. Pita treba li rasvjeta, ne treba, ima svjetla na Trgu. Na Trg u dogovoren vrijeme dođoše Goran Karišik i Damir Đanić iz Centra za kulturu, postaviše razglas, mikrofone i postaviše rasvjetu. Kad se poče smrkavat, rasvjeta osvjetli „naš“ dio Trga i napravi vrhunski ugođaj. Dobro su procijenili da rasvjeta ipak treba (naravoučenije – slušaj

starije). Kako se sve počelo uklapati u jedan lijep događaj, pitam Asju Redžić pomoćnicu gradonačelnika za Službu za kulturu, sport, mlađe i socijalnu zaštitu mogu li se spojiti dva projekta da bude efikasnija manifestacija. Marijana Ivaković iz njene službe šalje email „Predložena izmjena vremenskog okvira realizacije projekta “Peruška u šeširu” iz razloga koje ste naveli je prihvatljiva. Cijenimo dodatni doprinos prezentaciji projektnih aktivnosti i Grada Tuzle koji je podržao njihovu realizaciju.“ – MOŽE. Pitam Eldara Mešića, komšiju, za pomoć oko transporta stolova, kaže MOŽE. Pitam burazera da bude „taksista na određeno“ i voza Italijane gdje treba – kaže MOŽE (nije što je moj burazer, ali' je bio momak za sve – bez greške). Pitam Aida Atlića iz Savremenoumjetničke škole Tuzla da snimi manifestaciju i fotografise. Kaže MOŽE, biće mi zadovoljstvo. Nisu izostali ni Estika ni Blicko da svojim objektivima zabilježe trenutke koji oslikavaju vrijednost grada Tuzle i njenih građana. Stigla i donacija u vinu od prijatelja Willi Daldona i Raniera Brocha iz Trentina.

U 17 sati poče postavljanje stolova na Trgu. Ostavili agregat za struju u kombiju u rezervi ako nestane struje. Alija Hodžić, Darko Tišma, Eldar Mešić i Josip Bradvičić jednom rukom uradiše sve što treba. Počeše dolaziti članice sa tepsijama, zdjelama, gajbama, kutijama – puno specijaliteta. Lagano se stolovi počeše puniti šarenim gastro užicima, a za stolovima Bernanda Zamboni, Ljiljana Ivković, Fadila Hođić, Blanka Tišma, Vlasta Bradvičić, Renata i Martina Senkas, Smilja Knežićek, Ljerka Knežićek, Lejla Hodžić i njena kćerka Džana Jusić, Gordana Segat, a pojavi se Štefica Lebeničnik sa dvije tepsije upakovanih tiramisu porcija. Italijanski kuhari vrte svoj film, kuhaju vodu, sijeku sir, meso, peku nešto u tavama

– i kad završiše poče podjela. Ispade vrhunski. Nisu džaba došli u Tuzlu.

Kad se gastro ponuda postavi na stolove, učesnici manifestacije krenuše prema Meši i Ismetu odakle kreće šetnja gradom. Okupljanje prije šetnje gradom počelo je malo prije 18.30. Fotografisanje u narodnim nošnjama Italije i Bosne i Hercegovine, sa razvijenim zastavama BiH, Italije, Grada Tuzla, Provincije Trentino. Šetnja je počela kako je planirano ispred trga kod Meše i Ismeta, pješačkom zonom. Kod Kapije, premijer Kaswalder, u pratinji savjetnika Marinia i dvoje mladih, položi cvijeće na Kapiji. Kaswalderu nije bilo svejedno, dobro je znao šta je Kapija. Par riječi prisutnima, i nastavak šetnje do Trga. GKUD odigra dvije igre, kraće obraćanja Marinia i ministra Durakovića prisutnim na Trgu, i u 19 sati započe centralna manifestacija „Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022.“ Poče i podjela vina i osvježenja. Naši gosti Italijani se dive što to Tuzla radi i kako radi. RTV 7 uzima izjave, snima. U neka doba pojavi se ambasador Italije u Bosni i Hercegovini Marco Di Rizza. Ambasador potpuno opušten i stalno nasmijan hoda po Trgu, upoznaje prisutne, sve fino i nenametljivo. Nije bio imun na italijanske specijalitete i vino, ali i na spremnost za saradnju sa sagovornicima. Bilo je planirano druženje kod Špice nakon manifestacije, ali Italijani produžiše sa pripremom gastro ponude i tako ne odosmo kod Špice.

Zadnji zalogaji padoše oko pola jedanaest. Slijedilo je pospremanje, vožnja stolova i svega drugog nazad u prostorije udruženja. I završi se 13 po redu manifestacija „Dan italijanske kuhinje u Tuzli.“ Bez ijednog problema ili incidenta. Napisao sam ovu kronologiju događaja da se vidi koja je spremnost institucija i pojedinaca da nama Tuzlacima bude lijepo i ljestve, da je baš svako rekao MOŽE. A kome nije mrsko neka pobroji koliko osoba je dalo

direktni doprinos uspješnoj realizaciji manifestacije. Možda je neko izostavljen, ako i jeste, nije namjero.

A kad sam pitao Sabinu Mešić Tuzlarije da objavi ovaj tekst, ona reče MOŽE.

Predsjednik UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla

Tihomir Knežiček

Prije početka Dana italijanske kuhinje Jelena Montibeller, Kadrija Hodžić, Jasmin Imamović, Svetlana Kakeš (malo u pozadini), Josip Montibeller i Tono Zamboni

PALAZZO TRENTINI

Cronache dalla Presidenza

Intensa trasferta istituzionale a Tuzla del presidente Kaswalder e del consultore Marini

Viaggio fra i trentini di Bosnia

Nel primo week-end di luglio il Consiglio dei Trentini ha compiuto una serie di visite istituzionali in Bosnia ed Erzegovina. A Tuzla, la capitale della Repubblica Serba, è stato incontrato il capo dello Stato bosniaco, mentre a Sarajevo, la capitale della Repubblica di Bosnia, il presidente della Commissione europea, Romano Prodi, e il ministro degli Esteri, Massimo D'Alema, hanno incontrato il presidente della Repubblica di Bosnia, Dragan Čović, e il suo predecessore, Ivo Josipović.

Il presidente Kaswalder è stato accolto dal sindaco di Tuzla, Slobodan Vučetić, e da un rappresentante della comunità trentina di Tuzla. Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi incontrato il capo dello Stato bosniaco, Dragan Čović, che ha voluto sottolineare l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini. Il Consiglio dei Trentini ha poi incontrato il ministro degli Interni, Radivoje Radić, lasciando a questo punto il suo viaggio per la Repubblica di Bosnia.

Anche a Stoccolma
e Malmojami
la radice
ramangono salde

La passione della comunita' trentina per l'edera
non ha mai smesso di esistere

mentre i trentini, gli unici
a non averne mai smesso
di coltivarla, sono diventati
una specie di "cittadini onorari"

Il presidente della Repubblica
della Croazia, Ivo Josipović,
ha ricevuto i trentini nella sua
residenza a Zagabria

Per dimostrare che anche i trentini
sono veramente a casa loro
Dopo il saluto di Gianni Bonelli
è stata fatta una breve presentazione
degli ospiti, seguita da un discorso
del presidente della Repubblica della
Croazia, Ivo Josipović, che ha ricordato
che i trentini sono sempre stati ben
accolti in Croazia e che sono un
grande contributo alla vita culturale
e politica del paese

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

Il presidente della Croazia ha poi
conceduto ai trentini la cittadinanza
onoraria della Croazia

L'uomo che ha portato
il nome di Agrimi e Betta
in alto luoghi europei
è stato sempre un uomo
di grande cultura e
di grande umanesimo

Ugo Bettà, il trentino
che ha portato il nome
della sua città in Europa
e che ha fatto del suo
paese un luogo di riferimento
per le persone di buona volontà

Ci sono poi state altre
visite istituzionali, come
quella di Ugo Bettà, ex
ministro degli Interni, che
ha incontrato il presidente
del Consiglio dei ministri di Tuzla, Dragan Čović, e il ministro
di governo per gli affari europei, Karlo Čapak, con cui ha discusso
delle tematiche attuali e delle
nuove frontiere di governo.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Agrimi e Betta, cadute le due foglie dell'edera

Dopo tutto quest'estate, entrambi finiscono negli inferni - 190

Ugo Bettà, il trentino
che ha portato il nome
della sua città in Europa
e che ha fatto del suo
paese un luogo di riferimento
per le persone di buona volontà

Ci sono poi state altre
visite istituzionali, come
quella di Ugo Bettà, ex
ministro degli Interni, che
ha incontrato il presidente
del Consiglio dei ministri di Tuzla, Dragan Čović, e il ministro
di governo per gli affari europei, Karlo Čapak, con cui ha discusso
delle tematiche attuali e delle
nuove frontiere di governo.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Dragan Čović, che ha voluto sottolineare
l'importanza dell'esperienza di governo di cui si sono resi padroni i trentini.

Il Consiglio dei Trentini ha quindi
incontrato il capo dello Stato bosniaco,

Ugo Bettà, Agrimi e Betta, le tre foglie dell'edera

Članak u novinama Palazzo Trentini o Kaswalderovo posjeti Bosni i Hercegovini – Tuzli

O Danu italijanske kuhinje 2022. detalji i fotografije su u poglavlju o manifestaciji „Dan italijanske kuhinje u Tuzli.“

Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla, u saradnji sa belgijskom organizacijom Ljekari svijeta i Crvenim križem Tuzlanskog kantona, pripremilo je izložbu fotografija na temu „Migracije: Tragovi koji ostaju“. Izložba je otvorena 1.10.2022. u 12 sati u Galeriji Mandžić, a pripremljena je u sklopu projekta „Kлизna vrata“ – Sliding Doors, u okviru programa Evropa za građane u kojem je tuzlansko udruženje Italijana jedan od partnera. Izložba je bila posljednja aktivnost udruženja koja se realizovala u projektu Kлизna vrata, koji je zvanično završen 31.10.2022. Izložba je rađena po modelu izložbe koja je bila postavljena u Bihaću 1.9.2022. sa dodatkom fotografija doprinosa CKTK migrantskoj krizi u Tuzli. Izložba tematski ilustruje percepciju migracija u istorijskoj perspektivi.

Izložba u GM Migracije: Tragovi koji ostaju

Ranije najavljivana mogućnost da će Trentini nel mondo kupiti prostor za rad tuzlanskog udruženja odgođena je do nepoznatog vremena. Nakon razgovora sa upravom Trentini nel mondo zaključeno je da neće biti kupljen prostor zbog nemogućnosti da se riješi pravni status imovine, jer je kupovina prostora od strane asocijacije u inostranstvu pravno rizična i upitna zbog uslova otplate prostora (što bi bilo u obavezi tuzlanskog udruženja), pa je Trentini nel mondo, za sada, procijenio da se prostor u Tuzli neće kupiti. S obzirom na utisak koji je sa sobom ponio Walter Kaswalder nakon boravka u Tuzli, otvorila se mogućnost da otvaranje ureda u Tuzli pomogne direktno vlada provincije Trentino.

Članovi udruženja su učestvovali na promociji knjige Alexandra Langer "Umijeće zajedničkog življjenja: Od južnog Tirola do Srebrenice". Promocija je bila 31.10.2022. od 12 sati u Kući i ateljeu Ismeta Mujezinovića Tuzla. Aleksandar Langer je 22.8.2022. posthumno proglašen počasnim građaninom Tuzle, a bio je jedan od najvećih mirotvoraca u Bosni i Hercegovini i europarlamentarac koji se tokom rata devedesetih borio za pravdu, za istinu, za ljubav i mir prije svega, u svijetu, ali i u Bosni i Hercegovini. Kao prvorazredni eksponent dijaloga u italijanskoj Regiji Alto Adige/Sud Tirolu, i u cijeloj Europi, dao je fundamentalan doprinos pitanju inkvizicije i stvaranju društva, u kome različitost predstavlja bogatstvo, a ne barijeru. Nekoliko dana nakon ubistva mladih na tuzlanskoj Kapiji, odlučio je prekinuti vlastiti život, u dobi od 49 godina. U znak sjećanja na Alexandra Langera, u Tuzli je 2015. godine, održana konferencija "Može li biti Europe bez multikulture?", posvećena liku i djelu Alexandra Langera, u okviru koje je, simbolično, na Trgu slobode, posađeno stablo posvećeno sjećanju na velikog prijatelja Tuzle i Bosne i Hercegovine.

Na promociji knjige o Langeru – Knežiček (Zamboni), Kakeš (Michelini), Hodžić (Menegoni), Mott, Marija r. Fontan i Žarko Miladinović

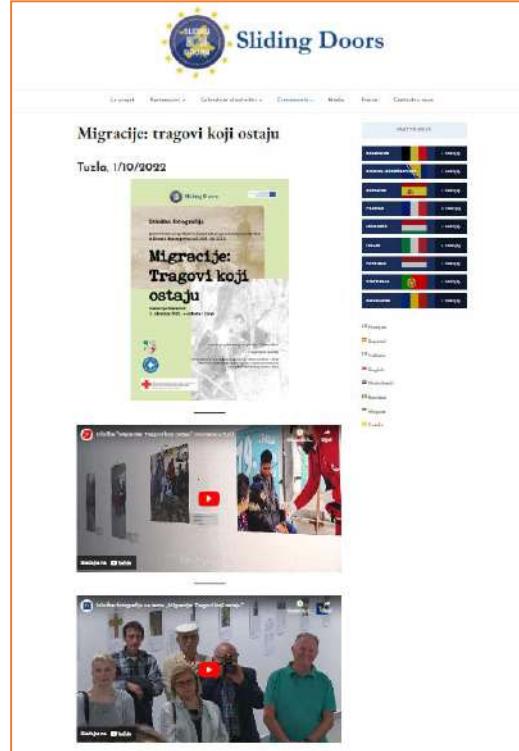
U cilju realizacije izložba Leonarda Lebeničnik u Tuzli, UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla i Centar za kulturu Tuzla potpisali su u novembru 2022. godine sporazum (na BiH i na italijanskom) kojim se potvrđuje zajednička organizacija izložbe radova – instalacija tuzlansko-trentinskog umjetnika Leonarda Lebeničnik. Izložba je planirana da bude otvorena 3.6.2023. u okviru obilježavanja 30 godina djelovanja udruženja Italijana u Tuzli i Dana Republike Italije.

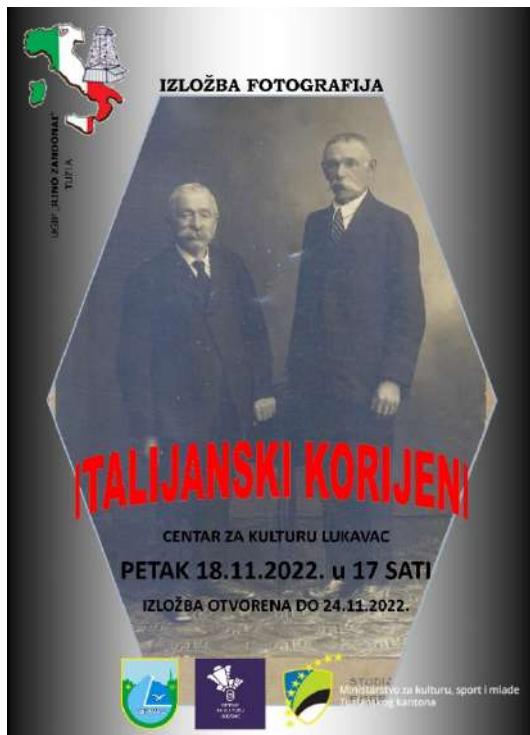
Sporazum o realizaciji izložbe BiH verzija

Završena je realizacija naučno-istraživačkog projekta pod nazivom „Sliding doors“ koji realizuje Institute of Sciences and Techniques of Antiquity, Université de Franche-Comté (Besançon, Francuska), a u partnerstvu sa 13 europskih organizacija i institucija iz 9 europskih država. Partneri u projektu su bili europski univerziteti i manji broj nevladinih organizacija, a UGIP „Rino Zandonai“ je jedini predstavnik sa područja Balkana. Cilj projekta je ocjena percepcije stanovništva prema migrantskim procesima i definisanje prijedloga mjera u pogledu postupaka prema migrantima koji je upućen Sekretarijatu VE.

Jednoipogodišnji projekat je sadržavao niz aktivnosti koje je realizovalo UGIP „Rino Zandonai“, koje su ocijenjene visokom ocjenom od strane nosioca projekta. Projektne aktivnosti su završene 31.10.2022. godine, a finalni izvještaj za kompletan projekat predat je u roku 31.12.2022. godine. O projektu više informacija je na internetu <https://slidomigration.eu/>, <https://slidomigration.eu/tuzla-fr/>.

Udruženje UGIP „Rino Zandonai“ je organizovalo izložbu fotografija i dokumenata u Lukavcu kojima se pokazuje prošlost i kulturno naslijeđe italijanskih obitelji koje su dolazile u Tuzlu i okoline i koje su živjele, a i danas žive, u Lukavcu i drugim mjestima u blizini Tuzle. Izložba pod nazivom „Italijanski korijeni“ je bila postavljena u izložbenom dijelu Doma kulture od 18.11.2022. do 28.11.2022. godine.

Članovi udruženja na izložbi „Italijanski korijeni“ sa osobljem Centra za kulturu Lukavac - Mihad Sakić lijevo i Nedžmina Bikodušić desno

U Međunarodnom ateljeu Ismet Mujezinović u Tuzli promovisane su 8.12.2022. godine italijanske narodne nošnje koje su rezultat projektnih aktivnosti „Peruška u šeširu“. Po uzoru na model ženske i muške nošnje, sašiveno je pet ženskih i pet muških nošnji. Ženske nošnje su krojene prema članicama udruženja koje su se prijavile da će nositi nošnje, a muške nošnje su krojene prema modelu nošnje koju ima Željko Mott. Svaka nošnja je šivena na način da može biti proširivana ili sužavana, zavisno od potrebe. Ženska nošnja sastoji se od kocelje, bluze, sukne i podsuknje. Muška nošnja sastoji se od kratkih samotnih hlača, prsluka, šešira sa peruškom fazana, crvene marame i dokolenica. Ženske nošnje se nalaze kod članica udruženja, a muške kod predsjednika udruženja. Za potrebe promocije angažovan je profesionalni fotograf Faruk Ibrahimović. Promocija je obavljena za članove udruženja u sklopu održavanja Izborne skupštine, kao i za javnost i medije Tuzle. O nošnjama je snimljena posebna emisija u programu RTV 7.

Promocija nošnji u sastavu – Tijana Tišma, Smilja Knežiček, Martina Senkas, Marija Miladinović, Bernanda Zamboni, Tihomir Knežiček, Omer Fazlić, Alija Hodžić, Amar Jahić i Željko Mott
8.12.2022.

Dana 8.12.2022. u Ateljeu Ismeta Mujezinovića održana je izborna i godišnja Skupština udruženja. U Upravni odbor imenovani su svi stari članovi osim Mičić Jagodić Tatjane. Sastav Upravnog odbora je: 1. Gardaš Zdenko (Piccolotti), 2. Hodžić Kadrija (Menegoni), 3. Šimić Nikola (Daldon), 4. Miladinović Marija (Fontan) – Predsjednica, 5. Mott Željko, 6. Rossi Danijel i 7. Tišma Blanka (Zamboni). U Nadzorni odbor imenovani su 1. Mujčinović Rosana (Gojo), 2. Josip Montibeller i 3. Bernanda Zamboni. Za blagajnika je izabrana Martina Senkas. Za Predsjednika udruženja potvrđen je raniji izbor Tihomira Knežičeka.

UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORUJKLA „RINO ZANDONAT TUZLA“
Mlaka Trgovačka Ulica 125, Tuzla 7000, BiH | Kontakt: Hrvatska telefonska
redakcija: +387 33 21 9 020 | 22 222 +99 6, Mtel, Mtel 221 500 | e-mail: sasjedstvo@tuzla.ba | www.sasjedstvo.tuzla.ba

Izborna i godišnja skupština udruženja:
Sveterak 8.12.2022. god 15 sati.
Atelje Ismet Mujezinovića, Kloburcička 1b, Tuzla
(Blizu Katoličkog školskog centra Tuzla)

DNEVNI RED:

1. Izjavljaju o radu udruženja za 2022.
- a. Izjavljaju o sklonom za održavanje izbora 2023. – Predsjednik udruženja
b. Finansijski izvještaj za 2022. – Nadzoren odbor
c. Plan rada utrživanja za 2023. i 2024. – Predsjednik udruženja.
2. Izberi upravni i drugi tim udruženja:
  - a. Donoseće odluke o izmjeni statuta udruženja
  - b. Donoseće odluke o menjanju članova i predsjednika Upravnog odbora
  - c. Donoseće odluke o izmjeni statuta članova i predsjednika udruženja
  - d. Donoseće odluke o izboru Predsjedničkog udruženja
  - e. Donoseće odluke o izboru sekretara i blagajnika udruženja
3. Ratno, po potrebi

Donošenje odluke o izmjeni statuta počinje član Upravnog odbora
Marija Miladinović,
Predsjednica CO

Skupština udruženja 2022.

Na Skupštini je dodijeljena titula počasnog člana udruženja Edvardu Cuceku, iz Trenta koji je u višegodišnjem radu pokazao svoju iskrenu privrženost djelovanju tuzlanskog udruženja i koji je praktično koordinirao sve aktivnosti između Trenta i Tuzle od 2020. godine. Omogućio je sastanke i kontakte sa donosiocima odluka u Trentu i sa upravom Trentini nel mondo, organizovao kuhare za učešće na manifestaciji Dan italijanske kuhinje u Tuzli, po potrebi prevodio članke i dopise, dogovorio organizaciju izložbe Leonarda Lebeničnik u Tuzli, prevodio delegaciju iz Trenta na sastancima u Tuzli i u drugim prilikama. Promovisao je vrijednosti tuzlanskog udruženja u Trentu.

Edvard Cucek u Tuzli 2022.

Kako Edvard vidi udruženje opisao je u tekstu.

I dok pišem ove redove ja još uvijek nisam siguran da li si dozvoljavam možda previše i da li bi zapravo jedan ovakav osvrt trebao izaći iz pera nekog vještijeg i možda bližeg gradu Tuzli i Udruženju "Rino Zandonai" od mene!? Iako za sebe, pa zvučalo to i neskromno, mogu reći da sam im već par godina jako blizak. Toliko, mislim, da sam postavo njihov.

O prošlosti Udruženja, o osnivanju, o brojkama, o statistikama, o manje i više teškim danima i onim najboljim danima koji će tek doći nadam se, za tuzlanske, bosansko hercegovačke Italijane, potomke davno doseljenih "kuferaša" iz raznih dijelova današnje Italije,će pisati drugi. Znam da će to uraditi dobro i precizno. Ja ču se kao "gost" dobro primljen i rado viđen, toliko da se među mojim tuzlanskim Italijanima a i među ostalim Tuzlacima osjećam puno bolje nego u "mom gradu", osvrnuti upravo na ono što vidi čovjek, Bosanac, porijekla kao i njihovo ali koji s njima nikad, donedavno, nije dijelio njihov posebni grad.

Postoji više udruženja Italijana u BiH i najčešće u njihovom sklopu postoje i Klubovi Trentina (Circolo Trentino) koji okupljaju unutar populacije koja se u BiH prepoznaje kao italijanska jezična i etnička manjina i onaj dio koji porijeklo vuče iz nekadašnjeg južnog Tirola, italijanskog i ladino govornog područja, danas poznatog kao Pokrajina Trentino. Teško je zvučati nepristrano ili ne zvučati pristrano ali pišem, zato da ostane upamćeno, da je rad Udruženja "Rino Zandonai" i trag koji taj rad ostavlja od Tuzle pa do dalekih kontinenata gdje danas žive njihova subraća na zavidnom nivou i trenutno daleko ispred ostalih. Nadam se da je taj nivo dostižan. Ne zato jer će oni usporiti već zato jer će i ostali naći ispravan put. Tvrdim ovo bilo da se radi o njihovom -Klubu Trentina-, u ovom vremenu kad koordinacija između Klubova Trentina na prostoru bivše Jugoslavije gotovo da i ne postoji (neka ostane zapisano), bilo da se radi o Udruženju građana italijanskog porijekla u Tuzli "Rino Zandonai" u čijem sastavu je Klub i osnovan.

Nije slučajno što je samo Udruženje osnovano prije trideset godina. U teškim vremenima kad je jedan takav čin mogao biti (možda pomalo i bio) neshvaćen, pogrešno protumačen pa i na neki način mogla biti ometana njegova realizacija. Dosta ranije nego što je takva ideja sazrela među pripadnicima italijanske manjine u ostaku BiH. Uvijek uzimajući u obzir okolnosti i dijelove BiH ili čak druge države u kojima će ostala Udruženja biti osnovana. Bili su tada prvi i ostali su takvi do danas. Osobno ne mogu reći ništa drugo osim da, nažalost i još uvijek, u cijeloj Bosni i Hercegovini ovi Tuzlaci italijanskog porijekla na najbolji način grade mostove masivnih europskih temelja između njihove domovine i pradomovine. Tražeći sami puteve za što bolju i čvršću uvezanost sa organizacijama koje se na razne načine brinu o potomcima Italijana rasutim po svijetu među kojima se svakako ističe Organizacija "Trentini nel Mondo" (Trentini u Svetu) sa sjedištem u gradu Trentu. Ove riječi neka budu moja skromna potvrda i zahvalnost njihovim dokumentiranim dostignućima a i mojoj odgovornosti jer sve to s radošću podvlačim. Tuzla je posebno mjesto na karti bosansko-hercegovačkog iseljavanja i doseljavanja kroz stoljeća. Tragovi o tome postoje i živi su i danas i jako daleko od Tuzle, nekadašnje Soli, i ovi ambasadori jedne mediteransko alpske kulture u oba smjera, iz Bosne u Italiju i obrnuto, ne mogu biti drugo nego posebni.

Sigurno je da su imali sreću jer im njihova Tuzla nije nikad postala mačeha kako se to desilo u nekoliko bosansko-hercegovačkih gradova u kojima je italijanska i trentinska manjina nekada bila puno brojnija a danas je dovedena do neprepoznatljivosti. U njihovom slučaju ih se nisu odrekli ni grad ni čaršija koje su svojim rukama gradili. Sigurno da se radi o puno okolnosti koje su i kad su bile loše na neki čudan bosanski način pomogle da se stvore one dobre i povoljne. Ljudi, Tuzlaci, koji su danas srce i duša Udruženja valjda su znali prepoznati sve to baš kad je trebalo. Znam da nije bilo lako. Nije evo ni dan danas lako biti manjina u državi čiji Ustav ne garantira ista prava kao onima koji su odlučili da se izjasne kao pripadnici "konstitutivnih naroda". Manjina u vlastitoj kući.

Sreća je zasigurno jer je na čelu Udruženja sposoban čovjek i entuzijasta prof. Tihomir Knežiček iz trentinske obitelji Zamboni koji vjeruje u ono što radi i kojem vjeruju svi oni koji ga okružuju i s njim kao članovi Udruženja surađuju jer ih je mnoge i on sam vjerujući im oko sebe okupio i uključio u rad samog udruženja. Bilo ih je nesumnjivo takvih i prije njega ali ja tome nisam bio svjedok i nisam ih imao sreću upoznati.

Ne bih htio dodavati više od ovoga. Ostavljam još puno utisaka i lijepih iskustava za neku buduću priliku.

Neka ovih par redaka budu moja iskrena čestitka svima vama, jednom ću moći napisati i "nama", na dugoj i ustrajnoj tridesetogodišnjoj tradiciji očuvanja kulture, običaja i porijekla u nečemu što bih ja nazvao „biti Talijan na bosanski način“. Ovom prilikom na tuzlanski...

Sretno prijatelji!

Vaš Edvard Cucek

Trento – Bolzano

10.07.2023.

RTV 7 Tuzla je lokalna gradska radio i TV kuća koja je 16.12.2022. godine snimala emisiju o italijanskim narodnim nošnjama, sa fokusom na nošnje koje su pravljene za potrebe udruženja „Rino Zandonai“. U programu su učestvovali Tijana Tišma, Željko Mott i Tihomir Knežiček. Program je emitovan u emisiji „Priča za vikend“ 24.12.2022. na RTV 7, a dostupna je i na youtube kanalu RTV 7.

Snimanje emisije o trentinskim narodnim nošnjama 16.12.2022.

RTV7

NASLOVNA TUZLA BIH SVIJET EKONOMIJA SPORT TV NAJAVE DOGADAJA

(VIDEO) Priča za vikend: Udruženje Italijana „Rino Zandonai“ Tuzla posjeduje novu kolekciju italijanskih narodnih nošnji

Emisija „Priča za vikend“ na RTV 7 o promociji narodnih nošnji

Objavljen je članak o promociji italijanskih narodnih nošnji u Tuzli. Kompletan magazin nalazi se na WEB stranici Trentini nel mondo.

**TRENTINI
nel MONDO**

anno 66° MENSILE DELL'ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO ADERENTE ALLA FUSINE 2/2023

Naslovnica magazina Trentini nel mondo koji se štampa i elektronski objavljuje na mjesечноj osnovi, članak o nošnjama u Tuzli

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla organizovao je prezentaciju djela „Božanstvena komedija“ velikog spjeva Dante Alighieri i prvih grafičkih ilustracija na temu Božanstvene komedije koje je radio Federico Zuccari. Prezentacija djela i izložba je održana 21.12.2022. godine u Domu književnosti Tuzla. Božanstvena komedija je bila inspiracija za mnoge slikare i grafičare koji su crtali ilustracije kao dodatak tekstu i na taj način vizuelno obogatili samo djelo. Vjerovatno prvi ilustrator „Božanstvene komedije“ koji je radio grafike u boji bio je Federico Zuccari. Nacrtao je ukupno 88 grafika koje su javnosti predstavljene samo tri puta od smrti Zuccaria. Trideset grafika od izuzetne umjetničke vrijednosti, prikazane su u kopijama na izložbi koja je bila postavljena u Domu književnosti Tuzla.

Dante Aligieri
(1265 - 1321)
**LA DIVINA
 COMMEDIA**

GRAFIKE MOTIVA BOŽANSTVENE KOMEDIJE
Federico Zuccari
(1540-1609)

DOM KNJIŽEVNOSTI TUZLA
 SRIJEDA 21.12.2022. u 13 SATI
 IZLOŽBA OTVORENA DO 26.12.2022.

Izložba grafika Federica Zuccari i plakat najave
izložbe 21.12.2022.

Udruženje je tokom proteklih 5 godina nabavilo nekoliko inventurnih jedinica za potrebe manifestacija i projektnih aktivnosti. Nabavljeno je 5 montažnih stolova sa 6 klupa, daske za stolove, muzički razglas, agregat za struju sa produžnim kablom, drvene police za knjige u biblioteci, 20 kecelja, 5 kompleta narodnih nošnji, računari, laptopi, skener, štampač i kancelarijski materijal, a sve na osnovu projekata koji su aplicirani različitim izvorima finansiranja. Nabavljeni su zastave Grada

Tuzla, BiH, Italije i Provincije Trento i nosač za zastave.

Dio inventara udruženja za nastupe u javnosti

Alen Mujkić, vlasnik kompanije Print studio Banovići i WEB master stranice udruženja www.ugip-tz.ba poklonio je udruženju reklamni materijal sa znakom udruženja „Rino Zandonai“. Poklon su 50 komada upaljača i 50 komada olovaka sa znakom udruženja. Vjerovatno će biti podijeljeni na nekom od skupova udruženja (ako ih Knežićek u međuvremenu ne potroši).

Upaljači i olovke – doprinos Print studia Banovići

U Tuzli je 10.2.2023. godine gостovala novinarska ekipa BH Radio 1 sa Mirelom Huković-Hodžić da bi pripremila emisiju o UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla. Emisija je snimana u skućenom prostoru italijanske biblioteke „Salinas“, a učesnici programa su Tijana Tišma, Željko Mott i Tihomir Knežićek. U prvom dijelu emisije teme razgovora su bile aktivnosti udruženja. Željko Mott je govorio o dolasku obitelji Mott u Tuzlu i kako je obitelj Mott učestvovala u društvenom, sportskom i kulturnom životu Tuzle, kako je prvi „certifikovani“ dimnjakačar bio Jakov Mott, i drugim aspektima prisutnosti obitelji Mott u Tuzli. Tijana Tišma je bila u fokusu priče o italijanskoj tradiciji, narodnim nošnjama i danu italijanske kuhinje. O obitelji Zamboni i Leonardu Bancheru govorio je Tihomir Knežićek. Drugi dio emisije bio je posvećen pripremama za obilježavanje 30. godišnjice, pa se razgovaralo o dosadašnjim aktivnostima, izložbi Leonarda

Lebeničnik, knjizi „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“, septembarskom Danu italijanske kuhinje i planu rada do kraja 2023.

Snimanje emisije u italijanskoj biblioteci – novinarka BH Radio 1 Mirela Huković-Hodžić i Tijana Tišma

Na poziv ambasadora Republike Italije u BiH Marco Di Ruzza, održan je 9.2.2023. godine radni ručak i prijem u ambasadi u Sarajevu. Na radnom ručku bio je ambasador Di Ruzza i njegov suradnik za pitanja kulture Lorenzo Donatelli, a ispred UGIP „Rino Zandonai“ Željko Mott, Martina Senkas i Tihomir Knežićek. Ključni povod sastanka i prijema u ambasadi je razgovor o mogućoj podršci koju ambasada Italije može pružiti udruženju u pogledu obilježavanja 30 godina od osnivanja prvog udruženja Italijana u Tuzli. Ambasador se složio sa prijedlogom da troškove prevoza eksponata za

izložbu Leonarda Lebeničnik snosi ambasada Italije (ambasada je u junu finansirala transport eksponata od Trenta do Tuzle u iznosu od 1.900 KM). Dogovorena su i druga učešća ambasade u obilježavanju 30 godina udruženja, kao što je pokrivanje troškova zakuske na otvaranju izložbe (nije uspješno realizovana inicijativa zbog greške u komunikaciji između catering kompanije i ambasade Italije, pa je Grad Tuzla riješio pitanje cateringa na otvaranju izložbe Lebeničnika). U znak odgovora na gostoprимstvo, ambasadi je poklonjen model tornja slanih bunara koji je uradio član udruženja Borislav Boro Šuha - Candotti. Zajedničkim fotografisanjem u ambasadi završena je vrlo uspješna posjeta ambasadi u Sarajevu. O posjeti je napravljena i objava na web stranici ambasade i na društvenim mrežama (https://ambsarajevo.esteri.it/AMBASCIATA_SARA_JEVO/bs).

Na prijemu u ambasadi Italije 9.2.2023.

UGIP „Rino Zandonai“ je u 2023. godini, do juna mjeseca, prijavio 8 prijedloga projekata na javne pozive. Nazivi i status predatih prijedloga projekata su: 1. 30 godina u tuzlanskoj torti, finansiranje Fondacija tuzlanske zajednice, nije odobren

projekat.. 2. 30 obljetnica kluba u Tuzli, finansiranje Trentini nel mondo, odobreno 1000 EUR, 3. 30 godina sa tuzlanskim Italijanima, sufinansiranje Grad Tuzla, odobreno 7.000 KM, 4. Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2023, sufinansiranje Grad Tuzla, odobreno 1.500 KM, 5. Čitamo italijanske književnike, sufinansiranje Grad Tuzla, odobreno 1.500 KM, 6. My Italian heritage is your heritage (partnerski projekt sa Zajednicom Italijana Crne Gore Kotor), finansiranje UNESCO 43.070 EUR, u fazi razmatranja, 7. U 30. obljetnici udruženja Italijana u Tuzli, sufinansiranje Ministarstvo za kulturu, sport i mlade TK sufinansiranje 9.400 KM, u fazi razmatranja, 8. Dani italijanske kulture u Lukavcu 6.517 KM sufinansiranje Grad Lukavac, u fazi razmatranja. Pored predatih aplikacija, u pripremi je apliciranje za projekat CROWALL Europa za građane u kojem je udruženju „Rino Zandonai“ ponuđeno partnerstvo predvođeno italijanskom asocijacijom Archivio Roberto Marini "Oltre il Secolo Breve" iz Pistoia. Projekat bi se realizovao po istom konceptu kao „Sliding doors“.

Udruženje je učestvovalo na manifestaciji 21. MEĐUNARODNI SAJAM TURIZMA I EKOLOGIJE „LIST“ 2023 koji je održan u Lukavcu od 4.5. - 6.5.2023. u prostoru sportske dvorane i okolnog prostora. Udruženje je učestvovalo na istom sajmu 2022. godine i na poziv organizatora sajma, ponovo je udruženje predstavilo svoj rad, članstvo i turističke potencijale provincije Trentino. Učestvovali su Željko Mott, Gordana Segat i Tihomir Knežićek, a kao gost bila je Koviljka Segat sa sestrom i prijateljicom. Nastup je bio zapažen (što se i očekivalo), a stand su u obilasku sajma posjetili gradonačelnik Lukavca Edin Delić i delegacija Vlade Federacije BiH (Nikšić, Konaković).

Leonardo Lebeničnik je donirao vrijedne knjige za italijansku biblioteku „Salinas“. Knjige su stigle 8. maja 2023. godine zajedno sa eksponatima za izložbu skulptura Lebničnika u Tuzli. Tako je knjižni fond italijanske biblioteke uvećan za ilustrovane knjige o Trentu, istoriji i umjetnosti Trenta. U knjizi l'Adige Storie della emigrazione Trentina, 2000, nalaze se i opisi dolazaka Trentina u Bosnu i Hercegovinu, i u Tuzlu, a uz opis je dato i nekoliko fotografija italijanskih obitelji koje su ranije bile korištene u različitim prilikama.

Nove knjige za italijansku biblioteku

OBLJETNICA 30

GODINA UDRUŽENJA

ITALIJANA U TUZLI

Logo obljetnice dizajnirao profesionalni fotograf i dizajner Faruk Ibrahimović

PRIPREME ZA OBLJETNICU

U periodu pripreme obilježavanja obljetnice udruženja urađen je jedan broj aktivnosti bez kojih nije bilo moguće realizovati planirani program obilježavanja: stalna komunikacija sa Edvardom Cucekom, rezervacija smještaja za goste iz Italije, organizovanje večere za goste iz Italije (restoran MamaMia na Trgu slobode), dogovaranje sastanaka sa zvaničnicima u Tuzlanskom kantonu, Tuzli, Lukavcu, Živinicama i Maglaju, dogovaranje dolaska ministra za ljudska prava BiH i ambasadora Italije, dizajniranje i štampanje plakata za izložbu i 4 m dugog banera, dogovorena sa RTV 7 medijska pokrivenost događaja i promocija obljetnice na portalu Tuzlarije, dogovaranje sa Centrom za kulturu o postavci izložbe i razglosa, obezbjeđenje evidencije gostiju i fotografisanje manifestacije, iznalaženje rješenja za iznenadni problem neorganizacije cateringa od strane ambasade Italije, obezbjeđenje dozvole korištenja prostora Društvenog doma Kreka – Partizan, priprema hrane i pića za goste, obezbjeđenje stolova, klupa i razglosa za večeru u Društvenom domu Kreka, obezbjeđenje prevoženja eksponata sa RGGF Tuzla do Ateljea Ismeta Mujezinovića, štampanje i potpisivanje zahvalnica, izrada pečata za vosak za zahvalnice, uramljivanje zahvalnica, kupovina poklona za dobitnike zahvalnica, izrada cvjetnih buketa za dobitnice zahvalnica, postavljanje najava manifestacije na WEB stranici udruženja i na društvenim mrežama, upućivanje poziva medijima za praćenje manifestacije.

Pripreme tamburaša i pjevača u Hrvatskom domu sedmicama prije početka centralne manifestacije.

*Vokali Blanka Tišma, Koviljka Segat i Tijana Tišma
uz pratnju grupe bez imena u sastavu Dodo Križan
– kontrabas, Boro Malekin – gitara, Goran
Peričević – tamburica, proba u Hrvatskom domu*

Emir Rustemović iz Kladnja je dovezao eksponate bez greške, i vratio eksponate u Italiju.

30 eksponata Leonarda Lebeničnik doveženi su u Tuzlu 8.5.2023. godine i smješteni u prostoriju na RGFF Tuzla gdje su eksponati bili do pred izložbu.

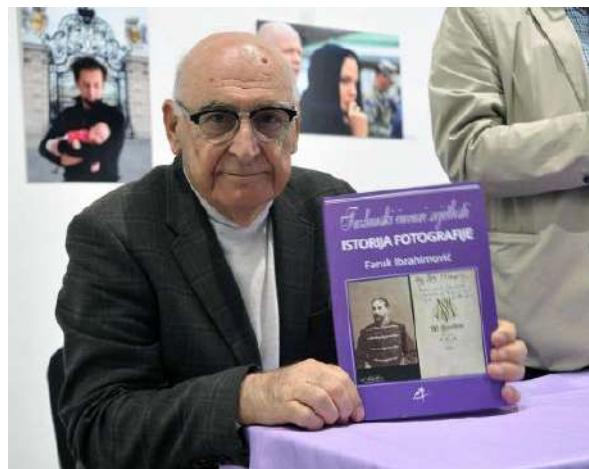

Emir Rustemović na istovaru eksponata ispred RGFF Tuzla

Dovoženju eksponata u Tuzlu prethodilo je nekoliko aktivnosti. Angažovani u Italiji bili su Edvard Cucek, Leonardo Lebeničnik i osoblje Trentini nel mondo. Da bi umjetnički eksponati izašli iz Italije Leonardo je obezbijedio fotografije svih eksponata i nakon dosta čekanja izdat je ATAcarnet – međunarodni dokument koji izdaje vanjsko trgovinska komora matične države - Italije. Dokument – pasoš se izdaje za umjetnine koje izlaze iz zemlje i koje će biti vraćene u zemlju odakle su izašle umjetnine. Nakon carneta plaćeno je osiguranje umjetnina i tek onda su eksponati mogli biti utovareni u kombi i odveženi na carinu gdje se zapečati vozilo i tako došlo na carinu BiH. Nakon pregleda dokumentacije, vozila je bez problema „ušlo“ u BiH i došlo u ponoćnim satima na Rudarsko-geološki-fakultet Tuzla gdje je obezbijeđen prostor za smještaj umjetnina (hvala dekanu fakulteta Gutiću na odobrenju). Eksponate su istovarili Darko Vasić, Šaban Arifi portir, vozač

Emir Rustemović i Tihomir Knežićek. Troškove prevoza platila je ambasada Italije u iznosu od 1.900 KM, ostale troškove platili su Trentini nel mondo i Leonardo Lebeničnik.

Faruk Ibrahimović je tehnički uredio katalog za izložbu i nakon pet-šest verzija uradio finalnu verziju kataloga koji je štampala kompanija InScan Tuzla u 50 primjeraka (planiran tiraž od 100 komada, nije bilo dovoljno novca za cijelokupan tiraž).

Faruk Ibrahimović sa svojom monografijom „Istorijska fotografija“, katalog izložbe Forme scultoree

Senad Gazibegović Bambi vlasnik kompanije Madeem Tuzla je dao doprinos obljetnici i tuzlanskoj zajednici izradom postolja za 5 zastava

koje su korištene u programu 30. obljetnice udruženja Italijana.

Senad Gazibegović sa postoljem za zastave

Premještanje eksponata sa RGGF Tuzla u Atelje Ismeta Mujezinovića – Leonardovi prijatelji organizovali su premještanje eksponata, utovar, transport i istovar u Ateljeu

Osoblje Ateljea Ismeta Mujezinovića pripremilo je prostor za postavku izložbe Leonarda Lebeničnika i manifestaciju obilježavanja 30 obljetnice udruženja Italijana.

RTV 7 je snimila posebnu emisiju posvećenu izložbi „Forme scultoree“. Emisija je emitovana 3.6.2023. godine.

The screenshot shows the RTV 7 website interface. At the top, there is a red header with the RTV 7 logo and navigation links: 'NASLOVNA', 'TUZLA', 'BIH', 'SVIČE', 'EKONOMIJA', 'SPORTI', 'TV', 'KNAVE DOGADAJA', 'JAVNE KNAVE', and 'IZBORI'. Below the header, there is a thumbnail image of the interview scene with the two men. To the right of the thumbnail, there is a sidebar with social media links for 'RTV 7 Tuzla' on Facebook, YouTube, and Instagram, along with a 'Podjetje' button. Below the thumbnail, there is a caption in Serbo-Croatian: '(Video) Leonardo Lebeničnik: Izložba u Tuzli je bila moj životni san'.

Snimanje emisije o izložbi Leonardo Lebeničnik – razgovor sa novinarom RTV 7 u dvorištu Ateljea Ismeta Mujezinovića – dan prije izložbe

3.6.2023.

Obljetnica 30 godina udruženja Italijana u Tuzli sadržavala je više nezavisnih aktivnosti, od susreta gostiju iz Italije sa zvaničnicima Tuzle i Tuzlanskog kantona, učešća na obilježavanju Dana Republike Italije, izložbe Leonarda Lebeničnik, do večernjeg druženja gostiju i članova Udruženja.

Autobus sa gostima iz Italije stigao je u Tuzlu u večernjim satima 2.6.2023. Gosti su imali smještaj u hotelu Vertigo i u privatnom smještaju, a jedan broj gostiju je imao smještaj kod rodbine u Tuzli. Gosti su bili predstavnici institucija vlasti iz Trenta na različitim nivoima, uprava Trentini nel mondo, prijatelji Leonarda Lebeničnika i grupa Bosnia Mori. Ukupno 128 osoba je bilo prisutno na manifestaciji obilježavanja obljetnice udruženja i izložbi Leonarda Lebeničnik.

Sastanci sa ministrom privrede Tuzlanskog kantona Durakovićem

Prvi, kraći, neformalni sastanak delegacije iz Italije sa Edinom Durakovićem, ministrom privrede u Vladi Tuzlanskog kantona i Denisom Bećirovićem, ministrom za trgovinu, turizam i saobraćaj u istoj vladu, održan je u 2.6.2023. u večernjim satima. Prilikom susreta naglašena je potreba finalizacije sporazuma između Tuzlanskog kantona i provincije Trento koji više od godinu dana čeka na usaglašavanje italijanske strane. Drugi sastanak je održan sutradan tokom obilježavanja obljetnice 30 godina udruženja, gdje se razgovaralo o mogućnostima saradnje dvije regije, a ministar Duraković je goste skupa, u ime Premijera

Tuzlanskog kantona, pozdravio prigodnim govorom.

Sastanci sa Gradonačelnikom Tuzle Lugavićem

U Tuzli su 3.6.2023. održana dva sastanka gradonačelnika Tuzle i gostiju iz Italije u Gradskoj upravi – kabinetu Gradonačelnika. Sastanke su organizovali predsjednik udruženja Knežićek i Svjetlana Kakeš šefica Službe gradonačelnika Tuzle nekoliko dana prije dolaska italijanske delegacije u Tuzlu.

Na prvom sastanku gradonačelnik Grada Tuzle, dr. sc. Zijad Lugavić sastao se sa delegacijom iz Italije, koju su činili gradonačelnik (načelnik) grada Roncegno Terme, Mirko Montibeller, koji je ujedno i predsjedavajući Foruma gradonačelnika u provinciji Trentino i zastupnica gradonačelnika grada Aldeno, Laura Biszetto. Sastanak je imao za cilj razmatranje mogućnosti povezivanja između Tuzle i gradova iz pokrajine Trentino u oblastima kulture, turizma i privrede. Provincija Trentino, poznata po svojim termalnim banjama, ima bogatu turističku ponudu, te su razgovori fokusirani na stvaranje veza između Tuzle i gradova Roncegno Terme i Aldeno. Gradonačelnik Lugavić istakao je važnost ovog susreta i izrazio zadovoljstvo zbog mogućnosti dalje saradnje s predstavnicima gradova provincije Trentino. Tokom sastanka razmijenjeni su pokloni za učesnike sastanka. Sastanku su prisustvovali Tihomir Knežićek, predsjednik Udruženja građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai", Edvard Cucek, novinar porijeklom iz BiH, te saradnice gradonačelnika Alma Halilović i Svjetlana Kakeš.

*Sastanak Lugavića sa načelnicima općina
Roncegno Terme i Aldeno*

Drugi sastanak u Gradskoj upravi gradonačelnik Lugavić je imao sa predstavnicom ureda za migracije u Provinciji Trento Viviana Modena Cuculiza, sa upravom asocijacije Trentini nel mondo i aktivistima tuzlanskog porijekla koji žive u Trentu, a koji su dali značajan doprinos u obezbjeđenju pomoći za Tuzlake u toku ratnih

dešavanja u BiH. Gradonačelnik Grada Tuzle, Zijad Lugavić, zajedno sa saradnicima, primio je predstavnike ovih udruženja u Gradskoj upravi kako bi razgovarali o suživotu, toleranciji i mogućnostima za razvoj saradnje. Sastanak je bio prilika za razgovor o konkretnim oblastima u kojima bi mogla biti razvijena saradnja između asocijacije Trentini nel mondo i Udruženja građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" i jedinice lokalne samouprave. Ovaj dijalog otvorio je mogućnost za zajedničke projekte i aktivnosti u oblastima kao što su kultura, umjetnost, obrazovanje, sport ili socijalne inicijative. Tokom sastanka razmijenjeni su pokloni za učesnike sastanka.

Sastanak Lugavića sa gostima iz Italije

U gradskoj upravi Maistri i Knežićek

Obljetnica rada udruženja

Obljetnica 30 godina udruženja Italijana u Tuzli je obilježena u prostoru Ateljea Ismeta Mujezinovića sa početkom malo iza 14 sati.

Tri nivoa vlasti – Ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH Hurtić lijevo, Ministar privrede Tuzlanskog kantona Duraković u sredini i gradonačelnik Tuzle Lugavić

Nakon otvaranja obljetnice, voditeljica programa Tijana Tišma je pozvala zvaničnike da se obrate prisutnim u Ateljeu. Pozdravne govore uputili su Gradonačelnik Tuzle - Zijad Lugavić, ambasador Italije - Marco Di Ruzza (prevod Edvard Cucek), Ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH - Sevlid Hurtić, Ministar za privredu Tuzlanskog kantona Edin Duraković, ispred Provincija Trentino – Viviana Modena Cuculiza (prevod Edvard Cucek) i predsjednik Trentini nel mondo – Armando Maistri (prevod Edvard Cucek).

*Pozdravna obraćanja gostiju Lugavića, Di Ruzza,
Hurtić, Duraković, Cuculiza i Maistri - prevod
Edvard Cucek*

Nakon pozdravnih govorova, o 30 godina djelovanja udruženja Italijana u Tuzli govorio je predsjednik UGIP „Rino Zandonai“. Prezentirao je tri faze djelovanja udruženja od osnivanja 1993. godine do današnjeg vremena, navodeći da će kompletan istorijat udruženja biti prezentovan u knjizi „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ koja će biti promovisana 1.9.2023. godine.

Pregled 30 godina rada udruženja - Knežiček

Tijana Tišma je najavila muzički nastup grupe u sastavu Dodo Križan – kontrabas, Boro Malekin – gitara, Goran Peričević – tamburica, a svoje glasovne vrijednost ponudile su Blanka Tišma, Koviljka Segat i Tijana Tišma. Izvedene su dvije, odlično pripremljene, kompozicije Marina i Tutti mi chiamano Bionda koje su vjerovatno ostavile najbolji utisak na obilježavanju obljetnice.

Nakon muzičkog nastupa, slijedila je dodjela zahvalnica za osobe i institucije koje su u proteklih 30 godina dale izuzetan doprinos radu udruženja i čuvanju italijanske tradicije. Ne umanjujući značaj i doprinos desetine osoba i institucija sa kojima je udruženje sarađivalo, i još sarađuje, Upravni odbor udruženja dana 10.5.2023. zaključio je da se dodijeli 14 zahvalnica:

- Asja Redžić gradska uprava - za ljudsku podršku nacionalnim manjinama u Tuzli.
- Din Šabanović - za učešće od malih nogu u manifestaciji „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“ i čuvanju italijanske kulinarske tradicije.
- Džana Jusić - za učešće od malih nogu u manifestaciji „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“ i čuvanju italijanske kulinarske tradicije.
- Edvard Cucek - za podršku i pomoć u saradnji sa pojedincima, institucijama i organizacijama u Trentu.
- Josip Montibeller - za neprekidno članstvo u upravnim tijelima udruženja tokom 30 godina rada udruženja.
- JU Centar za kulturu Tuzla - za izvanredan doprinos u očuvanju kulturnog naslijeđa i podršku udruženju u realizaciji aktivnosti u oblasti kulture, tradicije i izdavaštva. Zahvalnicu je primio direktor Edin Jahić.
- Maja Lukić – Schade - za stručnu podršku radu udruženja na projektu Vijeća Europe.
- Mirela Huković-Hodžić BH Radio 1 - za medijsku promociju udruženja u radijskom prostoru Bosne i Hercegovine – Zahvalnicu je preuzeo Mirel Čeliković.
- RTV 7 - za permanentnu medijsku promociju udruženja.
- Sabina Mešić - Tuzlarije - za decenijsku medijsku promociju udruženja.
- Trentini nel mondo - za višedecenijsku podršku italijanskoj zajednici u Tuzli, podršku udruženju i očuvanju tradicijskih veza sa Trentinom i Italijom. Zahvalnicu je primio predsjednik Armando Maistri.

- Željko Mott - za izvanredan doprinos u realizaciji aktivnosti udruženja.
- Grad Tuzla – za finansijsku i društvenu podršku udruženju i italijanskoj zajednici u Tuzli u očuvanju tradicije, jezika i kulture Italije. Zahvalnicu je primio gradonačelnik Zijad Lugavić.
- Ambasador Italije Marco Di Ruzza - BiH za podršku udruženju i italijanskoj zajednici u Tuzli u očuvanju tradicije i kulture Italije.

Nakon prijema zahvalnica, dobitnici su fotografisani za uspomenu prijema zaslужenih zahvalnica.

Dodjela zahvalnica

U nastavku obiljetnice, voditeljica je pozvala ambasadora Italije da svojim obraćanjem pokaže značaj Dana Republike Italije. Građani Tuzle, a posebno građani italijanskog porijekla, iskazali su

izuzetno zadovoljstvo što će biti prilika da se obilježi Dan Republike Italije i u Tuzli. Republika Italije svoj dan proslavlja 2. juna, a Tuzla je na skroman način dala doprinos obilježavanju tog važnog praznika za Republiku Italiju. Intonirane su himne Bosne i Hercegovine i Italije, a onda je ambasador govorio o istorijatu praznika i značaju praznika za Italiju.

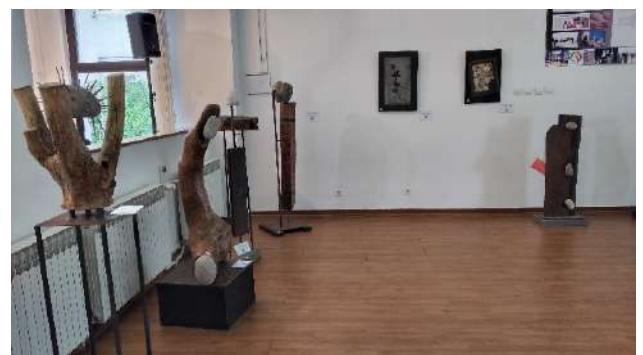

Dan Republike Italije obilježen u Tuzli

Nakon obilježavanja Dana Republike Italije, ambasador je, po vlastitoj želji, otvorio izložbu skulptura Leonarda Lebeničnik pod nazivom „Forme scultoree“. Bez podrške italijanske ambasade u Sarajevu, izložba bi bila vrlo upitna, a

životni san tuzlansko-trentinskog umjetnika morao bi da čeka neka bolja vremena. Izložba je most kulture Italije i Bosne i Hercegovine i predstavlja primjer očuvanja tradicijskih vrijednosti Tuzlaka koji žive u Trentu, u Italiji. Pozvao je autora izložbe umjetnika Leonarda Lebeničnika da pozdravi prisutne i promoviše katalog izložbe.

Leonardo Lebeničnik je na svoj, umjetnički način, pokazao koliko njemu znači izlaganje radova u Tuzli, i kako je u razgovoru sa novinarom RTV 7 rekao – To je moj životni san. Uz napore više strana, svi sa jednom željom – da se izložba prikaže u Tuzli, realizovan je višemjesečni projekat obezbjeđenja prostora za izložbu, izbora djela za izložbu, obezbjeđenja administrativnih i transportnih uslova, privremenih smještaj skulptura, izrada kataloga koji je uredio Faruk Ibrahimović, do same postavke izložbe u Ateljeu Ismeta Mujezinovića i u stražnjem dvorištu ateljea. Izloženo je 30 radova iz cijelokupnog opusa Lebeničnika. Svaki rad je imao opis i QR kod. Izložba je otvorena 30 dana. Nakon izlaganja Lebeničnika, ambasador je zvanično otvorio izložbu.

Izložba Leonarda Lebeničnik

Izvanredna voditeljica programa obljetnice Tijana Tišma je naglasila da su podršku obilježavanju obljetnici dali Grad Tuzla, Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona, Ambasada Italije u Sarajevu, Autonomna provincija Trento, asocijacija Trentini nel mondo, Centar za kulturu Tuzla, Rudarsko-geološko-građevinski fakultet Tuzla, pojedinci i privatne kompanije. Na kraju, pozvala je goste na zakusku u dvorištu Ateljea.

Fotografije za uspomenu na 3.6.2023.

Poklon Udruženja Slovenaca Tuzla, slika sa likovne kolonije slikara Vlatka Zimme

Druženje članova udruženja i gostiju iz Italije

Nakon ceremonije obljetnice, održano je druženje i večera svih učesnika manifestacije. Okupljanje je bilo u sali Društvenog doma u Kreki od 19 sati. Bili su prisutni gosti iz Italije, članovi udruženja Italijana i prijatelji udruženja. Večeru za goste su pripremile članice udruženja, a istovremeno su gosti donijeli sa sobom hranu i piće po želji. Piće je obezbijedilo udruženje Italijana, a vino Daldon Willi i Trentini nel mondo. Viviana Modena Cuculiza je prezentovala mogućnosti saradnje sa provincijom i korištenje web stranice koja omogućava saradnju Trentinjana. Gordana Segat recitovala svoju pjesmu o Italiji, bilo je pjesme i lijepog druženja.

agenda

Celebrati a Tuzla, in Bosnia Erzegovina, i 30 anni dell'Associazione degli Italiani

Anche una delegazione partita da Tuzla ha partecipato alla celebrazione dei 30 anni della Federazione degli Italiani in Bosnia Erzegovina dell'Associazione degli Italiani a Tuzla, che si è svolta il giorno 30 di maggio del 2023.

L'inaugurazione del nuovo anno associativo è stata seguita da un pranzo di confratelli. Il presidente dell'Associazione degli Italiani di Tuzla, Zeljko Janković, ha salutato tutti i presenti e ringraziato gli ospiti.

Il presidente della Federazione degli Italiani in Bosnia Erzegovina, Giacomo Sestini, ha salutato gli ospiti e ringraziato gli ospiti.

Il presidente della Federazione degli Italiani in Bosnia Erzegovina, Giacomo Sestini, ha salutato gli ospiti e ringraziato gli ospiti.

agenda

Tre iniziative in collaborazione con il Comune di Aldeno

Dal comune del mondo dell'arte e della cultura, la presentazione di due iniziative per celebrare le nuove collaborazioni tra i comuni di Aldeno e Magazzù. La prima iniziativa, intitolata "Torna con amore", vuole con l'arrivo di tre nuove opere d'arte importanti delle nostre di Aldeno, anche legate all'arte giovanile.

La due espositiva, intitolata "Magazzù in mostra", vuole presentare la sua raffinatezza e il suo valore culturale con l'esposizione di tre opere d'arte. Magazzù, appartenente alla famiglia Sestini, è stato uno dei primi a fare la storia della pittura italiana. Le sue opere sono state esposte in tutto il mondo, conquistando molti premi. L'esposizione delle tre opere di Aldeno, che si è svolta dal 26 al 28 maggio, ha ricevuto grande successo.

Le tre iniziative, organizzate dall'Amministrazione comunale di Magazzù, hanno avuto come obiettivo principale quello di promuovere le relazioni tra le due cittadine, attraverso le quali si è voluto trasmettere la storia e la cultura dei due paesi, attraverso le loro opere d'arte.

Le tre iniziative, organizzate dall'Amministrazione comunale di Magazzù, hanno avuto come obiettivo principale quello di promuovere le relazioni tra le due cittadine, attraverso le quali si è voluto trasmettere la storia e la cultura dei due paesi, attraverso le loro opere d'arte.

KONTAKT O NAMA MARKETING USLOVI KORIŠTENJA TERMS OF USE POLITIKA KOKAŽIĆA (ENG. COOKIES) COOKIE POLICY

NASLOVNA TUZLA I TK NAJAVA DOGAĐAJA BOSNA I HERCEGOVINA SA SVIH STRANA PROMO INFO MAGAZIN TUZLANSKI

U Tuzli obilježeno 30 godina Udruženja Italijana "Rino Zandonai" i Dan Republike Italije

03/06/2023 | 10:01

TIP TUZLANSKI INFO PORTAL

Naslovica Tuzla - TK BiH Regija - Svet Društvo Politika Crna hronika Kolumna

Foto: Gradonačelnik Lugavić učestvovao u obilježavanju 30 godina Udruženja Italijana "Rino Zandonai" i Dana Republike Italije

04.06.2023 12:18

Fatal error: Theme at <http://tip.ba/wp-content/themes/tip/s/galleria.classic.min.js> could not load. check theme path.

U Ateljeu "Ismet Mujezinović" u Tuzli, jučer je svećano obilježena 30. godišnjica rada Udruženja Italijana "Rino Zandonai" i 2. juni – Dan Republike Italije. Ovim povodom, otvorena je izložba skulptura umjetnika Leonarda Leberičnika, Tuzlaka koji živi i radi u Italiji.

Lokalni i italijanski mediji i WEB portal objavili su informacije o objetnici Udruženja

Zatvaranje izložbe

Kako je bilo i planirano, izložba Leonarda Lebeničnik u Ateljeu Ismeta Mujezinovića završena je 3.7.2023. Eksponati su pripremljeni za transport 2.7.2023. uz pomoć prijatelja Leonarda Lebeničnika i osoblja Ateljea. Eksponati su smješteni u kombi koji je vozio Emir Rustemović koji je i dovezao eksponate. Troškove transporta eksponata nazad u Italiju plaćeni su putem projekta koji realizuje UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla koji finansira Grad Tuzla. Eksponati su 3.7. bezbjedno stigli u Trento i time je završen veliki poduhvat održavanja izložbe Leonarda Lebeničnika u Tuzli.

REGISTRACIONI IDENTITET UGIP „RINO ZANDONAI“ TUZLA

Udruženje je prijavljeno u registrima institucija koje zahtijevaju sistemski i transparentan uvid u sve aspekte organizacija – od legaliteta djelovanja do finansijskog poslovanja.

Udruženje je prijavljeno u poreznoj upravi BiH po osnovu poreznog broja (VAT) 4209628010006, a nije PDV obveznik.

Udruženje je registrovano u bazi podataka organizacija koje apliciraju za projekte EU:

- PADOR BA-2020-APP-0705174316

Registracija u bazi podataka organizacija koje su kandidati za finansiranje putem projekata Europske Unije:

- PIC 893470687

Registracija u bazi podataka organizacija koje apliciraju za fondove koji se finansiraju iz budžeta SAD:

- UEID: TDW3UJME6K91, NCAGE: SEBZ4

Registracija u bazi podataka organizacija koje apliciraju za fondove koji se finansiraju iz budžeta Kanade:

- 011-387-62335930

FINANSIJSKA SLIKA UGIP „RINO ZANDONAI“ TUZLA OD 2005. DO 2022.

Finansiranje rada i aktivnosti udruženja obezbeđuje se iz nekoliko izvora.

Članarina se ne prikuplja redovno, tako da nema stabilnog izvora iz sredstava članarine, a i kad se prikupi članarina radi se o iznosima koji ne mogu značajno pomoći radu udruženja. Način trošena članarine definisan je Pravilnikom u načinu trošenja članarine. Članarina se može trošiti isključivo za pokrivanje administrativnih troškova udruženja, a ne može za plaćanje osoblja.

Svake godine asocijacija Trentini nel mondo objavljuje poziv za finansiranje godišnjih aktivnosti klubova Trentina. Tuzlanski klub više od deceniju prijavljuje se na poziv i po tom osnovu prima uplate u rangu 500 EUR do 1.000 EUR godišnje. S obzirom da klubovi plaćaju troškove bankarskih usluga, primljeni iznos se umanjuje za troškove transfera novca i troškove konverzije EUR u BAM.

Svi ostali izvori finansiranja su sredstva koja udruženje dobije putem grantova tj. javnih poziva za prijave prijedloga projekata.

Projekti se prijavljuju lokalnim institucijama, najviše Gradu Tuzla, ministarstvu kulture Tuzlanskog kanton, ministarstvima na nivou BiH.

U pojedinim, rjeđim, slučajevima udruženje aplicira na pozive lokalnih udruženja ili fondacija, kao što je Fondacija tuzlanske zajednice i Biro za ljudska prava Tuzla.

Od 2020. godine udruženje je fokusirano na prijave projekata prema međunarodnim organizacijama. Realizovan je jedan projekt za Vijeće Europe u BiH po vrlo zahtjevnim kriterijima. Udruženje je kao

partnerska organizacija učestvovala u projektu „Sliding doors“ koji finansira program Europa za građane.

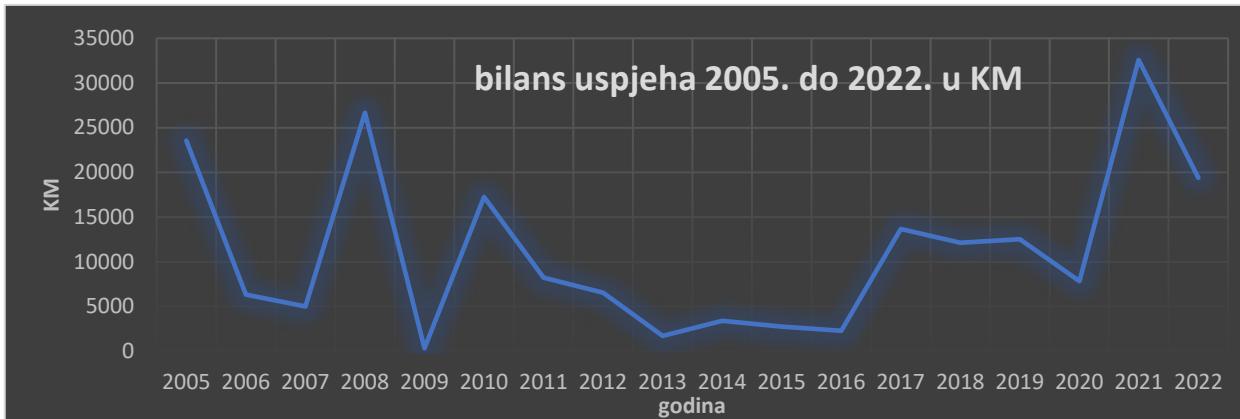
U period od 2010. godine udruženje je tri puta novčano podržano od strane mikrokreditne fondacije Partner Tuzla, jednom od BH Telekoma.

U strukturi troškova, velika većina projekata dozvoljava najviše 20% od ukupne vrijednosti projekta za plaćanje operativnih troškova.

Za operativne troškove odobrava se novac za eventualno osoblje koje radi direktno na projektu (uvijek po ugovoru o djelu), troškovi kancelarijskog materijala, bankovni troškovi, i eventualno troškovi korištenja auta ili telefona.

Troškovi projektnih aktivnosti plaćaju se isključivo prema odobrenom budžetu projekta, kao npr. troškovi kupovine prehrabnenih proizvoda, ambalaže i pribora, osvježenja i sličnih troškova za manifestacije „Dana italijanske kuhinje“, za izradu narodnih nošnji i kecelja, za kupovinu razglosa, montažnih stolova, izradu printanih materijala, plaćanje rada na određenim aktivnostima, za izradu ramova za slike, kupovinu zahvalnica, medijsku pokrivenost projekta, kupovinu računara, laptopa, štampača, skenera, agregata za struju, za štampanje publikacija i slične vrste troškova. Svaki utrošak sredstava se pravda kopijama računa, bankovnim izvodima, uplatnicama i blagajničkim dokumentima.

Od 2005. godine nije bilo niti jedne primjedbe donatora na upravljanje finansijama i trošenje projektnog budžeta.

Udruženje je od 2005. godine najveći uspjeh ostvarilo 2021. (u vrijeme COVID pandemije)

Bilans uspjeha od 2005. do 2022. godine pokazuje promjenjive rezultate, ali ni jedne godine udruženje nije ostalo bez finansiranja, a pri tome je izvršavalo sve zakonom propisane porezne i druge obaveze.

Analiza finansijskih rezultata Udruženja urađena je po osnovu praćenja bilansa uspjeha (zvaničnog godišnjeg finansijskog dokumenta) za period od 2005. godine, do zadnje prijave finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Transparentan i pravovremen način trošenja projektnih sredstava svrstao je UGIP „Rino Zandonai“ u grupu udruženja od velikog povjerenja donatora. Jedan od načina pokazivanja transparentnosti rada je da su svi ugovori za realizaciju projekata i finansijski izvještaji udruženja dostupni javnosti, a nalaze se na WEB stranici udruženja.

Udruženje smatra da jedino učešće u međunarodnim projektima može osigurati održivost udruženja, ili eventualno da udruženje ima osigurana sredstva u gradskom budžetu, što je mala vjerovatnoća. Zato je pripremljena i predata aplikacija prema UNESCO za realizaciju projekta

kulturne razmjene između Tuzle i Kotora u Crnoj Gori. Nositelj projekta je tuzlansko Udruženje, a Italijanska zajednica u Kotoru je partnerska organizacija. Rezultati natječaja biće poznati u oktobru 2023. godine.

Više puta je tuzlansko Udruženje predlagalo asocijaciji Trentini nel mondo da Asocijacija aplicira na europske projekte (jer BiH pravno ne može da bude aplikant), a da tuzlansko udruženje bude partner u projektu. Nije došlo do realizacije prijedloga, ali je tuzlansko Udruženje bilo partner u projektu „Sliding doors“ (i ostvarilo određene beneficije), a u junu 2022. je udruženje pozvano da bude partner u grupi organizacija koje će aplicirati na europski projekat po koncepciji sličnoj projektu „Sliding doors“.

Udruženje je od 2022. godine korisnik E-usluge/servisi Porezne uprave Federacije BiH, a servis predstavlja skup usluga namijenjenih poreznim obveznicima za uplate doprinosa koje omogućuju izvršavanje obaveza putem Interneta, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Ovaj način predaje obrazaca je postao obavezujući način predaje poreznih obrazaca od uvođenja novog sistema tj. od 2022. godine.

BOSNA I HERCEGOVINA Federacije BiH i Hercegovine Federalna nadzorna funkcija - finansija Porezna uprava Federacije BiH Konzularski poslanici u Tuzli Porezna ispostava Tuzla	
Broj: 13-31-12-6-1465 Datum: 28.01.2020 godine	
<p>Na osnovu člana 7. Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 33/02, 28/04, 57/05, 40/10, 27/12, 7/13, 7/14 i 91/15), i člana 169. Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 2/98 i 48/99) sluzbene evidencije, na zahtjev UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORJEKLA "RINO ZANDONAI" TUZLA Porezna uprava Federacije BiH, Izdaje:</p>	
UVJERENJE	
<p>Utvrđuje se da UDRUŽENJE GRADANA ITALIJANSKOG PORJEKLA "RINO ZANDONAI" TUZLA, sa sjedištem u TUZLA, ulica ULIMITRA TRIFUNCVICA UČE broj 135, pod identifikacionim brojem 4209628010006 na dan 28.01.2020. godine, prema poreznoj evidenciji NEMA OBAVEZA.</p> <p>Porezni obveznik NEMA duga po osnovu javnih prihoda.</p> <p>Uvjerenje se izdaje u svrhu reguliranja prijava na javni poziv i u druge svrhe se ne može koristiti.</p> <p>Federalna upravna taksi/pristojba od 15,00 KM na podneseni zahtjev i izdalo uverenje, naplaćena je i propisno potvrđena po tarifnom broju 1. tarifnom broju 4. Tarife Federalnih upravnih taksi/pristojbi, odnosno oslobođen od plaćanja taksi/pristojbe shodno članu 1., stav 1., tačka 1., Zakona o Federalnim upravnim taksa/pristojbama i tarifi federalnih upravnih taksi/pristojbi ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17).</p>	
DOSTAVITI: 1. Podnosiocu zahtjeva 2. afa	ŠEF(ICA) POREZNE ISPOSTAVE Džinč Besimi, dipl. ec.

*Primjer uvjerenja Porezne uprave iz 2020. godine
da udruženje nema poreznih obaveza*

Od 2010. godine izradu završnog računa i sve prateće finansijske dokumente za udruženje radi knjigovodstveni servis „Bill“ Tuzla – ovlašteni i certifikovani računovođa Zumreta Beširević.

Udruženje realizuje plaćanja putem bankovnih računa, a gotovinska plaćanja se vode u knjizi blagajne.

Bankovne transakcije se rade elektronski putem e-banking u NLB binci od 2020. godine.

Udruženje ima otvoreni jedan bankovni račun za KM transakcije i jedan račun za EUR transakcije, oba u NLB binci. Za vrijeme realizacije projekta Vijeća Europe (2020-2021) bio je otvoren u NLB binci podračun za taj projekat (po zahtjevu

donatora), a nakon završetka projekta podračun je ugašen.

Informacije o brojevima bankovnih računa postavljene su u zagлавju web stranice udruženja.

DAN ITALIJANSKE KUHINJE U TUZLI 2010 - 2022

Gastronomija je važan aspekt očuvanja italijanske tradicije, pa time i udruženje Italijana ima potrebu i obavezu promocije italijanske kuhinje. Italijanska kuhinja, pored sklonosti ka muzici, je jedan od najznačajnijih elemenata u čuvanju tradicije Italijana. Dolaskom Italijana na područje Tuzle, uglavnom iz regije Trentino, počeo je uticaj italijanske gastronomije na pripremu hrane u Tuzli i okolnim mjestima. U početku su, prirodno, Italijani došljaci u Tuzlu, pripremali italijanska tradicionalna jela, u ovisnosti od finansijskih kapaciteta svake obitelji. Dominirala su jela bazirana na palenti, tjestenini i povrću. U početku je meso bilo manje zastupljeno u ishrani, a najviše su se pripremala jela od svinjskog i pilećeg mesa. Prvi doseljenici iz područja Južnog Tirola donosili su mladice vinove loze, i uzgajali u vinogradima vinovu lozu. Od grožđa su pravili vino, kao naslijednu vještina prenijetu iz matičnih krajeva.

Najviše je italijanskih vinograda bilo na području Simin Hana, Soline i Kiseljaka. Tako su Italijani donijeli i tradiciju konzumacije vina uz jela koja su pripremali. Vremenom je tradicija proizvodnje vina nestajala, pa su tako još prije 1941. godine nestali svi vinograđi i prestala je proizvodnja vina (osim u malim količinama, za ličnu upotrebu).

Vremenom su Italijani preuzimali prehrambene navike lokalnog stanovništva, ali i navike drugih došljaka tj. stranaca sa prostora Austro-Ugarske Monarhije – najviše Nijemaca i Čeha. A s druge strane, lokalno stanovništvo i stranci su počeli sa uključivanjem italijanske kuhinje u vlastite jelovnike. Preuzeta su ukusna i lako spravljiva jela, ali su preuzimani i načini pripreme jela baziranih na kuhanju, a manje na pečenju. Tradiciju pripreme hrane održale su pojedine, rijetke, obitelji u Tuzli i okolnim mjestima koje spremaju hranu po izvornim receptima. U vremenima kad na

tržištu ima izobilje različitih ingredijenata, začina, pripravaka i drugih sastojaka od kojih se mogu napraviti jela sa bilo kojeg podneblja, teško je očuvati tradicionalni način pripreme gastro ponude. Italijanske obitelji koje žive na području Tuzle i okolnih mjeseta svake godine, od 2010, udruženo promovišu italijansku kuhinju i na taj način čuvaju tradiciju naslijedenu od baka i prabaka koje, u mnogim slučajevima, nisu znale lokalne jezike i svi razgovori, pa tako i priprema hrane, su bili na italijanskom. Vremenom, smjenom generacija, nestao je Italijanski jezik iz domova tuzlanskih Italijana. Ali je zato nastavljena tradicija italijanske kuhinje.

U vrijeme kad je udruženje „Trentini“ Tuzla počelo intenzivnije djelovanje u Tuzli, javila se ideja o načinu čuvanja tradicije koje Udruženje može da ostvari, a to je prezentacija italijanske kuhinje građanstvu Tuzle. Inicijalna koncepcija manifestacije italijanske kuhinje u Tuzli nikad se nije mijenjala. Koncepcija je zasnovana na jednostavnim principima: pripremaju se različita jela – slana i slatka, hrana se dijeli besplatno, domaćice rade volonterski na pripremi hrane, hrana se priprema na dan manifestacije ili dan ranije, svaka domaćica dovozi hrani na mjesto manifestacije, hrana se donosi u adekvatnoj ambalaži iz koje se vadi u tanjire, hrana se služi u tanjire sa priborom, hrana je postavljena na stolove i može svako vidjeti šta je u gastro ponudi, domaćice poštuju visoke sanitарне norme pa imaju bijele kecelje, a hrani služe u rukavicama, hrana koja se dijeli je za degustaciju, uz hrani služi se vino ili osvježenje, manifestacija se održava na otvorenom – na gradskim trgovima, nakon podjele hrane sav otpad se prikuplja i odnosi u kontejner. Od 2021. godine u koncepciju manifestacije dodat je dio u kojem italijanski kuhari, volonteri, pripremaju hrani na svojim stolovima na mjestu

manifestacije i tako svježe pripremljenu hranu dijele građanstvu. Podršku italijanskim kuharima i sav potreban inventar za pripremu hrane obezbjeđuje udruženje Italijana.

Prvi dogovori članstva o realizacije manifestacije dana italijanske kuhinje postignuti su u vrijeme realizacije aktivnosti „Stoljeće Italijana u Tuzli“ kojom prilikom centralna manifestacija je održana 3.6.2010. godine u Hotelu Tuzla. Veliki uspjeh obilježavanja „Stoljeća Italijana u Tuzli“ potvrdio je opravdanost i mogućnost održavanja akcije nazvane „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“. U to vrijeme, 2010. godine nije se očekivalo da će se manifestacija realizovati u kontinuitetu svake godine do današnjih vremena – 2023. Dugogodišnja prisutnost italijanske kuhinje u Tuzli postala je svojevrstan zaštitni znak udruženja, ali i manifestacije „Ljeto u Tuzli“ u okviru koje se održava Dan italijanske kuhinje. Vrlo su rijetke manifestacije u Tuzli koje imaju tradiciju održavanja duže od deset godina, a udruženje Italijana je prisutno 13 godina, sa tendencijom nastavka. Važno je ostati zapisano da učesnici manifestacije nisu bili plaćeni za učešće na Danima italijanske kuhinje u Tuzli, smatrajući da čuvanjem tradicije pomažu vidljivosti udruženja.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2010.

Prvo održana manifestacija Dana italijanske kuhinje u Tuzli održana je 30.7.2010. godine nezvanično u okviru manifestacije Ljeto u Tuzli. Dogovoren je mjesto – mali trg kod Meše i Ismeta, ispred kina Centar. MUP Tuzla je izdao odobrenje za okupljanje za navedeno vrijeme i mjesto održavanja manifestacije. Stolovi su iznajmljeni i doneseni iz obližnjeg Hrvatskog doma. Nije bilo velikog banera, samo baner udruženja i zastava Klub Trentina Tuzla. U gostima je bila velika delegacija udruženja iz Štivora koji su došli u narodnim nošnjama. I Josip Montibeller, Mladen Stokanović, Danijela Rossi, Josip Bradvičić i Ilda Dedić su bili u italijanskoj nošnji. Saradnja sa poslovnim sektorom (Indira – tjestenina, Mihalj – vino) rezultovala je znatnim donacijama u hrani i piću, a članice su doobile 40 KM za nabavku artikala, dok je ambalažu nabavio Tihomir Knežiček. Italijanski specijaliteti i vino ponuđeni su građanima Tuzle za degustaciju, i kompletna gastro ponuda je podijeljena za oko sat i pol. Manifestacija se održala po lijepom vremenu, bez kiše. Podijeljeno je više od 600 porcija hrane. Mediji su pratili manifestaciju, a objavljeno je nekoliko informacija na WEB portalima i u TV programima.

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Nada Dobnik sa unukom Annom Dobnik (Daldon), Danijela Rossi, Smilja Knežiček (Zamboni), Fadila Hodžić (Menegoni), Renata Senkas (Mott), Silvana Zamboni, Lucija Cica Vasilj (Bancher), Đovana Goletić (Marconi), Jelena Batinić (Bancher) i Gordana Segat.

Zastavica povodom održavanja prvog Dana italijanske kuhinje u Tuzli

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2010.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLA
MINISTARSTVO I UNUTRAŠNJI POSLOVA
POLICIJSKA UPRAVA
TUZLA

Broj: 08-02/4-053, 2515 /10
Datum: 25. 7. 2010. godine.

Na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku (Sl. novine F BiH*, broj 20/98) Zakona o javnom okupljanju (Sl. novine TK-a, broj: 4/04), u predmetu izdavanja odobrenja javnog skupa, a po zahtjevu U.G. "Trentini" u Tuzli, i z d a j e

O D O B R E N I E

ODOBRAVA SE JAVNO OKUPLJANJE- "Dan Italijanske kuhinje", - U.G."Trentini" Tuzla, u okviru manifestacije "Ljeto u Tuzli", dana 30.07.2010. godine, na prostoru ispred bliznog kina "Centar", organizuju manifestaciju "Dan Italijanske kuhinje", u vremenu od 13 do 22 sata.

Organizator je dužan osigurati red i mir tekom održavanja javnog okupljanja. Organizator je dužan utvrditi mjerne sigurnosti i obvezbiti dovoljan broj redara. Organizator može obavljati redarskih poslova povjeriti Agenciji za zaštitu ljudi i imovine. Poslove nadzora i održavanja reda i mira na prostorima uz mjesto održavanja javnog okupljanja, te na mjestu održavanja javnog okupljanja obavlja PS na čijem području se skup održava.

Učesnicima javnog okupljanja, kao i osobama koje se kreću prema mjestu održavanja javnog okupljanja zabranjeno je nositi oružje ili predmete pogodne za nanošenje tjelesnih povreda te alkoholni piće. Učesnicima javnog okupljanja zabranjeno je nošenje odjeće, oznaka ili drugih obilježja, kojima se poziva ili potiče na rat ili upotrebu nastila, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, ili bilo koji oblik netrpeljivosti.

Potpisujuci po zahtjevu a na osnovu prilожene dokumentacije shodno odredbama člana 200. Zakona o upravnom postupku (Sl. novine F BiH*, broj 2/98) i člana 1. Zakona o javnom okupljanju (Sl. novine TK*, broj: 4/04), odlučeno je kao u dispozitivu odobrenja.

Taks u iznosu od 30,00 KM naplaćena a što je propisano tarifnim brojem 21. Zakona o kantonalmu administrativnim taksonima i tarifi administrativnih taksi /Sl. novine TK*, broj: 12/97 i Sl. novine TK*, broj: 14/02 i 7/03 i 1/08/.

Protiv rješenja dozvoljena je žalba Ministru unutrašnjih poslova, najkasnije u roku od 24 sata po prijemu rješenja i ista se takšira sa 10,00 KM administrativne takse.

DOSTAVLJENO:

- PS - PU Tuzla,
- Arhiva.

NAČELNIK PU TUZLA
GLAVNI INSPETKTOR
Ljubomir Divaković

Odobrenje MUPa Tuzla za javno okupljanje
30.7.2010.

Dnevni avaz 1.8.2010.

Malo fotografija 2010. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2011.

Udruženje Italijana „Rino Zandonai“ Tuzla po drugi put je organizovalo manifestaciju Dan italijanske kuhinje u Tuzli u okviru manifestacije „Ljeto u Tuzli“ 31.7.2011. od 19 sati. Prije manifestacije je održan sastanak sa članicama udruženja radi dogovora oko realizacije manifestacije. Obaveza udruženja je da najavi javno okupljanje, pa je MUP Tuzla na zahtjev udruženja izdao odobrenje za okupljanje za navedeno vrijeme i mjesto održavanja manifestacije. Manifestacija je održana kao i prethodne godine u centru grada ispred bivšeg kina Centar. Program je obuhvatao besplatnu degustaciju tradicionalne italijanske hrane, vina i osvježenja. Kao i prethodne godine, manifestaciju je podržala kompanija Indira koja proizvodi tjesteninu i koja je imala svoj reklamni štand na manifestaciji. Stolovi su iznajmljeni od Hrvatskog doma, nije bilo banera, a kao i prethodne godine bio je baner udruženja i zastava Kluba Trentina Tuzla. Podijeljeno je kao 500 porcija hrane. Konceptacija logističke podrške manifestacije nije se mijenjala, a sve radnje su rađene isključivo na volonterskoj osnovi. Lokalni mediji su pratili manifestaciju, a objavljeno je nekoliko informacija na WEB portalima i u TV programima.

Članice udruženja koje su direktno učestvovali u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežićek, Fadila Hodžić, Renata Senkas, Lucija Cica Vasilj, Jelena Batinić, Gordana Segat, Blanka Tišma (Zamboni), Berislava Mott, Ljiljana Ivković (Segat), Tatjana Jagodić Mičić (Fontan), Vesna Stokanović (Mott) i njen unuk Sandro Stokanović. Ostali članovi udruženja su pomagali u logističkim aspektima manifestacije, prvenstveno postavljanju i uređenju stolova, nadgledanja podjele hrane, kupljenje ostavljenog otpada, čišćenje prostora nakon

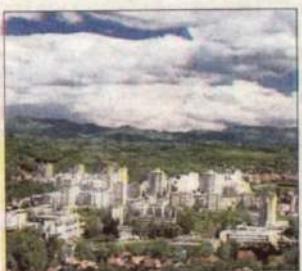
manifestacije, pakovanje inventara i vraćanje iznajmljenih stolova.

Za potrebe uniformisanja članica i nošenja zaštitnog znaka manifestacije i udruženja, sašiveno je 10 bijelih kecelja sa znakom udruženja. Kecelje su sašivene u salonu Romana Gordana Košara. U nekoliko navrata u kasnijim godinama su se šile iste kecelje za nove članice koje su se pridruživale manifestaciji.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2011. godina.

Italijanska kuhinja
Tuzlansko udruženje građana italijanskog porijekla, u sklopu manifestacije Ljeto u Tuzli, organizuju Dane italijanske kuhinje. Program je na rasporedu 31. jula ove godine, a građani italijanskog porijekla odlučili su dio svojih specijaliteta podijeliti sa sugrađanima. Naime, svi Tuzlaci će u nedjelju, ispred kina Centar, imati priliku probati italijanske specijalitete, vino i drugo osvježenje.

*Najava manifestacije
na WEB portalu
tuzlainfo.ba*

*Najava Dana
italijanske kuhinje u
dnevnom listu
Oslobodenje od
29.7.2011. godine*

Malo fotografija 2011. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2012.

Cilj manifestacije „Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2012“ je bio nastaviti tradiciju započetnu 2010. godine kad je udruženje organizovalo prvu manifestaciju Dana Italijanske kuhinje u Tuzli. U okviru cilja manifestacija planirano je i realizovano organizovanje jednodnevne manifestacije u Tuzli kojom su se prilikom stanovnici Tuzle upoznali sa kulinarstvom Italije, gdje su mogli da probaju izvorna italijanska jela, slatka jela i vino. Okupljanju je prethodio sastanka članova udruženja radi dogovora oko aktivnosti i preuzimanja mesa koje donira kompanija Menprom. MUP Tuzla je izdao odobrenje za okupljanje za navedeno vrijeme i mjesto održavanja manifestacije. Manifestacija je uspješno održana u nedelju 29.7.2012. godine na otvorenom, kao i prethodne dvije godine u centru grada (ispred kina Centar). Početak je bio u 19 sati, a završena je u 21 sat. Obezbiđene su donacije u mesu od mesne industrije Menprom Gornja Tuzla, i u tjestenini od kompanije koja proizvodi italijansku tjesteninu Indira iz Gradačca. Novčanu podršku u iznosu od 585 KM obezbijedila je italijanska organizacija Trentini nel mondo iz Trenta, a Općina Tuzla je podržala manifestaciju sa 800 KM. Manifestacija je ukupno koštala 2.150 KM. Napravljen je prvi veliki baner za manifestaciju (dimenzija 4 m X 1,5 m) koji se postavlja / obješen na pozadinskom dijelu uz objekat bivšeg kina Centar, granični stubići kao vizuelna barijera su posuđeni od Hrvatskog konzulata. Stolovi su iznajmljeni od Hrvatskog doma. Zvaničnog otvaranja manifestacije nije bilo. U momentu kad je sve bilo spremno i kad su domaćice pripremile sve za podjelu hrane, manifestacija je otvorena – u 19 sati. Mediji su pratili manifestaciju, a objavljeno je nekoliko informacija na WEB portalima i u TV programima.

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Danijela Rossi, Smilja Knežićek, Fadila Hodžić, Renata Senkas, Lucija Cica Vasilj, Jelena Batinić, Gordana Segat, Blanka Tišma (Zamboni), Silvana Zamboni, Berislava Mott, Ljiljana Ivković, Sandro Stokanović, Anita Rossi Petrović, Snježana Vilušić (Rossi) i Selena Jurišević (Zamboni).

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2012. godina.

Tuzlarije

TUZLARIJE - VIJESTI

26.07.2012. u 20:47 Broj citanja: 1195
Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla
Najava "Dana italijanske kuhinje u Tuzli 2012"

Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla u okviru manifestacije "Ljeto u Tuzli" po treći put organizuje "Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2012".

Dan Italijanske kuhinje u Tuzli 2012.

"Dan Italijanske kuhinje u Tuzli 2012" se održava na malom trgu kod Meše i Ismeta u nedelju 29.7.2011. od 19.00. sati. Građani Tuzle će imati priliku бесплатно degustirati standardna i specijalna jela koja se tradicionalno pripremaju u italijanskim obiteljima. Na trpezi će biti slana i slatka jela, a sve uz vino i osjećenje.

Manifestaciju su podržali Općina Tuzla, Trentini nel mondo, MENPROM Gornja Tuzla, i INDRA tjestenina Gradačac. Pozivamo zainteresovane da se pridruže akciji, a stanovnike Tuzle da dođu, da vide i osjeće draži Italijanske gastronomije.

(tuzlarije.net)

Malo fotografija 2012. godine.

A kad se očisti trg, u nastavku malo druženja u konobi kod Špice.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2013.

Kao i prethodnih godina, manifestaciji je prethodio sastanak članica radi dogovora oko manifestacije i preuzimanja mesa koje donira Menprom. Manifestacija je uspješno održana u subotu 27. jula 2013. godine na otvorenom, u centru grada ispred kina Centar. MUP Tuzla je kao i svih prethodnih godina izdao odobrenje za okupljanje za navedeno vrijeme i mjesto održavanja manifestacije. Početak je bio u 19 sati, a manifestacija se završila u 20.30. Nije bilo svečanog otvaranja manifestacije, niti posebne najave. Obezbiđene su donacije u mesu od Menprom Gornja Tuzla, i u vinu od ribarnice Pilan iz Tuzle. Italijanska organizacija Trentini nel mondo iz Trenta nije finansijski podržala manifestaciju, a Općina Tuzla je putem projekta donirala 1.000 KM za troškove manifestacije. Komplet organizacija je urađena po modelu proteklih godina kad se organizovao Dan italijanske kuhinje. Članice udruženja su pripremile različita jela, tako da se na stolovima našlo preko 30 različitih vrsta slanih i slatkih jela koja su tradicionalno italijanska jela. Vino je nabavljeno iz ribarnice Pilan, a osvježenje – mineralna voda iz lokalnih izvora – trgovina. Nabavljenе su potrebne namjernice za pripremu jela, a pripremljen je i pribor za jelo, čaše, salvete i tanjuri. Iznajmljen je i kvalitetan razglas, tako da se čuo zvuk Italije tokom manifestacije. Stolovi za hranu su posuđeni od privatnog lica uz minimalnu nadoknadu. U pozadini stolova postavljen je veliki baner sa nazivom manifestacije i prikazom loga svih donatora. MUP Tuzla je izdao odobrenje za okupljanje za navedeno vrijeme i mjesto. Nikakvih incidenata nije bilo tokom manifestacije. Nakon završetka manifestacije bilo je pospremanje prostora koje su uradili članovi Udruženja tako da nije ostalo otpada iza manifestacije. Procjenjuje se da je hranu i piće konzumiralo oko 500 građana

Tuzla. Izrazili su se pozitivno o kvalitetu i vrsti hrane. Manifestacija je i medijski propragaćena, tako da su se emitovali prilozi na RTV SLONU, a bila je prisutna i ekipa iz RTV 7 Tuzla. Gosti na manifestaciji, o vlastitom trošku, su bili članovi Udruženja žena iz Batkuše (Šamac) koji su izložili svoje rukotvorine.

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Nada Dobnik sa unukom Annom Dobnik (Daldon), Smilja Knežićek, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Renata Senkas, Lucija Cica Vasilj, Jelena Batinić, Gordana Segat, Berislava Mott, Ljiljana Ivković, Radojka Segat, Mirjana Beba Čaušević, Vesna Stokanović (Mott) i njen unuk Sandro Stokanović i Vlasta Bradvičić (Mott).

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2013. godina.

tuzlanski.ba Čaršija Interakcija Obitelj Ekonomija Sport Lifestyle Zamisljeno

Održana manifestacija "Dan Italijanske kuhinje u Tuzli" (FOTO)

Popularne 27.7.2013. u 21:42

Tuzlaci uživali u italijanskim kulinarским specijalitetima

Tuzlanski.ba

U okviru tradicionalne manifestacije "Ljetno u Tuzli" Uraženje građana italijanskog portfela "Riva"

Popularne

Prijavi se našoj pravici nekretninama u zemljama BiH, Albaniju

MARTU 23. APRIL 2013. SAKAMAN

Italijan Festival u Tuzli. U Međunarodni Arapski festivali

Pozledjeg vikend-a u Tuzli, uživali u italijanskim kulinarim specijalitetima

Tuzlanski.ba

Malo fotografija 2013. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2014.

Udruženje Italijana „Rino Zandonai“ Tuzla po peti put organizovalo je manifestaciju „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“. Manifestacija je održana u subotu 18.10.2014. od 17 sati ispred tržnog centra Omega na Slatinici. Manifestacija je po prvi put promjenila lokaciju zbog nezadovoljstva odlukom Općine Tuzla da finansijski podrži manifestaciju sa 500 KM, a manifestacija bi se tretirala kao dio velike manifestacije „Ljeto u Tuzli“. Protest je upućen nadležnoj službi i ambasadi Italije, kako se ne bi ponovila ovakva situacija narednih godina. Program je kao i ranijih godina obuhvatao besplatnu degustaciju tradicionalne italijanske hrane (i pića), koje su, za građene Tuzle i goste pripremile članice Udruženja i Kluba Trentini. Korišteni su stolovi i infrastruktura obližnjeg kafića Sydney što je bilo veliko olakšanje za udruženje. Za manifestaciju je obezbijeđeno jedino sredstva od Trentini nel mondo, a donaciju u mesu obezbijedila je kompanija Menprom Gornja Tuzla. Zato je obim manifestacije bio nešto manji nego ranijih godina. Manifestacija je medijski propraćena, kao i prethodnih godina.

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežićek, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Lucija Cica Vasilj, Jelena Batinić, Radojka Segat, Blanka Tišma, Mirjana Beba Čaušević, Sandro Stokanović, Nada Dobnik, Lejla Hodžić (Menegoni), Sanja Mott i Meliha Stokanović (Mott).

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2014. godina.

The screenshot shows a news article from the website turlainfo.ba. The header includes the website's logo (a red and black stylized letter 't') and navigation links: NASLOVNA, TUZLA I TK, NAJAVA DOGADAJA, BOŠNA I HERCEGOVINA, ŽA SVIH STRANA, PROMO INFO, MAGAZIN, TUZLANSKE. The main title of the article is "Danas u Tuzli: Dan italijanske kuhinje, besplatna degustacija za građane". Below the title is the date "18/10/2014 | 0:48". The article features a graphic with the Rino Zandonai logo and several small images of Italian food. At the bottom, there are social sharing icons for Facebook, Twitter, Google+, and LinkedIn, along with a brief description of the event.

Malo fotografija 2014. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2015.

Manifestacija je uspješno održana u subotu 5.9.2015. godine a održana je u centru grada (ispred kina Centar). Početak je bio u 19 sati, a manifestacija je završena u 20. sati. Učesnici manifestacije su dogovorili da sve naredne manifestacije budu održane u prvoj suboti mjeseca septembra, bez obzira na datum. Ranija iskustva su ukazala na potrebu da se manifestacija održava u večernjim satima kako bi se izbjegle ljetne vrućine. Manifestacija je održano u sklopu velike ljetne manifestacije „Ljeto u Tuzli“ u 2015. godini koju realizira Grad Tuzla. Te 2015. godine Tuzla je dobila status grada. U fazi pripreme su obavljeni sastanci sa članicama na kojima je dogovorenovo šta će koja članica da pripremi od jela, i dogovor je ispoštovan u potpunosti. Obzirom da je ova manifestacija šesti put organizovana, članice domaćice su već iskusne u organizaciji cijelokupnog procesa. Gradska uprava od 2015. godine obavještava MUP TK o svim programima u okviru manifestacije „Ljeto u Tuzli“, pa nije bilo potrebe da udruženje Italijana traži odobrenje za okupljanje. Iako je u komunikaciji sa osobljem gradske uprave odgovornim za Ljeto u Tuzli naglašeno da je potrebno obezbijediti razglas i struju za manifestaciju, a što je i potvrđeno emailom 26.8.2015. godine, preuzeta obaveza grada Tuzle nije ispoštovana. Nije se niko pojavio sa razglasom, niti je bilo nekih obavijesti u smislu da neće biti obezbijeđeno ono što je dogovoren sa gradskom upravom. Neprofesionalan pristup i neodgovornost onih koji su preuzeли obavezu rezultovala je umanjenim efektima manifestacije jer planirano puštanje italijanske muzike na razglasu nije realizovano. Obezbiđena je donacija u mesu od Menprom Gornja Tuzla, a novčanu podršku u iznosu od 292 EUR pružila je italijanska organizacija Trentini nel mondo iz Trenta. Općina/Grad Tuzla je podržala

manifestaciju sa 350 KM. Članice udruženja su pripremile različita jela, tako da se na stolovima našlo preko 25 različitih vrsta slanih i slatkih jela koja su tradicionalno italijanska jela. Vino i osvježenje je nabavljeno iz ribarnice Pilan. Nabavljeni su potrebne namjernice i začini za pripremu jela, a pripremljen je pribor za jelo, čaše, tanjuri, ubrusi. Nabavljena su dva montažna stola, a transport stolova je omogućio CKTK. Parkirne stubiće za postavljanje graničnog prolaza posudio je Hrvatski konzulat u Tuzli. Nakon završetka manifestacije bilo je pospremanje prostora koje su uradili članovi Udruženja tako da nije ostalo otpada iza manifestacije. Iako su bili nepovoljni vremenski uslovi, manifestacija je u potpunosti uspjela, i sve se završilo prije nego je počela da pada kiša, a kiša bi definitivno umanjila efekte manifestacije.

Članice udruženja koje su direktno učestvovali u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežićek, Lejla Hodžić, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Gordana Segat, Ljerka Knežićek (Zamboni), Ljiljana Ivković, Berislava Mott i djevojčica Matea Mott (kćerka Sanje Mott), Nada Dobnik i Lucija Cica Vasilj.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2015. godina.

tuzlanski

Čaršija | Infoteka | Oko nas | Ekonomija | Sport | Lifestyle | Zanimljivosti

Dani italijanske kuhinje u Tuzli: Građani Tuzle imali degustirati tradicionalnu italijansku hranu i piće (FOTO)

Popustamo 18.10.2014. u 19.10. Udržanje italijana "Rino Zandonai" Tuzla po peti put organizovalo je manifestaciju "Dan italijanske kuhinje u Tuzli". Građani Tuzle imali su priliku degustirati tradicionalnu italijansku hranu i piće, koje su pripremle članice Udržanja i Kluba Trentini.

Popustajte kako će izgledati novi objekt Rekreacijsko-sportski centar

SOKER 22. APRIL 2015.

Udržanje italijana "Rino Zandonai" Tuzla po peti put organizovalo je manifestaciju "Dan italijanske kuhinje u Tuzli". Građani Tuzle imali su priliku degustirati tradicionalnu italijansku hranu i piće, koje su pripremle članice Udržanja i Kluba Trentini.

tuzlanski tuzlanski tuzlanski tuzlanski

Malo fotografija 2015. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2016.

Manifestacija je uspješno održana u subotu 3.9.2016. godine sa početkom u 19 kako je bilo i planirano. Manifestacija je održana na otvorenom, u centru grada (ispred kina Centar). Manifestacija je završena u 20.15 nakon što je sva hrana podijeljena. U fazi pripreme su obavljeni sastanci sa članicama na kojima je dogovoreno šta će koja članica da pripremi od jela, i dogovor je ispoštovan u potpunosti. Tokom manifestacije primarno se vodilo računa o higijenskim uslovima, tako da svaka domaćica koja poslužuje hranu obavezno ima rukavice na rukama. Obezbiđena je donacija u mesu od mesne industrije Menprom Gornja Tuzla, a novčanu podršku udruženju u iznosu od 600 EUR pružila je italijanska organizacija Trentini nel mondo iz Trenta. Grad Tuzla je odobrio iznos od 500 KM, tako da je manifestacija realizovana u nešto manjem obimu. Članice udruženja su pripremile različita jela, tako da se na stolovima našlo preko 30 različitih vrsta slanih i slatkih jela koja su tradicionalno italijanska jela. Pripremljeno je oko 400 porcija ili pojedinačnih jela. Vino i osvježenje je nabavljeno iz ribarnice Pilan. Nabavljene su potrepštine u namjernicama za pripremu jela, a kao i ranije pripremljen je plastični pribor za jelo, čaše, tanjuri, papirni stolnjaci, salvete i druge potrepštine za kvalitetno održavanje manifestacije. Manifestacija je i medijski propraćena, tako da su se emitovali prilozi na RTV SLONu, a isti dan članovi udruženja su bili gosti na RTV 7 na temu manifestacije Dan italijanske kuhinje u Tuzli. Nekoliko portala je prenijelo vijest da je uspješno održana manifestacija u centru grada. Stolovi sa hranom su bili postavljeni uz zid kina Centar, a u pozadini je postavljen veliki baner sa nazivom manifestacije i donatorima. Vremenski uslovi su bili povoljni što je

znatno doprinijelo da manifestacija u potpunosti uspije.

Članice udruženja koje su direktno učestvovali u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežiček sa kćerkom Sonjom i Sonjinom drugaricom Lejom, Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Martina Senkas, Bahtijara Hodžić (Menegoni), Ljerka Knežiček (Zamboni), Blanka Tišma, Ljiljana Ivković, Sandro Stokanović, Gordana Segat, Berislava Mott i Ilda Dedić (Menegoni).

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2016. godina.

Dodite na Dane Italijanske kuhinje

U subotu, 03.09.2016., na početku u 19.00 sati na Trgu slobote će biti organizirana manifestacija "Dane Italijanske kuhinje u Tuzli" u organizaciji Umlaćenja građana Ita (predlog postnika "Rino Zandonai").

Ovaj događaj održava se u okviru manifestacije "Ljeto u Tuzli" za 2016. godinu.

Malo fotografija 2016. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2017.

Manifestacija je uspješno održana u subotu 2.9.2017. godine sa početkom u 19 sati kako je bilo i planirano. Manifestacija je održana ispred kina Centar, kao i prethodnih godina. Manifestacija je završena podjelom svih gastro ponuda u 20.15. Vremenski uslovi su omogućili kvalitetno održavanje manifestacije (kiša je padala u popodnevnim i noćnim satima, a nije uticala na kvalitet manifestacije). Kao i prethodnih godina donaciju u mesu obezbijedio je Menprom Gornja Tuzla, a novčanu podršku udruženju u iznosu od 400 KM pružila je Turistička zajednica Tuzlanskog kantona. Dio troškova manifestacije pokriveni su iz sredstava koja je donirala organizacija Trentini nel mondo iz Trenta, a Grad Tuzla je izdvojio 400 KM. Nabavljeni su dva montažna stola sa klupama. Članice udruženja su pripremile različita jela, tako da se na stolovima našlo oko 30 različitih vrsta slanih i slatkih jela koja su tradicionalno italijanska jela. Pripremljeno je oko 500 porcija ili pojedinačnih jela. Crno i bijelo vino i osvježenje je nabavljeno iz ribarnice Pilan. Nabavljen je potreban materijal za jela i pripremljen pribor za jelo, čaše i tanjuri, i druge potrepštine za kvalitetno održavanje manifestacije. Tokom manifestacije slušana je italijanska muzika preko razglosa koji je iznajmljen posebno za priliku održavanja manifestacije. Građani Tuzle su se pozitivno izrazili o kvalitetu i vrsti hrane. Manifestacija je i medijski najavljena što je takođe uticalo na dobru posjećenost manifestaciji. Na fejsbook stranicama je postavljen veliki broj fotografija sa manifestacijom. Nije bilo incidenata tokom manifestacije, a nakon završetka manifestacije bilo je pospremanje prostora koje su uradili članovi Udruženja tako da nije ostalo otpada iza manifestacije. Manifestaciju su realizovale članice udruženja, uz asistenciju mlađih članova koji su

takođe posluživali hranu, ali i drugih članova Udruženja. U fazi pripreme su obavljeni sastanci sa članicama na kojima je dogovorenog šta će koja članica da pripremi od jela, i dogovor je ispoštovan u potpunosti. Obzirom da je ova manifestacija osmi put organizovana, članice domaćice su već iskusne u organizaciji cijelokupnog procesa. Tokom manifestacije vodi se računa o higijenskim uslovima, tako da svaka domaćica koja poslužuje hranu obavezno ima rukavice na rukama, članice koje imaju kecelju sa znakom udruženja su nosile kecelje.

Članice udruženja koje su direktno učestvovali u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežićek, Blanka Tišma, Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Renata Senkas, Martina Senkas, Ljerka Knežićek, Berislava Mott, Dubravka Mott, Jelena Batinić i Gordana Segat.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2017. godina.

Tuzlarije

TUZLARIJE - VIJESTI

19.08.2017. N. 196-2 / Kopirajte: 1014
Nejava
Dan Italijanske kuhinje u Tuzli

Udruženje tuzlanskih Italijana „Rino Zandonai“ po osmi put, u okviru „Ljeta u Tuzli“, organizuje manifestaciju „Dan Italijanske kuhinje“. Po starom običaju, događaj se održava na malom trgu kod Međe i Izmata u centru Tuzle, u subotu 2.9.2017. godine od 19 sati.

Malo fotografija 2017. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2018.

Manifestacija je uspješno održana u subotu 1.9.2018. godine kako je bilo i planirano. Održana je ispred kina Centar sa početkom u 19.10 sati, a završena je u 20.30. Vremenski uslovi su omogućili kvalitetno održavanje manifestacije jer nije bilo padavina. Članice udruženja su pripremile različita jela, tako da se na stolovima našlo oko 30 različitih vrsta slanih i slatkih jela koja su tradicionalno italijanska jela, kao i jela koja su odomaćena na lokalnim trpezama. Pripremljeno je oko 350 porcija ili pojedinačnih jela, manje nego prethodnih godina zbog nedovoljnog finansiranja troškova manifestacije. Nabavljen je i dijeljeno crno i bijelo vino, kao i osveženje. Nabavljen je potreban materijal za pripremu jela, a pripremljen je i plastični pribor za jelo, čaše i tanjuri, i druge potrepštine za kvalitetno održavanje manifestacije. Tokom manifestacije slušana je italijanska muzika preko razglosa koji je iznajmljen od Krigeta posebno za priliku održavanja manifestacije. Građani Tuzle su se pozitivno izrazili o kvalitetu i vrsti hrane. Manifestacija je i medijski najavljena što je također uticalo na dobru posjećenost manifestaciji. RTV 7 je pratilo manifestaciju i na taj način direktno promovisao aktivnosti Ljeta u Tuzli. Posebno je značajno naglasiti da je u pripremi ambijenta za održavanje manifestacije (postavljanje stolova, banera, stolnjaka, pribora, kupljenja otpadaka i slično) učestvovalo 9 članova udruženja volontera koji su, kao i prethodnih godina, efikasno napravili ambijent a da niko nije bio opterećen zadatkom. U tom procesu su učestvovali i članovi koji su i stariji od 70 godina, ali su željeli svojim radom da doprinesu, koliko to mogu, uspješnom održavanju manifestacije. Nije bilo incidenata tokom manifestacije, a nakon završetka manifestacije bilo je pospremanje prostora koje su uradili članovi

Udruženja tako da nije ostalo otpada iza manifestacije. Podršku manifestaciji su indirektno dali vlasnici kafića u neposrednoj blizini stolova gdje je bila podjela hrane jer su dozvolili da građani koriste stolove i stolice u kafićima da degustiraju hranu koju su odabrali. Grad Tuzla je manifestaciju podržao sa 300 KM, a novčanu podršku udruženju u iznosu od 500 KM pružila je Turistička zajednica Tuzlanskog kantona. Dio troškova manifestacije pokriveni su iz sredstava koja donirala organizacija Trentini nel mondo iz Trenta. Mesna industrija Menprom nije podržala manifestaciju kao ranijih godina, a udruženje je odalo priznanje Menpromu i direktoru Mensuru Aliću na dugogodišnjoj pomoći u mesu i mesnim prerađevinama. U kasnijim manifestacijama nije bilo podrške Menprom kompanije. Manifestaciju su realizovale članice udruženja (10 članica), uz asistenciju mlađih članova koji su takođe posluživali hranu, ali i drugih članova Udruženja. Tokom manifestacije, kao i prethodnih godina, vodilo se računa o higijenskim standardima, tako da svaka domaćica koja poslužuje hranu obavezno ima rukavice na rukama i bijelu pregaču sa znakom udruženja Italijana.

Članice udruženja koje su direktno učestvovali u pripremi i podjeli hrane su: Smilja Knežićek, Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Renata Senkas, Ljerka Knežićek, Berislava Mott, Dubravka Mott, Ljiljana Ivković i Gordana Segat.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2018. godina.

Vijesti iz Tuzle i tuzlanske regije
31. kolovoza 2018. •

BHSTRING.NET
Najava: Dan italijanske kuhinje u Tuzli 1.9.2018.
Udruženje građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla po deveti put u kontinuitetu organizuje...
4 Sviđa mi se Komentar Podijeli

Malo fotografija 2018. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2019.

Deseta po redu manifestacija „Dan italijanske kuhinje u Tuzli“ je imala za cilj da se članovi italijanske zajednice u Tuzli promovišu svojim vrijednostima, da očuvaju tradiciju i kulturu koju nose i da pokažu prisutnost u zajednici. Manifestacija je održana 1.9.2019. godine od 19 do 20.30 sati na trgu kod Ismeta i Meše ispred kina Centar u Tuzli. Besplatno je podijeljeno oko 500 porcija hrane i velika količina osvježenja i vina svima koji su željeli da okuse gastro ponudu tuzlanskih Italijana. Manifestacije je ujedno doprinos zajedničkom življenu svih građana Tuzle. Pripremljeno je više od 40 različitih gastro proizvoda tipičnih za italijansku kuhinju, kao i drugih jela koja nisu isključivo italijanski specijaliteti. Tokom manifestacije podijeljeno je 32 litra kisele vode, 12 litara osvježenja Senzacija i 6 litara vina (crnog i bijelog) donirano od Willi Daldona iz Trenta. Manifestacija je podigla nivo kulturnih dešavanja u gradu tokom ljeta, a i bila je sastavni dio velike manifestacije „Ljeto u Tuzli“. Manifestacija je realizovana zahvaljujući finansiranju iz različitih izvora, tako da su sve aktivnosti realizovane korištenjem izvora sredstava sljedećih donatora: Grad Tuzla (700 KM), Trentini nel mondo (842 KM) i PARTNER mikrokreditna fondacija (700 KM). Dizajniran je i napravljen baner za manifestaciju, dogovoren korištenje razglosa iznajmljenog od Krigeta, a dogovoren je i način obezbjeđenja montažnih stolova i klupa kojima raspolaže udruženje. Dogovoren je sa sponzorom PARTNER da postave info-stand pored stolova sa hranom što je i urađeno. Upućen je poziv javnosti da se održava manifestacija putem web portala (tuzlarije.net, facebook, WEB stranica udruženja, RTV portalii), a poziv je upućen, lokalnim institucijama, javnim ustanovama i OSCE. Manifestacija je najavljena i tokom gostovanja

organizatora manifestacije u RTV 7 dana 31.8.2019. godine, a snimak se može pogledati na https://youtu.be/yBYdj4_Xel. Kad je hrana postavljena na stolove, počela je manifestacije (bez zvaničnog otvaranja) ali sa sjećenjem torte koju je Fadila Hodžić (Menegoni) napravila u povodu 10 godina održavanja manifestacije. Po ustaljenoj proceduri i uz visoke mjere higijenske zaštite (sve osobe koje rade sa hranom i pićem su imale rukavice) podijeljeno je oko 500 obroka. Na stolu su bila slana i slatka jela, riba, salate, sosevi i posebni dodaci hrani tj. više od 40 različitih vrsta jela. Građani Tuzle su sami birali šta žele da degustiraju, a po izboru su uzimali piće ili osvježenje. Manifestacija je završena time što su podijeljeni svi gastro proizvodi koji su bili na stolovima. Na kraju je uz muziku zaplesalo nekoliko članova udruženja što je ostavilo lijep utisak na goste i posjetioce manifestacije. Sav otpad i smeće su pokupljeni u vreće za smeće i odnešeni u kontejner. Jedan broj gostiju je koristio prostor obližnjeg kafića da sjede i pojedu što su uzeli. Organizator manifestacije je nakon završetka manifestacije posjetio osoblje kafića sa izvinjenjem za zauzimanje stolova. Reakcija osoblja je bila vrlo pozitivna rekavši da to ne vide kao problem, a s druge strane svi koji su sjedili za stolovima su i naručili kafu ili slično. Gost manifestacije je bio Franjo Rover iz Štivora.

Članice udruženja koje su direktno učestvovalo u pripremi i podjeli hrane su: Mirjana Beba Čaušević, Blanka Tišma, Marija Miladinović (Fontan), Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić i njen unuk Din Šabanović, Ljiljana Ivković, Martina Senkas, Renata Senkas, Nada Dobnik, Alma Hodžić (Menegoni), Štefica Gadenz (Piccolotti) i Ružica Piccolotti.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2019. godina.

Malo fotografija 2019. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2020.

Manifestacija je održana u vrijeme COVID epidemije i restrikcija dana 5.9.2020. godine od 19 do 20 sati na trg kod Ismeta i Meše Tuzla. Uz iznimne napore i ograničenja koja su vladala u BiH i svijetu zbog epidemije COVIDa manifestacija je održana. Jedna je od rijetkih manifestacija koja se održala te 2020. godine u Tuzli. Koncepcija manifestacije je prilagođena uslovima održavanja manifestacije, pa je umjesto da se hrana donosi u posudu i stavlja u tanjire, porcije su pripremljene i pakovane u adekvatnu ambalažu zatvorenog tipa i tako upakovane porcije su postavljene na police i stolove. Druga promjena je nastala nedolaskom kuhara iz Italije (zbog epidemije), a što je bilo dogovarano u mjesecima prije održavanja manifestacije. Po osnovu procjene broja korisnika, u manifestaciji je bilo oko 400 osoba različite životne dobi. To su građani Tuzla koji su namjerno ili slučajno došli na manifestaciju, gosti manifestacije je grupa od 8 članova udruženja Italijana iz Banja Luke, mediji, jedan broj socijalno ugroženog stanovništva romske nacionalnosti (nije bilo migranata za razliku od manifestacije u 2019. godini), predstavnici Gradskog vijeća Tuzla i manji broj osoba koji su došli iz inostranstva u posjetu rodbini u Tuzli i okolini. Pripremljeno je i podijeljeno oko 350 porcija hrane i raznog pića 30 litara. U fazi izrade prijedloga projekta bio je dogovoren dolazak 3 profesionalna kuhara iz Italije koji bi uživo pripremali gastro ponudu. Njihov dolazak, kao i planirani dolazak grupe više od 15 italijanskih turista i novinara, je otkazan 7 dana prije realizacije manifestacije ne toliko zbog opasnosti od korone, nego zbog zatvorenosti državnih granica i višednevног karantina za sve koji ulaze u Italiju. U cilju obezbeđenja zaštite zdravlja građana, obavljeni su razgovori sa JU Zavod za javno zdravstvo TK i Sanitarnom inspekcijom Tuzla

koji su predložili održavanje manifestacije uz poštivanje mjera zaštite i postavljanja znakova upozorenja (nošenje maske i distanca 2 m). Sve je ispoštovano. Tako je manifestacija održana uz saglasnost relevantnih institucija, i bez ikakvih problema. Stolovi, police, baneri, razglas, klupe i drugo je postavljeno kako je bilo i ranijih godina, tako da su sve aktivnosti ostvarene i sa logističkog aspekta. Tokom manifestacije nije bilo incidenata, a primijećeno je da je jedan broj građana tražio (i dobijao) više od jedne porcije hrane. Članice su imale kecelje, rukavice i maske na licu radi zaštite od COVIDa. Na manifestaciji je korišten vlastiti razglas sa mikrofonima (nabavljen putem projekta), a za suncobrane kao zaštita u slučaju kiše nije bilo potrebe. Stolovi i klupe su transportovani kombi vozilom Crvenog križa Tuzlanskog kantona. Ranije je dogovorenod da se struja može dobiti iz utičnice koja je na štandu za prodaju knjiga. Nije bilo zvaničnog otvaranja manifestacije nego su korisnici putem razglosa pozvani da priđu stolovima jer je manifestacija zvanično otvorena. Od tog vremena su korisnici dolazili da uzmu šta njima odgovara. Nakon završetka podjele hrane, uslijedilo je skupljanje smeća i otpadaka koji se stavljaju u plastične vreće i kartonske kutije i koje se odnose u obližnji kontejner. Novac za održavanje manifestacije obezbijeđen je putem grantova za javne pozive od Grada Tuzla, Trentini nel mondo, Fondacije tuzlanske zajednice, a Willi Daldon je poslao vino kao svoj doprinos. Ostvaren je i plan gostovanja u jednoj TV emisiji (RTV 7 dana 4.9.2020. godine). Mediji su pratili manifestaciju, tako da su objavljeni članci i video zapisi sa manifestacije:

<https://radiokameleon.ba/2020/08/31/dan-italijanske-kuhinje-u-tuzli/>,

<https://imep.ba/2020/09/08/u-tuzli-obiljezen-dan-italijanske-kuhinje/>, <http://bhstring.net/tuzlauslikama/tuzlarije/viewnewnews.php?id=96>

[095, https://volimtuzlu.ba/index.php/download-now/najnovije_11974-dan-italijanske-kuhinje-u-tuzli-5-9](https://volimtuzlu.ba/index.php/download-now/najnovije_11974-dan-italijanske-kuhinje-u-tuzli-5-9), <https://www.youtube.com/watch?v=brh33Mayt5w>.

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Fadila Hodžić, Ilda Šabanović – Dedić, Ljiljana Ivanković, Gordana Segat, Lejla Hodžić, Behija Hodžić, Alma Hodžić, Ljerka Knežićek, Berislava Mott, Smilja Knežićek, Marija Miladinović i dvije domaćice koje nisu italijanskog porijekla Verica Divković, i Maja Vidović. Važnu pomoć u realizaciji manifestacije dali su Tibor Kovačević (Zamboni) i njegov kolega Omer Berbić. Bili su prisutni i gosti iz italijanskog udruženja Banja Luka.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2020. godina.

Dan Italijanske kuhinje u Tuzli

Dan Italijanske kuhinje u Tuzli

DAN ITALIJANSKE KUHINJE U TUZLU

Dan Italijanske kuhinje u Tuzli

Malo fotografija 2020. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2021.

Manifestacija je održana 4.9.2021. od 16 do 21.30 sati po prvi put na Trgu slobode. Manifestacije je postigla izuzetan uspjeh zbog masovnosti i dolaska italijanskih kuhara koji su hrani pripremali ispred publike na trgu. Manifestacija je realizovana zahvaljujući pouzdanom finansiranju iz dva izvora, tako da su sve aktivnosti realizovane korištenjem izvora sredstava Grada Tuzla (1000 KM) i Trentini nel mondo (1000 KM), a doprinos udruženja je bio u vinu Willi Daldona. Gordana Segat je dala svoju avlju i vrijeme da italijanski kuhari pripreme šta treba da pripreme (dan ranije) za manifestaciju, Beba Čaušević je obezbijedila posuđe, pribor i alatke za kuhare, Crveni križ Tuzlanskog kantona je dao kombi za prevoz inventara, članovi udruženja su donosili, spremali i odnosili stolove i inventar, Turistička zajednica Grada Tuzla i Turistička zajednica Tuzlanskog kantona dali su promotivni turistički materijal, JU Centar za kulturu Tuzla je dao prostor za sastanak, JKP "Saobraćaj i komunikacije-Tuzla" je obezbijedio električnu energiju i zaštitnu ogradu, a Grad Tuzla je obezbijedio veliku BiH zastavu. Događaj su sa pažnjom pratili lokalni mediji RTV 7 i RTV Slona, a RTV Slon je snimio posebnu emisiju u serijalu Tuzla calling – specijal. Ahmet Bajrić Blicko i Faruk Ibrahimović su fotoaparatima ovjekovječili događaj. Kao i ranijih godina, članice udruženja su pripremile svoju italijansku gastro ponudu, a dodatna atrakcija su bili profesionalni kuhari Franco Calliari i Rinaldo Dalsasso. Kuhari su na Trgu „uživo“ pripremali tradicionalna trentinska jela – trentinske knedle i njoke, ječmenu čorbu i palentu po izvornom receptu. Pomoć u prevođenju kuharevih objašnjena o načinu pripreme jela pružio je Edvard Cucek, kolumnista-novinar koji je došao iz Treinta kao dio grupe gostiju. Manifestacija je organizovana u izuzetno lijepom

ambijentu gdje su članovi udruženja tuzlanskih Italijana, kao i svih ranijih godina, pomogli da manifestacija bude realizovana na način koji je impresionirao goste iz Italije, italijanskog ambasadora u BiH i prisutne zvaničnike Tuzle i Tuzlanskog kantona. Manifestacija ne bi imala svoj čar da nije bilo gostiju iz Banja Luke. Udruženje Italijana Banje Luke došlo je sa 15 članova u Tuzlu, i dalo lijep doprinos ambijentu događaja – od namještanja stolova do pjesme. Svoj dolazak na manifestaciju najavio je i ostvario ambasador Italije u BiH Marco Di Ruzza. Predsjednik udruženja je imao tri kratka susreta sa ambasadorom kojom prilikom je upoznao ambasadora kako udruženje funkcioniše, šta i kako radi. Ambasador nije krio svoje oduševljenje organizacijom manifestacije i odnosom Tuzlaka prema italijanskoj zajednici u Tuzli. Učešće u manifestaciji i posluživanju hrane imali su Predsjednik udruženja Trentini nel Mondo Armando Maistri, Francesco Bocchetti direktor udruženja Trentini nel Mondo, Paolo Rossi savjetnik, profesor Frédéric Spagnoli sa francuskog univerziteta Franche-Comté i italijanski humanista i poduzetnik Paolo Parmesan. Važan gost manifestacije bio je predstavnik vlade Provincije Trentino Alex Marini. Alex Marini je posjetu Toscani zamijenio, na prijedlog njegove supruge, dolaskom u Tuzlu, tako da je četveročlana obitelj imala prilike da posjeti grad Tuzlu i jedinstvena slana jezera. Gosti manifestacije su bili i premijer Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić, a gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović je zvanično otvorio manifestaciju.

Pripremni sastanak članica održan je 30.8.2021. godine u kafiću u Tuzlanki (kao i ranijih godina) a na sastanku je dogovorena podjela zadataka i vrste gastro ponude koje će domaćice pripremati. Članovi tima su nabavili sve potrebne artikle, a kupljeni su i artikli koje su italijanski kuhari tražili

da budu obezbijeđeni (povrće, brašno, ribu, gljive i slično). Dogovoren je da se hrana priprema kod kuće, donese na trg i tamo dijeli iz posuda u kojima je hrana pripremana. Na manifestaciji je korišten baner napravljen u 2020. godini na kojem je promijenjena godina manifestacije. Korišten je vlastiti razglas za puštanje muzike, prevođenje šta su italijanski kuhari radili i za govor na otvaranju manifestacije. Sav ostali inventar je dovezen kombi vozilom Crvenog križa Tuzlanskog kantona na trg. Upućen je poziv javnosti da se održava manifestacija putem medija i web portala (tuzlarije.net, facebook, WEB stranica udruženja), a poziv je (ranije) upućen ambasadoru Italije u BiH i članovima udruženja Italijana iz Banje Luke. Manifestacija je održana na Trgu slobode, a inicijalno predložena lokacija kod Meše i Ismeta je zamijenjena radi bolje reprezentativnosti događaja i utiska koji je trebalo ostaviti na goste manifestacije. Doveženi su i postavljeni stolovi na koje su postavljeni stolnjaci, gastro ponuda i piće. Postavljen je baner i razglas putem kojeg su emitovane italijanske melodije. Struja za razglas i grejna tijela je obezbijeđena sa elektro razvodne kutije koja je montirana na zid uz trg. Manifestacija je počela ranije nego je uobičajeno jer je dvojici italijanskih kuhara bilo potrebno dva i pol sata da završe svoju gastro ponudu. Zato je kompletan sadržaj pomjeren za 16 sati, a svečano otvaranje manifestacije je bilo malo iza 19 sati. Kuhari iz Italije su počeli pripremu hrane dan ranije, a radili su u dvorištu Gordane Segat. Kad je hrana postavljena na stol, počela je manifestacija tako što su građani Tuzle putem razglaša pozvani da degustiraju ponudu koje su članice udruženja pripremile, ali i da vide uživo pripremu hrane na kojoj su radila dva kuhara. Oni su imali vlastita grejna tijela (plinske rešoe), a udruženje je obezbijedilo plinske boce, posuđe, pribor i alate. Po ustaljenoj proceduri i uz visoke mjere higijenske

zaštite (sve osobe koje rade sa hranom i pićem su imale rukavice, maske i kecelje i bile na zadovoljavajućoj udaljenosti jedna od druge) podijeljeno je ukupno oko 550 porcija. Na stolu su bila slana i slatka jela, proizvodi sa ribom, salate, sosevi i posebni dodaci hrani tj. više od 45 različitih vrsta jela, a italijanski kuhari su pripremili trentinske knedle sa ribom, njoke, zobenu kašu i palentu. Građani Tuzle su sami birali šta žele da degustiraju, a po izboru su uzimali piće ili osvježenje. Manifestacija je završena time što su podijeljeni skoro svi gastro proizvodi koji su bili u ponudi. Sav otpad i smeće su pokupljeni u vreće za smeće i kutije i odnešeni u kontejner, a ubrzo je JKP Komunalac došlo i potpuno očistilo mjesto održavanja manifestacije. Tokom manifestacije bilo je pjesme od strane udruženja iz Banja Luke, kao i članice tuzlanskog udruženja Mirjane Čaušević. Ambasador Italije i zvanice su otišli kad je manifestacija potpuno završena, a nastavak druženja sa gostima iz Italije bio je u obližnjoj taverni. Gradonačelnik Imamović i premijer Tuzlanskog kantona Kadrija Hodžić, koji su bili prisutni na manifestaciji, pohvalili su tradiciju dugu 12 godina i istakli uspješnost očuvanja multikulturalnosti Tuzle i doprinosa Italijana tako pozitivnom ambijentu u gradu Tuzla. Na prostoru manifestacije bila je prisutna organizacija Snaga žene Tuzla sa kojom je dogovoren da i oni iskoriste manifestaciju i prezentiraju proizvode koje izrađuje Zelena mreža, a to su proizvodi od ljekovitog bilja (čajevi i različiti proizvodi od ljekovitog bilja).

Članice udruženja koje su direktno učestvovale u pripremi i podjeli hrane su: Mirjana Beba Čaušević, Vlasta Bradvičić, Sandro Stokanović, Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić, Ljiljana Ivković, Ljerka Knežiček, Smilja Knežiček, Verica Divković, Martina Senkas, Renata Senkas i Gordana Segat.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2021. godina.

RTV7

NASLOVNA **TUZLA** BIH SVJET EKONOMIJA SPORT TV NAJAVE DOGA

(VIDEO) Organizovan "Dan italijanske kuhinje" u Tuzli

Udržanje građana italijanskog portjeka „Rino Zandonai“ Tuza organizovalo je sinoć u okviru „Leto u Tuzli“ manifestaciju „Dan italijanske kuhinje“. Ovo je dvanaesta godina, kako naši sugrađani, projekatom iz Italije, pripremaju tradicionalne italijanske specijalitete za Tuzlance.

Malo fotografija 2021. godine.

Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022.

Manifestacija Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022., koja je održana po 13 put ostvarila je sve planirane ciljeve. Članice udruženja su ocijenile da je manifestacija u 2022. godini bila najbolja od početka održavanja Dana italijanske kuhinje u Tuzli. Održana je 3.9.2022. od 16 do 22.30 sati na Trgu slobode Tuzla. Manifestacija je doprinijela kulturnoj raznolikosti i turističkoj ponudi Grada Tuzla tokom ljetnog godišnjeg odmora. Najmanje 600 građana Tuzle uživalo u degustaciji italijanske gastro ponude koju su pripremile članice udruženja i italijanski kuhari. Gosti iz Italije su bili izuzetno zadovoljni posjetom. Obišli su gradsku zonu, Panoniku, uživali u tuzlanskim kafićima i restoranima, kao i u ambijentu manifestacije na Trgu slobode. Dobili su reklamni materijal o turističkim kapacitetima Tuzle (na italijanskom) što je ostalo od prošle godine, tako da su dobili lijep uvid u Tuzlu i njene vrijednosti. Od udruženja su dobili vrijedne poklone u vidu uramljenih umjetničkih djela Envera Mandžića koja pripadaju umjetničkom pravcu „Mandžizam“. Manifestacija je propraćena medijskim sadržajima što doprinosi povećanju turističkih potencijala Grada Tuzla, ali i popularizaciji italijanske zajednice u Tuzli. Manifestaciji se pridružio i ambasador Italije u BiH koji rado dolazi u Tuzlu, što je još jedan značajan aspekt održavanja manifestacije. Tokom manifestacije građanima Tuzle bez nadoknade, prezentovati gastronomске vrijednosti italijanske kuhinje koje su pripremala tri kuhara iz Italije, i svi drugi gosti iz Italije. Grad Tuzla je putem dva granta za OCD, Turistička zajednica Grada Tuzle i Trentini nel mondo iz Trenta, pomogli su da se manifestacije realizuje onako kako je zamišljeno. Dogovori sa Italijanima o njihovom dolasku u Tuzlu na manifestaciju počeli su početkom augusta. Ključna osoba za komunikaciju sa italijanskim

stranom Edvard Cucek, istinski prijatelj tuzlanskog udruženja Italijana (silom prilika i neprilika prevodioč), sklopio je mozaik u kojem su bili Walter Kaswalder, predsjedavajući Skupštine Pokrajine Trentino, Alex Marini, savjetnik za pitanja migracija, Armando Maistri, predsjednik Udruženja Trentini nel mondo (Trentini u svijetu), tri kuhara Fabio Masaia, Gianni Sartori i Laura Bellini, članovi udruženja Gruppo Bosnia - Mori Manuela Menegoni, Fiorenzo Martinelli, Cristian Muttinelli, Vigilio Menegoni i Paolo Parmesan i Leonardo Lebeničnik, umjetnik sa djevojkom Anita Zanette, francuski profesor Frederic Spagnoli koji ne može bez Ljeta u Tuzli i sam novinar / humanista Edvard Cucek. Dogovor sa članicama udruženja koje će pripremati hranu organizovan je bez buke i gužve. Kažu MOŽE, sve poznato, osim odgovora – hoće li biti kiše. Neki telefoni najaviše kišu, a priroda, znajući šta nosi Dan italijanske kuhinje, pokvari sve planove meteorologa i kompjuterima i odluči da nas taj dan počasti prekrasnim vremenom. Crveni križ tuzlanskog kantona je pomogao ustupanjem kombi vozila prevoz stolova, klupa i inventara za manifestaciju. Tu večer su na tribinama sjedile volonterke Crvenog križa Alana Osmanović i Ajla Poljić – za svaki slučaj ako nekome ustreba medicinska pomoć. Zahvaljujući upravi Panonike, italijanski kuhari su imali sve uslove za pripremu hrane dan ranije prije manifestacije. Italijani su donijeli pola kombija suđa i plinske gorionike. Na gorionicima ne odgovara navoj na regulatoru plina za BiH plinske boce, pa su nabavljeni novi regulatori plina (i plinske boce), a obezbijeđenu su putem Turističke zajednice Grada Tuzla katalozi, razglednice i magneti. U okviru manifestacije bio je predviđen program za goste iz Italije i građane Tuzle o čemu je Tihomir Knežićek pisao u medijima: Razmišljamo - dolaze nam gosti iz Italije, bilo bi lijepo da se malo pokažemo u svjetlu

šarolikosti Tuzle. Mogla bi da bude zajednička šetnja gradom članova italijanskog udruženja u italijanskim nošnjama i članova GKUD-a u nošnjama Bosne i Hercegovine. Zovnem telefonom Enesa Hodžića GKUD Bosna i podijeljimo razmišljanje. Kaže, bilo bi lijepo, pitat ću Envera Hukića predsjednika GKUD. Enver kaže MOŽE. Dogovorimo detalje i nastup GKUD-a sa dvije igre na Trgu kao poklon gostima iz Italije i građanima Tuzle. Pita Enver imamo li razglas. Imamo, ali nije baš najbolji. Kaže Enver pitaj Centar za kulturu. Odem u Centar za kulturu Tuzla kod Senada Begovića, i pitam za razglas, kaže MOŽE. Pita treba li rasvjeta, ne treba, ima svjetla na Trgu. Na Trg u dogovoren vrijeme dođoše Goran Karišik i Damir Đanić iz Centra za kulturu, postaviše razglas, mikrofone i postaviše rasvjetu. Kad se poče smrkavat, rasvjeta osvjetli „naš“ dio Trga i napravi vrhunski ugodač. Dobro su procijenili da rasvjeta ipak treba (naravoučenije – slušaj starije). Kako se sve počelo uklapati u jedan lijep događaj, pitam Asju Redžić pomoćnicu gradonačelnika za Službu za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu mogu li se spojiti dva projekta da bude efikasnija manifestacija. Marijana Ivaković iz njene službe šalje email „Predložena izmjena vremenskog okvira realizacije projekta ‘Peruška u šeširu’ iz razloga koje ste naveli je prihvatljiva. Cijenimo dodatni doprinos prezentaciji projektnih aktivnosti i Grada Tuzle koji je podržao njihovu realizaciju.“ – MOŽE. Pitam Eldara Mešića, komšiju, za pomoć oko transporta stolova, kaže MOŽE. Pitam burazera da bude „taksista na određeno“ i voza Italijane gdje treba – kaže MOŽE (nije što je moj burazer, al' je bio momak za sve – bez greške). Pitam Aida Atlića iz Savremeno-umjetničke škole Tuzla da snimi manifestaciju i fotografiše. Kaže MOŽE, biće mi zadovoljstvo. Nisu izostali ni Estika ni Blicko da svojim objektivima zabilježe trenutke koji oslikavaju vrijednost grada Tuzle i njenih

građana. Stigla i donacija u vinu od prijatelja Willi Daldona i Raniera Brocha iz Trenta.

U 17 sati počće postavljanje stolova na Trgu. Ostavili agregat za struju u kombiju u rezervi ako nestane struje. Alja Hodžić, Darko Tišma, Eldar Mešić i Josip Bradvičić jednom rukom uradiše sve što treba. Počeše dolaziti članica sa tepsijama, zdjelama, gajbama, kutijama – puno specijaliteta. Lagano se stolovi počeše puniti šarenim gastro užicima, a za stolovima Bernanda Zamboni, Ljiljana Ivković, Fadila Hodžić, Blanka Tišma, Vlasta Bradvičić, Renata i Martina Senkas, Smilja Knežiček, Ljerka Knežiček, Lejla Hodžić i njena kćerka Džana Jusić, Gordana Segat, a pojavi se Štefica Lebeničnik sa dvije tepsije upakovanih tiramisu porcija. Italijanski kuvari vrte svoj film, kuhaju vodu, sijeku sir, meso, peku nešto u tavama – i kad završše poče podjela. Ispade vrhunski. Nisu džaba došli u Tuzlu.

Kad se gastro ponuda postavi na stolove, učesnici manifestacije krenuše prema Meši i Ismetu odakle kreće šetnja gradom. Okupljanje prije šetnje gradom počelo je malo prije 18.30. Fotografisanje u narodnim nošnjama Italije i Bosne i Hercegovine, sa razvijenim zastavama BiH, Italije, Grada Tuzla, Provincije Trentino. Šetnja je počela kako je planirano ispred trga kod Meše i Ismeta, pješačkom zonom. Kod Kapije, premijer Kaswalder, u pratnji savjetnika Marinia i dvoje mladih, položi cvijeće na Kapiji. Kaswalderu nije bilo svejedno, dobro je znao šta je Kapija. Par riječi prisutnima, i nastavak šetnje do Trga. GKUD odigra dvije igre, kraće obraćanja Marinia i ministra Durakovića prisutnim na Trgu, i u 19 sati započe centralna manifestacija Dan italijanske kuhinje u Tuzli 2022. Poče i podjela vina i osvježenja. Naši gosti Italijani se dive šta to Tuzla radi i kako radi. RTV 7 uzima izjave, snima. U neka doba pojavi se ambasador Italije u Bosni i Hercegovini Marco Di Ruzza.

Ambasador potpuno opušten i stalno nasmijan hoda po Trgu, upoznaje prisutne, sve fino i nemametljivo. Nije bio imun na italijanske specijalitete i vino, ali i na spremnost za saradnju sa sagovornicima. Bilo je planirano druženje kod Špice nakon manifestacije, ali Italijani produžiše sa pripremom gastro ponude i tako ne odosmo kod Špice. Zadnji zalogaji padoše oko pola jedanaest. Slijedilo je pospremanje, vožnja stolova i svega drugog nazad u prostorije udruženja. I završi se 13 po redu manifestacija Dan italijanske kuhinje u Tuzli. Bez ijednog problema ili incidenta. Napisao sam ovu hronologiju događaja da se vidi koja je spremnost institucija i pojedinaca da nama Tuzlacima bude lijepo i ljepše, da je baš svako rekao MOŽE. A kome nije mrsko neka pobroji koliko osoba je dalo direktni doprinos uspješnoj realizaciji manifestacije. Možda je neko izostavljen, ako i jeste, nije namjero.

Da bi se postigli ciljevi manifestacije realizovan je niz aktivnosti međusobno uslovjenih i povezanih. Manifestacija je realizovana zahvaljujući finansiranju iz tri izvora, ličnim donacijama i zahvaljujući doprinosu institucija u Tuzli. Sve aktivnosti realizovane su korištenjem finansijskih sredstava Grada Tuzla (1.400 KM), Turistička zajednica Grada Tuzle (1.000 KM za nabavku aggregata za struju i kecelja) i Trentini nel mondo (900 KM), a doprinos udruženja je bio u novcu i resursima. Vino je stiglo kao donacija obitelji Daldon i Broch iz Trenta. Pripremni sastanak za manifestaciju je održan 28.8.2022. godine na kojem je dogovorena podjela zadataka i vrste gastro ponude koje će domaćice pripremati. Dogovoren je da se hrana priprema kod kuće, doneće na Trg i tamo dijeli iz posuda u kojima je hrana pripremana. Korišten je baner napravljen u 2020. godini na kojem je promijenjena godina manifestacije. Korišten je i razglas za puštanje

muzike, kao i rasvjeta, što je obezbijeđeno od strane Centra za kulturu Tuzla. Gosti iz Italije su se posebno zahvalili za gostoprimstvo i čestitali na uspješno realizovanoj manifestaciji. Ambasador Italije je pohvalio manifestaciju, iskazao svoje zadovoljstvo radom udruženja. S obzirom na predizborne aktivnosti, iz Gradske uprave nije bilo zvaničnih gostiju. Ali je došao Gradonačelnik Lukavca – Edin Delić i ministar privrede Tuzlanskog kantona Edin Duraković.

Članice udruženja koje su direktno učestvovalе u pripremi i podjeli hrane su: Vlasta Bradvičić, Bernarda Zamboni, Lejla Hodžić sa kćerkom Đanom, Fadila Hodžić, Ljiljana Ivković, Ljerka Knežićek, Smilja Knežićek, Martina Senkas, Renata Senkas, Blanka Tišma, Gordana Segat i Štefica Lebeničnik.

Na podjeli pića godinama su radili Alija Hodžić, Želimir Senkas, Željko Knežićek, Željko Mott, Tihomir Knežićek, Darko Tišma, Josip Montibeller, Tono Zamboni i Vlado Zamboni.

Mediji o Danu italijanske kuhinje u Tuzli 2022. godina.

Malo
fotografija
2022.
godine.

Ko je pomagao da se održi Dan italijanske kuhinje u Tuzli?

- Fondacija Tuzlanske zajednice,
- Grad Tuzla,
- Meglle,
- Menprom mesna industrija Gornja Tuzla,
- MKF Partner,
- Trentini nel mondo,
- Turistička zajednica Grada Tuzla,
- Turistička zajednica Tuzlanskog kantona,
- Vinarija Daorson iz Stoca,
- Willi Daldon i Ranier Broch.

Ko je podržavao udruženje da održi Dan italijanske kuhinje u Tuzli?

- Centar za kulturu Tuzla,
- Crveni križ Tuzlanskog kantona,
- Fotograf i novinar Ahmet Bajrić Blicko,
- Fotograf Aid Atljić,
- Fotograf Estika Derniković,
- Fotograf Faruk Ibrahimović,
- Fotograf Darko Zabuš,
- Fotograf i novinar Duška Rebić,
- Gradsko Kulturno Umjetničko Društvo Bosna,
- JKP "Saobraćaj i komunikacije -Tuzla",
- JKP „Komunalac“ Tuzla,
- JKP Pannonica d.o.o.,
- JU „Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona“,
- Kafić Sydney,
- MUP Tuzlanskog kantona,
- Radio BH 1,
- Radio Kameleon,
- Romana modni salon Tuzla,
- RTV 7,

- RTV Slon,
- RTV TK,
- Službu za kulturu, sport, mlađe i socijalnu zaštitu Grada Tuzla,
- Tuzlarije.

Šta je bilo u tepsijama?

Gastro ponuda na Danima italijanske kuhinje u Tuzli - najdraži recepti

Na manifestacijama je ponuđeno mnoštvo gastro ponude, a da ne ostane nezapisano, na stolovima je bilo posluženo:

PARMIGIANA - OKUS I MIRIS SICILIE

Sastojci: Umak - 450 g pelata, 3 režnja češnjaka, usitniti, 1 žlica maslinovog ulja, 1/4 šalice crvenog vina, 1/2 žličice šećera, 1/2 žličice soli, 1/4 šalice lišća svježeg bosiljka.

Patlidžani: 800 g patlidžana (jedan veliki ili više manjih), 1/4 šalice maslinovog ulja + 1 žličica, sol, 2 žlice krušnih mrvica, 2 žlice oraha, 1/2 šalice naribanih parmezana 3/4 šalice mozzarelle, narezane na kockice.

Priprema: Na zagrijanom maslinovom ulju pirajte češnjak dok požuti, oko 5 minuta, pa dodajte rajčicu sa sokom, vino, šećer, sol i bosiljak. Kuhajte uz povremeno miješanje 20-25 minuta, dok se umak zgasne. Pećnicu zagrijte na 230 C. Patlidžane operite i narežite na tanke krugove (ako su manji) ili uzdužno (ako je patlidžan velik). Položite narezani patlidžan na pladanj za pečenje, posolite ga i premažite maslinovim uljem s obje strane. Pecite po 15 minuta sa svake strane dok posmeđe. Vatrostalnu zdjelu lagano premažite uljem pa dodajte sloj umaka od rajčice. Zatim posložite jedan sloj patlidžana pa ga zalijte s umakom i pospite s polovicom količine mozzarelle i parmezana. Nakon toga ponovno složite sloj patlidžana, umaka i obje vrste sira. Pomiješajte krušne mrvice i usitnjene orahe u maloj zdjelici sa 1/4 žličice soli i 1 žličicom maslinovog ulja te pospite po površini. Pecite 20-25 minuta te ohladite 15-ak minuta prije serviranja.

INVOLTINI DI MELANZANE - ROLNICE OD PATLIDZANA SA RICOTTOM I MOZZARELLOM

Sastojci: 1 veliki patlidžan, 23 g ricotte, 1 mozzarella (125 g), 4 velike zrele rajčice, 1-2 češnja bijelog luka, listići bosiljka, maslinovo ulje, naribani Parmigiano Reggiano, sol.

Priprema:

1. Operite i posušite patlidžan. Narežite ga po dužini na ploške debljine 4-5 mm. Uz pomoć kuhinjskog kista premažite kriške patlidžana s obje strane maslinovim uljem. Zagrijte na suho neprijanjajuću tavu i ispecite kriške patlidžana s obje strane dok lagano ne porumene i odmeknu. Izvadite ih na tanjur i ostavite da se ohlade.

2. Mozzarellu izrežite na što manje kockice i stavite je na nekoliko slojeva kuhinjskog papira barem 1/2 sata da se ocijedi tekućina iz nje. Pomiješajte ricottu i mozzarellu, dodajte 1-2 žlice naribanih Parmigiana i dosolite po ukusu.

3. Raspodijelite smjesu ricotte i mozzarelle na kriške patlidžana i ravnomjerno je razmažite. Stavite na svaku krišku patlidžana listić bosiljka pa je smotajte u rolnicu.

4. Rajčice operite i prerežite svaku na pola ili na četiri dijela. Naribajte ih na ribež tako da odstranite kožicu i sakupite samo pulpu. Zagrijte u tavi 2 žlice maslinovog ulja i očišćene češnjeve bijelog luka pa zagrijte dok bijeli luk ne zamiriše. Dodajte rajčice, 4-5 nakidanih listića bosiljka, posolite i kuhajte na laganoj do srednje jakoj vatri dok se umak ne zgusne, ali nemojte ga previše osušiti.

5. Stavite par žlica umaka od rajčice na dno vatrostalne ili keramičke posude. Složite preko umaka rolnice patlidžana. Prelijte ostatak umaka preko rolnica, pospite sve obilno naribanim Parmigianom i stavite peći na 180 C oko 1/2 sata. Ostavite ih da se malo prohlade prije posluživanja. Dobri su i kad se potpuno ohlade na sobnoj temperaturi.

CANELONI SA MLJEVENIM MESOM I UMAKOM OD RAJČICE

Sastojci: 500 g miješanog mljevenog mesa (junetina i svinjetina), 2 glavice crvenog luka, 2 češnja češnjaka, 1 žličica sušenih listova origana, 1 dcl suhog bijelog vina, 12 canelona, 1 žlica maslaca, 400 g sjeckane rajčice iz konzerve, 1 žlica svježih listova origana i majčine dušice, 250 g sira gauda, 100 g svježe ribanog parmezana, 2 žlice maslinova ulja, sol, svježe mljeveni papar.

Priprema:

1. Očistite crveni luk i češnjak pa ih sitno nasjeckajte. U tavi debljeg dna zagrijte maslinovo ulje, dodajte 1 sitno sjeckani crveni luk i češnjak pa ih kratko popržite dok se luk ne zažuti. Polako dodajte mljeveno meso i pirjajte na laganoj vatri da posmeđi i počne se razdvajati u grudice. Posolite i popaprite po želji. Pospite suhim origanom, promiješajte pa dodajte 0,5 dcl suhog bijelog vina. Pojačajte vatrnu alkohol ispari. Po potrebi dodajte mlake vode ali pazite da vam na kraju umak ostane dovoljno gust. Izvadite meso iz tave i ostavite ga po strani da se ohladi.

2. Zagrijte pećnicu na 180°C. Očistite tavu u kojoj ste pripremali meso pa u njoj zagrijte maslac, dodajte drugu glavicu nasjeckanog luka pa pirjajte dok ne omekša. Ubacite nasjeckane listove svježeg origana i majčine dušice, posolite i popaprite te dobro promiješajte. Dodajte sjeckanu rajčicu iz konzerve i ostatak suhog bijelog vina. Lagano promiješajte na srednjoj vatri kako bi se svi okusi lijepo proželi.

3. Napunite canelone ohlađenom mesnom smjesom. Namastite vatrostalnu ili keramičku posudu, a dno premažite umakom od rajčice. Na umak poslažite napunjene canelone. Prelijte ih umakom od rajčice, pospite naribanom gaudom i

parmezanom. Pecite 25 do 30 min. Poslužite uz zelenu salatu po izboru.

CANELONI SA MLJEVENIM MESOM I UMAKOM OD RAJČICE

Sastojci: 500 g miješanog mljevenog mesa (junetina i svinjetina), 2 glavice crvenog luka, 2 češnja češnjaka, 1 žličica sušenih listova origana, 1 dcl suhog bijelog vina, 12 canelona, 1 žlica maslaca, 400 g sjeckane rajčice iz konzerve, 1 žlica svježih listova origana i majčine dušice, 250 g sira gauda, 100 g svježe ribanog parmezana, 2 žlice maslinova ulja, sol, svježe mljeveni papar.

Priprema:

1. Očistite crveni luk i češnjak pa ih sitno nasjeckajte. U tavi debljeg dna zagrijte maslinovo ulje, dodajte 1 sitno sjeckani crveni luk i češnjak pa ih kratko popržite dok se luk ne zažuti. Polako dodajte mljeveno meso i pirjajte na laganoj vatri da posmeđi i počne se razdvajati u grudice. Posolite i popaprite po želji. Pospite suhim origanom, promiješajte pa dodajte 0,5 dcl suhog bijelog vina. Pojačajte vatru da alkohol ispari. Po potrebi dodajte mlake vode ali pazite da vam na

kraju umak ostane dovoljno gust. Izvadite meso iz tave i ostavite ga po strani da se ohladi.

2. Zagrijte pećnicu na 180 C. Očistite tavu u kojoj ste pripremali meso pa u njoj zagrijte maslac, dodajte drugu glavicu nasjeckanog luka pa pirjajte dok ne omeša. Ubacite nasjeckane listove svježeg origana i majčine dušice, posolite i popaprite te dobro promiješajte. Dodajte sjeckanu rajčicu iz konzerve i ostatak suhog bijelog vina. Lagano promiješajte na srednjoj vatri kako bi se svi okusi lijepo proželi.

3. Napunite canelone ohlađenom mesnom smjesom. Namastite vatrostalnu ili keramičku posudu, a dno premažite umakom od rajčice. Na umak poslažite napunjene canelone. Prelijite ih umakom od rajčice, pospите naribonom gaudom i parmezanom. Pecite 25 do 30 min. Poslužite uz zelenu salatu po izboru.

CANADERELI

Sastojci: 200 g starog kruha, 200 ml mlijeka, 2 jajeta, 1 prstohvat muskatnog oraščića, 125 g maslaca, 1 glavica crnog luka, 150 g pančete, 80 g gauda sira, 150 g brašna, 1 šaka peršuna, sol, biber.

Priprema:

1. Kruh isjeckajte na kockice (oko 1 cm) i pomiješajte sa mlijekom. Posolite, dodajte biber i prstohvat muskatnog oraščića i ostavite neko vrijeme da se natopi.
2. Stavite puter u tаву i otopite ga na srednjoj temperaturi. Kada počne da ključa, dodajte isjeckani crni luk i pančetu. Dinstajte dok luk ne počne blago da se karamelizuje.
3. U kruh dodajte mješavinu crnog luka i pančete, zajedno sa umućenim jajima, rendanom gaudom, brašnom i peršunom. Promješajte i ostavite loptice da odstoje u frižideru 30 minuta. Podijelite smjesu na loptice prečnika oko 3 cm. Kuvajte ih u posoljenoj kipućoj vodi oko pet minuta.

Posluživanje: Poslužite knedle u toploj goveđoj supi sa dosta rendanog sira.

RIŽOTO SA GLJIVAMA

Sastojci: 350 g okrugle riže, 1 žlica maslaca, 1 čaša bijelog vina, 350 g raznih gljiva (portobello, shimeji, gljive itd.), 1 litra supe od peradi ili povrća, 100 g ribani parmezan, 1 češanj češnjaka, maslinovo ulje, sol i mljeveni papar.

Priprema:

1. U lonac stavite malo ulja, dodamo nasjeckani češnjak a zatim gljive. Kad su gljive vruće, začinite po ukusu.
2. Dodamo rižu i miješamo malo po malo, tako da se ne stvaraju grudice ili se lijepe. Zatim dodajte čašu bijelog vina i malo po malo promješajte da alkohol ispari.
3. Dodamo supu koju smo prethodno zagrijali u malim količinama tako da biste dobili odgovarajuću teksturu u ovom receptu (morate neprestano miješajte rižu da bi dobila kremastu strukturu karakterističnu za ovo jelo).
4. Kad je riža skoro gotova, dodajte naribani parmezan i žlicu maslaca.

Posluživanje: Služiti dok je toplo.

SPAGHETTI / Tjestenina saumakom "MILANESE"

Sastojci: 500 g špageta (ili neke druge tjestenine), malo maslinovog ulja, nekoliko režnja češnjaka, malo sjeckanog suvom mesa, 500 ml pasirane

rajčice, 2 zrele rajčice, koliko treba soli, papra, vegete i origana, 1 žličica šećera, po želji kockice sira (gaude i sl.), dosta ribanog parmezana, 2 žlice krušnih mrvica.

Priprema:

1. Prvo potopite rajčice u vrelu vodu nekoliko minuta, dok isjeckate češnjak i suvo meso. Zatim rajčice polijte hladnom vodom i ogulite ih.
2. Na maslinovom ulju popržite suvo meso, dodajte češnjak i odmah sklonite s vatre da luk ne izgori, da biste dodali rajčice isjeckane na kockice. Vratite na vatru i malo dinstajte, zatim dodajte pasiranu rajčicu, šećer i ostale začine. Promiješajte, poklopite i smanjite na najnižu temperaturu, da lagano krčka.
3. Za to vrijeme u velikom loncu zakuhajte vodu s malo ulja. Vodu posolite tek kada dobro ključa, te dodajte špagete i skuhajte ih "al dente" (7-8 min).
4. Procijedite ih a u istome loncu (na isključenoj, ali još toploj ploči) zagrijte na malo maslinovog ulja mrvice sa kockicama sira, pa špagete (koje niste isprali hladnom vodom) vratite u lonac i promiješajte.
5. Prebacite u tople tanjure, prelijte umakom i pospите parmezanom.

SRNEĆI GULAŠ

Sastojci: Srneće meso, crveni i bijeli luk, mrkva, peršun, celer, malo tikvice ili bunde, lоворов list, paradajz, a može i iz tube i svježa paprika. Od začina: sol, biber, vegeta, fant za gulaš, kocka povrtna za supu, peršunov i celerov list.

Priprema:

1. Srneće meso iz pajca (navečer meso stavite u slanu vodu do jutra) oprati i isjeći na kocke.
2. Izdinstajte luk i ostalo povrće, a zatim dodajte meso. Miješajte smjesu da pusti svoje sokove, malo posolite.
3. Kada pusti sokove dodajem začine vegetu, kocku za supu i vodu, i pustite da se krčka.
4. Na kraju kad meso bude mekano, po ukusu, dodajte paradajz, fant, supu od gljiva (mogu i svježe gljive), lоворов list, sitno isjeckan list od peršuna i celera.
5. Ako je potrebno doda se i malo brašna sa vodom da (kome odgovara) saft bude gušći.
6. Moguće je da se u smjesu doda vino – po ukusu.

Posluženje: Uz gulaš služe se špagete ili makarone, a može i pire krompir.

SALATA CAPRESE

Sastojci: 500 g srednje velikih rajčica, 300 g mozzarella sira, 30-40 g bosiljka, svježe mljeveni crni papar, 100 ml ekstra djevičanskog maslinovog ulja.

Priprema:

1. Narežite rajčice na ploške, pospite ih Vegetom i ostavite neka malo odstope.
2. Mozzarellu narežite na ploške pa ih zajedno s rajčicama rasporedite na većem tanjuru tako da se preklapaju.
3. Ukrasite bosiljkom narezanim na trakice i pospite paprom.

Posluživanje: Salatu poškropite maslinovim uljem. Ukoliko želite, salatu možete poškropiti s malo acet-a balsamica.

TIRAMISU KOLAČ

Sastojci: 5 žumanjaka, 120 gr šećera, 500 gr Mascarpone sira, 250 ml slatkog vrhnja, 24 kom piškota (2 X 12kom), 300 ml ohlađene instant kave, 50 ml ruma, 1 žlica ekstrakta od vanilije, kakao za posipati.

Priprema:

1. Prvo pripremite instant kavu, tako da se može hladiti dok radite ostalo.
2. U žumanjke dodajte šećer i izmiksajte.
3. Na pari miješajte žumanjke 15-20 minuta, zatim ostavite da se dobro ohlade.
4. Ohlađene žumanjke prebacite u veću zdjelu i dodajte mascarpone sir, te kratko sjedinite.
5. Posebno u slatko vrhnje dodajte ekstrakt od vanilije i izradite u čvrsti snijeg, ali pripazite da ne premutite, znači čim očvrsne to je to.
6. Slatko vrhnje dodajte u žumanjke i mascarpone, varjačom lagano sve sjedinite.
7. U pripremljenu i ohlađenu kavu dodajte rum.
8. Pola piškota kratko umačite u kavu i slažite na tacnu.
9. Pola kreme rasporedite po piškotama.
10. Ostatak piškota ponovo kratko umačite u kavu i poslažite preko kreme.
11. Preostalu kremu premažite preko piškota i zagladite bočne stranice.
12. Stavite kolač u frižider najmanje osam sati.
13. Prije rezanja Tiramisu kolač pospite sa kakaom.

DESERT KROSATA SA MARMELADOM OD NARANDŽE

Sastojci: 250 g brašna, 100 g smeđeg šećera, 1/2 kašičice sode bikarbune, 1 jaje, 1 žumance, 125 g margarina, 300 g marmelade od narandže, malo smeđeg šećera u prahu sa vanilom.

Priprema:

1. Umutite jaja sa smeđim šećerom i dodajte margarin. U činiji pomješajte sve suve sastojke i sjedinite sa margarinom i jajima. Napravite loptu od tijesta i uvite je u providnu foliju.
2. Ostavite tijesto oko dva sata u frižideru, a nakon što ga izvadite, podijelite ga na dva dijela, od kojih prvi dio za podlogu treba da bude veći. Rastanjite prvi dio što tanje i postavite ga u okrugao pleh. Odsijecite višak i izbušite osnovu od tijesta viljuškom. Preko toga sipajte marmeladu. Rastanjite drugi dio tijesta i napravite razne oblike koje ćete poredati preko kolača.
3. Pecite krostatu na oko 200 C, oko 35 minuta, dok ne porumeni odozgo. Kada je gotova možete je posuti prah šećerom.

TRENTINSKA ŠTRUDLA

Sastojci: 5 jabuka, 80 g šećera, 30 g maslaca, 80 g grožđica, 50 g pinjola, 1 dl ruma, lisnato tijesto, šećer u prahu, cimet.

Priprema:

1. Ogulite i isjeckajte sitno jabuke ali nemojte ih rendati. Rastopite maslac u tavi na srednjoj temperaturi i dodajte lagano jabuke.
2. Dinstajte nekih 10 minuta i nakon toga dodajte šećer. Zatim dodajte rum i dinstajte nekih 2 do 3 minute. Dodajte cimet i poklopite da se dinsta nekih 15 minuta. Dodajte grožđice i pinjole i dinstajte nekih 5 minuta.
3. Drugi dio recepta se sastoji od lisnatog tijesta. Lagano razvucite lisnato tijesto i punite ga sa već ohlađenom masom sa jabukama. Spojite tijesto i ostavite u hladnjak 30 minuta.
4. Zagrijte pećnicu na 250 C, 30 minuta prije pečenja. Pecite štrudlu nekih 45 minuta.
5. Kada je štrudla pečena pospite je sa šećerom u prahu.

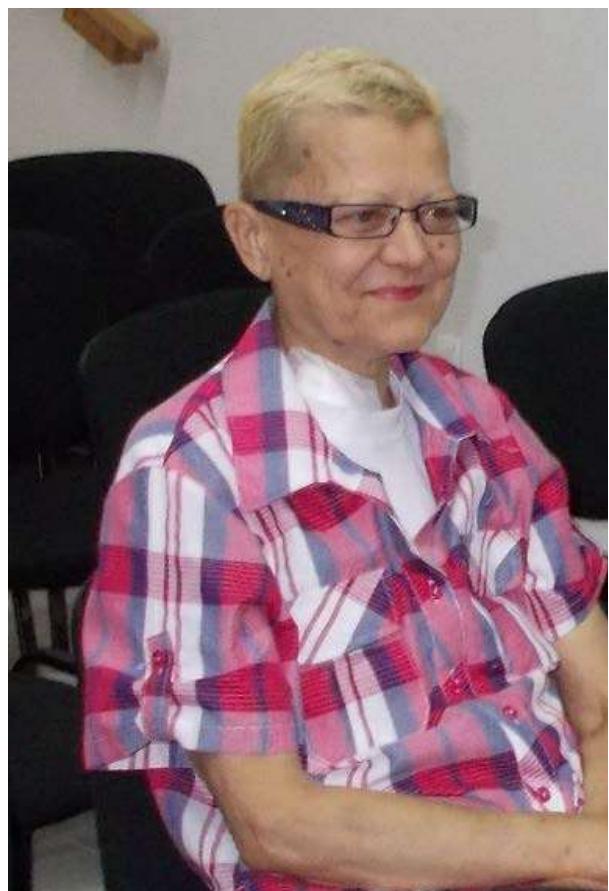

Pogled unatrag

U vrijeme kad je nastala ideja o Danu italijanske kuhinje u Tuzli mnoge članice su dobrovoljno zakoračile u malu povijest manifestacije koja je postala jedan od simbola Grada Tuzla. Manifestacije ne bi bilo da nije članica udruženja Italijana koje daju svoj doprinos očuvanju italijanske gastro-tradicije u Tuzli. Kako je vrijeme prolazilo, i manifestacije prolazile, neke od učesnica Dana italijanske kuhinje odlazile su na vječna putovanja, ostajući u našim sjećanjima po nekim događajima, postupcima ili na fotografijama. U vrijeme kad udruženje obilježava 30 godina djelovanja i iza sebe ima 13 manifestacija Dana italijanske kuhinje, prisjećamo se rado osoba koje danas nisu među nama i pišemo o njima da barem na ovaj način vratimo njima sve što su one dale nama.

Silvana Zamboni

Silvana Zamboni, rođena je Srđić 22.3.1961. Vjenčala se za Zvonku Zamboni, a u braku su dobili kćerku Teu. Radila je kao trgovачki radnik, stanovala u naselju Stupine. Umrla je 18.8.2014. u Tuzli.

Selena Jurišević

Selena Jurišević, rođena je Matović 17.6.1950. Vjenčala se za Miroslava Juriševića koji po majci ima porijeklo Zamboni. Miroslav je umro, a u braku su dobili dva sina Davora i Danijela. Cijeli život je bila domaćica, stanovaла u Šćikom Brodu. Umrla je 16.1.2015. u Tuzli.

Vesna Stokanović

Vesna Stokanović, rođena je Burić 27.2.1952. Vjenčala se za Mladena Stokanovića koji ima porijeklo Mott. Mladen je umro, a u braku su dobili dva sina Dalibora i Sašu. Slikala je ulje na platnu, stanovaла na Talijanuši. Umrla je 3.5.2015. u Tuzli.

Radojka Segat

Radojka Segat, rođena je Radojičić 1950. godine. Vjenčala se za Zdenku Segat. Zdenko je umro, a u braku su dobili sina Sašu i kćerku Danijelu. Bila je službenica, stanovaла u kući iznad Gornje kolone u Kreki. Umrla je 25.5.2015. u Tuzli.

Lucija Vasilj

Lucija Cica Vasilj, rođena je Mijatović 13.12.1941. Vjenčala se za Peru Vasilj. Pero je umro, a u braku su dobili sina Dragana. Radila je kao trgovac, stanovaла u stanu na Brčanskoj Malti. Umrla je 26.2.2019. u Tuzli.

DAN ITALIJANSKE KUHINJE U LUKAVCU 2022.

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla pripremio je dobio tromjesečni projekat pod nazivom „Dani italijanske kulture i tradicije u Lukavcu 2022.“ koji je imao za cilj očuvanje kulture i tradicije italijanske nacionalnih manjina na području Lukavca, ali i unapređuju kulturni sadržaji Grada Lukavca. Projekat je finansirao Grad Lukavac u iznosu 2.900 KM, a realizovane su dvije aktivnosti - Dan italijanske kuhinje u Lukavcu, i izložba fotografija i dokumenata italijanskog obiteljskog naslijeđa pod nazivom „Italijanski korijeni“. Konceptacija realizacije projektnih aktivnosti u znatnoj mjeri je bila oslonjena na saradnju sa Centrom za kulturu Lukavac koji je, kao doprinos očuvanju italijanske tradicije, ustupio prostore u kojima su se realizovale aktivnosti.

Dan italijanske kuhinje je održan je 18.11.2022. godine od 18 sati i holu Doma kulture Lukavac. Ispred udruženja Italijana učestvovalo je 8 članica koje su pripremile raznovrsnu i besplatnu gastro ponudu (bilo planirano 5 članica). Pripremljena su slana i slatka jela, a uz gastro ponudu služeno je osvježenje i vino. Za posluženje obroka obezbijeđeno je plastično suđe i pribor, čaše, ubrusi i druge potrepštine. Domaćice su svaka za sebe pripremile svoje specijalitet uz visoki stepen sanitarne brige, a hrana je dijeljena po maksimalnim higijenskim kriterijima – domaćice su imale bijele kecelye i rukavice. Na vidnom mjestu je bilo napisano da u hrani nema svinjskih proizvoda, tako da su svi posjetiocici mogli da degustiraju šta su željeli, i da se osvježe sokovima, vodom ili vinom. Pripremljeno je i podijeljeno oko 160 porcija različitih jela. Za potrebe manifestacije štampan je veliki zidni baner sa znakom manifestacije gdje je navedeno ko je donator i da je Dom kulture Lukavac bio partner u projektu. Manifestaciju je otvorio gradonačelnik Lukavca Edin Delić, a nakon njega prisutnima se obratio direktor Centra za kulturu Lukavac i predsjednik

udruženja Italijana. Veliki broj osoblja Centra za kulturu je pružio pomoć u organizaciji manifestacije (postavljanje stolova, banera, čišćenje i slično). Manifestacija je trajala do 20.30 i sve od gastro ponude što je pripremljeno je i podijeljeno. Manifestaciju je pratila RTV Lukavac a veći broj intervjua su dali učešnici manifestacije i građani koji su došli na manifestaciju. Učešće u pripremi gastro ponude uzele su i italijanske obitelji u Lukavcu, kao i stalni gosti udruženja koji žive u Lukavcu. Cijelo vrijeme manifestacije bila je emitovana italijanska muzika sa razglaša koji je obezbijedilo udruženje Italijana. Prostor je bio ukrašen zastavama Grada Lukavca, BiH i Italije. Građani su se pozitivno izjasnili o manifestaciji i predložili da se manifestacija ponovo održi naredne godine. Manifestacija je predstavljala jednu novinu za grad Lukavac i ujedno prilika da se promoviše italijanska gastro tradicija, kao i da se vide kako su italijanske obitelji izgledale u vrijeme dolaska na prostore Bosne i Hercegovine.

RTVL
RUDI TELEVIZIJA LUKAVAC

Dan italijanske kuhinje u Lukavcu
18. November 2022.

Dan italijanske kulture i kuhinje, u organizaciji udruženja Rino Zandonai, uz finansijsku podršku gradske uprave, održan je u prostorijama Centra za kulturu Lukavac.

Projekat Dan Italijanske kulture i kuhinje koji realizuje Udruženje građana italijanskog projekta Rino Zandonai finansiran je od strane Grada Lukavac.

SEMINARI I SUSRETI TRENTINA

UGIP „Rino Zandonai“ aktivno sudjeluje u skupovima koje organizuje asocijacija Trentini nel mondo, bilo samostalno ili u saradnji sa drugim institucijama. Prvo učešće članova udruženja na skupovima koje organizuje Trentini nel mondo bilo je na konferenciji mladih koja je održana 20. do 23.11.2003. godine u Mattarello - o čemu je napisano u dijelu knjige UDRUŽENJE „TRENTINI“ TUZLA. Nakon toga grupa članova udruženja bila je na obilježavanju 50 godina asocijacije Trentini nel mondo što je takođe opisano u dijelu knjige UDRUŽENJE „TRENTINI“ TUZLA.

Od 2011. godine, članovi udruženja Rino Zandonai aktivnije učestvuju na susretima Trentinjana koji se organizuju povodom EZA/UNAIE seminara (EZA - Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen, UNAIE - Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione), na susretima trentinskih klubova ili u posebnim prilikama.

SASTANCI TRENTINSKIH KLUBOVA U EUROPI

Sastanci klubova Trentina u svijetu realizuju se na godišnjoj osnovi, nerodovno, uvijek se određuje tema sastanka, a sastanci se realizuju u europskim gradovima i mjestima gdje žive Trentinjani. Sastanci su vrlo korisni zbog umrežavanja Trentina, razmjene iskustava i planiranja aktivnosti u cilju očuvanja tradicije, kulture i jezika sjeverne Italije. Organizator susreta je Trentini nel mondo, u saradnji sa „domaćinom“ tj. organizacijom u mjestu susreta, a troškove organizacije uglavnom su plaćeni od strane asocijacije Trentini nel mondo. Na susretima su prisutni članovi klubova iz Njemačke, Belgije, Francuske, Švicarske, Rumunije, Velike Britanije, Španije, Italije, Bosne i Hercegovine i drugih država. Tuzlansko udruženje je svoje redovne dolaske na sastanke počelo 2011. godine, i od tog vremena skoro svaki put je neko od predstavnika tuzlanskog udruženja bio na

skupovima. U prethodnim godinama sastanci su održani 2010. u Parizu, 2009. otkazan sastanak i 2008. u Normbergu (Njemačka).

EZA/UNAIE - OBUKE I SEMINARI

Duži niz godina predstavnici udruženja tuzlanskih Italijana odlaze na seminare koje zajednički organizuje EZA (Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen), UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) i Trentini nel mondo. Sve tri organizacije bave se pitanjima migracija, istorijom migracija, unapređenjem ekonomskog položaja migranata i unapređenjem radničkih prava posebno za mlade osobe. Udruženja zajednički organizuju seminare, sastanke i obuke na različitim lokacijama, u regiji Treno, ali i drugim lokacijama u Europi gdje djeluju klubovi Trentina. Svaki skup je tematski i za svaki skup pripremaju se stručne i informativne prezentacije. Prezentacije se vrše na različitim jezicima, dominira italijanski, engleski, njemački i francuski, a u najvećem broju slučajeva obezbijeđen je simultani prevod prezentacija. Skupovi imaju za cilj i povezivanje klubova, upoznavanje članova klubova i bolje razumijevanje položaja italijanske nacionalne manjine u različitim dijelovima Europe. Na skupovima učestvuju članovi EZA, UNAIE i članovi klubova Trentina u svijetu, primarno u Europi. U najvećem broju slučajeva sve troškove putovanja, prenoćišta, obroka i materijala za seminar snose organizatori skupa. Trentini nel mondo su koordinatori skupa i pozivaju trentinske klubove da učestvuju na skupovima putem pisama, a od 2017. godine pozivi dolaze e-mailom. Zainteresovani članovi tuzlanskog udruženja prijavljuju se za učešće na skupovima putem koordinatora Željke Motta koji pohađa seminare od kad je tuzlansko Udruženje prisutno na tzv. EZA seminarima. Udruženje je i ranijih godina dobijalo obavijesti o održavanju

EZA/UNAIE seminara, ali nije bilo zainteresovanih za odlazak, a dijelom je bio problem što članstvo nije bilo upoznato sa pozivima za seminare.

EZA/UNAIE seminari su započeli 1999. godine u Roveretu i do 2022. godine održano je 20 seminara. Na većini seminara bili su prisutni članovi udruženja iz Tuzle. Prvi dolazak je bio 2007. godine, a redovno prisustvo članova tuzlanskog udruženja EZA / UNAIE seminarima počelo je 2011. godine i od tada svake godine je bilo učesnika iz Tuzle. U okviru obilježavanja 50 godina Trentini nel mondo, u Trentu je održan skup od 28. do 30.9.2007. godine na kojem je Kadrija Hodžić, profesor sa Univerziteta u Tuzli, izlagao referat o doprinosu italijanske zajednice razvoju tuzlanskog zajedništva i prosperiteta. Seminar je organizovao Trentini nel mondo u saradnji sa EZA (Europski centar za pitanja radne snage) i UNAIE (Nacionalna unija udruženja za imigrante i emigrante). Godinama kasnije, u kontinuitetu, predstavnici tuzlanskog udruženja su učestvovali na godišnjim seminarima koje su organizovali zajednički Trentini nel mondo, EZA i UNAIE.

Obiettivo sulle esperienze in Francia, Spagna, Bosnia Erzegovina, Germania, Belgio e Italia

Esperienze e testimonianze

da tutta la vita della formazione e dell'immigrazione sono state esposte. L'ambito professionale, sociale, culturale e politico si sono succedute nei tre giorni di convegno organizzato dalla Associazione Trentini nel mondo in collaborazione con l'EZA (Centro Europeo per le questioni dei lavoratori) e dall'UNAIE (Unione nazionale delle Associazioni di immigrati ed Emigrati) e si è svolto dal 28 al 30 settembre scorso presso il Grand Hotel Trento.

Con l'intento di perseguire l'obiettivo posto dal Vertice europeo per le questioni di qualità di fare dell'Unione Europea "la società della conoscenza più competitiva e dinamica del mondo entro l'anno 2010", attraverso anche la dimensione di una dimensione europea dell'istruzione e della formazione, la Trentini nel Mondo ha attivato la sua rete associativa, lo

La formazione e l'apprendimento lungo tutto l'arco della vita rappresentano un'opportunità anche per le Associazioni di emigrazione

cale ed internazionale, per offrire un momento di confronto e crescita su questo tema e permettere a disposizione la storia e l'esperienza di migrazione al fianco degli emigrati nel mondo.

Radicata nella cultura della mondialità, esse possono ricoprire un ruolo in grado di permettere alle nuove generazioni

La prima relazione del convegno è stata tenuta dal professor Kadrija Hodžić (Tuzla), dirigente della direzione di Tuzla, secondo da sinistra. Al suo fianco, il presidente della Trentini nel mondo, Ferencseki Pavle

di non chiudersi nel loro finto benessere, ma di disporsi continuamente alle migrazioni per accoglierle e confrontarle multiculturalmente.

Interessanti e variegati i contributi portati al convegno da diversi universitari, fondatori, dirigenti delle diverse categorie, rappresentanti delle Istituzioni Pubbliche, locali e nazionali, che hanno saputo interessare i circa cento partecipanti. Si è appreso che le diverse associazioni di emigrazione e provenienti da varie Regioni d'Italia (Friuli, Sicilia, Veneto, Calabria e Lombardia) e da altri stati europei (Germania, Belgio, Romania, Slovenia, Spagna, Svizzera, Francia).

CONTINUA A PAGINA 12

11

Članak u časopisu Trentini nel modno br. 10/2007.

1999 – Rovereto - "La moneta unica e lo sviluppo del settore bancario. Conseguenze per il mercato del lavoro"

2001 – Levico Terme – Concezione ed applicazione del lavoro in Europa – Il lavoro: dall'Italia all'Europa – I giovani e il mondo del lavoro

2004 – Arco – Conoscere l'Europa: informazione e formazione ai giovani

2006 – Rovereto - Libera circolazione delle professionalità in Europa: migrazione ed integrazione

2007 – Trento – Formazione ed apprendimento oltre il lavoro: le chiavi per l'integrazione degli immigrati

2008 – Levico Terme - L'etica nell'impresa: valore per l'azienda, risorsa per la società

2009 – Levico Terme – Globalizzazione, flexicurity e tutela del lavoratore

2010 – Comano Terme – Famiglia e lavoro: le sfide di una società in movimento

2011 – Comano Terme - Qualità del lavoro e qualifica professionale nei lavoratori migranti

2012 - Comano Terme – Economia della conoscenza: una ricetta contro la crisi?

2013 – Comano Terme - Mobilità, migrazioni e diritti dei lavoratori nel dialogo sociale

2014 – Trento - Cambiare paese per cercare/creare lavoro

2015 – Trento – Emigranti a metà: frontiere permeabili e mobilità dei lavoratori

2016 – Comano Terme – Etica, politica e migrazioni

2017 – Riva del Garda – Europa di tutti e per tutti: il pilastro europeo dei diritti sociali

2018 – Levico Terme – Nuove forme di lavoro e mobilità europea

2019 – Riva del Garda – Europa di domani: 5 scenari per il nostro futuro

2021 - online - Migrazioni e Mobilità all'interno dei confini dell'Europa

2021 - Levico Terme - Mobilità dei lavoratori in Europa dopo (durante) la pandemia

2022 - Levico Terme - Green Deal: sarà una transizione sostenibile?

2011.

Godišnji sastanak trentinskih klubova održan je od 6.5. do 8.5.2011. godine u Briselu, Belgija. Centralna tema sastanka je 50. obljetnica Fondazione Circolo Trentino u Charleroi, Belgija. Trentini nel mondo su po prvi put u 2011. godini odlučili uključiti istočnoeropske klubove Trentina, svjesni važnosti učešća klubova izvan EU i razgovora o pitanjima koja se odnose na svijet emigracije, a posebno o društvenom životu i kulturnim aktivnostima klubova Trentina. Poziv je potpisao predsjednik Alberto Tafner koji je naglasio očekivanje da svaki od klubova uraditi sve kako bi se osiguralo da se barem jedan od predstavnika pripada kategoriji "mladi" (18 - 35 godina). Troškove putovanja avionom i drugi

troškovi plaćeni su od strane Trentini nel mondo. Predstavnici Tuzle bili su Tijana Tišma, Ivana Mott i Tihomir Knežićek.

EZA/UNAI seminar je organizovan pod nazivom „Posao, kvalitetno i stručno osposobljavanje za radnike migrante“. Seminar je održan u periodu od 30.9. do 2.10.2011. godine u Comano Terme, provincija Trento. U toku boravka u Italiji, grupa je posjetila asocijaciju Trentini nel mondo i grad Trento. Seminaru su prisustvovali koordinator seminara Željko Mott i mladi članovi Tijana Tišma, Srđan Gajić i Ivana Mott.

Comano Terme - radionica 2011g

2012.

Sastanak trentinskih klubova Europe održan je od 28.4. do 1.5.2012. godine u Stoccardi, blizu Stutgarta u Njemačkoj, hotel Mercure. Tema sastanka je bila diskusija o novom statutu asocijacije Trentini nel mondo, sastanci mlađih, prezentacija rada trentinskih klubova i druge teme. Bilo je ukupno 67 učesnika seminara iz 7 europskih država. Tihomir Knežiček je prezentovao stručni rad na temu dolaska Italijana u Tuzlu i italijanskih graditelja. U prezentaciji je korišten vertikalni baner sa fotografijama i opisom građevinskih objekata koje su gradili Cordignano, Candotti, Gojo i Piccolotti. U grupi koja je predstavljala Tuzlu bili su Tijana Tišma, Aleksandra Jagodić i Tihomir Knežiček.

Trento, 1 marzo 2012.
prot. 297/1gd

Ai Presidenti Federazioni
Circoli Trentini Benelux, Svizzera
Al Presidente Coordinamento Circoli Trentini Germania
Ai Presidenti dei Circoli Trentini di Belgio, Bosnia, Danimarca, Francia, Germania,
Gran Bretagna, Lussemburgo, Portogallo, Romania, Serbia, Svizzera
Ai giovani dei Circoli Trentini d'Europa
Al Consultore Provincia Autonoma di Trento in Europa

Incontro dei Circoli Trentini d'Europa
Stoccarda (Germania), all'aprile - 2 maggio 2012

Cari amici,
per i giorni **28 aprile - 2 maggio a Stoccarda** (Germania) stiamo organizzando il consueto incontro dei Circoli Trentini di Europa. Quest'anno è stata scelta come meta Stoccarda che celebra il 40° anniversario di Fondazione del suo Circolo Trentino e sarà pertanto l'occasione di festeggiare tutti insieme questo importante traguardo. In tal senso saremmo molto contenti se tutti voi poteste intervenire.

In questo incontro - come in quelli tenutisi negli anni scorsi - avremo la possibilità di trascorrere insieme alcune giornate in un clima di amicizia, riflettendo assieme su alcune tematiche legate al mondo dell'emigrazione e in particolare alla vita sociale e culturale dei Circoli Trentini.

Vogliamo darvi alcune "Informazioni di massima" sul programma:

Sabato 28 aprile
Ore 14,00 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Selvto del Presidente e delle autorità presenti
Ore 15,30 Presentazione nuovo Consiglio di Amministrazione della Trentini nel Mondo
Ore 15,00 Presentazione nuovo Statuto della Trentini nel Mondo
Ore 16,30 Coffee break
Ore 17,00 Dibattito
Ore 19,00 Riunione Gruppo Giovani
Ore 21,30 Cena presso l'albergo

Domenica 29 aprile
Ore 9,30 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Presentazione nuove modalità di programmazione attività Circoli e presentazione risultati
bandi progetto per Circoli - proiezione video
Ore 10,30 Coffee break
Ore 11,00 Dibattito

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO ONLUS
Via 13 Montebello 21 - 38107 TRENTO (TN)
Tel +39 0461 234379 - Fax +39 0461 230640
www.trentininelmondo.it info@trentininelmondo.it

**ASSOCIAZIONE
Trentini nel mondo
ONLUS**

Ore 12,00 Pranzo in albergo
Ore 14,30 Presentazione attività a cura dei Circoli Trentini
Ore 15,30 Coffee break
A seguire dibattito sul tema
Ore 19,30 Cena presso l'albergo

Lunedì 30 aprile
Ore 9,30 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Presentazione favori Gruppo Giovani
Ore 10,30 Coffee break
Conclusioni lavori
Ore 12,00 Pranzo in albergo
Ore 14,30 Incontro di Federazione (Circoli Trentini Benelux e Svizzera) e Coordinamento (Circoli Trentini Germania)
A seguire pomeriggio libero con visita alla città di Stoccarda accompagnati dai soci del locale Circolo Trentino.
Ore 20,00 cena in centro città presso il ristorante Brauhaus Schönbruch
<http://www.brauhaus-schoenbruch.de>

AI convogno sono invitati tre persone per ogni Circolo. Chiediamo un serio impegno da parte di tutti per fare in modo che almeno uno dei rappresentanti sia "giovane" (18 - 35 anni).

In allegato troverete le informazioni utili relative all'incontro e la scheda di adesione da compilare e rispedire in Associazione entro e non oltre sabato 7 aprile 2012.

In attesa di una Vs. cortese risposta e fiduciosi di vedervi numerosi all'incontro, inviamo i nostri più cordiali saluti.

Il presidente
Alberto Taroni

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO ONLUS
Via 13 Montebello 21 - 38107 TRENTO (TN)
Tel +39 0461 234379 - Fax +39 0461 230640
www.trentininelmondo.it info@trentininelmondo.it

AGENDA

NEL PROSSIMO NUMERO DEL GIORNALE, UN AMPIO SERVIZIO SULL'«INCONTRO DEI CIRCOLI D'EUROPA».

Circoli d'Europa riuniti a Stoccarda

Dal 28 aprile al 1° maggio si è svolto a Stoccarda, in Germania, l'«Incontro dei Circoli Trentini d'Europa». Vi hanno partecipato rappresentanti di diciannove Circoli provenienti da Germania, Svizzera, Francia, Belgio, Romania, Bosnia Erzegovina.

Tra gli ospiti presenti, anche il Consigliere generale d'Italia a Stoccarda, Francesco Zanella, il consigliere provinciale di Trento, Giacomo Zanella, il Consulente della Provincia per l'Europa Occidentale, Giuseppe Filippi, ed il direttore dell'Ufficio dell'Europa a Bruxelles, Vittorino Rodaro.

Il programma prevedeva tra l'altro la riunione del Consiglio di amministrazione e delle autorità del Circolo trentino nel mondo, un dibattito attorno alle nuove modalità di programmazione di attività Circoli, la presentazione dei risultati di alcuni lunghi progetti dell'Associazione ai Circoli per la realizzazione di progetti di carattere culturale. Come comprovato, i Circoli hanno illustrato l'attività svolta.

EZA/UNAIE seminar na temu „Važnost ekonomije – recepti protiv krize” održan je od 19. do 21.10.2012. godine u Comano Terme. Učesnike

seminara iz Tuzle predstavljali su koordinator Željko Mott, Nicole Pendić, Danijel Rossi i Sanja Mott.

Trento, 4 settembre 2012
prot. 970 /g8

AI Presidenti Fed. Circoli Trentini d'Europa
AI Presidenti Circoli Trentini d'Europa
Al Consiglieri Europa
Ai giovani trentini d'Europa

Oggetto: invito al convegno EZA - UNAIE - ATnM, 19 – 21 ottobre 2012.
"Economia della conoscenza: una ricetta contro la crisi?"
Grand Hotel Terme - Comano Terme (TN) www.ehtcomano.it

L'Associazione Trentini nel Mondo onlus organizza anche quest'anno, a nome delle associazioni aderenti all'UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) e dei movimenti europei per il dialogo sociale iscritti all'EZA (Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen), con il contributo finanziario della Commissione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa dal titolo "Economia della conoscenza: una ricetta contro la crisi".
Il convegno avrà luogo dal 19 al 21 ottobre 2012.
In allegato troverete tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.
In attesa di incontrarvi numerosi, inviamo i più cordiali saluti e buone vacanze.

Il Presidente
Alberto Triner

Note:

- Partecipanti: uno per ogni Circolo Trentino + un giovane.
- Quota di partecipazione: **80,00 Euro** a persona.
- Vite ed alloggio: Inclusi dalla cena di venerdì 19 ottobre al pranzo della domenica 21 ottobre.
- Spese di viaggio: rimborso massimo **300,00 Euro**.
- Differenza camera singola: **25,00 Euro** a notte.
- Prenotazione entro il **30 settembre 2012**.
- L'Associazione mette a disposizione dei partecipanti dei transfer dall'aeroporto di Verona nella giornata di venerdì 19 ottobre e di domenica 21 ottobre in orario da definire, sarà comunicato in seguito.

L'iscrizione va effettuata compilando il modulo allegato.

Tel. +39 0962 296979 fax +39 09682 200860
Email: info@trentininelmondo.it
Sito Web: www.trentininelmondo.it

2013.

Godišnji sastanak trentinskih klubova održan je od 31.5. do 2.6.2013. godine u Tenu, Italija. Na sastanku, gdje je bilo 42 učesnika, govorilo se o novom statutu Trentini nel mondo, odata je počast Rini Zandonai svečanom misom, održana odlična pozorišna predstava na temu migranata iz Italije, prezentovane su aktivnosti trentinskih klubova, pa tako i tuzlanskog udruženja, mnogo susreta i pratećih sadržaja. Učesnici su bili iz europskih država, ali i predstavnici Meksika, Australije, SAD, Kanade, Čilea, Brazila, Argentine, Urugvaja i Paragvaja. Predstavnici Tuzle bili su Željko Mott i Tihomir Knežićek.

Trento, 29 marzo 2013.
Prot. 332/gd

AI Presidenti Federazioni
Circoli Trentini Benelux, Svizzera

Al Presidente Coordinamento Circoli Trentini Germania

Al Presidenti dei Circoli Trentini di Belgio, Bosnia, Danimarca, Francia, Germania,
Gran Bretagna, Lussemburgo, Portogallo, Romania, Serbia, Svizzera

Al giovani dei Circoli Trentini d'Europa

AI Consultore Provincia Autonoma di Trento in Europa

Incontro dei Circoli Trentini d'Europa

Cari amici,
per i giorni 31 maggio, 1 e 2 giugno 2013 stiamo organizzando il consueto incontro dei Circoli Trentini di Europa che si terrà in Italia, a Tenna (in Valsugana).

In questo incontro - come in quelli tenuti negli anni scorsi - avremo la possibilità di trascorrere insieme alcune giornate in un clima di amicizia, riflettendo assieme su alcune tematiche legate al mondo dell'emigrazione, al nuovo Statuto dell'Associazione e in particolare alla vita sociale e culturale dei Circoli Trentini.

Vogliamo darvi alcune "Informazioni di massima" sul programma:

Venerdì 31 maggio
Ore 14,00 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Saluto del Presidente e delle autorità presenti
Ore 21,30 Presentazione nuovo Statuto e coordinamento della Trentini nel Mondo
Ore 22,00 Coffee break
Ore 22,00 Partenza in pullman
Ore 22,30 Santa Messa e Sbamore in ricordo di Rino Zandonai, Giovanni Battista Lenzi e Luigi Zortea
Ore 23,00 Rappresentazione teatrale presso il teatro di Borgo Valsugana
Ore 23,00 Cena presso il Ristorante Valsugana Sport di Borgo Valsugana

Sabato 1 giugno
Ore 9,00 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Discussione sullo Statuto
Ore 10,30 Coffee break
Ore 11,45 Presentazione attività a cura dei Circoli Trentini
Ore 12,30 Pranzo in albergo
Ore 14,30 Dibattito
Ore 16,00 Coffee break

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO O.N.L.U.S.
Via B. Mollica, 21 - 38100 TRENTO (Italia)
Tel. +39 0461 234319 - Fax: +39 0461 230040
www.trentininelmondo.it - Info@trentininelmondo.it

Ore 26,30 Incontro con i Consulenti di tutto il mondo
Ore 29,30 Cena presso l'albergo

Domenica 2 giugno
Ore 9,00 Inizio lavori presso le sale dell'albergo
Dibattito
Presentazione lavoro Gruppo Giovani
Conclusioni lavori
Ore 10,45 Coffee break
Ore 11,00 Incontri di Coordinamento
Ore 12,15 Aperitivo
Ore 13,00 Pranzo in albergo e partenze
Ore 14,30 Per chi lo desidera "conoscenza del territorio"

Al convegno sono invitati tre persone per ogni Circolo. Chiediamo un serio impegno da parte di tutti per fare in modo che almeno uno dei rappresentanti sia "giovane" (28 - 35 anni).

In allegato troverete le informazioni utili relative all'incontro e la scheda di adesione da compilare e rispedire in Associazione entro e non oltre martedì 30 aprile 2013.

In attesa di una Vo. cortese risposta e fiducia di vedersi numerosi all'incontro, inviamo i nostri più cordiali saluti.

Il presidente
Alberto Taffet

P.S.: I giovani che ricevono questa informazione sono pregati di comunicare al proprio Circolo Trentino di riferimento la loro eventuale richiesta di partecipazione.

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO O.N.L.U.S.
Via B. Mollica, 21 - 38100 TRENTO (Italia)
Tel. +39 0461 234319 - Fax: +39 0461 230040
www.trentininelmondo.it - Info@trentininelmondo.it

EZA/UNAIE seminar imao je temu: Migracije, mobilnost i prava radnika u socijalnom dijalogu. Seminar je održan u periodu od 25.10. do 27.10.2013. godine u Comano Terme, Trento. Na seminaru su učestvovali predstavnici Trentina Italije, Njemačke, Engleske, Švedske, Rumunije, Belgije, Slovačke, Francuske i BiH. Na seminaru je ponuđeno dosta odgovora na zadatu temu po pitanju sa čime se suočavaju radnici koji odlaze za zaposlenjem u druge zemlje i radnici koji traže zaposlenje u Italiji, kakve su jezičke barijere, koja su potrebna zanimanja – prekvalifikacije. Takođe je obrađena tema volontiranje mladih u porodicama radi učenja jezika, pronalaženju posla i školovanja u zemljama kao što su Njemačka, Švedska, Italija, Holandija, Australija. Predstavnici Tuzle bili su Željko Mott i Tibor Kovačević – Zamboni koji su pored učešća na seminaru posjetili ured asocijacije Trentino nel Mondo i Tuzlanku Nicole Pendić koja je našla obitelj sa kojom živi i uči italijanski jezik.

2014.

Susret trentinskih klubova organizovan je u Tuzli od 1. do 4. maja 2014. godine u Hotelu Tuzla. UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla bio je domaćin susreta europskih klubova koji okupljaju Italijane iz Trenta. Organizator i finansijer susreta je bazna organizacija Trentini nel mondo iz Trenta, a sve u Tuzli, Sarajevu i Štivoru je organizovalo tuzlansko udruženje Italijana, osim za susret u Štivoru.

Na susretu je učestvovalo oko 60 učesnika iz Italije, Njemačke, Švicarske, Francuske, Belgije, Rumunije, Nizozemske, Velike Britanije i Bosne i Hercegovine. U Delegaciji je bio i Piero Cordignano potomak Codignana, najvećeg graditelja Tuzle za vrijeme austro-ugarske uprave. Ispred uprave grada Tuzla, učesnike je pozdravila Ernesa Mešić.

Sastanak je bio u Kristalnoj dvorani Hotela Tuzla, a večera u Pivnici. Sutradan je grupa otišla u Sarajevo i тамо imala sastanak sa Brunom Palestru i predstavnicima Trentina koji žive u Sarajevu (u prostoru samostana gdje je udruženje Italijana Sarajevo koristilo prostor za okupljanje).

Grupa se iz Sarajeva vratila u Tuzlu, bila je zajednička večera, uz muziku i izvedbe Bebe Čaušević, u Hotelu Tuzla. Sutradan, u povratku, grupa je posjetila Štivor i Mahovljane.

Te, 2014. godine, BiH su zadesile velike poplave koje su započele upravo u vrijeme posjete trentinskih klubova Bosni i Hercegovini. Autobus sa gostima je u zadnjem momentu izbjegao blokade puteva zbog poplava, i u žurbi prešao rijeku Savu.

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO ONLUS

Trento, 20 gennaio 2013.
Prot. 78/13d

Al Presidente Coordinamento Circoli Trentini Germania,
Belgio – Francia – Lussemburgo, Bosnia

Al Presidenti dei Circoli Trentini di Belgio, Bosnia, Danimarca, Francia,
Germania, Gran Bretagna, Lussemburgo, Portogallo, Romania, Serbia,
Svizzera

Al giovani dei Circoli Trentini d'Europa

Incontro dei Circoli Trentini d'Europa
Tuzla (Bosnia), 1 – 4 maggio 2014

Cari amici,

Per i giorni **1 – 4 maggio 2014 a Tuzla** (Bosnia) stiamo organizzando il convegno Incontro dei Circoli Trentini d'Europa. Quest'anno è stata scelta come sede nazionale Tuzla, meta' di emigrazione trentina della fine del 1800. I trentini di Tuzla oggi sono una comunità viva e ben inserita nella società locale, questa sarà un'occasione per tutti di conoscere anche una comunità trentina dell'Europa orientale. In tal senso saremo molto contenti se tutti voi potrete intervenire.

In questo incontro - come in quelli tenuti negli anni scorsi - avremo la possibilità di trascorrere insieme alcune giornate in un clima di amicizia, riflettendo assieme su tematiche legate al mondo dell'emigrazione e in particolare alla vita sociale e culturale dei Circoli Trentini.

Per facilitare la partecipazione, l'Associazione organizzerà per tutti gli iscritti all'incontro un pullman con partenza da Trento il giorno 1 maggio con destinazione Tuzla e rientro a Trento il giorno 4 maggio. Per motivi organizzativi vi chiediamo quindi di comunicarci entro **lunedì 12 FEBBRAIO 2014 se siete interessati a utilizzare il mezzo di trasporto proposto dall'Associazione. Le informazioni tecniche (costi e rimborso) saranno comunicati in seguito sulla base del numero di adesioni pervenute in Associazione.**

Al convegno sono invitate tre persone per ogni Circolo. Chiediamo un serio impegno da parte di tutti per fare in modo che almeno uno dei rappresentanti sia "giovane" (18 – 35 anni).

In attesa di una Vo. cortese risposta, inviamo i nostri più cordiali saluti.

Il presidente
Alberto Taruffi

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO onlus
Via B. Marzoli, 21 - 38100 TRENTO (Italia)
Tel. +39 0461 234079 - Fax +39 0461 238640
www.trentininelmondo.it - info@trentininelmondo.it

Program sastanka 1-4. maj 2014.

Thursday May 1st
00:00 Departure from Trento, Piazzale ex-Zuffo
15:00 Arrival in Tuzla (about 85km)
Accommodation in hotel
16:00 European meeting of Trentino Clubs
20:00 Dinner at the hotel and free night

Friday May 2nd
09:00 European meeting of Trentino Clubs
12:30 Lunch at the hotel
14:00 European meeting of Trentino Clubs
17:00 Guided tour in Tuzla
20:00 Dinner in the city and free night

Saturday May 3rd
09:00 Departure for Sarajevo (about 118km)
11:30 Arrival in Sarajevo and meeting with the Italian Ambassador and the local Trentino Community for the presentation of a Trentino Club of Sarajevo publication
Appetizer offered by the Italian Embassy in Sarajevo
14:30 Guided tour in Sarajevo
17:30 Departure for Tuzla
19:30 Arrival in Tuzla and dinner at the hotel. Free night

Sunday May 4th
09:00 Departure for Prnjavor-Štivor (about 120km)
11:30 Arrival in Štivor
Meeting with Trentino Club of Štivor and lunch
14:30 Departure for Mahovljani
15:30 Visit to the Trentino Church of Mahovljani
16:00 Departure for Trento (about 682km)

Program posjete Tuzli i klubovima u BiH

Posjeta udruženju Italijana u Sarajevu 3.5.2014.
obuhvata je putovanje autobusom iz Tuzle, susret
u prostoru samostana, prezentacija zbornika
radova i razgovor sa članovima sarajevskih
italijana.

AGENDA

ERA LA PRIMA VOLTA CHE IL TRADIZIONALE APPUNTAMENTO ANNUALE VENIVA ORGANIZZATO NEL PAESE BALCANICO

«Incontro dei Circoli trentini d'Europa» in tre tappe: Tuzla, Sarajevo e Stivor

Il tradizionale incontro annuale con i circoli trentini d'Europa si è svolto, nei giorni 1 - 4 maggio 2014, in Bosnia Erzegovina, ed in particolare a Tuzla e Sarajevo dove sono presenti ed operano due Circoli trentini: successivamente è stata effettuata una visita anche a Stivor la nota località del Comune di Prnjavor in cui vivono i discendenti di molti emigranti della Valsugana.

Si sono registrati rappresentanti dei circoli di Germania, Gran Bretagna, Belgio, Francia, Italia, Romania e, naturalmente, i circoli della Bosnia Erzegovina.

Per la Trentini nel Mondo hanno partecipato: il presidente Alberto Taffner, il vice presidente Aldo Degaudenz, il direttore Anna Lanfranchi, il consigliere Graziano Baccia e tutto il personale della parte logistica ed organizzativa: Rosanna Barchiesi, Giada Degasperi, Sabina Corradini e Francesco Bocchetti.

Il convegno vero e proprio si è svolto a Tuzla, presso l'hotel Tuzla che ha ospitato tutta la comitiva, partita in pullman da Trento.

Il presidente dell'Associazione dei cittadini di origine italiana «Rino Zandomai» di Tuzla, Tihomir Knezicek, ha ricordato la storia della emigrazione nella città, con particolare riferimento alle famiglie Mott, Zamboni, Bancher e Fontan provenienti dal Primiero, ai Gojo da Levico, oltre ad altre famiglie provenienti dal bellunese, che si insediarono a Tuzla a partire dal 1880 e lavorarono nelle industrie, nelle miniere di carbone e di sale, nell'edilizia

I Circoli - ha affermato il presidente della Trentini nel mondo - rappresentano una forza viva nella comunità locale e devono sviluppare funzioni di collegamento tra le opportunità e le esigenze di carattere economico, culturale e sociale, che possono interessare le due comunità, quella trentina e quella in cui operano, finalizzato a stabilire rapporti sempre più stretti in un mondo globalizzato in cui le distanze non rappresentano più un ostacolo, ma opportunità di sviluppo

e nell'artigianato.

Esistono ancora oggi edifici e monumenti costruiti dagli emigranti trentini.

Oggi i discendenti non parlano

più l'italiano (per il nostro incontro si sono avvalsi della traduzione della brava Irina Dobnik), e sono inseriti nella comunità locale ai vari livelli: ammini-

strazione pubblica, università, attività economiche, culturali, ecc; il circolo di Tuzla, istituito nell'anno 2000, gode di ampia considerazione presso le autorità locali, come hanno riconosciuto Ermesa Mesic (foto in basso a sinistra), assessore alle attività sociali del Comune di Tuzla intervenuta in rappresentanza del sindaco, e il prof. Kadria Hodzic (in basso a destra), di origini trentine, dell'Università locale.

Il presidente Taffner, nella sua relazione, ha rilevato l'importante ruolo svolto dal circolo di Tuzla, non solo nel recupero della memoria storica e delle origini trentine, ma anche come elemento attivo nella comunità locale e quindi testimone della laboriosità, della professionalità e dei valori tipici della gente trentina di montagna.

“Oggi, ha affermato il presidente, i circoli trentini nel mondo non svolgono solo un ruolo di conservazione delle tradizioni, dei valori e delle ricorrenze legate alle origini trentine (vedi la festa della polenta).

Essi rappresentano una forza viva nella comunità locale e devono sviluppare funzioni di collegamento tra le opportunità e le esigenze di carattere economico, culturale e sociale, che possono interessare le due comunità, quella trentina e quella in cui operano, finalizzato a stabilire rapporti sempre più stretti in un mondo globalizzato in cui le distanze non rappresentano più un ostacolo, ma concrete opportunità di sviluppo.

□ CONTINUA A PAG. 4

EZA/UNAIE seminar: Promjene u zemlji, traženje i kreiranje zaposlenja. Seminar je održan u periodu od 17. do 19.10.2014. godine u Trentu, hotel Villa Madruzzo. Predstavnici Tuzle bili su Željko Mott, Dražan, Miran i Tibor Kovačević – Zamboni, Martina Senkas, Marija Knežiček, Zoran, Aida i Nicole Pendić.

UNAIE
Trento, 9 settembre 2014
Prot. 615 /gd

EZA
associazione
Trentini nel mondo

Coordinamento Bosnia, Germania,
Belgio-Francia-Lussemburgo
Al Presidenti Circoli Trentini d'Europa
Ai giovani trentini d'Europa

Oggetto: invito al convegno EZA - UNAIE - ATnM, 17-19 ottobre 2014
"Cambiare paese per cercare/creare lavoro"
Hotel Villa Madruzzo*** - Trento - www.villamadruzzo.com

L'associazione Trentini nel Mondo onlus organizza anche quest'anno, a nome delle associazioni aderenti all'UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) e dei movimenti europei per il dialogo sociale iscritti all'EZA (Europasches Zentrum für Arbeitsmigration), con il sostegno finanziario dell'Unione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa dal titolo "Cambiare paese per cercare/creare lavoro".

Il convegno avrà luogo dal **17 al 19 ottobre 2014**.
In allegato troverete tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.
In attesa di incontrarvi numerosi, inviamo i più cordiali saluti.

Note:

- Parteciperanno per ogni Circolo Trentino + 1 giovane;
- Quota di partecipazione: **300,00 Euro** a persona;
- domenica 19 ottobre;
- Spese di viaggio: rimborso massimo **300,00 Euro**.
- Differenza camera singola: **25,00 Euro** a notte.
- Prenotazione: entro il **28 settembre 2013**.
- L'Associazione mette a disposizione dei partecipanti dei **transfer dall'aeroporto di Verona e di Bergamo Orio al Serio** nella giornata di venerdì 17 ottobre e di domenica 19 ottobre in orari da definire, sarà comunicato in seguito.

L'iscrizione va effettuata compilando il modulo allegato.

Per info: 0461/641.273/027/04 - fax 0461.5.999.40
Socia: www.trentinomondo.it
Sito Web: www.trentinomondo.it

2015.

Sastanak trentinskih klubova

Nije održan sastanak klubova zbog malog broja prijavljenih za sastanak.

EZA/UNAIE seminar na temu Položaj migranata - propusnost granica i mobilnost radnika, održan je u Trentu, Hotel Adige, 23. i 24.10.2015. godine. Seminar je obradio problematiku odnosa zapošljavanja radnika koji žive u zemljama članicama EU i radnika iz zemalja koje nisu članice EU. Prezentovan je sporazum između vlada Italije i Švicarske o radnicima koji su zaposleni u tim zemljama, koji ostvaruju manja primanja i do 40% u odnosu na domaće radnike. Na seminaru su bili prisutni članovi udruženja Italijana iz Banja Luke, kao i članovi italijanske zajednice iz Rumunije, Njemačke, Francuske, Belgije, Slovačke, Mađarske, Litvanije i udruženja iz Italije. Na seminaru su učestvovali članovi udruženja Rino Zandonai Tuzla - kluba Trentina, Željko Mott, Ivana Mott Bašić, Martina Senkas i Antun Mott.

IL PROGETTO HA IL SOSTEGNO FINANZIARIO DELL'UNIONE EUROPEA

THE PROJECT RECEIVED FINANCIAL SUPPORT FROM THE EUROPEAN UNION

Trento - 23 ottobre 2015 - Roma - 24 ottobre 2015

Frontiere e lavoratori: temi di frontiera. Borders and crossborder workers in Europe.

9:30 - 10:30
Riassunto dei risultati - Rapporto finalizzato
10:30 - 10:45
Saluti delle autorità - Ascolto delle spiegazioni
10:45 - 10:55
Migrazione - già dentro del filo PAF per i rapporti fra Unione Europea
Tendenze di migrazione verso l'Europa - Tendenza di migrazione verso l'Europa frontiera
10:55 - 11:30
Frontiere e lavoratori: temi che emergono? -
Tendenze di migrazione verso l'Europa frontiera
11:30 - 12:00
Saranno le frontiere europee luoghi d'appoggio alle nuove politiche migratorie? - Le frontiere come luoghi di lavoro - Cittadini europei sono più un po' donne
12:00 - 12:45
Frontiere - riflessioni
12:45 - 13:30
Umwelt Berico - Associazione di Scienze dell'ambiente - Diritto alla conservazione dei risorse frontiera Europa - Diritto alla conservazione di European crossborder workers?

13:30 - 15:30
Centro Immigrazione - Centro Studi CIBI
Prospettive di integrazione dei cittadini europei - Rapporto sulle frontiere e i cittadini europei - Rapporto sulle frontiere e i cittadini europei
15:30 - 20:00
Grafici - dati strutturali

21:00 - 21:45
Lavoro e frontiera - Unione Europea - Risorse e frontiera
21:45 - 22:30
Roma, città - Open Edition - Centro Teatro
Sarà possibile - Lavoro, frontiera e frontiera - frontiera e frontiera - Sarà possibile
22:30 - 23:15
Forze francesi UNAM (parole) -
Frontiera e lavoro - frontiera e lavoro - frontiera e lavoro - frontiera e lavoro
23:15 - 10:30
Quattro anni - Rassegna letteraria - con i grandi maestri della letteratura - "Frontiera e lavoro" - 2015

Trento - 23 - 24 ottobre 2015
Hotel Alpina - Via Romagna, 10

UNAE
UNIVERSITY OF NATIONS
UNIVERSITY OF ECONOMICS
AND TRADE

EZA

Frontiere e lavoratori: temi di frontiera. Borders and crossborder workers in Europe.

Almost migrants. Crossborder and mobile workers.

2016.

Sastanak trentinskih klubova

Okupljanje trentinskih klubova je organizovano u Charleroi, Belgija, od 3. do 5.6.2016. godine. Nije održan sastanak klubova zbog malog broja prijavljenih za učešće na sastanku.

Nakon 2016. godine više se nisu održavali sastanci trentinskih klubova.

EZA/UNAIE seminar na temu Etika, politika i migracije, održan je u Comano Terme, Grand Hotel Terme di Comano od 14. do 16.10.2016. godine. Predstavnici Tuzle bili su Željko Mott, Benjamin Razić, Marija Knežiček i Martina Senkas.

UNAIE **EZA** **ASSEMBLEA Trentini nel mondo**

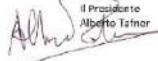
Trento, 29 agosto 2016
Prot. 327

AI Circoli Trentini d'Europa
Alle Associazioni UNAIE

Oggetto: invito al convegno EZA - UNAIE - ATnM
"Etica, politica e migrazione"
14-16 ottobre 2016
Grand Hotel Terme di Comano**** - Comano Terme - www.ghcomano.it

L'associazione Trentini nel Mondo onlus organizza anche quest'anno, a nome delle associazioni aderenti all'UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) e dei movimenti europei per il dialogo sociale iscritti all'EZA (Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen), con il sostegno finanziario dell'Unione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa dal titolo "etica, politico e migrazione".

Il convegno avrà luogo venerdì 14 pomeriggio, sabato 15 e domenica 16 ottobre 2016.
In allegato troverete tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.
In attesa di incontrarvi numerosi, inviamo i più cordiali saluti.

 Il Presidente
Alberto Tamor

Note:

- Partecipanti: **due** per ogni Circolo Trentino/Associazione UNAIE + un giovane.
- Quota di partecipazione: **100,00 Euro** a persona.
- Quota ridotta di **50,00 Euro** per:
  - Coloro che provengono dai Paesi dell'Est Europa
  - Coloro che alloggiano in camera doppia

Tel. +39.0461.254379 fax. +39.0461.200649
Email: info@trentininelmondo.it
Sito Web: www.trentininelmondo.it

2017.

Sastanak trentinskih klubova

Sastanak klubova u 2017. nije ni planiran ni održan. Ni u narednim godinama nisu održavani sastanci trentinskih klubova.

EZA/UNAIE seminar u 2017. godini bio je fokusiran na temu Europskih vrijednosti kao stuba socijalnih prava. Seminar je održan od 20. do 22.10.2017. godine u Riva del Garda, Astoria Park hotel. Predstavnici tuzlanskog udruženja su bili Sanja Mott, Martina Senkas, Benjamin Razić i Željko Mott koordinator.

2018.

EZA/UNAIE seminar na temu: Nove forme zapošljavanja i mobilnosti u Evropi, održan je od 19.10. do 21.10.2018. godine u Levico Terme. Seminaru su prisustvovali članovi udruženja Benjamin Razić i Željko Mott.

UNAIE
 EZA

Trento, 2 Ottobre 2018
Prel. 577/nl

Al Cioce di Trento d'Erosa
All' Associazione UNAIE

Oggetto

Invito al convegno EZA - UNAIE - ATnV
"Nove forme di lavoro e mobilità Europee"
19 - 21 ottobre 2018
Bellavista Relax Hotel**** Levico Terme (Trento) | www.bellavistarrelax.it

L'associazione Trentini nel Mondo organizza anche quest'anno, a nome delle associazioni aderenti all'EZA (Unione nazionale associazioni immigrazione emigrazione) e dei movimenti europei per il diritto sociale scritti offizi (Tempisches Zentrum für ArbeitnehmerInnen), con il sostegno finanziario dell'Unione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa dal titolo "Nove forme di lavoro e mobilità Europee".

Il convegno inizia venerdì 19 pomeriggio, e si concluderà domenica 21 ottobre 2018 dopo pranzo.
In allegato trovate tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.

In attesa di incontrarci numerosi, inviamo i più cordiali saluti.

Il Presidente
Alberto Taver

Tel. +39 0464 500000 fax +39 0464 522000
E-mail: trentinonelmondo@trentinonelmondo.it
Sito web: www.trentinonelmondo.it

2019.

EZA/UNAE seminar imao je temu: Evropa sutra “ 5 scenarija za našu budućnost ” koji je održan od 18.10. do 20.10.2019. godine u Riva del Garda, hotel Astoria Park, Provincija Trentino, Italija. Seminar je bio podijeljen u pet tema: Izazov Europe: rad i komunikacije, i 4 teme za današnju i sutrašnju Europu : Razmišljanja predavača iz različitih zemalja Europe. Seminaru su prisustvovali članovi udruženja Martina Senkas, Vlasta Bradvičić, Gordana Mott i Željko Mott.

Prezentaciju je imao prof. Frederic Spagnoli, višegodišnji prijatelj tuzlanskog udruženja koji svake godine dolazi na manifestacije u Tuzli.

UNAIE

EZA

Trentini nel mondo

Trento, 30 agosto 2019
Prot. 214/it

Al Circoli Trentini d'Europa
Alle Associazioni UNAIE

Oggetto

Europa di domani: 5 scenari per il nostro futuro
18-20 ottobre 2019
Astoria Park Hotel – Riva del Garda (Trento)

L'associazione Trentini nel Mondo onlus organizza anche quest'anno, a nome delle associazioni aderenti all'UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) e dei movimenti europei per il dialogo sociale iscritti all'EZA (Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen), con il sostegno finanziario dell'Unione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa dal titolo "Nuove forme di lavoro e mobilità Europea".

Il convegno inizierà venerdì 18 pomeriggio, e si concluderà domenica 20 ottobre 2019 dopo pranzo.

In allegato troverete tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.

In attesa di incontrarvi numerosi, inviamo i più cordiali saluti.

Il Presidente
Alberto Tafner

Tel. +39 0462.234379 fax +39 0462.239940
E-mail: info@trentininelmondo.it
sito Web: www.trentininelmondo.it

2020.

EZA/UNAIE seminar nije održan zbog COVID pandemije.

2021.

Dva EZA/UNAIE seminara

U 2021. godini održana su dva EZA seminara. Prvi je organizovan putem video alata (ZOOM), a tema seminara je migracije i mobilnost unutar granica Europe. Seminar je pratio Željko Mott.

Drugi seminar je organizovan od 5. do 7.11.2021. godine na temu mobilnosti radne snage nakon pandemije COVIDa. Učesnici seminara su bili Željko Mott i Tihomir Knežiček, a posebno predavanje je održao Kadrija Hodžić, tadašnji Premijer vlade Tuzlanskog kantona, na temu uticaja pandemije na opće ekonomski tokove u svjetskim okvirima. S obzirom da je EZA seminar organizovan u saradnji sa projektom Sliding Doors – Evropa za građane, Tihomir Knežiček, učesnik u projektu, je prezentovao rezultate istraživanja u pogledu percepcije javnosti o migrantskim procesima na primjeru Bosne i Hercegovine. U toku seminara organizovani su sastanci tuzlanske delegacije i Trentina nel mondo sa Walterom Kaswalderom, premijerom regije Trentino-Alto Adige i sa upravom grada Aldeno odakle porijeklo ima obitelj Menegoni kojoj pripada Kadrija Hodžić.

A complex block containing two side-by-side documents. The left document is in Italian and the right one is in English. Both are titled "Mobilità dei lavoratori europei dopo il cumulo della pandemia". They contain sections like "CHI È UNAIE", "DIRETTORE E COORDINATORE", "SOCIETÀ MEMBRE", and "STATO DI MIGRAZIONE". The English version also includes a "DOMESTIC & OVERSEAS" section.

A complex block containing two side-by-side documents. The left document is in Italian and the right one is in English. Both are titled "European workers' mobility after (during) pandemic". They contain sections like "CHI È UNAIE", "DIRETTORE E COORDINATORE", "SOCIETÀ MEMBRE", and "STATO DI MIGRAZIONE". The English version also includes a "DOMESTIC & OVERSEAS" section.

2022.

EZA/UNAIE seminar pod nazivom Green deal održan je u Levico Terme od 4. do 6.11.2022. godine. Izuzetno važan i posjećen seminar sadržavao je niz tema koje se odnose na zelenu energiju, prednosti ali i prijetnje koje se javljaju masovnim korištenjem obnovljivih izvora – prvenstveno vjetra i sunca. Predstavnici udruženja iz Tuzle bili su Smilja i Tihomir Knežiček, Gordana i Željko Mott. Na seminaru je bio prisutan i Leonardo Lebeničnik, Edvard Cucek i kompletna uprava Trentini nel mondo. Seminar je bio prilika za posjetioce da pogledaju pane sa rađeni u okviru projekta Sliding Doors gdje je UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla bio partner, pa je bio postavljen i pano sa podacima o migracijama u Bosni i Hercegovini.

UNAIE

Trento, 23 settembre 2022
Prot. 334/gd

Al Circoli Trentini dell'Europa

Oggetto: Seminario "Green Deal: sarà una transizione sostenibile?"
Grand Hotel Imperial – Levico Terme (TN) - 04-06 novembre 2022

L'associazione Trentini nel Mondo organizza, a nome delle associazioni aderenti all'UNAIE (Unione Nazionale Associazioni Immigrazione Emigrazione) e dei movimenti europei per il dialogo sociale iscritti all'EZA (Europäisches Zentrum für Arbeitnehmerfragen), con il sostegno finanziario dell'Unione Europea, un Convegno sulle tematiche del lavoro legate all'Europa.

Il seminario inizierà nel primo pomeriggio di venerdì 4 novembre 2022, e si concluderà domenica 6 dopo pranzo. Il programma dettagliato sarà inviato a breve.

La sede del convegno sarà:
Grand Hotel Imperial ****
Via Silvia D'Amico, 1 38056 Levico Terme (TN)
0309 0491 1811205
Info@hotel-imperial-levico.com
www.hotel-imperial-levico.com

Nelle note, troverete tutte le informazioni utili per la partecipazione al seminario.

In attesa di incontrarvi, inviamo i più cordiali saluti.

Il Presidente
Armando Maitre

Tel. +39 0461 234379 fax +39 0461 230840
e-mail: info@trentininelmondo.it
Sito Web: www.trentininelmondo.it

ALBERGO TREVICO
Giovanni Sartori 28
45090 Altopiano di Asiago (VI)
www.albergotrevico.it

Condizioni di prezzo:

- Quota di partecipazione di € 100,00 per persona.
- Costi di viaggio e alloggio sono a carico dell'organizzazione.
- Con il viaggio verranno rimborsati max € 300,00.
- Rimborsone strada: da quota € 70,00.
- Lingue di lavoro: Italiano – Inglese – Francese

Albergo condizioni:

- Attualmente non € 100,00 per persona.
- Board and lodging costs covered by the organization.
- Travel costs will be refunded up to € 300,00.
- Refund rate for distance from € 70,00.
- Work languages: Italian – English – French

Convegno organizzato dalla Comunità Montana Trentini nel Parco
“Trentini per la Terra”

TRENTINI NEL PARCO
Via Molino 22
38122 Trento (TN)
+39 0461 234371
info@trentininelparco.it
www.trentininelparco.it

EZA-UNAIE SEMINAR
GREEN DEAL:
SARÀ UNA
TRANSIZIONE
SOSTENIBILE?
WILL IT BE A
SUSTAINABLE
TRANSITION?

4-6 NOVEMBRE 2022
LEVICO TERME - ITALY

EZA UNAIE

PROGRAM

moderator:

VENERDÌ 4 NOVEMBRE

14.00 Registration and Welcome
14.05 Round Table discussion: “Green Deal: What does it mean for the Region Trentino Alto Adige?”
14.15 Addressing the challenges of a different Green Deal: how to move forward?
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
• Prof. Dr. Giacomo Cavigliasso, University of Trento
• Prof. Dr. Giacomo Cavigliasso, University of Trento
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
14.30 Coffee break
14.45 Round Table discussion: “Green Deal: What does it mean for the Region Trentino Alto Adige?”
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
15.00 Conference dinner

SABATO 5 NOVEMBRE

09.00 Green Deal: The relationship between energy and the Circular Economy
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
10.00 Coffee break
10.15 Green Deal: The relationship between energy and the Circular Economy
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
11.00 Conference dinner

DOMENICA 6 NOVEMBRE

09.00 Publishing of results and identification of actions to be taken
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
10.00 Coffee break
10.15 Publishing of results and identification of actions to be taken
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
11.00 Conference dinner

PROGRAMMA

moderator:

VENERDÌ 4 NOVEMBRE

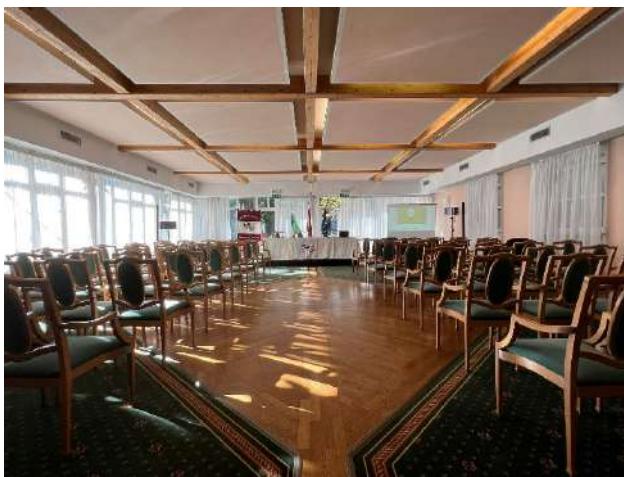
14.00 Redazione del protocollo
14.05 Presentazione della relazione: “Green Deal: What does it mean for the Region Trentino Alto Adige?”
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
14.15 Relazione su come si può affrontare i cambiamenti climatici con una transizione sostenibile
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
14.30 Coffee break
14.45 Relazione su come si può affrontare i cambiamenti climatici con una transizione sostenibile
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
15.00 Lancia del Green Building and Energy Institute Trentino Alto Adige (LGEA) Università di Trento
15.30 Chiusura

SABATO 5 NOVEMBRE

09.00 Lanceremo il Green Building and Energy Institute Trentino Alto Adige (LGEA) Università di Trento
10.00 Coffee break
10.15 Green Deal: The relationship between energy and the Circular Economy
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
11.00 Conference dinner

DOMENICA 6 NOVEMBRE

09.00 Publishing of results and identification of actions to be taken
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
10.00 Coffee break
10.15 Publishing of results and identification of actions to be taken
Chair: Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
Speakers:
• Prof. Dr. Barbara Bazzucchi, University of Trento
11.00 Conference dinner

L'onda lunga della pandemia frena la mobilità italiana

La nuova edizione del «Magazin Trentini nel mondo» illustra l'onda di difficoltà che affronta il settore turistico italiano. Il presidente dell'Ente di promozione turistica della Provincia di Trento, Giacomo Sartori, spiega perché il turismo internazionale è ancora lontano dall'arrivo alla normalità. «È una situazione complessa», dice, «che riguarda anche i paesi di destinazione, come l'Italia, che non ha potuto accogliere i turisti stranieri per oltre un anno e mezzo. I risultati sono stati drammatici per il nostro settore, che ha perso quasi un miliardo di euro di fatturato».

RIM

Le persone per rispondere alle domande dei lettori sono: **AVANTAGE, Riccardo Ruffini, presidente**; **PIRELLI, Riccardo Ghezzi, direttore generale**.

attualità

La transizione ecologica è stata il tema del convegno EZA-UNAEI di quest'anno

C'è sempre tempo di parlare di cambiamenti climatici. Anche se il termine è diventato ormai un cliché, è stato lo stesso anche per il convegno EZA-UNAEI di quest'anno, che si è svolto a Pergine Valsugana dal 2 al 4 giugno. L'obiettivo era quello di discutere sulle politiche europee per la transizione ecologica, con particolare riferimento alla strategia Europe Green Deal. Il convegno ha visto la partecipazione di rappresentanti di diversi settori, tra cui politici, imprenditori, esperti scientifici e attivisti ambientalisti. I temi trattati hanno riguardato la riduzione delle emissioni di gas serra, la promozione dell'energia rinnovabile, la gestione sostenibile dei risorse naturali e la transizione ecologica in campo agricolo. Inoltre, si è discusso sulla necessità di una maggiore integrazione europea per affrontare i problemi globali della sostenibilità.

Magazin Trentini nel mondo izdanje august 2022.

KAKO JE DOLAZILA HUMANITARNA POMOĆ IZ ITALIJE

Jedan od razloga osnivanja udruženja tuzlanskih Italijana je obezbjeđenje humanitarne pomoći za građane italijanskog porijekla Tuzle i okolnih mjeseta u toku ratnih dešavanja u Tuzli i BiH. Jedan broj građana italijanskog porijekla je očekivao zaštitu i bezbjednosti ako bi dobili italijansko državljanstvo, a time i mogućeg odlaska u sigurnost zemlje porijekla – Italije. Tuzla je više od tri godine bila u blokadi, stalno izložena ratnim razaranjima i ubistvima građana. Blokade puteva uzrokovale su enormnu nestašicu prehrabbenih,

higijenskih i drugih artikala, neophodnih za normalan i dostojanstven život. Tuzlanski Italijani su dijelili sudbinu svih drugih građana Tuzle i tako dijelili i dobijali, štitili i bili štićeni.

Jedan od načina preživljavanja u okruženju vojnim aktivnostima bio je prijem humanitarne pomoći koja je dopremana na razne načine, uglavnom kamionskim konvojima (prelazom preko Vareša i Milankovića kao jedinom „slobodnom“ rutom kretanja), putem UN i međunarodnih

humanitarnih organizacija, ali i pojedinačnim inicijativama koje su nastajale na bazi raznih poznanstava koje su Tuzlaci imali u inostranstvu, uglavnom zapadna Europa, SAD i Bliski istok. Primjer kako je humanitarnu pomoć iz Italije dopremao Vilmo Ferri u Tuzlu opisao je Faruk Kruševljanin u knjizi „Ljubav još živi“ koja je štampana u Tuzli 2013. godine.

S obzirom na teške uslove transporta humanitarne pomoći, nikad nije bilo sigurno koliko pomoći će stići na odredište. Na vojnim, a nekad i civilnim, punktovima koji su se nalazili na rutama kretanja konvoja bila je praksa oduzimanja dijela humanitarne robe kao „naplata“ prolaska, nekad su se prolazi kroz punktove plaćali novcem ili naftom. Međutim, nikad se nije znalo koliko se plaćalo i ko je sve imao priliku da uzima robu ili pakete koji su bili namijenjeni stanovnicima Tuzle i okolnih mjestu.

Građani Tuzle su se prijavljivali humanitarnim organizacijama, dobijali „kartone“ u koje se bilježio datum i količina primljene humanitarne pomoći. Pomoć je dijeljena putem organizacija Crvenog krsta, vjerskih i dobrovornih institucija, mjesnih zajednica, poduzeća i na druge načine.

Jedna od najvažnijih osoba u sistemu obezbjeđenja i raspodjele humanitarne pomoći bio je Brano Mott. Dobio je 1992. godine preporuku CARITAS Župnog ureda u Tuzli da može zastupati CARITAS u domovini porijekla njegovih roditelja. Tako da je pomoć iz Italije za građane italijanskog porijekla u Tuzli dolazila

- direktno iz Italije korištenjem zvaničnih italijanskih institucija i organizacija: sekcija ambasade Italije u Splitu u saradnji sa Cooperazione Italiana i Emmaus

International koji je predstavljao Bruno Zanin.

- individualnim transportima kao što je to radio Vilmo Ferri.
- zajedničkim transportom sa CARITASom ili drugim dobrovornim ili humanitarnim organizacijama.

Odmah nakon registracije udruženja, uprava udruženja je započela kampanju prikupljanja humanitarne pomoći u Italiji za građane Tuzle. Brano Mott je uspostavio saradnju sa Miroslavom Gojo u Zagrebu, a putem Svjetlane Kakeš uspostavio je saradnju sa Trentom. Brano Mott je otplovio u Primiero u decembru 1993. godine i na preporuku Caritasa Trento dobio dozvolu ulaska u Italiju. Sa Branom je bio i Franjo Mott i Franjin sin Oliver Mott. U Premijero su stigli preko Ljubljane, a u Premijeru je Brano ostao 25 dana. Kampanja prikupljanja pomoći je počela prikupljanjem pomoći putem priloga kupaca u supermarketima. Priključena pomoć se pakovala u pakete i paketi su poslati kamionom u Tuzlu na imena članova italijanskih obitelji. Akcijom je koordinirao, kako sam navodi, Brano Mott koji je pristigle pakete dijelio putem Caritasa u crkvenom magacinu u Tuzli. Kasnije su obitelji u Tuzli koje su primile pakete u razgovoru sa svojim članovima obitelji koji su slali pakete zaključile da su isti otvarani, da nisu bili kompletni, a neki paketi nikad nisu došli u ruke onima kojima su namijenjeni.

Brano Mott je nekoliko puta boravio u Splitu radi koordinacije raspodjele humanitarne pomoći prvenstveno za Caritas, tako da je rad udruženja u Tuzli bio u zastoju u tim vremenima.

Ratni uslovi, loša bezbjednosna situacija, nedostatak sistema raspodjele humanitarne pomoći uslovio je da se pomoć za tuzlanske Italijane dijeli na različite načine: direktnom

podjelom pomoći članovima udruženja Italijana u prostorijama gdje je bila dovežena i smještena pomoć, podjelom putem CARITASA (pomoć je i dijeljena u ime CARITASA pa nije uvijek bilo jasno ko je u stvari obezbijedio humanitarnu pomoć) u prostorijama spremišta katoličke crkve u Tuzli. Jedan konvoj pomoći (vjerovatno prvi konvoj) došao je sredinom 1993. godine. Konvoj je Brano Mott dočekao na „carini“ u Đurđeviku i kamionski konvoj je sprovedena u JP Logistički centar Tuzla – što je i bilo obaveza po tadašnjim propisima. Na osnovu zahtjeva za dodjelu pomoći od pristiglog kontingenta pomoći (zahtjev od 20.7.1993. godine), odobrena je i izdata pomoć od koje je formirano 620 paketa različitog sadržaja. Ostatak humanitarne pomoći je bio na raspolaganju Logističkom centru Tuzla.

 242-738 19200-678-25391 DIVISION 25739-28-285300 kod TULSKE BANKA P.D. TULSA 17. 93. 20.07.1993. god.	<p>Javno preduzeće u sferi svih svojina, opštinski logistički centar sa pomoći sredinom RHIN TULSA</p> <p>Predmet istražjiv je za dodjeljivanje pomoći udruženju iz donacije COOPERAZIONE ITALIANA</p> <p>Obraćamo vam se sa zahtjevom da nam iz smanjice Cooperazione Italiana dodjelite pomoći za naše članstvo, a u dogovoru se gospodin Margaritone Scialožini i gospodin Mirson Kusiljuksem.</p> <p>Humanitarna pomoć nam je neophodna za 620 članova koliko u ovom trenutku ima grupiranje italijanskog pripadnika i državljanina Italije u Tuzli. Dakle, vam molimo da nam pomognete u nabavci humanitarnog materijala, kao što je kompenz i papić, papir, knjige za protokol, koverte, tinta za figure, knjige za vojenje, sapunica, i sl. Kao karakter za ispravljanje greški u kućenju, jestiće za pečić, dekorativni kejikici od osnoseodekovi sa ŠEK, kore papir i slično, olovke, gumice.</p> <p>S čestitanjem!</p> <p> Predsjednik ustanova Mott Branislav - Ivan Mott Branislav - Ivan </p>
--	--

<p>Naziv preduzeća: HEMIJA (249) 23. 7. 1993.</p> <p>Nak. računa br. _____ Vaš račun br. _____</p> <p>OTPREMNICA br. 01408/HP</p> <p>Za: Udržavanje članova Italijanske udruženje Italijana</p> <p>Dodatači: vam — izjavljujem — potpis — svedaka — poklona</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Količina</th> <th>Mjera</th> <th>NAZIV ROBE</th> <th>Aritmet. broj</th> <th>CIJENA</th> <th>IZNOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>620</td> <td>kg</td> <td>ulje 171</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>620</td> <td>kg</td> <td>ljeva 172</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>620</td> <td>kg</td> <td>vrčevi u vrećama 340 kg</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>620</td> <td>kg</td> <td>čibra 420 gr</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Bruto vrijednost robe: _____</p> <p>Oduzeta je robu: _____</p> <p>Naku vrijednosti robe: _____</p> <p>Nakon robne: _____</p> <p>Preporučljivo je da se:</p>	Količina	Mjera	NAZIV ROBE	Aritmet. broj	CIJENA	IZNOS	620	kg	ulje 171				620	kg	ljeva 172				620	kg	vrčevi u vrećama 340 kg				620	kg	čibra 420 gr				<p>Naziv preduzeća: HEMIJA (249) 23. 7. 1993.</p> <p>Nak. računa br. _____ Vaš račun br. _____</p> <p>OTPREMNICA br. 01409/HP</p> <p>Za: Udržavanje članova Italijanske udruženje Italijana</p> <p>Dodatači: vam — izjavljujem — potpis — svedaka — poklona</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Količina</th> <th>Mjera</th> <th>NAZIV ROBE</th> <th>Aritmet. broj</th> <th>CIJENA</th> <th>IZNOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>620</td> <td>kg</td> <td>čibra 240 gr</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Bruto vrijednost robe: _____</p> <p>Oduzeta je robu: _____</p> <p>Naku vrijednosti robe: _____</p> <p>Nakon robne: _____</p> <p>Preporučljivo je da se:</p>	Količina	Mjera	NAZIV ROBE	Aritmet. broj	CIJENA	IZNOS	620	kg	čibra 240 gr			
Količina	Mjera	NAZIV ROBE	Aritmet. broj	CIJENA	IZNOS																																						
620	kg	ulje 171																																									
620	kg	ljeva 172																																									
620	kg	vrčevi u vrećama 340 kg																																									
620	kg	čibra 420 gr																																									
Količina	Mjera	NAZIV ROBE	Aritmet. broj	CIJENA	IZNOS																																						
620	kg	čibra 240 gr																																									

*Pismo Logističkom centru i otpremnici 23.7.1993.
 za 620 paketa različite pomoći za udruženje
 Italijana*

U kasnijem periodu, pomoć je dolazila putem sekcije italijanske ambasade u Splitu, a sadržavala je nekoliko osnovnih živežnih namjernica. Tako je 10.12.1993. godine (prema manifestu transporta) stiglo 9.248,40 kg raznih vrsta proizvoda: šećer, brašno, ulje, mlijeko u prahu, meso u konzervi, instant supa i sapuni. Na prijemnom listu je zapisano da je robu primio Branislav Mott 12.12.1993. godine. Humanitarna pomoć je stigla iz Splita putem Ureda humanitarne sekcije ambasade Italije u Splitu i Emmaus Int.

AMBASCIATA D'ITALIA
 COOPERAZIONE ITALIANA
 UDZIJ HUMANITARNE SEKCIJA ANEXOGRAD FIALICE
 SPLIT
 Osoba Hrvatskog izrednog predstavnika: 9.

**DONO DI AIUTI UMANITARI
DAROVNICA ZA HUMANITARNU POMOĆ**

CON LA PRESENTE SI DICHIARA CHE I BENI DI SEGUITO ELENCATI:

Ovim izjednjujem da su dole navedeni proizvodi:

	NETTO	kg	- 109 -
✓ ŠEĆER / ZUCCHERO	3.2100	kg	
✓ BRAŠNO / FARINA	4.1920 ✓	kg	
✓ ULJE / OLIJO DI SEMI	4.1920 ✓	litri	
✓ MLJEKO U PRAHU / LATTE IN POLVERE	4.900 ✓	kg	
✓ MESO G KONZERV / CARNE IN SCATOLA	4.1166,4 ✓	kg	
✓ SAPUN / SAPONE	4.892 ✓	kg	
✓ ŽIVINA INST / MINESTRONE LIJLIK	4.360 ✓	kg	
UKUPNO / TOTALE	9248,4	kg	

TRANSPORTATI NEI CAMION:
prevezeni kamionima: 8/46 PW 69

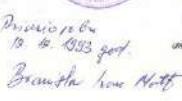
CON DESTINAZIONE: ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI DI ORIGINE ITALIANA E DEGLI ANCI D'ITALIA - TUZLA
UDRUŽENJE GRADANA TALIJANSKOG PORUČILKA I PRIJATELJA ITALIE - TUZLA

SONO A DISPOSIZIONE DEL "PROGRAMMA AIUTI UMANITARI AI PROFUGHI E SFOLLATI DI BOSNA ERZEGOVINA,
na raspolaganju "Programma humanitarne pomoći izbjeglicama i progredincima iz Bosne i Hercegovine".

I SUDDETI BENI SONO STATI DONATI IL: 12.12.1993. ED IL BENEFICIARIO NON HA NESSUN OBLIGO VERSO IL DONATORE.
Navedeni proizvodi su darovani besplatno 12.12.1993, i nadarenik nema finansijske obaveze prema nemu.

Spalato, 10.12.1993,

Don. Rosario Miochele

EMMAUS INTERNATIONAL
BRUNO ZANIN

AMBASCIATA D'ITALIA
COOPERAZIONE ITALIANA
UDZIJ HUMANITARNE SEKCIJA ANEXOGRAD FIALICE
SPLIT

Prvi manifest za transport humanitarne robe za Tuzlu iz Italije 17.12.1993.

Kamion sa pomoći je robu istovario u kući sjedišta udruženja ul. Vladimira Popovića 18, a odgovorno lice za raspodjelu pomoći je bio predsjednik udruženja Brano Mott. To je bila izuzetno važna pošiljka humanitarne pomoći jer je došla u vrijeme velike nestasice hrane u Tuzli. Razvrstavanje primljene robe, vaganje i pakovanje u vreće ili kutije radili su članovi udruženja koji su bili na raspolaganju da urade taj posao. Vrsta primljene pomoći za svakog pojedinca upisivala se u evidencionu tabelu u bilježnici, što je i rađeno prilikom kasnijih podjela pomoći.

Određena količina pomoći je podijeljena drugim institucijama koje su bile u velikoj potrebi

(Medicinski fakultet, Savez slijepih Tuzla, Dom za djecu bez roditeljskog staranja i Caritas).

3

Mjesto	17. 12. 1993 god.
Datum	
Broj tovarnog lista	
Palata (spoljna)	
kg	

IZLAC ROBE br. _____

Uzidana mala za TU DOY ZA DODAO BEZ RODITELJSKOG STARANJA Tuzla

Nadim dostave - zbijenicom - polom - otvorom - uz površku

Red br.	NAZIV ROBE	Jed nost	Kontrolna		IZNOG Dinara
			Bruto	neto	
1. SAPUN 5 LUTRA X 30 kg	kg	300			
2. BRAŠNO	kg	40			
3. ŠEĆER	kg	26			
4. SUPA INSTANT	kg	12			
5. ULJE	kg	15			
6. MLJEKO U PRAHU	kg	25			
7. KONZERVE 4 KUTJE X 5 kg	kg	180			

POKLOP TALIJANSKE VZADE - COOPERAZIONE ITALIANA
SPLIT I UDRUŽENJA GRADANA TALIJANSKOG PORUČILKA
I PRATELJA ITALIJE Tuzla R.B.H.

Dodatak: Uzidana mala
Branislav Kovačević

17.12.1993

Uzidana mala

Uzidana mala

Otpremnica za pomoć Domu za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla

1

OTPREMNICA Br. 1 CARITAS Tuzla		
Stan	Ukupno	
1. DODAVENE KUTJE X 45 KOMADA	kg	kg
2. ULJE	kg	kg
3. ŠEĆER X 10 KUTJE X 500g	kg	kg
4. MLJEKO U PRAHU	kg	kg
5. ŠEĆER	kg	kg
ZAKLJUČENO SA REŽIMOM RABOTA		
Nº 10001, dolom udruženjem GRADANA TALIJANSKOG PORUČILKA I PRATELJA ITALIJE Tuzla		
Branislav Kovačević		Jovana Jeličić

Uzidana mala

Uzidana mala

Otpremnica za pomoć donirana Caritasu Tuzla

Na isti način je dopremljena pomoć 6.6.1994. godine u velikoj količini hrane - šećer, ulje, mesne konzerve, mlijeko u prahu i keksi ukupne težine 4.754,00 kg za članove udruženja Italijana u Tuzli.

AMBASCIATA D'ITALIA COOPRAZIONE ITALIANA UJEED HUMANITARNE BIROJE AMBASADE ITALIJE SPLIT Obala Hrvatskog narodnog preporoda 9	
DONO DI AIUTI UMANITARI DAROVNICA ZA HUMANITARNU POMOĆ	
CON LA PRESENTE SI DICHIARA CHE I BENI DI SEGUITO ELENCATI : Ovim izjavljujemo da su dole navedeni proizvodi :	
ŠEĆER / ZUCCHERO	1600 kg
ULJE SOLJNO / OLIO SOYA	800 litri
MESNE KONZERVE / CARNE IN GELATINA	720 kg
MILKEVO PUNOMAS, PRAH / LATTE INTERO POLVERE	1000 kg
KEKSI / BISCOTTI	634 kg - 80 kg
UKUPNO / TOTALE	4754 kg
TRASPORTATI NEI CAMION : AR 47963. prevezeni krenčinama :	
CON DESTINAZIONE: ASSOCIAZIONE DEGLI CITTADINI DELLA BII DI ORIGINE ITALIANA - TUZLA a održaćen : UDRUŽENJE GRADANA BII TALIJANSKOG PORUČNIKA - TUZLA	
SONO A DISPOSIZIONE DEL "PROGRAMMA AIUTI UMANITARI AI PROFUGHI E SFOLLATI DI BOSNA ERZEGOVINA". na raspodjeljenju "Programu humanitarne pomoći izbjeglicama i progénicima iz Bosne i Hercegovine".	
I SUDDETTI BENI SONO STATI DOMATI IL 06.06.1994 ED IL BENEFICIARIO NON HA NESSUN OBLIGO VERSO IL DONATORE. Navedeni proizvodi su donatori besplatno 06.06.1994 i nadarenik nemat finansijske obveze prema nama.	
Spalato, il 06.06.1994	
Dott. Giuseppe Di Ceo	
EMMAUS INTER. HA CONSEGNATO BRUNO ZANTIN il 8/06/94 EMMAUS INTERNATIONAL SRL Via XX settembre, 10 - 20131 MILANO TEL: +39 02 324460 FAX: +39 02 324461 MOBTEL: +39 96 471072	
Bruno Motti	

Drugi manifest za transport humanitarne robe za Tuzlu iz Italije 6.6.1994.

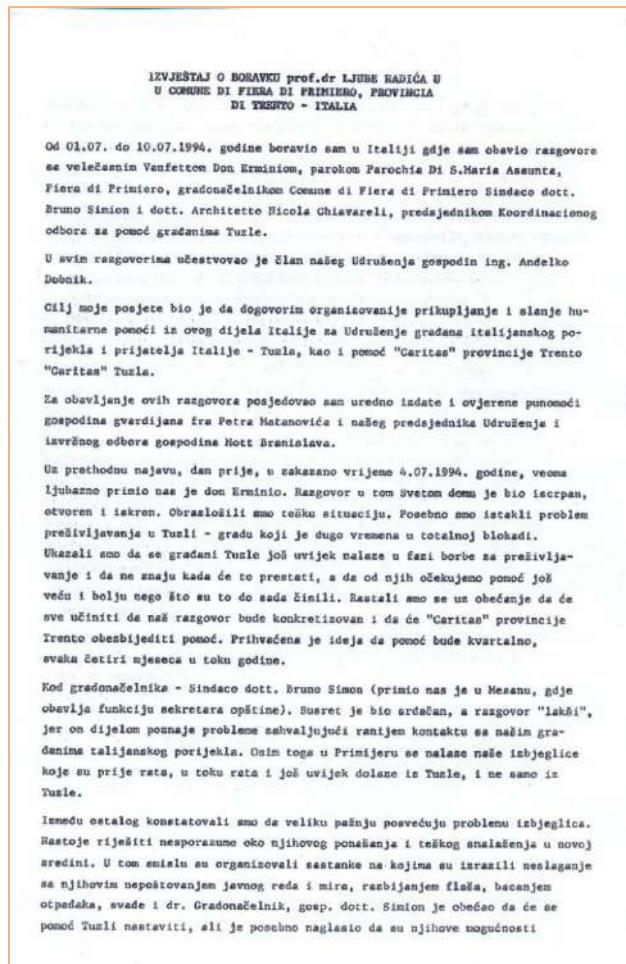
Pošiljka je dopremljena u prostor podruma Medicinskog fakulteta što je obezbijedio prof. Ljubo Radić. U tom prostoru je dijeljena pomoć, a odgovorno lice za raspodjelu pomoći je bio predsjednik udruženja Brano Mott. Razvrstavanje primljene robe, vaganje i pakovanje u vreće ili kutije, kao i prethodni put, radili su članovi udruženja koji su bili na raspolaganju da urade taj posao. Prema informacijama članova udruženja, humanitarna pomoć je došla u Tuzlu tri puta, a da je raspodjela pomoći bila po osnovu spiska članova

udruženja i broja članova u obitelji. Nije bilo uslovljavanja da primalac pomoći mora platiti članarinu za udruženje (iako je bilo predviđeno da svi članovi udruženja plaćaju članarinu). Zbog nemogućnosti komunikacija i informisanja, jedan (nepoznat) broj članova udruženja nije nikad dobio pomoć, a jedan (nepoznat) broj članova udruženja nije fizički mogao doći po pomoći, pa nije ni dobio pomoć. Prema riječima pojedinih članova udruženja, informacija o podjeli pomoći nije bila transparentna pa su tako neki članovi namjerno izostavljeni iz podjele humanitarne pomoći jer nisu bili pozvani da dođu i preuzmu pomoć koja je došla iz Italije.

Kao predstavnik udruženja Italijana u Tuzli i Caritasa, Ljubo Radić je radio kao jedan od ključnih organizatora prikupljanja i raspodjele humanitarne pomoći koja je iz Italije stizala u Tuzlu. Dobio je 23.4.1994. godine ovlasti od Župnog Caritasa Tuzla da može zastupati Caritas Tuzle i da može da djeluje u pravcu pribavljanja pomoći za Župni Caritas. U Italiji je boravio od 1.7.1994. do 10.7.1994. godine, zajedno sa Andelkom Dobnikom. Posjeta je obavljena ubrzo nakon raspodjele humanitarne pomoći koja je poslata za Tuzlu 6.6.1994. godine. U izvještaju Radić navodi da je krajem 1993. godine upućena pošiljka prikupljene humanitarne pomoći i lijekova u dva kombi vozila koji su za Tuzlu krenula iz Italije, ali zbog blokade puteva pošiljka je preusmjerena (još dok su vozila bila u Hrvatskoj) na Pelješac, Orebić, Hrvatska, gdje je podijeljena izbjeglicama iz Travnika.

Ostvario je vrijedne kontakte koji su rezultovali saradnjom članova udruženja u Tuzli i općina gdje su živjeli članovi tuzlanske italijanske zajednice. Od velikog značaja je njegov izvještaj o posjeti Italiji gdje se vidi sa kime je imao kontakte u Italiji i koje je dogovore postigao. Dobio je telefax od

Koordinacionog odbora i pismo za Udruženje Italijana u Tuzli. Sadržaj pisma je opisan u poglavlju prvog udruženja Italijana u Tuzli.

Izvještaj Ljube Radića o posjeti Trentu 1.-10.7.94.

Radi koordinacije prikupljanja humanitarne pomoći za Tuzlu, u Fiera di Primiero je formiran Koordinacioni odbor sastavljen od Italijana i Tuzlaka koji su bili u Italiji, a za koordinatora je imenovan arhitekt Dr. Nicola Chiavarelli. Sva korespondencija između Italije i Tuzle u vezi humanitarne pomoći i drugih pitanja je išla preko Chiavarellia.

- 2 -

ograničene i da će pomoći biti umjerena na one čiji preci potiču iz Fiera di Primiero. Predložio je da se obratimo za pomoći drugim provincijama odakle vode porijeklo ostali članovi Udruženja (iz Primiera preko 50%), unapomenu da će se lično angažovati i upozneti organe i administraciju provincije Trento u Trentu.

Na nivou komme Difesa di Primiero formiran je koordinacioni odbor za pomoći Tuzli. Na čelu Odbora je dott. Architetto Nicola Chiavarelli, članovi Odbora su i dvojica naših članova iz Tuzle. U rado Odbora se posebno ističu advokat gđica Maria-Angela Štefica i svih naših članova iz Tuzle. Krajem 1993. godine upućena je pokiljka hrane, odjedče i lijekova u dva kombija na Tuzlu, ali je zbog neprohodnosti puteva i blokade završila na Pelješcu u Orebici, gdje je predata izbjeglicama iz Travnikova. Odbor organizuje kulturno-zabavne priredbe i novac je namijenjen i biće poslan za Tuzlu.

U Primieru sam posjetio groblje gdje je sahranjen naš član koji je nešretnim slučajem izgubio život.

Na putu za Primiero sratilo sam u Feltri gdje sam posjetio porodicu Luigijs Picciolotti koja je početkom juna putem UNHCR-a helikopterom prebačen u Feltri (kći Milita distrofičar, majka srčani bolesnik, a Luigi star 82 godine). Komuna Feltri im je obezbijedila smještaj u prekrasnoj vili sa velikim vrtom, kao i filmsa. Pomenuti boravak u komuni Di Fiera di Primiero mi je, pored uvijek korisnik razgovora i iskrenih dobrosmrđnih i prijateljskih savjeta dott. Arch. Nicola Chiavarellia, omogućio da obezbijedim slanje našeg cirkularnog pisma svim komunama provincije Trento i Biore, telefax srpske "Olivetti"; poklon koordinacionog odbora i jedno pismo sa našim Udruženjem.

Za ovaj boravak koji je za mene, prvi nekoliko dana bio naporan, a kasnije prijetan i koristan, dugujem zahvalnost gvardijanu fra Petru Matanoviću i našem Udruženju.

Tuzla, kolovoza, 1994. godine

Prof.dr Ljubo Radić

Pomoći udruženju je obezbjeđivao i Logistički centar Tuzla, a koordinaciju podjeli je radio Brano Mott. Potpisani je ugovor sa Logističkim centrom o posudbi humanitarne pomoći koju će udruženje vratiti kad bude prilike (nije nikad bilo prilike).

Tuzla, 21.12.1994. god.

U G O V O R br. 144/94

Zaključen između Opštinskog Logističkog centra Tuzla teoga zastupa direktor Bošarić Miroslav i "Udruženje Talijana" Tuzla

Član 1.

Logistički centar daje pozajmicu "Udruženju Talijana" Tuzla:
- 200 kom. porodičnih paketa

Član 2.

"Udruženje Talijana" Tuzla obavezuje se da će pozajmicu vratiti kada se za to steknu uslovi, a najkasnije do kraja februara 1995. god.

Član 3.

Ukoliko "Udruženje Talijana" Tuzla ne izvrši povrat gore navedene rebe, Opštinski Logistički centar će informisati Načelnika Kabineta i tražiti njegove stavove u vezi s tim, s obzirom da je isti dio saglasnost na ovi pozajmicu.

Logistički centar Tuzla

"Udruženje Talijana" Tuzla

Mihalijević

Branislav Mihalj

Ugovor od 21.12.1994. o pozajmici 200
porodičnih paketa od Logističkog centra Tuzla

Inicirano od strane Nade Dobnik, koja je radila u školi i Simin Hanu, pokrenuta je akcija prikupljanja pomoći u školskim potrepštinama za učenike osnove škole u Simin Hanu. Akcija je nazvana „Jedna olovka za Tuzlu“ i realizovala se u regiji Trenta posredstvom Koordinacionog odbora koji je vodio dr. Nicola Chiavarelli.

PIRELLA DI PRIMIERO
DOTT. NICOLA CHIAVARELLI
VIA GUADAGNINI, 21
38054 - TRENTO
Tel. 0461/66888

NICOLA CHIAVARELLI
ARCHITETTO

S. MARTINO DI CASTROZZA
PALACE SULLI MONTI
VIA PADOVA 100/101
38054 - TRENTO
Ph/Fax 0461/766910

„UNA MATITA
PER TUZLA“
Trento
05 FEBBRAIO 1995

Gentile Dott. Juban Radic,
come potrei sentire dalla testimonianza
dell'amico Radivojevic, stimato
organizzando un viaggio a Tuzla.

Abbiamo deciso, assieme ai vostri
parenti, qui a Primiero, di portare
^{ogni anno} attrezzatura specifica per la Scuola
Simin Han, dove lavora la Signorina Dobnik.

Il viaggio è previsto per 22.04.95.
Spero che quell'occasione sia buona per
 incontrare lei e la vostra Associazione.)?

Da questo momento si riapre
il contatto tra noi
e voi per mantenere aperto il viaggio,
così da organizzare bene il viaggio.
So che dovrà partire "papira telefax"....!!

La saluto calorosamente e spero di
avere presto vostre notizie.

Saluti Nicola Chiavarelli

STUDIO METROQUADRO
DI CHIAVARELLI ARCH. NICOLA
C. I. 0461/66888 - 38054 TRENTO
P. IVA 0190750042

Dopis koordinatora Primiero-Tuzla u vezi akcije
„Una matita per Tuzla“ koja je bila organizovana u
Trentu 22.4.-30.4.1995. za školu u Simin Hanu

JARDINAMENTO PRIMIERO-TUZLA VIA GUADAGNINI, 21 - PIEMONTE DI PRIMIERO TRENTO-ITALIA TEL. 0461/66888

UNA MATITA PER TUZLA

IL COORDINAMENTO PRIMIERO-TUZLA, IL CIRCOLO AMICIDIGIANI DI ROMA, IL GRUPPO DI SOLIDARIETA' E VOLONTARIATO PACE E GIUSTIZIA TERZA SPONDA DEL VAL DI NON E L'ASSOCIAZIONE PACE E GIUSTIZIA DI PRIMIERO VANOI MIS, ORGANIZZANO IL SESTO VIAGGIO DI SOLIDARIETA' VERSO LA POPOLAZIONE CIVILE DELL'EX YUGOSLAVIA.

OBIETTIVO:

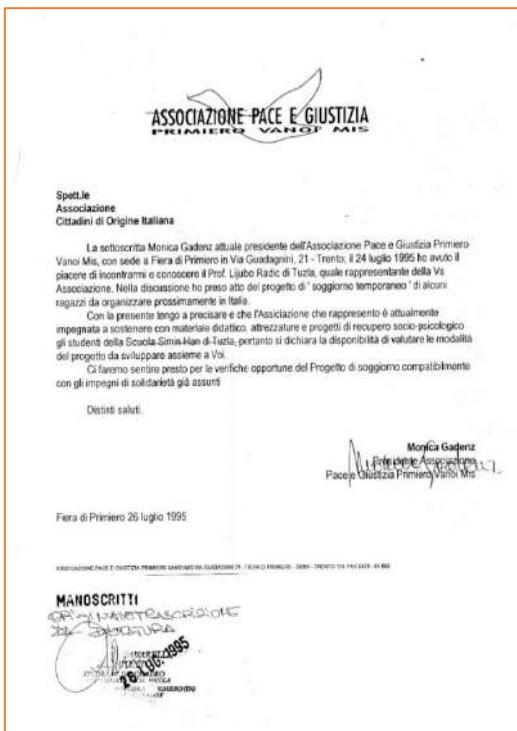
LA SCUOLA 'SIMIN HAN'

IN STRETTA COLLABORAZIONE CON L'ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI DI ORIGINE ITALIANA DI TUZLA E CON I PROFUGHI RESIDENTI NELLA NOSTRA VALATA, IL COORDINAMENTO ORGANIZZA UNA RACCOLTA DI FONDI E DI MATERIALE SPECIFICO DA DESTINARE ALLA SCUOLA SIMIN HAN DI TUZLA. DIMENSIONATA PER EDUCARNE 100, OGGI OSPITA 1.100 RAGAZZI DI VARIE ETNI, DAI SETTE AI QUATTORDICI ANNI, RIFUGIATI A TUZLA.

MANCA TUTTO. ABBIAMO BISOGNO DI TUTTO. POTETE ESSERE UTILI ALL'INIZIATIVA RACCOLGENDO E DONANDO MATITE, GOMME, QUADERNI, COLORI, PENNARELLI, GESSI, BLOCCHI DA DISEGNO, TEMPERAMATITE, PENNARELLI, COMPASSI, RIGHELLI, ECC.,

...AIUTIAMO LA VOGLIA DI RICOMINCIARE A VIVERE !!

Grazie !

Kampanja za pomoć djeci u Osnovnoj školi „Simin Han“ koju koordinira Nada Dobnik, uposlenica škole u to vrijeme

Dr. Nicola Chiavarelli je pomogao Osnovnoj školi Simin Han da dobije humanitarnu školsku pomoć, uz posredništvo Nade Dobnik, tadašnjeg sekretara škole (direktorica škole 1991-1993). Koordinaciono tijelo je pozvalo Nadu Dobnik u Primiero da pomogne u izboru potrebne pomoći za školu. Tako je dr. Nicola pokazao svoju humanu prirodu i želju da pomogne onima kojima je pomoć bila potrebna.

Nada Dobnik desno i Dr. Nicola Chiavarelli (sa suprugom) u Primieru

Prilikom susreta sa Dr. Chiavarelli, Nada Dobnik je uručila zahvalnicu Osnovne škole Simin Han za njegov doprinos u opremanju škole u Simin Han. Koordinaciju podjele pomoći za djecu radila je Nada Dobnik, tadašnji sekretar i nastavnica u školi.

U školskom godišnjaku je objavljen članak na temu italijanske pomoći za učenike.

KOLAČIMA DO TELEVIZORA

U malom gradiću Fiera di Primiero na sjeveru Italije živi manja skupina Bosanaca - porijeklom Tuzlijanina.

Njihovi djedovi su davno prije 90-100 godina emigrirali iz tih krajeva u Bosnu. Daldoni su se naselili u Simin Hanu, Pikoloti na Kiseljaku, Banckeri, Mottovi, Fontanovi u Tuzli, Zenici, Sarajevu...

Izbjeganjem rata u Hrvatskoj i Bosni neki od njihovih potomaka odlaze u zemlju svojih predaka. Bile su to mahom žene sa malom djecom i starije osobe.

Neprekidno prate dogadanja tokom ovog strašnog rata u njihovim rodnim mjestima. Svi oni žele da pomognu na neki način svojim prijateljima i rodbini u Bosni.

Odlučuju da počnu sakupljati pomoći. Stavljene su plakate po gradu kako bi se svi građani uključili u tu humanitarnu akciju. Žene iz Bosne pekla su kolače - bosanske specijalitete koje su prodavali na ulicama i trgovima grada.

Januara 1995. godine na prijedlog Dobnik Morrisa donijeta je odluka da se pomogne njegova bivša škola u Simin Hanu, jer je on znao da u toj školi ima najviše djece-prognanika.

Uspostavljeni su pismeni kontakti sa školom i koordinacionim odborom u Primieru. U julu 1995. godine Nada Dobnik, sekretar škole odlazi u Primiero radi dogovora i odabiranja humanitarne pomoći.

Predloženo je da se nabave vrijednija audiovizuelna sredstva.

Tokom jeseni i zime akcija još uvijek traje. Kočići se i dalje peku. Novac se sakuplja.

Prva pomoć iz Italije stiže na Dan nezavisnosti BiH - 4. marta 1996. godine, kada gospoda Ivčić Viktorija donosi 3.200 DM i predaje u ime građana Primiera taj novac školi. Svi se raduju, a najviše učenici.

U aprilu 1996. godine stiže drugi dio pomoći - kamion robe sa veoma vrijednom donacijom iz Primiera. Stigao je kompjuter 386, TV prijemnik sa video rekorderom, kasetofon, dosta školskog pribora, igračaka...

ASSOCIAZIONE DEGLI CITTADINI
D'ORIGINE ITALIANA E DEI
AMICI D'ITALIA
TUZLA, R BIH

Sjedište:
Sede: Tuzla

TELEFON:
ŽIRO-RACUN:
Datum, 28. feb. 1995 godine
CONTO:

TELEFAKS
SDK TUZLA

NAŠ ZNAK /

TUZLA /

URED HUMANITARNE SEKCIJE AMBASADE ITALIJE

COOPERAZIONE ITALIANA

Split, Obala hrvatskog narodnog preporoda 9.

Coordinamento Primiero-Tuzla, 21 Pliera di Primiero Trentino Italia tel. 0439-64888 vodi akciju prikupljanja pomoći u vidu školskog pribora za školu u Simin-Hanu i školu u Drijenčići Tuzla i za djecu Udruženja građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije Tuzla. Omljka će sadržavati i pojedinačne pakete sa adresom koje rodbina iz Primiera želite svojim rođacima u Tuzli, kao i određenu cijenu za našo Udruženje (kompjutor, fotokopir aparat i sl.).

U toku je aktivnost za dobijanje odobrenja od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Italije u Rimu, pa Vas molimo da Vaš Ured privrati organizaciju transporta sa Splita do Tuzle za FDIC i do krajevnih korisnika.

Zajedno sa konvojem u Tuzlu će doći i predstavnici Koordinacionog tijela iz primjera (u trećoj dekadi mjeseca aprila 1995 godine) gdje će uz pomoći članova našeg Udruženja distribuirati pošiljku na određite koje su sami odabrali. Kontakt osoba u Tuzli bi bili prof. dr. Ljubo Radić i inž. Javor Mott (tel. 216-955 i 233-179 za Radića i 216-314 za Mottu). Predstavnik Koordinacionog tijela Primiero-Tuzla iz Pliera di Primiero stupit će u kontakt sa Vašim Uredom u Splitu.

Ujedno smo slobodni da Vas najljepše zamolimo da za članove našeg Udruženja (743 članova odnosno 380 porodica) odobrite pomoći u vidu prehranbenih artikala za nastupajuće Uskršnje blagdane, a preko FDIC u Tuzli, kako je to urađeno za Božić.

U nadji da ćemo naći na razsjevanje i pomoći, sređeno Vas pozdravljam i unaprijed zahvaljujemo.

Fredsjedni skupštine Udruženja
Inž. Jakov Mott
Član Nadzornog odbora Udruženja
Prof. dr. Ljubo Radić

Dopis Uredu humanitarne sekcije italijanske ambasade u Splitu u vezi dopreme pomoći za djecu i članove udruženja Italijana

Zavladala je radost među učenicima i zaposlenim radnicima. Obradovani su i naši penzioneri. Za svakog je bilo po nešto.

Na kraju, za čitavu ovu akciju najveće zasluge imaju dvoje ljudi - Italijana, a to su Nicola Chiavarelli i Monica Gadenz. Njihovim svesrdnim zalaganjem uspjela je čitava akcija.

Učenici i svi zaposleni duguju im najiskreniju zahvalnost za sve što su učinili da bi ta vrijedna donacija došla u ruke onih kojima je i namijenjena.

Veliko hvala i svim građanicima Primiera koji su dali učešće u ovoj akciji.

Nicola Chiavarelli je za knjigu o 30 godina rada udruženja tuzlanskih Italijana napisao svoje sjećanje na vrijeme kad je humanost Trentinjana došla do punog izražaja

Trideset godina je pola mog života i već se pomalo borim da povratim sjećanja na neke uspomene ali, svakako, vezane za ime Tuzla imam ih nezaboravnih.

Vaš grad je bio ime izgubljeno u geografiji nepoznatog svijeta, kojeg je jednom pominjao Tulliazzo, daleki rođak moje supruge.

Postalo je stvarno, vrlo stvarno kada sam upoznao Vesnu i Morisa.

Između svega, jedna uspomena je fiksirana u sjećanju na te burne godine, godine mladosti sa toliko stvari koje treba uraditi i toliko toga već urađenog.

Bio sam sa Vesnom koja je gurala kolica, na šumskom putu ispod Pale di San Martino usred šuma sa pogledom na livade, gore. Ja sam govorio, pokretima, ona je govorila pokretima, ali nijedno od nas nije razumjelo ono drugo.

Ipak se i danas sjećamo te šetnje, uz šljivovicu ili pivo, tamo gore je počelo naše putovanje priateljstva, crvena nit koja povezuje naše obitelji kroz radost, bol, smijeh i suze. To je život.

Rat je daleka činjenica, bio je prije trideset godina a danas, nakon nekog vremena naviknete se na vijesti u novinama, možete se pretvarati da vam ništa ne znači, gledati na drugu stranu...

Ali mi smo, ovdje u Primieru, imali u blizini mnogo obitelji potomaka "starosjedilaca" koje su morale na brzinu napustiti Tuzlu, Sarajevo, njihovu Banja Luku...

Imena gradova i mjesta koja smo čitali u člancima i redovima dnevnih novina.

Tihe ljudi, vas Balkance, sa rezervom koja čuva i njeguje veliku unutrašnju snagu, shvatio sam nakon dugo godina.

Nikada nisam čuo poziv u pomoć od onih koji su stigli, ali mnogi od nas - ovdje u Primieru - osjećali su da iznutra raste neka potreba da se nešto poduzme, da se ne miruje, da sa njima mislimo na one koji su ostali тамо...

Kada smo saznali da je Morisova majka – Nada Dobnik – učiteljica u školi Simin Han u Tuzli, mi smo pronašli svoj cilj, izabrali mir, tokom rata koji nismo mogli razumjeti.

Naša alpska dolina je mala, mi smo malo više od gradske četvrti, čak ni ovdje se ne priča mnogo i povjerljivost je dragocjena, ali kada je nekome potrebno, dolazi brzi i velikodušan odgovor.

Tako se za nekoliko dana radio projekat OLOVKA ZA TUZLU, bilo nas je desetak prijatelja koji smo pokrenuli ideju, prikupili za kratko vrijeme dosta edukativnog materijala za školsku djecu, a zatim smo natovarili kombi i krenuli...

Tako se radaju dobre stvari, nema se tu još puno za reći.

Sjećam se da je ta želja da vam pomognemo bila široko rasprostranjeno osjećanje u mnogim srcima u ovom dijelu Italije, od Trenta do Belluna, i putovanja u vaša brda su bili česta, a poneki put smo se pridruživali karavanima kombija, da bismo stigli do Mostara.

Bio je to način da se, ne mirujući, napravi dio puta ka vašem Miru.

Moja priča o Tuzli se rodila sa Nikolom, vršnjakom moje Malike, isprepletene priče, naših obitelji,

priče rođene te daleke 1992. godine kada su oni "stigli" u našu kuću, zahvaljujući pokazanom velikom trentinskom gostoprimstvu i želji da se potomci ove zemlje na nju i vrate.

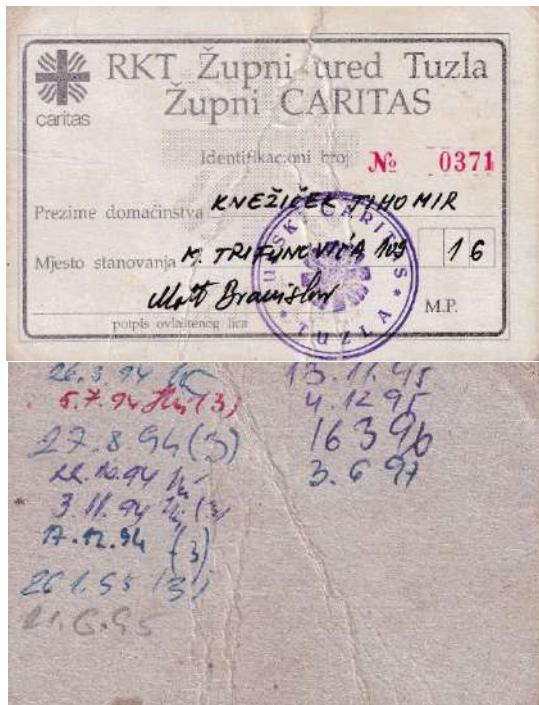
.... i Moris je zaista imao pretka "starosjedioca". Sahranjen je na groblju u Sagron Mis, mještašcu od nekoliko kuća rasutih uz obronke vrha Piz, planine koja ga je "krstila".

Monika i ja smo smo bili ustrajni u zahtjevu da se prazne kuće stave na raspolaganje novim došljacima i tako tragom srbine...

Vesna i Moris su sletjeli u naš dom, od tada i u naše živote.

Ovo prijateljstvo, zaista, Prijateljstvo sa velikim P, je moj prozor, širom otvoren, za Tuzlu.

Župni Caritas u Tuzli imao je važnu ulogu u obezbjeđenju humanitarne pomoći za, primarno, katoličko stanovništva Tuzle i okolnih mjesta. Obezbeđivali su namjernice i sredstva za higijenu u količinama koliko je bilo humanitarne pomoći na raspolaganju. A poznato je da je u Tuzlu, koja je bila u vojnem okruženju, dolazilo vrlo malo pomoći. Na Caritasovim evidencijama karticama pisalo je da je ovlaštena osoba za podjelu pomoći Brano Mott. A istovremeno je bio i ovlaštena osoba za podjelu pomoći koja je dolazila iz Italije isključivo za potrebe građana italijanskog porijekla. Na kartici pisca ovog teksta vidi se evidencija datuma prijema pomoći (u zagradi broj članova u obitelji) što ukazuje da je Caritas najmanje 12 puta dijelio humanitarnu pomoć u periodu od 26.3.1994. godine do 3.6.1997. godine.

Karton evidencije dodjele pomoći od CARITASA

Na osnovu kartona evidencije dodjele humanitarne pomoći od strane CARITASA, može se zaključiti da je dodjela humanitarni pomoći okvirno trajala do sredine 1997. godine. Velika je vjerovatnoća da je dodjela pomoći od strane drugih humanitarnih institucija rađena i u kasnijem periodu, kao što je bio slučaj sa Crvenim križem Tuzla.

FOND SOLIDARNOSTI

2002 - 2022

Uspostavom saradnje sa asocijacijom Trentini nel mondo, članstvo Udruženja je obaviješteno da Trentini nel mondo godinama realizuju program Fonda solidarnosti za članove trentinske (isključivo trentinske) zajednice širom svijeta, pa tako i u Bosni i Hercegovini.

Zakonski preduslov za prijem pomoći Fonda solidarnosti je da kandidat ima obiteljsko porijeklo sa područja Provincije Trentino. Porijeklo se dokazuje geneologijom koja ide do najstarije osobe koja je živjela u regiji Trentino i/ili koja je migrirala u Bosnu i Hercegovinu. Svaki kandidat popunjava obrazac u kojem navodi ime, datum i mjesto rođenja roditelja (po majci ili po ocu koji imaju italijansko porijeklo), i svih njihovih predaka – tako da najstariji na listi je osoba za koju je potvrđeno da je rođena na području Trentina. Svaki kandidat potpisuje obrazac na italijanskom

koji pokazuje geneologiju kandidata, a potpis je bio potvrda da je tačno navedeno porijeklo.

Format obrasca se nije mijenjao od početka realizacije programa Fonda solidarnosti.

Program Fonda solidarnosti za Tuzlu započeo je 2002. godine i tom prilikom, u toku 2002. godine članovi udruženja iz Tuzle primili su tri puta novčanu pomoć i to: januar, 10 osoba po 250 EUR, mart, 10 osoba po 170 EUR, decembar, 20 osoba po 300 EUR, što je ukupno 10.200 EUR u 2002. godini. Uprava Udruženja je na osnovu uvida u socijalni status svojih članova dala prijedlog sa spiskom kandidata za prijem pomoći. U 2002. godini nije bilo socijalnog radnika. Može se primijetiti da su na spisku članovi udruženja kojima je zaista neophodna novčana pomoć i svi ti kandidati su i kasnije identifikovani kao osobe u socijalnoj potrebi.

Dichiarazione della qualità di emigrato trentino/coniuge o di suo/a discendente/coniuge

ai fini dell'admissibilità ai benefici previsti dalla legge provinciale n. 12 del 2000 articolo 11, comma 1 bis

Il signorotto Zoran Pendić, nato il 10.04.1953, a Tuzla e residente a Tuzla via 16 Maj br. 4. 9 sprat., stan. br. 60
dichiara

ai fini dell'admissibilità agli interventi di solidarietà previsti dall'articolo 11, comma 1bis, della legge provinciale n. 12 del 2000, introdotto con l'articolo 76, comma 4, della legge provinciale 21 dicembre 2007 n. 23:

1) di discendere da un/a emigrata/a trentina/a, entro il quarto grado in linea retta in qualità di:

1b) Promotore in linea retta da Amadio Zamboni nato il 23.04.1874 nel comune di Brez appartenente alla provincia di Trento, emigrato prima del 31 dicembre 1970.

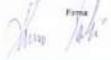
secondo la seguente serie genealogica:

1. progenitore emigrato Amadio Zamboni;
2. figlia: Albina Zamboni Jurjević nata a Zenica il 10.01.1901;
3. nipote: Greta Zamboni, nata a Tuzla il 14.11.1930;

2) di non essere dipendente dello Stato italiano o di enti, istituzioni o imprese italiani;

3) di essere stato informato, ai sensi del decreto legislativo 30 giugno 2003 n. 198, che:

- il trattamento nei casi sarà effettuato con supporto cartaceo e informatico ed è diretto esclusivamente ad attuare l'intervento richiesto;
- ricaricare nel trattamento è la Provincia autonoma di Trento;
- responsabile del trattamento è il dirigente del Servizio emigrazione e solidarietà internazionale, via Jacopo Alcosse 6, 38120 Trento, oltre che il gestore all'estero degli interventi di solidarietà;
- fra i dati oggetto di rilevanza vengono dati riguardanti lo stato di salute e dati idonei a rinviare lo stato economico; tali dati sono indispensabili per l'utilizzazione dell'intervento di solidarietà;
- in ogni momento l'interventista potrà esercitare i suoi diritti nei confronti del titolare del trattamento, ai sensi dell'art. 7 del decreto legislativo n. 190/2003 citato, e cioè ottenere la conferma dell'esistenza dei dati, conoscenze il contenuto e l'origine, verificare l'esattezza e chiedere la rettifica o l'aggiornamento.

Data: 10.04.2018 Firma:

Forma geneološkog obrasca

Procjenu socijalnog stanja kandidata za Fond solidarnosti radi kompetentna i stručna osoba – socijalni radnik koja može dati pouzdanu ocjenu socijalnog statusa svakog kandidata. U udruženju je djelovalo više socijalnih radnika. Prva je bila Blanka Tišma koja je volonterski obavljala dužnost socijalnog radnika samo druge godine (2003.). Drugi socijalni radnik bio je Pajo Simić koji je radio od 2004. do 2009. godine. Socijalni radnik Đovana Goletić Marcollini iz Živinica radila je od 2010. godine do 2012. godine. Zbog obiteljskih obaveza i daljine putovanja prema korisnicima Fonda solidarnosti, odustala je od službe socijalnog radnika, tako da je od 2013. godine zadatak socijalnog radnika preuzela socijalni radnik Sanja

Marković koja je radila do 2016. godine. Od 2017. godine zadatak socijalnog radnika ima Melisa Sinanović Đurić koja i u današnjem vremenu (2023. godina) obavlja zadatke socijalnog radnika. Socijalni radnici su dobijali nadoknadu od Trentini nel mondo koja se uplaćivala na njihove bankovne račune.

Socijalni radnici su u okviru svoje obaveze obilazili svakog kandidata za pomoć Fonda solidarnosti, procjenjivali zdravstveni i socijalni status članova, fotografisali članove, popunjavali obrasce Fonda solidarnosti, davali preporuke, dostavljali štampane dokumente svih kandidata predsjedniku Udruženja koji je dokumente slao u ured Trentini nel mondo. Dokumenti su se slali po nekoj osobi koja je putovala za Trento i koja je željela da ponese kovertu sa dokumentima. To je nekoliko puta rađeno putem Franje Rovera iz Štivora, a više puta je pošiljku nosila Nicole Pendić kad se od kuće vraćala u Trento, ali su i druge osobe nosile pošiljku u Trento. Nikad dokumenti nisu slati poštom, uvijek je traženo rješenje da se dokumenti lično dostave u ured Trentini nel mondo. Udruženje nema uticaj kome će se pomoći dodijeliti, a polazište je u preporuci koju daje socijalni radnik da li treba ili ne treba kandidatu dati socijalnu pomoć. U globalu, Trentini nel mondo su uvijek prihvatali prijedlog socijalnog radnika i na osnovu preporuke dodjeljivana je novčana pomoć. Iznos sredstava koji su dobijali pojedinci je promjenjiv i zavisi od raspoloživog budžeta za te namjene. U Tuzli je više godina primjenjivana praksa da kad umre korisnika Fonda solidarnosti, predlaže se druga osoba kako bi ostao približan broj korisnika pomoći svake godine.

Socijalni radnik je imao standardnu formu obrasca koji je popunjavao podacima o kandidatima za Fond solidarnosti. Isti obrazac se koristi za dodjelu socijalne pomoći i za dodjelu stipendija. Za članove

tuzlanskog udruženja, samo za jednu osobu je uplaćivana stipendija za školovanje na fakultetu. Forma je imala nekoliko malih modifikacija, ali u svakoj verziji su zadržana osnovna pitanja o socijalnom i zdravstvenom stanju osobe koja se kandiduje za sredstva iz Fonda solidarnosti. Obrazac potpisuju socijalni radnik i kandidat, a u zadnjem dijelu obrasca je prostor za socijalnog radnika da da svoju preporuku da li da se dodijeli pomoć ili ne. Do 2015. godine socijalni radnik je popunjavao obrazac ručno, a od 2015. podaci se unose ručno, a onda se isti prenose u elektronsku formu obrasca. Uz obrazac se prilaže dokumenti (kopije) koji dokazuju identitet korisnika, potvrda o visini prihoda članova obitelji, medicinska dokumentacija i drugi dokumenti o statusu korisnika. Od 2017. godine, socijalni radnik je tokom posjete svakog kandidata fotografisao i te fotografije su u početku bile dostavljane u Trentini nel mondo, da bi kasnije fotografije ostajale u arhivi udruženja, kako bi mogle biti priložene na zahtjev Trentina nel mondo ili druge zvanične institucije koja je nadležna za finansiranje Fonda solidarnosti. Popunjeni obrasci u originalu su pakovani u koverat, fascikl ili registrator i dostavljeni u kancelariju Trentini nel mondo u Trentu.

TRENTINI NEL MONDO "FOND SOLIDARNOSTI" UDRUŽENJE ŠTIVOR

Associazione Trentini nel mondo :

Direktor :
Rino Zandonai

Šaljemo vam spisak od 10 osoba koje su stare i bolesne a pored toga imaju vrlo mala novčana primanja. ovaj spisak šaljemo vam na vaš zahtjev I nadamo se da će te ga brzo i povoljno rješiti. Takođe vas napominjemo da ste zadnji put kada ste razgovarali sa nama 6. oktobra obećali pomoć od 1000 eura za renoviranje i adaptaciju prostorija našeg udruženja.

Slijedi spisak osoba kojima je pomoć hitno potrebna:
1.Mott Silvija
2.Mott Margarita
3.Brdanović (Mott) Štefica
4.Zamboni Miroslav
5.Segat Franciska
6.Segat Ljiljana
7.Segat Olga
8.Daldon Zorka
9.Senkas (Mott) Renata
10.Zamboni Silvana

Napominjemo da sigurnošću das u sve osobe teško bolesne i žive u veoma teškim uslovima.
Molimo vas da nam pomoći donesete kada budete dolazili u Štivor 19. oktobra kako ste i obećali.

S poštovanjem

SEGAT KARLO

*Jedan od prvih spiskova kandidata za Fond
solidarnosti*

IZVJEŠTAJ 2015

DATUM POPUNJAVANJA: / /
POPUNJAVA:

Da li ste primili pomoc prošle godine?
 DA   NE
 Vrsta pomoći:
 PODRŠKA   STIPENDIJA

IME	PREZIME
ADRESA	
GRAĐA	POŠTANSKI BROJ
TELEFON (obilježiti)	E-MAIL (obilježiti)
DATUM RODJENJA	MESTO RODENJA
DRŽAVI, Mjesto rođenja (ako imate dječju stipendiju naznačiti da)	
SUDIJSKE UTEGUJE AKTIVNOSTIMA (CIRKLO) NI NE	

DOMAĆINSTVO/ KUĆANSTVO

Domaćinstvo/kućanstvo podrazumeva: kućne pomoći, osoba koja žive u obitelji ili u drugom gledajućem stanju, estetičke mreže koje žive u istom domu. Sustavno (ne razvedeni) uvek znaće da domaćinstvo/kućanstvo.

IME I PREZIME	GODINA RODENJA	ŠKOLSTVO (*)	ZANIMAњE	VRISTA PERIODA (*) (S)	PROJEKTNI NUJESENJI KINOS
POBUDI POGODOM POKUŠAJALNE POMOći ILI DUGOVU USLJEDJOVA					
POBUDI POGODOM POKUŠAJNE POMOći					
POBUDI POGODOM POKUŠAJPRIZATELJA ILI RODJENI					
UKUPNO					

Izvještaj mora biti potpuno popunjeno. Sve informacije su obvezne. U slučaju nepotpunjenih poljopravljanja ili popunjavanja u djelomično (ne u cijelosti) pomoc neće biti isporučena.

Uslovi za podnošenje zahtjeva za pomoći

- Projekto Iz Provincije Trento
- Stalno mjesto boravka van granica Italije pre 1970. godine
- U stariju potrebe za socijalnom pomoći.

Napomena:

- Stanje nezapodomost i nije valjan uslov za podnošenje zahtjeva za pomoći.

Uslovi za podnošenje zahtjeva za stipendiju

- Projekto Iz Provincije Trento
- Stalno mjesto boravka van granica Italije pre 1970. godine
- BBI veštan i potpisani Fakultet ili skolu istog stupnja
- U stariju potrebe za socijalnom pomoći.

Podsjeća se da pomoći i stipendije nisu jedno pravo, posjedni niti su isporučene/doznacene automatski. Njihova isporuča/doznaka dolazi svake godine bazirano na fondovima koji su na raspolaganju Autonomnoj Provinciji Trento. Pomoći se isporučuju po normi bankarskim putem, ujedno sa datom 1. kolovoza 2013. u godini će biti isporučena u roku od 30.05.2014.

Biografija:
 (1) rođenje, osim, mješava, smrću, itd.
 (2) voda prirode, mješava, voda, itd. (običajski dostaci), pomoći, presemeni pokrov, nerta, itd.
 (3) koliko primato vještačko je bilo, parnije vještačke
 (4) vlasnik, i upravlja, poslužio, itd.
 (5) cenzurirati grana, prognoza

DIG REZERVISAN ZA SOCIJALNOG RADNIKA

OPĆA OCJENA

Značajni elementi ocjenjivanja, kao što su uvjesni ili socijalni slučaj, koji ne pripadaju iz prethodnih stavaka, opća ocjena o prihvatu i eventualno o imovini (zgrade, zemljište).

--

PRUJEDLOG ZA DAVANJE POMOĆI SA OBRAZOŽENJEM / PRUJEDLOG ZA NEDAVANJE POMOĆI

--

POTPIS I DATUM

KUĆA:
Vrsta prekogranične (4) _____ POKRINA m² (5) _____ BROJ ZDRAVA: _____

OPSTE STANJE: _____

VODIČI/VI NEDOSTACI: (kupatilo, nepristupačno električnom energijom...)

Zemljište, placevi:
POVRŠINA ha: _____ DESTINACIJE: _____
POVRŠINA ha: _____ DESTINACIJE: _____

ZDRAVSTVENO STANJE
Da li imate ostale bolesti?
 da   ne
Nikakve bolesti
U slučaju postavljanja oglasnika potrebno je primiti dokumenti (potvrda o rabi, klijent, dokazivanje novčanog novca, itd.) i potpisati dokazni (potvrđeni) u skladu da se radi o trudno bolesti (trudnošću) ako je isti bio prethodno predložen godinu, novi dokazni (potvrđeni) uključi novac 600, u tokom sljedećih petnaest dana u svakoj godini.

USLUŽNI U ŠKOLI
Same za sve vođiće alpešku, pribitki i prilogu:
 - Za fizičke fotokopije stručnjaka, indeksa ili druge zvanice isprave sa potpisom kojim
 - Za mreže akademika, potpisom potpisom ili kapljenu u školi.

POTPIS I FINALNA IZJAVA
Potvrdjujem da je ovaj Izvještaj ispravno i pravilno:
 - Ispravno izjavljuju o Provinciji Trento:
 - Lega na hrvatskoj u Biogradu i Hercegovini i nemam legalan stalni boravak u Italiji;
 - Članovi moje obiteljske grupe (ja ne izuzevem pereči) ili drugi povezani obiteljski članovi nisu u Italiji;

PODNOŠLAC PRIMAVE: _____

Prihvata se bankarski izvod za slanje pomoći/stipendije:
 da   ne

Obrazac sa podacima kandidata socijalnog programa koji popunjava i potpisuje socijalni radnik i kandidat (4 stranice)

Prvi zvaničan susret sa Rinom Zandonai bio je u Štivoru 22.5.2001. godine, i tom prilikom se prvi put razgovaralo sa predstavnikom Trentini nel mondo o mogućnostima finansijske pomoći članovima trentinske zajednice koji su u socijalnoj potrebi.

Nastavak razgovora o Fondu solidarnosti vodio se sa Rinom Zandonai kad je 6.4.2002. godine došao u prvu dvodnevnu posjetu Tuzli. U toku te posete, Rino je naglasio da se može obezbijediti socijalna pomoć za oko 15 članova udruženja i da udruženje dostavi spisak članova u socijalnoj potrebi. Udruženje je samostalno napravilo kategorizaciju članstva podjelom u tri grupe, gdje su u prvoj grupi bili članovi u socijalnoj potrebi i koji su predloženi da budu kandidati za pomoć Fonda solidarnosti. Trentini nel mondo je tražio da se urade socijalne karte kandidata za Fond solidarnosti i da se udruženje obrati Centru za socijalni rad u Tuzli koji bi trebali da urade socijalne anamneze socijalno ugroženih članova. Centar nije imao resurse za taj posao, pa je tražen socijalni radnik da to napravi. Socijalni radnici su tražili plaćanje tih usluga (u prosjeku 70 KM po kandidatu), što nije odgovaralo udruženju jer nije bilo sredstva da se plate te vrste usluga.

Na sastanku upravnog odbora udruženja dogovoreno je da procjenu socijalnog stanja članova u 2003. godini volonterski radi Blanka Tišma.

Blanka Tišma je članica udruženja koja je kompetentna da obavi taj zadatak, a na osnovu pripremljenog spiska kandidata za Fond solidarnosti (članovi iz „I“ kategorije), koji je dobila od udruženja, obišla je članove sa spiskom i snimila socijalno stanje svakog kandidata. Nije poznato na koji način su socijalni kartoni dostavljeni u Trentini

nel mondo ili su predati Rini Zandonai prilikom jedne od njegovih posjeta Tuzli.

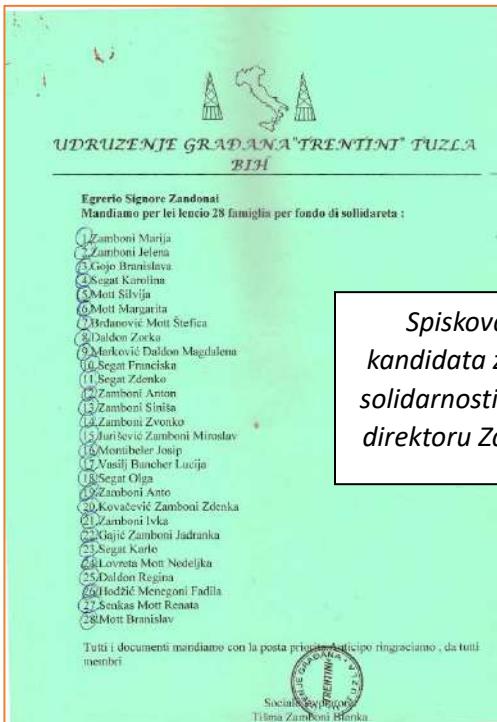

Obavijest upućena u Trentino nel mondo da je Blanka Tišma izabrana za socijalnog radnika

S P I S A K
ČLANOVA "TRENTINA" IZ "I" KATEGORIJE (NAJUGROŽENIJI)

R/br	Prezime i ime	Godine starosti	Rezlog finansijske intervencije
1.	ZAMBONI MARUJA	80	Starost
2.	GOJO BRANISLAVA	74	Bolest
3.	ZAMBONI JELENA	80	Bolest
4.	SEGAT KAROLINA	63	Bolest
5.	MOTT SILVIA	85	Starost
6.	MOTT MARGARITA	79	Bolest
7.	BRDANOVIC ŠTEFICA (MOTT) STELA	57	Bolest
8.	DALDON ŽORKA	71	Starost
9.	MARKOVIĆ MAGDALENA (DALDON)	74	Bolest
10.	SEGAT FRANCISKA ERIKA	77	Starost
11.	SEGAT RADOJKA	54	Bolest
12.	ZAMBONI ANTON DRAGICA	73	Bolest
13.	ZAMBONI SINIŠA	39	Socijalna kategorija
14.	ZAMBONI SILVANA	43	Bolest
15.	JURIŠEVIĆ MIROSLAV (ZAMBONI)	58	Socijalna kategorija
16.	MONTIBELER JOSIP JELENA	62	Bolest
17.	VASILJ LUCIJA (BANCHER)	63	Bolest
18.	SEGAT OLGA	76	Starost, bolest
19.	ZAMBONI ANTO (ZAMBONI)	73	Bolest, starost
20.	KOVACEVIĆ ZDENKA (ZAMBONI) STANKO	71	Bolest
21.	ZAMBONI IVKA	69	Bolest
22.	GAIĆ JADRANKA (ZAMBONI)	47	Socijalna kategorija
23.	SEGAT KARLO	54	Bolest
24.	LOVRETA NEDELJKA (MOTT)	45	Bolest
25.	DALDON REGINA	90	Starost
26.	HODŽIĆ FADILA (MENEGONI) HATIDŽA	52	Socijalna kategorija
27.	SENKAS ŽELIMIR (MOTT)	53	Bolest
28.	MOTT BRANISLAV	56	Bolest

*Spisak članova koji su bili u Prvoj kategoriji tj.
najugroženiji*

Spisak članova korisnika Fonda solidarnosti sa primljenim iznosima u EUR u 2003/2004 godini

Od početka programa pravilo je da Izbor i potvrdu kandidata uvijek vrši Trentini nel mondo na osnovu preporuke socijalnog radnika, i taj princip dodjele pomoći se zadržao i do današnjeg vremena.

U arhivi udruženja ima više spiskova kandidata za Fond solidarnosti koji su nastajali u različitim vremenima, ali je bilo teško odrediti kad su ti spiskovi pravljeni jer na dopisima koje je potpisivao Karlo Segat vrlo često nema datuma. Zbog nedostatka datuma na dokumentima moguće su greške u hronologiji prikazanih dokumenata u ovom dijelu knjige.

Članovi udruženja koji su u „I“ kategoriji, najugroženiji su članovi udruženja po različitim uslovima. U najvećem broju slučajeva članovi sa spiska najugroženijih su primali pomoći do kraja života, a i u današnjem vremenu živi članovi udruženja primaju pomoći jer se njihov socijalni i zdravstveni status uglavnom pogoršavao vremenom. Uslovi za dobijanje pomoći i raspoloživost novca u budžetu provincije Trentino bili su promjenjivi, pa se i tako i mijenjao broj korisnika pomoći i iznos sredstava pomoći. Od 2015. godine lista kandidata za program Fonda solidarnosti objavljuje se na WEB stranici udruženja na godišnjem nivou.

SPISKOVAC ČLANOVA TRENTINA KOJI SU DOBILI NEVČANU POMOĆ U 2003/2004. GODINU ISKAZANU U EURIMA								
Rbr	Prezime i Ime	I	II	III	IV	V	VI	VII
1.	Jurošević Mirena (Zamboni)	250	170	300	300			
2.	Ivković Ljiljan (Segat)	250	170	300	-			
3.	Zamboni Zvorko	230	170	300	300			
4.	Mot Štefica	250	170	300	300			
5.	Štefanec Štefica (Mot)	250	170	300	300			
6.	Šterka Renata (Mot)	250	170	300	-			
7.	Mot Margarita	250	170	300	300			
8.	Daldon Zorka	250	170	300	300			
9.	Segat Olga	250	170	300	300			
10.	Segat Franciska	250	-	300	300			
11.	Brđimirović Bojana	-	170	300	-			
12.	Segat Karlo	-	170	300	300			
13.	Montibehler Josip	-	-	300	300			
14.	Marković Magdalena (Daldon)	-	-	300	300			
15.	Vasilj Lucija (Bancher)	-	-	300	300			
16.	Zamboni Svetlana	-	-	300	300			
17.	Zamboni Anton	-	-	300	300			
18.	Gojo Branimira	-	-	300	300			
19.	Lovereti Nedeljka	-	-	300	300			
20.	Mitić J. Tatjana(Fonte)	-	-	300	-			
21.	Segat Ždenko	-	-	300	300			
22.	Hodžić Fadila	-	-	300	300			
23.	Mot Branimirav	-	-	-	600			
24.	Kovačević Ždenka	-	-	-	300			
25.	Zamboni Ante	-	-	-	300			
26.	Zamboni Ivka	-	-	-	300			
27.	Daldon Regima	-	-	-	300			

Tuzla, 15.04.2002. god.

**UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" IZ TUZLE
BH**

SOCIJALNA KARTA

OBITELJ MONTIBELLER JOSIP

ČLANOVI OBITELJI Montibeller Josip, Montibeller Jelena

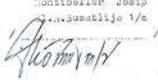
GODIŠTE 16.09.1942. 09.04.1950.

PRIHODE 241,00 KM. Kirovina 184,00 KM. Kirovina

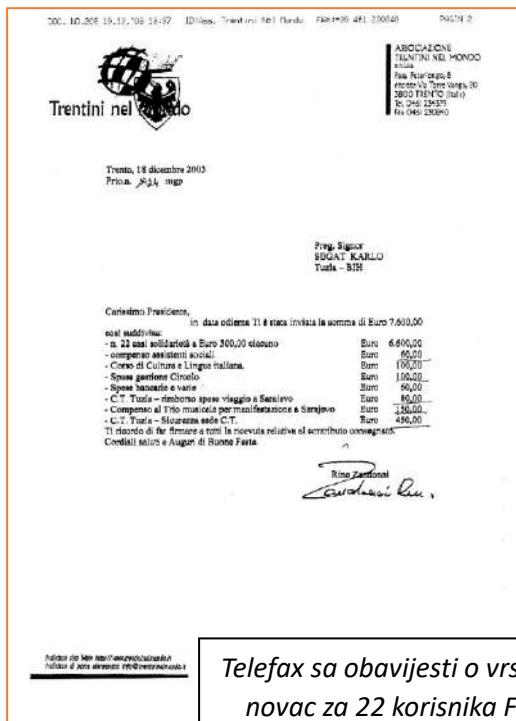
ZDRAVSTVENO STANJE: Josip: Mr. Diabetes mellitus i insulinozavisan, hypertenzija, arterijska bolest, kardiovaskularne bolesti, kardiologija, osteoporozna bolest, rizikovna skolioza trupa. Upravljana arterijalna hipertenzija, smrš, krvni diff. cl. hiperlipidemija, srđečnoj bolesti, uteri-operisan 16.10.2000. god. IMENA:

IMOVINSKO STANJE: stan u etatnom vlasništvu.

VANREDNI PRIHODE: nema.

Prijava:
 - Josip, članovi iz bolnice i Neatrolmi nika.
 - Jelena, članci iz bolnice - Cardiologija, članci iz bolnice - GKT Tuzla.
 Montibeller Josip
 telefon: 025-252

Primjer socijalne karte 2002.

Izuzetno je značajno napomenuti da provincija Trentino realizuje u kontinuitetu socijalni program putem obezbjeđenja novčane pomoći za socijalno ugroženo članstvo udruženja.

Dana 17.4.2002. godine otvoren je račun u Raiffeisen banci, gdje su deponovani potpisi Karlo Segat i Josip Montibeller (br. 1610250000000047). Udruženje je kasnije otvorilo drugi račun za KM transakcije u Raiffeisen banci br. 1610250013790052. Ovlašteni potpisnici su bili Karlo Segat i Gordana Segat. Dana 16.9.2009. na listu ovlaštenih potpisnika dodat je Tihomir Knežićek. Lista deponovanih potpisa u Raiffeisen banci važila je do 1.4.2011. godine kad su određeni novi ovlašteni potpisnici – Tihomir Knežićek i Josip Montibeller.

Novac za Fond solidarnosti dolazio je do korisnika na različite načine.

U početku novac je upućivan putem banke sa računa Trentini nel mondo u Italiji na račun udruženja Trentini Tuzla koji je bio otvoren u Raiffeisen banci. Rino Zandonai je prilikom svake uplate slao telefax na Segat Karla sa listom za šta se šalje novac i iznos u EUR za svaku stavku, i u dodatku izvod iz banke da je novac poslat u Tuzlu.

U udruženju je formirana komisija u sastavu Karlo Segat, Blanka Tišma i Josip Montibeller koja je bila zadužena da novac preda korisnicima Fonda solidarnosti koliko je određeno. Korisnici su potpisivali priznanicu za primljeni novac (RICEVUTA), a priznanice su dostavljane u Trentini nel mondo. Komisija je djelovala sve do 2009. godine, tj. dok se novčana pomoć nije počela uplaćivati putem ličnog bankovnog računa svakog korisnika Fonda solidarnosti.

18-RAD. 04(MAR) 11:53 FAX:6 P.001

Trentini nel Mondo

Associazione Trentini nel Mondo o.n.l.u.s.
Passeggi Peterlongo, 8
Entrata Via Torre Vanga, 20 - 38100 - TRENTO - I -
0461/234379 - fax 0461/230840

COPERTINA FAX

DESTINATARIO: Fax :00387.35.397413
CIRCOLO TRENTINO DI TUZLA

Mittente: Associazione Trentini nel Mondo "onlus"
Mondo "onlus"

Objetto : Comunicazioni del direttore Pagine: 1

Carteza attention :SEGAT KARLO

Comunicazioni : Prez ma Signor SEGAT KARLO,
nei giorni scorsi abbiamo inviato una rimessa di Euro 7.700,00 così suddivisa:
 - N.22 casi di solidarietà (euro 300,00 ciascuno) Euro 6.600,00
 - N.1 caso solidarietà nuovo MOTI BRANISLAV (N.2 rate
di euro 300,00 luna) Euro 600,00
 - Spese gestione e attività Euro 500,00
Ti ricordo di far firmare la ricevuta relativa al contributo assegnato.
Cordiali saluti.

Per Rino Zandonai

e-mail - info@trentininelmondo.it
sito - http://www.trentininelmondo.it

Telexfax poruka Rine Zandonai upućena klubu „Trentina“ Tuzla o iznosima koji su uplaćeni putem banke, a uz poruku je slat i bankovni izvod na iznos koji je naveden u poruci (poruka od 18.5.2004)

18-RAD. 04(MAR) 11:53 FAX:6 P.002

Cassa Rurale di Trento

SERVIZIO ESTERNO DATA 11/05/04
RIF. 00001045110996

PREMESSO ALL'ESTERO, A FAVORE: IN CONTABILITÀ DEL 12/05/04

LORIZENZE ORGANICA

TRENTINI TUZLA TUTTO 16000000000047 ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO

----- CAUSALE ----- PASSAGGIO PETERLONGO, 8

30 CASI SOLIDARIETÀ E 600 SOLIDAR MOTI 600 SPESA DEST. S. ATT. 6500 08100 TRENTO

----- DIPENDENZA -----

FILIALE VIA BELENZANI

----- DESCRIZIONE ----- IMP. DIV. CAMBIO VAL. SCAD. --- 14/05 ---
VS. QDIME EUR 7.700,00 * * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

A. DEBITO C/C N. 07/772791 EUR 7.700,00 VAL 11/05/04

DET. OPERAZIONI: CIV. PAG. TO 3.700,00 DEB 7010 RIF. VALUTARI 7.700,00
COMM. SERV. 5,78 DEB 7010
SPESA 30,19 DEB

CASSA RURALE DI TRENTO S.p.A.

Bankovni izvod 11.5.2004. (uz poruku od 18.5.2004)

DOC. NO.675 10.11.04 12:02 14/Pes.Trentini FAX:394851230840 P.001

Trentini nel Mondo

ASSOCIAZIONE TRENTINI NEL MONDO
ASSOCIAZIONE
Passeggi Peterlongo, 8
entrata Via Torre Vanga, 20
38100 TRENTO (Italia)
Tel. 0461 234379
Fax 0461 230840

RICEVUTA

La sottoscritta famiglia
di.....
Nr. Documento d'identità/ passaporto.....
residente
In ..... (Bosnia
Erzegovina)
di origine trentino/tirolese,

DICHIARA

- di aver ricevuto dal signor Rino Zandonai in nome e per conto dell'Associazione Trentini nel Mondo o.n.l.u.s. di Trento - Italia, la somma di Euro 300,00 nel quadro del fondo di Solidarietà erogato dalla Provincia Autonoma di Trento, quale sostegno finanziario alla mia famiglia;
 - di ricevere un unico sussidio da Endi o Associazioni di Emigrazione del Trentino, per il proprio nucleo familiare.

In Fede.

Firma.....

Date, novembre 2004

Inclusa alla Web: <http://www.trentininelmondo.it>
Inclusa di posta elettronica: tgj@trentininelmondo.it

Format potvrde prijema novca za Fond solidarnosti u 2004, a isti je bio i u 2003.

U proces procjene socijalnog statusa članova udruženja, od 2004. do 2009. godine bio je angažovan Pajo Simić, socijalni radnik u penziji. Simić je pored obilaska obitelji radio i na popuni obrazaca koji su se dostavljali udruženju Trentini nel mondo posredstvom zastupnika Trentina za BiH Pere Andreata koji je bio lociran u Indiji. Iz izvještaja Simića od 22.5.2008. vidi se da je svake godine u prosjeku obišao 22 obitelji i uradio popunu kartona. Zanimljiva je njegova konstatacija da je 1.1.2006. godine uveden PDV pa su time povećani životni troškovi, što se posebno negativno odrazilo na članove udruženja u socijalnoj potrebi.

BIMIĆ PAJO, socij.al radnik u penziji
ul.Češka br:85 Tuzla

UDRUŽENJU GRADANA "TRENTINI" BIH Tuzla

T U Z L A

PRIJEMNI:Moja kredna zapala je tokom
svih pet godina rada na
vode potreba.

Poznato vam je da ste me kao Socijalnog radnika angažovali krajem
2003. godine sa vode potreba popunim od vas Krairana obrazca za određeni
krajev obitelji-vljudnih članova,kočko bi sasao kad vadiš smjerne policijske
listice za poštine vlastite vlasti (humanitarne,neviđene i dr.),tako kad humanitarni
kampanji učestvujete ili kada se obilježava Međunarodni dan djece TRENTINI.

Prilikom dogovarašnjeg obavljanja predhodnog dejanja,na osnovu kojih je
uvršten oim mojih stručnih usluga na zdravstvenu mrežu,kočko bili sam
ustuđljene obrazce kroz korektnije popunjavanje sa trećinskim podacima i prečjenjivanjem.

Tako je utvrđeno slijedeće:

- a)1.Da vam kada sam sa vode potreba za spajciranjem dostavite
polimerni spisak obitelji sa poirebnu brojem obrazaca za popunu;
- 2.Da mi ustupite pozajmljiti dokumentaciju sa sve obitelji koje ste pri-
likom učlanjivanja UDRUŽENJE popunili i radevili obavirali i
- 3.Pored ponosnute dokumentacije,dam mi ustupite odluku i zaključku rad-
nici i izvršnih organa vašeg UDROUŽENJA,kao i mogućnost usmene razgovora
za predloženju rubrike dostaženijem u obrazca.

b) -Da ja kao stručno lice sa socijalnim prehrambenicima na osnovu ustuplje-
ne dokumentacije i obavljenjem razgovora,te meni dostupnih statistič-
kih podataka,predložim vam predlog za socijalnu kriterijumsku prole-
matiku u općini Tuzla Federaciji BiH,kočko je izvršenje ovih kriterijuma
takođe u skladu s kriterijumima keratinskih projekcija socijalne stanje na pre-
zivateljima Kroatiju u općini i kantonu Tuzla i Federaciji BiH,ista un-
sem u predviđajućim rubrikama dostaženijem u obrazca.

Na osnovu dogovorenog i ustupljenog mi dokumentacije i obavljenjem razgovora,
dodatak sam da određenjem smanjim i te kako slijedi:

-Važe učlanjene između 75 uključenih obitelji,koje su u stoku dajući da
se radi ugovorenog i pominjanjem i starija i uveljenja osobom,njih veći
dio,ako je moguće da radne-aktivne,uglavnom nezemljane ili ukrade u
uzivo,da se radi učestvovanju u razvoju kroz učenje i učenje kroz učenje,koje je posloj učenja
pod prizadinju u Federaciji BiH,ako učenje ih se mlaže u stanju soci-
jalne potrebe saznati od viševremenog.

-Učenje starijih,te srčanje empatije dobija i u slatkoj članova,obitelji
čvorim am od starih i ležernih novosti uz svekakadnu upravku školskog
skeptika likovna su liječenje od uročenih bolести (kardio-vascularnih,
diabetičkih,multipliknih ekstremskih,osobljjenja vidna i pokretljivost i dr.).

-Zaog ulupnog materijalnog stanja obitelji-vljudnih članova svrstao sam u

FONDO DI SOLIDARIETÀ' anno 2004

Osnov solidarnosti godina 2004

PREZIME	MOTT
IME	JAKOV
MJESTO I DATUM ROĐENJA	31.7.1934. Tuzla
ADRESA	Slatiuc 16/VI-28
	tel/num 211-238
PORODIČNI SASTAV (otac, majka...)	Lidija-suprug-1933
PORODIČNI PRINCI	- Jakov - pensioner - 360,00 - Lidija - pensioner - 252,00
MINIMALNO ZA ŽIVOT (u BiH)	
RAZLOG INTERVENCIJE (često bi dobio stipendiju)	Aeromjera i prostata - Jakov Antritije i Etilic željeza-Lidija
GODIŠNJI PRJEDEL G (koliko je potrebno godišnje)	
datum	5.5.2004
potpis	

Primjer socijalne karte 2004.

UDRUŽENJE GRADANA "TRENTINI" Tuzla
BiH

Tuzla 22.08.2005.god.

PREDMET: Dostava podataka za pojedine članove udruženja radi novčane
pomoći

U prilogu vam dostavljamo potrebne podatke unešene u odgovarajući obrazac za 22
obitelji članice našeg udruženja kako bi ste sa jesen i zimu godišnja doba tokom kojih su
počinje obavljanja,pa samim tim i troškovi prizivljavanja,zbez nabavke i
opremanja djecu sa udžbenicima i drugim potrebitinama za školovanje,obezbjedjenje
porodica sa zimicom i ogrevom I na kraju koliko mogućnosti dozvoljavaju nešto
svećanje od tumača svakodnevne obilježavanje predstojećih blagdanima
Obzirom da predložene obitelji žive na granici siromaštva i egzistencijalnog
minimum,možemo reći u vidi su dani koji slade svima namjerice,nadamo se da će
te ipak iznaci i kao i ranjivi godina I ove godine uputiti nam I te kako dobrodošlu I
priječjivano pomoći.

Potpisane obrazce vam dostavljamo za slijedeće obitelji I to:

- ✓ JURIŠEVIĆ (ZAMBONI) MIROSLAV +
- ✓ HODIĆ (MENEGONI) FADILA
- ✓ IVKOVIĆ (SEGAT) LJILJANA
- ✓ ZAMBONI ANTON +
- ✓ MOTT MARGARITA
- ✓ DALDON ZORKA
- ✓ DALDON REGINA
- ✓ SEGAT KARLO
- ✓ VASILJ (BANCHER) LUCIJA
- ✓ GOJO BRANISLAVA UNELA -
- ✓ BRDANOVIC (MOTT) ŠTEFICA
- ✓ ZAMBONI SINIŠA +
- ✓ SEGAT FRANCIKA
- ✓ SEGAT ZDENKO
- ✓ LOVRETTA (MOTT) NEDELJKA
- ✓ MARKOVIC (DALDON) MAGDALENA
- ✓ ZAMBONI ZVONKO +
- ✓ SEGAT KAROLINA
- ✓ SEGAT OLGA
- ✓ MONTIBELER JOSIP
- ✓ SENKAS (MOTT) RENATA
- ✓ KOVACEVIC (ZAMBONI) ZDENKA

Zaključeno sa rednim brojem 22. (dvadesetdvaka)

Izvještaj socijalnog radnika za period 2004. do
2008. godine 2 stranice

Tuzla,22.majnja 2008.godine

Socij.al radnik u penziji,
Simka Mijo, socij.al radnik

Tokom 2005., 2006. i 2007. novac Fonda solidarnosti se isplaćivao posredstvom Pere Andreata iz Indije koji je u to vrijeme bio konsultant za Provinciju Trentino, i predstavnik italijanskih udruženja sa područja Balkana i Rumunije. U periodu posredništva Pere Andreata bilo je dosta komplikacija sa isplatama sredstava Fonda.

Osobe za primanje socijalne pomoći			
1	Bulanović (Mot)	Miroslav	S.Zahirović 10 Gospic 58 Simin Jan
2	Daldon (Bogner)	Zorka	Tuzla
3	Gogo	Branka	Bratstvo I Jedinstvo 12
4	Hod. ic Monegoni	Fadila	Armije BiH 72
5	Ibršimović Bančić	Bahrija	Toplice 11
6	Ikrovic Segat	Ljiljana	Husinskih rudara 120
7	Jurišević (Zamboni)	Miroslav	V.Runjica 64
8	Lovreća (Mot)	Nedeljka	Ivana Santora 9
9	Marković Daldon	Magdalena	Stavka Mićica 16
10	Mitic Jagodić Fontan	Tatjana	Albina Herjevića 8
11	Montibeller	Josip	M.Busatije 12
12	Mu. INICA	Silvija	Skojevska 81
13	Mot	Margarita	M.Merdica 42
14	Segat	Franciska	18.Hrvatske Brigade 7
15	Segat	Olega	Husinskih Rudara 122
16	Segat	Karlo	Mitro Trifunovića uč 107
17	Segat	Zdenko	Tomislava Ramđaka 33
18	Senković (Mot)	Renate	Stupine 8/4
19	Vasilij Bančić	Lucija	Titova 199/25
20	Zamboni	Zvonko	Rudarska 11
21	Zamboni	Aston	Pero Kesićica
22	Zamboni	Sićica	Milosa Durina Popovića 32

*ANDREATA PERO
UL. STARCA VUJADINA 52
INDIJA 22320
SRBIJA / ORNA GORA*

Telefax Pere Andreata 29.5.2005. – spisak tuzlanskih korisnika Fonda solidarnosti – socijalne pomoći

Iako je Andreata bio zadužen da izvrši isplate korisnicima socijalnog programa (jer tako i piše na priznanicama koje su potpisivali primaoci pomoći), taj posao je obavljala komisija Segat, Tišma, Montibeller. U 2006. godini Andreata i Segat su potpisali ugovor o donaciji po kojem je novac bio uplaćen na bankovni račun Udruženja, a kad je

novac stigao na bankovni račun Udruženja, komisija Segat, Tišma, Montibeller je izvršila podjelu Fonda solidarnosti korisnicima u Tuzli i to dokumentovala fotografijama. Komisija je radila bez nadoknade.

Na imenu slijedećih osoba:	DALDON - BONER ZORKA	TUZLA
ili gospodarstvo:	18.03.1933.	residencija: TUZLA
adresu:	GOSPIĆI 33 SP BOSNIA I HERCEGOVINA	
DICHARIA		
di ricevere dal signor Andreata Pero, Consigliere della Provincia Autonoma di Trento, la somma di euro 2950, a titolo di sostegno concessione dalla Provincia per l'anno 2006.		
<i>Daldon Zorka</i>		

Kopija potvrde prijema novca u 2006. koje su poštomi slate Peri Andreata

UGOVOR O DONATORSTVU	
Zaključen dana 22.03. 2006 godine u Indiji između:	
1. Andreata Pero iz Indije, ul. Stoca Vujadića br.52 (dalje: Donator);	
2. Udruženja građana "TRENTINI" Tuzla, BiH, ul. Mitra Trifunovića Uče br. 107, Tuzla, koje zastupa predsednik udruženja Karlo Segat (dalje: Udrženje građana).	
Član 1	
Donator je ovlašćeni predstavnik provincije Trento iz Italije, sa ovlašćenjem i zadatkom da novac sredstva koju se iz provincije Trento uplate na njegov račun, distribuiru u vidi materijalno finansijski pomoći starim i bolesnim osobama italijanskog porekla na teritoriji jugoistočne Europe.	
Član 2	
Donator je primio poklon – donaciju iz provincije Trento iz Italije, u iznosu od 8.800,- Eura, sa obvezom da isti iznos Eura distribuiru Udrženju građana, za namene iz člana 1. ovog Ugovora.	
Član 3	
Udrženje građana se obavezuje da će sredstva primljena po osnovu donacije upotrijebiti za namene iz člana 2 ovog ugovora, a na osnovu spiska lica italijanskog porekla, kojima će se uručiti socijalna pomoć na teritoriji opštine Tuzla. Spisak od 22 lica je sačinjen od strane ovlaštenih socijalnih radnika, i svakom lica sa spiska imaćete se pomoći u iznosu od po 400,-EURA.	
Član 4	
Po osnovu primljene donacije iz člana 2 ovog ugovora, Udrženje građana nema obavezu u vidi protivnaknade prema Donatoru.	
Član 5	
Za eventualne sporove po ovom ugovoru nadležan je Opštinski sud u Indiji.	
ZA DONATORA	ZA UDRUŽENJE GRAĐANA
<i>Segat Zorka</i>	
<i>UDRUŽENJE GRAĐANA TRENTINI TUZLA</i>	

Ugovor o načinu podjele sredstava Fonda solidarnosti u 2006.

*Korisnici Fonda solidarnosti Lovreta Nedeljka i
Magdalena Daldon, komisija Segat, Tišma i
Montibeller – novac uručen direktno korisnicima,
2006.*

U narednoj 2007. godini Pero Andreata je došao sa novcem u Tuzlu i predao novac komisiji za Fond solidarnosti - Segat, Tišma, Montibeller, koji su po ustaljenoj proceduri podijelili novac korisnicima Fonda solidarnosti. U 2007. godini visina pomoći je iznosila 9.025 EUR, za 21 člana italijanske zajednice u Tuzli.

*Korisnici Fonda solidarnosti Margarita Mott,
Miroslav Jurišević, Magdalena Marković Daldon,
komisija Segat, Tišma i Montibeller – novac
uručen direktno korisnicima, april 2007.*

Zadnja godina u kojoj je novac distribuisan gotovinski bila je 2008. godina. Primjer formata socijalnog kartona nije se bitnije razlikovao od prethodnih formata, a vidljivo je da je te 2008. godine obrasce potpisivao socijalni radnik Pajo Simić.

FONDO DI SOLIDARIETÀ anno 2008 Osnov solidarnosti godina 2008	
PREZIME	LOVRETA - MOTT
IME	NEDELJKA
MJESTO I DATUM ROĐENJA	TUZLA, 20.06.1959. e.
ADRESA	TUZLA, ul.Talijanska br:16
PORODIČNI SASTAV (otac, majka ...)	Živi sama
PORODIČNI PRINOS	Mjesečni prihod je cca: 289,00 Kn.
MINIMALNO ZA ŽIVOT (u BIIH)	Potrebne je cca: 450,00 Kn.
RAZLOG INTERVENCIJE (zašto bi dobio stipendiju)	Kao invalidskom penzioneru nad lodna je stalni novčani potreba da bi preživjele.
GODIŠNJI PRIJEDLOG (koliko je potreban godišnje)	Potrebno je cca: 5.400,00 Kn.
Datum	27.05.2008. r.
Potpis	

Primjer socijalnog kartona iz 2008.

Nakon što Simić popuni sve kartone, iste je Blanka Tišma u ime komisije poštovom slala Peri Andreata u Indiju.

Uplate na individualne račune korisnika Fonda solidarnosti počele su 2009. godine. U jednom

iznimnom slučaju novac je u 2010. godini za tri korisnika realizovan putem bankovnog računa Udruženja, a zbog hitnosti i nemanja bankovnog računa korisnika Fonda. Tada je novac podizan kao gotovina i predat korisnicima Fonda solidarnosti koji su potpisima potvrdili prijem novca.

PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO AUTONOMNA POKRAJINA TRENTO АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ТРЕНТО	
	
Ricevuta / Priznanica / Признаница	
Il sottoscritto/a / Ja niže potpisana/a / Ja ниже потписани/потписана <u>JELENA ZAMBONI</u> codice identificativo/n./identifikacioni broj / идентификациони број <u>Q8BYH933E</u>	
con la presente dichiara di avere ricevuto dalla Provncia autonoma di Trento , Italia, a mezzo dell'Associazione "Trentini nel Mondo" e nella persona del signor/della signora:	
u ovom spisu izjavljujem da sam primio/la od Autonomne Pokrajine Trento , Italija, preko udruženja stanovnici Treinta u svijetu" i osobno od gospodina/gospode:	
у овом документу изјављујем да сам примио/ла од Аутономне Покрајине Тренто , Италија, преко удружења, становници Трента у свету" и то лично од господина/господи: <u>BOGDANA GOLETIC</u>	
la somma di / iznos od / износ од <u>800,00</u> euro / eura / eура	
a titolo di / i to kao / и то као:	
☒ SUSSIDIO DI SOLIDARIETÀ ANNO / SOLIDARNU POMOĆ ZA GODINU / СОЛИДАРНУ ПОМОЋ ЗА ГОДИНУ	
☐ ASSEGNO DI STUDIO ANNO / ČEK ZA STUDIRANJE ZA GODINU / ЧЕК ЗА СТУДИРАЊЕ ЗА ГОДИНУ	
indirizzo di e-mail / e-mail adresa / е-мејл адреса <u>mljose.zamboni@tiscali.it</u>	
Data / Datum / Датум <u>25.12.2010</u> firma / potpis / потпис <u>Zamboni J.</u>	

Primjer priznanice za Jelenu Zamboni koja je sredstva primila putem Udruženja za lijekove i plaćanje ponovnog uvođenja električne energije u stan u kojem je živjela

Udruženje do 2022. godine nije imalo uvida u realizaciju programa Fonda solidarnosti i u visinu novčane pomoći. Asocijacija Trentini nel mondo je 2022. godine samostalno poslala spisak korisnika

sa iznosima sredstava za svakog korisnika pojedinačno, a takođe je uvedena praksa da Asocijacija dostavlja Udruženju bankovni izvod iz kojeg se vidi kad je izvršena uplata u banchi u Trentu.

Na osnovu podataka koje je dostavio Trentini nel mondo, vidljivo je koliko su sredstava od 2009. godine uplatili Trentini nel mondo za sve klubove u Bosni i Hercegovini na godišnjem nivou:

GODINA	BROJ KORISNIKA SOLIDARNOST	BROJ KORISNIKA STIPENDIJE	UKUPNO U EUR
2009	69	7	63.350,00
2010	70	4	56.500,00
2011	70	6	59.050,00
2012	65	5	54.450,00
2013	64	7	51.750,00
2014	62	5	46.404,00
2015	55	5	41.520,00
2016	57	3	40.088,00
2017	35	2	31.900,00
2018	50	1	34.228,00
2019	46	0	29.960,00
2020	49	0	28.746,00
2021	48	1	35.046,00
2022	21	0	12.684,00

Podaci od 2009. do 2021. odnose se ukupno za sve klubove u BiH, uključujući i Tuzlu.

Podaci za 2022. odnose se isključivo i samo na Tuzlu.

Duži niz godina Trentini nel mondo pošalju listu kandidata za Fond solidarnosti (baziranu na korisnicima Fonda iz prethodne godine) na email predsjednika Udruženja. Predsjednik obavještava članstvo putem WEB stranice Udruženja i telefonom da je stigla lista kandidata i da se može očekivati posjeta socijalnog radnika. Socijalni radnik telefonom dogovara posjetu korisnicima sa liste, kao i novim kandidatima. Nove kandidate predlažu članovi Udruženja i do 2023. nije bilo primjedbi na kandidate za Fond solidarnosti.

Godine 2011. predsjedniku udruženja Knežičeku došla je poruka da iz administracije Provincije Trento dolazi delegacija sa ciljem uvida u funkcionisanje Fonda solidarnosti. U delegaciji su bile četiri osobe, koje je predvodila Antonella Giordani. Kad je delegacija došla u Hotel Tuzlu i smjestila se, u dogovorenou vrijeme došao je Knežiček u hotel radi susreta i realizacije zadatka koji je delegacija imala. Na sastanku je vođa tima Antonella izvadila spisak korisnika Fonda solidarnosti u Tuzli (spisak osoba koje su primile socijalnu pomoć tekuće ili prethodne godine) na kojem je bilo nešto manje od 20 osoba. Antonella je kazala „Želimo da posjetimo neke članove udruženja koji primaju socijalnu pomoć.“ Predsjednik je rekao da izaberu koga žele da poslete i vođa tima je zaokružila nasumično 10 imena. „Ove ćemo posjetiti“. Predsjednik je rekao da se mogu posjetiti odabranih 10 korisnika, ali da nema garancije da će biti kod kuće, jer ova posjeta je potpuno nenajavljenata. Tim nije imao problem s tim komentarom. Od 10 nasumično izabranih korisnika, sa 9 je obavljen razgovor u kući, a Lucija Cica Vasilij je u vrijeme dolaska delegacije bila na pijaci. Grupa je išla od vrata do vrata korisnika i svugdje je delegacija lijepo primljena. Delegacija je provjeravala autentičnost potpisa na socijalnim kartonima (svaki kandidat na socijalnom kartonu potpisuje da su podaci u kartonu tačni). Nakon uvoda, Antonella je uzimala original socijalni karton (kartone su donijeli iz Trenta) i postavljali su pitanje čiji je potpis na kartonu. U svim slučajevima korisnici Fonda solidarnosti su potvrdili da se radi o njihovim potpisima. Nakon obilaska svih odabranih korisnika, tim iz Trenta je bio iznenađen rezultatom i činjenicom da je sav proces dodjele sredstava potpuno ispravan.

Nisu imali niti jednu zamjerku. Rekli su da nisu imali takva iskustva u drugim klubovima u BiH koje su obišli, i da su u nekim klubovima uočene slabosti u dodjeli sredstava. Tokom te posjete grupa je obišla Nedeljku Lovretu rođena Mott. U to vrijeme Nedeljka je bila u vrlo teškom zdravstvenom stanju i tokom posjete skoro da nije progovorila. Sjedila je na kauču i gledala ispred sebe. Trentinjani su sjedili u sobi, šutili, ništa nisu pitali, i nakon desetak minuta ustali i izašli iz kuće. Dugo su stajali u dvorištu kuće, potreseni onim što su vidjeli i šta su doživjeli. Nedeljka je umrla 2015. godine.

O toj posjeti, Antonella Giordani je napisala:

Od 21. do 25. oktobra 2011. godine Ured za emigraciju Autonomne pokrajine Trento obavio je misiju u Bosni i Hercegovini u kojoj su učestvovali službenice Francesca Baldessarelli, Antonella Giordani, Lorenza Fracalossi i Martina Saltori.

Misija je imala za cilj susret sa zajednicom Trentino u BiH, a posebno sa nekim korisnicima intervencija solidarnosti (Fonda solidarnosti), koji žive u gradovima Tuzla, Štivor i Banja Luka.

Posjete su organizirane u raznim mjestima zahvaljujući dragocjenoj podršci nekih lokalnih kontakata, a konkretno u Tuzli se moglo računati na ljubaznu saradnju sa prof. Tihomirom Knežičekom, predsjednikom Udruženja građana italijanskog porijekla, u Štivoru sa potpredsjednikom Circolo Trentino g. Franjom Roverom i sa tadašnjim regionalnim savjetnikom zaduženim za Autonomnu pokrajinu Trento - Perom Andreatta.

Njihovo prisustvo bilo je od suštinske važnosti da se stupi u kontakt sa osobama koje su bile uključene u intervenciju Fonda solidarnosti jer, kako u Tuzli tako i u Banja Luci, korisnici nisu govorili italijanski. Svaki susret bio je pun emocija i pomogao je da se iznesu priče o iseljavanju obitelji iz Italije i da se prepozna razvoj životnih puteva i izazovi sa kojima se suočavaju nove generacije. Učesnici misije i danas čuvaju uspomenu na to lijepo iskustvo susreta, znanja i razmjene informacija.

Delegacija Ureda za emigraciju Trento, Josip Montibeller i Tihomir Knežiček nakon obilaska korisnika Fonda solidarnosti u oktobru 2011. u Tuzli

Udruženje se odnosi krajnje odgovorno prema Fondu solidarnosti, pa se cijeli proces kandidovanja za Fond solidarnosti odvija javno i vidljivo putem WEB stranice udruženja. Svako ima mogućnost uvida ko dobiva pomoć, i ima mogućnost kandidovanja članova Udruženja koji se nađu u socijalnoj potrebi.

Socijalni radnik Melisa Sinanović Đurić (bijela majica) u posjeti Nadeždi Milošević Segat (u kolicima) 17.8.2022. godine, zajedno sa Ljiljanom Ivković (Nadeždina sestra) i Tihomir Knežiček

U 2022. godini korisnici Fonda solidarnosti su sljedeći članovi udruženja:

57	Brđanović Miroslav Mott
72	Hodžić Fadila Menegoni
74	Ibrišimović Bahrija Bancher
76	Ivković Ljiljana Segat
81	Karamović Damir Segat
97	Montibeller Josip
114	Senkas Renata Mott
129	Zamboni Siniša
130	Zamboni Vlado
131	Zamboni Zvonko
442	Segat Valerija
1508	Bradvičić Vlasta Mott
3462	Pendić Zoran Zamboni
3466	Dobnik Nada Daldon
3684	Tadić Viktor Zamboni (umro 9.3.2023)
3685	Ostojić Vesna Zamboni
4090	Daldon Marica
4091	Segat Gordana
4094	Šimić Ivanka Daldon
4095	Gajić Jadranka Zamboni
4096	Pandurević Radmila Zamboni
Ukupno uplaćeno za Tuzlu 12.684 EUR	

Očekivano je da će se program Fonda solidarnosti nastaviti i u dolazećim godinama, ali i program stipendiranja bi mogao biti korišten za Trentinjane koji imaju djecu studente, a čije obitelji su u socijalnoj potrebi.

TRENTINI NEL MONDO I TUZLA

Asocijacija Trentini nel mondo (Trentini u svijetu) je osnovana 1957. godine kao inicijativa pojedinaca u Trentu i nekadašnjih građana regije Trentina koji su emigrirali u različite krajeve svijeta, najviše u Južnu i Sjevernu Ameriku, u europske države, Bosnu i Hercegovinu, i nešto manje u Australiju. Asocijacija već 67 godina djeluje u kontinuitetu, a prisutna je u 26 zemalja, na 4 kontinenta sa preko 200 klubova koji predstavljaju ispostave kulture i identiteta Trentina, proizašlih iz ljubavi iseljenika prema krajevima odakle su došli preci današnjih članova

klubova Trentina. Asocijacija je važna poveznica matične trentinske oblasti i klubova koji djeluju u svijetu, pa tako i Klub Trentina u Tuzli. Klub Trentina Tuzla djeluje u okviru Udruženja građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla koje ima identičnu misiju kao i

Klub Trentina – očuvanje tradicije, kulture, jezika i ljudskih vrijednosti regije odakle su došli doseljenici u Tuzlu. Iako je Asocijacija osnovana 1957. godine, tuzlanski Italijani nisu imali poveznice sa Asocijacijom sve do vremena osnivanja tj. preimenovanja udruženja u naziv

Udruženje „Trentini“ Tuzla. Od početka uspostave saradnje sa Trentini nel mondo, uprava asocijacije Trentini nel mondo je podržavala i poticala rast i razvoj tuzlanskog udruženja. Asocijacija je:

- inicirala kandidovanje članova tuzlanskog kluba za program pomoći Fond solidarnosti i koordinirala proces obezbjeđenja podrške članovima kluba u socijalnoj potrebi, od 2002. godine, do današnjeg vremena,
- finansijski pomogla u interventnoj situaciji uvođenja električne energije u stan Jelene Zamboni koja je godinama živjela bez električne energije,
- podržala tuzlansko udruženje u renoviranju i opremanju prostora za rad Kluba, kupovinom opreme i namještaja,
- kraće vrijeme pokrivala operativne troškove udruženja u vrijeme uspostave Kluba,
- u dva navrata pokrivala troškove kurseva italijanskog jezika u Klubu u Tuzli,
- učestvovala, u saradnji više subjekata, na manifestaciji povodom „Dana solidarnosti svih Trentina u svijetu“ kojom prilikom je održana izložba postera i okrugli sto na temu „Saradnja BiH (Tuzla) i Italije (Trentino) – Prošlost i sadašnjost“,
- povezivala tuzlanski klub Trentina sa klubovima u Štivoru, Sarajevu i Indiji,
- obezbjeđivala uslove za edukaciju, posebno mlađih članova organizacije, učešćem na konferencijama, seminarima i različitim skupovima Trentina,
- omogućila program razmjene obitelji, a time i indirektno školovanje i edukaciju mlađih članova kluba iz Tuzle,
- imala stalnu telefax ili email komunikaciju sa predsjednicima udruženja,
- pomagala u poticanju uspostave kvalitetne i efikasne organizacione strukture udruženja, pa i učešćem na skupštini udruženja 16.3.2008. godine.
- finansijski podržava i u današnjem vremenu aktivnosti koje realizuje tuzlansko

udruženje prvenstveno putem „godišnjeg plana aktivnosti kluba“,

- obezbjeđivala obiteljske podatke za tražioce informacija posebno za one koji su tražili italijansko državljanstvo,
- obezbjeđivala promotivni materijal za potrebe nastupa udruženja na sajmovima i drugim prilikama predstavljanja u javnosti,
- obezbijedili su povezivanje različitih trentinskih obitelji u Italiji i Tuzli,
- pomagali su da se sazna da u Tuzli ima građana sa italijanskim korijenima putem objave velikog broja članaka u magazinu Trentini nel mondo, ali i u publikacijama koje su štampane kao ilustracija rada asocijacije Trentini nel mondo (primjer knjiga Ferruccio Pisoni – Un solco lungo 50 anni – L'Associazione Trentini nel Mondo dal 1957 al 2007, izdata u Trentu 2007. godine), ili osoba koje blisko sarađuju sa asocijacijom (primjer knjiga Mariarosa Sartorelli, Ai confini dell' impero – L'emigrazione trentina in Bosnia 1878-1912, izdata u Trentu 1995),
- pomagala u održavanju stručnih skupova u Tuzli i davala konkretan doprinos sagledavanju istorijata obitelji koje imaju porijeklo u Trentinu (međunarodna konferencija o Leonardu Bancheru održana u Tuzli 8.3.2020),
- obezbjeđivala pomoć u komunikacionim alatima za vrijeme blokade uslijed COVID pandemije,
- davala podršku u štampanju publikacija koje su nastale kao rezultat rada udruženja,
- potvrđivala podršku Tuzli organizovanjem godišnjeg sastanka trentinskih klubova Europe u Tuzli od 1. do 4. maja 2014. godine,
- omogućavala posjete građana Trenta manifestacijama u Tuzli,
- omogućavala uspostavu kontakta sa dužnosnicima autonomne pokrajine Trento i povezivanje dužnnika tuzlanske regije i provincije Trentino.

- obezbjeđivala podatke i fotografije potrebne za izradu knjige „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“,
- podržavala administrativne i bankarske aktivnosti Fonda solidarnosti, itd.

Svoje djelovanje i uspjehe, tuzlansko Udruženje u znatnoj mjeri ostvaruje zahvaljujući podršci asocijacija Trentini nel mondo, u stvari zahvaljujući podršci uprave asocijacija Trentini nel mondo, zaposlenicima i volonterima i svima koji vjeruju u potrebu očuvanja tradicije koja svoje korijene ima u dolinama, planinama, jezerima, rijekama i stanovnicima regije Trentina.

Asocijacija Trentini nel mondo ima svoju organizacionu strukturu baziranu na zakonima o asocijacijama u Italiji, pa shodno tome, najviše su eksponirane osobe koje obavljaju funkcije predsjednika Asocijacije i direktora Asocijacije. Te su osobe dale nemjerljiv doprinos razvoju tuzlanskog Udruženja koje je ustrajalo i djeluje 30 godina. Uprava Asocijacije, od vremena kad je počela povezanost sa tuzlanskim udruženjem, imala je slijedeće članove:

- 1994 – 2009

Predsjednik: Ferruccio Pisoni

Direktor: Rino Zandonai

Počasni Predsjednik: od 1997. Bruno Fronza

- 2009 - 2012

Predsjednik: Alberto Tafner

Direktor: od 2010. Anna Lanfranchi

Počasni Predsjednik: Bruno Fronza

- 2012 - 2021

Predsjednik: Alberto Tafner

Direktor: Anna Lanfranchi, od 2017. Francesco Bocchetti

Počasni Predsjednik: Bruno Fronza

- 2021 i u današnjem vremenu (2023.)

Predsjednik: Armando Maistri

Direktor: Francesco Bocchetti

Svaki član uprave je dao vlastiti doprinos i u ovoj knjizi iznoseći svoje utiske, sjećanja i razmišljanja o udruženju u Tuzli i migrantima koji su sa sjevera Italije došli na prostore Tuzle, kao i sagledavanje uloge asocijacija Trentini nel mondo u provedbi vlastite misije i odnosa prema osoba trentinskog porijekla koje žive širom svijeta.

Armando Maistri

Godine 1957., neke osobe iz Trentina uključene u društvene i političke aktivnosti - svakako dalekovidni - došli su na ideju da stvore strukturu, instituciju koja će odgovoriti na nove potrebe zajednica. Od samog početka, asocijacija Trentini nel Mondo (Trentini u svijetu) pokušala je pomoći onim brojnim osobama iz Trentina koji su otišli raditi širom Europe 1950-ih i 1960-ih godina. Za ekonomski razvoj država poput Njemačke, Švicarske, Belgije i drugih, postojala je potreba za velikim brojem radnika u različitim proizvodnim sektorima.

Pomislite samo na jezičku razliku i opći nedostatak znanja tog vremena, da biste shvatili koje su bile teškoće onih žena i muškaraca, koji su se zapućivali

u nepoznate krajeve, zbog potrebe za zaradom koju nisu mogli obezbijediti u zemlji porijekla. Uz to – što se nažalost još uvijek posvuda dešava – nedobrodošlica i neprijateljsko ponašanje domaćeg stanovništva u raznim državama u koje su emigranti otišli: mnoge knjige i mnoga svjedočanstva govore o odbacivanju i rasizmu.

Iz tog razloga bilo je neophodno kreirati sistem koji bi mogao pomoći i podržati hiljade osoba izvan Trentina. Akcija je dakle imala društveni značaj, uključujući i sindikalni, u odnosu na tretman radnika u inostranstvu. Da bi zatim došlo do potrebe rješavanja nepovoljnih procedura socijalnog osiguranja i situacija koje su se odnosile na raspolaganje nekretninama, itd., za osobe koje borave u inostranstvu. Zato su se uradile nove procedure i modeli kako bi se zadovoljile te nove potrebe.

U narednim godinama, asocijacija Trentini u svijetu proširila je svoje vidike. Mogla je doseći i do onih Trentina koji su emigrirali u različite države mnogo godina ranije.

U drugoj polovini 19. stoljeća, počevši od 1875. godine, bilo je nekoliko različitih talasa migracija. Uzrok je bilo opće siromaštvo koje je vladalo u tadašnjem Tirolu. Razlozi za ovo opće osiromašenje istorijski su vezani za puno različitih faktora. Od propasti Bečke burze (1872.) do bolesti vinove loze i svilene bube i opet do geopolitičkih promjena koje su bile rezultat gubitka prvo Lombardije, a potom i Veneta od strane Austrije, kao i velikih razornih poplava 1882. godine.

Osobe poput Brune Fronze i Rine Zandonaija počeli su uspostavu kontakata sa potomcima onih Trentina koji su emigrirali u dvije Amerike, kao i sa onima čiji su preci otišli u Bosnu i Hercegovinu krajem 19. stoljeća.

Potonji su vremenom uspjeli izgraditi - Tuzla je jedan od najznačajnijih primjera – djela i objekte, ali prije svega moramo se sjetiti muškaraca i žena koji su ostavili važan trag ne samo u ovom prekrasnom gradu, nego i šire. Govorim o onim Trentinima, koji su otvoreno nastupali, koji su otvoreni i solidarni prema bližnjemu, sa predanošću i altruističkim duhom djelovali u društvenoj sferi, u odbrani prava građana i općenito u borbi za slobodu.

Naš Asocijacija je "opće dobro" koje ima svoje korijene u principu horizontalne supsidijarnosti, a ono predviđa uspostavljanje odnosa između javnog i privatnog sektora radi ostvarivanja zajedničkih interesa. U tom kontekstu, Ustav Republike Italije, koji je i dalje jedan od najboljih na svijetu, garantuje nam punu funkcionalnost djelovanja i istovremeno pogoduje našem postojanju. Podsjecam da na principima ovog temeljnog zakona živimo i ostvarujemo slobodu u Italiji: u toj mjeri u kojoj nam Ustav omogućava slobodan individualni razvoj, a individualan razvoj je uslov za slobodan kolektivni razvoj.

Njegujući duh reciprociteta koji nas karakteriše, njegujemo odnose sa institucijama i pojedincima iz Trentina koji se bave raznim i različitim aktivnostima.

U svakom slučaju, naša funkcija „mosta“ ne gubi na značaju, naprotiv, kontinuirano omogućavamo našu dostupnost, u pravcu uključivanja i prije svega otvorenosti prema mladima.

Ali živimo u sve tegobnijem svijetu: onom koji postaje sve manje gostoljubiv zbog štete koju je sam čovjek napravio (glad, ratovi, zagađenje).

Sve to zahtijeva promjenu trenda, modela razvoja. Nakon toliko godina razvoj se još uvijek zasniva na

profitu nekolicine, stvarajući svuda društvene nejednakosti.

Pomislite samo na svijet komunikacije, gdje već sada i prečesto primamo poruke koje nemaju veze sa stvarnošću. Već neko vrijeme u svijetu finansija, automatski algoritmi obavljaju sve poslove. Da ne pominjem odbrambene sisteme, što je karakteristično za toliko mnogo oblasti u svijetu koje su zahvaćene ratnim sukobima. Nešto više od godinu dana nakon invazije Ukrajine, taj rat je na istoj tački, odnosno, čini se da nema rješenja: mrtvi, razaranja i patnje koje uvijek trpe najslabiji.

Širom svijeta smo se zavarivali da bi četvrta industrijska revolucija, digitalne tehnologije, svima garantirala rast bez ograničenja i prekida. Međutim, živimo u eri bolesne, pregrijane i zagađene planete Zemlje; ugrožene od radikalnih terorističkih pokreta i organiziranog kriminala na globalnom nivou.

Nalazimo se u vremenu biblijskih migracijskih fenomena – uzrokovanih razornim i besmislenim ratovima – epohalnog demografskog pritiska i društvenih nejednakosti.

Iz ovih razloga, asocijacija Trentini nel mondo osjeća dužnost da apelira na odgovornost političkih aktera, kako bi se ujedinili i suočili sa ovim globalnim izazovima, za spas planete i za dobrobit cijelog čovječanstva.

Iz ovih razloga, dijeljenje istih ideja na svim poljima je od suštinskog značaja za Trentine u svijetu, u mreži odnosa koja je globalna i u logici empatije koja je neophodna za sve nas.

Francesco Bocchetti

Kao menadžer asocijacije Trentini nel mondo imao sam prilike posjetiti Tuzlu gdje sam uvijek nalazio lijepo uspomene. Tuzlanska zajednica je bila veoma aktivna u očuvanju sjećanja na obitelji i u istraživanju istorije Trentina u okviru lokalne zajednice. Od svog dolaska Trentini su postali aktivni članovi lokalne zajednice, uključeni u rad gradskih institucija i različitih interesnih grupa. Ova posebnost je i danas živa. Klub nije samo mjesto za sjećanje i nostalгију, već održava kulturu i istoriju kao instrument za izgradnju novih veza i promoviranje razmjene između osoba i kultura. Klubu želim sretnu godišnjicu i nadam se dugoj i plodonosnoj budućnosti u realizaciji aktivnosti.

Alberto Tafner

Odluka o odlasku u Bosnu, koju su mnogi Trentinci donijeli krajem 19. stoljeća, da bi pobegli od

siromaštva koje je zadesilo njihovu teritoriju, bila je veoma bolna i izmučena. Bilo je dramatično teško, baš kao i ono s kojim su se suočili mnogi drugi Trentinci koji su odlazili u Ameriku, s jedinom razlikom što je u ovom slučaju cilj na koji se dolazi bilo na drugom kraju svijeta.

Međutim, bol uzrokovani napuštanjem doma i svojih najmilijih bila je podjednako bolna, kako za one koji su se ukrcali u brodove na prelazak okeana, tako i za one koji su bili usmjereni na bliže teritorije poput Bosne. Zaista, možda je paradoksalno, da je tjeskoba onih koji su se kretali unutar granica Austro-Ugarske, čiji su i Bosna i Trentino bili podjednako dio, mogla biti još veća, jer je postojala svijest da su tako blizu kuće i a i dalje se ne mogu vratiti u svoju postojbinu.

Muka koju svaki emigrant osjeća pri odlasku zapravo ne proizlazi iz broja kilometara koji će ga dijeliti od rodnog kraja, već dolazi iz svijesti da će ono što je ostavio teško povratiti. Bez obzira na udaljenost.

Za svakoga ko napusti svoj dom, put kojim se kreće u potrazi za boljim životom uvijek se predstavlja kao via crucis gdje ima mjesta samo za dvije duboke i intenzivne emocije: onu koja je povezana sa žaljenjem za onim što je ostavljena i emociju nade. To svakoga podstiče na bilo kakvu žrtvu. Po odlasku nema mjesta drugim mislima i kada stignete na odredište osnovna briga je započeti novi i bolji život – život bolji od onog koji ste bili primorani napustiti. Onda će s vremenom, kao što se dogodilo i onima koji su emigrirali u Bosnu, moći mirnije početi posmatrati i prepoznati zavodljivost mjesta i sredina koje su u međuvremenu postale njihov novi dom. Međutim, ne zaboravljajući svoje korijene dobro zasađene u Trentinu.

Anna Lanfranchi

Bila sam direktorica i upravljala asocijacijom Trentini nel mondo od 2010. do 2016. godine, a tih godina imala sam obavezu i čast da susretnem i upoznam mnoge zajednice Trentina širom svijeta. Posebno mjesto u mom sjećanju zauzima Bosna, koju sam posjetila nekoliko puta. Posebno se sjećam, i sa velikim zadovoljstvom, kada me je 2014. godine Trentinska zajednica u Tuzli srdačno dočekala povodom godišnjeg sastanka Trentinskih klubova u Europi.

Klub Trentina Tuzla ove godine slavi važnu obljetnicu, tridesetu godinu djelovanja. Mogu samo da se zahvalim Klubu, da se zahvalim na svemu što ste uradili i što radite, i da vam poželim da nastavite sa aktivnostima u cilju očuvanja tradicije, kulture, jezika i običaja vaših (naših) korijena.

Mariacarla Failo

Mariacarla je jedno vrijeme bila v.d. direktora Trentini nel mondo, a za udruženje u Tuzli važna je činjenica da je bila koordinator za projektne aktivnosti koje su se dešavale od vremena dok je Rino Zandonai bio na funkciji direktora udruženja, pa sve do oko 2016. kad je napustila asocijaciju Trentni nel mondo i posvetila se volonterskom radu u drugim udruženjima. Napisala je:

Već dugi niz godina nisam prisutna u asocijaciji Trentini nel Mondo, a volonterski sam angažovana u drugim udruženjima i žao mi je što moram priznati da su moja sjećanja na kratke posjete Tuzli vrlo rijetka. Zbog toga mislim da ne mogu da vam napišem 8 redova koje ste tražili od mene za vašu publikaciju. Umjesto toga, ove moje riječi imaju za cilj da budu demonstracija prijateljstva i priznanje za vašu veliku posvećenost.

Nakon dugo vremena pogledala sam knjigu i kratku istoriju Kluba u Tuzli, o čemu sam nekad pisala, a pisala sam priču o ovoj trentinskoj emigraciji koja je zapravo posebna u odnosu na sve druge. Posebna je upravo zato što nije bila planirana, već je nastala na osnovu inicijative pojedinih obitelji, što po mom mišljenju čini vašu volju za održavanjem čvrstih odnosa sa svojim korijenima još pohvalnjim. Takođe, u svjetlu činjenice da je

istorijsko-politička situacija natjerala potomke Trentina da skrivaju svoju prošlost i svoju kulturu, a posebno da izgube jezik porijekla, važna su vaša nastojanja za očuvanjem veze sa trantinskim korijenima. Po ovome bi se vaša priča dijelom mogla uporediti s onom o emigraciji u Sjedinjene Države, gdje su Italijani, uključujući Trentine, morali skrivati svoje porijeklo i integrисati se u lokalnu kulturu što je prije moguće. Nemojte se smijati, ali, misleći na Tuzlu, jedno od mojih sjećanja je teškoća sa kojom sam, zbog lošeg engleskog, imala ograničenja da vas razumijem i da me vi mene tačno razumijete, posebno u godinama kad sam bila član uprave Trentini nel Mondo u funkciji predsjednika. Još jedna od uspomena koja mi je ostala u živom sjećanju je činjenica da je upravo Vaše predsjedavanje (misli na Knežićeka) dalo snažan impuls Klubu, revitaliziralo ga i jako sam zadovoljna Vašom inicijativom da napišete detaljnu historiju za proslavu važne godišnjice rada udruženja. Oduvijek sam se divila vašem entuzijazmu i uvijek mi je izmamilo osmijeh na lice da, čak i ako ne govorite ni riječ italijanskog, osjećate se tako ponosno i vezano za svoje porijeklo, što se može reći i za sve ostale članove Kluba Trentino iz Tuzle.

Tim asocijacije Trentini nel mondo sa sjedištem u Trentu ima mali broj vrlo posvećenog osoblja koje radi u Asocijaciji duži niz godina. Aktuelna je grupa radnika i saradnika asocijacije (2023):

- Rosanna Barchiesi – pomoćnica direktora,
- Sabina Corradini – administrator,
- Giada Degaspero – sekretarica,
- Ilaria Turco – menadžerica projekta,
- Maurizio Tomasi – žurnalistica i direktor magazina Trentini nel Mondo,
- Michela Grazzi – komunikacije i odnosi s javnošću.

Ostaje zabilježeno da su dvije osobe povezane sa asocijacijom Trentini nel mondo, koje nisu među živima, dale vrijedan doprinos razvoju tuzlanskog udruženja i međusobnog povezivanja svih trentinskih klubova svijeta.

Ferruccio Pisoni

*Ferruccio Pisoni sa Gordonom Segat i Blankom
Tišma u prostorijama udruženja 2007.*

Ferruccio Pisoni, dugogodišnji Predsjednik asocijacije Trentini nel mondo rođen je 6.8.1936. godine u mjestu Sarche di Calavino, Trento, Italija, a umro je 12.12.2020. godine u Trentu. Pisoni je dugogodišnji trentinski političar, bio je član četiri parlamentarnih tijela u Rimu. Godine 1984. izabran je za zastupnika u Europskom parlamentu, potvrđen takođe 1989. godine. Nakon odlaska iz politike, 1994. godine postaje predsjednikom asocijacije Trentini nel Mondo, asocijacije koja je pod njegovim vodstvom doživjela snažnu ekspanziju uspostavljajući saradnju sa trentinskim klubovima širom svijeta. Godine 2002. organizira

Konvenciju sjevernoameričkih klubova Trentina. Iste godine se obavezao osigurati da autonomna pokrajina Trento interveniše izravnom finansijskom podrškom u korist potomaka emigranata iz područja Trentina u svim državama u kojima djeluju trentinski klubovi. Taj program podrške, nazvan Fond solidarnosti, i danas je aktivan, a sredstva fonda su od velike pomoći za populaciju potomaka Trentina u Tuzli koji su u socijalnoj potrebi. Na poziciji predsjednika asocijacija bio je od 1994. do 2009. godine, a zamijenio ga je Alberto Tafner. Tuzlansko udruženje posjetio je 2007. godine.

Rino Zandonai

*Rino Zandonai u posjeti obitelji Brđanović Mott
2007. u Tuzli*

Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" Tuzla nazvano je po trentinskom humanisti i direktoru asocijacija Trentini nel mondo, imenom Rino Zandonai.

Rođen je 28. juna 1949. godine u Pedersanu, opština Villa Lagarina. Bio je četvrti od devetoro braće. Rano je ostao bez oca, a briga o porodici pala je na majku. Bile su to teške godine za Rina. Poslije osnovne škole pohađao je gimnaziju kod Komboniana, crkvenog reda koji je studente pripremao za svećenike ili misionare. Nije to bio put života koji je očekivao, pa je napustio gimnaziju prije mature i privatno položio ispite u pravnoj školi. Godine 1971. je emigrirao u Liez, u Belgiju. Odmah po diplomiranju stekao je prvo radno iskustvo u Roveretu. Otišao je dalje u Liez, gdje je živio njegov stric, a tamo se dobro snašao. Zahvaljujući poznавању francuskog jezika upisao se na listu nastavnika italijanskog jezika u inozemstvu. Oko 19 godina podučavao je djecu emigranata u Liezu. Ubrzo je postao sindikalni vođa, u trenutku u kom su se nastavnici u inozemstvu borili za kolektivni radni ugovor. Bio je član udruženja Trentini nel mondo u Liezu i Unaie Belgije.

Godine 1990. pozvan je da upravlja udruženjem Trentini nel mondo, zamjenivši Rodolfo Abrama. Iz Belgije, gdje se već bio oženio i dobio 2 kćerke, Lauru i Deboru, vratio se u Pedersano. Asocijacija Trentini nel Mondo je već bila rasprostranjena po svijetu, a oslanjala se samo na direktora i jednu stalno zaposlenu osobu. Bile su to godine promjena. Autonomna Provincija Trento se zalaže za realizaciju projekata solidarnosti i razvoj saradnje sa klubovima u Latinskoj Americi - Argentini i Bosni i Hercegovini. Bio je to napredak u kvaliteti rada i početka perioda stalnog rasta Asocijacije. Sa rastom broja aktivnosti rasla je i potreba da se pojačaju veze sa sličnim asocijacijama i klubovima. Bilo je neophodno uspostaviti odnose sa udruženjima i institucijama u zemljama u kojima su radila trentinska udruženja ili klubovi. Broj udruženja i federacija je

rastao i dostigao broj od 252. I struktura asocijacije se morala prilagoditi potencijalnim novim zahtjevima i zadacima. U asocijaciji Trentini nel Mondo uloga direktora je centralna zato što predstavlja kontinuitet, stalnu tačku koordinacije djelovanja. I Rino je svoju ulogu živio potpuno, žrtvujući se preko svake mjere. Prisutan na sjednicama udruženja, na manifestacijama udruženja u cijelome svijetu, na projektovanju zadataka, na seminarima ili proslavama, u školama koje su promovirale istraživanja istorije Trentina, u ministarstvu za probleme boravka i državljanstva.

Za vrijeme rata u zemljama bivše Jugoslavije bezbroj puta je putovao u prilikama u kojima je bio u stvarnoj i teškoj opasnosti po život, da bi donio najvažnije potrepštine, naročito lijekove, zajednicama u BiH – tamo gdje se moglo doprijeti. Veliku pažnju je posvetio i izbjeglicama iz tog rata, i od 2002. povratnicima iz Argentine koji su izgubi sve tokom velike ekonomске krize. Snažno je poticao učenje italijanskog jezika, i nalazio mogućnosti da se kursevi jezika odvijaju u kontinuitetu.

U Tuzli je boravio više puta. Došao je na otvaranje prostorija udruženja u Miladijama. Prostor je otvorio u društvu načelnika općine Jasmina Imamovića. Dolazio na značajne skupove i sastanke, učestvovao u radu Skupštine udruženja 2008. godine, i na sve načine ostavio vidljiv trag svog humanitarnog djelovanja. Rino Zandonai bio je direktor Trentini nel mondo od 1990. godine, sve do pogibije u avionskoj nesreći leta iz Brazila u noći između 31. maja i 1. juna 2009. godine.

ITALIJANSKA AMBASADA U SARAJEVU I UDRUŽENJE

Republika Italija je među prvim članicama međunarodne zajednice uspostavila diplomatske odnose sa Bosnom i Hercegovinom, otvorivši vlastitu ambasadu u Sarajevu 6. novembra 1996. Od aprila 1994. Italija je već bila prisutna na bosanskohercegovačkoj teritoriji sa prvim diplomatskim predstavništвом (u oblik posebne diplomatske delegacije).

Saradnja ambasade Italije i tuzlanskog udruženja Italijana bila je različita u različitim periodima kad su italijanski diplomati imali svoje misije u Bosni i Hercegovini.

Prvi kontakt udruženja Italijana i ambasade u Sarajevu bio je 1.6.2007. godine prilikom održavanja okruglog stola na temu „Saradnja BiH (Tuzla) i Italije (Trentino) – Prošlost i sadašnjost“. Gost ispred italijanske ambasade u Sarajevu bio je Daniele Onori. Nakon toga, sljedeći susret je bio 3.6.2010. godine na manifestaciji obilježavanja

Stoljeća Italijana u Tuzli. Na manifestaciji je u ime ambasadora bio prisutan ataše za kulturu.

Prilikom prva dva susreta nije bilo zvaničnog, pa ni nezvaničnog sastanka uprave Udruženja sa osobljem ambasade.

Formalizacija saradnje svih italijanskih udruženja u BiH počela je okupljanjem u Livnu marta 2008. godine. Od tog vremena udruženja razmatraju pitanja od zajedničkog interesa, a jedno od tih pitanja je bilo i neadekvatna saradnja sa ambasadom Italije u BiH.

Na sastanku svih udruženja u Banjoj Luci 13.11.2010. godine udruženja su eksplicitno iskazala nezadovoljstvo saradnjom i podrškom ambasade Italije u Sarajevu.

Kao reakcije na zaključke sastanka, tadašnji ambasador Raimondo de Cardona organizovao je

4.2.2011. sastanak u ambasadi sa predstavnicima udruženja Italijana u BiH. Iako su na sastanku iznesene kritike na račun pasivnosti ambasade, ništa se nije promijenilo u narednim godinama. Ambasada nije podržala ni jedno udruženje ni na koji način.

Beskoristan sastanak sa ambasadorom Raimondo de Cardona u ambasadi 4.2.2011.

Naredni kontakt tj. susret sa misijom ambasade Italije u BiH bio je 10.3.2014. godine sa ambasadorom Ruggero Corrias. Ambasador je došao u posjetu italijanskom centru "Dialogo" Tuzla koji vodi Silvia Trogu Osmanagić, a čija misija je organizacija komercijalnih kurseva italijanskog jezika. Prilikom susreta sa članovima udruženja ambasador nije pokazao nikakav interes za rad udruženja (nastavak prakse ranijih ambasadora). Predsjednik udruženja Knežiček je iskoristio priliku da ambasadora informiše da u Tuzli djeluje udruženje Italijana i da udruženje očekuje podršku i saradnju sa ambasadom. Ambasador nije znao da u Tuzli djeluje udruženje Italijana. Kao što je bio slučaj i sa prethodnim ambasadorom, situacija je ostala nepromijenjena - ambasador nikad nije posjetio udruženje niti iskazao interes za bilo kojim vidom saradnje ili pomoći.

U centru "Dialogo" Knežiček, prevodioc ambasadora, Marija Miladinović, Tibor i Dražen Kovačević, Silvia Trogu, ambasador Corrias, Jasmina Ovčina iz CISPa i Željko Mott 10.3.2014.

Sa ambasadorom Nicola Minassi bilo je nekoliko susreta, ali u vrijeme diplomatske misije Minassija nije bilo podrške ambasade za aktivnosti udruženja. Bilo je kontakata i razmjene informacija, ali bez konkretnе pomoći ambasade.

Udruženje je svake godine pozivalo ambasadora na manifestaciju „Dan italijanske kuhinje“, međutim odziva ambasade nije bilo, a vrlo često nije bilo ni odgovora na poziv.

Prilikom organizacije izložbe „Obiteljska fotografija“ koju je organizovalo UGIP „Rino Zandonai“ u Galeriji Mandžić u novembru 2017. godine, upućen je poziv ambasadoru da prisustvuje i otvari izložbu. Odgovor je došao da zbog različitih okolnosti ambasador ne može biti na otvaranju, ali će doći na dan zatvaranja izložbe. Ambasador Nicola Minasi, sa saradnicima je ispunio obećanje i došao na zatvaranje izložbe 27.11.2017. godine. Ambasador i saradnici su iskazali interes za izložbenim eksponatima i zadovoljstvo što udruženje u Tuzli realizuje aktivnosti kulturnih sadržaja. Posjeta je iskorištena za kraći sastanak na temu saradnje i podrške ambasade. Ambasador je pokazao kooperativnost,

ali i dao do znanja da ambasada nema novac predviđen za podršku aktivnostima udruženja Italijana u BiH.

Ambasador Nicola Minasi sa saradnicima i članovi tuzlanskog udruženja Beba Čaušević, Tihomir Knežiček, Željko Mott 27.11.2017.

Bilo je i susreta na prijemima ambasade povodom Dana Republike Italije, kao i prilikom projektnih aktivnosti koje su organizovala druga udruženja a gdje je gost bio italijanski ambasador. Tako je bilo i prilikom gostovanja Knežičeka i Latala u Sarajevu 16.10.2018. godine na izložbi fotografija i razgovora na temu „Koliko vrijedi migrant?“.

Ambasador Nicola Minassi na sarajevskoj izložbi „Koliko vrijedi migrant?“ 16.10.2018.

Dolaskom Marco Di Ruzza u diplomatsku misiju u Sarajevo 2021. godine, saradnja udruženja i ambasade je dobila potpuni preokret jer je ambasador pokazao i dokazao interes za italijanskom zajednicom u Tuzli i aktivnostima koje udruženje realizuje. Odazvao se pozivu na manifestaciju Dan italijanske kuhinje 2021. godine i 2022. godine, pozivao članove udruženja na proslavu Dana Republike Italije, ostvario kontakte sa lokalnim i kantonalnim vlastima u Tuzli, ostvario kontakte sa asocijacijom Trentini nel mondo, bio na festivalu italijanske kulture u Banjoj Luci i tom prilikom upriličio sastanak sa italijanskim udruženjima iz Banja Luke i Tuzle. Prvi put od nastanka Udruženja jedan ambasador je pozvao članove udruženja na sastanak u ambasadu i na dogovor o zajedničkim aktivnostima.

Prvi put je ambasada Italije finansijski učestvovala u podršci realizacije nekoj aktivnosti koju realizuje Udruženje, a to je 2023. godine bilo povodom obilježavanja 30 godina rada Udruženja.

U Tuzli 5.9.2021. na Trgu slobode u Tuzli na manifestaciji Dan italijanske kuhinje – Kadrija Hodžić, Jasmin Imamović, Hatidža Fetahagić (prevodioc za gradonačenika Imanovića), Marco Di Ruzza i Svjetlana Kakeš

AMBASADORI ITALIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Prvi ambasador je bio Vittorio Pennarola u periodu od 20.4.1994. do 19.3.1997. godine.

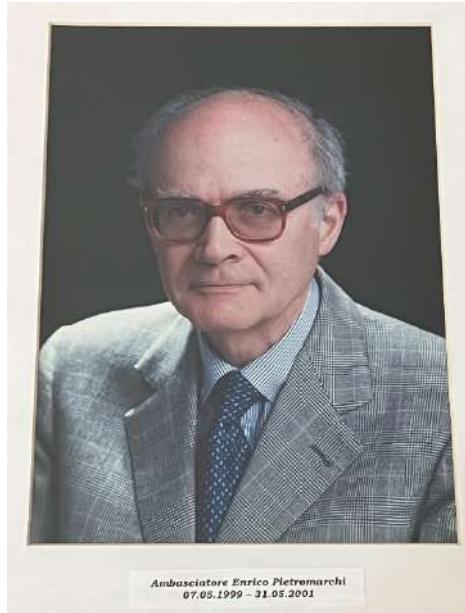

Marko Di Ruzza otvara izložbu skulptura Leonardo Lebeničnik u Tuzli 3.6.2023.

Drugi ambasador Italije u BiH bio je Michele Valensise u periodu od 24.3.1997. do 6.5.1999. godine.

Treći ambasador Italije u BiH bio je Enrico Pietromarchi u periodu od 7.5.1999. do 31.5.2001. godine.

Četvrti ambasador Italije u BiH bio je Saba D'Elia u periodu od 15.6.2001. do 2.1.2005.

Peti ambasador u BiH bio je Alessandro Fallavollita koji je službovaо u periodu od 5.2.2005. do 6.6.2009. godine

Šesti ambasador bio je Raimondo De Cardona u periodu od 8.5.2009. do 21.7.2013. godine

Sedmi ambasador bio je Ruggero Corrias u periodu od 6.8.2013. do 1.12.2016. godine.

Osmi ambasador bio je Nicola Minassi u periodu od 27.3.2017. do 13.6.2021. godine

Deveti ambasador je Marco Di Ruzza koji je misiju započeo 14.6.2021. i još uvijek je ambasador Italije u Sarajevu.

PUBLIKACIJE I ČLANCI

Knjiga

STOLJEĆE ITALIJANA U TUZLI

Autori: Dr. Tihomir Knežiček, Dr. Kadrija Hodžić

Mjesto i godina izdanja: Tuzla 2010.

Izdavač: Infograf Tuzla

Za izdavača: Dragan Vidović

Lektor: Smilja Knežiček

Redakcijski odbor: Jakov Mott, Blanka Tišma, Marija Miladinović, Nikola Šimić, Gordana Segat, Darko Tišma, Zdenko Gardaš, Danijel Rossi, Dražen Kovačević, Irina Dobnik, Grafička obrada i dizajn: Nikola Šimić

Štampa: Infograf Tuzla

Recenzenti: Enver Mandžić, akademik, Prof. dr. Ahmet Kasumović

Prvo izdanje, tiraž: 500 primjeraka, štampano u 400 primjeraka

Knjiga sadrži ukupno 245 stranica, tvrdi povez, boja, ISBN 978-9958-737-19-0.

Štampanje knjige podržali Trentini nel mondo, Vlada Tuzlanskog kantona, Općina Tuzla i osam privatnih kompanija koje djeluju u Tuzli. Autori knjige nisu plaćeni za rad na knjizi.

Sadržaj knjige:

- Uvod
- Povijest Tuzle
- Drevno porijeklo, razvoj i tolerancija na zrnu soli
- Povjesno inkorporiranje manjinskih zajednica u socio-kulturološki milje "tuzlanskog društva"
- Međunarodne podrške tuzlanskoj ustrajnosti na principima demokratije i humanizma
- Dolazak i prisustvo Italijana u Bosni i Hercegovini
- Povjesne okolnosti u postojbini pred emigriranje u Bosnu i Hercegovinu
- Današnja slika Južnog Tirola
- Dolazak Italijana u Tuzlu
- Sadašnja prisutnost Italijana u Bosni i Hercegovini i Tuzli
- Socijalna inkorporiranost Italijana u Tuzli
- Djelovanje Italijana u Tuzli
- Specifičnost inkorporiranja Trentina u Tuzli
- Tuzlanski Italijani u borbi za slobodu
- Italijani u ljevičarskom i radničkom pokretu Tuzle i Bosne i Hercegovine; Leonardo Bancher (1900 - 1936), August Mott, Rafael Rafo Mott.
- Italijani u NOB-u 1941 - 1945
- Italijani u ratu 1992 - 1995
- Organizovanje i udruživanje građana italijanskog porijekla

- Organizovanje udruženja
- Obiteljska stabla italijanskih potomaka u Tuzli: Alassi, Andriussi, Bancher, Battista, Candotti, Daldon, Fontan, Gojo, Menegoni, Michelini, Montibeller, Mott, Papinutti, Piccolotti, Rossi, Segat, Toson, Zamboni.
- Literatura

Monografija „Stoljeće Italijana u Tuzli“ rezultat je potrebe obilježavanja dolaska i svjedočenja o prisustvu Italijana na području Tuzle i okoline. Generacije Italijana žive u harmoniji sa ostalim nacionalnim grupama Tuzle, nastojeći da daju svoj doprinos razvoju lokalne zajednice i Bosne i Hercegovine u cjelini.

Iako se Italijani u Bosni i Hercegovini smatraju nacionalnom manjinom, stepen integrisanosti italijanskih obitelji u bosansko-hercegovačko društvo je izuzetan i svojevoljan.

Monografija daje prikaz dolaska italijanskih obitelji u Tuzlu, povijest njihovog boravka, i pregled obitelji koje vode italijansko porijeklo. Italijanske obitelji su počele naseljavati područje Tuzle i Bosne i Hercegovine tokom Austro-Ugarske vladavine, kad je područje Tirola i Bosna i Hercegovina bila jedna država. Učešće u pripremi ove monografije uzeli su članovi italijanske zajednice koji žive na prostoru Tuzle i okoline, bez obzira iz koje italijanske provincije potiču. Publikacija i arhivske građe o egzistenciji Italijana u BiH ima limitiran broj, a značajan doprinos u prikazu italijanske manjine u Bosni i Hercegovini dali su članovi italijanske zajednice u Sarajevu, Petar Čivić i Bruno Palestra, čiji materijali su korišteni u ovoj monografiji. Monografija je dokument o postojanju obitelji čiji korijeni se nalaze u Italiji, a čiji život je vezan za domovinu Bosnu i Hercegovinu. Posebnost ovog izdanja je u načinu nastanka publikacije. Ne bi bilo

monografije da nije bilo doprinosa članova italijanske zajednice i da nije bilo razgovora sa onima koji prenose sjećanja.

Promocija knjige održana je 3.6.2010. godine u Hotelu Tuzla, a promotori su bili Kadrija Hodžić, Tihomir Knežiček i Dragan Vidović.

Knjiga

OTKUD JA OVDJE – OBITELJ ZAMBONI U TUZLI

Autor: Dr. Tihomir Knežiček

Mjesto i godina izdanja: Tuzla 2017.

Izdavač: knjiga nema izdavača i nije registrovana u NUB

Priprema publikacije: UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla

Uredio i dizajnirao: Dr. Tihomir Knežiček

Štampa: Pixel Bijeljina

Recenzenti: Članovi obitelji Zamboni, Enver Mandžić, akademik

Tiraž: 200 primjeraka

Knjiga sadrži ukupno 188 stranica, meki povez, boja.

Štampanje knjige podržalo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Autor knjige nije plaćen za rad na knjizi.

Sadržaj knjige:

- Predgovor
- Amadeo i Fiorenza Zamboni
- Josip Zamboni
- Rudolf Zamboni
- Ferdinand Zamboni
- Ana Zamboni, udata Josić
- Albina Zamboni, udata Jurišević
- Italijani u Tuzli—dolazak, djelovanje, udruživanje

Knjiga je urađena u okviru projekta „Otkud Italijani u Bosni i Hercegovini“ i predstavlja rodoslov i istorijat dolaska obitelji Zamboni u BiH, posebno u Tuzlu. Knjiga je podijeljena kao besplatan primjerak.

Sadržaj knjige je primarno namijenjen mlađem potomstvu obitelji Zamboni da znaju koga imaju od obitelji i ko su osobe čiji preci su bili braća i sestre. Važno je i za sve generacije da znaju svoje

genetske korijene, šta su preci radili i kuda su se kretali. Podaci u knjizi se mogu smatrati vjerodostojnim a slike su obiteljski vremeplov od poznatih pra-nekog Giovanni-Ivan Battista Zamboni, rođen 1841. godine u Brezu, do djece koja su rođena u vrijeme kad je knjiga štampana. Amadeo i Fiorenza Zamboni su došli u Vranduk a onda u Tuzlu i bili su začetnici svih tuzlanskih obitelji Zamboni. Imali su četiri sina i dvije kćerke. Sva djeca su imala svoju djecu, a njihova djeca dalje svoju djecu, i tako do današnjeg vremena. Zambonija ima u Tuzli, Živinicama, Boljaniću, Maglaju, Budvi, Kraljevu, Novom Sadu, Zvorniku, Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu, u Hrvatskoj, Italiji, Njemačkoj, Austriji, SAD i u drugim velikim i malim mjestima.

Mnogo je osoba pomoglo da se napravi ova publikacija. Najviše osoba je pokazalo interes da daju svoj dio genetskog mozaika pa su slali fotografije, opisivali obitelji i događaje. Podaci u knjizi su lične prirode, a objavljeno je ono za što nije bilo prepreka da bude objavljeno i što je dostupno na internetu. U zadnjem poglavljiju knjige opisan je dolazak Italijana u Tuzlu, djelovanje Italijana i udruživanje Italijana.

Promocija knjige održana je 5.7.2017. godine u Hotelu Tuzla, a promotori su bili Želimir Lalić i Tihomir Knežiček.

Knjiga

ITALIJANI U TUZLI 1880-2019

Autor: Dr. Tihomir Knežiček

Mjesto i godina izdanja: Tuzla 2019.

Izdavač: JU Centar za kulturu Tuzla

Za izdavača: Dženan Jusufović

Pregled i korektura: Senad Begović

Grafička obrada i dizajn: Nikola Šimić

Štampa: Pixel Bijeljina

Recenzent: Enver Mandžić, akademik

Prvo izdanje, tiraž: 150 primjeraka

Knjiga sadrži ukupno 448 stranica, meki povez, boja, ISBN 978-9926-8302-1-2.

Štampanje knjige podržalo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Autor knjige nije plaćen za rad na knjizi.

Sadržaj knjige:

- Uvod
- Razlozi dolaska Italijana u Bosnu i Hercegovinu
- Dolazak i odlazak Italijana
- Dolazak i naseljavanje Italijana u Tuzlu
- Doprinos razvoju i uspješnosti Tuzle
- Italijanske obitelji: Allasia, Andriussi, Bancher, Battista, Broch, Candotti, Cordignano, Daldon, Dorighi, Drusiani, Fontan, Gojo, Grotti, Menegoni, Michelini, Montibeller, Mott, Orlando, Papinutti, Piccolotti, Rossi, Sciocci, Segat, Soravia, Toson, Zamboni.
- Izvori informacija i literatura

Publikacija je pripremljena i štampana u okviru projekta „Knjiga Italijani tuzlanske regije“ iz granta sredstava za podršku udruženjima nacionalnih manjina u 2018. godini, kojeg finansira Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Monografija je pripremljena da se ukaže na prisutnost članova obitelji koji na neki način imaju italijansko porijeklo, a koji su boravili ili i danas žive na području Tuzli i okolnih mjesta. Drugi važan razlog izrade monografije je očuvanje kulture sjećanja na pretke koji su ostavili dubok i neizbrisiv trag o svom doprinosu razvoju Tuzle i regije. Treći razlog pojave monografije je podsjećanje na veze unutar italijanskih obitelji koje ukazuju ko je kome šta u obiteljskim stablima.

Monografija je publikacija koja je, na određen način, popravljeno izdanje monografije „Stoljeće Italijana u Tuzli“ koja je štampana 2010. godine. Unapređenje u odnosu na izdanje knjige iz 2010. godine je bolja metodološka priprema načina prezentiranja obitelji, popravljene su uočene greške i povećan je broj opisanih obitelji sa 18 na 26 uz znatno povećanje obima informacija o svakoj obitelji. Manji broj italijanskih obitelji u Tuzli nije obuhvaćen publikacijom, prvenstveno zbog nedovoljnog interesa članova tih obitelji da ponude informacije o svojim obiteljima.

Monografija je ilustracija harmonizovanog života Italijana i različitih nacionalnih grupa u Tuzli i okolnim mjestima. Dokumentovan je dolazak i historija boravka italijanskih obitelji u Tuzlu, njihova brojnost, stručnost i doprinos u oblasti kulture, zanatstva, graditeljstva, sporta, očuvanja tradicije i revolucionarnih ideja. Doprinos u uspješnom očuvanju zajedničkog življenja u Tuzli dala je italijanska zajednica u Tuzli pa u Tuzli i danas živi veliki broj obitelji Mott, Zamboni, Pikoloti, Mikelini, Montibeller, Daldon, Segat i druge. Ovakvih ili drugih italijanskih prezimena, u drugim gradovima BiH ili nema ili ima vrlo malo.

Izrada monografija gdje se navode lični podaci i sADBINE pojedinaca osjetljiv je proces u kojem privatnost postaje dio javnog prostora. U tom smislu važno je naglasiti da objavljeni podaci u monografiji imaju isključivo dokumentarnu vrijednost i ne mogu biti upotrebljeni u bilo koje druge svrhe.

U pripremi materijala za publikaciju značajan doprinos dali su entuzijasti pojedinci, motivisani da ostanu zabilježena sjećanja na pretke i da pokažu kako su se obitelji razvijale od dolaska prvih Italijana u Tuzlu do današnjeg vremena. Pojedinci su tražili zvanične podatke o svojim precima po

raznim, primarno crkvenim, arhivama, internet pretraživačima i u nadležnim službama u Italiji i BiH, a onda te podatke dali na raspolaganje da budu publikovani. Nekoliko pojedinaca od ranije istražuju svoje italijanske obiteljske korijene, i pišu o tome, pa su za ovu publikaciju praktično napisali cjelokupan sadržaj za svoju obitelji. Izuzetno važno je što su neke, do sada nerazjašnjene obiteljske veze, postale jasne i mnoge dileme riješene zahvaljujući sekundarnim pouzdanim izvorima informacija.

Promocija knjige je održana 31.8.2022. godine u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla, a promotori su bili akademik Enver Mandžić, Tihomir Knežićek i Senad Begović.

Zbornik radova

**ZBORNIK RADOVA SA OKRUGLOG STOLA
„130 GODINA DOLASKA ITALIJANA U BOSNU
I HERCEGOVINU“**

Okrugli sto održan je u Sarajevu 18.5.2013. godine.

Izdavanje i proizvodnja - Sarajevo: Udruženje građana italijanskog porijekla, 2013, jezik - bosanski, italijanski.

Prevod radova na Italijanski: Dubravka Ivičević

Knjiga sadrži ukupno 95 stranica, meki povez, crno-bijela stampa, ISBN 978-9958-0994-0-3

Autor: Tihomir Knežićek, Uticaj Italijana na izgradnju i društveni razvoj Tuzle, str. 41-55 (BiH i italijanska verzija teksta).

Aktivno prisustvo Italijana na području Tuzle i okoline datira od 1878. godine. Dolaskom na prostore regije Tuzle, na preporuku i poticaj

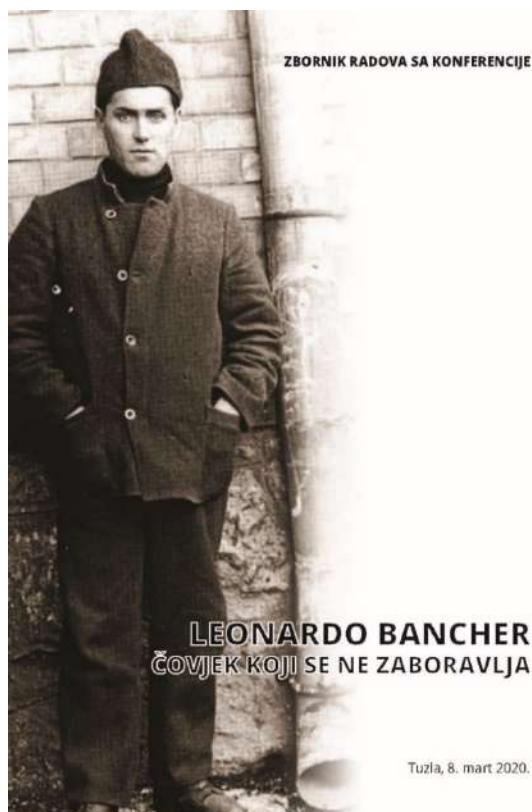
tadašnje politike u Austro-Ugarskoj monarhiji, Italijani su uspješno inkorporirani u zajednicu koja je pozitivno reagovala na prisustvo Italijana. Dolaskom u Tuzlu, Italijani su donijeli određena znanja i kulturu iz krajeva odakle su došli, a te vještine su kulinarstvo, muziciranje, građenje objekata, efektivniji način obrade drveta i savremeni način bavljenja poljoprivredom. Pored vještina, pokazali su izvanredan osjećaj za uspješno organizovanje i okupljanje građana, pa su tako nastale muzičke grupe, sportski klubovi, vatrogasna društva i političke skupine okupljene oko vođa Italijana. U oblasti građevinarstva, Italijani su bili projektanti za značajne objekte u Tuzli, kao što su Velika gimnazija u Tuzli, Turbe u Tuzli, a na više objekata su bili izvođači radova, kao što su Samostan u Plehanu kod Dervente, Okružna pošta u Tuzli, Katolička crkva u Tuzli, džamija u Šerićima kod Živinica i Tuzle, Pravoslavna crkva u Priboru kod Tuzle, itd. Radili su na rekonstrukciji Jalske džamije u Tuzli, a gradili su i prvu javnu česmu u Tuzli.

Zbornik radova sa stručnog skupa je zvanično promovisan 3.5.2014. u Sarajevu. Promotor Bruno Palestra i druga sekretarka u ambasadi Italije u BiH Ilarija Ragnoni.

Zbornik radova

ZBORNIK RADOVA SA KONFERENCIJE "LEONARDO BANCHER - ČOVJEK KOJI SE NE ZABORAVLJA"

Konferencija je održana 8.3.2020. godine.

Glavni i odgovorni urednik: Dr. Tihomir Knežićek

Mjesto i godina izdanja: Tuzla 2020.

Izdavač: JU Centar za kulturu Tuzla

Za izdavača: Senad Begović

Korice: Nikola Šimić

Grafička obrada: Dr. Tihomir Knežićek

Štampa: In SCAN doo Tuzla

Za štampariju: Mirsad Fejzić

Tiraž: 60 primjeraka

Knjiga sadrži ukupno 160 stranica, meki povez, boja, ISBN 978-9926-8302-3-6.

Štampanje knjige podržali Grad Tuzla i Trentini nel mondo.

Sadržaj zbornika:

- Predgovor urednika
- Francesco Bocchetti, PRIMIERO - THE ORIGIN OF LEONARDO BANCHER (engleski), PRIMIERO - MJESTO PORIJEKLA LEONARDA BANCHERA,
- Kadrija Hodžić, LEONARDO BANKER: BORBA ZA MULTIKULTURALNI OBRAZAC SOCIJALNE PRAVDE,
- Frédéric Spagnoli, SUR LES TRACES DU RÉSISTANT
- BRUNO BANCHER DE TUZLA À SEVRAN EN PASSANT PAR LE TRENTIN (francuski), STOPAMA BORCA FRANCUSKOG POKRETA OTPORA BRUNE BANCHERA - IZ TUZLE U SEVRAN PREKO TRENTA,
- Zdravko Latal, OBITELJSKI POGLED NA LEONARDO - NARDI – BANCHERA,
- Mijo Franković, SPOMEN OBILJEŽJE LEONARDU BANKERU U BEOGRADU,
- Sinan Alić, NAZIVI TUZLANSKIH ULICA,
- Tihomir Knežiček, BIBLIOGRAFSKA IDENTIFIKACIJA LEONARDA BANCHERA,
- Edvard Cucek, LEONARDO E BRUNO BANCHER, PADRE E FIGLIO, DUE FIGURE DA RICORDARE NELLA STORIA DEL TRENTINO E DELLA BOSNIA (italijanski), LEONARDO I BRUNO BANCHER, OTAC I SIN, REVOLUCIONARI KOJI ĆE OSTATI

UPAMĆENI U HISTORIJI TRENTINA I BOSNE I HERCEGOVINE,

- DODATAK - REPRINT ČLANAKA OBJAVLJENIH U EDICIJI "TUZLA U RADNIČKOM POKRETU I REVOLUCIJI": Bogoljub Lekić, Leonardo Banker, Rinaldo Banker, Neka se pomiješa krv radnika i seljaka, Leonida Banker-Ćatić, U savezničkoj bolnici u Italiji, Leonida Banker-Ćatić, S Tuzlanskim odredom u šestoj ofanzivi.

Leonardo Bancher je čovjek koji se ne zaboravlja. Prezime Bancher, ili Banker kako se često pisalo, je ostavilo važan trag u istoriji grada Tuzle. Borba za nacionalnu identifikaciju tri naroda u BiH pomjerila je vrijednosti koje nose revolucionari, bez kojih ne bi bilo zajedničkog življena u Tuzli, pa i okolnim mjestima. Leonardo Bancher je rođen Italijan, došao u Tuzlu kao dječak i sav svoj život posvetio borbi za pravdu i jedinstvo radnika i građana. Osnova za tu motivaciju Leonarda je u činjenici da siromašnih i obespravljenih ima među svim narodima – i ta nepravda jednakog pogoda svakog građanina. On, Italijan, život je dao za bolji položaj Bosanaca i Hercegovaca i nekadašnjih Jugoslavena. Leonardo je imao svoje mjesto u Tuzli, ali je vremenom njegov doprinos je vremenom ubačen u maglu, pa je tako nestala ulica Leonarda Bankera, spomen ploča na partizanskom groblju je, kao i druge spomen ploče, zapuštena, njegovoj ostavštini u Muzeju Istočne Bosne nema traga.

Članovi Udruženja građana italijanskog porijekla „Rino Zandonai“ Tuzla prepoznaju potrebu za očuvanjem kulture sjećanja i otimanja od zaborava osoba koje su gradile i društvo i zgrade, pa je tako Kadrija Hodžić predložio da se organizuje konferencija posvećena Leonardu Bancheru. Pozvane su osobe koje imaju nešto ponuditi o životu Leonarda, i sve te osobe, autori radova, su

se odazvale pozivu i dale konkretni doprinos uspješnosti održavanja konferencije. Posebno vrijedno je učešće stručnjaka iz Italije i Francuske koji su prezentovali aspekte imena i djela Leonarda Banchera i njegovih najbližih – supruge Ljubice, sinova Brune, Rinalda i kćerke Vesne.

Za manje od dva mjeseca od izvorne ideje održana je konferencija 8. marta 2020. godine u Tuzli, u Međunarodnoj galeriji portreta. Vrijeme održavanja konferencije je bilo nepovoljno zbog početka napada korona virusa, ali prisutnost učesnika konferencije iz inostranstva i prisutnost članova obitelji Bancher su pokazali kakav je značaj tema konferencije. Na konferenciji su bili prisutni i svoje radove izlagali i već pomenuti stručnjaci iz Italije i Francuske, kao i autori iz Tuzle. Iako nisu bili prisutni na konferenciji, tri rada su pripremljena za konferenciju i ti radovi su publikovani u ovom zborniku radova.

Svaki od prezentovanih radova u zborniku ima svoju specifičnost i naučni ili stručni doprinos sagledavanju radnih i životnih uslova Leonarda Banchera koji je praktično jedan od ključnih utemeljivača komunističkog pokreta u Tuzli. U zbornik je dodat reprint tekstova o članovima obitelji Bancher/Banker koji su objavljeni u ediciji „Tuzla u radničkom pokretu i revoluciji“. Ti tekstovi praktično su jedini tekstovi u kojima su detaljno opisani Leonardo Bancher, njegova bliža i dalja obitelj.

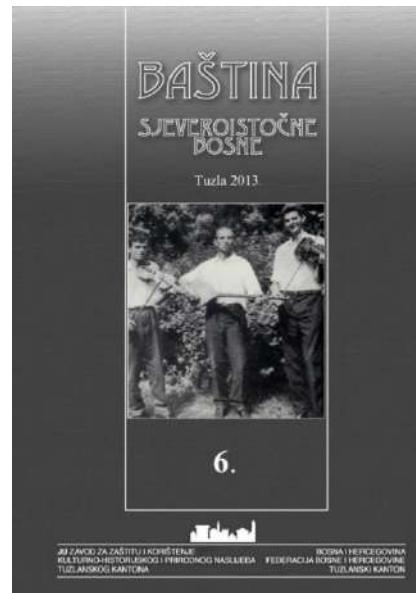
Opus tekstova u zborniku radova nedvosmisleno ukazuje da je Leonardo Bancher važna osoba zahvaljujući kojoj je i multietničko društvo u Tuzli uspostavljeno kao uspješan model življenja, model koji je nastao u vremenu Husinske bune i nastavio tradiciju da današnjeg vremena.

Promocija zbornika: 5.9.2020, Atelje Ismeta Mujezinovića Tuzla, promotori: Kadrija Hodžić, Tihomir Knežićek, Sinan Alić i gradonačelnik Jasmin Imamović. Moderator Senad Begović.

Časopis

**BAŠTINA SJEVEROISTOČNE BOSNE, BROJ 6.
2013. ČASOPIS ZA BAŠTINU, KULTURNO-HISTORIJSKO I PRIRODNO NASLJEĐE, TUZLA,
2014.**

Glavni i odgovorni urednik: prof. dr. sc. Edin Mutapčić.

Izdavač: JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona.

Za izdavača: Benjamin Bajrektarević, direktor Zavoda.

ISSN 1986-6895

Autor: dr.sc. Tihomir Knežiček, Graditeljska ostavština Italijana Cordignano i Candotti u Tuzli, str. 132-149.

Cordignano i Candotti su građevinski poduzetnici, porijeklom Italijani, koji su za vrijeme Austro-Ugarske vladavine projektovali i izgradili značajan broj državnih i privatnih građevinskih objekata u gradu Tuzli. Objekti, građeni u stilu romantizma i neoromanse, oslikavali su raskoš ornamentike i novi način življenja koji je inciran uspostavom Austro-Ugarske uprave u Bosni i Hercegovini. Tuzla je smatrana centrom Sjevero-istočne Bosne i mjesto najbliže granici carstva prema Srbiji. Zato su područje Tuzle počeli intenzivno naseljavati stanovnici prostora Europe koji su bili dio Monarhije, pa su tako i stručnjaci građevinske struke došli u Tuzlu da bi gradili zgrade različitih namjena, za potrebe carevine i stanovništva. Osnovana je tuzlanska kompanije "Cordignano i Candotti" koja se nametnula sposobnošću kvalitetne i brze gradnje, a vlasnici su bili građevinski poduzetnici Cordignano i Candotti. Svoje prisustvo u Tuzli obilježili su od 1889. godine projektovanjem i izgradnjom Velike Gimnazije u Donjoj Tuzli (Tuzli), izgradnjom Okružne pošte, Katoličke crkve, Trgovačke akademije, niza stambeno-poslovnih objekata u centru Tuzle, dogradnjom samostana u Plehanu, gradnjom kuća za vlastite potrebe i za privatne potrebe drugih

uticajnih ličnosti tog vremena koje su djelovale u Tuzli.

Časopis nema zvaničnu promociju, postavlja se na WEB stranicu izdavača publikacije.

PRIZNANJA UDRUŽENJU

U znak priznanja za rezultate koje udruženje postiže, pojedine institucije dodijelile su priznanja i zahvalnice.

JU Javna biblioteka Lukavac

UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla je na poziv lukavačke biblioteke organizovalo izložbu fotografija u prostoru Javne biblioteke Lukavac na temu Italijana u Tuzli, Lukavcu i BiH. Izložba je upriličena u okviru kulturne manifestacije 30. pjesnički memorijal „Avdo Mujkić“ 2021. koja sadrži promocije knjiga, književne tribine i izložbe. Nakon uspostave saradnje sa bibliotekom Lukavac, udruženje je u kasnjem periodu nekoliko puta gostovalo svojim programima u prostoru biblioteke koja se nalazi u Centru za kulturu Lukavac.

Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona

Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona i 2021. godine organizovao je manifestaciju "Dani audio-vizualnog nasljeđa". Manifestacija je održana u periodu od 25. do 27.10.2021. godine. U fokusu manifestacije bio je period "1950.-1970." i audio vizuelni sadržaji koji su nastali u to vrijeme na širem području sjeveroistočne Bosne. U sklopu manifestacije organizovana je izložba omota gramofonskih ploča pod nazivom „Čuvari vinila na 33 obrtaja“. Izložbu omota gramofonskih ploča je pripremio Tihomir Knežiček ispred UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla koje je bilo učešnik u manifestaciji. Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona je u znak zahvalnosti za učešće na manifestaciji uručio zahvalnicu udruženju Italijana.

Međunarodni sajam turizma i ekologije "LIST" u Lukavcu

UGIP „Rino Zandonai“ i klub Trentina bili su izlagači na dvodnevnom Međunarodnom sajmu turizma i ekologije "LIST" u Lukavcu. Sajam je održan od 5. do 7.5.2022. godine u Lukavcu u sportskoj dvorani. Nastup udruženja je imao primarnu ulogu promociju turističkih potencijala regije Trentino, ali i djelovanja udruženja. Pojava udruženja je izazvala značaju pažnju posjetilaca, a prvi je put da je Italija predstavljena na sajmu LIST koji se duži niz godina održava u Lukavcu. U programu sajma bilo je svečano otvaranje i obraćanje zvanica. Slijedio je obilazak sajma i razgovor sa izlagачima. U okviru sajma održan je i Festival hrane i pića „BOSANSKA SOFRA“ i "Dani ženskog stvaralaštva", a svi učesnici su dobili zahvalnicu. Učešće u sajamskom nastupu

imao je veći broj članova Udruženja iz obitelji Mott, Segat i Zamboni. U znak zahvalnosti za učešće na sajmu, organizator je uručio Udruženju zahvalnicu.

Međunarodni sajam Bijeljina-turist 2022

UGIP „Rino Zandonai“ i klub Trentina bili su učesnici na dvodnevnom Međunarodnom sajmu turizma i gastrokulture „Bijeljina-turist 2022“, koji je održan u Bijeljini, hotel Drina 27. i 28.5.2022. Na sajmu se predstavilo više od 70 izlagača iz BiH, Crne Gore i Hrvatske.

Organizator Sajma je Turistička organizacija grada Bijeljina, a pokrovitelj Grad Bijeljina. Turističku ponudu predstavile su brojene turističke organizacije iz BiH i zemalja regiona, a na ništa manje bogatoj gastronomskoj ponudi izlagači su mogli vidjeti proizvode od mljeka, mesa, ali i stara tradicionalna jela.

Posebnost sajma je bila prezentacija italijanskih tradicionalnih jela koja su pripremile članice tuzlanskog udruženja Gordana Segat, Mirjana Čaušević i Bernanda Zamboni Morankić. Podijeljeno je za degustaciju više od 60 porcija slanih i slatkih jela. Popila se i boca šampanjca što je poklon Willi Daldona, a podijeljen je i promotivno-turistički materijal Trenta. Udruženje je dobilo i zahvalnicu za učešće na sajmu, i poziv za učešće na sajmu naredne godine.

Čestitka Autonomne provincije Trento

Čestitka sa obilježjem Autonomne provincije Trento dodijeljena je 3.6.2023. udruženju „Rino Zandonai“ povodom obilježavanja 30 godina rada udruženja. Čestitku je u ime provincije uručila Viviana Modena Cuculiza na manifestaciji „30 godina udruženja Italijana u Tuzli“ u Ateljeu Ismeta Mujezinovića. Ovo priznanje i čestitka su važni za udruženje i trentinsku zajednicu u tuzlanskoj regiji posebno ako se ima u vidu da je čestitku potpisala direktorica ureda za emigracije Olivo Ileana.

Vino Willi Daldona

Willi Daldon je rođen 1966. godine u Transqua, Italija kao potomak tuzlanske obitelji Emila Daldona. Iako nije rođen u Tuzli, izuzetno poštuje svoje obiteljske korijene i, pomalo neočekivano, redovno pomaže tuzlanskom udruženju vrijednim poklonom. Humanista je i dobrovoljni vatrogasac, ne govori BHS jezik, ali mu to ne smeta da svake godine donese ili pošalje kutiju italijanskog vina za udruženje (Circolo Trentini). Vino se koristi na manifestaciji Dana italijanske kuhinje ili prilikom drugih okupljanja članova udruženja (naravno da jedna flaša završi u frižideru pisca ovih redova). Willi Daldon je vodoinstalater, i sigurno da nema viška novca za vrijedne poklone kao što je kutija vina, pa je njegov gest cijenjen i zabilježen na banerima Dana italijanske kuhinje, na WEB stranici udruženja, a evo i u knjizi o 30 godina djelovanja udruženja tuzlanskih Italijana. Sve je počelo 12.4.2019. godine kad je došao u Tuzlu, i tako započeo neku svoju tradiciju poklona vina. I tako svake godine. Zadnju kutiju je donio 3.6.2023. kad je došao u Tuzlu na obilježavanje jubileja udruženja. Kutija je neotvorena u vrijeme pisanja ovog teksta, a biće otvorena 1.9.2023. na promociji knjige, a biće vina i sutradan na 14. Danu italijanske kuhinje u Tuzli.

**SPISKOV
ITALIJANSKIH
OBITELJI I
STATUT UDRUŽENJA**

SEGAT ARKO

4/18

PREGLED PÖRODICA - PO KOMUNAMA PORIJEKLA 01.11.95.god Str. 1

*****
RED CLAN. PREZIME (IME OCA) IME KOMUNA PORIJEKLA
BR. BROJ

*****
 1 100 ADAMOVIC (ILIJA) BERNARD UDINE
 2 99 ADAMOVIC-BATTI. (STJEPAN) ZDENKA UDINE
 3 192 AHMEDIC-VOKIC (SLOBODAN) DUBRAVKA
 4 242 ALEKSIC-SARAVIA (ANGELO) ADELA VALE DI CADORE DELLU
 5 208 ALLASIA(CUVAJ) (MIJO) STEFICA - UMLA TORINO
 6 218 ALOMEROVIC (MARTIN DELONGA) IVANKA MILANO
 7 47 ANDRIUSSI (SLAVKO) NELA UDINE
 8 50 ANDRIUSSI (IVAN(GIOVANNI)) NIKOLA UDINE
 9 48 ANDRIUSSI (IVAN(GIOVANNI)) SLAVKO UDINE
 10 46 ANDRIUSSI (SLAVKO) ZORAN UDINE
 11 202 AZINOVIC (FERHAD) DUNJA TRST
 12 217 BAHUN (PAVAO) IVAN TIROL ?
 13 215 BAHUN (PAVAO) PETAR TIROL ?
 14 216 BAHUN (PAVAO) RUDOLF TRENTO
 15 60 BARALIC-TROMBET (MIRALEM) AIDA UDINE
 16 157 BARIC (BRANKO) IRIS DJENOVIA
 17 98 BATTICELLI (ANTUN) STEFICA TRENTO ✓
 18 79 BATTISTA (STJEPAN) ZDRAVKO FELTRE BELLUNO
 19 135 BISIC-PICCOLOT. (IVAN) SLAVICA TIROL ?
 20 235 BLAZEVIC (ZLATKO) JASNA TIROL ?
 21 226 BLAZEVIC (ISMET) VESNA TIROL ?
 22 103 BLAZEVIC (STJEPAN) ZDRAVKO TIROL ?
 23 104 BLAZEVIC (STJEPAN) ZORAN TIROL ?
 24 102 BLAZEVIC (STJEPAN) ZVONIMIR TIROL ?
 25 199 BOZANIC-FIAMEN. (MATO) ANKICA ANDONA
 26 236 BRADVICIC-MOTT (PETAR) VLASTA PRIMIERO ✓
 27 16 BRDANOVIC-MOTT (LUCIJAN) STEFICA PRIMIERO ✓
 28 15 BRLECIC (RAFAEL) NADA PRIMIERO - TRENTO ✓
 29 238 BUKAC (VEDESĽAV) BOGOMIR UDINE
 30 223 BUSSATTA (SIMO) LUKA FIERADI PRIMIERO ✓
 31 210 CABRaja (ANTO) ANTO ✓
 32 137 CAMDJIC (ILIJAZ) SLADJAN
 33 136 CAMDJIC-PICCOL. (DANIJEL) RUZICA(JASNA) FELTRE BELLUNO
 34 204 COKIC (EDUARD) LJERKA TRST
 35 112 COTA (MIJO) ANTO BELLUNO
 36 113 COTA (MIJO) JOSIP BELLUNO
 37 111 COTA (MIJO) ZVONIMIR BELLUNO 22-03-2003
 38 49 CUKIATTI (LUDVIG) GVIDO UDINE
 39 225 CUKIATTI (GVIDO) LUDVIG
 40 130 CUSTENDIL (NUSRET) LARISA TRENTO ✓
 41 129 CUSTENDIL (JOSIF) SLAVICA TRENTO ✓
 42 92 DALDON (MILORAD) DRAGICA FIERADI PRIMIERO ✓
 43 91 DALDON (VILIM) FRANJO TRENTO ✓
 44 93 DALDON (IVAN) MARIO TRENTO ✓
 45 90 DALDON (HAMID) ZINETA TRENTO ✓
 46 89 DALDON-HOFMAN (FRANJO) REGINA UDINE
 47 76 DECECCO (VALENTINO) MARIO MILANO
 48 219 DELONBA (VID) RUZA TIROL ?
 49 105 DJINIC (ZVONIMIR) ZDENKA UDINE
 50 183 DJURIC (JOVO) MOMCILO UDINE
 51 182 DJURIC-PREDOJE. (SAVO) JELISAVETA UDINE
 52 97 DOBNIK (MIHAEL) ANDJELKO FIERADI PRIMIERO ✓
 53 96 DOBNIK (MIHAEL) FELIKS FIERADI PRIMIERO ✓
 54 56 DOROSKI-TROMBET (ROMAN) KARMELA UDINE
 55 169 DRAGICEVIC (MIROSLAV) MARCELIA D.BREZ ✓
 56 212 DRUZIANI (CEZARE) KLETO SAVINIANO MODENA
 57 185 DZAFIC (RIFAT) GORDAN UDINE
 58 184 DZAFIC (MUHAREM) RUFAT UDINE
 59 201 ERZEN-SAVRON (VINCENCO) LIDIJA TRST
 60 107 FACIU (MIKA) ANA VTCENCA

23-03-2003

EGLED POREDICA - PO KOMUNAMA POREJKLA 01.11.95.god Str. 2
 ****
 RED CLAN. PREZIME (IME OCA)IME KOMUNA POREJKLA
 BR. BROJ
 ****
 61 106 FACIO (MISO) KATICA VICENCA
 62 69 FONTAN (DOMINIKO) LINA-ORSOLINA SIROR ✓
 63 71 FONTAN (ZIVAN PERISIC) VELIMIR
 64 155 GAK (NIKOLA) DUSKO
 65 121 GARDAS (IVAN) ZDENKO
 66 120 GARDAS-PIKOLOTI (JOSIP) ANTUNIJA JUG ITALIJE
 67 77 GARDAS (FRANJO) SVJETLANA MILANO
 68 145 GETLIHER (ZOZO) JADRANKA TRENTO ✓
 69 88 GOJO (IBRAHIM) BEHKA TRENTO ✓
 70 84 GOJO (EMIL) DRABAN TRENTO ✓
 71 82 GOJO (JOSIP) EMIL TRENTO ✓
 72 231 GOJO-BUSIC (HILARIO) KARMELA TRENTO ✓
 73 85 GOJO-MUKJANOVIC (DRAGAN) ROSANA TRENTO ✓
 74 66 GURAZI (ANTO) ANTICA ANCONA
 75 72 GRABIELLI (FRANE) CEZARE UDINE
 76 191 GUSIC (SAVO) MIROSLAV UDINE
 77 190 GUSIC (PETAR) SAVO UDINE
 78 59 H.EFENDIC-TROMB (MIRALEM) JASMINKA UDINE
 79 237 HRKAC (VECESLAV) ZDENKA UDINE
 80 207 HUSANOVIC (ISMET) ZEJNLJ SAN MARTINO ✓
 81 241 IBRISIMOVIC (AMIR) AIDA ANCONA
 82 64 IKIC (MIKO) LUCIJA
 83 146 ILICKOVIC (IVO) BOZO SIROR ✓
 84 63 IVANKOVIC-FONT. (IVAN) HEDVICA
 85 37 IVKOVIC-SEGAT (STJEPAN) LJILJANA
 86 243 JAKSIC (STEVAN) BRANKO
 87 209 JANKAC (IMBRO) RUDOLF
 88 194 JASAREVIC (FRANC) MARIJA
 89 233 JOBST (ILIJA) RANKA D.BREZ ✓
 90 35 JOKETOVIC (FRANZ) MARIJA PRIMIERO ✓
 91 41 JOSIC (MATO) MIKO PRIMIERO ✓
 92 42 JOSIC (MATO) MIKO PRIMIERO ✓
 93 80 JURIC (ANTO) ANTO TRENTO ✓
 94 81 JURIC (ANTE) ZVONIMIR TRENTO ✓
 95 168 JURISEVIC (ANTON) MIROSLAV D.BREZ ✓
 96 74 JURKAS (KARLO) RUDOLF
 97 195 KAKES (ALOJZ) SVJETLANA UDINE
 98 131 KAPIDZIC (JOSIP) JELA TRENTO ✓
 99 75 KAVKA (ALBIN) MIROSLAV PRIMIERO ✓
 100 23 KLAJAO-MOTT (PETAR) NADA
 101 175 KNEZICEK (ZDENKO) TIHOMIR
 102 173 KNEZICEK (AUGUST) ZDENKO
 103 174 KNEZICEK (ZDENKO) ZELJKO D.BREZ ✓
 104 227 KOMLJEN (GABRIEL) KRISTIJAN LEVICO TRENTO ✓
 105 203 KONRAD (OMER) MELIKA FOGGIA
 106 205 KOREN(VIDONI) (MARTIN) IVAN TRIESTE
 107 234 KOSARA (ROMAND) BROZDANA
 108 172 KOVACEVIC (STANKO) DRAZEN
 109 171 KOVACEVIC (MIKO) ZDENKA PRIMIERO ✓
 110 9 KRIZAN (FELIKS) JAKOB PRIMIERO ✓
 111 11 KRIZAN (FELIKS) MIROSLAVA ✓
 112 10 KRIZAN (FELIKS) TOMISLAV PRIMIERO ✓
 113 167 KUBINEK (ANTON) ANTONIJA D.BREZ ✓
 114 213 KURET (IVAN) BOZIDAR GORIZIO
 115 179 LAPAJNE (IVAN) MIROSLAV
 116 27 LAZIC-BARISIC (IVO-BARISIC) ANKA TRIESTE
 117 200 LAZZARI (ANTE) VESNA 262 534 FIERADI PRIMIERO ✓
 118 239 LEBENIONIK (TOMAS) ANDRIJA JMRC FIERADI PRIMIERO ✓
 119 25 LOVRETE-MOTT (LEO) NEDELJKA
 120 138 LUKIC (NIKO) VIKTOR

NEGLED POREDICA - PO KOMUNAMA POREJKLA 01.11.95.god Str. 3
 *****
 RED CLAN. PREZIME (IME OCA) IME KOMUNA POREJKLA
 BR. DRUG *****

121	118	MANDZIC-TROMSET (MEHMED) MUNIBA	UDINE
122	108	MARCOLINI (CALCIDE) ANTO-ANTONIO	TRENTO ✓
123	170	MARIC - ZAMBONI (JOSIP) HILDA	DUBREZ ✓
124	25	MARKOVIC (DJORDJE) ALEKSANDAR	
125	187	MARKOVIC (STJEPAN) NATALIJA	UDINE
126	70	MICIC (SLAVKO) BRANKO UPISAN	SIROR ✓
127	232	MICIC - JABODIC (BRANKO) TATJANA UPISANI	SIROR ✓
128	37	MIELCIC (DRAZDI) GORAN	
129	36	MIELCIC (MATIJA) IVANKA	PRIMIERO ✓
130	53	MIJATOV (NIHUVIL) LUKRECIDA	ANGURIA
131	221	MIKELINI (JOCIM-DUJZEPEI) JOSEFINA	UDINE
132	196	MIKILINI (BALIĆ) LEJLA	
133	44	MIKILINI (ALOJZ) MIRKO	UDINE
134	220	MIKILINI (ALOJZ) ZVONKO	UDINE
135	68	MILADINOVIC (IVAN FONTAN) MARINA	SIROR ✓
136	224	MILOSEVIC-BEGAT (STJEFAN) NADEZDA	PRIMIERO ✓
137	101	MONTIBELER (RUDOLF) JOSEF	TIROL ✓
138	173	MANKOVIC (BASAN) SENADA	
139	17	MOTT (JOSIP) BERISLAVA	FIERADI PRIMIERO ✓
140	3	MOTT (LUDVIG) BRANISLAV-IVAN	PRIMIERO ✓
141	21	MOTT (EDUARD) DARIO	PRIMIERO ✓
142	20	MOTT (JAKOB) EDUARD	PRIMIERO ✓
143	67	MOTT (LUDVIG) FRANJO-FRANC	PRIMIERO ✓
144	24	MOTT (IVAN-GIOVANNI) JAKOV	PRIMIERO - TRENTO ✓
145	12	MOTT (JAKOB) KARLO †	SIROR
146	16	MOTT (JOJOVANI-IVAN) MARGARITA	PRIMIERO ✓
147	1	MOTT (PETAR) PETAR †	PRIMIERO
148	13	MOTT (ANGELO) SILVIA	FIERADI PRIMIERO ✓
149	4	MOURA (SAGATTINI) SPOMENTA	
150	240	MOTT (BOSKO) STANKA ✓	
151	2	MOTT (PETAR) ZELJKO	PRIMIERO ✓
152	19	MOTT-DIVKOVIC (EDUARD) SLAVICA	PRIMIERO ✓
153	245	MRVALJ (IVAN) DRAGO	UDINE
154	151	MRVALJ (EDUARD) SLAVICA	MILANO
155	43	MUJIC (MIGO) VESNA	
156	189	OBRENOVIC (SAVO) ANA	UDINE
157	198	OLIVARI (NEVENKO-FAVARO) DRAGO	
158	153	PAJIC (ADEM) AMELA	
159	152	PAJIC (JOVAN) DANIJEL	TRENTO ✓
160	134	PAKI (IVICA) IVICA-HANS	TRENTO ✓
161	133	PAKI (ALEKSA) KRISTAT †	TIROL
162	197	PASIC-BANOV (PETAR) BORISLAVA	UDINE
163	189	PEVIC (IVO) ANDSELKO	
164	83	PEVIC MIJU ANTO	
165	244	PEVIC (MIRESLAV KAVKA) TATJANA	
166	186	PERANOVIC (IVAN) ANTO	
167	156	PERKO (RUDOLF) IVAN	MILANO
168	154	PERKO (IVAN) RUDOLF	
169	229	PICCOLOTTI (IVAN) RUTKO	FILTRE
170	117	PICCOLOTTI (JOVAN) FRANCESCA	PRIMIERO ✓
171	114	PICCOLOTTI (FRANCESCO) MARIJA	FILTRE BELLAZU
172	115	PICCOLOTTI (IVAN) NELJEL	PRIMIERO ✓
173	116	PICCOLOTTI-PER. (DANIJEL) LJILJANA(BITI)	
174	124	PICCOLOTTI (FRANCESCO) ANTO	FILTRE
175	119	PICCOLOTTI (BRUNO) PEPPIN	FILTRE ✓
176	120	PICCOLOTTI (FRANCESCO) VLADO	FILTRE ✓
177	98	PROLIC-KOMINETT (MIRALJEMI) ILIC	UDINE
178	5	RADIC (MIRVENI) BRANT AV	PRIMIERO - TIROL ✓
179	6	RADIC (TAJLO) LJUBO	SIROR ✓
180	8	RADIC (MIRALJEMI) MLADEZA	FILTRE ✓

PREGLED FOTOGRAFICA - PO KOMUNAMA PORIJEKLA 01.11.95.god Str. 4

*****
RED. CLAN. PREZIME (IME OCA) IME KOMUNA PORIJEKLA
BR. BROJ

*****
 181 7 RADIC (MIHAJLO) VLADIMIR PRIMIERO ✓
 182 87 RADOVANOVIC (BOGOLOJUB) DRAGAN
 183 86 RADOVANOVIC-BO. (VELJKO) BOGOROLJUB
 184 228 RADOVIC-SEGAT (EUGEN) KAROLINA
 185 51 RAJIC (NIKOLA) VIKTOR
 186 222 RELJIC (JANDRIJA) CLAUDIA BOLOGNA
 187 140 RELJIC (JANDRIJA) DRAGO BOLOGNA
 188 141 ROSSI (PIETRO) ANTON MILANO
 189 144 ROSSI (PIETRO) JOZO MILANO
 190 142 ROSSI (ANTON) MIRKO MILANO
 191 143 ROSSI (ANTO) ZVONKO UDINE
 192 110 SARAVIA (BORO) BORISLAV TIROL ?
 193 214 SCALCERI-BAHUN (JOSIP) VERONIKA MILANO
 194 149 SECNJAK (EDWARD) IVICA MILANO
 195 148 SECNJAK (EDWARD) SLAVKO MILANO
 196 147 SECNJAK (PETRO ROSSI) VIKTORIJA MILANO
 197 52 SEGAT (JAKOVI) FRANCISKA PRIMIERO ✓
 198 29 SEGAT (JOSIP) IVICA PRIMIERO ✓
 199 30 SEGAT (BATISTA) JOSIP PRIMIERO ✓
 200 51 SEGAT (EUGEN) KARLO PRIMIERO ✓
 201 34 SEGAT (STJEPAN) MIRJANA PRIMIERO ✓
 202 38 SEGAT (BATISTA) PETAR PRIMIERO ✓
 203 33 SEGAT (BATISTA) STJEPAN PRIMIERO ✓
 204 28 SEGAT (PETAR) ZDENKO PRIMIERO ✓
 205 40 SEKULIC (DRAGO) MESNA
 206 22 SENKAS (MOTTI) (LUCIJAN) RENATA FELTRE
 207 127 SIMALA (JOSIP) PETAR
 208 128 SIMALA (PETAR) SLAVKO
 209 94 SIRIC (IVAN) IVANKA FIERA DI PRIMIERO ✓
 210 73 SMAJLBEGOVIC (VANDET) ENVER UDINE
 211 109 SORAVIA (KARLO) ANA VALE DI CADORE DELLU
 212 45 SPORIN (FRANC) TEREZIJA UDINE
 213 132 STEFANOVIC (ALEKSA) DOBRELA TRENTO ✓
 214 14 STOKANOVIC (RAETKO) MLADEN PRIMIERO TRENTO ✓
 215 150 STRBA (JOSIP) ZVONIMIR
 216 57 SUBASIC-TRUMBET (MIRALEM) MELIKA UDINE
 217 52 SUHA (VIKTOR) VALERIJA AMPEZZO
 218 53 SUHA (EDUARD) ZDENKO AMPEZZO
 219 264 SUSIC (DALSANTE-DZOVAC) MIOMIR VERUNA TRIESTE
 220 180 TADIC (FRANJO) MARKO
 221 181 YASIC (MARKAN) VIKTOR D.BREZ ✓
 222 211 TOMIC (MIKO) RUDOLF
 223 61 TRUMBETIC (VINKO) ROMEO UDINE
 224 54 TRUMELITIC (ROMAN) VINKO UDINE
 225 76 TUPECIC (FRANJO) ZELJKO
 226 121 TUKA (IVAN) DRAGO
 227 122 TUKA + ECCOLITI (JOSIP) IDA FIERA DI PRIMIERO ✓
 228 26 VASILJIC (PETAR) LUCIJA D.BREZ ✓
 229 178 VIDOVIC (FERDO) ANKICA D.BREZ ✓
 230 177 VIDOVIC (ANTO) BRANimir D.BREZ ✓
 231 176 VIDOVIC (ANTO) VLADIMIR
 232 126 VILUSIC-PIGOLI (FRANLDS) ELIANA FELTRE
 233 62 VRADIVIC (JOVANI) SORIANO PRIMIERO TRENTO ✓
 234 163 ZAMBONI (PERDO) ANDRO D.BREZ ✓
 235 230 ZAMBONI (JOSIP) ANTON D.BREZ ✓
 236 161 ZAMBONI (VASILIJ) DARA TRENTO ✓
 237 158 ZAMBONI (JOSIP) HEROU D.BREZ ✓
 238 164 ZAMBONI (JOSIP) GERTRUDA D.BREZ ✓
 239 159 ZAMBONI (JOSIP) MARINA D.BREZ ✓
 240 160 ZAMBONI (JOSIP) NIKOLA D.BREZ ✓

REGLED PORODICA - PO KOMUNAMA POKRIJEKLA 01.11.95.god Str. 5
*****
RED CLAN. PREZIME (IME OCA)IME KOMUNA POKRIJEKLA
BR. BROJ
*****
241 165 ZAMBONI (VLADO) SINISA D.BREZ ✓
242 162 ZAMBONI (JOSIP) VLADO D.BREZ ✓
243 166 ZAMBONI (FERDO) ZVONKO D.BREZ ✓
244 55 ZIZAK-TROMBETTO (VINKO) MIRJANA UDINE
245 139 ZULUMOVIC-PICC. (JOSIP) MARIJA TRENTO ✓

OBITELJI ITALIJANSKOG PORIJEKLA U TUZLANSKOJ REGIJI 2022.
**Nije potpun spisak, uvijek ima
 promjena.**

no.	Porijeklo	Prezime	Ime	Mjesto
1	Allasia	Allasia	Michele	Tuzla
2	Andriusi	Hadžić	Nela	Tuzla
3		Hadžić	Samir	Tuzla
4		Mahmuzić	Nineta	Tuzla
5		Mahmuzić	Edin	Tuzla
6	Bancher	Ibrišimović	Bahrija	Tuzla
7		Ibrišimović	Amir*	Tuzla
8		Ibrišimović	Zlatko	Tuzla
9		Ibrišimović	Maida	Tuzla
10		Ibrišimović	Selma	Tuzla
11		Ibrišimović	Mirza	Tuzla
12		Smajić	Aida*	Tuzla
13		Smajić	Nihad	Tuzla
14		Smajić	Emir	Tuzla
15		Smajić	Melisa	Tuzla
16		Lebeničnik*	Leonardo	Tuzla
17		Lebeničnik*	Štefica	Tuzla
18		Lebeničnik*	Nikolina	Tuzla
19		Vasilj	Lucija*	Tuzla
20		Vasilj*	Dragan	Tuzla
21	Batticelli	Husanovic	Lidija	Tuzla
22		Husanovic	Zejinil	Tuzla
23		Husanovic	Eldar	Tuzla
24		Husanovic Bošković	Bojana	Tuzla
25		Husanovic	Damjan	Tuzla
26		Husanovic	Alen	Tuzla
27		Husanović	Alisa	Tuzla
28			Stjepan	
29			Štefica	
30	Batista	Batista	Zdravko*	Tuzla
31	Candotti	Šuha	Borislav	Tuzla
32		Šuha	Vinka	Tuzla
33		Šuha	Stela	Tuzla

34		Šuha	Bojan	Tuzla
35		Rajić	Subhija	Tuzla
36		Rajić	Denis	Tuzla
37		Muminović	Inga	
38		Muminović	Senaid	Tuzla
39	Daldon	Daldon	Zorka*	Simin Han, Tuzla
40		Daldon	Mario	Simin Han, Tuzla
41		Daldon	Marica	Simin Han, Tuzla
42		Daldon	Ivan*	Simin Han, Tuzla
43		Daldon	Zineta	Tuzla
44		Daldon	Enisa	Tuzla
45		Daldon	Vanja	Tuzla
46		Dobnik	Nada	Tuzla
47		Dobnik	Irina	Tuzla
48		Šimić	Ivanka	Rapače, Tuzla
49		Šimić	Ivana	Rapače, Tuzla
50		Šimić	Nikola	Rapače, Tuzla
51		Šimić	Božo	Rapače, Tuzla
52	Drusiani	Drusiani	Cleto	Živinice
53		Drusiani	Anđa	Živinice
54	Fontan	Ivanković	Hedviga	Tuzla
55		Jagodić	Branislav	Tuzla
56		Jagodić	Aleksandra	Tuzla
57		Mičić	Branko	Tuzla
58		Mičić Jagodić	Tatjana	Tuzla
59		Miladinović	Marija	Tuzla
60		Miladinović	Žarko*	Tuzla
61		Vračević	Sofija	Tuzla
62	Gojo	Gojo-Mujkanović	Rosana	Tuzla
63		Mujkanović	Damir	Tuzla
64		Mujkanović	Dino	Tuzla
65		Mujkanović	Dario	Tuzla
66		Pejić	Mirjana	Dokanj, Tuzla
67		Pejić	Anto	Dokanj, Tuzla
68		Radovanović	Željko	Tuzla
69		Radovanović	Bogoljub	Tuzla
70		Radovanović	Melita	Tuzla
71		Radovanović	Dragan	Tuzla
72		Radovanović	Dijana	Tuzla

73		Radovanović	Zlatan	Tuzla
74	Grotti	Blažević	Zdenko	Tuzla
75		Blažević	Ivana	Tuzla
76		Blažević	Toni	Tuzla
77		Blažević	Zoran	Tuzla
78		Blažević	Ivana	Tuzla
79		Blažević	Zdravko	Tuzla
80		Blažević	Hasreta	Tuzla
81		Vasić	Sanja	Tuzla
82		Blažević	Maja	Tuzla
83		Blažević	Andrea	Tuzla
84		Džinić	Zdenka	Tuzla
85		Džinić	Nedžad	Tuzla
86		Džinić	Arnela	Tuzla
87		Džinić	Larisa	Tuzla
88	Marcolini	Goletić	Đovana	Živinice
89		Goletić	Avdo	Živinice
90		Goletić	Jasmin	Živinice
91		Goletić	Senad	Živinice
92		Goletić	Dijana	Živinice
93		Goletić	Eldar	Živinice
94	Menegoni	Dedić	Ilda	Tuzla
95		Dedić	Bakir	Tuzla
96		Dedić	Mak	Tuzla
97		Hodžić	Kadrija	Tuzla
98		Hodžić	Bahtijara	Tuzla
99		Hodžić	Alenka	Tuzla
100		Hodžić	Fadila	Tuzla
101		Šabanović	Điin	Tuzla
102		Hodžić	Zijad	Tuzla
103		Hodžić	Alija	Tuzla
104		Hodžić	Behija	Tuzla
105		Hodžić	Lejla	Tuzla
106		Judić	Džana	Tuzla
107	Michelini	Kakeš	Svetlana	Tuzla
108		Kakeš	Nina	Tuzla
109		Kakeš	Nataša	Tuzla
110	Montibeler	Montibeler	Josip	Tuzla
111		Montibeler	Jelena	Tuzla
112	Mott	Bradvičić	Vlasta	Tuzla

113		Bradvičić	Zoran	Tuzla
114		Bradvičić*	Josip	Tuzla
115		Bradvičić*	Martina	Tuzla
116		Brđanović	Štefica*	Tuzla
117		Brđanović	Miroslav	Tuzla
118		Brđanović	Stela	Tuzla
119		Brđanović	Toni	Tuzla
120		Divković	Tomislav	Tuzla
121		Divković	Anja	Tuzla
122		Divković	Boris	Tuzla
123		Kapidžić	Jasmin	Tuzla
124		Kapidžić	Damir	Tuzla
125		Križan	Tomislav	Tuzla
126		Križan	Dominko	Tuzla
127		Križan	Feliks	Tuzla
128		Mott	Behija	Tuzla
129		Mott	Darija	Tuzla
130		Mott	Robert	Tuzla
131		Mott	Stanka	Tuzla
132		Mott	Sanja	Tuzla
133		Mott	Željko	Tuzla
134		Mott	Željko	Lukavac
135		Mott	Gordana	Lukavac
136		Razić	Sanja	Lukavac
137		Razić	Adnan	Lukavac
138		Razić	Benjamin	Lukavac
139		Mott	Ivana	Lukavac
140		Mott	Berislava	Tuzla
141		Mott	Branislav	Tuzla
142		Mott	Jadranka	Tuzla
143		Mott	Anton	Tuzla
144		Mott	Dario*	Orašje
145		Mott	Milica	Orašje
146		Mott-Divković	Slavica	Tuzla
147		Pavić	Martina	Tuzla
148		Pavić	Rade	Tuzla
149		Pavić	Robert	Tuzla
150		Pavić	Daria	Tuzla
151		Radić	Ines	Tuzla
152		Radić - Pelemiš	Sandra	Tuzla

153		Pelemiš	Zoran	Tuzla
154		Pelemiš	Karla	Tuzla
155		Senkas	Renata	Tuzla
156		Senkas	Želimir	Tuzla
157		Senkas	Mario	Tuzla
158		Senkas	Martina	Tuzla
159		Stokanović	Sandro	Tuzla
160		Stokanović	Vedran	Tuzla
161		Stokanović	Dario	Tuzla
162		Stokanović	Mladen*	Tuzla
163		Stokanović	Dalibor	Tuzla
164		Stokanović	Aleksandar	Tuzla
165		Stokanović	Meliha	Tuzla
166		Stokanović	Aida	Tuzla
167		Stokanović	Ema	Tuzla
168		Čaušević	Mirjana	Tuzla
169	Piccolotti	Čustendil	Slavica	Tuzla
170		Čustendil	Larisa	Tuzla
171		Gardaš	Ivan	Tuzla
172		Gardaš	Zdenko	Tuzla
173		Gardaš	Bojan	Tuzla
174		Gardaš	Antonija	Tuzla
175		Gardaš	Darinka	Tuzla
176		Piccolotti	Dragan	Lukavac
177		Piccolotti	Jasmina	Lukavac
178		Piccolotti	Dino	Lukavac
179		Piccolotti	Rudi	Poljana, Tuzla
180		Piccolotti	Ružica	Poljana, Tuzla
181		Piccolotti	Roberto	Poljana, Tuzla
182		Piccolotti	Anto	Poljana, Tuzla
183		Piccolotti	Saša	Poljana, Tuzla
184		Piccolotti	Matija	Poljana, Tuzla
185		Piccolotti	Ruža	Poljana, Tuzla
186		Piccolotti	Ivan	Poljana, Tuzla
187		Piccolotti	Vlado	Poljana, Tuzla
188		Piccolotti	Ružica	Poljana, Tuzla
189		Gadenz	Tullio	Poljana, Tuzla
190		Gadenz	Štefica	Poljana, Tuzla
191		Simala	Slavko	Tuzla
192		Simala	Mirzeta	Tuzla

193		Simala	Maja	Tuzla
194		Simala	Milanka	Tuzla
195		Tuka	Dražan	Tuzla
196		Tuka	Majda	Tuzla
197		Tuka	Toni	Tuzla
198		Tuka	Mia	Tuzla
199		Tuka	Dragan	Tuzla
200		Tuka	Nada	Tuzla
201		Kapiđić	Jasmin	Tuzla
202		Kapiđić	Damir	Tuzla
203	Rossi	Getliher	Jadranka	Živinice
204		Getliher	Karlo	Živinice
205		Getliher	Vedran	Živinice
206		Mrvalj	Sreten	Živinice
207		Mrvalj	Slavica	Živinice
208		Mrvalj	Željko	Živinice
209		Mrvalj	Slobodan	Živinice
210		Mrvalj	Andrea	Živinice
211		Rossi	Zvonko	Živinice
212		Rossi	Ana*	Živinice
213		Rossi	Mirko	Živinice
214		Rossi	Danijel	Živinice
215		Rossi*	Danijela	Živinice
216		Rossi	Jozo	Živinice
217		Rossi	Marija	Živinice
218		Rossi	Ankica	Živinice
219		Sečnjak	Slavko	Živinice
220		Sečnjak	Kata	Živinice
221		Sečnjak	Miroslav	Živinice
222		Sečnjak	Danica	Živinice
223		Sečnjak	Adriano	Živinice
224		Sečnjak	Adriana	Živinice
225		Sečnjak	Zoran	Živinice
226		Sečnjak	Ivana	Živinice
227		Sečnjak	Ivica	Živinice
228		Sečnjak	Ana	Živinice
229		Sečnjak	Marinko	Živinice
230		Sečnjak	Edvard	Živinice
231		Sečnjak	Ljuba	Živinice
232		Sečnjak	Asmira	Živinice

233		Sečnjak	Gabriel	Živinice
234		Sečnjak	Marinela	Živinice
235		Vukoje	Ivan	Živinice
236	Sciocci	Čabraja	Đordina*	Živinice
237		Šoć	Smiljka*	Živinice
238	Segat	Ivković	Ljiljana	Tuzla
239		Ivković	Slavko	Tuzla
240		Ivković*	Romana	Tuzla
241		Karamović	Silva	Tuzla
242		Karamović	Mehmed	Tuzla
243		Karamović	Damir	Tuzla
244		Karamović	Mia	Tuzla
245		Mihelčić	Ivana	Tuzla
246		Milošević	Nadežda	Tuzla
247		Radović	Slobodan	Tuzla
248		Radović	Slavica	Tuzla
249		Radović	Nina	Tuzla
250		Segat	Mirjana	Tuzla
251		Segat	Maja	Tuzla
252		Segat*	Dalibor	Tuzla
253		Segat*	Mario	Tuzla
254		Segat	Gordana	Tuzla
255		Segat	Olga	Tuzla
256		Segat	Koviljka	Tuzla
257		Segat	Andrea	Tuzla
258		Segat	Zdenko*	Tuzla
259		Segat	Valerija	Tuzla
260		Đaferović	Ranka	Tuzla
261		Đaferović	Mustafa	Tuzla
262		Đaferović	Zlatko	Tuzla
263		Đaferović	Mirna	Tuzla
264	Soravia	Hadžić	Renata	Tuzla
265		Hadžić	Almir	Tuzla
266		Hadžić	Sara	Tuzla
267		Soravia*	Miodrag	Tuzla
268		Čota	Josip	Tuzla
269		Čota	Danica	Tuzla
270		Čota	Branko	Tuzla
271		Čota	Željka	Tuzla
272		Čota	Anto	Tuzla

273		Morić	Sandra	Tuzla
274		Morić	Tihomir	Tuzla
275		Čota	Toni	Tuzla
276		Čota	Nataša	Tuzla
277		Soravia	Mevlida	Tuzla
278		Ramić	Erna	Tuzla
279		Ramić	Damir	Tuzla
280		Ramić	Ema	Tuzla
281		Ramić	Amra	Tuzla
282		Soravia	Elvis	Tuzla
283	Trogu	Trogu-Osmanbegović	Silvia	Tuzla
284	Trombetta	Trombeto	Romeo	Tuzla
285		Trombeto	Janja	Tuzla
286		Trombeto	Roberto	Tuzla
287		Trombeto	Lejla	Tuzla
288		Marelić	Aida	Tuzla
289		Žižak	Mirjana	Tuzla
290		Žižak	Željko	Tuzla
291		Žižak	Ivan	Tuzla
292		Žižak	Ivana	Tuzla
293	Zamboni	Gajić	Jadranka	Zvornik
294		Gajić	Srđan	Zvornik
295		Jobst	Ranka	Tuzla
296		Jobst	Slobodan	Tuzla
297		Jobst	Ivana	Tuzla
298		Jurišević*	Danijel	Šički Brod,Tuzla
299		Jurišević*	Davor	Šički Brod,Tuzla
300		Knežiček	Tihomir	Tuzla
301		Knežiček	Smilja	Tuzla
302		Knežiček	Marija	Tuzla
303		Knežiček	Sonja	Tuzla
304		Knežiček	Željko	Tuzla
305		Knežiček	Ljerka	Tuzla
306		Knežiček*	Davor	Tuzla
307		Kovačević	Dražen*	Tuzla
308		Kovačević	Aida	Tuzla
309		Kovačević	Tibor	Tuzla
310		Kovačević	Miran	Tuzla
311		Kurbegović*	Lidija	Iličica
312		Kurbegović	Benjamin	Iličica

313		Kurbegović	Kenan	Iličić
314		Kurbegović	Zana	Iličić
315		Marić	Dragan	Tuzla
316		Pendić	Zoran	Tuzla
317		Pendić	Aida	Tuzla
318		Pendić*	Nicole	Tuzla
319		Tadić	Viktor*	Živinice
320		Tadić	Lucija	Živinice
321		Tadić	Marcela	Živinice
322		Tadić	Martina	Živinice
323		Tišma	Darko	Tuzla
324		Tišma	Blanka	Tuzla
325		Tišma	Tijana	Tuzla
326		Zamboni	Vlado	Bukinje, Tuzla
327		Zamboni	Anda	Bukinje, Tuzla
328		Zamboni	Siniša	Bukinje, Tuzla
329		Zamboni	Ljiljana	Bukinje, Tuzla
330		Morankić	Bernanda	Tuzla
331		Morankić	Nedim	Tuzla
332		Morankić	Adrijan	Tuzla
333		Zamboni	Josip	Bukinje, Tuzla
334		Zamboni	Zvonko	Tuzla
335		Zamboni	Tea	Tuzla
336		Zamboni	Anton*	Tuzla
337		Zamboni	Dragica*	Tuzla
338		Zamboni	Bernardo	Tuzla
339		Zamboni	Zdenko*	Maglaj
340		Zamboni	Nesveta	Maglaj
341		Zamboni	Svetlana	Maglaj
342		Radovanović Zamboni	Sebastian*	Maglaj
343		Zamboni	Tea	Maglaj
344		Zamboni	Leo	Maglaj
345		Ostojić	Vesna	Boljanić
346		Ostojić	Vladimir	Boljanić
347		Ostojić	Branislav	Boljanić
348		Pandurević	Radmila	Boljanić
349		Pandurević	Goran	Boljanić
350		Pandurević	Slavko	Boljanić
351		Vidović	Branimir	Tuzla
352		Vidović	Vesna	Tuzla

353		Vidović	Nikica	Tuzla
354		Vidović	Ivana	Tuzla
355		Vidović	Vladimir	Tuzla
356		Vidović	Gordana	Tuzla
357		Vidović	Goran	Tuzla
358		Vidović	Zoran	Tuzla

* u imenu -

* u prezimenu - obitelj ne
živi u Tuzli

nedavno
preminule osobe

**UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA "RINO ZANDONAI"
ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA "RINO ZANDONAI"**

S T A T U T
**UDRUŽENJA GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA
„RINO ZANDONAI“**

Tuzla, juni 2010. godine

Na osnovu člana 12. Zakona o Udruženjima i Fondacijama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 45/02), te člana 16. Statuta Udruženja građana "Trentini" iz Tuzle, Skupština Udruženja na sjednici održanoj 03.06.2010. godine,
d o n o s i

S T A T U T
UDRUŽENJA GRAĐANA ITALIJSKOG PORIJEKLA „RINO ZANDONAI“
ASSOCIAZIONE DEI CITTADINI D'ORIGINE ITALIANA „RINO ZANDONAI“

Opšte odredbe

Član 1.

Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai" (u daljem tekstu Udruženje) je vanstranačko udruženje u kome se građani slobodno i dobrovoljno udružuju radi ostvarivanja ličnih i zajedničkih interesa i izražavanja svojih nacionalnih prava, kulturnih, humanitarnih, kao i drugih potreba i interesa u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

Djelatnosti Udruženja podliježu načelima zakonitosti, javnosti i odgovornosti, a rukovodne dužnosti podliježu načelima izbornosti i ograničenog trajanja.

Udruženje je samostalno u uređivanju svojih djelatnosti i u upravljanju svojom imovinom.

Udruženje ostvaruje neposrednu saradnju sa nadležnim organima vlasti i drugim zainteresovanim organima i organizacijama u Tuzlanskom kantonu, BiH i Italiji, a posebno sa provincijama i komunama Italije iz kojih potiču članovi udruženja i njihovi preci u skladu sa zakonom. Udruženje će također ostvarivati saradnju i sa sličnim udruženjima građana italijanskog porijekla u BiH.

Udruženje može inicirati osnivanje zajednice (ili saveza) srodnih udruženja građana italijanskog porijekla u BiH.

Član 2.

Udruženje će aktivno sarađivati sa sličnim udruženjima u zemlji i inostranstvu u skladu sa Zakonom i Statutom.

Član 3.

Udruženje ima svojstvo pravnog lica, a stiče ga danom upisa u registar kod nadležnog organa.

Član 4.

Puni naziv Udruženja je: Udruženje građana italijanskog porijekla "Rino Zandonai".

Naziv na italijanskom jeziku: Associazione dei Cittadini d'Origine Italiana "Rino Zandonai".

Skraćeni naziv udruženja je: UG "Rino Zandonai" Tuzla

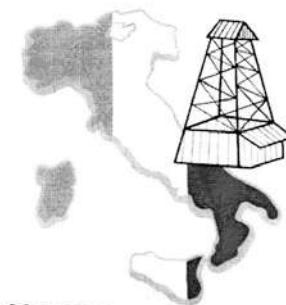
Sjedište Udruženja je u Tuzli, ulica Mitra Trifunovića Uče broj 135.

Član 5.

Udruženje ima svoj pečat, znak i žiro račun.

Pečat Udruženja je okruglog oblika, veličine do 3 centimetra u promjeru. U pečat je latinicom upisan naziv Udruženje građana italijanskog porijekla Rino Zandonai - Tuzla. Znak Udruženja se sastoji od kontura granice Republike Italije u bojama zastave Italije zelenoj, bijeloj i crvenoj i u gornjoj desnoj četvrtini znaka slani bunar kao simbol Tuzle.

Izgled amblema je:

Član 6.

Udruženje djeluje na teritoriji Tuzlanskog kantona, a aktivnosti može provoditi na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine.

Član 7.

Rad Udruženja je javan.

Ciljevi i djelatnost Udruženja

Član 8.

Udruženje ostvaruje programske ciljeve i zadatke u skladu sa pravnim normama Republike BiH, Federacije BiH, a posebno sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

Osnovni ciljevi udruženja su :

- Zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa Italije
- Očuvanje običaja i tradicije Italijana
- Zastupanje interesa italijanske nacionalne manjine u Tuzli i BiH
- Okupljanje članova, organizovanje i planiranje aktivnosti

Djelatnost Udruženja

Član 9.

- izučavanje i njegovanje italijanske povijesti, jezika, književnosti, umjetnosti, folklora, tradicije i običaja,
- stvaranje uvjeta za ostvarivanje kulturnih, umjetničkih, naučnih, prosvjetnih i sportskih potreba i interesa članova Udrženja na osnovama italijanske kulture i tradicije,
- ostvarivanje saradnje sa drugim udruženjima, savezima, klubovima na prostorima BiH, lokalnim institucijama, u Federaciji i u BiH, i sa organima i organizacijama u Republici Italiji u skladu sa zakonom,
- Pisanje prijedloga projekta sa ciljem unapređenja položaja italijanske nacionalne manjine u Tuzli i BiH,
- Djelovanje u zakonodavnim i izvršnim tijelima koja se bave problematikom nacionalnih manjina,
- Priprema i vođenje kampanja zagovaranja zaštite nacionalnih manjina na svim nivoima vlasti u BiH,
- Prikupljanje sredstava u cilju održivosti udruženja,
- Prikupljanje sredstava, priloga i humanitarne pomoći socijalno ugroženim članovima ili članovima kojima je pomoći potrebna.

Organizacioni oblik udruženja

Član 10.

Za izvršavanje djelatnosti zbog kojih je osnovano, u Udruženju se mogu formirati sljedeći organizacioni oblici:

1. Klub- Circolo TRENTINI
2. Klub- Circolo BOLONEZI
3. Klub- Circolo UDINEZI

Po potrebi se mogu formirati i drugi Klubovi-Circoli.

Na čelu Kluba- Circola nalazi se predsjednik koga biraju članovi Kluba-Circola. Predsjednik Kluba-Circola je istovremeno član Upravnog odbora Udruženja. Klub-Circolo nema svojstvo pravnog lica.

Član 11.

Udruženje može da osnuje po potrebi odjeljenja, sekcije i slično.

Organizacione oblike iz prethodnog stava osniva Upravni odbor Udruženja svojom odlukom u zavisnosti od potreba Udruženja.

Odlukom iz prethodnog stava ovog člana utvrđuju se zadaci, aktivnosti osnovanog organizacionog oblika u skladu sa aktima Udruženja.

Član 12.

Upravni odbor može osporiti provođenje aktivnosti ili zabraniti rad osnovanog organizacionog oblika ako utvrdi da su protivzakoniti ili ako su u suprotnosti sa aktima Udruženja.

Prava i obaveze članova Udruženja

Član 13.

Članovi Udruženja mogu biti redovni članovi, prijatelji i počasni članovi.

Redovni član Udruženja može biti lice koje dobrovoljno pristupi udruženju.

Redovni članovi Udruženja mogu biti državljanji Bosne i Hercegovine i državljanji Italije koji imaju stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini.

Maloljetna lica mogu sudjelovati kao članovi udruženja ali bez prava u odlučivanju u organima Udruženja.

Prijatelji su svi koji nemaju italijansko porijeklo, a na prijedlog članova Udruženja primljeni u članstvo.

Počasni predsjednik i počasni članovi Udruženja se biraju na osnovu zasluga za Udruženje. Počasni predsjednik i članovi imaju savjetodavnu ulogu, nemaju pravo da biraju niti pravo da budu birani u organe Udruženja.

Prijem članova vrši Upravni odbor a verifikuje Skupština.

Član 14.

Svojstvo člana Udruženja se stiče potpisivanjem pristupnice nakon čega se vrši upis u knjigu evidencije članova i uplatom propisane članarine pri čemu mu se dodjeljuje članska karta Udruženja.

O članovima Udruženja se vodi evidencija na način koji utvrdi Upravni odbor Udruženja.

Član 15.

Redovni članovi Udruženja međusobno su ravnopravni i imaju obaveze i prava da:

- svojim radom i aktivnošću u Udruženju doprinose izvršavanju obaveza koje proizilaze iz Statuta Udruženja, kao i programa rada Udruženja,
- sudjeluju u aktivnostima udruženja i na taj način doprinose afirmaciji Udruženja,
- svojim ponašanjem i radom čuvaju ugled, jedinstvo i interes Udruženja,
- savjesno izvršavaju poslove i zadatke za koje su zaduženi,
- biraju i budu birani u sve oblike organizovanja Udruženja i organe Udruženja,
- podnose prijedloge i daju inicijative za unapređivanje rada,
- plaćaju članarinu,
- posjeduju člansku kartu.

Član 16.

Članstvo u Udruženju prestaje:

- istupanjem iz Udruženja uz usmenu ili pismenu obavijest,
- isključenjem zbog narušavanja ugleda i interesa Udruženja,
- brisanjem iz članstva zbog neučestvovanja u akcijama Udruženja,
- neplaćanjem članarine,
- smrću.

Lice kome je prestalo članstvo u Udruženju ili njegov sljednik dužno je vratiti člansku kartu Udruženju.

Organi Udruženja

Član 17.

Organi Udruženja su:

- Skupština,
- Upravni odbor,
- Nadzorni odbor,
- Predsjednik
- Sekretar

Dužnosti u Organima ili Komisijama Udruženja mogu se povjeravati članovima koji su svojim ponašanjem stekli ugled u sredini u kojoj djeluju.

Mandat članova svih organa Udruženja traje 4 godine.

Izabrani organi Udruženja obavljaju svoju dužnost i poslije isteka mandata, sve do izbora, odnosno, konstituisanja novih organa. Konstituisanjem organa izabranih i imenovanih u skladu sa ovim Statutom, prestaje mandat prethodnim organima.

Član 18.

Stalne komisije bira Skupština iz reda svojih članova na period od 4 godine. Komisije imaju predsjednika Komisije i 2 člana.

Član 19.

Udruženje može organizovati, zavisno od potreba i mogućnosti, i druge stalne i povremene oblike aktivnosti - sekcije, odbore, klubove-circole i slično.

Skupština

Član 20.

Skupština Udruženja je najviši organ upravljanja Udruženja.
Skupština donosi odluke i radi na sjednicama.

Skupština se održava po potrebi, a najmanje jedanput godišnje.
Sjednicu Skupštine saziva Upravni dobor udruženja ili najmanje jedna trećina članova Skupštine, pismenim putem.

Član 21.

Skupštinu čini 30 punoljetnih članova Udruženja koje bira Skupština. Prilikom izbora članova Skupštine, članovi Skupštine postaju oni članovi koji dobiju najviše glasova.

Izabrani članovi Skupštine imaju jednakopravo prava glasa.

Član 22.

Skupština Udruženja:

1. donosi Statut, izmjene i dopune Statuta i druge akte određene Statutom;
2. daje saglasnost na pravne radnje poduzete u postupku osnivanja Udruženja;
3. bira i opoziva članove Upravnog odbora i imenuje njegovog predsjednika
4. bira i opoziva članove Nadzornog odbora i bira njegovog Predsjednika
5. usvaja izvještaje koje je pripremio Upravni odbor ili Predsjednik Udruženja
6. odlučuje o udruživanju u saveze, pripajanju, razdvajajanju, transformaciji, prestanku rada i drugim statusnim promjenama Udruženja;
7. odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugog organa.

Član 23.

Radom Skupštine rukovodi predsjedavajući Skupštine. Predsjedavajućeg Skupštine biraju članovi skupštine glasanjem na početku Skupštine. Izabira se kandidat koji dobije najviše glasova. Funcija Predsjedavajućeg Skupštine prestaje završetkom Skupštine.

Skupština Udruženja može punopravno raditi i donositi odluke ako sjednici prisustvuje natpolovična većina članova Skupštine.

Skupština donosi odluke 2/3 većinom prisutnih članova.

O radu Skupštine vodi se zapisnik koji potpisuju predsjedavajući i zapisničar.

Upravni odbor

Član 24.

- 1) bira i opoziva Predsjednika Udruženja;
- 2) priprema sjednice Skupštine;
- 3) priprema i predlaže nacrt izmjena Statuta i drugih akata koje donosi Skupština;
- 4) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela Skupština;
- 5) upravlja imovinom Udruženja;
- 6) podnosi godišnje i periodične izvještaje o svom radu Skupštini na usvajanje;
- 7) bira i razrješava sekretara, blagajnika na prijedlog Upravnog odbora ili Predsjednika udruženja
- 8) vrši druge poslove određene Statutom.

Član 25.

Upravni odbor je izvršni organ udruženja. Upravni odbor čini 7 (sedam) članova koje bira Skupština iz reda članova Udruženja. Prilikom izbora članova Upravnog odbora, članovi Upravnog odbora postaju oni članovi Udruženja koji dobiju najviše glasova.

U sastav upravnog odbora ulaze predsjednici svih Klubova-Circola. Mandat upravnog odbora traje 4 (četiri) godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Sjednicom Upravnog odbora rukovodi Predsjednik Upravnog odbora, a u njegovoj odsutnosti jedan član Upravnog odbora kojeg ovlasti predsjednik.

Predsjednika Upravnog odbora biraju članovi Upravnog odbora između sebe, javnim glasanjem. Izabira se kandidat koji dobije najviše glasova Upravnog odbora.

Predsjednik potpisuje sva akta Upravnog odbora.

U radu Upravnog odbora učestvuju Predsjednik Udruženja, Sekretar i Blagajnik bez prava glasa.

Upravni odbor se saziva po potrebi, a najmanje jedanput u dva mjeseca.

Član 26.

Na sjednicu Upravnog odbora mogu se po potrebi pozvati i drugi članovi Udruženja.

Upravni odbor Udruženja obavlja sve planom i programom utvrđene zadatke, a naročito:

- donosi pravilnike, procedure i druge akte od značaja za rad Udruženja, izuzev akata iz nadležnosti Skupštine,
- utvrđuje visinu članarine,
- razmatra i daje saglasnost na planove rada Klubova-Circola i stalnih Komisija i drugih oblika aktivnosti Udruženja,
- koordinira i nadzire rad Klubova-Circola i Komisija i drugih oblika aktivnosti u Udruženju,
- formira komisije i druge oblike aktivnosti prema potrebama Udruženja,
- donosi poslovnik o svom radu,
- predlaže program rada i finansijski plan Skupštini Udruženja,
- utvrđuje način raspodjele pomoći, daje prijedloge o dodjeli nagrada i priznanja,
- obavlja i druge poslove od značaja za rad Udruženja.

Nadzorni odbor

Član 27.

Nadzorni organ je samostalan organ Udruženja i sastoji se od 3 člana. Prilikom izbora predsjednika i članova Nadzornog odbora, predsjednik i članovi Nadzornog odbora postaju oni članovi Udruženja koji dobiju najviše glasova (aklamacijom).

Predsjednika i članove Nadzornog odbora bira i razrješava Skupština na mandatni period od 4 godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik odbora na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Upravnog odbora.

Član 28.

Nadzorni odbor obavlja sljedeće poslove:

1. Vrši nadzor nad zakonitošću rada Udruženja
2. Vrši nadzor nad sprovođenjem Statuta i drugih akata Udruženja
3. Vrši kontrolu finansijskih izvještaja i obračuna te utvrđuje da li su u skladu sa važećim propisima
4. Podnosi Skupštini Udruženja izvještaj o rezultatima nadzora najmanje jedanput godišnje, po izvršenom nadzoru godišnjeg obračuna
5. Utvrđuje da li se poslovne knjige i druga dokumentacija vodi uredno i po važećim propisima
6. Obavlja i druge propise u skladu sa zakonom i statutom

Predsjednik Udruženja

Član 29.

U pravnom prometu i javnim aktivnostima Udruženje predstavlja i zastupa predsjednik Udruženja.

Predsjednika Udruženja imenuje i razrješava Upravni odbor na mandatni period od 4 (četiri) godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Član 30.

Predsjednik Udruženja obavlja sljedeće poslove:

1. Zastupa i predstavlja Udruženje
2. Organizuje i vodi poslovanje Udruženja
3. Predlaže osnovne poslovne politike, operativne programe i planove rada i razvoja Udruženja
4. Daje svoje mišljenje Skupštini i Upravnom odboru
5. Sklapa ugovore u ime i za račun Udruženja
6. Stara se o namjenskom trošenju sredstava, obezbeđuje zakonitost rada Udruženja
7. Obavlja i druge poslove u okviru svojih ovlaštenja u skladu sa zakonom i Statutom Udruženja

Član 31.

U slučaju odsutnosti ili sprečenosti kao i u pojedinim slučajevima predstavljanja i zastupanja Udruženja, Predsjednik Udruženja može svoja ovlaštenja prenijeti na drugo lice.

Sekretar Udruženja

Član 32.

Sekretara Udruženja bira i razrješava Upravni odbor na mandatni period od 4 (četiri) godine sa mogućnošću ponovnog izbora.

Član 33.

Sekretar Udruženja obavlja poslove koje mu povjeri Upravni odbor ili predsjednik a naročito:

1. U saradnji sa saradnicima priprema zasjedanje Skupštine, Upravnog odbora i drugih organa i stara se za realizaciju istih
2. Vodi zapisnike sa zasjedanja Skupštine, Upravnog odbora i njihovih organa

3. Direktno sarađuje sa predsjednikom udruženja i radi na realizaciji planiranih aktivnosti.
4. Ostvaruje neophodnu saradnju organa i članova Udruženja u cilju bolje koordinacije i rada udruženja
5. Prisustvuje svim sjednicama Upravnog odbora i Nadzornog odbora na njihov zahtjev
6. Stara se o izvršavanju zaključaka i odluka Upravnog odbiora i Skupštine Udruženja,
7. Stara se o vođenju cjelokupne evidencije i dokumentacije u Udruženju,

Imovina Udruženja

Član 34.

Udruženje posjeduje i raspolaže sredstvima u obliku stvari, novčanih sredstava i materijalnih prava. Prihodi i rashodi realizuju se preko jedinstvenog žiro računa Udruženja.

Član 35.

Za ostvarivanje svojih planova i realizaciju programa Udruženje ostvaruje sredstva od:

1. članarina;
2. donacija i dobrovoljnijih priloga i poklona fizičkih i pravnih lica;
3. sredstava dobijenih iz budžeta općine i Kantona;
4. pripreme i realizacije projektnih prijedloga upućenih domaćim i inostranim donatorima.
5. prihoda od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
6. sponsorstva
7. drugi prihoda stečenih, u skladu sa Zakonom i Statutom.

Prestanak rada Udruženja

Član 36.

Udruženje prestaje da radi kada Skupština Udruženja donese odluku o prestanku rada ili kada nadležni organ saglasno Zakonu doneše konačnu odluku o prestanku rada Udruženja.

U slučaju prestanka rada Udruženja, izvršit će se popis cjelokupne imovine, sastaviti likvidacioni bilans, izmiriti obaveze.

Preostala sredstva i imovina poklonit će se humanitarnim organizacijama ili organizacijama iz oblasti kulture i prosvjete. Skupština Udruženja odlučit će o svim elementima ugovora o poklonu.

O prestanku rada Udruženja, predsjednik Udruženja je dužan da u roku od 15 dana obavjesti nadležan državni organ kod koga je udruženje registrovano.

Prelazne i završne odredbe

Član 37.

Izmjene i dopune ovog Statuta vrše se po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Nacrt akta o promjeni Statuta se stavlja na razmatranje koje ne može trajati kraće od 30 dana nakon koje Upravni odbor Udruženja utvrđuje prijedlog akta o promjeni Statuta i dostavlja ga Skupštini Udruženja.

Sva normativna akta Udruženja se moraju uskladiti sa odredbama ovog Statuta u roku od šest mjeseci nakon njegovog proglašenja.

Član 38.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Skupštini, čime prestaje važnost odredbi prethodnog Statuta od 11.04.2001. godine registrovanog kod Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona pod brojem 06/1-05-2494/01.

Tuzla, dana 03.06.2010. godine

OVJERAVA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
TUZLANSKI KANTON

Broj: 061-05-18016/10
U Tuzli, 20. 9. 2010. godine

Potpis,
[Signature]

Literatura i izvori informacija

1. Dokumentacija projekta Sliding doors, 2022.
2. Dokumenti i fotografije u arhivi asocijacije Trentini nel mondo, Trento, raznih sadržaja i godišta.
3. Dokumenti i fotografije u arhivi udruženja „Trentini“ raznih sadržaja i godišta.
4. Dokumenti i fotografije u arhivi UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla raznih sadržaja i godišta.
5. Dokumenti i fotografije u ličnim arhivama članova udruženja i saradnika raznih sadržaja i godišta.
6. Enzo Merz Edizioni Sait, Saporì nel territorio Carlo Malerba, Trentino, Trento Italija, decembar 2000.
7. Failo M., Tanti volti, un'unica comunita, Storia e realta dei Circoli Trentini nel mondo, Associazione Trentini nel Mondo, Trento, 2007.
8. Katalog izložbe Leonardo Lebeničnik „Forme scultoree“, Tuzla, 2023.
9. Knežićek T, Godišnji narativni i finansijski izvještaji o radu UGIP „Rino Zandonai“ Tuzla za period 2010 – 2022.
10. Knežićek T. (urednik), Nacionalne manjine u Bosni i Hercegovini, Izvještaj Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine o položaju nacionalnih manjina 2010.-2015., Sarajevo, 2015.
11. Knežićek T. (urednik), Tuzlanske nacionalne manjine, Tuzla, 2019.
12. Knežićek T., Graditeljska ostavština Italijana Cordignano i Candotti u Tuzli, Baština Sjeveroistočne Bosne br. 6, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla, 2014.
13. Knežićek T., Hodžić K., Stoljeće Italijana u Tuzli, Tuzla, 2010.
14. Knežićek T., Italijani u Tuzli 1880 – 2019, Tuzla, 2019.
15. Knežićek T., Knežićek Ž., Dobrovoljni vatrogasac u Solani Kreka – Rudolf Zamboni, Tuzla, 2018.
16. Knežićek T., Otkud ja ovdje – obitelj Zamboni u Tuzli, Tuzla, 2017.
17. L'emigrazione nel Primiero Corrado Trotter, A la mattina all'alba, Trento Italija, decembar 1894.
18. Lična dokumentacija i kazivanja članova italijanske zajednice u Tuzli, okolini i inostranstvu.
19. Magazin Trentini nel mondo od br. 10/2007. do br. 5/2023.
20. Novine Front slobode, Oslobođenje, Hrvatski glasnik
21. Perotto P., Nella Terra Dell' Airone, La straordinaria storia dei trentini di Aprillia Ardea Pomezia, Aprilia, 2015.
22. Pisoni F., Un solco lungo 50 anni, L'Associazione Trentini nel Mondo dal 1957 al 2007, Trentini nel mondo, Trento, 2007.
23. Provincia Autonoma di Trento, Sartorelli M., Ai confini dell'impere, L'emigrazione trentina in Bosnia 1878-1912, , Trento, 1995.
24. Provincia Autonoma di Trento, Trentino da toccare da vivere, Ufficio Emigrazione, Trento, 1996.
25. Sartorelli M., Ai confini dell'impero – L'emigrazione trentina in Bosnia 1878-1912, Trento, 1995.
26. Školski godišnjak Osnovne škole Simin Han 1996.
27. Trifković D., Tuzlanski vremeplov I dio, Pres kliping Beograd, Beograd, 1981.

28. Trifković D., Tuzlanski vremeplov II dio, Pres kliping Beograd, Beograd, 1983.
29. Trifković D., Tuzlanski vremeplov III dio, Grafičar, Tuzla, 1988.
30. Trifković D., Tuzlanski vremeplov IV dio, Grafičar, Tuzla, 1990.
31. Trifković D., Tuzlanski vremeplov V dio, Grafocoop, Tuzla, 1997.
32. Udruženje građana italijanskog porijekla Sarajevo, Zbornik radova 130 godina Italijana u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2013.
33. Vatrogasno društvo Tuzla, 100 godina vatrogastva u Tuzli, Tuzla, 1983.
34. WEB portal tuzlarije, tip.ba, tuzlanski.ba, rtvtk.ba, kameleon.ba, rtvsln.ba, bhglas, trentininelmondo.it, ambsarajevo.esteri.it, coe.int/en/web/sarajevo, slidomigration.eu.

GODINA UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI

Dr.sc. Tihomir Knežiček, dipl.inž.rud, red.prof.

Tuzla, 2023.

ISBN 978-9926-8302-6-7

CIP 55989510

30 GODINA UDRUŽENJA ITALIJANA U TUZLI